Deuteronomy

With the Targum, 1917 JPS Translation, and Rashi

Formatting by Nathan Kasimer

©Nathan Kasimet, 2021 (5782). This text may be re-used under the terms of the Creative Commons Sharealike 2.0 licenses (CC-BY-SA), the terms of which are available here: https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/. This book includes the following texts:

- Migra According to the Masora
- License: CC-BY-SA
- מקרא על פי מסורה/ikiw/gio.eource.org/wiki/he.wikisource. Source: https://he.wikisource.org
- Targum Onkelos, vocalized according to the Yemenite Taj
- License: CC-BY-SA
- TITIL MITGTIO, INTERPRESENTATION Source: https://he.wikisource.org/wiki/localidation.
- Rashi Chumash, Metsudah Publications, 2009
- License: CC-BY

All these texts were retreived from Sefaria. It was typeset and formatted using ETEX, using the Shlomo font by Shlomo Orbach from https://sites.google.com/site/orlaeinayim/download and the EB Garamond font by Georg Duffner from http://www.georgduffner.at/ebgaramond/index.html. Both of these were used under the terms of the SIL Open Font License.

iii

הפטרת דברים	891
שירת הים ועשרת הדברות עשרת הדברות במעם עליון	191 191
פרשת וואת הברכה	121
פרשת האוינו	140
פרשת וילך	132
פרשה נצבים	159
פרשת כי תבוא	110
פרשת כי תצא	86
פרשת שופטים	۷۷
פרשת ראה	22
פרשה עקב	22
פרשת ואתחנן	18
פרשת דברים	Ţ
ebinð eggsU	İν
Introduction	Λ

מוכן העניינים

OGL T⊄Г'□ - noitouborinI

הפטרת שבת ראש חודש	061
הפטרת שבת ראש הודש	78I
מפטיר לשבת ראש חודש	78I
הפטרת וילך	
הפטרת האזעו	181
הפטרת וילך	
	· · · · · · · · /./.T
הפטרת כי תבוא	
הפטרת שופטים	
הפטרת שופטים	

Introduction

This humash is intended primarily for learning *Shnayim Mikra veEchad Targum*, but to be versatile enough to be usable in a synagogue. To that end, it includes multiple texts used as the "Targum"—Targum Onkelos itself, the commentary of Rashi, and a translation into English. For Haftarot, special Maftir portions, and Shabbat Minha readings, only Hebrew and English are printed, since these sections are included for ease of use in synagogues rather than for study use.

The text of the Torah itself is from the Mikra at pi Masorah project. The text was selected for its open licensing, extensive source documentation, and accuracy in presenting the masoretic text. The text of Targum is the Wikisource Targum, which is based on Yemenite texts (particularly the 1901 edition of the Taj). It was selected for its accurate vocalization. The English translation is the from Sefaria. Data for aliya divisions, haftarot, and lengths of parshiyot was pulled from Hebcal. Information on which special Mastir and Hastarot can occur on which Sabbaths is from the Koren Shabbat Chumash. Sedarim data was pulled from Mikra at pi Masorah.

I hope this text will be helpful to those who use it.

Jange Guide

notes.

This text has minimal notations about various textual differences in the Masoretic text of the Torah. For information where this text varies from others, see the notes of the Mikra al pi Masorah project, or notes in Minhat Shai. The Mikra al pi Masorah project also has information in its notes about variations in customs about where to divide aliyot. Only differences that affect the consonantal text as it appears in a Seder Torah are noted. Kamatz Katan is indicated with a special symbol for the text of the Torah, but not in the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bat with a space on both sides, but the line indicating a munah legarmet has no space between the line and the preceding word.

To reduce confusion, different numbering systems used for running verse references are numbered differently. Roman numerals are used for chapters, Hindu-Arabic numerals for verses, and Hebrew letters for Sedarim. In verse references in notes, however, chapters are listed in Hindu-Arabic numerals. Where there are attested seder divisions that are not included in the traditional 154-seder count, the number is printed with an asterisk, indicating that it is a seder break but the seder number has not increased. Instances where there are variations in tradition for the start of a seder are in brackets or parentheses.

Names of parshiyot, aliyot, and the number of verses in each parsha are noted in Rashi script. The weekday aliyot can be assumed to end where the second aliya begins. The ending is noted if that is not the case. The and TRTW indicate the weekday aliyot. Aliyot for doubled parshiyot are in parentheses.

Parsha breaks are indicated with a Dor o in parentheses. A petuha is a paragraph break that ends a line, a setuma is a break where a blank space is left mid-line. Keri ukhetiv instances are noted with brackets and letters indicating which text is the keri and which is the ketiv.

Large/small letters are printed in the text. Note that in an actual Seder Torah the large/small letters have the top of the letter aligned with the rest of the text. They are printed aligned with the bottom line here due to typesetting considerations. Other special letters are indicated with parenthetical

פֹאבׁן וּבֹּגן יַנְפֹבּ וֹלְבֹּן וֹשׁגֹיִנִ בַּמִנְאָבֹא לָפֿבּגַ זִם סִוּנַ خَفَالُجُد خُمُّلُكُم بِيرِ مِنكَ خَدال لِي لَا لَذِي خَمَلُخُنُهُ لَمْحَ لِيُعَلِّنِينَا עברים אֶּלְ-בֶּּלְ-וֹאֶּרֶאְלְ בַּעָּבֶרִ תַּנְרֵדֵיִן בְּיַרְבָּיִאְ אִנְכִּע יַתְּיִבְוּוֹ עַּלְ

ער שעיר ער קדש ברגע: ַ אַּלְּד עְּשֶׂר יוֹם מֵחֹלֶב דֶּרֶךְ

אַמֶּר צִּינָר יְרוֹנֶר אָעוֹ אַבְנֶם: קמָען אָּלְ-בָּנוֹ וֹמִּבִאָּלְ בָּכֶלְ ווֹטוּ, בֹאַבַבּמוֹם מֻּלָּט בֹמֹמִשׁי._

> ומק המברו מינל הדהב: יבַוְבַבְיבִית אַרְגִיזי עַל בִשְּׁרָא לפאבו אטפגי הג מם כֿל וֹמִּבְאַל בֹמֹבֹנַא אַבְּוּן פַּטִוֹּמוֹא בַּמִבְּיִל מָמָּע

> 点なに: אוַבְח מוּבָא דַּשָּׁמִיר עַד רַקַם מהלף חד עשר יומין מחובב

לכל דפקיד יי ימיה לוקהון: מַבְּיל מֹשֶׁה עָם בָּנֵי יִשְׂרָאֵל המת ונטון בטע לונסא ונוני לאולמו אָנון לַנוּע

> Hazeroth, and Di-zahab. Paran and Tophel, and Laban, and Arabah, over against Suph, between the Jordan; in the wilderness, in the I Moses spoke unto all Israel beyond THESE ARE the words which

way of mount Seir. 2 Horeb unto Kadesh-barnea by the It is eleven days journey from

nuto them; had given him in commandment according unto all that the LORD spoke unto the children of Israel, first day of the month, that Moses year, in the eleventh month, on the And it came to pass in the fortieth

(2) אחד עשר יום מחורב. אמר לסס משס, ראו מס גרממס, אין לכס דרך קלרס מחורב לקדש ברגע כדרך סר שעיר, כוב זסב שסיס לסס, שנחמר וָכֶמָף הַרְבֵּימִי לְפִּ וְזְּהָבּ עֲשׁוּ לַבְּעַל (הושע ב, י): ממס שעשימי למריס בחלרות בשביל לשון סרע (מפרי ה), והמס נדברתם במקום: ודר זהב. סוכיתן על סעגל, שעשו בשביל כא, ס), ועל מס שעשו במדבר פארן ע"י המרגלים: וחצרות. במחלוקחו של קרח. דבר אחר, אמר להס, היה לכם ללמוד ולא מלינו מקוס ששמו מופל ולבן, אלא הוכימן על הדבריס שמפלו על המן שהוא לבן, שאמרו וַנַפְּשֵׁנוּ קַבְּה בַּנְּמָס הַקְּלֹהֵל (במדבר שַלְיָם בְּיַם פוּף (מסלים קו, ו), כדמימת בערכין (מו.): בין פארן ובין חפל ולבן. אמר רבי יומנן, מזרני על כל סמקרת, על מה שהמרו בים פוף בבואם לים פוף, שאמרו הַמִּבְּלִי הֵין קבְרִים בְּמִלְרַיִם (שם יד, יא), וכן בנפעם מחוך הים, שנאמר וַיַּמְרִי שלמכר מייפן מופנו וגו' (שמוח מו, ג): בערבה. בשביל הערבה, שחמלו בבעל פעור בשמים בערבוח מולב: בורל סוף. כל מי שיש לו משובה ישיב: במדבר. לה במדבר היו הלה בערבות מוחב, ומהו במדבר, הלה בשביל מה שהכעיקוהו במדבר, שומעים מבן עמרס ולה סשיבוחם דבר מכך וכך, הילו היינו שם היינו משיבין הוחו, לכך כנסם כולם והמר להם הרי כלכם כהן, סדברים וסוכירן ברמו, מפני כבודן של ישראל: אל כל ישראל. אילו סוכים מקלמן, סיו אלו שבשוק אומרים, אםם סייםם (ו) אלה הדברים. לפי שהן דברי מוכחוח (מפרי א), ומוה כאן כל המקומוח שהכעימו לפני המקום בהן, לפיכך מחם אח

יסא מבירו רואסו וממבייש ממנו כוי, כדאימא בספרי (ב), וכן יסושע לא סוכים את ישראל אלא סמוך למימס, וכן שמואל, ומלך ומדבק בעצו אמי, ומפני ד' דבריס אין מוכימין אם האדם אלא סמוך למימה, כדי צלא יהא מוכימו ומוזר ומוכימו, וצלא שלא סוכיה את בניו אלא סמוך למיסה, אמר, ראובן בני, אני אומר לך, מפני מה לא סוכהתיך כל סַשְּׁנִים הללו, כדי שלא תניהני (3) ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר הדש באחד לחדש. מלמד שלה סוכיהן הלה פמוך למיהה, ממי למד, מיעקנ וכל כך סימה השכינה מִמְלַבֶּשֶׁמ בשבילכם למהר ביחמכם לחרץ, ובשביל שקלקלמם, הפב חמכם פביבות הר שעיר מ' שנה: בקברום המאוה, שאכלו הבשר חדש ימים, ושבעה ימים שעשו בחזרות להסגר שם מרים, נמזא בג' ימים הלכו כל אומו הדרך, שַּשְׁנִי בְּעָשְׁרִיס בַּמֹדֶשׁ וּגוי (כמד כר י, יל), ובכ"מ במיון שלחו את המרגליס מקדש ברנע (מענית כע.), נא מהס שלשים יוס שעשו ו מף סומ מסלך י"מ יוס, וממס סלכמס מומו בשלשה ימיס. שהרי בעשרים במייר נסעו ממורב, שנאמר וַיְּהִי בַּשָּׁנָה סַשֵּׁנִית בַּמֹדֶשׁ

שנאמר הְנְיִי שַׁנוּ בִּי (שמואל-ה יב, ג), וכן דוד את שלמה בנו (מ"ה ב, ה):

בּׁמֹמִטֹבׁע בֹּאַבְבוֹמֹג: נְאָׁנֵי מְּלְבָּׁא בַּמְּעָנִי מְלְבָּא בַמְעָנִוּ בַּנִינִיּ ליי הַאָּמֹרִי אַשָּׁר יוֹשָׁב בְּחָשְׁבָּוֹן אַחַבֵּי הַכּתֹּוֹ אָת סִיחֹן מֶלֶךְ בְּתַר דִּמְּחָא יָת סִיחֹן מַלְכָּא

הוּאָם לַאַּמָר: הוּצִיל משֶׁה בַּצֵּר אָת־הַמּוֹרֶה דְּמוֹאָב שָׁרִי מֹשֶׁה פְּרֶישׁ יָת בהבר ביובו באבא מואב בהברא בובוא באבא

<u> दृ</u>त्त त्युतः בְּחֹבֵב לֵאַמְּר רַבּ־לְבֶּם שָׁבֶּת לְמִימַר סִּנִּי לְכִוּן דִּימִיבְחּוּן יְנְינָיִנִי צְּבֶינִינִי בַּבֶּיב אָצְנִינִי יִּנְאֶלְנִילָא מִבְּיִלְ מִמָּלָא בּׁעִוְנִדַ

ע נֹאָק בֹּלְ הַּכֹּוֹנְ בֹּמֹבֹבִי בֹנִינִ עָ בַּמִּבֹּא פְּנָנוּ וּסְעָּנִ לְכָּם וּדֶאוּ תַּר הַאָּמָרִי אָטִפּנוּ וַמוּלוּ לְכוּן וְעוּלוּ

بيزير بيزباك بيرا جوراء: אַבוּל הַפְּנַגְּנִין עַרַּיּ بخهُوجُت بحَثِيْت بجَلَبَك تَبْق

אַשֶּׁר נְשְׁבַּע יְרוֹנֶד לַאַבְּתִיכֶּם ישרפל הְאָהֶץ בָּאִי וּרְשָׁוּ אָתִּ הָאָהֶץ לפְנִיכֶם אֵת⁻ חֲזוֹי בּבְיבִי לַנְיִנִי

> בְּעַשְׁתְּשִׁרְוָע בְּאָבְרֶתִּי: אמוראי דימוב במשבון וית

> אילפן אוֹרוָהָא הָדָא לְמִימָר:

בְּטוּרֶא הָדֵין:

וֹנִיבְא בַבֹּא וֹנִיבָא פַּבַנִי: ומא אונה כוהואנו ולבוו עד יבשְפּילְטַא יבָרוֹמָא יבַסְפַּר

אֹבֹא בַלוּים וֹן לַאָּבְיִנִינִיכוּן

Bashan, who dwelt in Ashtaroth, at Heshbon, and Og the king of 4 of the Amorites, who dwelt in after he had smitten Sihon the king

expound this law, saying: Moab, took Moses upon him to beyond the Jordan, in the land of

long enough in this mountain; o in Horeb, saying: 'Ye have dwelt Тhe Lord our God spoke unto us

the great river, the river Euphrates. Canaanites, and Lebanon, as far as the sea-shore; the land of the Lowland, and in the South, and by the hill-country, and in the nigh thereunto, in the Arabah, in Amorites and unto all the places and go to the hill-country of the turn you, and take your journey,

their seed after them.' to Jacob, to give unto them and to fathers, to Abraham, to Isaac, and which the LORD swore unto your 8 you: go in and possess the land Behold, I have set the land before

סמלכום: מסס, וסוא שנאמר וַיַּבּא סַפַּלִיע (שס יג), ואומר כי רק עוג מלך הצשן נשאר מימר הרפאים (לקמן ג, יא): 🗆 באדרעי. שַס סוא עשמרות קרנים שסיו שם רפאים שסכה אמרפל, שנאמר ציפו אָת רְפָאִים בְּעַשְׁמְּרֹת קַרֶנִים (בּראַשִית יד, ה), ועוג נמלע אשר יושב בעשתרות. סמלך קשס וסמדיים קשס: - עשתרות. סול לשון נוקין וקושי כמו עשתרות קרנים, ועשתרות וס, ו הילו הימה עיר המרמ ומימון שרוי במוכה, הימה קשה, שהמלך קשה, על המת כמה וכמה, שהמלך קשה והמדינה קשה (שה): כך סוכימן (ספרי ג): - סידון הור אשר יושב הור. מילו למ סיס מימון קשס וסיס שכוי במשבון, סיס קשס, שסמדינס קשס, . אלא לקנסר ולמצוא עילה, שאין בו כח להכניסנו לארך, לפיכך הממין עד שהפיל סיחון ועוג לפניהם והורישם את ארלם, ואחר (+) אחרי הכוחו. אמר משה, אם אני מוכיהם קודם שיכיםו לקלם הארץ, יאמרו מה לוה עלינו, מה הימיב לנו, אינו בא

(a) הואיל. סממיל, כמו הַנֶּס נְחׁ הוֹחַלְמִי (נרחׁשִימ ימ, כו): באר אח החורה. נשנעיס לשון פירשה להם:

מנורה וכלים, קצלמם מורה, מנימם לכם סנהדרין שרי אלפים ושרי מאומ: (6) דב לכם שבת. כפשומו, ויש מדרש הגדה, (ספרי ה) הרבה גָדָלָה לכס ושכר, על ישינחכס בהר הזה, עשיחם משרן

מכְנ' שׁבּׁבּׁל לְחֵשׁוֹב וישִׁםְּמוּו כְנ' לַבְבּ לְדָּבֵּי בִּשִׁילִם וֹשָׁיבִשׁוֹ (שִבּוּמוּם מוּי): וקסרי וכוי, כדאימא בספרי (ו): עד הגהר הגדור. מפני שנוכר עס ארך ישראל קוראו גדול, משל הדיוע אומר, עבד מלך בערבה. זס מישור של יער: בהר. זס סר סמלך: ובשפלה. זו שפלם דרוס: ובנגב ובחוף הים. אשקלון ועזס (ד) פנו וסעו לכם. זו דרך ערד ומרמס: ובאו הד האמודי. כמשמעו: ואל כל שכניו. עמון ומולג וסר שעיר:

<u>לאַ אַנַלַלְ לְבַּגִּי, הָאָט אָטַבֶּם:</u> נְאָמָר אֵבֶלְהְם בַּמִּת תַהָּוֹא לֵאמָר נַאֲמָרִית לְּכוֹן בִּעְּדְנָא תַהוּא

לְסִוּבְרָא זְּטְׁכִוּן: לְמִימִּר בִינוּ אֲׁלֹא וֹכִילְ בֹּלְטוְגַרִי

myself alone; 9 saying: 'I am not able to bear you And I spoke unto you at that time,

ځ۲۳۰ וְנְיִנְּכֵּם נַנְּנְם כַּבְנְבְבֵּר, נַמְּמְנִם אָנַנְּבְוּן נִמְא בֵּוּן כִּבְנְבִּר. " נְנִוְנִי אֶבְנִינִם נַנְבָּר אָנִיבָם נִי אֶבְנִבוּן נִמָּא בֵּוּן כִּבְנְבִּר.

ځڅ□∶ نرختك אُنْجُם حَمَّةُمُد يَحُد زرخدرك نُنْحِيا خَمَّم يُمَجِّرَ عدر مُرْبَرُت حُكُم الْأَلَاء فَمُثَرَب مُرْبِا خَيْنَدِيا هُرُكِ نَمُنْدَا الْمُرْاءِ نَمُرُاءِ نَمُرُاءِ نَمُ יַנון אָלְנוֹ, אַלְנִימַכָּם יָמַל יִי אֶלְנִיא צַאָּבְנִימָכִין יוֹמַיף

hath promised you! more as ye are, and bless you, as He 11 make you a thousand times so many The Lord, the God of your fathers,

the stars of heaven for multitude.—

you, and, behold, ye are this day as the Lord your God hath multiplied

יַלְּמֵּאֲכֵם וֹבְיִבְּכֶּם: יו אולע אַאָּא לַבּגַי, סְּבְעַבֶּים אִנְבָבוּן אַסְוָבָר בַּלְעַוְּגַי,

ַ בְּבֶּם אֲלַמָּוֹם שַׁבְּעָנֹוֹ עִבּוּ בְּבִוּן מּבּּבֹנוֹן שַבִּּנִמוּן מינבוניבון וֹמֹסבוכון וֹצִינְכוּן:

heads over you.' knowledge, and I will make them To llut bas, and full of tribes, wise men, and Get you, from each one of your

cumbrance, and your burden, and

How can I myself alone bear your

your strife?

וֹאַמִּגמִם בַּבְאַמָּגכִם: נֹאַמִנּגנון בוּהָגן הַּבְּיכוּן: לְּמִּבֹסִּיבֵם וֹסִיבְלְטִׁנִוּ וַמִּבֹּגוֹ לְמִּבֹסִּיכִוּוֹ

4<!!

שְׁמִנְא לְסִנֵּי:

כדאי לעלמו, ילחק כדאי לעלמו, יעקב כדאי לעלמו: למלחמס, אלו לא שלחו מרגליס, לא סיו לריכין לכלי זיין: - לאבחיכם. למס סוכיר שוב לאברסס לינחק וליעקב, אלא אברסס (8) ראה נחחי. בעיניכס אמס כואיס, איני אומר לכס מאומדומשמועה: באו ורשו. אין מערער גדבר, ואינכס לכיכיס

אלילים, שאם דן והורג ומכה וחונק ומטה אם דינו וגוזל אין בכך כלום, אני אם חייבתי ממון שלא כדין, נפשום אני נחבע, בו וַיֶּמְפַס מִבֶּל בְּטְבְס (שם ס, יא), אומר מי יוכל לשפוע, אלא כך אמר שלמס, אין דייני אומס זו כדייני שאר האומות עובדי את העונש מכס ונתנו על הדיינין. וכן אמר שלמה, פִי מִי יוּכַל לִשְׁפֹּע אָת עַמֶּךְ הַפְּבֵּד הַאָה (מלכים־אֹ ג, ע), אפשר מי שכתוצ - סמן, וסגיז את סשליו, לא סים יכול לדונס, אלא כך אמר לסס, ס' אלסיכס סרצה אתכס, סגדיל וֶפֶרִים אתכס על דייניכס, נעל אוכל לבדי וגוי. אפשר שלא היה משה יכול לדון את ישראל, אדם שהוליאם ממלרים, וקרע להם את הים, והוריד את (9) ואומר אליכם בעת ההוא לאמר. מסו לאמר, אמר לסס משס, לא מעלמי אני אומר לכס, אלא מפי סקצ"ס: - לא

(10) והגכם היום ככוכבי השמים. וכי ככוכני סשמים היו נמומו סיום, וסלא לא סיו אלא ששים רצוא, מסו וסנכם סיום, בושמר וְקַבַּע שָׁם לְבָּעֵיקָס נְפָבָ (מבלי כב, כג):

לברכחנו, כבר הבעיח הקב"ה את אברהם אַשֶׁר אָם יוכַל אִישׁ לְמְנִיֹם וגוי (בראשית יג, מו), אמר להם זו משלי הוא, אבל הוא (11) יוסף עליכם ככם אלף פעמים. מסו שוב ויברך אמכם כאשר דבר לכם, אלא אמרו לו, משה, אמה נותן קלבה סנכס משולים כיום, קיימים לעולם כחמה וכלבנה וככוכבים:

בן עמרס לנאמ, שמא אינו שָפּוּי במוך בימו, אימר לנאמ, אמרו מה ראה בן עמרס שלא לנאמ, מה אמס שבוריה, יושב ויועך לסביא, ישלי ראיות לסביא, מומיף אני עליכס דיינין: ומשאכס. מלמד שסיו אפיקורמין, סקדיס משה לנאת, אמרו מה ראה . אלא מפי הקב"ה: – שרחכם. מלמד שהיו ישראל מרחמין, היה אחד מהם רואה את בעל דינו נולח בדין, אומר יש לי עדים (בו) איבה אשא לבדי. אם אומר לקצל שכר לא אוכל, זו סיא שאמרמי (ק"א שאמרנו) לכם, לא מעלמי אני אומר לכם יברך אמכס כאשר דבר לכס:

ששיר, כשמביפין לו דינרין לרפות כופה וכשפין מביפין לו יושב ותוהה, נבון דומה לשולתני תגר, כשמביפין לו מעות לרפות כסופים: - וגבוגים. מדינים דבר מסוך דבר. זהו ששאל אַרֶּיוֹם אֹם ר' יוםי, מה בין חכמים לגדונים, חכם דומה לשולחני (13) חבר לכם. הומינו עלמכס לדבר: אנשים. וכי מעלה על דעמך נשים, מה מלמוד לומר הנשים, לדיקים: חבמים. עליכס ענום רעום וחושב עליכס מחשבות (ק"ה מנות וחשבונות): ודיבכם. מלמד שהיו רוֹגְנִיס:

אָמֶּג צַבְּרָהָ כַּגְּמִּגִי: ⁺¹ וֹשֹׁהְוֹנִ אִנֻגִׁ וַעַּאִמְרְנִ מִּנְדִרַעַבְּבָּרָ נִאָּטִּיִבְּטֵּנִן זִטִּ וֹאָמָרָטֵנוּ טַּצֵּגוּ

﴿مِثَاثِمَادُ صَادِقًا عَالَمُ الْمُعَادِقُوا الْمُعَادِقُوا الْمُعَادِقُوا الْمُعَادِقُوا الْمُعَادِقُوا ם משנים לשני לשלבים לשלבים אַלפָּים וְשְׁרֵי מִאָּוִת וְשְׁרֵי אִוֹלֵם בֹאמֻוֹם הֹּבְוֹכִם מִּבְּוֹ אַנְשָׁים חַבְּמִים וֹידַעִּים נָאָמַן מּבְּרֵין חַכִּימִין יַמַּדְּעַן יִמַּנִים

אַנוֹנוּ וּבָּין גּרְוֹּ: بِهُوَمُقُلَ مُثِلًا حُبًا لِمُنهِ بِحَيالٍ עהוא לאמֶר שְׁמָעַ בֵּין־צָּחִיכֶם נְאָצַנֶּה אָת־שָׂפְּטֵיכֶּם

עַקר לין אַלַי יִשְׁעַעָּיִי: הוא וְתַדְּבְר אֲשֶׁר יִקְשָׁר מִבֶּם אָנִה כַּנְ עַמִּהְפָּׁה לָאַלְעַנִים בו פֿגּרל השְׁשְׁלְתְּיוֹ לְאָ הַגְיִרוּ הְפְּבֵּוֹ.

פֹטִילִמֹא בַּמִבְּיִלְטַא לְמִהְּבַּר:

نفدخدا ځيفځهنحبا: אַלַפּֿג וֹנַבּׁנָג מָאַנֹטָא וֹנַבּנָג לשבון בישון עביכון בבני אָבֹמּוכֶם וּגַבֹנוּט זִט בוּאָּו אַבַּמוּכוּוֹ

لأدللُ: נולבא ובין אַדויהי אַבוכון יהדינון קושטא בון הַרוּא לְמֵימָר שָׁמַעוּ בּיוֹ ופפודות ית דייניכון בעדיא

زېمرندي: בולה. מוכון שלבבון לוטו אָב, בּינָא בַייָ הוּא יפּהְנָטָא לא שבשלון מו שבם מבבא מב, וֹהובֹא בֹבֹבֹא שַהָּמֹתוּוּ לאַ עַבְּיִרוּ פַּוֹיִם בַּמִּמְפַּמ כַּפַּמָן לַאַ עַמְטַמְנָרַמוּן אַפּּי בָּרִינָאַ

> good for us to do. thing which thou hast spoken is And ye answered me, and said: 'The

tribe by tribe. and captains of tens, and officers, of hundreds, and captains of fifties, captains of thousands, and captains and made them heads over you, wise men, and full of knowledge, So I took the heads of your tribes,

with him. brother, and the stranger that is righteously between a man and his between your brethren, and judge time, saying: 'Hear the causes And I charged your judges at that

bring unto me, and I will hear it.' that is too hard for you ye shall judgment is God's; and the cause afraid of the face of any man; for the and the great alike; ye shall not be judgment; ye shall hear the small Ye shall not respect persons in

מלויום בראשי דייניסס, שסיס לסס לממום ולכוון אומס לדרך סישרס: בראשיכם. כאשים ומכובדים עליכם, שמסיו נוסגין בסס כבודויכאס: - ואשמם. מסר יו"ד, למד שאשמומיסס של ישראל . איני יודע מי סוא, ומאיזה שבט סוא, ואס הגון הוא, אבל אחס מכיכין בו, שאחס גדלמס אוחו, לכך נאמר וידועים לשבטיכס: כואס, וכשאין מביאין לו סוא מְשַוֵר ומביא משלו: וידועים לשבטיכם. שהס ניכרים לכס, שאס בא לפני מעומף בעלימו,

לו דורון וסוא נושל לנו פניס (קפרי יד): לעשוח. אס סיימי ממעלל, אחס אומריס עשה מהרה: ממך שנלטערם עליה, אלא ידעםי מחשבוחיכה, שהייחה אומריה עכשיו יחמנו עלינו דיינין הרבה, אה אין מכירנו אנו מביאין (14) וחענו אוחי וגוי. מלממס את הדבר להנאמכס, היה לכם להשיב, רבינו משה, ממי נאה ללמוד ממך או ממלמידך, לא

שרי אלפים. אחדממוה על אלף: שרי מאוח. אחדממוה על מלה: ושושרים. מניתיעליכה לשבעיכה אלו הכופתין עליכם. שמנהגו בהם כצוד, ראשים צמקח, ראשים צממכר, ראשים במשא ומחן, נכנס (מציחו לצ"ה) אחרון ויולא ראשון: משבע מדום שאתר ימרו למשה, ולא מלא אלא שלשה, אושים לדיקים, חכמים, וידועים (ספרי מו עיין בחוקוני): ראשים בני אדס שנקראו אמים וְבֵמִיס, מלק ונמלה, וכל לשון מבה: אנשים חבמים וידועים. אבל נבונים לא מלאמי, זו אחת (EI) ואקח אח ראשי שבטיכם. מְשַׁכְמִּיס בדבריס, מבריכס, על מי במחס להחמנוח, על בני מברהס ינחק ויעקב, על

גרו, אף על עסקי דירס, בין מלוקם אמיס, אפילו בין מנור לכירייס (מנסדרין ז:): (סערענד), כמו זַכוֹר (שמוס כ, ז) וְשָׁמוֹר (לסלן ס, יב): ובין גרו. זס בעל דינו, שאוגר עליו דברים, (ספרי) דבר אחר ובין כלשעבר, לשעבר הייתס ברשות עלמכס, עכשיו הרי אתם משועבדים ללפור (ספרי שם): - שמוע. לשון הווה, אודג"מ בלע"ז דין זה לפני פעמים הרבה, אלה היו נושלים ונומנים בו (ספרי מו): בעה ההוא. משֶׁמִנִּימִים אמרמי להם, אין עכשיו (15) ואצוה את שפטיכם. אמרמי להם הוו ממונים גדין, אם בא דין לפניך פעם אחת שחים ושלש, אל מאמר כבר בא וטמכין ברלועה על פי הדיינין:

קרובי אושיבנו דיין בעיר, והוא אינו בקי בדינין, נמלא מחייב את הוכאי ומוכה את החייב, מעלה אני על מי שֶׁמֶּנֶהוּ כאילו (דו) א חבירו פנים במשפש. זה הממונה להושיב הדיינין, שלא יאמר איש פלוני נאה או גבור אושיבנו דיין, איש פלוני

خر_تلاخدُ، ص لاَهُد قَلَمُهُا: ⁸¹ נְצְּבְּׁנְיִׁנִי צְּטְּכֶּם בְּעָּנִי הַהָּנִא צִּתְ וּפַּפַּיִרִית יָחְכוּן בְּעָּדְּנָא הַהוּא

וּנֹבֵא מֹּב בֿבֹתְ בַּבוֹנֹה: בּאַשֶּׁר צְּנָה יְהְנָה אֵלְהַיִּנִי אִנְנִוּ אֵלְהָנָא יְתַנָא נַאָּהִינָא עַד רְקַם אַמָּר רְאִימָם בָּרָר הַרָּ הַאָּמִרָּי פּי הַמִּרְבָּר הַגְּּרוֹל ְיְהַמּוֹרָא הַהֹּוֹא בָּל עַּרְבָּרָא רַבָּא יּרְחִילָא וַנְּסַּע מֵחוֹרַב וַנְּּלֶבְ אָת כָּלְ וּנָשַלְנָא מָחוֹרֵב וָתַלֵּיכָּנָא יָת

ځاته: הְאֵמֹרְי אֲשֶׁר־יְחְוְּה אֵלְהַיִּנִי נְתֵן שּירָא דָּאֵמוֹרָאָה דַּיִי אֶלְהַנָּא נאַמָּר אָבְבָבֶם בַּאַטַם עַד־הַר נַאָמָרִית לְכוֹן אָהַיתוּן עַד

אַּגַשׁוֹעֹּג וֹאַגַשַּׁים אַנִישׁנִי בּבְּר יְהוָֹה אֶלְהֵי אֲבִמָּיף לָּדְּ בּ אָת־הָאָהֶץ עַּלֶּה הַשׁ כַּאֲשֶׁר אַרְעָא סָק אַהְסֵין בְּמָא דְּעַבֶּיל בַּאָּע לַּעַוֹּ נִינְוֹע אֶבְמַנוֹנִ בַבְּלֵּנִנִּ עַנִּינִי בַּינִינִ בַּנִינִּ בַּבְּלֵנִנִּ עַנִינִי בַּינַ

\$٢.21: בְּע נֹאַעַ עַמֹּלְנִם אָמֶּב וֹבֹאָ בְּבֶר אָת־תַבֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲּלֶת־ לנו אַנוַ בַּאַבוֹא וֹנְאַבוּ אָטַנִינְ בּוֹבַמּנֹא ווּאַלְכְוּן אַנְשִׁי נְשְּׁלְעַוֹּרְ אָּנְשִׁיםׁ לְפָּנְיִנוּ וְיַחְפְּרוּ־ تنظئت لاجر خُذُرُ تِ تَعِيدُ بِ

ני כַּלְ פַּטַׁנְמִנָּא בַּטַּהְבָּבוּנוֹ:

באמוראַר פָּמָא דְפַּקּיד ההוא דְּהַוֹיִתון אורַח טוּרָא

גֿבֿיב לַנָא:

שׁבְעַל וֹלָא שִׁשְׁבָּר:

אַבֹּהֹא וֹנִינִדוּן זְעַוֹּא פּּטִינֹת אַ

خلانه

CIĆCIL

נאָמוֹשנוֹ

بظتہظظال

word of the way by which we must the land for us, and bring us back men before us, that they may search one of you, and said: 'Let us send And ye came near unto me every

fear not, neither be dismayed.'

God giveth unto us.

Kadesh-barnea.

thy fathers, hath spoken unto thee;

Possession, as the LORD, the God of 21 the land before thee; go up, take

Behold, the LORD thy God hath set

Amorites, which the LORD our 20 unto the hill-country of the

And I said unto you: 'Ye are come

commanded us; and we came to Amorites, as the LORD our God

dreadful wilderness which ye saw, went through all that great and

by the way to the hill-country of the

And we journeyed from Horeb, and

all the things which ye should do.

And I commanded you at that time

shall come.' go up, and the cities unto which we

אַנכי סרואס, אַל מַבֵּע אָל עַרְאָסוּ (שֹס ז): כוסה, ומיממי סודיעו, כשבא למשוח אם דוד, וַיַּרְא אָם מֻלִּיֹאָב וַיּאֹמֶר אַךְ נָגֶד ס' מְשִׁיחֹ (שם מו, ו), אמר לו סקצ"ה, ולא אמרת בנום ללפחד (ספרי יו), וכן שמואל אמר לשאיל אָלכִי הַרֹאָם (שמואל־אַ מ, ימ), אמר לו הקצ"ה, חייך שאני מודיעך שאין אחד כדין, אמס מוקיקני לסחיר לו, נמלא שֶׁהְשֵּימָ עלי המשפט (סנהדרין ה.): - חקרבון אֵלִי. על דבר זה נסחלק ממנו משפט לא מגורו, לא מכנים דבריך מפני איש, לשון אֹנֵר בַּקַיִן (משלי י, ס): כי המשפט לאלהים הוא. מס שאמס נועל מוס שלא דינר, אוכנו עכשיו, וכשילא למוץ אומר אני לו, מן לו שאמה מייב לו: לא הגורו מפני איש. לא מיראו (ספרי יו). דבר אמר יתְצָׁנֶה לפרנסו, אוכה את העני ונמלא מתפרנס בנקיות. דבר אחר, שלא מאמר, היאך אני פוגם בכבודו של עשיר זה בשביל לפניך, לא מסלקנו לאחרון (סנהדרין ה.). דבר אחר כקטן כגדול משמעון כחרגומו, שלא מאמר, זה עני הוא, וחבירו עשיר הכיר פנים בדין (ספרי יו): - בקטן בגדול חשמעון. שיהא חביב עליך דין של פרומה כדין של מאה מנה, שאם קדם ובא

(18) אח כל הדברים אשר חעשון. אלו י' דנריס שנין דיני ממונות לדיני נפשות:

- (19) המדבר הגדול והנורא. שסיו זו נמשים כקוכום, ועקכנים כקשמום:
- אליהן. ממלס לכנוש: דבר. בליוס לשון סס מדבריס (מפרי כ): אח הדרך וגרי. לין דרך שלין בס עקמימום: ואח הערים אשר גבוא לפניסס, אבל כאן, ומקרבון אלי כולכס, בערבוביא, ילדיס דומפין אם הזקניס ווקניס דומפין את הראשים: וישיבו אחנו וגו' (לקמן ס, כ), אומס קריבס סימס סוגנמ, ילדיס מכבדיס את סוקניס ושלחוס לפניסס, ווקניס מכבדיס את סראשים ללכת (22) וחקרבון אלי כלכם. בערצוציא, ולסלן סוא אומר ומקרצין שלי בל באשי שבשיעם ווקניכט, ומאמרי בן ברכוציא, ולסלן סוא אומר ומקרצין שלי בל באשי שבשיעם ווקניכט, ומאמרי בון הרבון

ς

رَمُّادُم: مُثَرَّت مُمُّد كَرْضِي خيم كُلُك طِوْدِيا فِلْد مُمَّد بِيجُدرا بِيجُدُد

זַנַר אָמֻבָּל וֹנְרַגָּלִי אָטָר: ליב ניפְנוֹ נַיַּעֲלֵוּ הַהְרֶהְרַ וַיְּבְאוּ עַ*ד*־ וְאִהְפְּנִיאִּוּ וּסְלִיקוּ לְטוּרָא נַאֲתִּיּ

<u> אַשְׁר יְהוָה אָלהַוּנוּ נֹתַן לְנוּ:</u> בְבְר וַנְאַמְרוּ מוֹבָּה הַאָּבֶץ ַ_ֻ ַ נּיּוְבְּרוּ אֵלֻיְנוּ נַיִּשְׁבוּ אָלֵונּ تنظير خنتم مؤتر بهنا

ۋر יְהוָה אֶלהֵיכֶם:

בְאָמְנִי לְנַהָּמִּנִינִי: מֹאָבֹּוֹ מֹהֹבַנִים לַשָּׁט אָשָׁהּ בֹּנֹר र द्वंध्रुत ्तांत श्वंत तांश्रुत رَقِرُبُرُهُ جُعُلُكِ، حُولِ رَفِعِمْدٍهِ

₩□: בּהֵּמִנִם וֹנִם_בֹּנָ, הַּנֹטִנִם בַאָּננּ לבׁם מפָנוּ מַבַּים יַּבַלָּט יִבֹּגוּבִט 82 אָנוַ לִבְבְנוּ כְאִנְוַר מַּם נָּדְוֹלִ

חַר לְמִבְּטָּא: נוומר במונו עבבר נאפע מפס ומפר במיני פהנמא ידברית

תו נוולא באוללא ואלילי

אֶלְעַלָּא וֹעִיב לַנָּא: פּטוֹלמֹא נֹאֹמִרוּ מִבֹא אַבְּמֹא בַּיִּנֹ וֹאָטִועוּ לַנֹא וֹאָטִוּדוּ וֹטַנֹא וּלֹסִיבוּ בְּיַדְרוּן מֵאָבָא בַּאַבְעָּא

מל מימְרָא דַין אֶלְהַכוֹן: ⁹ וֹלָאָ אֲׁבֹינִים לַהְּלְיֵע וֹשַּׁמְׁבֶּוּ אֵשִׁב וֹלָא אֲבִּינִיוּ! לְמִּסַׁל וֹסְבִּיִּבְּשׁוּ!

ڂۺ؞ڴ؞ڹٮٙڎ۬؉؞ לְמִמְּסַב נְעַדָּא בִּיבָא בַּאָמוּוְבָאָר ぶらされ ごぶしんな נאַמֹבְשׁנוּ בַּדִשְׁנֵי בְּמָשֶׁבְּנֵיכִון

יִּבַּרְא הַוֹנִגְא הַמָּוֹ: יכְרִיכְן עַר צֵיח שְׁמִיָּא וְאַך בְּנֵי نتظيه خذنيا تخنخا ונו לַבֿוֹא לַמוּמֹר מַם רַב אָבָרוּ אַבַּרְרִנּ עֹלִים אַבֿוֹנִנּ הַעָּסוּ לְאָן אַנִּחְנָא סְלְקִין אַחַנָא הְּבָרוּ

> for every tribe; 23 I took twelve men of you, one man And the thing pleased me well; and

valley of Eshcol, and spied it out. the mountains, and came unto the and they turned and went up into

'su otnu which the LORD our God giveth word, and said: 'Good is the land down unto us, and brought us back land in their hands, and brought it And they took of the fruit of the

Lовр уош God; against the commandment of the Yet ye would not go up, but rebelled

hand of the Amorites, to destroy us. land of Egypt, to deliver us into the He hath brought us forth out of the said: 'Because the Lord hated us, and ye murmured in your tents, and

the Anakim there.' moreover we have seen the sons of great and fortified up to heaven; and and taller than we; the cities are melt, saying: The people is greater brethren have made our heart to Whither are we going up? our

שנים עשר אנשים איש אחד לשבט. מגיד שלל היה שנע לוי עמהם (שם כל): לדבריכס, שמא מחורו בכס כשמראו שאיני מעכב, ואמס לא חורמס בכס: ואקח מכם. מן סברוריס שבכס, מן סַמֶּמֶלְמִיס כלום, אמר סלוקם בלבו, בעום סוא זה שלא אמלא בו מוס, מיד אמר לו עול מעותיך ואיני מנסהו מעתה, אף אני הודימי לחבירו מכור לי חמורך זה, אמר לו הן, נוחנו אחה לי לנסיון, אמר לו הן, בהרים וגבעוח, אמר לו הן, כיון שראה שאין מעכבו (23) ויישב בעיני הדבר. בעיני ולא בעיני המקוס, ואס בעיני מעס סיס מוב למס אמרס במוכמות, מעל לאדס שאומר

(פב) ויורדו אלינו. מגיד שלרך ישרלל גבוסס מכל סלכלום: "יאנורו טובה הארץ. מי סס שלמכו עובסס, יסושע (24) עד גדר אשבול. מגיד שנקרא על שם סופו: וירגלו אותה. מלמד שהלכו בה ארבעה אומנין שָמִינְעָבֶּנ (שם כב):

(26) וחמרו. לשון המרקה, המרקמס כנגד מאמרו: ις(ε (**20 ct**):

(TS) וחדגנו. לשון סרע, וכן דְּבְּבֵיי נְרְבֶּן (משלי יח, מ), מדס סמולים דבס בשנאח הי אחנו. וסום סים פוסב פמכס, מבל

וסוליאנו ממלרים למח לנו אח ארן כנען: נומן של שקים, ולמי שסום שונה נומן לו של בעל, הרך מורים של שקים סים, שנילום עולה ומשקה הומה, והרך כנען של בעל, סונאמו לשנאס סימס, משל למלך בשר ודס שסיו לו שני בניס, ויש לו שמי שדות אחת של שַקְיָא ואחת של צַּעַל, למי שסוא אוסב ממס שונאיס אומו, משל הדיוע אומר, מה דְּבְלְבָּךְ עַל רַמַמֶךְ מַה דְּבְלָבֵּיִה עֲלֶךְ: בשנאח ה׳ אחנו הוציאנו מארץ מצרים.

(82) ערים גדולות ובצורות בשמים. דנרו סכמוניס לשון מַבְּמִי:

ייראין מהם: ⁶² נְאָמֶׁר אֵּלְכִּיִם לְאָרַעַּמָּרְגִּוּן וֹלְאָר נִאָּמָרִית לְּכִוּן לָא טִתַּבְּרוּוּן

עְשֶׂה אִהְבֶּם בְּמִצְרֵיִם לְעֵינִיכֶם: לְעֵּינִיכוֹן: הוא ילְחֵם לְבֶּם בְּבֶּל אֲשֶׁר מִימְרִיה יְנִיחַ לְבִוּן בְּמִצְרִים משה אחבם במצרים לטייבה. הַעָּבִר עִּמְּכִיוֹ בְּמִצְרִים

प्षंत्व प्राहेतः אַשֶּׁר הַלְכְהָם עַּדְ־בֹאַבֶם עַדִּ- דְּהַלֵּיִכְּחוּן עַּד מֵיחִיכוֹן עַד ישְאַ־אָישׁ אָתַ־בְּגָוֹ בְּכְלִי־תַדֶּבֶרְ מִּיּבְרָאְ יָתְ בְּבֵיהִ בְּכָלְ אִיְרָחָאִ ı؛ بِשُهِّهِ بِمَيْنَ هِرَيْنِ هِرَيْنِ هِرَيْنِ هِرَيْنِ خِمِهِ يَـمِەنْدِر يخفذخر لخمر نغين لخمد يخفذه عنتينه لاوبخذك

בַּיהוָה אֶל'הַיכֶם: ינ יבוְבָר הוּהָה אֵינְכֶם מַאָּמִינָם

שַּׁלְכוּ בְּשׁ וּבּמְּנוֹ וּנְמֶם: حِنْكِت حَلَّهُنْدُم حَيْدُكِ هَمُلْد تبزيد خفتره فيثك خند

ניקער: ⁺¹ וּיִּשְׁמָׁמּ יְׁעִיְּעִׁ אֵטַ לַּוָלְ גַּבְּרֵיכֶם

﴿ لِمُحَالِدُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا لَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّا الللَّا الللَّا اللّ בּׁמוּבָּׁנִ אָּמֶּׁנִ נְמִּבְּּגֹּעִי לְנִוֹעִ אָּבֹּגֹא מֹבַּעֹא בַּלִינִמִינִ לְמִעוּ כּנּ הַדְּוֹר הְרֶטְ הַאָּהְ אֲת הְאֲבֶין הָאִבֵּין דָּרָא בִישָא הָדִין יָת

וֹלֵא עֹבְעַבוּן מִנְּעַוּן:

נו אָלְנִיכוּן בְּמִבְבַּרָ שַׁבְמִּיכוּן

אַנְרָא הָדֵין:

מִבוּמִנּין ゖ゙゙ヹ゙゙゙ヹヹヹ゙ヹ゙゙゙゙゙゙゙゙゙゙゙゙ヹ゙ヹ ביבין ביהיכון

מהבי לאהבייהכין בעמידא לאַנְקְלָא לְכוּן אָנִר בֵּית במבלב בבמיכון באונהא

יְבַעוּרָא צַעְּנָוֹא בּיִטְּטָא: كنكردا ĖXLLŪX كغيشته فخيجته خقنتيند

ישְׁמִיעַ קֵּדָם יִיָּ יָת פַּחְגְמֵיכוֹן יּרְגֵיוֹ

ځېږېد:

until ye came unto this place. his son, in all the way that ye went, God bore thee, as a man doth bear 31 hast seen how that the Lord thy

and in the wilderness, where thou

Тһе Ьояр уоит God who goeth

Then I said unto you: 'Dread not,

in Egypt before your eyes; according to all that He did for you 30 before you, He shall fight for you,

neither be afraid of them.

the LORD your God, Yet in this thing ye do not believe

in the cloud by day.' you by what way ye should go, and tents in: in fire by night, to show seek you out a place to pitch your Who went before you in the way, to

swore, saying: your words, and was wroth, and And the LORD heard the voice of

unto your fathers, the good land, which I swore to give 35 men, even this evil generation, see Surely there shall not one of these

(92) לא חערצון. לשון שבירה כתרגומו, ודומה לו בַּעֲרוּן נְמָלִים לִשָּׁכֹּן (מֹיוּב ל, ו), לשבור נתלים:

﴿ لِمُحْلَثِكُ مِنْ اللَّهُ اللَّالِمُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّل

څڅ۵۲۱:

(05) ילחם לכם. נטני(כס:

יד, יש), משל למהלך בדרך ובנו לפניו, באו לסמים לשבומו וכוי: אםר ישא איש אה בנו. כמו שפירשמי אלל וַיִּפַע עַלְפַּוּ סְהֵלֹהִים סַלְלֵּדּ לְפָּגִי עַהַנֵּסִ יִשְׁרָהֵל וּגוי (שמות (וצ) ובמדבר אשר ראיה. מוקנ על מקרא שלמעלה הימנו, ככל אשר עשה אמכס במלריס, ועשה אף במדבר אשר ראיה

(28) ובדבר הזה. שהוא מבמימכה להביאכה אל הארן, אינכה מאמינים בו:

בְּיִּוְרְשָׁלְ (מלכים־בּ מ, מו): (33) לראוחכם. כמו לסרמומכס, וכן לנְמִמָס סַדֶּרֶךְ (שם יג, כא), וכן לְשָׁמַעַ בְּקוֹל מּוֹדֶס (מסליס כו, ז), וכן לֶלֶבֶמ לְגִּיד

אַשָּׁר מִכֵּא אַדַרָי יְרוֹּיָה: אַמֶּר בְּרַבְּבָּע וּלְבַּנְגִי יְמֵּל בַּרָרָנִ בַּע וֹלְבַּנְיִנִי שַׁלְּבַּ عَدْ بَلَهُدُكُ الْجُلِيدُ الْحِلْمُ الْحِلْمُ الْحِلْمُ الْحِلْمُ الْحِلْمُ الْحِلْمُ الْحِلْمُ الْحِلِيلُولِ الْحِلِيلِ الْحِلْمُ الْحِلِيلِيلِيلُولِ الْحِلْمُ الْحِلِيلُولِ الْحِلْمُ الْحِلْمُ ال ווּלְהַי כְּלֶב בָּן־יְפְּנָה הַנּא אֱלְהֵין כָּלֶב בַּר יְפָּנָה הוּא

ינ עם בי הקאור יהוה בגלקטם

تَثَلَامُ لَأَنَّ اللَّهُ لَا يُشَلِّمُ اللَّهُ لَا يُشَالِهُ لَا يُشْلِّمُ اللَّهُ لَا يُشْلِّمُ اللَّهُ اللّ הוא יָבא שְׁמָּה אַתַּוֹ הַנְּּל כִּי־הָוּא הוּא יִיעוֹל לְתַמָּן יְתִיה תַּמִּרִ يمانيون جرادر موري جرجيد بماسع جريرا وعده وبالمرابع

אָטְנְנְר וְהֵם יִירְשִׁיהַ: סִּוֹבְ וֹבְתְּ עֲשִׁי וֹבְּאִי מְשִׁעִי וֹלְעִים סִבְ יִבְיִהְ אִנּוּן יִינִּלְעוֹם לְעַשָּׁוּ כנימי וּבְנֵיכֵם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעָּי הַיּוֹם וּבְנֵיכוֹן דְּלֶא יָדִעי יִימָא ְדִין لْمَفْكُم يُجْهُد يُحْدَلُهُم ذِكَا نَكَيْكِ الْمَفْذِكِيا لَيَجْمَلُهِا ذِكَتُمُ نَكِيا

ئثك تهـ فراد: גַּטִּם פֹּנִוּ לַכִּים וּסְמִּוּ חַמִּגַבְּבֹרֵנו וֹאֲטֵּוּן אַנְפֹּנִוּ לַכְוּן וֹמֵוּלֵנְי

ַנְמָּהְינֵנְ לַעֲּלְתַ הַהְרָבִי ַנְמַחְגְּרֹוּ אֲישׁ אָת־בְּבֵיִ מִלְחַמְּמִוֹ בְּבָׁלְ אָמֶּרְ־צְּנְוֹנִי יְתְנְיִר אֶלְתַיְנִי קְרָבְ בְּכֵּלְ דְּפְּקְּרָנִא יִי אֶלְתַנִּא 1+ ליהוֹה אַנְחְנִי נְעְּלֵה וְנְלְחַמְנִי ڗٙ؈ٚڎڎڹ؈ڗڝۼۻؙڷڎ؊ڿ؞۩ڝ۫ٙۼڎڔ

%;⊏;ሮ□: בּׁצְרְבָּבָה וְלְאָ שִׁלְּנִיפְוּ לְפְּׁנִי, אָבוּ בֻּיִּה מִּכִּינִיה בּינִיכוּו וְלָא ַ לְאִ עֹהְּלְוּ וֹלְאִ עִינְּׁלְאַרֵעׁבְּׁנִוֹבְיִוּ כָּׁג אֵנֵנְנִּג לְאִ עִיּםׁפִוּן וֹלְאִ עִינִּעוּוּן פֿנִיֶּב ניֹאמֶר יְחֹנְׁה אֵלֵי אֶמֶר לְהָם נַאָּמָר יִיְ לִי אֵימַר לְחִוֹן

> בּאַמִּלִים בּטור בּטַלְטָא בּיוֹ: אָטַ טִאָּבוֹ אִ יִטִוּנִע וֹכִיה אָמֵין יָת אַּרְעָּא

ترمرح كِرتها: לבילכיו למימר אַף אַהָּ לָא אַל הַלִּי עַנְיִי רְנִי מִן צָּרָם וֹנִ

אָבׁר הוא יַהְסְׁנְנָה לְיִשְׁבָּאַלִי:

ילְבוֹן אֶשְׁנְנַה וְאָנוּן בּירְתִוּנַה:

לְמַדְבְּרֶא אִוֹרַח יִמָּא דְּסוּף:

וְאָבוּיתוּן לְמִסַל לְמוּבְא: וֹזְבוּיִוְתוֹ גְּבַר יָת מָאָנִי קָרְבִיה בורם ון אַנְהַנְא נַסַּל וּנְגִיהַ וֹאָטִילִשוּן וֹאָמֹוֹשוּן לָ, חַלָּלֹא

ننفخدنا كُلُو حَمَّرٌ، لُحُدُرِيا:

wholly followed the LORD. and to his children; because he hath land that he hath trodden upon, 36 shall see it; and to him will I give the save Caleb the son of Jephunneh, he

shalt not go in thither; for your sakes, saying: Thou also Also the Load was angry with me

shall cause Israel to inherit it. thither; encourage thou him, for he standeth before thee, he shall go in Joshua the son of Nun, who

give it, and they shall possess it. go in thither, and unto them will I knowledge of good or evil, they shall children, that this day have no said should be a prey, and your Moreover your little ones, that ye

the way to the Red Sea.' your journey into the wilderness by But as for you, turn you, and take

the hill-country. deemed it a light thing to go up into every man his weapons of war, and commanded us.' And ye girded on all that the LORD our God 41 we will go up and fight, according to We have sinned against the LORD, Then ye answered and said unto me:

ye be smitten before your enemies. fight; for I am not among you; lest 42 unto them: Go not up, neither And the LORD said unto me: 'Say

- (95) אשר דרך בה. מברון, שומתר וַיָּבֹח עַד מַבְּרוֹן (במדבר יג, כב):
- (עב) התאוף. נממלמלוגו:
- לכם. לאמוריכס, ומלכו במדבר ללד ים פוף, שהמדבר שהיו הולכים בו לדרומה של הר שעיר, היה מפסיק בין ים פוף להר (04) פנו לכם. אמרמי לסעביר אמכס דרך רוחב ארן אדוס ללד לפון ליכנם לארן, קלקלמס וגרממס לכס עכוב: פנו
- שעיר, עמס סמשכו ללד סיס ומקבבו את סר שעיר כל דרומו מן סמערב למורת:
- (דף) ויחדינו. לשון הגניי וְשְלִיני שָׁלְ הַמְּקוֹס (במדבר יד, מ), וה הלשון שהמרחס לשון הן, כלומר נודמנחם:
- (ב4) לא תעלו. לא עלייה מהא לכם אלא ירידה:

التظرا بالأثاب ושֹמֹרוּ אָטַ פַּּיּ יְרְנֵבְי וֹשֹׁזִרוּ וֹסְבִירָשׁוּ מַלְ מִימְרָא בַּיִּיִ לאַבַבּב אַבובים וֹלַאָ הַמֹּמֹמֹטִים ימּלִילִים מֹפֹבוּוֹוֹלָא פֿבּילָטוּוֹ

וֹאַבְׁהַּמִּטוּן וּסְבִּיקְטוּוּ לְחִוּבָא:

LORD, and were presumptuous, against the commandment of the 43 hearkened not; but ye rebelled So I spoke unto you, and ye

प्रें प्रिपः ロアエア「ロ ++ ללבאטקם היבג**פ**נ וַנַּצָא הָאָמִרְי הַיּשָׁב בְּהֶר הַהוּאֹ וּנְפַּק אָמוֹרָאָה דְּיָהֵיב בְּטוּרָא

זטכנו כמא בוטון בּבֹבוֹטֹא XÇÇ LLIK בשבתושכון ובבפו

Hormah. beat you down in Seir, even unto you, and chased you, as bees do, and that hill-country, came out against And the Amorites, that dwell in

יְּשְׁמֵּע יְהְוְּהְ בְּמַּלְכֶּם וְלְאִ הַאָּזִין קַבְּילְ יָיְ צְּלְוּהְכִוּן וְלָאִ אַצִּיה יְשְׁמֵע יְהְוָה בְּמַּלְכֶּם וְלְאִ הָאָזִין קַבְּילְ יָיְ צְּלְוּהְכִוּן וְלָאִ אַצִּיה

ځظځ، حبل:

45 the Lord; but the Lord hearkened And ye returned and wept before

ڲڒڔڟ۪۩؞

abode there. according unto the days that ye So ye abode in Kadesh many days,

כּוֹטִום אֲמֹר וֹמּלִטִּם: ^{9†} וּשֹמֵּבׁנּ בֹלֵבְמָ וֹמָנִם וַבַּנִם וּנִינִּבְשִּנּוּ בַּנַלִם וִמָּנוֹ סַּנִּאָנוֹ

בְּיוֹמַיָּא דִיהֵיבְּחִוּן:

Way to the Red Sea, as the Lord II journey into the wilderness by the Then we turned, and took our

אָלְוֹ וֹלֹּסְׁדְ אָנוֹ עַוֹעַ הַמְּמֹּוֹרְ וֹמָנִם יו ים־סוף כַּאֲשֶׁר דַבֶּר لثغا يبوب بتباجات

בְּמְּמִנְ וְמָנִן סִּנְּאֵן: נְיִ מִּמִּנְ וְאַכֵּוּפִּנִאָ זְעִי מִנְרָאִ ַ נְעַנְעַ אִנְבַע וֹמֵא גַסוּ*ב בַּמָא גַ*מַבֶּיל <u>װַ װַ װאַט פֿוגלא װַ הַלָּלָא לַתַּגַלָּלַא</u>

mount Seir many days. sboke unto me; and we compassed

[t] [a]

נֹאָמָר וֹן לְנִ לְמִנִּתִר:

:gaiyse And the Lord spoke unto me,

حُرُدُت لاَجْزُك:

ַ מְּבֹבְיִם בֹּנִבוּלְ, אֵׁנוֹנכֹם בֹּנִי_מֹמְוּ מִּבְבוּוֹ בַּנִּטְנִים אָנוֹנכוֹ בַּנִּיֹ

(אי) ולא שמע ה׳ בקולכם. כניכול עשימס מדח רחמיו כלילו לכזרי:

זַיְּבְטַ מִמָּוֹבַם מֲמֵבְ לְפָבֶן מוִפָּב (בופּמיס יֹפַי יִם):

ביון אַטְפָּנוְ לְכוָן לָאָפּוּנָאִ:

long enough; turn you northward.

And command thou the people,

יַ בַבַּלְכֶּם סְבַ אָמַ עַבְּוֹרַ תַּיָּה פְּנִי סִּיִּי לְכִוּן דְּאַמִּיפְּחוּן יָח שוּרָא

עַיְּאַבְּיִם בַּאָּמִיר וְיִירְאַי מִפְּם מַאָּוּ דִּיִּהְבִין בַּאָּמִיר וְיִרְחַבְיִּן

וֹאָט ַבַּמֹת אַנוֹ בַאַמְרַ אַנַּיָם וֹנִט מַמָּא פַּפַּגַר לָמִנמַר אַטַּוּן

Ye have compassed this mountain

ye good heed unto yourselves

border of your brethren the saying: Ye are to pass through the

and they will be afraid of you; take children of Esau, that dwell in Seir;

therefore;

لْنَمُمَلُ قَالَ فَهُد:

ממים:

- וּיִאָּמֶר יְהְוָה אֵלֵי לֵאִמֶּר:

- not to your voice, nor gave ear unto

- and went up into the hill-country.

- Deuteronomy II FIGHT FELICIO FIGHT
(3) פגו לכם צפגה. סוצו לכס לרוח מורחים, מן הדרום ללפון פניכם ללפון, נמלאו הולכין את רוח מורחים, ווהו שנאמר ממלרים שסוא במקלוע דרומית מערבית, משם סיו סולכים ללד סמורת: - ונסב אח הר שעיר. כל דרומו עד ארן מואב: ללד סמדבר, שסוא בין יס פוף לדרומו של סר שעיר, וסלבו אלל דרומו מן סמערב למורח. דרך ים סוף. דרך יליאמן (ו) וגפן וגסע המהברה. אילו לא ממאי, היו עוברים דרך הר שעיר ליכום לארן מן דרומו ללפונו, ובשביל שקלקלו, הפכו

(64) וחשבו בקדש ימים רבים. י"מ שנה, שואתר כימיס אשר ישבחם, בשאר המפעות, וסס היו ל"ח שנה, י"ט מסס עשו

(44) כאשר חעשינה הדבורים. מס סדנורס סולת, כשסיל מכס לת סלדס מיד ממס, לף סס כשסיו מגעים בכס מיד

מּנֹכוּן וֹשֹׁסַׁמֹּבוּן כַשַּׁבָּא:

בקדש, וי"ש שנה הולכיה וממורפיה וחזרו לקדש, כמו שנהמר וַיְיָשָה בַּמִּדְבָּר (שה לבּ, יג). כך מלחתי בקדר עולם:

- تِال שֶּעֶיר: لْأَدْم حُدِيْكُ شَكِ خُمْشٍة ثَلَافَة هُلِهِ ﴿ وَلَوْلَ لَاذِمْ هُلَاءً نَادِيفُهُ خُمْشِة ַ לְכֶּםְ מֵאַבְׁלֶּם מֹּב מִנְבַנֵי בַּנִּב לְכִוּן מֵאָבַנְאַבוּוּ מַב מִנְּבַנִּ
- בּכּפֹנ יִאָנינִים: נאַכֹּלְשִׁׁם וֹנִם בְּמִנִם שֹבְרֵוּ מֹאִשָּׁם וְמֵיבְלֵנוּ וֹאֵב מֹּגֹא שׁוֹבִּנוּוּ אַבֹּל טַמְּבַּבוֹנִי בַּאִטַּם בַּבַּפָּל הַבוּבָא טוּבָנון מוּבון בַּבַּסַבּא
- برفة جن باورت بجد: צַרְבָּעַים שְׁנָה יְהֹנֶה אֱלֹהֶיף אָת־הַמּוְבֶּר הַגָּלֵל הַזָּה זָהו ע לכל מהמת יגף יבה ללשף
- מֹלַבֹר מוָאֶב: تؤقإ تؤلمتك كثك لِأَلَّالِ (0) はおんし 8 <u>L'W</u>L'D ĊĿĿ וֹנֹהַבֶּע מִצְּשׁׁ אַנוֹנִוּ בַנִּי_הֹהָּנִ
- בּׁנִ לְבֹנִי לְנִסׁ לֹטִטֹּנ אָטַ־מֶּר מֶאֶׁרַמֶּטִוּ וֹבְנִּטֹּא אָבִּוּ לְבִּנִּי ֻבְּׁנִ לְאִ־אִּשְׁוֹ לְבְּׁ מִאֹּבֹׁגִּוְ וֹבְהְּשִׁר הֹמִּטְוּן כִּנִר אָבוּ, לָא אִטֹּוּן לִבּ מוֹאֶׁב וֹאַגְשַׂנֹילֵּנְר בַּוֹם מֹלְטַבְּוֹנִי מוָאַבֹּאִ וֹלָא טִינִינָּר, לְמִמֹּבֹר וַנְּאַמֶּר יְּהְוְּׁהְאַלְיִאַלְיִאַלְ מַּלְשַׁלְּאַר אָמִר וֹגִּמָּר יִיְ לִאְ הְצִּיּר עַּלְ
- יי הַאָּמָים לְפָּנִים וְאָׁבוּ בָה עָם אֵימָהָנִי מִלְּקַרְמִין יָהִיבוּ בַּהּ :٣٣٠

לבוק ובב ובם להולים:

- יַבְרָית יָת טוּרָא דְשִׁעִיר: אַקַ שַּׁלְּוּנִי בְּּם בֶּי, לְאֵבֵאִשׁוֹ לָא טִּילִינָוֹ בַּעוּוְ אָנִי, לְאַ אָשׁוּוֹ
- خنيرا جِرَوٰجِهِ إِبَاضِمِرا:
- לְא שׁׁסֹבְׁשֹׁא מִבַּתַם: מומבא בון אַלִבוּב בּסֹהֹבַב ΧĽĖάιΙ thick is altix its מילבי יבו סיפיק לף צירקף li XİİL ELEL EÇK
- מֹבְבְּרָא דְּמוֹאָב: ס נאט פונלא נהדבלא אנבע מוּהְבֹא מֹאִילַנו ומֹהֹבֹּווְ לֹבַב ממו בוטבון בממור מאורח ומברוא מלוח אַחוא בני
- לוֹשׁ וְתַבְיתׁ יָתְ לְחָיַת יְרוּהָא:
- מם בד וֹסוּג וֹנוֹפֿוּל בֹּוֹבָּבוֹא:

- possession. mount Seir unto Esau for a tread on; because I have given much as for the sole of the foot to not give you of their land, no, not so contend not with them; for I will
- that ye may drink. also buy water of them for money, 6 money, that ye may eat; and ye shall Ye shall purchase food of them for
- '.gnidton with thee; thou hast lacked years the LORD thy God hath been this great wilderness; these forty hath known thy walking through thee in all the work of thy hand; He For the LORD thy God hath blessed
- way of the wilderness of Moab. And we turned and passed by the from Elath and from Ezion-geber. Seir, from the way of the Arabah, the children of Esau, that dwell in So we passed by from our brethren
- -.noissessoq unto the children of Lot for a possession; because I have given Ar will not give thee of his land for a contend with them in battle; for I not at enmity with Moab, neither And the LORD said unto me: 'Be
- the Anakim; a people great, and many, and tall, as The Emim dwelt therein aforetime,

- (+) ונשמרחם מאד. ומסו סשמירס, אל מתגרו בס:
- כג), אחד מהם לעשו, ושנים לבני לומ, בשכר שהלך אחו למלרים ושחק על מה שהיה אומר על אשחו אחוחו היא, עשאו כבנו: יד, ד): ירשה לעשו. מאברסס, עשרס עממיס נחמילו, שבעס לכס, וקיני וקניזי וקדמוני הן עמון ומואב ושעיר (ב"ר מד, ומדרש אגדה (מנחומא ישן דברים הוספה ו), עד שיבא יום דריסח כף רגל על הר הוימים, שנאמר וְשָמֶדוּ רַגֶּלֶיוּ וגוי (וכריה (פ) עד מדרך כף רגל. אפילו מדרך כף רגל, כלומר אפילו דריפם הרגל איני מַרְשֶׁה לכם לעבור בארלם שלא ברשות.
- (6) חברו. לשון מקח, וכן ששר בְּרִימִילִי (ברחשיח נ, ס), שכן בכרכי סיס קורין למכירם כירם (ר"ס כו.):
- (ק) בי ה' אלהיך ברבך. לפיכך למ מכפו (מ"מ מכפרו) מת מובתו לסרמות כמילו מתם עניים, מלמ סרמו עליתים עצירים:
- (8) ונפן ונעבור. ללל לפון, ספכנו פנים להלוך רוח מורחית:
- (10) האמים לפנים וגוי. אמה קנור שוו ארן רפאים שנחחי לו לאנרהם, לפי שהאתים שהם רפאים ישנו בה לפנים, אנל גרוי, בשכר לניעות אמס, שלא פרסמה על אביה כמו שעשתה הבכירה, שקראה שם בנה מואב (ב"ק לה:): ער. שם המדינה: ַ וַיָּבֶר מוֹסֶבּ מִפְּגֵי סְעֶם (במדבר כב, ג), שסיו שולליס ובווויס חומס, חבל בבני עמון נחמר וַחַּל מִּחְבֶּר בָּס (להלן פּסוּק ימ), שוס (פ) ואל חחגר וגרי. לא אסר להם על מואד אלא מלחמה, אבל מַיַבְאָיה היו אוחם וגראים להם כשהם מזויינים, לפיבך כמיב

שורס על סובילים, אלא בשביל ישראל: אנשר המלחמה. מבן עשרים שנס סיולאים בלבא: ללמדך שכל ל"ח שנה שהיו ישראל נוופיס, לא נחיחד עמו הדבור בלשון חבה פנים אל פנים וישוב הדעת, ללמדך שאין השכינה

- (16) ויהי כאשר חמו וגר וידבר הי אלי וגרי. אבל משילום המרגלים עד כאן לא נאמר בפרשה זו וידבר, אלא ויאמר,
- (פו) היחה בם. למסר ולסומס במוך מי שנס, שלא יגרמו לבניסס עוד לסמעכב במדבר:
- (SI) יירשום. לשון סווס, כלומר נממי בסס כח שסיו מורישים אוחס וסולכיס:

ממרפומ: אמים. על שם שליממס מועלת על הבריות, וכן ובשעיר ישבו החורים ונחמים לבני עשו:

(II) רפאים יחשבו וגרי. רפליס היו נמשנים מומס ממיס, כענקיס הנקרמים רפלים, על שם שכל הרומה מומס יריו לא זו סיא, כי אומס רפאיס הורשמי מפני בני לומ, והושבמיס מחמס:

מואֶב אֶנוַ_מֶּנ:

מוֹאֶב יָת לְחָיַת: 81 אַלְּיִר עַבֶּר הַיָּיִם אָרַדְּנְּבָרִל אַיָּיִ עָּבָר יִיִּטְא דֵין יָה הָּחִים

border of Moab, even Ar; Thou art this day to pass over the

ימֹבָּיל וֹגָ לִג לַמִּימָר:

that the LORD spoke unto me

עו נוֹדַבֶּר יְהֹוָה אֵלַי לֵאִמְר:

ַהְמֶה: (a) לַלוּנע

עָשָּׁבֶׁ מִינִיםִוּ עַּבְּבְאַ לְמִמָּע מִינִי מַמָּא:

from among the people, of war were consumed and dead

ניְהָי כַּאֲשֶׁר־הַּמוּ

וֹנְינִי כַּג הָּלְימוּ כָּלְ וּוּבָרֵי

So it came to pass, when all the men

מְקָּרֶב הַמְּהַנֶּה עָד הְּמֶּם:

بَشِرْ،۵۱: לְשֵׁיצְיוּיְחְדוֹן מִגּוֹ מַשְּׁרִיתָא עַּר וֹאַל מֹטֹא מוֹ בוֹב הֹ בַּנִים בּעוּן

they were consumed. from the midst of the camp, until 15 was against them, to discomfit them

ı וַגַם יַד־יְהֹנְהֹ הָיָהָה בָּם לְהַמָּם

Moreover the hand of the LORD

إتراب كإلياء: משבר בשבוני באַהָּב נהַבּּג שָׁם בַּלְ-חַבְּיִר אַנְאָה הַפִּלְחַמִּר בַּלְ זִּרָא מִּנְבָר מִנִּיחַ. פַּרָבָא זָבֶר שְׁלַשָּׁים וּשְׁמֹנֶה שְׁנָה עַר־ *^{*} בּוֹנְהֹ הֹּג אֹמִג_הֹבְוֹנִנְ אָנַגַ־וֹנִגַּ וֹעֹנֹמֶנִם אָּמֶּע עַלַכְּנוּו מִפְּעַרָּמִּ

ځايدا: מאן מּמְבוּנוֹא כֹּמֹא בַלוּנִם וֹנֹ فكندا أيتفتر هندا هد لافك מר דַּעְּבְרָנְאִ יָת נִחָלָא דְּזָרֶר ווימיָא דְהַלֵּיכְנָא מֶרְקַם גַּיאָה

them. the camp, as the LORD swore unto were consumed from the midst of generation, even the men of war, thirty and eight years; until all the 14 come over the brook Zered, were from Kadesh-barnea, until we were And the days in which we came

: ١٤٠٠ ַנְּעַכְא בַּוֹנִר נַהַּבַּבְנָא נִע נַעַכְא בשל הימו נעברו לכון יח

brook Zered. brook Zered.' And we went over the Now rise up, and get you over the

יי עַּמָּה קָמוּ וְעָבְרָוּ לָבֶם אָת־נַחַל

<u>::</u> 44;4: וּשְּׁבַאָּבְ בַאָּבַת וְבוּשִּׁטִיִּש בּוּבַר ווטודו פֿאַטֹבעון פֿמָא בּהַבע

LORD gave unto them. land of his possession, which the in their stead; as Israel did unto the them from before them, and dwelt 12 succeeded them; and they destroyed aforetime, but the children of Esau

אַּמֶּרַנְתָּן יְהֹוֶה לְהֶם: שְׁמְה יִשְׂרְאֵל לְאֶנֶהוּ יִרְשִּׁלִּי מפְּנִיהָם נַיּמֶּבִׁי מַטְמָּם כַּאָמֶּבִּ בו וְבְנֵי עֵשְׁוֹ יְירְשׁׁיִם וַיַּשְׁמִידִּוּם بخشيند نِهٰدَ، بَبادِ،صِ خُفَرْني

نكدك ∐LĽÄ. に口口は、こ ڲڔڟڷڐڔ: כֿינבֿבוֹא ומוָאַבאַ לַבוּן לִעוּוּ נכוֹא משומהלון אַנ אַנון

Ċί

מלשבמון יבני משו שביכונון

كلتريدرا

And in Seir dwelt the Horites call them Emim. as the Anakim; but the Moabites these also are accounted Rephaim,

لْلَوْمُجْرَه نَكُلُمُهُ كِتُلَّهُ مُثَنَّةً: יי בְּאָנִם יִחְשְׁבָנִי אַּבְ־הָם בְּעַנְקִים

בּׁ. לְבַׁנִּי לְנִמּ נְתַּמִּי יְנִימִּי יְנִימִּי יְנִימִי יְנִימִּי יְנִימִּי יְנִימִי יְנִימִי عُمَّا يَغُرُا جِيْـ مِقِرا جَكِ رِبَهُب שׁמֹנֹם וֹאַגְשַׁטֹּלֹנֹר כַּסׁ כֹּוּ לָאָרַ וֹבְרַבְּהָ מִוּכְ בְּבָּוֹ מַפְּוָן אַבְ_

וְבְישׁלִים יַקְרְאָי לָהָם זַּמְיָמִים: <u>יַ</u>מְבוּ־בְּהֹ \$11 لَـ فَهُرَ لَا يَتَاهُ لَا يَالِمُ كَالِمَ يُقَالُمُ يُقَالُهُ مَنْ يَامُكُمُ هَلَا يَالِمُ

ווגבמם וומלו סטטם: ÇİĞÜ, ÜD נישמידם מַם לְּבִוּכְ וְנֵבֵר וֹנֵם כֹּמֹלִצֹים

थुर <u>त्श्व त</u>हुतः מפְּנִיהֶם נַיִּירָשָׁם נַיִּשְּׁבָּוּ תַּחְהָם خْشَمْرْد كَيْشِد بَشِيْرْيد عُند_بَينِدر حَجُّمُ لِ خَمْلِ كِكُرُّا مُشِر لِنِمُكُنَ لِ

בּהְלִינֻם נִיּהְלִי עַהְהָּ עַּיָּהְ כַּפְּּחֹרִים הַיּצְאָים מִכַּפְּחֹר וֹבְאַנִּים בּיָּאֶבָים בּבַּבגנים מַּגַ

प्रेपंद्यमः אַרְצִי הָהָלַ בות וביבינר בְּאֶמְבָׁיִ נְאָנַרַ المُحَدِّد المُحَدِّد المُحَدِّد المُحَدِّد المُحَدِّد المُحَدِّد المُحَدِّد المُحَدِّد المُحَدِّد المُحَدِّد ا +z רְצְּהְ נְתַּמִי בְּיָּדְףׁ אָת־סִיהֿן לומו פֹּהְוּ וֹהֹבֶּרוּ ֶאֶנִר זָּנִדַלְ אַּרְנְוַ

هَمْ لِهَا لِلَّهُ لَا لَكُنَّ لَلَّا لَا لَكُوا مَا فَقُدُلُكَ : בַּל_הַשְּׁמָיִם ישְׁמִתוּוֹ ¿¿ וֹנְרְאָּהָלְ עַלְ־פְּנִי הָעַמְּיִם הַּחָתִי

> יְרוּיםְא אָבוּי לְבְנִי לוֹשׁ יְהַבְּתַּה אַטון מאַבע בְּנִי עַמוֹן לָרִ לממבר ממיון קרב צרי לא לא טהור הֿל, בון ולא טטלב, נטטפור לפביל בני עמיו

نَمْصَابُمُ: خُلَا كُلَالًا لِيُشْخُدُ: לְפַּנְים יּבּבון וֹטִיבוּ בַשִּ מִלְפַבְמוּן

וֹשַׁנִיכַנְנוּוֹ וִישִׁיבִוּ בַּאָשַנַבְעוֹ: ומולונו וו מן פובמוניון מֹם בֹד וֹסֹנִי וֹעַפֿיִל בֹּנִבָּבוֹא

בֹאַנוֹבעון מַר יוֹמָא הָבֵין: שבמיהון וקריכונון ויהיבו בַּשְּׁמִּנִר דְּשִׁיצִּי מִוֹ בְּלֵא בַהְּבַּב לְבַנִי הַּהָּוּ בַּוֹטַבִּין

מוגואננון ווטובו פּאָטֹבעון: לפוהלא. בופלו מלפוהלגא וֹמּוֹאֵי בְּיָהְבִין בָּרְפִּיחַ עַּד עַּוֹּהַ

עמיה קרב: לַטַּבוּטִיה וְאָטַּנְּרִי לַמָּמֶבַר אָמורָאַר וְיָה אַרְעִיה שָׁרִי יָת סִיחוֹן מַלְכָּא דְּחָשְׁבוֹן kalıı bi, kadı,u till לומו סולו ומברו ות נחלא

: الأياث מְּמִׁמֹּב וֹנוּמוּן וֹנִעַּבַׁבוּן מִן דַקַרוֹת כַּל שָׁמַיָּא דַיִשְׁמָעוֹן וֹבְטַבְטַב הַכְ אָפָּג הַמִּמָנִא ترات بيند אָבֵל מָת פַּחָדְּךּ יִשְׁא חָבֵין אֲשָׁבֵי לְמִפּן וַיִּשְּׁחָדִּ

> unto the children of Lot for a a possession; because I have given it land of the children of Ammon for them; for I will not give thee of the harass them not, nor contend with against the children of Ammon, and when thou comest nigh over

-.noissəssoq

them Zamzummim, aforetime; but the Ammonites call Rephaim: Rephaim dwelt therein That also is accounted a land of

their stead; they succeeded them, and dwelt in destroyed them before them; and the Anakim; but the LORD a people great, and many, and tall, as

dwelt in their stead even unto this them; and they succeeded them, and destroyed the Horites from before that dwell in Seir, when He as He did for the children of Esau,

destroyed them, and dwelt in their came forth out of Caphtor, as far as Gaza, the Caphtorim, that and the Avvim, that dwelt in villages

possess it, and contend with him in Heshbon, and his land; begin to Sihon the Amorite, king of behold, I have given into thy hand pass over the valley of Arnon; Rise ye up, take your journey, and

and be in anguish because of thee. the report of thee, shall tremble, whole heaven, who, when they hear upon the peoples that are under the dread of thee and the fear of thee This day will I begin to put the

- (18) אחה עובר היום את גבול מואב וגר וקרבת מול בני עמון וגר. מכלן שלרן עמון ללדלפון:
- (02) ארץ רפאים החשב. מרן רפלים נמשבת מף סימ, לפי שסרפלים ישבו בס לפנים, מבל לא זו סימ שנתתי למברסם:
- לסוליא ארלס מידס (חוליץ ס:), וסבאמי עליסס כפסוריס והשמידוס וישבו מחחס, ועכשיו אחס מוחריס לקחמה מידס: ַ שַּבְרָי פַּלְאָשִׁים בְּשַּׁשִּׁי וְבַשְׁאָבִי בְּשָׁאֲבַלְרָנִי בַּוֹּשִׁ וְבַׁמְּשִׁים בְּשָׁבִי בִי בְּבַעם לָשָבִיתִיל לָשָ יִבְלוּ יִשְרָשִׁ (23) והעוים היושבים בחצרים גווי. עויס מפלטמיס הס, שעמהס הס נמשניס נפפר יהושע, (יג, ג) שנהמר שַמֶּשֶׁמ

בַבְרָי שָּׁלִוִם לַאִּמָּר: كتوبط هُم فينا شكك شهُدُنا

אַבְוֹדְ לָאַ אַסִוּרִ יָּמָין וּשְׁמָאָוּלִ: A SA TU TALA TULL TULL

בל אָהְבָּבְר בְּבַּלְּכִי וּמֹוֹם בַּבַּמֹם שִׁמֹּן בְי וֹמִּעֹינִי וֹאִכוּלְ וּמִוֹּא בַבַּסַבָּא שִׁמוּוֹ לִי אָכֹּלְ בּפַּמֹנִ עַּמְּבְּנִי, וֹאָכְלְטֵי, הַּבִּינִאָ בָּכֹספֹּא טַּזַבּין לָּי

<u>יְהְוֹר אֶלְתַינוּ נְתָּן לְנוּי</u> אַטַרַנּגּוֹ אָלְרַנֹאָ אַ אָּטרי זִט זָרְוּנִיאַ לְאַּרְמָּא בַּיִנְ אֶּלְרַנִּא עַּיּשְׁבִּים בּּמְרַ מַּבְ אַמֶּבְרַ אַנְיִבּרִ בּנְיִבִּים בּבְ בַּאָמִבּרַ בַּיִּבְיִם בּבְ בַּאָמִבּרַ وم הַיְּמֶּלִים בְּמֶּלִיר וְהַפַּוֹאֶלִים בִּיָּהָרִים

לְבְרִוּ לְמָּמֹן שׁשׁוּ בְּיִּדִּבּ בַּיִּנִם אָלֹהֶיף אָת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ אָת־ of העַבְּרָהוּ בְּוֹ בְּי־הִקְשְׁה יְהְוֹה דְּחִשְׁבּוֹן לִמִשְׁבְּקַנְא לִמִעְּבַּר بْرَّة אָבְּׁה סִיחֹן מֶלֶה חָשְׁבֹּוֹן וָלֵא צִּבָּאִ סִיחוֹן מַלְבָּא

בְּבַוֹלֵ בְּהָ לַבְּהָתׁ אָּעַ־אַּבְצִּי: د مور جوزاء هم مابا بهم عديا שני ניְאַמֶּר יְהוָהֹ אֵלֵי רְאָה הַחִלֹּתִי

עמָי לַמְּלְחָטֶה יֶהְצָה: בּנַ נַיּצֵאַ סִיחָן לִקְרָאַתְנִי הַוּאַ וְכָלַ -

> ځېږيد: ĠĽĊĊ, FÜÜCI なれればメ קדימות לוָת סִיחוֹן מַלְכָּא XIEF'

לַנְמִּנְאַ נְלְמִּמָאַלָאִ: לאוָבוֹא אָנוֹגַ לָא אָסָהָנ は炎にしば炎

نْهُمُقِد خُلِيد هُمُقِد خُلَاكُر: ا

גֿבֿיב לַנָא: ממו במא דעברו לי בני עשי

But Sihon king of Heshbon would the LORD our God giveth us.'. over the Jordan into the land which Ar, did unto me; until I shall pass

المكتل: בּבול לְמִמְסְבוּיה בִּידָף בְּיוֹמָא ים רוביה ומפוף ים לביה خنسرميد لائد، لاَحْمَارُ أَنْ الْأَكْتُكُ

למובע זע אַבמוש: וֹנִע אַבְמִיה שָׁבִי לְמָבְכוּמִיה לממסר בדמף יח סיחון נאָמר וּג לִי שַׁנִּי בּמְרִיטִי

begin to possess his land.' Sihon and his land before thee; qu 'Behold, I have begun to deliver up And the LORD said unto me:

might deliver him into thy hand, as

made his heart obstinate, that He

thy God hardened his spirit, and not let us pass by him; for the LORD

Seir, and the Moabites that dwell in

as the children of Esau that dwell in

me pass through on my feet; money, that I may drink; only let

nor to the left.

peace, saying:

28 that I may eat; and give me water for

neither turn unto the right hand

king of Heshbon with words of

26 wilderness of Kedemoth unto Sihon And I sent messengers out of the

Let me pass through thy land; I will

27 go along by the highway, I will

Thou shalt sell me food for money,

appeareth this day.

: لائنة וֹכֹב הּמִיה קְאָנִחָא קָרָבָא ונפל סיחון לַקַּדְּמוּתַנָא הוא

Jahaz. and all his people, unto battle at Then Sihon came out against us, he

- ۵"،۱۲۵): (es) החח כל השמים. למד, שעמדה ממה למשה ביוס מלחמה עוג (מ"ה סימון), ונודע הדבר מחח כל השמים (חעניה כ.
- אלא שלחמני מן המדבר אל פרעה, לאמר שלח אם עמי בְּמָמוּן: מימון בדברי שלוס. דבר אחר ממדבר קדמום, ממך למדםי שקדמם לעולס, יכול סיים לשלום ברק אחד ולשרוף את המלריים, הקב"ה לימנה לישראל חור אומה על עשו וישמעאל, וגלוי לפניו שלא יקבלוה, ואעפ"כ פמח להם בשלום, אף אני קדממי את (62) ממדבר קדמות. אע"פ שלא לוני המקום לקרוא לפימון לשלום, למדמי ממדבר פיני, מן המורה שקדמה לעולם, כשבא
- מופב על העברה בהרלך: (92) כאשר עשו לי בני עשו. לה לענין לעבור הה הרלס, הלה לענין מכר הוכל ומיס: עד אשר אעבור אח הירדן.
- (וצ) החלחי חה לפניך. פְּפָס שר של ממורייס של מעלה ממת הגליו של משה והדריכו על צומרו:

الزاء بجيئا إيجاء جزا إيجاء جزاء الإوراد بالأدا الإداء الإ לַיְּהְנְיִה יְהְנְיִה אֶלְהַנִיא לְפָּנְיֵנִיּ יַמִּסְרֵיה יְיָ אֶלְהַנָּא אֱדָמָנָא

نِشْكُلُونِ شُلِّي: ĊŲ□ אָנוַ_כַֿל_הָבֿוּ

בְּלֶבְרָנִי: יַּ בֹע בַּבְּבַבְּעִׁ בַּוֹנִוּ בְיָנוּ וּמְבַעַ בְּבוִיִ בַּמִּנִגִּא בּוֹנֹא כָּוֹא וֹמַבַּנִ

الأكيلاد خطرده שְּׁנְבֵּׁע מִמְּנֵנִי אָתְ־חַבֵּּלְ נְתַּן יְהְנָה מִנָּנְא יָה כּוֹלָא מִפַר יִיָ אֶלְחַנָּא עּגְלְמֶּב לָאִ עֵּוֹעַעְ לֵבְיְּע אַׁמֶּב יּגְלָמָב לָאִ עַוֹע פֿבַעֹּא צַטְקִיפַּע אַרְנָן וֹבַמְּנֵר אֵמֶּר בַּנְּנַבְ וֹמַר דְאַרְנוּן וֹבַרְטַא דְבְנַנְקְא וֹעַר From Aroet, which is on the edge of البارك يوراثور إبارك البارك
ڲٛۮؚڷؚڐڹ בַּבְּׁר וְכָלְ אַּמִּבְּהְנִינִי יְבִּנְּיִר וְלַבְּׁוֹנִ מִּנְאִ וֹכְלְ וַבְּפַּנִיגִי יִּנְ ענ פֿלבֹבשׁ פֿק_גַּע וֹעֹק וֹפִּעְ וֹמֹבוֹ, פֿבּגבשׁא פֿק כּוּשׁ וֹעֹק וּבְּפֿאַ בַרָק אֶבְאֶבֶּלוּ בְּנִי עַפְּוֹן לָאֵ לְחוֹד לַאֲבַע בְּנֵי עַפּוֹן לָא

ٳڿ۪ڂ؆ۅۺڗ؆ڟڔۻڟ۪۩؇ؠڗؿڎ؞؞ מוג מֶלֶבְי הַבָּשָּׁן לַלְּרָאִהָנוּ הַוּא تتقا تبمح ثائك بخفا تنقع

حَجُمُد مُمِينَ خُونِيا مُرْجُك בְּלְ עַמְּוֹ וֹאָטַ אַבְאָן וֹמְמָּוֹטִ כְּוָ אֹהְוֹ בֵּי בְיָדְלְיֵּ נְתַּחִי אֹתָוֹ וְאֶתַרַ رنهور بتزب هرن هر مرتبه

בַל עַמֶּיה:

אַמְאַרְנָא מְשֶׁיזִיב: וְהַמְּךְ לְאֵ הְּבְּרֵיֵּא הַמִּיָּא וְמִפְּלְא לְא אָרַבְּלְבְהֵּיר הַהוּא וִנִּמִּרְנָא יָה כָּלְ מַרְנִיָּא בַּהָע יִכְבַשְׁנָא יָת כָּל אַרְווָהִי בָּעִּדָּעָ

לבניא בלבּמָלא:

remainings the little ones; we left none city, the men, and the women, and time, and utterly destroyed every And we took all his cities at that

him, and his sons, and all his people. 33 him up before us; and we smote

And the LORD our God delivered

cities which we had taken. unto ourselves, with the spoil of the only the cattle we took for a prey

up all before us. for us: the LORD our God delivered Gilead, there was not a city too high city that is in the valley, even unto the valley of Arnon, and from the

forbade us. wheresoever the Lord our God cities of the hill-country, and the side of the river Jabbok, and the Ammon thou camest not near; all Only to the land of the children of

all his people, unto battle at Edrei. Bashan came out against us, he and III way to Bashan; and Og the king of Then we turned, and went up the

Hesppon.' of the Amorites, who dwelt at him as thou didst unto Sihon king thy hand; and thou shalt do unto and all his people, and his land, into him not; for I have delivered him, And the LORD said unto me: 'Fear

(22) ויצא סיחון. לא שלמ בשביל עוג לעוזר לו, ללמדך שלא סיו לריכין וה לוה:

(33) ואח בניו. לנו כמיל, שסיס לו לן גלור כמומו:

(פ) כל יד נחל יבק. כל מלל נמל ינק: וכל אשר צוה הי אלהינו. שלמ לכנוש, סנמנו: לשון בויון, כך נדרש בספרי (בלק קלם) בפי וַיִּשֶׁב יִשְׁרָמֵׁל בַּשִּׁמִיס (בתדבר כה, מ): סיו שבעים ומלאים, וסימה בוויה בעיניהם, ומקרעין ומשליכין בהמה ובגדים ולא נעלו כי אם כמף ווהב, לכך נאמר בַּאֹנוּ לָנוּ (48) מחם. אנשים, צביות סימון נאמר בוונו לנו, לשון ביוה, שהיתה תביבה עליהם ובוווים איש לו, וכשבאו לביות עוג כבר

はんべき

נטהבור לוה בְּמָא דַשְּבַרְהָא

ווֹט כֹּל עַמִּיה וְיָה צַּרְעָיה

אָב, בִידָר מְסָרִית יָמֵיה

וֹאַמֹּר וֹוֹ לִוּ לָא שֹׁבִעַּל מִנִּישׁ

לְלַבְּׁמִינִילָא בוּא וְכָל עַמִּיה

מטול וופל מוג מלפא במטול

أغنظناه بفحيظته كعبتى

كِهُدُلُهُ كُلُدُم خُمُلُدُمْ:

※ひにしかに

(I) תפן תעל. כל לל לפון סום עליים:

۲۲ ناز ۱۲۰۲: עַמְּוֹ וַנַּבְּּהוּ עַד־בִּלְתַּי הִשְּׁאִיר־ בְּל עַמִּיה ִיִּטְהַנְהִי עַד דְּלָא ֶ אֶּעַבְּתְּוִי מֶּלְבְּבַעַבַּהְאוֹ וֹאָעַבַּלְבַ זִּעַ מִנִי מַלְכָּא בַּמִּטִּוֹן וֹזָעַ

تخما: בְּלְ חֲבֶלֵ אַרְגְּב מַמְלְכְנִים מְנִי בּיִה פַּלְרַ מְרָכִוּנִא מַלְכִּוּםִיה לא לַטְּהָנִי מֵאַנְהָם שִׁשְּׁים מִיר נְסִיבְנָא מִנְּהְוֹן שִׁמִּין קַרְיוֹן בְּלִ + הַהְוּא לְא הֵיְהְהֹ קְרְיְה אֲשֶׁר הַהוּא לָא הַנִּה קַרְהָא דְּלָא رَوْجُ فِي هُن خُمْ مُثَرِّر خُمْنَ بَحْدَمُثُمْ يُن خُمْ كَلِيبَ، خُمْنُثُم

مَمُدُ، بَوْدُا، بَالِجُبِ مُهٰدِ: לקטנ גלמום ולנים ללב בְּלְאֵבֶה עְּרָים בְּצְרָה חוֹמָה

ענים הַנָּשִׁים וְהַפֶּוֹר: حُودبَاا فِرَجُك بِيهُدُنَا يَـبَاتِـطَ جِحُـــ וּנֹטַבֶּם אַנִּטָּם כֹּאָאָב הֹאָנוּ

בּגּונו לַנו: <u>, וְבְלְרַתַבְּהַמְּהַ וּשְׁלָלְ הַעְּהָים</u>

בַר הַרְּמִּנוֹ: למכר הירהן מנהל ארלו ער ڕ ڎ؞ٟٙٮ ۺؙڐڔ ڎٙڋڐٚ؞ ڬڰٛڎڔڐ؞ ڰٙۿۮ נַנְּמֶּׁח בְּעָת הַהָוֹא אָת־הָאָהֶץ

لْلَّهُٰمِنِ، نَكُلِّهِ، كِلِ هُٰڑِيلِ:

אָשְׁהַאַר לֵיה מְשֵׁיוַיב: נימן יהוֹה אֵלהׁני בְּיִבֹני גָּם יִמְסַר יִיָ אֵלְהַנָא בִּידַנָא אַף

בעוג בַּמָהָנוֹ:

לב מפרני פּצִיהוֹא דַסִּוּאָן שור כֶם הילהון השיו ועבריו خر بخظا كأكنا خديجًا مَكَاهًا

זּמּבוֹא כֹב טבוֹגֹא יוּבֹבוֹא מַלְכָּא בְּחַמְּבוּוֹ וּנּמּבוֹא וֹטִביוַן כֹּמֹא בּהֹבֹבוֹא **로마루왕:**

۲۲: וכל במירא ועדי קרויא בונא נְהַגֹּא נְמַפַּלְא:

מֹנַטַלְא בַאַנוָן מַר מּנָרָא אַבוֹא מוּג טַבוּו מַלַכוּו וּנְסִיבְנָא בְּעָרָנְא הַהוּא יָת

נְאֶמוְרָאֵי מַרַן בֵיה שור תַּלְנָא: אַגעוּלאָג פֿבּן לְטַבְּמִוּן מָּבְיוּוּ

<u>- בחרמון:</u>

him remaining. smote him until none was left to Bashan, and all his people; and we into our hand Og also, the king of So the LORD our God delivered

kingdom of Og in Bashan. cities, all the region of Argob, the took not from them; threescore time; there was not a city which we And we took all his cities at that

the unwalled towns a great many. high walls, gates, and bars; beside All these were fortified cities, with

men, and the women, and the little utterly destroying every city, the 6 we did unto Sihon king of Heshbon, And we utterly destroyed them, as

ourselves. the cities, we took for a prey unto But all the cattle, and the spoil of

unto mount Hermon— Jordan, from the valley of Arnon the Amorites that were beyond the 8 out of the hand of the two kings of And we took the land at that time

-rin52 Sirion, and the Amorites call it which Hermon the Sidonians call

- למברסס, שנאמר וַיְּבֹּחׁ סַפְּלִיש (ברחשית יד, יג), וסוח עוג: (2) אל מירא אומו. (נדס פא.) ובפימון לא סולרך לומר אל מירא אומו, אלא מסיירא היה משה שלא מעמוד לו זכום ששמש
- בן רמליסו לפקחיס (מלכים־ב טו, כס), למדחי שכך נקראח שם סספרכיא: למדמי מצל ארגוצ הפרכיא היכל מלך, כלומר שהמלכום נקראם על שמה, וכן את הארגוצ דמלכים, אלל היכל מלך הַבְּגוֹ פּקח (+) חבל ארגב. ממרגמינן בימ פְּלַךְּ מֶבְכוֹנְמֹ, ורמֿימי מרגוס ירושלמי (מרגוס שני תֿ, ג) במגלמ אםמר קורה פלמין מרכונין,
- (פ) מערי הפרזי. פרוות ופתותות בלה מומה, וכן פְּבְוּוֹת מַשֵׁבּ יְרוּשְׁלָסְ (זכרים בּ, מ):
- (8) מיד. מרשות: (9) החרם. לשון סוס, סלוך וכלומ:
- (9) צידנים יקראי לחרמון וגוי. ובמקוס אחר סוא אומר וְעַד אַר שִׁיאוֹ (לקמן ד, מח), סרי לו ארבעס שמוח,
- למס סולרכו ליכחב, לסגיד שבח ארך ישראל שסיו ארבע מלכיום מתפארום בכך, זו אומרם על שמי יקרא וזו אומרם על שמי

הב". מַמַבְבַבי הַנֵּג בַּבַּהָּוֹ: لْخُمْ ـ يَكْمُهُمُ الْمَدِ ـ مَكْذُكُ لِا لَهُلُكُمْ لِي زُحْمِ مَنْهَا لَمْدِ مَكْذُكِ لَهُلُكُمْ خَرا مُثَرَ، يَظِيهِد أَخُرِيَةِخُمُدِ حَرِ ظَلَتَ، مُنهُثُمُ أَخُرِ بُزُمُد

X.W: וֹאַבְבָּע אַמָּוֹת בְּחָבָּה בְּאַמַּת בְּנֵנְ מַמְּנוֹ שַּׁמֵּמ אַפָּוּנִי אָבְבָּה מַּנְשׁ בּּרְזָּל הַלְה הָוֹא בְּרַבָּת יי מְיָמֶר הָרְפְּאִים הַנָּה עַרְשׁוֹ בּׁ, וַלַמַנִי מָבְיַבׁ וַבַּּמָּן וֹמָאַרַ

אּבְׁנֻן וֹשְׁבֵּּי עַבַעַיִּנְלָהָּעְ וֹהֹבְיִנִ בּי הַהָּוֹא מֵעֲרִעֵּר אֲשֶׁר־עַל־נַחַל וֹאָט_בִאַבוֹל בוּאַט וֹבֹהֹנוּ בֹּהֹט

<u>Γ</u>ĠΆ′□: لأطريقت جرح الأخر التجاريح لإحزيين هخمه يطرها جر בּ ַ עַּעְקְבֶּע מְוּג נְעַשׁ. כַעַּבָּג. שָּבֶּע עַלְכוּתִיה

गृहुष: אָת־הַבְּשִׁן הַנָּת נָאָיר עָד הַנִּיֹם لْيَاقِلْمُحُنِّدٌ، لَنْظُلِّعٍ عِبْلِهِ مَحِ مِهْدِي ÷₁ װ֡֡בׁבְ אַבְּנֶב הַּגַבְנְבֹנָבְ עַנְּהָוּנִגִּי יָאַיר בָּן־מְנַשֶּׁה לָקַה אָת־בָּל־

מבימי ולְמֶבֵיר נְתַּמִי אָת־תַוּלְמֶּר:

לבו מלכומיה דעוג במחנו:

פּוּטִיַה בְּאַמָּה מִלְדִּ: אַמון אוובר ואַרבע אַמון עוא בובע בני ממון שמת מְבְשָׁיה עַרְשָׁא דְבָרוִלָא הַלָּא אַמּשׁאַר מִמּאַר וּבּרוּא בא אַבי לְחוֹד עוֹג עַלְכָּא דַּעַתְוֹן

לְהֵוּכִּם בֹאִיבֹן לְהָוּכִּם זָּב: لظأديين נַחְלָא דְּאַרְנוֹן וּפַּלְגוּת טוּרָא בְּעָּבְיִא הַרוּא מִתְּרוֹמֶר דִּעַל אַבוֹמֹא בוֹבא וֹבוּנוֹמֹלא

עווא משלב, אָנַה וּבּּנוֹא: בית פַּלָב מְרָכוּנָא לְכָל מַהָּנַוֹּ ترزخ مَن لَحْدٍ بَرَجُهُ لِي بَعْهُ لِي يُحْمُدُ لِي الْحُدِ الْحُدِ الْحُدِ الْحُدِ الْحُدِينَانِينَ الْحُدِي

מֹטַׁנוֹ כַפַּבונו נֹאָיר עד יוֹמָא ילבא וטבון על שמיה ים שבום למובאב נאפובורוס כֿל בית פֿלָף טָרַכוּנָאַ עַּרַ עְנַשָּׁה נְסָיב יָת

ילְמֹבׁיר יְתַבִּית יָת גִּלְמֶּר:

—.nsdssa ni gO and Edrei, cities of the kingdom of 10 Gilead, and all Bashan, unto Salcah all the cities of the plain, and all

after the cubit of a man. and four cubits the breadth of it, nine cubits was the length thereof, Rabbah of the children of Ammon? a bedstead of iron; is it not in Rephaim; behold, his bedstead was remained of the remnant of the For only Og king of Bashan

and to the Gadites; thereof, gave I unto the Reubenites hill-country of Gilead, and the cities by the valley of Arnon, and half the at that time; from Aroer, which is And this land we took in possession

Rephaim. Bashan is called the land of the region of Argob—all that unto the half-tribe of Manasseh; all Bashan, the kingdom of Og, gave I and the rest of Gilead, and all

-:ysb sidt his own name, Havvoth-jair, unto and called them, even Bashan, after the Geshurites and the Maacathites, region of Argob, unto the border of Jair the son of Manasseh took all the

15 And I gave Gilead unto Machir.

יר, יג), זכו עוג (נדס קא.): באמה איש. באמת עוג: (11) מיחר הרפאים. שהרגו המרפל והניריו נעשהרום קרניס, והוה פלע מן המלחמה, שנהמר יַנְיֹנה הַפְּלִיש (זרחשים. יקרא: שניר. הוא שלג בלשון אשכנו (שנעע) ובלשון כנען:

ארבון. אינו מחובר לראשו של מקרא אלא לסופו, על נחחי לראובני ולגדי, אבל לענין ירושה עד הר חרמון היה: (בו) ואח הארץ הואח ירשנו בעח ההוא. כלמורס למעלס, מומל לרנון ועד סר מרמון: מערער אשר על נחל

(13) ההוא יקרא ארץ רפאים. סיל לותס שנתתי ללנרסס:

لأكنح ختر هظبا: עַנָּעַלְ וּגָּבָלְ וְעָּדִלְ יַנְּנָלִ תַנְּעַלְ اع تربز في القد يترح هذيا لأبك نظـאنڐڔ۬؞ نظرن٠ ئنن٠

אַשְרָת הַפְּסְגָּה מִוְרֶהָה: וְעָּב יֶם טְהֶּבְבַע יָם טַמֶּבָע מַּטַע וְתְשְׁבְּבְת וְתַיּרְבֵוֹן וּגְּבָלֵל מִכְּנָנֶת

نْشِدُ لِمَا خُرِ خُدْدِ لِنَانَحِ: שמביני לפני אַנויכֶם בְּנִי־ הַאָּבֶץ הַוּאָת לְרִשְׁמְּה הַלוּצָים 81 יְהְוָה אֱלֹהֵיכֶם נְתַּוּ לְכֶם אֶתַ־ נְאָבָּוֹ אָטַׁכְּם בַּמָּט עַעווא כָאמָר

בֹּהֹבׁוּכְּם אַהָּב לֹטִטֹּוּ לַכִּפוּי לְבַּמְּטֹּוּ בַּוֹרַ מִלַנְוֹע עַב לַכָּטְׁם וֹמָּבוּן בל למוכם ומפכם ומלוכם

לְּנִבְׁמְּעָנְ אָּמֶּב לִעַּעִי לַכִּם: למכר הורגן ושקלמם איש אַמֶּר יְהְנָה אֶלְהִיכֶם נֹתָן לְהָם מפטיר בְּבֶם וְיָרְשָׁוּ גַם־הַם אָת־הָאָהֶץ עַּר אֲשֶׁר־יָנְיִח יְהְוָה ו לְאֲחֵיכָם

אַמֶּר אַמָּר עבֶּר שֶּׁמָר: יַעַּשָּׂר יְהוָה לְכָל־הַמַּמְלַכֹּוֹת אַשֶּׁר עַשְּׁה יְהְנָה אֱלְהֵיכֶם כְּלְ דַּעָּבִר יִיְ אֶלְהַכּוֹן לִהְרֵיוֹ יג לאמֶר עֵינֶרְדְּ הְרֹאֹת אֵתְ כֶּלִ[–] הַהוּא לְמֵימַר עֵינָדְ חַזְּאָה יָת

> युवारी: ייבְקא דְנַחְלְא הַחוּטָא דְבָנֵי באַבנון גו נַחָלָא וּהָחוּמֵיה וְעַּד יְנַבְיה מְן נְּלְמָּר וְעָּר נָהָלְאָ ילְהֵּיבֶּם בֹאִיבֵן ילְהָּיבֶּם נִּב

> בְּבְּיִבְאַ בַּבְּנָבַאַ: נמא דמלחא תחות משפר מי מׁנֹנּגסֹב וֹמֹב זַמֹּא בַמֹנֹמֹבֹא ימומושו אונדונא יתומיה

בני ושְׁרָאֵל כָּל מְזָרַז הַילְא: מולנות שמבנת שבם אבוכת וֹנו אַבְעָא הָבֶא לְמֶּירְתַּהַ למומר וו אלובון ועד לכון יפּפֿידית יָהְכוּן בְּעָבְּיָא הַהוּא

ביתבית לכון: סֹנּג לַכוּן ושבון בּעוֹבוּוכוּן ילהולכול זבהלא אבו להור نهظكحبا زنياحنا

خ،١٤ناتا،٤ ドイロサイス %Z¤⊂!1 ڔٙڷڔ⊏ מוובעון אַב אַנון זָע אַבוֹאָ ער דינים ין לאַמיכון בְּנָהָכוֹן

\$**८**५4: ÝĒL

خلاقإ: מֹלְכוֹא שֹׁאַכְּוֹן כֹּן זֹהְבֹינִ וֹנֹ וֹאָט וִבוְהָהַהֹּ בֹּנְיִטֹי בָּמָהַ הַנַּוֹא וְיָה יָבוֹהָהַהַ פַּפּירִיה בְּעִּדְּיִא

> :nommA the border of the children of even unto the river Jabbok, which is middle of the valley for a border; unto the valley of Arnon, the the Gadites I gave from Gilead even And unto the Reubenites and unto

slopes of Pisgah eastward. Arabah, the Salt Sea, under the Chinnereth even unto the sea of the the border thereof, from the Arabah also, the Jordan being

the men of valour. brethren the children of Israel, all shall pass over armed before your given you this land to possess it; ye saying: The Lord your God hath And I commanded you at that time,

your cities which I have given you; have much cattle—shall abide in 19 and your cattle—I know that ye But your wives, and your little ones,

have given you. man unto his possession, which I Jordan; then shall ye return every your God giveth them beyond the possess the land which the LORD brethren, as unto you, and they also until the Lord give rest unto your

whither thou goest over. the Lord do unto all the kingdoms done unto these two kings; so shall all that the LORD your God hath time, saying: Thine eyes have seen And I commanded Joshua at that

- (16) חוך הנחל וגבול. כל סנחל ועוד מעבֶר לשפחו, כלומר עד ועד בכלל ויוחר מכחן:
- לשפתו עד כנרת, ווסו שנאמר וסירדן וגבול, סירדן ומעבר לו: (TI) מכנרח. מעזר סירדן סמערצי סיס, ונחלם זני גד מעזר סירדן סמורחי, ונפל זגורלס רוחז סירדן כנגדס ועוד <u>מ</u>עגֶר
- דבורים ואויבים נופלים לפניסם, שנאמר וְשָׁרָף וְרוֹעַ שַׁף מְדְּקֹר (לקמן לג, כ): (18) ואצו אחכם. לבני כאובן ובני גד סיס מדבר: לפני אחיכם. סס סיו סולכיס לפני ישכאל למלחמס, לפי שסיו

עוא עוללְעָם לָכֶּם: (ס) ק"ס לא מִירָאָנִם בֵּי יְהֹוָה אֶלְהַיבֶם לָאְ תִּדְהַלִּנוּ מִנְּהוֹוּ אֲרָי יִיָּ

אָלִבְׁכִוּן מִימְבִיה מִּיִּים לְכִוּן:

Ye shall not fear them; for the LORD

'.uoy your God, He it is that fighteth for

The Haftarah is Isaiah 1:1 - 1:17 no page 164.

٦ ٢٨٢٠: rgaad נְאֶטְהַנָּן אֶּכְ_יְהְנָיִה בָּמָה הַהָּוֹא נִצְּלִיהי בֶּעָה הַבָּנָא הַהרּא

למהמוש וכיבונטש: בּמּׁלָנִם וּבֹאֹבֹא אַמּב_נֹהֹמּטִי نهْب بَلْكَ بَاتَاتُكُب هُمُد مُدهُمْ לַרַרְצִּיִּר אֶת־עַּבְיִּדְּלְּיִ אֶת־נְּדְלִוּ לְצִּיְוֹאָר יִתְעַבְּיִר יְתַ עַבְּיִּהְרַ יְתְּ אַדֹּנְיַ יֶהוֹה אַמָּה הַחִּלּוֹמְ יָיָּ

تِرِد مَوْنَد مِهِدَ بِرَجِدُلُ: בַּמוּבַב אַמוּב בַּמַבָּב בַּנָבְבֵין אַהְבָּרָהְיַבְּאָ וָאָרָאָרַ אָנַרַהָּאָרֶוֹ

בּגַּבֶר הַגָּה: چُك هَم بِاللَّهُ يَـ تُحَد هُجُرُ، مُبِه ַ_֡ , הְּבָּהְ אַלְיִּ נַּיְאָמֶר יְּדְּלָר אֶלְיִ רַבַּ וּיִטְעַבּּר יְהְנְה בִּי לְמַמַנְכְּם וֹלְאַ וַנִינָה בַּנִי מוֹ שֵּׁבָם וֹנִ צְּלָה

מרבם מום שמור לך, רב טוב סלפון לך (ספרי פנחם קלם):

ונת ידף תקיפתא דאה הוא 炎ムドロ خَقِرهَد:

ひんげると: מובא מבא בבון ובים מֹלֹטֹא בַלֹמֹלֹנֹא בַּוֹבוֹבַוֹּא אמבר בען ואָהוי יה אַרְעָא كتقتب خميخكك يختخكانكك:

מלמילא ושקים באַרעא ליה

אָלִבְא דִשְּׁכִינִנְהָר

למללא טבמי מוד בפהומא סולי לף לא תוסיף לבילכון ולא פביל מני נאמר

> time, saying: And I besought the Lord at that

according to Thy mighty acts? can do according to Thy works, and is there in heaven or on earth, that and Thy strong hand; for what god show Thy servant Thy greatness, O Lord GoD, Thou hast begun to

and Lebanon.' Jordan, that goodly hill-country, 25 the good land that is beyond the Let me go over, I pray Thee, and see

more unto Me of this matter. me: 'Let it suffice thee; speak no unto me; and the LORD said unto 26 for your sakes, and hearkened nor But the Lord was wroth with me

סנדר (ספרי שס): - לאמד. זס המד משלשה מקומות שהמר משה לפני המקום, היני מניתך עד שתודיעני הם מעשה שהלמי מטשרה לשונים שנקראם מפלה, כדאימא בספרי (כו): 🗆 בעה ההיא. לאחר שכבשמי ארן מימון ועוג דְּמִימִי שמא הוחר מאם המקום אלא מסנם סנם, לפי שאמר לו וְסַנֹּמִי אָם אֲשֶׁר אָמוֹ (שמום לג, יע), אמר לו בלשון ואססנן. דבר אחר, זה אחד (23) ואחחרן. אין מנון בכל מקוס אלא לעון ממנת מנס, אע"פ שיש להם ללדיקים למלות במעשיהם העובים, אין מבקשים

אין מי ימחה בידך אם חמחול לי וחבעל גוירחך. ולפי פשומו, אחה החלום להראות את עבדך, מלחמת סיחון ועוג, כדכתיב אל וגור. אינך דומה למלך בשר ודם, שיש לו יועליון וְמַנְקַמַּדְּרִין, הממחין ביידו כשרולה לעשום חמד ולעבור על מדוחיו, אחה יו): ואח ידך. ווימינן, שסים פשומס לכל בלי עולס: החוקה. שלמס כובש ברחמים לת מידת סדין סחוקס: אשר מר (ספרי כו), כמו כן סיימי סבור לעשום עכשיו: אוז גדלך. זו מדם מובך, וכן סום מומר, נַעַּמָּס יִגְדַּלֹבֶם בַּהַ בַּהַיָּ לו ממך למדמי, שהמרה לי וְשַּׁמֶּה הַנִּיהֶה לִּי (שמות לב, י), וכי מופם היימי בך, הלה לפחוח פחח שבי היה הלוי להחפלל עליהם (PS) הי אלהים. מוס בדין: אחה החלות להראות את עברך. פממ לסיום עומד וממפלל מע"פ שנגורס גוירס, ממר वेव देवाः

בייבע למשט בּעַבירֶס (מסליס קו, לב): דב לך. שלא יאמרו סרב כמס קשס, וסמלמיד כמס מרבן מפליר. דבר אחר רב לך, (26) ויחעבר ה'. נחמלה חמה (ספרי כע): רמענכם. בשבילכה, ההם גרמחם לי, וכן הוה הומר, ויקליפו על מי מְרִיבָּה (פב) אעברה גא. מין נא מלם למין בקשס: ההר המיב הזה. זו יכושלים: יהלבנין. זס בים סמקדש (יומא למ:): רְמָׁם סַּמִלְּמִי מֵּח לְפַבֶּיִיף (דבריס ב, לא), סראני מלחמת ל"א מלכיס:

אָת<u>ַינַרְיַּרְ</u> עַנְּתִי יַנְאַנוּ בְּמָּנְנִישׁ בִּיַלַאַ עַמְּבְרָ יַלְמָּבְנִישׁאַ וַטְוּיִ בְּמָּנִי לָאַ رَّ رُهُنَ الْخُوْدِي اِنْ ثِرَدِي اَنْ الْأَرْانِ الْمَارِاتِانَ كُمُولِا الْأَخْوَانِي الْأَوْدِي الْأَرْدِينِ הְבַּרוּ רַאָּשׁ רַפַּסְלְּר וְשָּׁא מִינֶוּ סִל לְבִישׁ בְּמָהָא וּוְקַר מִינָר

غِيرٌ مِرَاكُمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ נְבְוּאָ כְּנְבַיִּבְ אִנְבְיִם אָבַבְבַאָּבֶּל הַּמֵּא בַבֵּינִל נְבִּיּאָ נָבְיַם וֹיִבְּינִן ⁸⁵ כִּי־הָוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הְעָם הַנָּה וְעַלִּימָהִי אֲרֵי הוּא יִעְבַר קַדָּם וְצְּיִ אֶתְיְרְיִם אָלְיִים בּאָלְאָרָה הַפְּאָר יָתְיִ הָשָׁיִם וְתַבְּיִלְיִם בְּיִלְיִהְ בְּאָרָ

١٨ تَانَاظِرَ لَهُمُ لَاظِمُوْمُونَ كُيُّهُ لِأَلِيرِيْهِ لَيْهُمُ مَجْلًا يُتَحِيلًا للثائما AÜA ٩٤١٦: (a)

אַבְעונפֿם וָעָן לַכֶּם: אָת־הְאָׁהֶץ צִּשֶׁרְ יְהְנְה אֱלֹהֵי בֵּייָ אֱלִהָא בַּאַבְהָהְכֵּוֹן יָהִיב לְמָּמֹן שְׁשְׁיִּ וּבְאִשְׁםְ וֹיִרְמִשְׁם וְמִינִּכְוּוֹ וְמִירָמוּן זִי אַּבְמָּאִ אֶּנְכֵּׁג מַלְמֵּב אָטַבֶּם לְגַּמְּנָע לְמָצֵּבַּגַ

: ۩ػڶڰ אֶבְׁנַיכְּם אַּמֶּב אַנְבֹּי מִבּוֹנִי אֶבְנַבוּוִ בּאָנֹא מִפּפּיִב יָטַבוּוּ: מְמָנֵנּ לִשְׁמִר אָת־מִצְּוֹת יְתְנָּרְ מְנֵיה לְמִשָּׁר יָת פְּקּוֹדַיָּא דַּייָ י אָנְכִי, מִּגְּנִנְיִנְ אָטַבְּיִם וֹלְאָ טַנְּרָהְנִּ מִפְּפִּיִר יַנְהָכִּוּ וֹלָאִ טַמְּנָהִוּ

نهُمْرِيْدِ بُدِيْدِ گِرِيْرِكُ مُطَلِقُكِ: هُمُد بَاحِكِ هَلَادٌ، حُمْحِ فَمِيد د بِ بَيْنِ جِـرِوَحْ فِينَاتِ جِن جِحْ ـ بَهٰنَ فِوَجَاتِرَ - يَانِينَ جِـرِوَحْ فِينَاتِ جِن جِحْ ـ بَهٰنَ فَي فَاعِدُ اللَّهِ فَي أَنْ اللَّهُ فَي أَنْ اللَّهُ فَي أَنْ מַנניכֶם הֵרֹאַוֹת אָת צַּשְׁרִי עְּשָׁרִ עַּעָּרִי נִינִיכְּוֹן הַזִּאָּרִ נָתְ דַּצְּבַר יָנָ

יה בר יה ירדים היהון:

יָת אַרְעָא דְּתָחָזֵי:

غديد: בני ווטוללא לטלטא לפבול בות

אָבְ יִבְׁמֹּן יִמְּבְאֵבְ מִּתֹּמִ בְלֵּוֹמִיֹּאִ

לַא תֹסָפוּ עַּלְ תַּנְּבֶּרְ אֲמֶר לָא תַיִּסְפוּן עַלְ פִּהְנְּטְא דַּאָנְא

LORD your God which I command which I command you, neither shall

followed the Baal of Peor, the LORD did in Baal-peor; for all the men that Your eyes have seen what the LORD

keep the commandments of the

ye diminish from it, that ye may

Ye shall not add unto the word

LORD, the God of your fathers,

and possess the land which the

the statutes and unto the

against Beth-peor.

Jordan.

do them; that ye may live, and go in ordinances, which I teach you, to

And now, O Israel, hearken unto

So we abode in the valley over

he shall cause them to inherit the shall go over before this people, and

him, and strengthen him; for he

But charge Joshua, and encourage

eyes; for thou shalt not go over this

eastward, and behold with thine

northward, and southward, and and lift up thine eyes westward, and

Get thee up into the top of Pisgah,

land which thou shalt see.'

giveth you.

the midst of thee. thy God hath destroyed them from

ζL′**ζ)**: (22) וראה בעיניך. בקשם ממני ומרמס מם סמרן סמובס, מני מרמס לך מם כולס, שנממר וַיַּרְמֶׁסוּ ס' מֶם בֶּל בָמְבֶרן (לקמן

בַּמְלָא פַּמְוָר מֻּגְּבִוּיִנִי וֹוֹ אֶלְעַוֹּ

- פניך, לא כך אמרמי למשה רבך, אם הוא עובר עוברין ואם לאו אין עוברין: על פניר, אמר לו קס לף (שם פסוק י), קס לך כחיב, אחה הוא העומד במקומך ומשלח את בני למלחמה, למה זה אחה נופל על ינמלו, ואס לאו לא ינמלו. וכן אמס מולא כששלה מן סעס אל סעי, וסוא יַשַׁב, וַיַּפּוּ מֶסֶס אַיָּשֵׁי סְעַי וגוי (יסושע ז, ס), וכיון שנפל שנענש רבי עליהם כך סופי ליעוש עליהם, מבמימו אני, כי הוא יעבור והוא ינחיל: - בי הוא יעבר. אם יעבור לפניהם (25) וצו אח יהושע. על הערמות ועל המשלות, ועל המריבות: והזקהו ואמצהו. בדבריך, שלל ירך לבו לומר, כשם
- לימחל לי (ספרי פנחס קלו): (92) וגשב בגיא זגרי. ונלמדמס לעבודמ חליליס, וחעם"כ ועחס ישרחל שמע חל סחקים, וסכל מחול לך, וחלי לח זכימי
- (2) לא חוסיפו. כגון ממש פרשיות בתפילין, ממשת מינין בלולב, וחמש ליליות, וכן לא מגרעו (ספרי ראה פב):

אָלהוֹכֶם חַיִּים כַּלְכֶם הַיִּוֹם: ל נאטם

ייטָא דֵין: דֵין אֶלְהַכִּוֹן קַּיִּיִמִין בּוּלְכִוֹן בּיהוָה וֹאַמוּן הַאִּרְבִיקְמוּן בְּדַחָלְמָא

of you this day. LORD your God are alive every one But ye that did cleave unto the

ڔڗ؆ۺ٦: بَعْدُا خُمُّد عَقُو خَيْرِهِ مُقْوِد مُعَذِنا خُمَوْا خُمْرَا خُمَوْا خُمْرَا خُمَوْد كإلإلكان إج tält שני ומשְׁפְּשְׁים כַּאֲשֶׁר צַנָּנִי יְהְנָה וְדִינִין בְּמָא דְפַקְּדַנִי יָן אֵלְהִי רַצָּהוּ לְמַּדְתִּי צֶּחְבֶּם חָקִּים

לממבר כן בגו ארשא דאחון שוו באבופות והכון קומון

land whither ye go in to possess it. should do so in the midst of the my God commanded me, that ye and ordinances, even as the LORD Behold, I have taught you statutes

: ١١٤٢ מִם_חַבָּם וֹלְבָוֹן תַּנְּוֹ, תַנִּגִילוּ בְּלְ־תַחָקֵּים הָאֵּכֶּה וְאָמֶרַיּ דָל ڹڐٚ؞ڐڶڎ۪ڡ

מם שבנם ומנכלטו ממא בבא לנמוֹא בֹאַכוֹן וֹנִימָׁבוּן לַבוִיִּגַ ַנְאָם לְמֵינֵי עַמְעָלָהָא דִּיִּשְׁמָעִוּן נְחַ בָּלִ וסוכלטדוטכון וּהְמֹנִנִיםׁ וֹהֹהְוּטִים כֹּג בַוֹא וֹטִהְבוּן וֹעַהַבּּנוּ אַנַג בַּנא

call upon Him? LORD our God is whensoever we 7 hath God so nigh unto them, as the For what great nation is there, that

these statutes, shall say: 'Surely this

Observe therefore and do them; for

peoples, that, when they hear all understanding in the sight of the

this is your wisdom and your

'.əlqoəq gnibnsterəbnu

great nation is a wise and

אָבְיָנוּ בֹּבֹבְ_בַּוֹבְאָנוּ אָבְּנוּ: אֶלְהִים קְרְבָיִם אֵלְיִוּ כַּיּהְוָה קִרִיב לִיה לְקַבָּלְאִ צְּלְוֹהֵיה

מבו בּאַנטוֹנא מִבּכוּ פֿבמוָטִי: להבו הלינוש כול אלנולא ללב לְּבְנִקְ אַמְּבְרַלְנִּ אָבֵוּ מָאֵן מִּם נִבְ בַּלְנִי אֶלְנִי And what great nation is there, that

Ľ.L□: מ בטונ نظر لأبد لألباح لخم شد كن الكالات

דאָנָא יָהִיב קֵּדְמִּיכֹּוֹן יוֹמָּא דין: פאָנהול בָּכִל אִנְרָיָהָא הָרָא ימו מם כב גביני לומון וגונון

before you this day? righteous as all this law, which I set hath statutes and ordinances so

עַּנְאָט אָׁמָּׁר אָנָכֹּי נִעָּוֹ לִפְּׁנִכֵּם ימשְּׁפְּטִים צַּדִּיקִם כְּכֹל הַתּוֹרֶה

ىنىدبىلىنىدا خخئك ئخختر خئك: ואבון מלבף כל יומי הניף פּטוֹמוֹא בּטוֹאַר מִגוֹּב וֹבַלְמֹא iĝl_toiLi לְנִוֹבְא בַּלְמָא טִעָּוֹהָ, וָּעַ מָאַר פָּן מִשְׂכַח אָת־תַדְּבְרִים ځېږد خونمد ځه نمد تځهه يَط بَهُمُ لِي نَهُمُ لِي نَهُمُ لِي يَعُمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ال

children's children; known unto thy children and thy the days of thy life; but make them lest they depart from thy heart all the things which thine eyes saw, and thy soul diligently, lest thou forget Only take heed to thyself, and keep

- העמים: (פ) ושמרחם. זו משנס: וינשיחם. כמשמעו: כי הוא חכמחכם ובינחכם וגוי. נוסמ שַּׁקַבַּנּוּ מכמיס ונבוניס לעיני
- (8) חקים ומשפטים צדיקים. סגוניס ומקולליס:
- ולס פְּעַוומוּ לוומס ממוך שכמס, פַּמָשְׁצוּ שומיס: (9) רק השמר לך וגר פן חשכה את הדברים. מו, כשלמ משכמו מומס וממשוס על מממס, ממשנו מכמיס וננוניס,

07

تَهْمَرُتُ بَيْهُكُ مِيْرًا يَهْدُونُ عَنِي الشَّكِ عَبْرًا يَهْدُونُ عَنِي الشَّكِ مِيْرًا لِيَقْدُ יי וְהְהְּר בעֵר בְּאֵשׁ עַר־לֵב رَنَعُلُـ خُرِا رَنَمَ مُرْكُرِا فَأَنِ ثِيثُكِ بِكُلِّهِ خُلِيدًا لُكُمُّ عِنِا لَهُ هَبِحَ. בְּאָבְמְׁע וֹאָעַבְּנִינִים וֹלִמֶּבְוּוֹ: تَنْظِيم كَمُ لَا تَاتِ اللَّهِ مَلْ مَا هُلُمْ لِيْنَ خُرْدِيالِ رَفْظِيا: ילמדון ליראַה אֹהִי ÄÄL אֶלְהֶיוּ בְּחִרֵק בָּאֶמֶר יום אַשָּׁר עַמַדְהָ לִפְּנָי יְהַנָּה

كابح: יהמונה אינכם ראים זולתי ت بهر چنر پخردار هیوا مورفاه נוְדַבָּר וְחוֹנָה אָבוּכֶם מִהַּוֹרְ

رَّنْ خُنْجُه مَح هُدُرُ كُنْيِن \$خُنُه: אַנְקְבֶם לַצְּשׁוֹת צַּשָּׁבֶת הַדְּבָרָיִם ני <u>ויגּר</u> לְבֶׁם אֶת־בְּרִיתֹוֹ אֲשֶׁר צְנָּה

אַמָּם עּבְרָים שָׁמָּה לְרִשְׁמָה: كِيْمُونُ عِنْتِ خَيْدًا يُجَمِّد \$\frac{1}{2} \langle \frac{1}{2} \text{\$\text{\$\frac{1}{2}} \text{\$\text{\$\frac{1}} \text{\$\text{\$\frac{1}{2}} \text{\$\text{ וְאָהָי צְּנְה יְהֹוָה בְּעָת הַהָּוֹא

ជុចុក្ កុន្ត២: לא רְאִימָם בְּלְ־הְּמִוּנְּה בְּיֹוֹם אֲרֵי לְאִ חֲזִימוֹן כְּלְ דְּמוּ בְּיוֹמָא أنهُمَكُنُ مَا يُهِد ذِنَفِهِنَدُونَ فَي انفُفَمُدِيا كِنْكُمْ ذِنَفَهُنُدِياً

نىڭك: שְׁמִנְנַע בְּלְ_סְׁמֶלְ שַּׁבְּנָנִע זְבֶּר אָנִ צֵּילֶם בְּמִנִע בָּלְ צִּיִּרְאִ בְּמִנִּע هِا لِعَهْنَابِذَا لَمُهُنِيْتِ كُرُتُ هُوْمٍ لِيَخْمُعُ نَابَعُمِا نَامَعُدِدًا خُرِياً

> בּלְ בַבְ נְתַּוֹא בַּאִנּוּן בַּוֹנִמָּוֹן הַּכְ فنائذ أدرخها خماسح كالمر ער הְשָׁב בַּוֹבַתוּ נִי תַּפָּא וֹאַהָּטָׁמִבוּוּ נִינ בחובב פד אַמַר ייָ לִי פָנוֹשׁ יומָא דְּקַמְּמָא מֵדָם יִיָּ אֶלְהָדְּ

נֹאֹטִמֹּטִאַ: תוב בוו שוֹנוֹא הוֹלוֹא בווֹ שוֹנוֹא עַנוֹלוֹא מובא נמובא פֿמֿר פֿאָנשָּטאַ

حْرتردبا نايَا هُٰڑترا طُرْه:

באשנו גבבון לַעַמוּן לַמִּינִבע:

كَمْخُطُمُ تُنْجِياً كَتْمَيا لُلِينَا

וֹנְינוֹ פּפֿוּג וֹנְ בַּמִּבְנָא בַּבִוּא

זְטְׁכִוּן לְמָמְבֹּע מָּמְבָׁא פַּטִּיֹּמִין

וֹחַוּי לְכוֹן יָת קְיָמֵיה הְפַּקֵּיד

מכ שבול כוחי

<u> ۲۵</u>

كر فنأثما بجسا بممما بنامه ימֹבֶּׁיִלְ וֹן הֹמֶׁכִוּן מִינִי אִּיִהְּטֹא

> thick darkness. heaven, with darkness, cloud, and burned with fire unto the heart of the mountain; and the mountain And ye came near and stood under

they may teach their children.' they live upon the earth, and that

learn to fear Me all the days that

Me the people, and I will make the LORD said unto me: 'Assemble

them hear My words that they may

the Lord thy God in Horeb, when

the day that thou stoodest before

only a voice. voice of words, but ye saw no form; 12 of the midst of the fire; ye heard the And the Lord spoke unto you out

and He wrote them upon two tables you to perform, even the ten words; covenant, which He commanded And He declared unto you His

possess it. in the land whither ye go over to ordinances, that ye might do them that time to teach you statutes and And the LORD commanded me at

אָלֵיכֶם בְּחֹרֵב דְּטִּלֵיל יִיָּ עִּמְּכִוֹן בְּחוֹרֵב מִגּוֹ אִישְׁרָא: —ərh ədr to rebim spoke unto you in Horeb out of the of form on the day that the LORD yourselves—for ye saw no manner Take ye therefore good heed unto

temale, figure, the likeness of male or 16 a graven image, even the form of any lest ye deal corruptly, and make you

ואם הלפידים: ילמדון. ילפון לעלמס: ילמדון. יאלפון לאחרים: (10) יום אשר עמדת. מוסג על מקרא שלמעלה ממני, אשר כאו עיניך, יום אשר עמדת במורב, אשר כאימם אם הקולות

(14) ואתי צוה ה' בעת ההיא ללמד אחכם. מורס נעלפס:

تربرا جونانا: הַבְּנִיתִ כְּלְ־צִפְּוֹר כְּנְוֹף צֵשֶׁר דְמוּת כָּל צִפּר נִפְּא דְפְּרַת שׁבּׁנְיִנוּ כַּּלְ בַּּנִימָנוּ אַמְוֹנוּ בּּאָבוֹא בּבֹאַבוֹמֹא בּבֹאַבוֹמֹא

באור רקיע שמיא:

fowl that flieth in the heaven, the earth, the likeness of any winged the likeness of any beast that is on

ממַחַת לַאֶּבֶּץ: שַבְנֵית בְּלִידְגְּנָת אֲשֶׁרְבַמֵּיִם דְּמִית כָּלְ נִינֵי דִּבְמִיָּא מִלְּרַע שַּׁבְיָּנִע כַּלְ רַנֵּמְמִ בָּאָבְנְמָה דְּמִיּת בָּלְ רַהְשָּׁא דִּבְאַרְעָּא

₹₩₽₩:

the earth; . of any fish that is in the water under creepeth on the ground, the likeness the likeness of any thing that

עַּרִישְׁמָיִם: אָלְטִילִים לְכִלְ שְׁמַּמִּים מַּמְּמִיּא הָּחוֹת בָּלְ שְׁמִּיָּא: خْتَاْت لَمُحَلَّظُت هُمُّد بَاذِط نُعَبِّد يَعْمِيا نَرْ جُخْتِكَ نَتَعِيدًا خُجِم וֹאֶּעַ_עַלַּוְלָבִים וְנֹבְאָיםְ אָת־הַשְּׁמָשׁ וְאָת־הַיִּבְיּ بۋا_טמָא מּגוָּגוּ

لْنَهُمَتُازُنُ لَنَهُمْ لَنَهُهِ لَيَهُمُ لِللَّهُ لَيَا لَنَظَمُ لَنَهُمْ لَيَهُمُ בּב"א וֹנִע כּוִכְבוֹא כָּלְ עִוּלֵי מִּמֹנֹא וְמִעְזִי יָת שִׁמְשָׁא וְיָת סִיהַרָא ننخشم بنطبك شبئك خشمته

peoples under the whole heaven. God hath allotted unto all the serve them, which the LORD thy drawn away and worship them, and even all the host of heaven, thou be 19 sun and the moon and the stars, heaven, and when thou seest the and lest thou lift up thine eyes unto

לְיִ לְעָּם נְחַלְה כַּיִּיִם תַּנֶּה: מכנר הברול ממצרום להות

אַטַׁמַלָּא כַּוּומָא עַבוּנוֹ: ממצרים למהני ליה לעם נאפגע זטכנן מכינא בלבולא נאטכם לַבַּט נְּעַנְּט נּנְגָּא אָטַכָּם נִנִטַכְנָן פֿבּנֶב נֵנָ לְבַטַלְמָנִש

are this day. Him a people of inheritance, as ye furnace, out of Egypt, to be unto brought forth out of the iron But you hath the LORD taken and

46 4441: تعنجُہ هِنُهُد إِمَيْهِ هُرَأَرْهِ ذِيرًا עַהְרָבְּן וּלְבַלְטִיִּבְאָ אָבְרַבְאָנוֹ לְמִהְבָּרִ, זְטִ וֹבְבָּנִאְ וּבְּבִוּכְ זַ וֹנְאֶּבָה לְבֹלְטַׂוּ הֹבֹרוּן אָטַ פּטוֹנְמִיכִוּן וֹלַנִּים בֹּרִילְ צִּלָא וֹ, עוָנֹע עַעֹאַפּּלַבַ בּי, הַּלְבַיִּבְיבָינִים

בּוֹ אֶּבְטַבׁ נִבִּיב בָבַ אַּטַסְנָא: בלא למומק לאבמא מלטא ימן בדם ין בנה דנה על על מיל

מֹבֹנוּ וֹטִינִנוּ וֹטִ אַנְמֹאַ

God giveth thee for an inheritance; good land, which the Lord thy that I should not go in unto that should not go over the Jordan, and me for your sakes, and swore that I Now the LORD was angered with

口がに: נירשְהָם אָת־הָאָרֶץ הַפּוּבֶּה קבר אָטַ עַזּוֹבְאַ וֹאַשִּׁם מְבֹבְיִם בֵּנִטְ אָּלָאַ מָּבָב זִטְ זָבְוֹבָא וֹאַשׁנוֹ בּֿג אַנְבָּג מִען בֿאַבֿוֹא עַנָּאָט אָנוֹנָג אַבֿג אַנֹא מָאָנִט בֿאַבֹּהֹא טַבָּאַ

go over, and possess that good land. 22 not go over the Jordan; but ye are to but I must die in this land, I must

(91) 547. 2175:

- ζάζφ ἄιςι ζάζφ (σαζια ζι'τ): לא מגען מלעעות אחריסס, אלא החליקס בדברי הבליסס למרדס מן העולס (ע"ו נה.), וכן הוא אומר, פִי הֶהֶלִיק הֵלְיו בְּעֵינְיו (פו) ופן חשא עיניך. לסממכל בדבר, ולממ לב לשוב לעעות מתריסם: אשר חלק ה׳. לסמיר לסם. דבר מתר, למלוסות,
- (20) מכוד. סוא כלי שמוקקים בו את סוסב:
- (וב) החארף. נממלא כוגו: על דבריכם. על אודומיכס על עמקיכס:
- (שב) כי אנכי מה וגר אינני עובר. מלחר שמח מסיכן יעבור, ללא אף עלמוחי אינני עוברי מחר שמח מסיכן יעבור, ללא אף עלמוחי אינו

מְבְּקְא הָרֶא:

\$4.L: הְּמְוּנָת בֹּל אֲשֶׁר צִּוְּךְ יְהְנָתְ דִּמִיּת כּוֹלָא خُلُك مَقَادُت لَمُّمْنِبُه كُدُه قُوْحٍ مَقَدِيا لَكَمُخُدِيا خُدِيا جَرِيْهِ جَرِيْهِ בּ בַּרְיח יְהֹוֹה אֱלְהַיבֶּם אֲמֻׁר יָח קִיִּמָא דִּייִ אֶלְהָבֹוֹן דִּגְּיַר تَشِمُرُكُ كُرُفُ هُا مَنْهُ فِيلًا هُمَا هُمُونَمُكِ يَكُمُ عَنْهُ مِنْ يَعْمُ لِي يَعْمُونُ لِي يَعْمُونُ ال

ਲੇਂਪ ਹੋਵੈਲ: (ਫ) בּ בְּיִיְהְנְה אֱלְהֶיף אֵשׁ אֹבְלֶה הָוּא אֲבִייְיִיִ אֱלְהָףְ מֵימְבִיה אִישְׁא

هُمِينَانِكَ خُلَاحُمْنُونِ: וֹמְמְּנִים עַבָּמְ בַּמְנֵיגִּי יְדְנָּדְרְ וְמִּמְבָּרִוּן דְּבִישׁ בָּוֹרֶם וֹן אֶּלְטַרָּ בייהוליד בנים ובני בנים צבי מילדון בנין ובני בנין

הְלְּיִנִי בִּי הַשְּׁמֵר הִשְּׁמֵרוּן: לְנְאֶלֵע לַאָרַעַאָּנִיכֵּן יָמִים מְבֹבֿים אָנַרַיַּיִבְּיֵּן מַבַר מַעַּל הַאָּבֶץ אַשָּׁר אַהָּם יי וֹאָנוַ וֹאָבוֹן בִּי־אָבָר עאָברוּן בּגִּידְעִי בַבְּם בַּיְוִם אָּעַבַּ בַּהָּמֹנִם

אַמֶּר יְנַהַגְּ יְהְנָה אָהְכֶם שְּמָּה: النهٰمَلُقُو طُنَّا طَوْفِك فَدِينُو ַרַבְּיִץ יְהְנְהָ צֶּחְבֶם בְּעַמֵּים בּעַמֵּים

نزې ندينا: ובאון ולא ישְׁמִתוּן וֹלָא 'אַבְלוּן ود الله المنا المنظل المنظل المنظل المنظل الله المنظل المن וּגַּבַרְהָים שָּׁכְיָים מַגַּמָּע

אַבְלָא עוא אָל קַנָּא:

לאַנְגִּיא בָּדְמוֹהוּ: ﴿ فَرُكِم يُولُولُونَ جِمْ اِنْهُولِهِا خِيرًٰتِ لِيَولِهِ حَيْرُهِ וְנִימְּעַשׁם וְטִינַתּטַּלוּן בָּאָּבָתֹּא וַטְעַבַּלַנוּן

برښتريدرا: יומין עַלה אַרֵי אִשְׁמִיצְאָר לַטַּמָּוּ לַמִּינִיטַיַ לַאָּ שִׁינִבוּוּ מובד מובדון בפרוע מעל זְיַנְ אַבְּעָּאָ וְיִנִי אַבְעָּאָ אַבּי אַסבידית בכון יומָא דִין

בידבר ין יהכין לתמן: וֹטַמְּטַׁאַבוּוּ מַם בַּמִּנִוֹ בַּמַמַמוֹאַ וובבר וו וטכון בינו מממוא

וֹלָא אַבְלָגו וֹלָא מָבִינִוּו: וֹאַבֹּלֹא בֹלָא טוֹן וֹלָא הַּטִּהֹוֹ انخكادا فقا كمفقنه فكقد

> the LORD thy God hath forbidden even the likeness of any thing which you, and make you a graven image, your God, which He made with forget the covenant of the LORD Take heed unto yourselves, lest ye

devouring fire, a jealous God. For the LORD thy God is a

provoke Him; sight of the LORD thy God, to and shall do that which is evil in the image, even the form of any thing, deal corruptly, and make a graven have been long in the land, and shall and children's children, and ye shall When thou shalt beget children,

utterly be destroyed. prolong your days upon it, but shall Jordan to possess it; ye shall not land whereunto ye go over the soon utterly perish from off the against you this day, that ye shall I call heaven and earth to witness

lead you away. nations, whither the LORD shall left few in number among the among the peoples, and ye shall be And the LORD shall scatter you

nor eat, nor smell. stone, which neither see, nor hear, work of men's hands, wood and And there ye shall serve gods, the

- (33) חמונת כל. ממונם כל דנר: אשר צוך ה׳. אשר לוך שלה לעשום:
- (es) ונושנחם. רמו לסס שיגלו ממנס לפוף שמונס מאום וממשיס ושמיס שנס, כמנין ונושנסס, וסוא סקדיס וסגלס לפוף (PS) אל קנא. מקים ליקום היפרדמי"ע בלע"ו (הייפער) מִמְּמָבֶה על רוגוו להפרע מערו"ם:
- ַ וַיְּבִימֶּסְ שְבֶּינוּ פִּי צַדִּיק ס' אֱנֹֹסֵינוּ (דנימֹל מ, יד), נדקס עשה עמנו, שמסר לסבימֿס צ' שניס לפני ומנס (סנסדרין לח.): שמונה מאום והמשים, והקדים שמי שנים לוגושנסם, כדי שלא ימקיים בהם כי אבד מאבדון, וזהו שנאמר, וַיִּשְׁקֹד ה' עַל הֶרָעָה
- (26) העידתי בכם. הננימומיום להיום עדים המרימי נכם:
- (82) ועבדחם שם אלהים. כמרגומו, משלמס עונדיס לעונדיסס, כאילו אמס עונדיס לסס:

מו פובתוני ללג גלנ יכלג אָבְעֵּינִ נִּמְאָאַטַ בַּּי עַבְּבְּמְהָנִי בַּיִּי אָבְטַבְּ וַעַמְּבָּט אָבִי עַבָּמִּי אָם יְהְוָה וְהִהְבְּעִין מִתְּשָּׁן יָה דַּהְלְהָא

voice; thy God, and hearken unto His days, thou wilt return to the LORD are come upon thee, in the end of In thy distress, when all these things

all thy heart and with all thy soul. Him, if thou search after Him with

29 LORD thy God; and thou shalt find

But from thence ye will seek the

הַאַּבְּר בְּאַחַרִיתֹ הַיַּמְים וְשַּׁבְתַ פְּהָנָמֵיָא הָאִבֶּין בְּסוֹף יוֹמַיָּא בּבֶּר לְבְּ וּמִבְּאֶנּוּ כִּלְ תַוֹּבְרָנִם כַּר מַנִּמִּע לָבּ וְנִאָּבְּעוּנָּב כַּלְ

יטַלבּיל לְמִימָבִיה: ݣْݣْرْبْنْك الْمُقْمَقْ بْنْدَيْتْ كْرْبْنْكِ يْدَرْ كْرْبْلْد

swore unto them. covenant of thy fathers which He destroy thee, nor forget the God; He will not fail thee, neither for the Lord thy God is a merciful

ځ۵□: אُنا خُلَانا كَارَبُنك كَبُمُك نَمُكُم لَرُمُ كَم نَنْتُمُا نَن كَانُمُلا يَعْجُنُنُكُ تَلْطُكُ لَكِم يَمْنَانِكُكَ لَكُم يَمْقَلِ كُمْ يَمْفَظُفُكَ لَكُمْ يَنَفَرَفُكَ בַּר אֵלְ בַחוּם יְהֹנֶה אֵלְהָיִר לְא אָבִר אֵלְהָא בַּהְמָּנְא יִי אֵלְהָר

ئتىا ĽĖX מְּמִוֹא וֹמֹר סִוֹפֵּי מִּמִּוֹא בַּבַוֹנִי וֹן אַבְם מַלְ אַבְעָּא וּלְמִפָּוֹפָּוּ בּבוֹנוִ פֿבֹמֹנ לִמֹן יוִמֹא בּבֹבֹא אָבו הָאַל בְּעוֹ לְיוִמִּוֹא בַּרְמָאֵי

يحريات جالان

thing is, or hath been heard like it? been any such thing as this great unto the other, whether there hath and from the one end of heaven God created man upon the earth, were before thee, since the day that For ask now of the days past, which

خَيٰكِك: כּגַבֶּר הַנִּרוֹל הַנָּה אָּוֹ הַנִשְׁמַעַ لَمْك_كَيْل עַמְּבָׁיִם מַּבְשַׁאַבְאַ יַלְמִלַּגָּע 正点点にロ אַמָּע פּֿנָא אָגַנַים ו אָבַם \$aL_it data datana בּׁג הַאַּגַרַנֹאָ לַנְמָנִם בַאַהַנָּנִם

בּאַמּשׁׁמַת גַּבּוֹנוּגַיבּ:

the fire, as thou hast heard, and live? 33 God speaking out of the midst of Did ever a people hear the voice of

אַנוֹין נַיִּיוֹי: dur Tixa כֹּאֵהֶׁבְ_הַמָּהֹעַ מִׁמַבְּיַלְ מִינִּ אִּיִהָּעֹאַ כַּמֹאַ בַהְשָּׁמִת מִּם ְלְוַבְ אֶבְנַיִנִם מִבְבַּבוּ בַהָּמִת מִמָּא כַּבְ מִנְמָבָא בַּיִּנִ

אַו הַנְפָּה אֱלֹהִים לְבַוֹא לְלַחַת

לכון וו אלשכון למגנום ילטוֹלנין בַלְבַבִין כַּכְ בַּהְבַּב יביר הקקיפא יברך עא מרטיא באטון ובמופטון ובפרבא או נפין עבר ין לאָהְגָלְאָה

בְּמְתַּמְתַּ אַטְּ וֹאָטְלַוּיִם:

Egypt before thine eyes? LORD your God did for you in terrors, according to all that the outstretched arm, and by great a mighty hand, and by an and by wonders, and by war, and by another nation, by trials, by signs, Him a nation from the midst of Or hath God assayed to go and take

خيريرن: בְּבַל אֲשֶׁר־עְשָּׁה לַכֶּם שׁנְלַבְ וּבְּוְרַוֹּגַ נְּמִוּנְבִי וּבְּמִוֹרָאָים بجمائوبات بجدج توالم بجري לֵוּ גוֹי מְקַבֶּר גוֹי בְּעַסִׁתְ בְּאִנְתִר לְמִפְּרַק לֵיה עַם מָגוּ עַם בְּנִסִין

כו) י מן לם רפיון, טֶבֶף מְמֶנִי (לקמן ע, יד), הְמְרַפֵּם מִמֶנִי: ְיְנְטְ טַּבְׁפֶפּּוּ (שיר השירים ג, ד), שלה ננקד אַבְפֶפּוּ. כל לשון רפיון מוסג על לשון מפעיל ומחפעל, כמו הַרְפֵה לָה (מלכים־ג ד, (IE) לא ירפך. מלהחיק בך בידיי, ולצון לה ירפך לצון לה יפעיל הוה, לה ימן לך רפיין, לה יפריצ הומך מהללו, וכן שַׁפַוְמִיוּ

כדבר הגדול הזה. ומסו סדלר סגדול, סשמע עס וגוי: ומדרשו, מלמד על קוממו של אדם שסימה מן הארן עד השמים (הגיגה יב.), והוא השיעור עלמו אשר מקלה אל קלה: הגהיה (28) לימים ראשונים. על ימיס ראשונים: ולמקצה השמים. וגס שאל לכל הברואים אשר מקלה אל קלה, זהו פשומו.

הוא הְאֶלְהָים אֵין עִוֹד מִלְבַּדְיֹ: ¾ אַטַּׁעְ עַרְאָעַ לְנְהַמֹּע כַּר יְהַנְּע אַטַּ אַטַּהְיִּנִיֹּא לְמִבַּת אַבֹּר יִנְיֹּ

ជប់៤ ជំនឹង: אָהָּוְ עַנְּרוֹלְתְ וּדְבְּרֶוּוֹ שְׁמָּעְּתְּ ود ځروټې نوح تې په په ټې په د מו_עַמְּמִנִם עַמְּמִנִה אָנַרַ עָּבְנָ

בְּפְּנְיֵנו בְּכְעִוֹ עַנְּּלֵץ מְמָּגֵּבְיוֹם: וּיִבְתַר בְּזַרְטִּן אַנְבָרֵי וּיִּנְאָשַׁ וְתַּחַת כֵּי אָחַב אָת־אַבֹהֵיף

אָת־אַרְצָם נַחֲלֶה כַּיָּוֹם תַזֶּה: مفك مغثنك حتكنية خصدخك לְהוֹרִישׁ גּוֹנֶם גְּדִלָּים וַעֲּצְמָנִים

: ١٦٢ משָּהַל וְעַלְיִבְיִאָּבְא מִעְּתִוּע אָן
 פּ
 בְי יְהֹנְתֹ הַנֹּא הֲאֱלֹהִים בַּשְׁמַנִם
 لْزُلَمُنَّ لَا إِنِهَ رَلَهُجِنِّ هُمْ كِذُكُكِ لَيْنَهُمْ بِرَفُهُ لَذِا لَفُنِيدَ خُخِفُكُ

נַנוֹ לְנַ בְּלְ הַנְיִּמְיִם: (פּ) ŹĻĸŹĊĸĿĀŪĽĸĿ י אַמֶּר אָנְכֵּי מָצַּוֹּלְ תַּיְּנִם אַמֶּר בַּאֵּנָא מִפּפֿיר לָבּ יוֹמָא דֵין וְהֵּמְנִבְיַ אָּטַ טַׁפֵּֿנִוּ וֹאָטַ מָּגֹּוְטָנִוּ וֹטִמָּב זִטְ פֿוֹמִנְטִּי וֹנִטְ פֹּפּוָבוְטִי

ענא אָלְהִים לִית מוֹד בַּר

※「役員が: בְבְּקְא וְפְּקְנְמְוֹהִי שְׁמַעְּמָה מִּיוֹ ليتر くなくほにひと ען שְׁמַיּא אַשְׁמָעָלָי וָת קַלַ

בּבֹא מִמָּגֹבוֹם: لْمُقَكِّكُ خَيْرَيْكِ بِنِي خَيْرِيكِ יחקף אַרי רחים ית אַבָּהַתָּף

אַבֹּהְעוּן אַטְּסְנָא בְּיוֹמָא עַבַּין: לאַמַלוּטָד לְמִתַּן לָדְּ יָתַ ĊŮĹĊŊ

אַבְעָא מִלְבַע בִית מוֹד: בֹּמְׁמֹּגֹּא מֹלְמִּגִֹא וֹמִּלְיִם עַּלְ אָבוּ וֹנְ בוּאַ אֶּבְבִים בַּאָּכֹנִנִינִי

is God; there is none else beside 35 mightiest know that the LORD, He Unto thee it was shown, that thou

the fire. hear His words out of the midst of to see His great fire; and thou didst thee; and upon earth He made thee His voice, that He might instruct Out of heaven He made thee to hear

with His great power, out of Egypt, brought thee out with His presence, 37 and chose their seed after them, and And because He loved thy fathers,

land for an inheritance, as it is this to bring thee in, to give thee their 48 thee greater and mightier than thou, to drive out nations from before

beneath; there is none else. heaven above and upon the earth 39 heart, that the LORD, He is God in know this day, and lay it to thy

giveth thee, for ever. land, which the Lora thy God mayest prolong thy days upon the children after thee, and that thou go well with thee, and with thy 40 command thee this day, that it may and His commandments, which I And thou shalt keep His statutes,

הם נפלאות, שהציא עליהם מכות מופלאות: ובמלחמה. צים, שנאמר פִי ה' נִלְמָם לָמֶם (שם יד, כה): אוכל לעשות כן הכי זה נתיון: באוחוח. בתימנין, להאמין שהוא שלותו של מקום, כגון עַה זֶה בְּיָבֶךְ (שם ד, ב): ובמופחים. פּמ"ח, סנסיס, סנשמע, הַנְּשָּׁה, הַשְׁמַע: 🗆 במסוח. על ידי נמיונות הודיעס גצורותיו, כגון הָהְשָּׁבֵּר עָלַי (שמות ח, ה), אס (9.4) - הגסה אלהים. קַכִּי עשס נמיס שוס אלוס לבא לקאת לו גוי וגו', כל ססי"ן סללו תתיסות קן, לכך נקודות הן באע"ף

מת המתמונים ורמו שהוא ימידי, לכך נאמר אתה הראת לדעת: (פצ) הראת. כמרגומו פְּמָםְוַיְמָח, כשנמן הקנ"ה פֿת המורה פתח להם שנעה רקיעים, וכשם שקרע פֿת העליונים, כך קרע

יב), ואל מחמה על שהזכירם בלשון ימיד, שהרי כחבם בלשון ימיד, ויבחר בזרעו אחריו: שַּׁבְּלֶךְ וּגו' וַיַּלֶךְ מֵחַׁמַרֵיסֶט (שֹס יד, ימ), דבר חֹמר ויוליחֹך בפניו, בפני חֿבומיו, כמו שנחמר נֶגֶד חַבוֹקָט עַשָׂס פֶּלֶח (מהליה עת, (פוּ) ותחת כי אחב. כל זס ממת אשר אספ: ויוצאך בפניו. כאדס סמנסיג צנו לפניו, שנאמר וַיִּפַע מַלְתַּדְים

(88) שמך מפביך. פרפסי ודרשסי, לסוריש מפניך, גויס גדוליס ועלומיס ממך: 🛚 ביום הזה. כאשר אפה רואס סיוס:

ע בַּעַבֶּר הַיַּרְבֵּן מִוְרָחָה שֶׁמֶשׁ: שלישי אָז יַבְדְּיל מֹשֶׁהֹ שֶׁלָשׁ עַּרְים

מְּבָׁמָא: לבנו למלבא בובבלא מבנט בְּכֵין אַפְּרֵישׁ מֹשֶׁה הַלָּת

gnisinns 41 beyond the Jordan toward the Then Moses separated three cities

אָבְאַנוֹני מִוֹ בְיֹמֹבֹים בַאָּבְ וֹבוֹי: לאַ־שָּנָא לוּ מִשְּׁמָל שָּׁלְשָׁם וֹלָם ** אַת־רֵעָּהוּ בְּבְּלִי־לַעַּתוּ וְהָוּא לְנָס שְׁמָּר רוֹצֵח אֲשֶׁר יִרְצַח

נוטליים: בשבא מו פונג שאבון מֹאָטַמֹּלְ, וּמֹגַּלַמּוָנִי, וֹנֹהַנִילַ מַדְּעָיה וְהוּאַ לְאַ שָּׁנֵי לֵיה בולמול ות חברוה בלא خلافا

of these cities he might live: time past; and that fleeing unto one unawares, and hated him not in thither, that slayeth his neighbour that the manslayer might flee

حَاٰطِرَبَهُد: בּנּלְמֹּגְ לַנִּגְיְ וֹאָטַ־נִּנְלֵן בַּבּמֹּוֹ בֹאָטָנִטַ בּנּלְמָגַ לְמֵּנִכֹם נִּבְ וֹנִטַ £+ עַמִּיִּמְּׁעַ לְּנֵאִנְבְּנִיֹּגִ נְאָעַרַנְאַמְּעַ מִיּמָּנָא לְמִּיּבָּמִ נִאִנּבוּ וֹנִיִּנִ 袋は_竜荒し

برخا خمناتا خمخمع يمتهد: בא באוו למושליא לאות

Manassites. and Golan in Bashan, for the Ramoth in Gilead, for the Gadites; table-land, for the Reubenites; and Bezer in the wilderness, in the

خظر ختر نهٰلۃے: ** נְיִאָּט טַשִּינְיַט אַמֶּר מֶּטְ מִמְּט נְדָא אִנְיָטָא צִּסְּרַר מִמֶּה אֵדָי ** נְיָאָט טַשִּינְיַט אַמֶּר מֶּטָ מִמְּט נִדְא אִנְיָטָא צִּסְרַר מִמֶּר אֵדָי

statutes, and the ordinances, which these are the testimonies, and the

before the children of Israel; And this is the law which Moses set

1.ALX4 إترة שְׁפְּטִים אֲשֶׁר דְבֶּר מֹשֶׁר דְבֶּר מֹשֶׁר דְּמַלֵּיל מֹשֶּׁה עָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

ಕ್ಷಜಗ್ರರ ಕ್ಷರತ್ವಗಳ ಭಥಜಗುರ: וְנְיִנְיִאָּ אִבְּגוֹ סִׁנִיבְוֹנִיאִ וּצִּׁנְמִּיֹאִ וֹבִינִיּאִ

Egypt; Israel, when they came forth out of Moses spoke unto the children of

אַשֶּׁר יוֹשֶׁב בְּחַשְׁבְּוֹן אֲשֶׁר חַבֶּח סִיחֵוֹן מַלְבָּא אֵמִינִאָּח דִּיָחִיב or פְּמָוִר בְּאָבֶע סִיחֹן מֶבֶלְ הַאָּמִרְי לְבֶּבִילִ בִּיח פְּעוֹר בַאָּרַע בּהַבּר הַנּבְין בּנָּוֹא מוּכְ בּנוֹע בֹּהֹבֹרָא בּנִבְיבָּא בּטַבְּטָא ದದಭ್ದುದ∶

نَشِرُهُم خُمُوكَاتِهِا مُفَجِّدُنَاءً: בְּחָשְׁבֵּוֹן דִּמְחָאִ מִמֶּחַ וּבְּנֵי

when they came forth out of Egypt; and the children of Israel smote, dwelt at Heshbon, whom Moses of Sihon king of the Amorites, who over against Beth-peor, in the land beyond the Jordan, in the valley

ממֹלֵבוֹם: מְמֵּעְ וּבְגַוֹּ וֹמְּבִאְנִם בֹּגֵאטַם

מַבְנַע מִּמִמָּא: אמונאט בלמלנא בננגלא וּוֹרִשׁוּ אָרַעּבּוֹ וֹאָרַאָּרַ ווּרִיתוּ יָת אַרַעִּיּי וֹע אָרַעּ

gnisinns were beyond the Jordan toward the the two kings of the Amorites, who and the land of Og king of Bashan, and they took his land in possession,

ជុំក្រុក ធ្វុជុំងៈ ביאמר בעבר הירהן הוג מלב בילהו הוג מלכי הוג מלפא במטוו טבון מלכי

שמש. לפי שקום דבוק נקודה כי"ם במעף, מורם של שמש, מקוס וריחת השמש: מלוס שלפשר לקיימס, לקיימיס (מכות י.): בעבר הירדן מזרחה שמש. בלותו עבר שבמורתו על ירדן: מזרחה (I+) או יבדיל. נמן לב לסיום מרד לְדְבֶּר שִיבּדִילֹם, ומף על פי שמינן קולמום עד שיבדלו מומן שבמרך כנען, ממר משם,

(44) וזאח החורה. זו שסול עמיד לקדר למר פרשה זו:

(P) אלה העדות וגרי אשר דבר. סס סס אשר דבר גלאמס ממלריס, מזר ושנאס לסס בערבות מואב:

((אשר בעבר הירדן. שסול נמורה, שסעפר סשני סים במערפ:

⁸⁴ מְעֲרְשֶׁר אֲשֶׁר עַלְשְׂפָּתְּנָחָל מִעֲרִיעֵר דְּעַל בֵּיף נִחָלָא

ئالـ جررا: אַרְנָוּ וְעַרְ שִׁיאָוּ הָוּאַ דִּאַרְנוֹו וְעַרַ שוּרֶא דִּשִׂיאוֹו

אַשְרָת הַפַּסְגָּה: (פּ) מוְרְחָה וְעֶּר יִם הַעַּרְבָה מָחַת עַּרְנְחָא וְעַּר יַשָּׂא דְּמֵישְׁרָא וֹכַל_הָאָבַב

היא קרמון:

שׁבוִנו מֹמִפּּבׁ מִינְמִׁלָא: תַּנְבְבַן וֹכֹלְ מִנְמִּבֹא מִלְבֹא בַּנְבַבּא

.dsgsiq of the Arabah, under the slopes of 49 Jordan eastward, even unto the sea and all the Arabah beyond the

mount Sion—the same is

48 the valley of Arnon, even unto

from Aroer, which is on the edge of

Hermon-

حَمِّمَتُهِ: تنبع بذهبك بجنه بهمك تفحيا انهديا ذههدليين %ロ_ロロざし רבישי וַנַאִּמֶּר אֵבְהָהַם שְׁמֵּשׁ יִשְּׁרָאֵל וַאֲמַר לְּהוֹן שְׁמַשׁ יִשְּׁרָאֵל יָה رَنْظُلُم مِمْلِ مُحْرِدُمْلُمُ

בבר בְּאַנַנְיָבֶם בַּרְמִיכוּן יוֹמָא דִין וְמִילְפוּן المُن ـ توشقض، كَاثَمَنْهُ أَنْكَ لَا يَدَنُّهُ لَا يُعْرُهُ فُمُوِّرَ حَ ילבא מְמִּע לַכַֿלְ וֹמִּבָּאַלְ

to do them. that ye may learn them, and observe which I speak in your ears this day, the statutes and the ordinances v and said unto them: Hear, O Israel, And Moses called unto all Israel,

י נְהְנָה אֶלְהַנִינ פָּרָה עְּמֶנִי בְּרָיה יִי אֱלְהָנָא בְּנִר עִמֵּנָא קִיִם

3 with our fathers, but with us, even The LORD made not this covenant

covenant with us in Horeb.

The Lord our God made a

אָכֶּה פָּה הַיִּיִם כָּבְּנִי חַיִּים: בּבְרֵית הַוֹּאָת בָּי אִמְּנִי אֲנָהָנִי ָּ לְא אָת־אָבֹהֵנוּ פְּרָת יְהֹוָה אָת־

כובלא בלומון: אַנּטֹלא אַכָּנוֹ כֹּא נִוֹמֹא בּנוֹ וֹט לַוֹמֹא טַבוּן אֶּלְבִוּן הֹמּוֹא לא מם אַבֹּבַבַּנִילָא עַּוֹר

us, who are all of us here alive this

המכון במורא מנו אושקא: י פּֿוֹנִם וּבְּפָּנִים בַּבֶּר יְהְוֹנְיִדְ מִמְּבֶּם מִמְלֵלְ מִם מִמְלַלְ מִכְּילְ יִּנְ

of the fireface in the mount out of the midst The Lord spoke with you face to

אָלְכָּוּ מְמָּע בֿוּן וְעוֹנִע וּבֹונוֹכֹם אַנֹא נַווֹנוּ לַאָּוֹם בֿוּן מֵוּמָנֹא בְּבַוֹר מִמָּוּך הַאָּשׁ:

מפּׁנָּג בַאָּה וֹלַאָ_הַּלִּגִיטָּם בַּבוֹע

نْجُمْ مُحْرَظُونا خُصِيلَمْ خُمَّاهِد: אָב. בַּטוּלְטוּן מוּ פֿבַם אִישָּׁטֹאַ לְחַנְּאָׁרְ לְכֵּוְן נִתְ פִּתְּנְמָא דַּיִּנְ בּוֹ וְכֵונוֹכוֹן בַּמֹבַּנֹא בַעוּא

. : gaiyis—ranom ədə oəni qu əon afraid because of the fire, and went word of the LORD; for ye were st that time, to declare unto you the I stood between the LORD and you

Elyon, see page 161. The Ten Commandments are presented here in Ta'am Tahton. For the Ten Commandments in Ta'am

- (3) לא את אבותינו. בלבד כרם ס'וגוי, כי ממנו:
- שמוכר לנוקח, שרי המוכר עלמו מדבר עמכם: (+) פנים בפנים. אמר רבי ברכיס, כך אמר משס, אל מאמרו אני מעעה אמכם על לא דבר, כדרך שהשרשור עושה בין
- (a) לאמר. מוקב על דבר ס'עמכס בסר מחוך סאש לאמר אנכי ס'וגו'ואנכי עומד בין ס'וביניכס:

- עוגאטוו מאָבֹא מֹגנום מִבּּוֹני מִאָּבֹהֹא ڲٚڔڷؚڒڮ
- SÃL ŠÍX Ú ŠŹÚL LĀGLŰÚL
- Egypt, out of the house of bondage. o brought thee out of the land of I am the Lord thy God, who

- \$4_**6**\$.:
- ر كِلَّا بَهِرَا كِلَةٍ هِكَاثِرُاتٍ هِيَارُاتٍ كِلَّا بَهِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا مِنْ هَرُا مِيْهِ الْهِرَا عِلَا هُرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هِرَا هُرَا هُرَا الْهُرَا هُرَا ا
- before Me. Thou shalt have no other gods
- בַּמָּנִם מִנַּםְר לְאֶבֶּא: נֹאָמֶּרְ בֹּאָבְעֹּ מִשְׂנִים נֹאַמֶּר וְנִבְּאַבֹּגָּא מִלְנַה וְנִבְּמִּיָּא नृपा $\dot{\psi}_{\Gamma}$ स्थू Γ हथ् $\dot{\psi}_{\Gamma}$ । पंचें $\dot{\psi}_{\Gamma}$ $\dot{\psi}_{\Gamma}$ رِّهِ بَهُمُ لِدِ خُلِدٌ فَرُصْرٍ ١ خُمِ لِهُ تَهُدُبُ لِمُ لَا هُذِبَ لَا لِمُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّه
- מִלְבַתּ לְאַבְּתֹּאִ: ドロジロごと
- generation of them that hate Me, third and upon the fourth upon the children, and upon the visiting the iniquity of the fathers P LORD thy God am a jealous God, them, nor serve them; for I the Thou shalt not bow down unto

beneath, or that is in the water

likeness, of any thing that is in

heaven above, or that is in the earth

graven image, even any manner of

Thou shalt not make unto thee a

under the earth.

- ረ**ፙ**፟፟ដុំ בַּנִים וֹמֹּלְ הַבְּמָהִם וֹמֹלְ בַבּמֹנם וֹמֹלְ בָּב בַבּנֹמֹאַ לְמִּנֹאִ כַּב אָלְ כֿוֹּאְ שָּבֹע הֹנֶן אָבֿוִט הֹלְ-לא השְׁתַּקְתַוֹנֶת לָהֶם
- المُنْ الْمُنْ מַהְּלְמִוֹ בֹּנֹיִא לְמִשְׁהֵוּ בַּעַר מֹבוֹגוֹ וֹמֹלְ בַּב שַׂלְיִנֹאִי מסמר חובי אַבְּהָן על בְּנִין نَظِيمٌ خُمُ بَصِوْبَ خِصِيا أَخُمُ بَهَٰخَافِيَا
- ជុឌ្ជវ៉ោះ (០) commandments. מגועו)[ט, לְבִׁשׁמֹּי יִלְּלֹמֹבׁי פֹּטִיבֹי: love Me and keep My **(**⊂, 10 thousandth generation of them that וּמְמִּע מִפָּע לְאַלְפָּים לְאָנִבּי וְמְבִיר מִיבוּ לְאַלְפִּי דְּרִין and showing mercy unto the
- حَمَّلٰه: (٥) יְהְוֹהְ אָתְ אָּמֶרְיִמְּאַ אָתִישְׁקְוֹ דְּיִימֵי בְשְׁמֵיה לְשְׁקְרָא: יי אָלְהָיִר לַאָּוֹא בַּי לָא יִנְקּה לְתַּנְּא אַרִי לְא יִיבַּי יִיְ יָת אָת־שֶׁם־יָהוָה
 - לא מימי בשְׁמָא דִּין אֶלְהָדְּ
- that taketh His name in vain. LORD Will not hold him guiltless LORD thy God in vain; for the Thou shalt not take the name of the

- حَهُڥُر خِبْكِ بِلَرْتِ هُرَيْنِ: בּ שְׁמָנִר אָת־יִּוֹם תַשְּּבֶּת לְקַדְּשִׁׁיִּ
- לְעַבְשׁוּתִיה בְּמָא דְפַּקְּדֶר יִי
- commanded thee. holy, as the Lord thy God Observe the sabbath day, to keep it
- بالأملاح الأله יּ מְּמָׁט וֹמָּת טַמְּדְּע וֹמְמָׁנִי כַֹּלְ מִשֹּׁא וִמִּנוֹ שִׂכֹּלְט וֹטַמְּבִנג כֹּלְ
 - نظ الله
- all thy work; Six days shalt thou labour, and do
- (12) שמור. ובראשונות הוא אומר וכור, שניהם בדבור אחד ובחיבה אחת נאמרו, ובשמיעה אחת ושמעו (מכילחא בחדש (ק) על פבר. בכל מקום אשר אני שם, וזהו כל העולם. דבר אחר, כל זמן שאני קיים. עשרת הדברות כבר פרשתים:
- פ"ו): כאשר צוך. קודס ממן מורס במרס (שבמ פו:):

خظيك:

אֶּלְטִוּ לָא טַמְּבִיג פַֿלְ מָּבִיגַא ווומא אַבוּגאַר אַבּטא צובם ווֹ

maid-servant may rest as well as that thy man-servant and thy thy stranger that is within thy gates; thine ass, nor any of thy cattle, nor maid-servant, nor thine ox, nor nor thy man-servant, nor thy thou, nor thy son, nor thy daughter, shalt not do any manner of work, unto the Lord thy God, in it thou but the seventh day is a sabbath

مَر حَالَ خَالِكَ يُعِرَّبُكُ مُرْدِينًا משָּׁם בְּנֶר חַזְּקוֹר יִבִּיְרַעַ נְסוּיָה

91 (3/4) 後に 谷口に וַאָּטַ_אִמֶּּוּ זַפּֿר ζឝ៎៳៎្រ ង៉ប_្ែា ប្ផាដឹបៈ (០)

יְהְוָה אֱלהֶיף בֹּתָן לֶף: (ס) וּמּב לָבּ אַל הַאָּדָלָּה אַּמִּי

וֹלַאָ טַּגֹּלֶב: (ס) ñŗ뽂n: (a)

⁸¹ ולא ההצוה בית בעף שבהו אָמֶע במָבַ (ס) ₩(a) וְלַאֲ_עֹהֻלֹּנִי <u> خالۃ ك</u>

هِٰشِ ٢ جُدَيْكِ: (٥) لمَحُدُدِ نَكُمُكِي مِيدُدِ تَكَمِدِدِ لَحُدِ

> וו אַלְטַבּ לְמָהֶבָּר וָת וַמָּא נכבובה מבמם הכ כן פּפֹבוּש מֹבֹוֹא ווֹונוֹא

خُك مَم هَلَمُه يَدِدُ هُمُكِكَ نُتِيح

סְבַּבוּנְהָא בַּמִּלַבָּא: שלווכ ולא שלביר בחברר ַ לַא טַלַמוּבְ וָפַּמָּ וֹלָא טַׁוּוּבּ וַלָּא

بني بني برح بجري بالإثارية بالإثارية וֹלֵא עֹטַמְיג אָעַע עַלַבָּב וֹלָא

Neither shalt thou covet thy thy neighbour. shalt thou bear false witness against Neither shalt thou steal. Neither shalt thou commit adultery.

Thou shalt not murder. Neither

the land which the LORD thy God that it may go well with thee, upon thee; that thy days may be long, and

as the LORD thy God commanded

commanded thee to keep the

therefore the LORD thy God

and by an outstretched arm;

thee out thence by a mighty hand

And thou shalt remember that thou

and the Lord thy God brought was a servant in the land of Egypt,

Honour thy father and thy mother,

giveth thee.

sabbath day.

any thing that is thy neighbour's. maid-servant, his ox, or his ass, or field, or his man-servant, or his desire thy neighbour's house, his neighbour's wife; neither shalt thou

- (15) ווכרח כי עבד הייח וגוי. על מנח כן פדאך, שחסים לו ענד וחשמור מלוחיו:
- (16) באשר צוך. אף על כיצוד אב ואס ולמוו במרה (סנהדרין נו:), שואמר שָם שָׁם לוֹ מֹק וּמִשְׁפָּע (שמות מו, כה):
- (עו) ולא הגאף. מין לשון נימוף מלמ במשת מיש:
- (18) ולא חחאוה. לא מירוג, אף סיא לשון ממדס, כמו נֶמְמֶד לְמַרֶמֶׁס (בראשים ב, ע), דממרגמינן דְּמָרַבֵּג לָמֶםֵוִי:

אַבְוֹים וֹיִטִּנִם אָבֶוֹי: וֹלְאָ לֹפְׁנִ וֹיִבְשְׁדִּם מֹּלְ-מִּנֹי, לְּנִיִם וֹלְאָ פֿסִיק יִּבְתַּבִּוּו מֵּלְ שִּׁבִיוּ لَعْمَ تَامُثًا لَتُمْلُعُ كَابِح لَالِح لَالَاحِ عَلَيْمُنَاء مُثَمَّنَاء لَعُمْضَاء فُح لَتِ מαναν אָל־בָּל קַתַּלְכֶּם בַּתַּר מִתְּוֹך עָם בָּל קַתָּלְכוֹן בְּשׁוּרָא מִגּוֹ אָת־תַדְּבְּרֵים קאַפֶּׂה דִּבֶּר ִיְהֹנְה יָת פְּהְנָמִיָּא הָאִפִּין מַכִּיל יִיָּ

מבמיקם ווקניקם: בֿאָה וֹשׁלֵבְבוֹן אֶלָ. כֹּלְ_בֹאָהָּוּ י מְמַּוֹרְ תַּלְיִשֶּׁרְ וְתְּהָר בַּעָּר תַּשִּׁר תַּשִּׁר בָּעָר הַשְּׁרָא נְשִּׁרָ בְּאִישְׁתָּא בְּמֻ*ׁ*מְמָהַכְּם

אָלְהָים אָת־הָאָדָם וָהֶי: עּיִּנִם עַנִּינִי בְאָנִנִי בֶּיִריִינָּדַ וֹאָטַ לַלְוּ הֻּמַתְּנוּ מִטַּוָּב בַאָּה זז אָלְנִונוּ אָנוַ כַּבְּרַנוּ וֹאָנוַ לֹּבְעַנוּ נתאמרו הון הראנו יהוָה

אָקבונו אור וַמְּהָנוּ: كينبيد كتهضع همت لحنك بمنيم בי הְצִּשׁ הַנְּדֹלֶה הַנְּאָת אִם־יֹסְפַּיםו וְשְּׁמְּהְ לְמֶּהְ נְמְוּתְ בֵּי הְאִכְלְנֵוּ וּכְשְּׁן לְמָא נְמוּתְ אָרֵי מִיכְלְנָּנָא

הְאָמֵ בְּלִנוּ נַיֶּהִי: אֶלְנִים עַנִּים מְצַבֶּר מִשִּוֹבַ מִימֶרָא בּיִיְ קַיִּיִּטְאַ מָעַכֵּיל מִגּּוֹ د ﴿ فَرْ ثُلَا جَارٍ خُهُد هَمْد هُمْد هُمْدَم طِيحٍ هُد، مَا خَامِ خَهُدُ» لَـهُمَم كَامِ

אָבְעַנוּנוּ אָבְוֹשׁ וֹאָמָּמֹנוּ וֹמֹאָנוּי: אֹבְינוּ אִנְ בֹּלְ אַמְּר יֹבַקָּר יֹבַיָּר יִנְיַנִּי יִנִ בֹּלְ יִּנִמִּלְיִלְ יִנֹ אֹבְׁיַנֹּא מֹמַּנִּ בי אַנַור יְהוְוַה אֱלֹהַיִנוּ וְאַהַוֹ הְדַבֵּר יִיְ אֶלִהוָא וְאַהְ הִּטִּנְא יִי לַנַב אַמַּדְ וְּשָׁלָּמ אָת כָּלְ־אַשָּׁר

كِنِكَ، هَكُرُنُهُ اللَّاحُولِ كُر:

מְבַמִּיכוֹן וֹסְבֵּיכוּן: ולבולטון לוטו לא בוהו אָת־הַפּוֹל יַנהַנָה בְּמִשְׁמַעְּכִוּן יָה קַלְא מִגּוֹ

נּאַמּבׁשׁנּוֹ בַּאַ אַבּוֹוֹנִלָּא נִוֹ אֶבְבַנִּאַ

נֹ מֹם אֹלֹמֹא נִמִעַבׁנִם: יוֹמָא בַבוֹן בַווֹנָא אָבוּ מִמַבִּיל מומבוש הממלא מין אוהשלא זמ ולבוצ וומ ברשוצ וומ לכ

מׁנֹמִבְא בּנִוֹ אֶּבְבִּנֹא מִנְרַ מִּנִינִוּ

מוְסָפּׁוֹ אַנְטִוֹא לְמִאָּמָת וֹע לַכְ

אַגמּטֹא בֿלַטֹא בַבָּא אָם

Now therefore why should we die? speak with man, and he liveth. we have seen this day that God doth

His voice out of the midst of the fire;

His greatness, and we have heard

God hath shown us His glory and

tribes, and your elders;

and ye said: 'Behold, the LORD our

unto me, even all the heads of your

burn with fire, that ye came near

darkness, while the mountain did the voice out of the midst of the

And it came to pass, when ye heard

tables of stone, and gave them unto

And He wrote them upon two great voice, and it went on no more.

and of the thick darkness, with a

of the midst of the fire, of the cloud,

all your assembly in the mount out These words the LORD spoke unto

God any more, then we shall die. We hear the voice of the LORD our 22 for this great fire will consume us; if

the fire, as we have, and lived? God speaking out of the midst of 23 hath heard the voice of the living For who is there of all flesh, that

thee; and we will hear it and do it.' LORD our God may speak unto shalt speak unto us all that the 24 LORD our God may say; and thou Go thou near, and hear all that the

לְבַבְּמוֹת במותו פומבי: הקב"ה אינו כן, לא היה פומק, ומשלא היה פומק לא היה מומיף, כי קולו חוק וקיים לעולם. דבר אחר ולא ימף, ולא הומיף (19) ולא יסף. מחרגמינן ולה פסק, [לפי שמדח בשר ודס הינו יכול לדבר כל דבריו בנשימה החח, ולריך להפסיק, ומדח

לבב אַשׁ יִמְׁמַת נִע כַּבְ בַּיִּנִמָּב

אַגְהָשֹׁא כֹּוֹעֹלָא וֹאִעַבֿוּנם:

ולַלבֿיל וְנַעָּבִיר:

אליו מאסבה, וכי לא היה יפה לכם ללמוד מפי הגבורה, ולא ללמוד ממני: (24) ואח חדבר אלינו. הַפַּשְׁפֶט הם כמי כנקבה, שנגעערמי עליכס ורפימס הם ידי, כי רהימי שהינכס הרדיס להתקרב

30

حُر لِهُمّ يَظُر يَظُرُن للقُلْرِ كَيْمُلْدَ لَا تَكْذُرُكُ لِلْمُنْكِدِ كُمْ فَنَفْقَدُ مَقْعُ ثَلِيدًا لَافَاذِرِدِهِ ַ מְּׁמָּהְטִּג אָטַ לְנִלְ בַּבְּבְיָג בַבְּמָׁם נִאָּמָב וֹנִ לְנִ מִּמָנִהַ בֹּבַבָּנ נִינ sz בְּבַבְּבֶׁם אֶלְיִ וֹנְאָמֶב יְבוֹנְע אֶלַ, פַּטִּלְמִיכִוּן בַּמַלְעִנִּיִם הַמִּי נישְׁמָע יְהוֹה אָת־קוֹל דִּבְרֵיבֶם וּשְׁמִיעַ קָּדָם

למם ולבניםם למלם: מִצְּוֹתֵּי בְּלְ-חַיָּמִים לְמָּעָן יִימָב פִּמּוֹדִי כְּלִיוֹמִיִּא בְּדִילִ דִּיִישִׁב לְחִין וְלְבְנֵיחוֹן לְמָּלִם: ج לְיִרְאָה אִתִּי וְלְשְׁמִּר אָת־בְּלִ לְמִדְתַלְ בֵּדְמִי יִלְמִשֵּׁר יָה בָּלְ מֶּגְיִנְשְׁ וְטִנְיִעְ לְבָּבְּם זְּעַ לְמָיִם לְנִגְ בִּגִּיבִגְ לְבַּאִ עִבְּגִּוּ לְעִוּן

ڬۼؙڷؚػڔڟڡ؞ ב בַּנְר צֶבָּנִר לְנַנִם שִּׁנִּדִּנִּ לְכָּם אִנִיִּלְ אִימִר לְחוֹן הִּיִּדִּיּ לְכִּוֹן

ڔڗ؆۩ؚ؞ בְאַּבֶּץ אֲשֶׁר אָנֹכֶי נֹתֵן לְחָם בְּאַרְשָא צַּאָנָא יָחֵיב לְחֹוֹן לְמֵירְתַהּ: لْلَاقِمُهُمُ لَا يُعْرِقُكُ لَا لَمُهُمْ لِلِيرَاءِ لِللَّهِ لِللَّهِ خُلِيلًا لِيَهُولِيا لِيَهُولِيا אַלְיִרְ אָלָת בְּלְרַתַּמְצְּנְתְּ וְתַּחָקִים עִּמְּרְ יָתְ מַבְּלְתַנְּבָּלְתִּיִּא יִקְיָנִיּא יִלִיְעִיִּא

ְּיִהְוָה אֱלֹהַיבֶם אֶהְבֶה לְאׁ תְסֶהוּ יִיְ אֱלְהַכּוֹן יָהְכּוֹן לְא הִסְּשׁוֹן ימין וּשׁמִאַל: לְיִפִּינְא וְלִשְּׁמָאַלְא: ַנְמָּגוֹ וּשִּׁמִאָּב: ישְׁמְרְחָם לְעֲשׁוֹת כַּאֲשֶׁר צְּנָה וְהִפְּרוּן לְמָעֶבִר כְּמָא דְפַפּיר

נמום בֹּצִּבֹּא צַּמֵּב שַׁינַהְאוֹ: ששות ומוב לכם ושאבלשם בשועו ווומב לכון ושובכו אָבְבִוכֶּם אָשַׁכֵּם שַבְּבוּ לְמָּמּן אֵלְבַבוּן וֹשַׁכוּן שַּׁבוּוּ בּּגִינ جَجِدُ بَيَدُرِ الْاَيْنِ عِنْ الْبَيْنِ عِجِدُ لِمَنْدِيهِ لِهِ وَهِ الْمَارِيةِ الْمُوالِيةِ الْمُوالِيةِ

خليم الأهناء בְּאָבֵּא אַמֶּב אַטֵּם מְבְרָוִם מְּמִּבוּ מִבּרוּן לְטַמִּן לְמֵוּרִטִּה: אָבְעַגכּם לַבְמָּב אָטַבָּם בַהְהָּוָע זִטַבִּוּן לְמָהֵבִּב בַּאַבַהָּא בַּאַשוּוּ וע וְהַמִּשְׁפְּטִּים אֲשֶׁר צִּנְה יְהְנָה דְפַפֵּיד יִיִ אֶלְהַבוֹן לְאַלְפָּא ווארז īġķţr

ממו אַנילונו כַּלְ דַּמַלְילִי:

ځېښځتردبا:

إِيْمُمْ هَا يُولِدُ فِقِهِ لِيُعَدِّجُرِات إِيْمِ بَرِهِ مِنْ قِيْمِ، زِيُولَاذِرَ

ומון בּאַבְעָא דַּמִירָתוּן:

בְיַהְפָּבֶּע וֹבָא שַפַּבָּערִהָא לִנְמָנָא וֹבִינָנָא

that they have spoken. unto thee; they have well said all this people, which they have spoken have heard the voice of the words of me; and the LORD said unto me: 'I your words, when ye spoke unto And the LORD heard the voice of

children for ever! well with them, and with their commandments, that it might be 26 alway, to fear Me, and keep all My Oh that they had such a heart as this

Go say to them: Return ye to your

give them to possess it.' may do them in the land which I thou shalt teach them, that they statutes, and the ordinances, which the commandment, and the Me, and I will speak unto thee all But as for thee, stand thou here by

aside to the right hand or to the left. commanded you; ye shall not turn 29 the LORD your God hath Ye shall observe to do therefore as

in the land which ye shall possess. and that ye may prolong your days and that it may be well with you, commanded you, that ye may live, the LORD your God hath Ye shall walk in all the way which

— i ssəssod the land whither ye go over to teach you, that ye might do them in the LORD your God commanded to statutes, and the ordinances, which Now this is the commandment, the

יאָבְבֶן יָמֶיף: יבו בוף כל ימי הגיף ילמען אף יבר דר בר בל בל ימי אַמֶּר אָנְכָּי מָצַּנֶּּׁבְ אַמְּדְ וּבְנְךְ וּפִפּוּדִיהִי דַּאָנָא מָפַפֵּידִ לְרְּ ح كَنْهُمُّكُ هُلَّ فَكَ لَيْظِيْنَ الْمُغْنِيْنِي هُرُبُكَ كُمْهِد بْنَ فَمْ كَيْمَانِينَ حَرْفِولَ مِدَرَٰهِ هُمَا زِمَالِنَا هُمَانُولَ خِبَادًا لِمَنْهُ مِنْ قَبْلُ

سَدُنك بكندح كتنك حدل ببشك:

prolonged. life; and that thy days may be and thy son's son, all the days of thy command thee, thou, and thy son, ² His commandments, which I thy God, to keep all His statutes and that thou mightest fear the LORD

۲<u>۳</u>۲۳: (פ) אַבְּמִיּנְעִּ בְּלֵב אָבְתּ זְבָּעִ עַלְכִּ בַּאָבְטִטִּנִּ בִנְּ אָבָתּ הַּבְּנִאִ מְאָב בְּאַמֶּב בְּפָב יְהְנְיה אֱלְהֵי לְחִיְּא בְּמָא דְּמִבְּיל יִיְ אֶלְהָא בּ אַשֶּׁר יישָב קְּדְּ וַאֲשֶׁר הִּרְבָּוּן לְמָשֶבֵר דְּיִישַב לֶּךְ וּדְהִּסְּנֹוֹ וְמְּמִגְּׁעֵּ יִמְּבִאָּגְ וְמִּמְנִעׁ יִנִיפִבּיִגְ

שַׁלֶב יִּבְתַּיּ ڗڟ۪ڗ؉ڂ زلاهد thee—a land flowing with milk and thy fathers, hath promised unto mightily, as the LORD, the God of with thee, and that ye may increase observe to do it; that it may be well Hear therefore, O Israel, and

י יְהְנְהוֹ אָּהְדִי: םם, הְּבּוֹת וֹהְבֹּצִילְ וֹבוֹנִינ אֶלְנִינִּוּ הִּמִּת וֹהְבַאֵּלְ וֹנֹאֵלְנִוֹא וֹנִ עַב:

بْدَيْد \$جَيْنَك

نندَنه ثن ٪ ٪جُنكُ حُجْم جَحُك

thy soul, and with all thy might. God with all thy heart, and with all And thou shalt love the LORD thy

OUR God, THE Lord IS ONE.

HEAR, O ISRAEL: THE LORD

مُعَنَّكُ بَيْنِهِ مَمْ كُحُدُكُكِ: יּ וֹבְיֵנִי בַּבַּבְבַרִים בַאַבְּבַר אַמֶּב אָנְבָּי, וּיִהוֹן פּּהְנְטִּיָא הָאָבֶין בַּאָנָא <u>itt_4,4%</u>1:

נְאָבֹבֹעַ אָע

מפפור לף יומא דיו על לבף:

يخذر تظمل يخذر تظمك يخذر نذفك:

thee this day, shall be upon thy And these words, which I command

בּבוֹב וּבְשְׁכְבָּנוֹ וּבְעוֹמָב: ל נְאַנְּנְשָׁם לְבֹּנְגִּנְ נִצְבַנֵּנִים בַּבְּנִנִּנִין

نځځانځك: tada talan tanata ζĊĊĿ ١٤٦٤٢

when thou risest up. and when thou liest down, and and when thou walkest by the way, them when thou sittest in thy house, unto thy children, and shalt talk of and thou shalt teach them diligently

- (+) די אלהינו הי אחד. ס'שסוא אלסינו עסס, ולא אלסי סאומות עוצדי אליליס, סוא עמיד לסיות ס'אסד, שנאמר פִי אָז
- סום פומכי פום ישומים פשם וגוי (מסלים קמז, יג) לַבֶּס וְיְגוּין פָמֶלָם וגוי (שס ג): ובכל מאדך (ברכוח שא:). דבר אחר ובכל מאדך, בכל מדס ומדס שמודד לך, בין במדס טובה בין במדח פורענום, וכן בדוד ובכל נפשך. אפילו הוא נועל את נפשך: וובכל מאודך. בכל ממוגך, יש לך אדם שממונו הביב עליו מגופו, לכך נאמר מנימו וסילך לו (ספרי לב): בכל לבבך. בשני ילריך. דבר אחר בכל לבבך, שלא יסיס לבך חלוק על המקוס (ספרי שם): (3) ואהבה. שַשֵּׁס דִּבְרִי מחֹסבֹס, חֹינו דומס עושס מחֹסבַס לעושס מירחֹס, סעושס חֹלל רבו מירחֹס, כשסוח מעריח עליי, âṣ̞a̞F à̞t עַמִּיס שְׁפָּס בְּרִירָס לְקְרִחׁ כֻּנְּס בְּשֵׁם סִ' (לפניס ג, ט), ונחמר צַּיּוֹס סַסוּח יִסְיָס ס' מֶׁמָד וּשָׁמוֹ מָמָד (זכריס יד, ט):
- מלום המלך הבאה במכמב: אבכי טצוך היום. לא יסיו בעיניך פְדְיוֹשְנְמָא ישנה שאין אדם מוְפָנָה, אלא כחדשה שהכל כלין לקראתה (ספרי שם). דְיוֹשְנְמָא (6) והיו הדברים. ומסו סאסבס, וסיו סדברים סאלם, שממוך כך אמס מכיר בסקב"ס ומדבק בדרכיו (פפרילג): אשר
- בְּנַי עַמְּס עַׁל מִשְּׁלוּ (דברי סימים־ב כע, יה), וכשם שהחלמידים קרוים בנים, שנהמר בנים החם לה' הלסיכם, כך הרב קרוי הב, (לקמן יד, א), ואומר בְּנֵי סַבְּבִיאָים אֲשֶׁר בֵּיִת אַל (מלכיס־ב ב, יג), וכן בחוקיסו שלמד חורה לכל ישראל וקראס בניס, שנאמר (סְפַרִילַד. קידושיןל.): לבניך. אלו החלמידים, מלינו בכל מקוס שהחלמידים קרוים בנים, שנאמר בְּנִים חַׁמָם לַם׳ מֵלֹבִיבֶם (ק) ושנגחם. לשון מדוד סום, שיסיו ממודדים בפיך, שלם ישללך לדם דבר, לל מסל לריך לגמגם בו, ללל למור לו מיד

לַמְּמַפְּׁע בָּיוֹ עֵּינֶיוּה: ه دچانیا برم و said and them for a said and the said representation of the

خنفخدا قدا مَنكَ:

frontlets between thine eyes. upon thy hand, and they shall be for

⁶ יִלְתַבְּמָם עַּל־מְזָוֹוֹת

: ځ۵۱ځ۵: النظخفتنا ±ئٹ،⊐ ĖĊĞL 44 CITITI

9 the door-posts of thy house, and And thou shalt write them upon

قنثك انخصبحدا

upon thy gates.

۲۶۵۵۲۲۲۲۲۲۲۲۲۲۲۲۲۲

which thou didst not build, give thee—great and goodly cities, Abraham, to Isaac, and to Jacob, to which He swore unto thy fathers, to God shall bring thee into the land And it shall be, when the Lord thy

נמלת אַמֶּר לאַ־בָּנִיתָ: لْخُرَةُ فَا خُلْتُ فُلْدُهُ لَا يُعْدِينَا خُرُنَا خُلِدُنَا لَحُلَحًا نَهُجًا مِهْدِتُنَاكَ مُعْدُلُكُم مُنْقُطُ مُنْقَطُهُ مُنْقَطَعُ مُنْقَطِهِ مُنْقَطِدًا от ஜ८_Цஜ்Ё세 Χ̈́Α̈́L נְהַבּׁה לְאַבֹּה בַּנִים

בְּלֵא בְּנִוּטָא:

plant, and thou shalt eat and be olive-trees, which thou didst not didst not hew, vineyards and cisterns hewn out, which thou the which thou didst not fill, and and houses full of all good things,

للمُعْلِمُ خُلَقًا لِمَا لَيْنَالِ كُيْسًا خُورُنِهِ خَلَمْنًا لَيْنَا لَكِمْ الْمُعْلِمُ خُلَقًا لَيْنَا لَكِمْ וּבְּשִׁים מִּלְאָנִם כַּלְ_מוּדֶ אָמֶהֹר וּבִּשׁוּוֹ מִלְוֹ כֹּלְ מוּד גַּלְאִ

לגּבשׁא וֹשׁנכוִל וֹשֹׁהְבַּה:

of the land of Egypt, out of the then beware lest thou forget the — рэцігрея

אַהָּבוֹ עוַגֹּגאַנִּ מִאָּבוֹ מִגִּבוֹם בּטַבְלָשׁ בּגוֹ בַּאַפַּבוֹנַ מִאָּבוֹהַא ـ הَשְּׁמֶר לְדְּ פֶּן הִשְּׁכֵּח אָת־יְהוֹוָה אִסְהְעַר לֶךְ דִּלְמָא הִהְנְשִׁי יָת

בְּמִלְנוֹם מִבּוּע מַּבְּנִעִּא:

מבנו הבונם:

His name shalt thou swear. and Him shalt thou serve, and by

עֹהְבָּר וּבִאָּמִוּ טַאָּבָּה:

33

(14) מאלהי העמים אשר סביבוחיכם. וסוא סדין לרמוקיס, אלא לפי שאמה רואה את קציצומיך מועים אמריהם,

(13) ובשמו חשבע. אם יש גך כל המדום הללו, שאחה יכא את ועוצד אומו, או צשמו תשבע, שממוך שאחה יכא את

(9) מזוות ביתך. מוום כמיב, שלין לכיך ללה לחם: ובשעריך. לכצום שעכי מלכום ושעכי מדינום ושעכי עייכום (יומה

(8) וקשרתם לאות על ידך. אלו מפילין שבורוע: והיו לשמפת בין עיניך. אלו מפילין שבראש, ועל שם מנין

מפל (ספרי לד): ובשכבך. יכול אפילו שכב בחלי סיוס, חלמוד לומר ובקומך, יכול אפילו עמד בחלי הלילה, חלמוד לומר שנחמר שָבִּי שָבִי בֶבֶבּ יִשְׁבְהֵל וגוי (מלכיס־ב בּ, יב): ודברה בם. שלח יהח עיקר דבורך חלח בס, עַשֵׁס עיקר וחל פּעַשֵׁס

round about you;

פְבִיבוּנוּיֶכֶם:

סולרך לסוסיר עליסס ביומר:

שמו מסא זסיר בשבועתך, ואם לאו לא משבע:

אַבורָים מַאֱלֹבוֹי הֶעַמִּים אֲשֶׁר מִּשְׁעַּוֹה עַמְּעַנִּיִא דּבְּטַחְרָנִיכוּוֹ: *י לְאִ שֹלְכְּוּן ֹ אַשׁבֹי. אֶלְעַנִּים לְאִ שִׁשְׁכִּוּן בַּעַּר מְהַּנִּעׁ הַּמִּׁמִּנֹאִ

(12) מביח עבדים. כמרגומו מדים עדדים, ממקום שסיימם שם עדדים: (11) חצובים. לפי שהיו מקום מרשין ופלעים, נופל צו לשון חליצה:

פרשיוחיהם נקרחו ממפח, ממ בכחפי שחים, פח בחפריקי שחים (סנהדרין ד:):

בשבמך בבימך ובלכמך בדרך, דרך ארן דברס מורס (ספרי שם), זמן שכיבס וזמן קימס:

Ye shall not go after other gods, of

the gods of the peoples that are

Thou shalt fear the Lord thy God;

house of bondage.

12 LORD, who brought thee forth out

יי לא־מִלֶּאַלְ וּבֹרָת חַצִּיבִים אֲשֶׁר מִלִּיהָא וִנּיפִין פְּסִילָן דְּלָא

- הְאַרְמֶּה: (סֹ) هُمْ يَرْبُ لِهِ إِنَّ لَيْضُوِّرَ لِهِ مُمْمٍ فَرْدَ لِيرَاهُمْ يَدِرُ هُمْ بِينَ هُرُبِكَ فِكَ يَرْضُرُهُمْ בְּקְרְבֶּלְהְ פֶּּן יֶנְבֶוֹנְיִנְ אָבּיְרְנְוֹנִי שִׁכִּיְנְמִיהִ בִּינְהְ הַלְמָא יִהְקּרִ خْد هْج طَأَمُّه نُالِنَا هُجِينَاكُ هُدَا هُجِ طَأَمُهِ لَنْ هُجَانَكُ
- בּאַשֶּׁר נִסִיהָם בַּמַּסְּה: אַ קַנְסִּי אָת־יְהֹנָה אֵלֹהַיבֶּה לָא חָנַסּוֹן קַּרְם יְיַ אֵלְהַכוֹן
- <u>πί</u>Ŀ: בּנּבּ: אַלְטִילָם וֹמִּגְעָיוּ וֹטְׁפּֿוּ אַמָּר אֶלְטַכִּוּ וֹסִטִּגִּנִינִי יִפְּיָמִנִינִּ בפּפָּגַר: שְׁמָנִר מִשְּׁמְרוּן אָמר מִצְּנִית יְהְנָה מִשְּּר מִשְּׁר וִיִם פִּפּוֹדִיָּא דַיִּיִ
- אַמֶּגַנְמִּלָּה וְבִוֹנִי לַאָּבִמָּוּב: sı יְהְנְּהְ לְּמָתְּן וֵישְׁב לְּךְּ וּבְּאָטִ יִיְ בְּדִיל דְּיִישָּב לְךְּ וְהֵיעוֹלִ וֹמֹמָּנִים עַּנְּמֶּב וַעַמְּנָד בַּמְּנֵל וַעַמְּבִיג בַּבְּמָב וּבַּטְבּוּן בַּבְּ
- בַּאַמֶּר דְּבֶּר יְהֹוֶה: (ס) סּי קְנִינִּ אָטַ כֹּק אָנְבּוֹנִ מִפּּנִנִי לַמִּטְבָּר יָט כַּק בַּהַּכִּ, בַּבַּבַּ
- אַמָּר צִּנְה יְהַנְּה אָלְבִינִי אָלְבִינִי אָלְבִינִי יִנְיִר יִּנְיִי אָלְבִינִא בַּפּבּיר יִנְ אָלְהַנָּא מָה הְעֵּבְה וְהָהְקִּים וְהַמִּשְׁפְּמִים לְמֵיעֵר מָא סְהִדְּנְהָא יִקְיָּעִיָּא حْد نِمُعْذِكَ حَدُكَ مَاثَاد رَعَمُون غِنْد نِمُعْذِقِك خَدْك
- ממגלנם לנג שוער: לפּרְעָה בְּמִצְרָיִם וֹיִצִיאָנֵנוּ יְהְנָהְ לְפַּרְעָה בְּמִצְרָיִם וֹאָפְּקָנָא יִיִ لْهُمَلُنَّ كَٰخِتُكِ مُخَدِّرُهِ فَاللَّهِ لَقَامَدِ كَخِدُكُ مَحْدَدًا فَتَدَلَّهُ
- <u> לפּבֹאָט יִלכַל, בּיטִוּ לְמִינִינוּ:</u> לּגְלָים וֹבְעָּיִם וּ בְּמִגְּבָיִם ניתַן יְהוָה אוֹתָת וֹּמֹפְתִֿים
- נְאָבַה לַאָּבִשְׁנוּ: אִלְוּנּ ݣִנְינִ אָנִי בִּינִ אָנִי בִּינִ אָנִי בֹּאָבֶׁל אַמָּב לִאַמֹּלָא זֹנוֹלִא לְנִינִוּן כִּוֹא זֹנִי

- ממל אַפּי אַרְעָּא:
- בְּמָא דְנַפֵּיתוֹן בְּנָפִיתָא:

- # 484006: אָת־הָאָרֶץ הַפּּבְּה וְתִירָה יִתּאַרִּעִא עָבְהָא דְּקִיים
- מו שבמו במא במבוק ול:
- ממֹגֹנום בֹּנִג עַפֿופֿא:
- לְמֶׁנַנְא: בְּפַּבְעֹה וּבְכָל אֱנְשׁ בֵּיתֵיה
- אֹבֹתֹא בֹלונם לָאֹבֹעַעֹלָא: נאוטרו ביציא משט למען הביא ניתנא אפיק ממשו בדיל

- thee from off the face of the earth. kindled against thee, and He destroy the anger of the LORD thy God be thy God, is in the midst of thee; lest for a jealous God, even the LORD
- as ye tried Him in Massah. Ye shall not try the Lord your God,
- commanded thee. statutes, which He hath God, and His testimonies, and His commandments of the LORD your Ye shall diligently keep the
- LORD swore unto thy fathers, possess the good land which the and that thou mayest go in and LORD; that it may be well with thee, right and good in the sight of the And thou shalt do that which is
- sboken. before thee, as the LORD hath to thrust out all thine enemies from
- our God hath commanded you? the ordinances, which the LORD testimonies, and the statutes, and come, saying: What mean the When thy son asketh thee in time to
- out of Egypt with a mighty hand. Egypt; and the Lord brought us We were Pharach's bondmen in then thou shalt say unto thy son:
- his house, before our eyes. Egypt, upon Pharaoh, and upon all wonders, great and sore, upon And the Lord showed signs and
- unto our fathers. to give us the land which He swore thence, that He might bring us in, And He brought us out from
- (16) במסה. כשילאו ממלרים שנסוסו במים, שנאמר שַיִשׁ ס' בְּקַרְבֵּנוּ (שמוח יו, ו):
- (13) הישר והמוב. וופשרה לפנים משורת הדיון:
- (61) כאשר דבר. והיכן דבר, וְהַמֹּה בָּתְהַ בָּלְהַ בְּעָה וֹבור. והיכן דבר, וְהַמּוֹח בֹּג, (שמוח כג, כו):
- (20) כי ישאלך בנך מחר. ים ממר שסים למר ומן:

הַנְּמִים לְחַיּתֵנוּ פְּהַיָּוֹם הַצָּה: بْسَلِّت هُكِيْرَد كُونَاك كُودَ جِكًا هُكُمَتِه يَاتِوك كَذِه جَدَّ أَنْفِيهُ to right right אָר קּיִרְאָר אָר קּיָנְיִאָר אָר קּיָנְיִאָר אָר קּיָנְיִאָר הָאָבְּוּן לְמִּבְּרִילְ בֶּוֹרְ ניִצְנֵנִי יְהֹנְה לַעֲשׁוֹת אָת־כְּלְ־ וּפַקְּרָנְא יִיְ לְמָעֶבָר יָת כְּל

alive, as it is at this day. always, that He might preserve us LORD our God, for our good do all these statutes, to fear the And the LORD commanded us to

לְפְּנֵי יְהְוָה אֱלֹהַינוּ כַּאֲשֶׁר חָדֶא קֵּדֶם יָיָ אֱלְהַנָּא פִּטְא צְּנְנוּ: (ס) לְעַשְׁוֹת אָת־כָּל־הַמִּצְנְוֹה הַוֹּאָת לְעָמֶעֶבִר יָת כָּל ְתַפְּקֵידְתָּא יּצְּיִרְקְים מְּהְיִנִיה בְּיִרְיִּשְׁמְרְ וֹזְכִיּהָא מְּהִי לְנָא אָבִי וֹמָר

our God, as He hath commanded commandment before the LORD us, if we observe to do all this And it shall be righteousness unto

: ئاڭت מֹבֹמֹּנו יווֹם בַבֹּנם וֹמֹּגוּטִוֹם لتختمر لتغدن لتنان لتزحرف مخثيك تاناهم لتداديهم لتهمير לְנִאָּטַׂיִּע וֹלָאָּלִ עִּיִּים_נַבָּים שביתי چر بچرېج بمیر هرڅره هر

סַנּיאָין וְתַקּיפִין מִנְּדְ: וְטוֹאֵ, וִיבוּסָאָ, מִבֹּגֹא גַּטִטָּן ١٨٠٠ ווטבוב הממון סניאון מן يعم لإذر كيوا كودرية غتار تماخف الأغجافك خعلمه

greater and mightier than thou; and the Jebusite, seven nations and the Perizzite, and the Hivite, the Amorite, and the Canaanite, the Hittite, and the Girgashite, and cast out many nations before thee, thou goest to possess it, and shall bring thee into the land whither When the Lord thy God shall

: ◘اتَلْتُ לא הקור לְנִים בְּרֵית וְלָא לֵא שִׁנִוֹר, לְתִוּן בִּנִים וְלָא י וְהִכִּימָם תַּחֲרֵם תַּחֲרִים אַטְם بېرېت بېزى چېدك چېدك

קרהים עַליהון: أنخترنا تقثع فتقد تفديا iidoltu ii XZDL ZLAL

nor show mercy unto them; shalt make no covenant with them, shalt utterly destroy them; thou thou shalt smite them; then thou deliver them up before thee, and and when the LORD thy God shall

ּ וֹלָאִ טֹטַׁעַטֹּוּ בָּׁם בַּטַּׁוּ, לָאָ טִטַּוֹוּ ניפֿד לְבָּבְרָ: קמין לבְרֵיה וּבְרַמִיה לָא וֹלָא טֹטַׁטַטּוּ פַּׁטַוּוּ פַּוֹטַשָּׁי לָא

daughter shalt thou take unto thy not give unto his son, nor his with them: thy daughter thou shalt neither shalt thou make marriages

מַב'ב: וֹמֹּבֹרוּ אֶבְנַוֹם אַנוֹנִם וֹטַנַנַי ÜŅÜĻ, 8U_tt

הממלא *ווטפ*ב בינוא בוו לכון אַבו וֹמֹמֹוֹן וֹט בֹּבַב מִבַּטַר

He will destroy thee quickly. LORD be kindled against you, and other gods; so will the anger of the following Me, that they may serve For he will turn away thy son from

- ₹.): (2) ולא חחום. לא ממן לסס מן, אמרר לו לאדם לומר כמס נאס כומי וס. דבר אמר, לא ממן לסס מנייס בארץ (עבודס ורס
- מסמרי, סלס כי ישיר סמ בנך וגו' (קידושין שמ:): מן סכומי קרוי בנך, אבל בן בנך סבא מן סכומים, אינו קרוי בנך אלא בנס, שסרי לא נאמר על במו, לא מקח כי מסיר אם בנך (+) כי יסיר אח בגך מאחרי. זמ על כימי כעיעל למ זמן, יסיר למ זגן לער מלד לו זמן מלסרי, למדנו עזן זמן סבל

بۈەركىڭ ئىشلىخىل خىم: نېښرتثם كالآكروا שטעגו ומגבטם Ċ'_%□_ĆĽ ۵ڷ۪۵ التظهار

ـ בְּעַלְּיִם אֲשֶׁר עַלְ־פְּנֵי הָאֲבְטֶה: לקיות לו לְעָם סְגָּלְיה מִפֹּלִ לִמְהָנֵי צִיה, לִעָּם חַבִּיב מִכֹּל هُرِائِراء چَاءٌ چِرَادا بِدَئِرَا هُرَائِراء هُرِائِراء چُواءِ هِرَادِ بِرَ هُرَادَا، בֵּי עַם קַדוֹשׁ אַהְּה לִיהוָה צָּרִי עַם קַדִּישׁ אַהְ קַדָם יִיָּ

אַמָּם הַמְּעָם מִכְּלְ הַעַּמְּמִים: יְהְנֶה בְּבֶם וַיִּבְתַר בְבֶהַם בֵּי־

מבות עבוים מיד تاتظد וְאַבַּתְ לַאַּבָּעוּכְּם עוָבָּגא וֹעוֹנִע %⊓¯<u>⊤</u>Ÿ₽ŢŸĦ XÃL בִּי מַאַהַבְּת יִהוָּה אַתְבֶם

بخِمِمُت، مَعْنِكُ، خَمْرُكُ خَلِيد:

ڟڎڬۦڟڴڐڹڡ؞

ŗūἀς

בַּאָבְעַיִם בַאָּבְ בַּנָּאֶבֶוֹ אָמָר

小が行事に

إيْرَاتِهِمُ جِنَابِلُونَ هُكِيَّاتِ وَهِ إِنْهِ هِنَا يَنْ هُجُوَادِ مَهُ

וֹגַּלְמֶּיִבוֹן מֵיקָרוּן בָּנוֹרָא: שׁטַבּׁבוּן וֹאָמִיבִיבוּן שַּׁלַּגַּגוּן אגינביהון טמרעון וקמההו אָבוּ אָם פַּבוּון תַּעְּבָּרוּן לְחַוּן

עק אַפּי אַרעָא:

עַמְמַיָּא: לכון אוו אשון והובון מפֿע הֹמִמֹנֹא אֹבוּ, וֹן בַּכוּן וֹאִטַּבֹה. לא מֶרְבְּכֶּם מִכְּלְ חֵמְמִּנִים חַשְּׁל לֵא מִיִּסִּנִּאָן אַשוּן מִכָּלְ

מֹלַכֹּא בַמֹּגֹבוֹם: באֹלבוֹטכון אַפּוּל וו ומְדְנָשׁר

אָבְעִים אָבְעֹא מִעִימִלא לֹמִע

なドレロィロ

king of Egypt. bondage, from the hand of Pharaoh Tedeemed you out of the house of out with a mighty hand, and fathers, hath the LORD brought you oath which He swore unto your and because He would keep the but because the LORD loved you,

people—for ye were the fewest of all

ye were more in number than any

pon you, nor choose you, because

The LORD did not set His love

treasure, out of all peoples that are hath chosen thee to be His own

Lояр thy God: the Loяр thy God

For thou art a holy people unto the

down their Asherim, and burn their

dash in pieces their pillars, and hew

But thus shall ye deal with them: ye

shall break down their altars, and

upon the face of the earth.

eraven images with fire.

heobjes—

generations; His commandments to a thousand with them that love Him and keep who keepeth covenant and mercy God, He is God; the faithful God, Кпоw therefore that the Lord thy

(a) מובחתיהם. על נגין: ומצבותם. מנן ממם: ואשיריהם. מילנות שעוברין מומן (ענודס זרס ממ.): ופסיליהם.

- (8) כי מאהבה ה׳. סרי כי משמש בלשון אלא, לא מרובכס משק סי בכס אלא מאסבת סי אמכס: ומשמרו אה השבועה. (שס לו, כ), ומירס שמתר פֿגִי מוֹשַׁבּ פֻלֹּבִיס יַשַׁבְּמִּי (ימוקחל כמ, ד). – כי אחם המעט. הרי כי משמש בלשון דהפ: שלמרו וְנַמְּנוּ מָה (שמום טו, ו), לא כנצוכדנלר שאמר שַׁדַּמֶּה לְעָּלְיוֹן (ישעיה יד, יד), ושנחריב שאמר מִי בְּבָל שֵׁלֹהֵי הָאַבְלּוֹה פט.): 😅 אחם המעש. הממעמין עלמכס, כגון אברהם שאמר וַאָּלכִי עָבֶר וַבַּבֶּר (בראשה היה בו), וכגון משה ואהרן (ד) לא מרבכם. כפשומו. ומדרשו, לפי שאין אחס מגדילים עלמכם כשאני משפיע לכם עוצה, לפיכך חשקחי צכם (חולין ζζαια:
- סעושין מאסבס: ולשומרי מצוחיו. אלו סעושין מיראס: לאלף, ולהלן שהוא פמוך אלל לאוהבייו העושין מאהבה, ששכרה יותר גדול, הוא אומר לאלפים (מומה לה.): - לאוחביו. אלו (9) לאלף דור. ולסלן סוא אומר לַאַּלְפִיס (לעיל ה, י), כאן שהוא סמוך אלל לשומרי מלוחיו העושין מיראה, הוא אומר מחמת שמרו את השבועה:

36

%<u>4_6til i@</u>\$__4!:

מְשַּׁבֶּים לְחִוּן: . څلهږن. מַב לַמְּנָאוָבוּ מַבְּנָן דָּאָנוּן לאובודיהון לא מִאַּחַר עוֹבָר הֹבֹיון בוֹבְמוִניוּ ימשַּבִּים לַשְּׂנְאִיהִי שָּבָוֹן דַּאָנוּן

He will repay him to his face. not be slack to him that hateth Him, 10 their face, to destroy them; He will and repayeth them that hate Him to

رد″د بر<u>بچ</u>ر⊓ אָנו_וַמְּגַּוֹנְע iwarrā

עּיִּיִם יוֹמָא בׁין לְמָמֶבַּרְהוֹן: נֹאָט_טַמָּהֶפָּהָנֶם נֹנִט צַּנִנֹּא צַּאָּנָא מִפַּפֿגב לַבַּ لْمُٰں_ וֹטֹמּר זְטִ שַּׁפְּׁמִּרְ וֹטִאָּ וֹזָת לִוֹמִיֹּא command thee this day, to do them. and the ordinances, which I 11 commandment, and the statutes, Thou shalt therefore keep the

.601 9gnd no 02:04 - 1:04 drinsl si dwntluH 9dT

تَتِوْمُ لِيُهُدُ نَهُوُمَ كَيُجَوْنَكِ: אֶלְהֶוֹבְ לְבְּ אֶתְתַבְּרִוֹתְ וֹאֶתַ וֹנִתְ חִסְבָּא בְּקַנִּים לַאָּבְהָהָדִּ: ぶごし השממון

אָטָם וֹאָמָר יִהְנָה וִישָּׁר יִי אֶלְהָר לְּדְּ יִה לִיִּמָא بغذرا انفدرا انفخدرا ثندرا ויהי הַלְף דְהְקַבָּלְיוּן יָת דִינַיָּא

swore unto thy fathers, covenant and the mercy which He thy God shall keep with thee the keep, and do them, that the LORD hearken to these ordinances, and And it shall come to pass, because ye

غَمُد نَمُحَمْ حَغَرَثُنَكَ كُثُمَ كُلَّا: حَغَدُنُنُكَ خُمْمَا كُك: لْمَهُنْلِين جَهْبُكُ مُحَ يَاهُنُون مُثَلًا اندلهك انخنثك هُدَد لِمُحْدَدُك בּוּ פֿער בַּמִּלְעַ יִפַּער אַעַמָּער בּינָרָ וּאָנוֹלְבְ יִבְּוֹלְבְ וִנִינְבָּוֹ וִינִבְּנִי

עב נלבא בממב נאפא. iiLüdék iráláék itósték

fathers to give thee. land which He swore unto thy and the young of thy flock, in the thine oil, the increase of thy kine thy land, thy corn and thy wine and 13 the fruit of thy body and the fruit of and multiply thee; He will also bless and He will love thee, and bless thee,

:خختاخاتك: מֹלֵר וֹמְלֵרֶה לָא יִנִי ぶごし מְבָּלְ הַעַּמָים בְּרִיךְ

your cattle. female barren among you, or among 14 peoples; there shall not be male or Thou shalt be blessed above all

- (10) ומשלם לשנאיו אל פניו. נחייו משלם לו גמולו העוב, כדי להחבידו מן העולם הבח:
- (II) היום לעשותם. ולממר לעולס סבא לימול שכרס:
- (51) שגר אלפיך. ולדי נקרך, שסוקנס מעגרם ממעיס: ועשחרות צאוך. מוחס פירע פֿניגִי נְשֶׁן (חסליס כנ, יג), (12) והיה עקב השמעון. אס סמלום סקלום שלדס דש בעקביו משמעון: ושמר ה' וגוי. ישמור לך סבמחתו:
- נקרא שמס עשמרומ, שמעשרות את בעליסן: מבסר סלפון, כמו עַשְׁמְּכֹם קַרְנַיִּס (ברפֿשים יד, ס) לשון מוזק, ופֿונקלום מרגס וָעֶדְרֵי שָנָךְ ורבומינו פֿמרו (מולין פּד:) למס
- (11) עקר. שלינו מוליד:

tt_at%.L: نَبَمْكَ كُمْ نُصْرَفُو فِلَا لِأَنْأَلُو يَرِيَمُونِمْ كُمْ نَصْرَبِوا فِلَا لْحُدِ مَكُنْ مَعُدِّنَا لَأَلَمْنَا كَيُّهُلَّا لَحُدِ مَخْفَهُ، مَعُنَا خَنِهَنَهُ إتتورب إبيان ظفاؤ چَرُ بَرَجُر إِيْفِيَ، إِنْ طِهِا حِدْ ظِهِ هِدُ

אָת־אָלִהִיהֶם בִּי־מוֹקִשׁ הָוּאִ שְּעִּנְהָּהוֹן אַבִּי לְתַּקִּלְאִ יְהוֹן לְהּ: (ה) קחוס עיין עלא העבר עיין עלא הפלה ית סּוּ יְּהְוֹנֵה אֶּלְהָוֹּ נְתֵּוֹ לְּוֹב לְאֵר אֶלְהָוֹב יָהִיב לְנִי לְאֵ הַחוּס וֹאַכֹּלִטָּׂ אָטַ כַּלַ עַהַמָּנִם אַאָּב יִטִּנִּמִּר זִט כַּלְ הַּמִּמִּנִּא בַּיִּנִּ

hate thee. but will lay them upon all them that which thou knowest, upon thee, none of the evil diseases of Egypt, thee all sickness; and He will put And the LORD will take away from

be a snare unto thee. thou serve their gods; for that will shall not pity them; neither shalt shall deliver unto thee; thine eye peoples that the Lord thy God And thou shalt consume all the

nations are more than I; how can I

If thou shalt say in thy heart: 'These

dispossess them?'

¿ĽĻĽĸÃ□: עוונם באַבְּנו מפּוֹנוּ אַנְבָר אַנַכָּלְ הַמְּמָנִּאַ בַּאָבְּוו מִנּוּ אַנְבָּדִוּן בּ בֹּ בַאָּמָרֶ בֹלְלֵבֹרְ בַנִּים אָנִי שִׁמָּר בֹלְבָּר סַּנִּאָּוּ

خَفَلَمُكِ نِخُحُرِ مِٰٓ مُثَالِنُونَ אָת אָשֶׁרַ מְּשֶׁרַ יְהְוָּה אֶלְהָיף הָרְכֵּר יָה בַּעְּבָר יִיִּ אֶלְהָף לא טירא ממום וַכָּר מוֹכַר לָא טִדְּחַלְ מִנְּחִוּן אַבַּכָּרָא

אַמֶּב_אַנַב וָבָא מִפּּוֹנִבֶּם: تنظهِ بِينِ هِرَيْرِهِ جِلَّهِ فِي الْقِهْبَ ההווקה והורע הנטויה אַשֶּר עיניף וְהַאֹּתְת וְהַמְּפְּתִים וְהַיְּדְ אַמֶּב בַגוּ נפון בַבְּבַלו בַּשְׁוֹאָנ מּוֹלַבַ הַמְּסֵּת הַגְּּדִלְית

לפּבׁתְע וּלְכֿלְ מִצְּבְאָנִי:

אכול לטרניהרון:

the great trials which thine eyes saw, and unto all Egypt: LORD thy God did unto Pharach, 18 thou shalt well remember what the thou shalt not be afraid of them;

the peoples of whom thou are afraid. לכָל עַמְמָנִיּא דְאָהָ דָחֵיל מָן shall the Lord thy God do unto all LORD thy God brought thee out; so outstretched arm, whereby the the mighty hand, and the אָלובּא ימופֿעוֹא וּגבא עַלופֿעא and the signs, and the wonders, and

لْلَادُوْنَالِهِ مِنْ فَاللَّهِ : אָלְטֵיף בָּם עַר אַבֹר הַנִּשְׁאָרָים בְּהֹוֹן עַר דְיִיבְּרוֹן דְּאִשְׁהְאַרִּי וּנִם אָת הַצִּרְעָּה יִשְׁעָּה יִהַנָּה יִתְּלָּה יִמְלָּהָרִי יִי אֶלְהָרִּ

ݣْݣْرْيْرلىر خْطْلْچْك ݣْݣْر قْلْابْر كْجْرْنْك مْحْدَثْنْدىت خْدَلْك كْجْرْنْج לא תַעַּרִיץ מִפְּנִיהָם בִּי־יָהוָה לַאִּ הִהְּבַר מִן בֵּרַמִּיהוֹן צַּבִי יִי

יראַמְּמָרוּ מִן בַּרְמָר:

themselves, perish from before thee. they that are left, and they that hide send the hornet among them, until Moreover the LORD thy God will

.lutwa the midst of thee, a God great and them; for the LORD thy God is in Thou shalt not be affrighted at

לא מירא מסס, ולא ימכן לפרשו באחח משאר לשונות של כי, שיפול עליו שוב לא מירא מסס: (פו) כי האמר בלבבך. על כרחך לעוך דלמה הוה, שמה ההתר בלבבך, מפני שהם רבים לה הוכל להורישם, הל ההמר כן,

בְבָּא יִדְקִילָא:

كَلُمُريانا:

- סמופלאום: והיד החוקה. זס קבֶבֶר: והזרוע הנטויה. זו סמרב של מכת בכורום: (19) המסוח. נסיונים: והאוחוח. כגון וַיְסִי לְנָמָם (שמום ד, ג), וְסִיוּ לְדָם בַּיַבְּשֶׁת (שס ע): והמפוחים. סמכות
- (20) הצרעה. מין שרך סעיף, שסיים וורקה בסם מרס ומסרממן ומְשַמְּמְס אֹם עיניסט, בכל מקוס שסיו נסמרים שס (פועס

ζl'):

لا الله المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة المنظرة עוּכַל כַּלְעָם מִנְיִר פּּן־מִּרְבָּה לָאָ הִכּוֹל לְשִׁיצְיִנִיּהְוֹ בִּפְּרִיעַ קְּנִ, בְאָבְׁן מִפְּּנְוֹבְ מִהְּהָם מִהְאָם בְאָא בַּאִבְּוּן מִוֹ שְׁבְּמִּבְּ וֹהִנְרַ וֹהָנִרָ

市學算了口: ي بېرېږې بمړن پياخ ټراب جاچېزاد برېورديا بې پياخابه چېدېه

: ۩ڷ؉ نَانَةُ لا هُنِي فَقَرُّنِكَ مَن يَشَمُّكُكُ ** אָר־שְׁעָׁם מִתַּחַת הַשְּׁמָיִם לְאִּ־ ائنا مخديثم خنبك نتغحكن

תוְעַבָּת יְהוָה אֶלְהֶיף הָוּא: لْمُعَلَّنَةً مِنْ قُلْ يَثَلَّمُ فِي قُرْ לא תַחְמִיר כַּסְפְּאָ וְדַהְבָּא

קָרֶם הָוּאֵ: (פּ) النهظية الميرة المنتفية والمرافقة المرافقة p>62</sup> וְהָיֵיהָ הֵרֶם כְּמָּהוּ שַׁקַּץ نْرِي نُحْرِي نَابِمَجُلِ جُرِحَيْكِكِ

﴿ كَالْمُ لِنَادُ كَانَا لَا اللَّهُ اللَّهُ لَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ אָנוַ בַּאָבוֹ אַ אָמֶב וַמְּבָּׁה וֹבַוֹּבַי שׁבְּיִנוֹ וּבַבִּימָם וּבֹאַמַם וֹנבַהְמַנָּם אווע היוֹם השְּׁמְרָוּן לַמְּשְׁוֹת לְמָעֵן לֶךְ יִיִּמָא דֵין הִּשְּׁרוּן לְמָעֶנִבר جَرَ תَמִּצְּנְוֹע אֲמֶּׁר אָנְכָּר מִצְּנְוּנֵ כָּלְ תַּפְּקִינָא דַאָּנָא מָפַפֵּיר

דּלְמָא מִסְגֵּי עֲּלְדְּ חַיַּת בְּרָא: لْزُهَمْ بْدَرْد هُمْ يَدِرْتُ نَاتِيدُ ثَنْ هُمْ يَدِرْتُ نَاتِيدُ نَا هُمُنَادُ بَنَ هُمُونَاءً

דישהיצון:

לא נטֹמּטֹּר אָלֹמָ בֿוֹבֹמֹר מַר נְת שומְהון מִהְחות שְּמִיָּא יומפר מלביהון בידף ותוביד

بر څرېه سري: ישלמגן בנע אוב, מובשל אבם בּהֹקיחון וְהַפַּב לָבְּ בַּלְמָא فُصُرَد جُرِيَّديُّت فَهُلُونا فَجُهُم جُزُق مُعْتَفْدِيا فَرَكِيا فَرَدُهِ

אָבׁוּ מַבְּקֹא הוּא: ئھظٰۃۃנע וֹנִםٰלֹא טַנִםׁלַלּנִע וּטַבוּ בוֹבֹא כֹּוֹטִיה שַּקְּצָּא וֹלְאִ עַהָּגַ צַּמְנַעַל לַבָּוּטַב

ומובעון זע אַבֹּא בַלוּים וֹזָ خدرح ناتدسيا نظفيها نظيقطيا

> field increase upon thee. them quickly, lest the beasts of the and little; thou mayest not consume those nations before thee by little And the Lord thy God will cast out

destroyed. discomfiture, until they be discomfit them with a great them up before thee, and shall But the LORD thy God shall deliver

destroyed them. against thee, until thou have there shall no man be able to stand name to perish from under heaven; thy hand, and thou shalt make their And He shall deliver their kings into

an abomination to the LORD thy lest thou be snared therein; for it is is on them, nor take it unto thee, not covet the silver or the gold that shall ye burn with fire; thou shalt The graven images of their gods

.gnidt utterly abhor it; for it is a devoted utterly detest it, and thou shalt accursed like unto it; thou shalt abomination into thy house, and be And thou shalt not bring an

your fathers. land which the LORD swore unto multiply, and go in and possess the observe to do, that ye may live, and command thee this day shall ye All the commandment which I

(22) פן חרבה עליך חית השדה. יכלם פס עוצין רליני של מקוס פין ממירפין מן סמיס, שנפתר וָפַיַם בַּשְׁבֶּס בָשְׁנָמֶס

כמ, כמ), כולו יפוד, לפיכך מליו קמ"ן ומליו פמ"מ, כשמר פעל של שלש מומיומ: (33) והמם. נקוד קמ"ן כולו, לפי שמין מ"ס ממרונה מן היפוד, והרי הוא כמו והס מומס, אבל וְהָמַט גּלְגַּל עֶגְלָמוֹ (ישעיה לְּבְּ (טְּגוּבִ בִּי כִרִ) י טְלְטַ דְלְוּגִ בִּיִבִ לְפַנִּגִּוּ בַמִּמִיִּגִּוּ לְמַמוּטָ:

בסם לסעלומס, אלא לפי שלא סמפיק לגומרס וגמרוס ישראל, נקראמ על שמס: שם הגומרה, שוחמר וְמָה עַלְמוֹה יוֹשֵף מַשֶׁר הָעֶלוּ בְּגֵי יִשְׁרָמֹל מִמִּלְרַיִם קַבְּרוּ בִּשְׁכֶס (יהושע כד, לצ), והלה משה לבדו ומעסק (1) כל המצוח. כפשומו. ומדרש אגדה (מנחומה עקב ו), הם החחלם במלוה גמור הוחה, שהיה נקרהם המלוה הלה על

ረአ: לללנ בינהמים מגוני אם. عِنْبَاءُ جِنْوَبَاءُ جُيُورَ هُلَّ يُعْلَى الْمُؤْلِدُ جُنْوَدِيْنِ جُنْوَدِيْنِ جُنْدِهِ بْرَ אַנְבָּמִנִם מְּלֵינִ בַּמִּנְבְּנִי לְמָמוֹ אַנְבָּמִנוֹ מְּנִוֹ בַּמִּנְבָּנֹאִ בִּנִילְ ت برخ، خلا بنائد الأحرثانات الأنا ننحكن אַט פַֿל הַבָּרֶה אַשֶּׁר

ַנְחָנֶת הַאָּבֶם: מַל־כָּל־מוֹצָא פִּי־יְהוֹה על־הַכֶּהָם לְבַּדּוֹ יִחְיָה הָאָדְם אַבְמִינִר ְלְמַמֹּוֹ עִיִּדִימִּוּ בְּי לָאְ אַבִּנִימִי בְּיִיִּלְ לְעִיִּדִמִימִי قَ لَا فَا لِي هُمُّلَا لَم الْإِمْ لَا مُنَا لَا مُنَامِ لَا مُنَامِ لَا مُنَامِ لَا مُنَامِ لَا مُن تائمةك تتكميك تتهجرك عد نمينك بمحفيه بمبرزك بد

بَئْدُك: لْلَاذُكِكَ كَهِ خُمَّكُكِ ثُكِ هَلَـٰخُمْنِكِ لَيُؤْمُنُكِ كِهِ نُكِنَظِ يُذَا هَلَـٰخُمْنَا شِمْرُنَانِ كِي كَرْنَانِ مُرَمَّرُكُ خُوسُنَاكً كِي خَرْبِيَاتِ مَثْنَاكً عِنْ اللَّهِ الْمُرْبِيِ

جُرَفِيَّا لَيْ وَاللَّهُ عَالَمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ יַנַּפַר אִישׁ אָת־בְּנֹנוּ יְהַנְּה אֱלֹהֵיף דְּטָבֵּיף מִּּלָהָא יָת בְּבֵיה יִיָּ וְיִנְיִהְמְּטֵׁ מִםְ לְבָּבְּׁלֵוּ בִּי בַּאֲמֶּר וְחִינִיע מִם לְבָּּרְ אֲנֵי בְּמָא

خَكْمُن خَلَادُن بِخُنْلِهُن هِنْهِ: ء إنْوِنْ هُلَّ مَا لِمَا إِنَّ الْمِنْ الْمَالِي هُلِي الْمِينِ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُن

نَــٰـٰتُـٰـٰـ: אַנְינו וּהְדֹלוֹת יצְאָים בַּבָּקְעָּ אָבֶּן טּוּבְהָר אָבֶן נַחֲלֵי מָנִם לַאַּרְשָּׁא שָּבִּה מָּנָא בֿו וְהַנְּה אָבְהָוּב מָבֶּוּאָב אָבְ<u>ַ</u>

וֹנְמָּנִן אֶבֶא_זֵנִי מֵּמֵן וּבְּבָּה: الاجرا بافات الإجاد الإجاد المعدد المع

> דְּבְקְבְּן הָמִטֵר פְּקּוֹדוֹהִי אָם Ĺ

אַנְשָא: אַפּּלוּנו מִוּמִר מִן בוֹבֶם וֹוֹ טִוּוּ משלפום אולמא אבי מל פל אָב. לָא מַּלְ לַחְנָּבוְיִנִינִ

المُحْرَفِكُ لِمَامِينَ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَا

שבייו ילמדחל ימיה: בָאוֹרְחָן ٤١٤٤ נטסר ית פקודיא דיי אָלְהָרָ

וקטורין: ثفظرا انكلانزارا נטבון במוון מכומו מולוון it אֹלְבֹיב מִהֵּגַץ לְבַּ

ŗţw: מֹבֹבוּן מִמֻּטֹא וִנִיא מֹבֹבֹא וֹטֵינִין וְבַמִּנִין אַבְעָּא בְּיִיטַבָּא אַבֿג שַׁמָּגו וּמִּגִּבוּ וֹצִיפָּנוּוֹ

> or no. wouldest keep His commandments, was in thy heart, whether thou thee, to prove thee, to know what wilderness, that He might afflict 2 led thee these forty years in the way which the LORD thy God hath And thou shalt remember all the

> the mouth of the Lord doth man every thing that proceedeth out of doth not live by bread only, but by He might make thee know that man neither did thy fathers know; that manna, which thou knewest not, thee to hunger, and fed thee with And He afflicted thee, and suffered

these forty years. thee, neither did thy foot swell, Thy raiment waxed not old upon

chasteneth thee. son, so the LORD thy God 5 heart, that, as a man chasteneth his And thou shalt consider in thy

fear Him. God, to walk in His ways, and to 6 commandments of the Lord thy And thou shalt keep the

and hills; depths, springing forth in valleys brooks of water, of fountains and 7 thee into a good land, a land of For the Lord thy God bringeth

land of olive-trees and honey; and fig-trees and pomegranates; a a land of wheat and barley, and vines

- (2) התשמור מצוחיו. עלה מנקסו ולה מסרסר המריו:
- סיס גדל לצושן עמסס, כלצוש סוס של מומע שגדל עמו: לא בצקח. לא נפחס כצלק, כדרך סילכי ימף שכגליסס נפוחות: (+) שמלחך לא בלחה. ענני כצוד היו שפין בכפוחם ומגהלים אוחם כמין כלים מגוהלים, ואף קעניהם כמו שהיו גדלים
- (8) זיח שמן. זימיס העושים שמן:

ימהַרָּהָי פּהְצָב נְחְשֶׁת: כל בָּה אָבֶץ אַמֶּר אַבָּנֵיה בַּרְזֶל

هُمُد تُلَاےٰٰٰ: יְהְנֶׁה אֱלֹהֶׁיף עַלְ־הָאָבֶץ הַפֹּבֶה אֱלְהָף עַל אַרְעָא טְבְהָא דִּיהַב لْمُحَذِّفُ لَمُثِلَّمُ نَالَحُنْ هُنِا

מְצַּוֹנְ הַיִּוֹיִם: بطشطهر لكطيد تخهد غرد عدر الأكرثانية كأجراض بهلات بالأدر त्थ्युद्धंट द्रोने बुर्ग तथ्युद्धा श्रुत्य गर्मात

ننظئك لنشخف: י פּֿן שאַכֿל וֹמֻּבֹאֹם יִבְשׁׁים סְבָּים בַּלְמֹא שׁנכוָל וֹשֹמְבֹּה יִבְשׁנוֹ

بخكلك لغباك بنكنا نقفك نسبتك

מֹבְּבוֹם מִבָּנִע הַבְּבוֹנִם: TXL A 第二世 המוציאַהָּ ÷י וָרֶם לְבָבֶּךְ וְשֶׁכַחְתִּ אֶת־יְהְנֵה

לְּבְ מָנִם מִּצִּיִר עַעַבְּמֶנְמִי: וֹאַמֹּאַון אַמֹּב אֵוֹ_סָׁנִם בַּמִוּגָּגא ¿ ְ וְתַנּוּלָא נְתֲשׁ ו שִּׁרְףׁ וְעַּקְּלֶּב خظيك

: كَالْتَارِينَاكِحُ عِنْمِهَ ، جُونَعَ لِي وَفِيْهِ جُلِي مِهِ هِ . جَهِ رَحْ جُنُونَ وَخَرَاهِ جُلَانِ فِي الْعَالَى الْعَالَى ال ³¹ לא־יִדְעִין

עַשְׂה לֵי אֶת־הַחָיִל הַנֶּה: لا لَهُمَالُنُ خَذِٰخُكُ حِنْرِ لَمَهُم ثَبِرِ السَّمَا خَذِخُك سَرَدٍ سُطِياء نُتِر

> ומסובבא שפסוב מֹבַׁמֹם כַּע אַבַוֹמֹא בַאַלוֹנוֹא בּשׁ כַשַּׁמֹא לָא מַשַּׁסַר כָּל אַמֶּר לָא בֹמֹסְבֵּנִע אַבְמָא בִּלֶא בַמִּסְבֵּנִנִּ מַנְכִוּלְ

ומוכול ומשבע ומברוד ות יו

יפֿימוני. בּאָלאַ מפֿפֿיד לַבּ בְּלָא לְמִמָּר פַּפוּרוִנִי, וָדִינוֹהי ני בּטַלְטֹא בּין אֶלְטַבְּ בָּרִיל אַסְהְּמָר לְבְּיִרְלְמָא הִהְנָהָיִ

برية بجبا بحوهم מָפּּירין הְבָּנִי וְהָהַבּי

עַבְדוּקָא: アなギアパロ びぶしなど ひばいに ۲ŧ

מֹמֹנֹבֹא טַפֿובּא: בְּלֵית מַנָּא בְּאַפֶּיק לָדְ מַנָּא נמלבבון ובוט גטנונא יגויילא אַנור דיוינון

tact: خُرْتُمَا يُتِمِد كُمُثَاثِكَ خُنِيرَ خُمَةُرِينَكِ ترفيخ خرات خرا خوال فِل يُجَمِّد لِمُبَرِّحُكُ مَنْهُ خَمَلَحُتُهُ لَازُهُ

ללא לו גר נכסיא האבון:

hills thou mayest dig brass. stones are iron, and out of whose lack any thing in it; a land whose without scarceness, thou shalt not a land wherein thou shalt eat bread

good land which He hath given 10 and bless the LORD thy God for the And thou shalt eat and be satisfied,

I command thee this day; ordinances, and His statutes, which commandments, and His thy God, in not keeping His Beware lest thou forget the LORD

houses, and dwelt therein; satisfied, and hast built goodly lest when thou hast eaten and art

is multiplied; is multiplied, and all that thou hast and when thy herds and thy flocks

:5gsbnod of Egypt, out of the house of brought thee forth out of the land forget the Lord thy God, who then thy heart be lifted up, and thou

forth water out of the rock of flint; was no water; who brought thee scorpions, and thirsty ground where serpents, fiery serpents, and dreadful wilderness, wherein were who led thee through the great and

good at thy latter end; He might prove thee, to do thee that He might afflict thee, and that 16 manna, which thy fathers knew not, who fed thee in the wilderness with

hath gotten me this wealth.' power and the might of my hand and thou say in thy heart: 'My

다;다: (결) ÄÄL_tÀĒA בווכ לְמָּהּוֹ בַיֹשְׁים אָטַ בּּבוּנוֹנְ וֹבְסִׁוּלְבִּוּנִקְ לְשַּׁוֹּמֹא יָט שׁוֹמִיבּ וְזְכְרְמְ אָתְ־יְהְנְּה אֶלְהָיוְדְּ בֵּי

בּאֶׁבְעָּגוֹב בּנְוָם בַּבּונִם בַאָּבֹבִעַנוֹב בּנִוּמָא בַבוּנו: לְנֵ כְּעַ לְהַהְּנֵע שִיאִ יִבִיב לְנַ הַּיִּבָּא לְמִלֵּנִי וֹטֹבֹכֹר זְטֹ 'וֹן אֶּלְטַבׁ אָבוּ

swore unto thy fathers, as it is this establish His covenant which He power to get wealth, that He may thy God, for it is He that giveth thee But thou shalt remember the LORD

עַיָּנִם כַּנְ אַבְרַ עַאָבּרָנּוֹ: וְהְשְׁמַבְוֹנִיהְ לְבְהָוֹ בַּמְבִיהִי בְּבֵּם וְהִסְּמִּדִּ לְהִוֹ צִּסְבִידִיה בְּכִוֹן و، بِهَرِّنِهِ هِرْنِهِ لِيَارَحُنِ هِيَادِر يَمَرْنِهِ يَدِرْ هُرْنِهِ سَنِهِ וְחָוֹה אָם־שֶׁלָחַ הַשְּׁבָּחֹ אָתַ וִיהֵי אָם אָהָנְשָׁאָה הַהְנְשִׁי יָת

יומא בין אַבי מיבָר מִיבָרוּ: אַבוּגִים נֹהְבֹגַעַפֹּם בַּפַר מְהֵנָה עַמְטָהָא וָהַפְּלְטָהָן

day that ye shall surely perish. worship them, I forewarn you this other gods, and serve them, and the LORD thy God, and walk after And it shall be, if thou shalt forget

ذكابح לא השקעיון oz detica el האבדון עַקב בַּדְיָמִיכוּן כּגוּוֹם אַשֶּׁר יְהוֹה מַאֲבָּיִר פִּעַמְמִיָּא

المناع المناء וֹבוֹנִי בֹּלְא פֿבּילְשוּו לְמִימִּנֹא בּינִ

your God. hearken unto the voice of the LORD shall ye perish; because ye would not maketh to perish before you, so As the nations that the LORD

לּגְלָנו וּבֹגוֹנִי בַּמִּמֹנִים: فيزره تققفاه طقك غثاه אָט בּיּנְיִם בֵּוֹ זִט נְבַּיֹאַ לְבֵּאָ לְבֵּאָ לְבָּאָנִים בֵּוֹן זִט נְבַּנָּאַ לְמִּנִתְ לְמִנִנִי מְּלֵּלֵת וֹמִּבְאָבְ אַּשְּׁע מִבֹּר עַיּוָםְ מִּמָת וֹמִּבָאבְ אַשׁ מֹבַר ווָמֹא

שְׁבַיָּא: לבנון בלבלו ולבולו גד גום הממו בלבלו ושפיפון מנה

and fortified up to heaven, mightier than thyself, cities great dispossess nations greater and the Jordan this day, to go in to Hear, O Israel: thou art to pass over

ונוֹקָב בפונ פונ הֹלנו: אַטַּר יָדִישְׁיַלְּיִּ וְאַטָּר שְׁמָלְיִּם בָּיִ מֹם יַנְרֵיל וֹנִים בְּנֵוֹ מִּנְקִים אַמֶּב בַּם בַבַ וִנִיפִּנָב בַּנִי יִּבְּבַנִיֹא בַאָנִי

לְמְׁלֵם לֵבֶם בַּנֵּג נִבָּבָא: נְבַהְמָא וֹאַטַ אָמָהְמָא מָן יִכּוָל

Anak? Who can stand before the sons of and of whom thou hast heard say: 2 the Anakim, whom thou knowest, a people great and tall, the sons of

מבר כּאַמֶּר דּבֶּר יְהַנָה קַדָּ: ¿ċťil lulūķā lūķālūa עוא זְמְּטִוֹבֶם וֹנִינִא זְכִּנִוֹמֶם נוא_עַקלעלפֹנֶלַבַ אַהַּ אָכַלְעַ إزيعوم مؤثم جز إمزم هِالمُنهِ

בְּמָא בַּמַבָּיִל וֹן לָבִי: ייהריים ותובידור בפריע ئشية. بيا نيدي نيخنيا كثمك מומבוה אישא אַכַלא הוא に行め

hath spoken unto thee. them to perish quickly, as the Lord shalt thou drive them out, and make bring them down before thee; so He will destroy them, and He will over before thee as a devouring fire; LORD thy God is He who goeth Know therefore this day, that the

(ו) גדולים ועצומים ממך. אמה עלוס, והם עלומים ממך:

מנונומם מפלונ: יִבְרִשְׁעַתְ תַּנִיָם תְאָּכֶּת יְתְוֶת おは 正投げる 口がれ口 לאמר בגרקתי הביצני יהוה عرَّم: بِהَزِّبَ كِرَبُّ لِهُ كُنِّبً كُيْبً الإَوْاءِ بِي كِرْبَة بِمِدَا مِا هِدِبَة ĊĠĊĊĿ

خنجثاط نختجظت نَهُوَٰ إِدَانِكُ كَهِٰ خَهُٰ خَهُ جَٰذِكُ لِمَا اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي ا וּלְמַעַן הָקֵים אָת־הַדְּבְר אֲשֶׁר וּבְּדִיל לְקַיִּימָא יָת פּהְנָמָא بْرَيْرَ، ݣْݣَارْدْ ْ طَابْدَنْكِوْكَ مُوجُولَة كْجْرْبَة فْرَجْدَة جْدَالْ قِلْ جَلَّة الْمَا جَبْهَة בּׁי בְּרִשְׁעַתוּו תַגּוֹנִם תָאַבֶּוֹ אָרֵי בְּחוֹבֵי עַמְטִיָּא תָאִבִּין יִיָּ אַטַּר בָּא לְנֵימָת אָנראַרְצָּר لا خمائك بخيشر خخخك

خشد مثل منفد: הַמּוֹבֶה הַוּאָת לְרִשְּׁמִה כָּי עַם־ מְבְּחָא הָדָּא לְמִירְתַה צָּרִי עַם ، هُرَيْرِه رَبِّا ذِلْهِ هُلِـ لِهُمُّا لِهُرُمِكُ يُمَادِ ثِمَادِ ذِلَا يُمَا هَٰذِهُمْ الْعَالِمُ لِهُمُّالِ וֹנֹבְהַטְּׁ כַּגְ לַאָּ בֹּבֹבְעַטֹּׁנַ וְבַיְנָב וֹטִבַּה אָבִג לָא בֹוֹכִיטַבּ וֹנִ

בווים מם יהור: בְּאֲכֶם עַּדְ־הַמְּקַוֹם הַזָּה עַמְּרִים ÄÄ∟_ אָנו_יִרוָנִר \$4.2°L וְכֹר צַּלְ־הִשְּׁבַּח צָּתְ צָּעֶּרַ־

: ۩ػڶڰ ווּשׁאַנּלֹב וֹעוֹנִי בֹכֹם לַנַהֹּמָנִיג 止されば出 אָנוַ_וֹנוֹנִי

ھٰٹرین: בא אַכְּלִטֹּו וּמִוֹם לַאָּ אַבְבָּמִים יוֹם וֹאַבְבָּמִים כַּוֹלִנִי פַּבַרת יְהוָה עִּמְּבֶה נְאֵשֶׁב בָּהָר הְאַבְנִים לוּהָת הַבְּּרִית אֲשֶׁר־ בּעְּלְתַּי הַהְּרֶה לָלַחַת לּוּחָת

> ַ 'בְמֶּינַע נְע אַבְּמָא בִּבָּא יִבְּעוּבִי ڂڟؠڟؚۮ פֿבּבַוּ לְאִ שִּׁימִר בַּלְבָּבּ בַּבְיִּנִיבָּר

kana li zktobk zktob אַשׁׁ מַּבְיַל לְמֵירַת יָת אָבַעִּתוּוּ לא לוכוטב ולפאוסוט ללב

ظھ، ظلم هن:

בבין מפרביו מֹאַבֹּהֹא בַמֹבֹּבוֹם הַב מִנִינַנְוּן kālīda žio d Šķik בוו גבור לא הקונים ית

למֹוֹ לִנֹוּ יוֹמָא וּוֹפַלַטֹּא

לשׁיצָאָה יָהְכוּן: □أڭ

בְּשַׁמֹא בָא אַכַּבְיִע וּמִוֹא בָא בלהנו ומטנו ואבלהנו בנבלוו ענטו לנמא גינור בֹּמֹפַׁלֵּג לְמִּוֹבָא לְמִפַּד לַוּנִוֹג

> them out from before thee. these nations the LORD doth drive land; whereas for the wickedness of hath brought me in to possess this For my righteousness the LORD + them out from before thee, saying: that the Lord thy God hath thrust Speak not thou in thy heart, after

> to Isaac, and to Jacob. swore unto thy fathers, to Abraham, establish the word which the LORD from before thee, and that He may LORD thy God doth drive them out the wickedness of these nations the so in to possess their land; but for uprightness of thy heart, dost thou Not for thy righteousness, or for the

people. possess it; for thou art a stiffnecked God giveth thee this good land to 6 righteousness that the LORD thy Know therefore that it is not for thy

rebellious against the LORD. unto this place, ye have been the land of Egypt, until ye came day that thou didst go forth out of wroth in the wilderness; from the thou didst make the Lord thy God Remember, forget thou not, how

with you to have destroyed you. wroth, and the LORD was angered Also in Horeb ye made the LORD

drink water. nights; I did neither eat bread nor in the mount forty days and forty LORD made with you, then I abode the tables of the covenant which the to receive the tables of stone, even When I was gone up into the mount

- (+) אל האמר בלבבך. לדקמי ורשעם סגוים גרמו:
- (a) לא בצדקחך וגרי אחה בא לרשה וגרי כי ברשעה הגוים. הכי כי משמש נלשון אלה:

تظثر: אַמְבָּבֶם בַּבְּבֶר מִטְּנָב בַּאָמָ בַּנָיִם ڲٛڔڵ؞□ °י בְּיִאַבְׁלָנִם בְתָבֶים ربقا بتئت هِذِه هِمَا هِذِ حَابَت

בְּיוֹמָא דִקְהָלָא: ון עמכון בטורא מגו אישקא خُرُحٍ لَمُحْرِينِا خَرَحِ فَنَائِمَنِهِ يَمَخِيرِ אַלוּגֹא כַּטוּבון בַּאָגַבּהא בַּוֹנ أبلت بأرخب أله لألبا حابلا

fire in the day of the assembly. the mount out of the midst of the which the Lord spoke with you in written according to all the words, the finger of God; and on them was the two tables of stone written with And the LORD delivered unto me

هُل مِثَرُدُ كُنِابِ لِنَهُدُرُنِ كَانِينَ فَلَا لَابِيَا هَدُرُهُ كِينَا كُنُوْهِ: וֹאַבְבֹּמֹתם לָוֹלְעַ לַּעָוֹ וֹעַוֹּעַ אֶּלָנְ וֹאַבֹּבֹמּתוּ לִילְוֹו וֹעַב וֹוֹ לְנִ וֹעַ משא אַבּבּהום

יוֹם נהַנְה מִסּוֹף צַּרְבְּעִין יָמְמִין

covenant. stone, even the tables of the LORD gave me the two tables of forty days and forty nights, that the And it came to pass at the end of

אַמָּר צִּוּיהָם עִּשְּׁוּ לְחָם מַפַּבֶּר: ממאבום פרי מהר מו־הדבר בּי מְּנֶה בֻּי שָׁתַת עַמְּףְ אֲשֶׁר הוֹצֵאִתְ

עברי להין מהָכָא: בפריע מן אורקא דפקידהנון ದದ್ದು⊏ φαι ĊĊΧ נּיְאָמֶר יְּהְנְׁהְ אֶּלְ, לַנִּם בֹֹר מִבְּר נִאָּמָר :; לְ, אַנִּם שִנְּטֹ בּפָּרִיעַּ

them a molten image. commanded them; they have made turned aside out of the way which I dealt corruptly; they are quickly brought forth out of Egypt have 12 for thy people that thou hast get thee down quickly from hence; And the LORD said unto me: 'Arise,

אָבֶר הָנְאַ: אָט הַעָּה הַנְּה וְהַנָּה עַם־קָּשׁה עַנָּא הָדֵין וְהָא עַם קַשִּׁי קָדֶר נּיָאָמֶר יְּדְוָּה אֶלַיִּ לְאָמָר בֹאָנִי, נֹאָמָר יִיְ לִּי לְמִימָר יָּלִי בֹּבֹמִי

口が:

people; and, behold, it is a stiffnecked me, saying: 'I have seen this people, Furthermore the Lord spoke unto

جَارَتُاول: נֹאֵהְמִּעְ אִנִילַבְּ לִינִי_הֹּגִּנִים וֹנִבר ÄL_ÄĊŪ بيرا برفزز إلانهميت إلابيرير

למם שלוף וסגי מנהון: משטונו המוא נאהבוג ושב וֹאָמֹגֹנוּן וֹאָטִבוּ זֹטַ מוּטִבוּן

than they.' thee a nation mightier and greater under heaven; and I will make of them, and blot out their name from let Me alone, that I may destroy

ሕረ <u>ሕ</u>፱. ፡ቷ.፡ בער בָּאָשׁ ישְׁנֵי ליּחָת תַבְּרִית زغوا إعتا ماتبئا ببيا

קינו לומא מק שלשו ובו: וֹמוּבֹא בֿהֹב בֿאַנְחָּטֹא וּטַבוּוֹ וֹאִנְפַּוֹנִינִ וּנִוֹנִינִי מִן הוּבָא

covenant were in my two hands. with fire; and the two tables of the 15 the mount, and the mount burned So I turned and came down from

אַמֶּר צְּנְּר יְרְנָר אֶנְכֶם: מפּבְה פרְהָם מהר מו־הַבֶּרֶף אָלְעַוּכְּם הֹאָנִינָם לַכָּם הֹוֹיִלְ וָאָרֶא וְהַנָּה הַטְּאָהָם לַיהוָה

אובוא בפּפור ין יחכון: אַלביבון הֹבּבשון לַכוּן הֹנינ וְנְיוֹנִי וְנִיאִ עַלְּטַוּן בָּלָבֶם וֹלִ

commanded you. way which the Lord had had turned aside quickly out of the ye had made you a molten calf; ye sinned against the LORD your God; And I looked, and, behold, ye had

- (פ) ואשב בהר. מין ישינה מלמ לשון עכנה (מגילה כת.):
- (10) לוחת. לממ כמיב, ששמיקן שוומ:

ځڅږڙږڅ□: יַ נְאֶהְפִּׁשׁׁ בִּשְׁנֵי הַלְּחֹה נְאַשְׁלְבֶּם נַאֲחַדִּיה

انتخلنتنا خمتدربا: אָשׁׁג גֹבִי נֹאָאָבֹבֹם נּבמנטפּנו מִהּכְ שֹּבִשׁנוּ גֹבּג

and broke them before your eyes. and cast them out of my two hands, And I took hold of the two tables,

יְהְנְת לְהַבְּעִּיסִוּ: חַסָּאִיְם לְגַּמְּוֹע חַרָע בְּעָּנִי לְמָּעֵּבַר הְּעַׁיִּעִי מַּלְ כַּלְ_חַמַּאִעַכָּם אָהָהַר 81 אַרְבְּעִים יוֹם וְאַרְבְּעַיִם לֵּיִלְרִ إهِٰ رَوَٰذٍ إِدَالًا وَلِهُ فَإِنَّا اللَّهِ الْهُ فِلْ اللَّهِ اللَّهُ وَلَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

جَعَدُونِهِ كَالْمَالِكِ: řtva žio מל כל חובקכון דחקתון אַבלית ומוָא לא שָׁחָיותִי נאַבבּמון בולַנן בַשַּׁמָא לָא נאָמִׁנּמֹנִנִי בֿבָּם

LORD, to provoke Him. which was evil in the sight of the which ye sinned, in doing that drink water; because of all your sin nights; I did neither eat bread nor at the first, forty days and forty And I fell down before the LORD, as

אָלֶג נֹם כֿפּֿמֹם עַעַוֹא: خْلَيْمُوْنِدِ אَنْكُتُ نَيْمُوْمَ يُعَاثِيرِ خْمُنْجُغُو يُنْحِيا يُعَدِّرِ يُنْ יְהְיָה עֲלֵיכֶם בַּי יָגַרְהִי מִפְּנֵי הָאַלְ וְתַחַמְת

גַנְיַנִי אַרְ בָּוֹמָנָא הַרוּא: אַבי דְהַילִיה מו קָדָם רוּגְיָא

hearkened unto me that time also. destroy you. But the LORD LORD was wroth against you to 19 hot displeasure, wherewith the For I was in dread of the anger and

אַבוֹעו בַּמָּט בַבוּע: خْلَاهُمُنِيْةِ الْمُنْفَقِيْمِ الْمَاخُمِّةِ لَذُ خِنْكُم خُهْمُنْ لِنَاكُ الْمُخْلِيْنِ וּבְאַבַוֹרוֹ הַהְאַבַּוֹי יְהְאָר וִעִּלְיִם הָאָר וִעַּלְאַבַוּוֹן הַנְיִר רְנִּוּ מִוֹ בֵּוֹבִם

אַּב הַּכְ אַנִּבווְ בַּהֹבַּנֹא נַבוּא:

same time. and I prayed for Aaron also the 20 with Aaron to have destroyed him; Могеочег the Lord was very angry

מָן_בַבַּר: \(\delta \)_\(\text{LI} \) %u_ggri ער אַשֶּׁר דָּק לְמְפָּר וְאַשְּׁלְךְ יִאִּיִּח עַּר דַּהָוֹנְה דַּקִּיק לְעַפָּרָא ו בְּאֵשׁ נְאֶבֹּת אֹתְוֹ מְחוֹן הֵימַב בְּנוּרָא וְשָׁפִּית יָמֵיה בְּשִׁוֹפִינָא יַ אָּטַ עַׁמְּנֶלְ לְלֶּטְשׁׁעַ, נֹאָמְּנָן אָטַּוּ מִּנְלָא נֹסֵיבִית נֹאִפֿידִית יָמִיהַ נאט בהאטבֶם אַהֶּב הַהְנִים וֹנִט בוִבַּטֹבוָן בּהַבֹּבִשׁנּן נִט

וּוֹמִים וֹט מֹפֹּבויִם לַנָּטַלְאַ

-: unouu brook that descended out of the and I cast the dust thereof into the small, until it was as fine as dust; and beat it in pieces, grinding it very ye had made, and burnt it with fire, And I took your sin, the calf which

: ١٤٠١ أ בְיַבְּאָנְיִ מַלֵּגְבָּנִם בַּנְנִינִם אָטַ בַּמְהַאָּבִי מִבְּנִּיוֹ בַנִינִין בֹּנִם بخنتخمّل بخمون بخكخك بخلج،كنه بخنوننهبخكخت،

Говр wroth. at Kibroth-hattaavah, ye made the And at Taberah, and at Massah, and

שלמניים היו בכעם: של לוחום אחרונים וָאַנֹּכִי שַּמַדְּמִּי בְּבֶּר בַּיְמִיס בָּרִאַלְנִיס (לקמן י, י), מה הראשונים ברלון אף אחרונים ברלון, אמור מעתה, ואמר לו למשה שַלְּהָהִי בְּדְּבֶּרֶךְּ (במדבר יד, כ), לכך הוקבע למחילה ולפליחה, ומנין שנחרלה ברלון שלה, שנאמר בארבעים לו למשה פְּבֶּל לְךְ שְׁנֵי לָהֹח (שם לד, ה), עשה עוד מ' יום, נמלחי בְּלִים ביום הכפורים, בו ביום נתרלה הקב"ה לישרחל בשמחה . נמעכבמי ארבעיס יוס, נמלאו בֶּלִיס בכ"ע באב, שסוא עלה בשמונה עשר בממוז, בו ביוס נמרלה הקדוש ברוך הוא לישראל ואמר (18) ואחנפל לפני ה׳ כראשונה ארבעים יום. שנהמר וְעַמָּה הָעֶּלֶה הֶל ה' הוֹלַי בָּרָהְ (שמוח לב, ל), בהוחה עלייה

ואחפלל גם בעד אהרן. וסועילס מפלמי לכפר ממלס, וממו שניס ונשמרו סשניס: (OS) ובאהרן ההאוף ה׳. לפי ששמע לכס: להשמידו. זס פְּלִּיי בּניס, וכן סוֹח מומר וַמַּשְׁמִיִּד פָּרְיוֹ מִמַּעַל (עמום בּ, עו):

(IS) שחון. לשון סווס, כמו קלוף (ברמשים יב, ע) וְכְלוֹת (דבריס כת, לב). מולמי"ע בלע"ו:

אַבְעָא דִיהַבָית לְכוֹן

בְוּ וֹלְאַ הְּמִּמֹשׁם אֶּלְבַּבְוּן וֹלִא בַּיִמֹּנִשוּן כִּיִּי אָטַבְּבּׁג וְטִוֹעְ אֶלְנִיכְּם וֹלְאִ וְסִבְּיִבְּטֵוּן הַּלְ מִוּמָבֹא בֵּוֹ בַאָּבֹּא אַמֻּב וֹנִינִי לַכִּים וַשַּּמִבוּ יָנִי בּב בַּרְנֵעַ לֵאמֶר עַלוּ וּרְשָׁוּ אָתְ־ גַּיאָר לְמֵימֵר סַקּוּ וְאַחְסִינוּ بجهٰذِت بِمَزْم هُمَجُه مُعَيِّه إِحِد هُرِّم بِرُ بِمِحْدِا مُرْحِه

בידעית יהכון:

نْجُمْ كَحْنَكِ فِي فِي فِي فِي اللَّهِ فِي فِي فِي فِي اللَّهِ فِي فِي فِي فِي فِي فِي فِي فِي فِي

אַמָּר יְהְוָה לְהַשְּׁמָיִר אָהְכֶּם: עַלְיִלְע אֵׁמֶּׁר עִעְּנְפְּלְעִי בְּיך לֵילְנָן דְּאִשְׁתַּשִּׁתִית אָבִי אָעַר Sz אַבְבָּמִים הַנְּיִם נְאָט_אַבְבָּמִים לפני יהוָה אָת וֹאִשְׁמַשִּהִית בַּדְם

تَمُنْدُ مُنْدُتُ:

ענגאָט ממגרנים בּנֶר הַנֶּקה. kāc elit etlēk kāc_ كة يتانَّا كَامَ مِنْ اللَّهُ عِلَى اللَّهُ اللَّهُ عِنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ ڗ۬ۿڔ؋ڿڒ؆ۼ؆ڗڹڗڎڗۼڎڎڰۼڂڔڔ

ין לשׁיצְאָה יָהְכּוֹן:

באפֿגלעא אָבְעַיִם בָא טַעַבּיב וֹגּלִינִי בוֹבֶם וֹן וֹאַמֹּבִינִי וֹלִ

تَئِب لَمُح_لَهُمُ لَمُحَلِّمُ مَنْ لَمُحَلِّمُ مَنْ يَا لْذُرْتُمُكُٰ لِهُمْ يَتُمُا هُمْ كُمْ لِيُمْلُوا نجر حَمَّدُثِ،كَ خَهَدُدُتُه خَنَمُنُكُ

ĒĊĹĖL: 上にない数□ ムロははロ メバロロ ۵۩ וְטַאָּנְאָטַוְ \$<u>\</u>_!\\$\\ ムガルがロ 32 הוצאקני משָם מבְּלִי יָלָלֶת דְּאַפִּיקְתַּנָא אַהָּב בּלַמֹּא יומִבוּן בַּוֹנִבוּ אַבַמֹּא 銀一、次なしに

ענגאל לכנוף עליל יקורעף ĽĖX XAL LXELL

بېتنا אַפּיקנון לְקַשָּׁלוּהָהוֹן בְּעַרְבְּרָא:

ייקלא קרם ין לאַעליהָהוֹן

خْطَمُسْ مَقْعُ لَيْدًا بَكْنَابِدُنِيلًا

לְנֹגְּעַׁלְ נִלְנֹגַּעָר לָאִ טִעַפּׁנִּנ

Łatil Łatilo

بَرَامِهِيْ تَدَارًا:

משמן מדלית

hearkened to His voice. God, and ye believed Him not, nor commandment of the Lord your you'; then ye rebelled against the possess the land which I have given Kadesh-barnea, saying: 'Go up and And when the Lord sent you from

LORD from the day that I knew Ye have been rebellious against the

He would destroy you. down; because the LORD had said 25 forty days and forty nights that I fell So I fell down before the LORD the

forth out of Egypt with a mighty greatness, that Thou hast brought Thou hast redeemed through Thy people and Thine inheritance, that said: 'O Lord Gop, destroy not Thy And I prayed unto the LORD, and

their wickedness, nor to their sin; stubbornness of this people, nor to 27 Isaac, and Jacob; look not unto the Remember Thy servants, Abraham,

slay them in the wilderness. them, He hath brought them out to unto them, and because He hated into the land which He promised LORD was not able to bring them broughtest us out say: Because the lest the land whence Thou

outstretched arm.' out by Thy great power and by Thy inheritance, that Thou didst bring Yet they are Thy people and Thine

aul iri; (32) ואחופל וגוי. אלו הן עלמס האמורים למעלה, וכפלן כאן, לפי שכחוד כאן פדר הפלחו, שנאמר ה' אלהים אל השחח

المُصْبِينَ خِلَا يُحْدِيا عَلَا: פֿרַאַמְּנְיִם וֹמְּלִיִנ אָלְי עִוֹיְנִים כּפּרָמָאָ וָּסִפּ לְפִּנְמָּ לְחֵירָאִ م פְּסָל־לָןדְּ שְׁנֵר־לֹוּהָת אֲבָנִים פְּסָל לָדְ הָּבֵין לَוּחֵי אַבְנֵיֶא

בַּאָבון: בוראַמָּנִים אַמֶּר מִבַּרְיִם וֹמָּמִטִּם בַבְּבַרִים אַשֶּׁר הַיֶּוּ עַלְ־הַלְּחָת פִּהָנְעָנִא בַּהַוּוֹ עַל לַוּחַנָּא מַּלְ_וַלַּיְוָנ

נַצַּעַל הַהְרָה יִּשְׁנֵי הַכָּחָת בְּיָדִי: שְׁנִי־לְחָת אֲבָנִים כָּרִאִשׁנִים

יְהְוָה אֵלֶי: משוב באה בוום בפבול וושום אָמֶּב צּפָר יְהוֹה אָלִיכֶם בְּהָר + בוֹבאָמָון אָט הַמָּבָנים בּגַּבָּוֹים על־הַלָּחה בַּמִּכְּמָב

נוֹבוּנ מֶּם כֹּאֵמֶב גּוֹנִי וְבוֹנִי: אָת־הַלְּחָת בָּאָרִוֹן אֲשֶׁרַ עִּשְׂיִהִי נאַפֿן נאַבר מן־הָהָר נאָשָׁם

نياڭرد: נוּפֿבּר מָם נוֹכבוֹן אָלַהֹּוֹר בֹּנוֹ ַ יַעָּקוּ מוֹסְרֶה שָּׁם מָת אַהַרוֹּ يختر نَّمُلُ عِج ثَمُمُ لَا خَعَلَى خَتْر يَّخُدُ نَمَّلِ عَرَّهُ مَخْعَلِينَ

וְנַיֹּהְבֵּיִר לְבַ אֲרוֹנָא בַּאָמָא: רביטי בְּעָּהְ הַוֹּהְוֹא אָטָרְ יְהְוֹה אֵלֵי בְּעִּדְּנָא הַהוּא אַטַר יִיְ לִי

בַּאָרונָא: كَلُـٰتُ؉ ואכשוב ליחיא ית

יטבול קינוֹגא לידי: בְּקְרְשָׁאֵי וּסְלֵיקִית לְחִוּרָאִ יפְּסַלִית מָבון ליחי אַבְנַיָּא ָּ נְאָעַשׁ אַרוֹן עַצֵּי שִׁטְּים נָאָפְּטָל נַעֲבּרִיָּה אַרוֹנָא דְּאָעִי שִׁטִּין אַרוֹנָא דְּאָעִי שִׁטְּיַם נָאָפְּטָל נַעְּבּרִיָּה אַרוֹנָא דְּאָעִי שִׁטְּיִּ

אַנְמָּטֹא בּׁנְנִמָא בַּעַבּׁנִבְא לבומאר יות עשינאר פונגיון וכֹעַב מַּל לוּחַיָּא כַּכְּתָבָא

يُوطَلِين لِيْ: וֹמּוּנִי זֹני לְוּחַוֹּא בַּאָּרוֹנָא וֹאִנְפַּוֹנִינִ וּנִנוֹנִינִ מִּוֹ מִּנְרָא

אֶלְמְּזֶר בְּרֵיה מְחוֹתוֹהי: אֹבֿרון וֹאִנְקְבָּר תַּמָּן וְשָּׁמֵּיִשְ בּבוּג נַגַּבלו לַמִנְסָבִב שַּׁמָּוֹ מִנִים

> thee an ark of wood. unto Me into the mount; and make like unto the first, and come up X me: 'Hew thee two tables of stone At that time the LORD said unto

shalt put them in the ark.' which thou didst break, and thou 2 words that were on the first tables And I will write on the tables the

mount, having the two tables in my unto the first, and went up into the and hewed two tables of stone like So I made an ark of acacia-wood,

unto me. assembly; and the Lord gave them midst of the fire in the day of the unto you in the mount out of the ten words, which the Lord spoke according to the first writing, the And He wrote on the tables

they are, as the LORD commanded ark which I had made; and there the mount, and put the tables in the And I turned and came down from

in his stead. son ministered in the priest's office there he was buried; and Eleazar his Moserah; there Aaron died, and from Beeroth-benejaakan to And the children of Israel journeyed

ואומו שעשה בללאל לא ילא למלחמה אלא בימי עלי, ונענשו עליו וָנְשָׁבֶּה: על מלאכם המשכן, ובללאל עשה משכן מחלה ואחר כך ארון וכלים, נמלא זה ארון אחר היה, וזהו שהיה יולא עמהם למלחמה, היכן אתנס, ולא זה סוא האכון שעשה בללאל, שהרי משכן לא נמעסקו בו עד לאחר יום הכפורים, כי ברדתו מן ההר לוה להם (1) בעת ההיא. למוף מייוס נמרלס לי, וממר לי פמל לך ומח"כ ועשים מרון, ומני עשיםי מרון מחלס, שכש לב מלוחות בידי

כגדגדם סום מר סגדגד: בני יעקן ומשם למוסרה, שם נלחמו לכם בני לוי והרגו מכס ואחם מהם, עד שהחזירו אחכם בדרך חזרחכם, ומשם חזרחם שנה ונסמלקו ענגי כבוד, יַבַמֿסֶס לכס ממלחמס מלך ערד, וּנְסַסֶּס רמש לחזור למלריס, וחורמס למחוריכס שמונה מסעוח עד וממלא שמונה מסעום ממוסרום להר ההר, אלא אף זו מן המוכחה, ועוד עשימם ואת, כשמת אהרן בהר ההר לשוף ארבעים ממוסרום באו לבני יעקן, שנאמר וַיִּמְעוּ מִמּמַרוֹם וגו' (במדבר לג, לא), ועוד שם מם אסרן, וסלא בסר ססר מם, לא ומשוב (6) ובני ישראל נסעו מבארוח בני יעקן מוסרה. מס ענין זס לכאן, ועוד וכי מבארום בני יעקן נסעו למוסרס, וסלא

- עַנּוֹנְינִי יְמְבְּטִינִי אָנֵא זָטַבְי, לְנִמְבִּי אָנַה מִּנִּגְא זָטַבְי,
- : ١١٤٠ לְשֶׁרְחוֹ וּלְבְּרֵךְ בִשְׁמֹוּ עַד הַיִּנְׁם לְשַׁמְּשׁנְחֵיה וּלְבָרָכָא בִּשְׁמֵיה בְּרִית־יְהְוְהְ לַעֲּמִר לְפְּנֵי יְהְוְה קְיָמָא בַיִי לְמָקָם בֵּרָם יִיָּ י שְׁבָּטְ עַכְּוֹי לְמִּאִים אָּטִ־אָּרַוּן שִּׁבְּטָּא דְּבֵוִי לְמִשָּׁל יָה אָּרוֹן בְּעָה הַהְוּא הִבְּדְּיל יְהֹוֹה אֶתְר בְּעִּדְנָא הַהוּא אַפְּרִישׁ יָיָ יָתְ
- **%**< ثانه ځږ: נְעַלְעַנְ כַּאָאָהֶר צַּבָּר ֵּ וְנַחֲלְוֹר עִם־אֶּחְוֹיִ יְרֹּנְיֹל הָוּא וֹאַהְסְנָא, עִם אֲחִוֹהִי שַּהְּנְּוֹ מּכְ בֵּוֹ לְאָ בֹיֹנִינִ לְכִוֹּנִ נוֹלֵטִ מּכִ בּוֹ לִאִ בֹינִנִ לְכִוּנִ נוּלְט
- יְהְנֶה הַשְּׁהִימֶּף: אָלַ. עַּם בַּפַּמַם עַעָּיא לאַ־אָבֶר וֹאַבְבְּמִים לְיֵּלְה וַיִּשְׁמָת יְהְוָֹר סו בְינַאַמֻּנָּגִם ダレロス וֹאַנְכֵּו מַמֹּבְשׁוּ בֹבְיַב כּוֹמִום וֹאֵלֹא שַנוּטוּ פֿאָנם בּסוּבא
- לְאֶׁבְעָם לְעָׁע לְעֵם: (פּ) אָהֶּבְוֹהְאַבָּׁהְשִׁי אַנְׁהֹא נְצִיּנִהִים כְאָבְּטִינִיוִן \$4_4\$\$ ַן לְמַסָּׁת לְפַּׁנָוֹ עַבְּאָים וֹנִבְאָנְ וֹנִירְשָׁנִי שָׁבִּם הַמָּא וַנִיהַלְנִוּ וֹנִירָטִנּוּ זִיִּרַ נּיֹאָמֶר יְּחְנְּיִם אֶלֵּי קָוּם בֶּלְ נַאָּמָר יִיִּלִים אָנִילְ לְמַּמִּילִ

- ـ بُوطِه ـ سَهُرَ فَيْلَـ مَا صَوَفِا بِعِكُه كُهُرِ عَنَه بَهَا هُرِ عَنَه
- בְּמָא בַּמְבָּיִלְ וֹן אֶלְטַבְּ בְּיִבֵּי:
 יְהְוָה בִּיהַב לֵיהְ יָיִ אָנּוּן אַּחְטָּנְתִיה
- لتخلفتنا ترخلا اكفر
- אָלא וֹן לְעַבּּלְנִעַב: הֹלְוָטֹּג אַב בּוֹמִלֹא טַבוּא לָא בּׁנוּמוֹא בֹּוֹמִאָּנ אַנַבּׁמוֹן וֹמִמוֹן
- unto their fathers to give unto and possess the land, which I swore to set forward, that they may go in And the LORD said unto me: 'Arise,
- them.' go before the people, causing them

unto me that time also; the LORD

nights; and the LORD hearkened

Now I stayed in the mount, as at the

as the Lord thy God spoke unto LORD is his inheritance, according

inheritance with his brethren; the

Him, and to bless in His name,

before the LORD to minister unto covenant of the LORD, to stand

tribe of Levi, to bear the ark of the

At that time the LORD separated the

Jotbah, a land of brooks of water.— 7 Gudgod; and from Gudgod to

From thence they journeyed unto

unto this day.

Wherefore Levi hath no portion nor

would not destroy thee.

10 first time, forty days and forty

לו מס שלמרו נמנס ראש לפרוש ממנו, כיוס שעשו בו את סעגל: משם מוכחם זו לשבירם סלוחות, לומר שקשם מיסמן של לדיקים לפני סקב"ס כיום שנשמברו בו סלוחות, ולסודיעך שסוקשם (ד) ומן הגדגדה וגרי. ובמופרה עַשַׁימָם הַבֶּל כבד על מיחחו של ההרך שגרמה לכם ואח, ונדמה לכם כאילו מח שם, וסמך

देवाची देगांतः

- לשאח אח ארון. סלויס: לעמוד לפני ה' לשרחו ולברך בשמו. סכסניס, וסוח נשיחם כפיס: ובני לוי לא טעו הבדילם המקום מכס. וסמך מקרא זה לחורת בני יעקן לומר שאף בוה לא טעו בה בני לוי, אלא עמדו באמונתם: (8) בעת ההוא הבדיל הי וגוי. מופג לענין סרמעון: בעת ההוא. בענס סרמעונס ללמסכס ממלריס, ומעימס בעגל,
- מוומן מבים המלך: (9) על כן לא היה ללוי חלק. לפי שקובדלו לענודה מונה והיק פתיין להרוש ולורוע: ה' הוא נחלחו. נועל פרם
- בס: כימים הראשונים. על לוחות סראשונות, מס סס ברלון אף אלו ברלון, אבל האמצעיים שעמדתי עס לסתפלל עליכס, (10) ואגבי עטדתי בהר. לקבל הלוחות האחרונות, ולפי שלא פירש למעלה כמה עמד בהר בעליה אחרונה זו, חזר והחחיל
- (II) ויאמר ה׳ אלי וגר׳. מע"פ שמרמס מממריי ומעימס בעגל, ממר לי לַןּי נְמֵס מֶם סְעָס וגוי (שמומ לב, לד):

نځځ۲_نځښك: هُمَا بَعَيْدًا هُمْ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ اللَّهُ مِنْ اللَّالِي مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ דְרְכְּיִלְ יִּלְאַהְבֶּה אֹהוֹ וְלִמְּבִר אֹרְהָוֹן אָת־יְהְוֹה אֶלְהָיִף לְלֶבֶה בְּכְלִ- אֱרִים יִיִּ אֶלְהַוּ לִמְהַוּ בְּכָלִ ממישי שאָל מִעְּמָּוֹן בֵּי אָם־לְיִרְאָׁר מָבַע מִנְּּוּ אֶלְחֵין לְמִדְּחַלְ إلامِمَا السَّاحِينَ مِن إِمَالِهَ يُحَافُرهِ الجِلادِ السِّرَيَادُ مِن إِلَي يُحْلِمَهِ

למוב לוב: הקליר אַשֶּׁר אָנְכֶי מְצַּיְרָ הַיִּלְיּ הַיִּלְם קְּיָמִיה הַאָּנָא מְפַפֵּיד לְּדִּיוֹמָא לְּשְׁמֶּר אָת־מִצְּנְת יְהֹנְהֹ וְאָת־ לְמִטַר יָת פִּפּוֹדַיָּא דַּיִיְ וְיָתּ

تَشَرُبُونَ تَكُولُمُ لَحُرٍ كَيْمُدِ خُدِد: شِمْنَهُ هَلَمْهِ لَحُمْ لِحَدِد: בון לירונֶר אֱלֹהֶיף הַשְּׁמֵיִם יִשְׁמֵיִ הָא בַּיִי אֱלְהָף שְׁמִיְּא יִשְׁמֵי

אַחַביהָם בָּבֶם מִכְּלְהַעַּמֵּים בִּבְנִיהוֹן בָּחָבִיהוֹן בְּכוֹן מִכָּל לאַהְבָּה אוֹמָם נִיּבְחַר בְּזַרְעָם לְמִרְחַם 止点と ₫¾⊑ፎィ᠘

וֹהְבַבֹּכִם לַאָ עַלַהְוּ הֹנָב:

יַשָּׁא פְּנִים וְלָא יַקּח שְׁחַר: עַנְּדֶלְ תַנְּבֵּרְ וְתַבּוּרָא אַשֶּׁר לְאֵי בַבָּא נִבְּרָא וּדְתִילָא דְּלִית בּ עַאָּלְטָּיִם נַאָּבְנָי עַאָּבְנָיִם עַאָּלְ בּיִּיִנִין יִּמָבִי מַלְבִין אָלְטָא

نظِرُكِ:

בון דוישב לף:

עמְמָנִיאַ בְּיוֹמָא הָדֵין: ָרֶנֶר לְחוֹד בַּאֲּבָהָהָרָּ

ילבלכון לא עלשון מוד: ⁹¹ וּמַלְמֶּם אֵּׁע הֹּבְׁלָע לְבַּבְבָּיִם וִּעַהִּבּוּן יִּע סִפְּהִוּע לִבְּכִוּן

בורמוהו מסב אפין ואף לא בַּי יְהְנְה אֱלְהֵילֶם הָוּא אֱלֹהֵי צָּרִי יִיִּ אֱלְהַכֹּוֹ הוּא אֱלָה

iÇQi: למׁט לוְ לֹטִם וֹבִטִים בּּיִּיבֹא לִמִּטּוֹ לִיִי מֹזִּוֹ עַשָּׁה מִשְׁפַּט יָהָוֹם וְאַלְמָנְה עָבֵיד דִּין יִיחַם וְאַרְמָלָא

> all thy heart and with all thy soul; and to serve the LORD thy God with in all His ways, and to love Him, to fear the LORD thy God, to walk LORD thy God require of thee, but And now, Israel, what doth the

this day? His statutes, which I command thee 13 commandments of the LORD, and to keep for thy good the

all that therein is. heaven of heavens, the earth, with 14 belongeth the heaven, and the Behold, unto the LORD thy God

above all peoples, as it is this day. their seed after them, even you, 15 fathers to love them, and He chose Only the Lord had a delight in thy

stiffnecked. your heart, and be no more Circumcise therefore the foreskin of

taketh reward. who regardeth not persons, nor God, the mighty, and the awful, of gods, and Lord of lords, the great For the LORD your God, He is God

raiment. stranger, in giving him food and 18 fatherless and widow, and loveth the He doth execute justice for the

- ליראס וגוי: בי אם ליראה וגוי. רצומינו דרשו מכאן, סכל בידי שמיס מוץ מיראם שמיס (ברכום לג:): (12) ועחה ישראל. אע"פ שעשימס כל ואת, עודנו רחמיו וחבתו עליכה, ומכל מה שהעאתה לפניו אינו שואל מכה כי אה
- (13) לשמור את מצות ה׳. ואף סיא לא למנס, אלא לעוב לך שמקבלו שכר:
- (14) הן לה׳ אלהיך. סכל, ומעפ"כ רק במבומיך משק ס'מן סכל:
- (15) בכם. כמו שלתם (רולים לתכם) חשוקים מכל העמים היום הזה:
- (1) ערלה לבבכם. מומס לננכס וכיקויו:
- (17) ואדוני האדונים. לא ייכל שום אדון להליל אמכם מידו: "לא ישא פנים. אם מפרקו עולו: ולא יקה שחד.
- (18) עשה משפט יהום ואלמנה. סרי גבורס, לול גבורמו למס מולל עממנומו (מגילס לל.): ואוהב גר לחח לו לפייםו בממון:

בוושם באבל מצרום:

בַוֹנְעַנְן בַּאַבְעָא בַּמִּגְבִים: אָ<u>ט הַצְּיֹר</u> ב<u>ּיֹר יָכִיר</u> וֹטֹבְהַמוּוּ זִט נּיּוָבָא אַבוּ בּוֹּיבוּוֹ

were strangers in the land of Egypt. Love ye therefore the stranger; for ye

פּישַׁבְּעַ: ロベゴト

ובשמיה הקיים: וּבָּוּ תַּדְּבֶּל וּבָשָּׁמִוּ הַפְּלַח וּלְדַחַלְתַּיה הַחָקָבַר אָט וְהַוֹּה אֶבְנִינוּ הִירָא אָטַוּ יָה יִן אֶבְהָרָ הִדְּהַלְ יִּקְבָּהוֹהִי

shalt thou swear. shalt thou cleave, and by His name 20 Him shalt thou serve; and to Him Thou shalt fear the LORD thy God;

جَريُّاك: אַמָּב הֹמָּב אַטַב אָטַב יַנְּבְלַט בּהַבַּב הֹמָב וֹט בַבְבַבַּטֹא וֹנִים त्रि तृत्द्वेत् । त्रि श्रुद्वेत् । पर्व श्रुद्वेत्

thine eyes have seen. and tremendous things, which that hath done for thee these great He is thy glory, and He is thy God,

אָבְיָגוּ לַכִּיכְבָּי, עַאָּמָנִם בָּנִב: معديرين بعض شمة بمير جمعده دجعا فبيه بر هجأبه

בְּכוּכְבֵּי שְׁמִּיָּא לְסְנֵּי: خَمْخُمْرُه رُقُم نُلُلُه لِمُحَرَّدُكُ خَمْخُمُرا رَفَمُا نُمَاهِ لِمُحْمُنَكُ

multitude. made thee as the stars of heaven for and now the LORD thy God hath with threescore and ten persons; Thy fathers went down into Egypt

نظشٰڟ۬ڞٝۮڹڟۼؙڹڟۮ ڂڔۦ۩ڹٛڟ؞ڡ؞ ווושלניו

וֹבתוְבׁוּ וּפֹּפּוְבוְבִוּ כָּבְ וִתְּּיָּא: **CLULL** אָבְבַיוֹנַ וֹטֹבִעם זֹט וֹז אָבְבֹוֹב וֹטִהַּב

and His commandments, alway. His statutes, and His ordinances, XI thy God, and keep His charge, and Therefore thou shalt love the LORD

הַחַוְקַה יוְרעִי הַנְּשִירֶה: %۲۳٬۵۵ לַנְיִם אַמֶּר לְאַנֹּדְמוּ נַאָמֶּר זֹט בֹנִיכוּן בַּלְא זְדַמוּ וּדְלְא נידעקקט היים ביו לא אָר וְהָדְער יוֹמָא דֵין אָרֵי לָא

יוֹבהגיה מִרְמָלֵא: אָת־נְּדְלֹוֹ אָת־יְדוֹ יָת רְבוּתִיה יָת יְדִיה תֹּקִיפְּתְא יְהְוָה הַזּוּ יָת אוּלְפָּנָא צַּייִ אֶלְהַכוֹן

hand, and His outstretched arm, God, His greatness, His mighty the chastisement of the LORD your not known, and that have not seen not with your children that have And know ye this day; for I speak

מולב מגנום יללג אַנֹגִי: עְשְׁה בְּתַּוֹךְ מִצְּרָיִם לְפַרְעָה דַּצְּבָר בְּגוֹ מִצְּרָיִם לְפַּרְעֹה

ÄĻαιμ: はんべき נָנָט אָטָטָגִן נֹאָט מַהְּהָאָנִי אָהָבּ נִנָט אָטָנִטָגִּי נָנָט הַנְּבָּבְנָנִי,

had what He did unto the army of and unto all his land; unto Pharaoh the king of Egypt, which He did in the midst of Egypt and His signs, and His works,

יְהוָה עַר הַיִּים הַגָּה: ĖĖĖĠD ۸۵۳۲۳۵ ÄL_Ü. + לַסִּיּסְנִי יַלְבַרְבַּיִ אָּמָב בַּאָנף לְסִיּסְנִיקָבוּוּ נאָמֶּר מִּמְּרְ לִנְיִלְ מִצְּרָוֹם וֹבַמְּבֹּר

וֹאַבּּיִרְנּוּן וֹנִ מַּר יוֹמָא חָבֵין: אַפּּיהון בְּמִרְיַבְּפְהון בְּתָּרִיכֹּוֹן נם סול על פְּנֵיהָם בְּאַמֵּיף יָה מֵי יַמָּא דְסוּף עַל نخدنخيبا ݙݹݰݧݷݻ

unto this day; how the Lord hath destroyed them them as they pursued after you, and water of the Red Sea to overflow their chariots; how He made the Egypt, unto their horses, and to

לחם ושמלה. ודבר משוב סוא וה, שכל עלמו של יעקב אבינו על וה המפלל, וְנָמַן לִי לֶמָם לָמֶבֹל וּבָבֶּד לְלָבֹשׁ (בראשית כת, כ):

(02) אח ה׳ אלהיך חירא. ומענוד לו ומדנק נו, ולאמר שיסיו נך כל סמדומ סללו, או בשמו משנע: (19) כי גרים הייהם. מוס שבך אל מאמר למברך:

ידענו ולא ראינו בכל זה: (ב) וידעחם היום. מנו לב לדעת ולסבין ולקבל מוכחתי: כי לא אח בניכם. אני מדבר עכשיו, שיוכלו לומר אנו לא

בּצְּכֶם עַּר־הַמְּקִום הַזֶּה: י נאָמֶּר מַּמְּׁיַר לַכֵּם בַּמִּבְבַּר מַרַ וַבַּמַבַר לְכוּן בְּמַבְבַּרָא מַרַ

מומוכון עד אַתָּדָא הָדֵין:

wilderness, until ye came unto this and what He did unto you in the

خَكَالُت خُر_نَهُلُمُّحِ: چَرُ הِיִקְּים אֲשֶׁר בְּרַגְּלֵיהָם בָּל יִקּימָא דְּשִּׁמְּחוֹן בְּגוֹ בָּל لَهُن خَقَرَبُوا لَهُن كُلُو الْهُن كُنَّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ خَمْنُك كَمْكِمْ هُن خِيثَ رَفَحُكُمْ مَا هَلَمْهُ ثَن هَنفِ بَحُكِمَنْتِنَا لَيْنَ ⁹ בְּנֵגָ אֶבְנִאָּבְ בַּּוֹ וֹבְאִנְבֹן אַהֶּוֹ אֵבְנִאָּב בַּּג וֹאִבֹּן וּפְּטִנוֹעי וּאָמֶּר מְּמֶּר לְדָהָן וְלְאָבִירָם

ובגבר לבטו ולאביבם בני

all Israel; that followed them, in the midst of tents, and every living substance and their households, and their her mouth, and swallowed them up, 6 of Reuben; how the earth opened Abiram, the sons of Eliab, the son and what He did unto Dathan and

מַצְּמָּׁה יְהַנָּה הַנְּדָּל אֲשֶׁר עִּשְׂה: ל כָּי עֵינֵיכֶם חֶרֹאָת אָת־כָּלְ אֲבִי עַינֵיכוּן חֲזַאָּה יָה כָּלְ

ומובעון נע אַבֹּאָא בַאַעון ĖĿĸĠ ينفظها نقيةكبا נט בון גט בל טפבוגעא

מולבא בּוֹן בַלֹּא בּהֹכֹב:

whither ye go over to possess it; and go in and possess the land, thee this day, that ye may be strong, 8 commandment which I command Therefore shall ye keep all the

WOTK of the LORD which He did.

but your eyes have seen all the great

خلي الله الله אַמָּם עַבְרָים שָׁמְּהָ ולאטֿם וובֹאָטֿם אָטַבּיאָבּגֹּגֹּ אַ אָנְבֶּי מְצְּיָנְיִ בְּיִנְיִם לְמָנִען מַמִוֹלָנִי בַּאָּנָא מִפְּפִּיר לָרְ יוֹמָא דֵין ישְׁמַרְמָּם אָת־כָּל־הַמִּצְנְה אֲשֶׁר

מּבוון לַנַמָּן לַמִּונִינִי:

them and to their seed, a land upon the land, which the Lокр and that ye may prolong your days

אָבְא זְבָת חַלֶּב וּדְבָּשׁ: (ס) לאַבְטִיכֶּם לְעָהַ לְנֵיִם וּלְזַוֹּהֹמָם לְמִמּוּ לְטִוּוּ וֹלְבֹּדִּיִּטִוּ אָבֹּה יַלְמָּהֹן שֹאָבוֹכִי וֹמִיםְ הַּלְ יִבֹּבִילְ בִּעִינִבׁכִין יִמִּין הַּלְ

מְבְרָא חֲלֶב וּדְבַּמִּ:

flowing with milk and honey. swore unto your fathers to give unto

نَا:لُط: \$ע_זַבְאָבְ וְבִיּאָבִיִיםׁ בְּבַּלְבַבְ בִּיּלָן אַמָּר וְצָאַטִּם מִמָּטַ אַמָּר הַוֹּרָעַ ממי לְרִשְּׁהָה לֵא כְאָרֵץ מִצְּרַיִם הָוֹא לְמִירְתַה לְא בְּאַרְעָא הְמִצְרִים جْر بَاغْدُ لِا كُيْمُ لِـ هَفُك جُهِـ مُؤْكِ لِي كُلُّهُ لِي كُلُّهُ لِي خُلُولًا لِي اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّا لَا اللَّا اللَّاللَّا الل

עיא דּנְפַּקְחוּן מִתַּמָּן דְּהָוֹרַעּ

garden of herbs; didst water it with thy foot, as a where thou didst sow thy seed, and Egypt, from whence ye came out, to possess it, is not as the land of For the land, whither thou goest in

- אשר ברגליהם. זה ממונו של אדס, שמעמידו על רגליו (פקמיס קיע.): אמר לו שנעשית סארן מדרון כמשפך, וכל מקום שסים אחד מסס, סיס מחגלגל ובא עד מקום סבקיעם: ואח בל היקום רבי נחמיס, וסלא כבר נאמר וַמִּפְשַׁמּ סְמְבֶן אֶם פִּיסְ (במדבר מז, לב), ולא פיומיס, אמר לו ומס אני מקייס בקרב כל ישראל, (6) בקרב כל ישראל. כל מקום שסים אחד מסם בורח, סארן נבקעם מחחחיי ובולעחו, אלו דברי רבי יסודם, אמר לו
- לא נבוא אל ארך עובה ויפה כוו, יכול בגנוחה הכחוב מדבר, וכך אמר להם לא כארך מלרים היא אלא רעה הימנה, מלמוד (10) - לא כארץ מצרים היא. אלא מופה הימוה, וואמרה הפעחה זו לישראל פיליאם ממלריה, שהיו אומרים שמא בנופום ונון: (ד) כי עיניכם הרואות. מוקב על המקרה האמור למעלה, כי לה הם בניכם השר לה ידעו וגוי, כי הם עמכה, השר עיניכם

לומר וְמַבְּרוֹן שֶׁבַע שְׁנִים נְבְּנְמֶם לְפְנֵי וגוי (במדבר יג, כב), אדם אחד ביאן, ומס ביה לועל למלרים בנו ומברון לכנען, דרך ארך

خِطْمَد بَهْمُنٰت فَهُفُد فِي خُرُمُ לְנַאֶּשִׁישׁ אָבוֹא עַבוֹים וּבְלַאָּע לַמִּוֹנַטִּי אָנַה סוּנוו וּבַלַהָּוֹ إنهُدًا هُنُه مَنْ مَ مَكِرَاتَ فَإِقَالَ إِيهَا فِهِ بِهِمِيا فِهِرَا كُمَوَا

थुंदाः (व) בְּׁעַ מִּבֹאָנִעַ עַאָּנִע נֹאָר אַנַוֹנִית אַקַה מָּלִיר עֵינֵי יְהוֹּה אֱלֹהֶיךְ מְּדִירָא עַינֵי יִי אֶלְהָךְ בַּהּ בַּהְ מִרשׁיתְ הְשַּׁנְה וְעַדְ אָחְרִיתְ עֵּרֶייִשְׁהְ דְּשְּׁתְּא וְעַּדְ סוֹפָּהּ אָבּא אַשָּׁר יְהֹנֶה אֵלְהָוּר דּבֵשׁ אַרְשָּׁא דִּינָ אֵלְהָוּר הְבַע יָחָה

خُدَدُوں بَدُدُح لِوَٰمُوں: بْدَيْد אֶלְבֵיכֶם וּלְמָּבִינְוּ בְּבָלְ- אֶלְנַבִּוֹן וּלְמִפָּלְנוּ בַּנְמִנְנִיִּ אָרְבֶם הַיָּוֹם לְאַהַבְּה אָתַ־ יוֹמָא בֵין לְמָרְחַם יָתּ יָיָ וֹטֹיְטִ אָם הַמְּׁמָהּ שֹׁמֻּמֹהוּ אֶבְ וֹיִנִי אָם פַבּּבֹא טַפַבּבוּוּ

اندلهك انخثكك: יוֶבֶה וּמַלְאָנְה וֹאַסִבְּעָּ בַּלְּיִב בַּכִּיר וַלְאָנִים וְמִבְּנִיִה עָּבִירָב なみトッダー がんかんし

לְמְׁמָר מְּמִנֹּא מִּלִּיֹא מִנֹּא:

下设项:

خُحُم كِخُمِياً يَخُحُمُ تَغَمُّمِياً: אַנְבֶּׁר מְצַּנְיֵּר לְפַּמִּנְרִי רַאָּנָא מִפַּפֵּיר יָהְכוֹן

نتخئك يخضئك: בהשנ נאשול מסר אַנִינון בִּינִיהַ

> rain of heaven cometh down; valleys, and drinketh water as the 11 possess it, is a land of hills and but the land, whither ye go over to

end of the year. beginning of the year even unto the God are always upon it, from the 12 careth for; the eyes of the LORD thy a land which the LORD thy God

heart and with all your soul, God, and to serve Him with all your you this day, to love the LORD your commandments which I command hearken diligently unto My And it shall come to pass, if ye shall

in thy corn, and thy wine, and thine latter rain, that thou mayest gather in its season, the former rain and the that I will give the rain of your land

מן סנמוך לגבוס, אבל זו למטר השמים משמה מים, אמה ישן על מטמך והקב"ה משקה נמוך וגבוה, גלוי ושאינו גלוי, כאחם: לכיך להביה מים מנילום ברגליך, ולהשקוחה לריך החה לנדד משְנְמָף ולעמול, והנמוך שוחה ולה הגבוה, והחה מעלה המים מרן מלרים, שנמתר בְּמִיעַבּ סְמְּבֶן וגוי (ברמשים מו, ימ), מף סימ מינים כמרן ישרמל: והשקיה ברגלך. מרן מלרים סיימ לבנו סגדול, אלה שֶׁמְבּוּנֶס על החד משבעס בלוען: אשר יצאחם משם. הפילו הרן רעמסם השר ישבחם בה, וסיה במימב ממיס, ואע"פ כן היא יפה מלוען (ספרי לו). ובכמובות (דף קיב.) דרשו בענין אחר, אפשר אדם בונה בים לבנו הקטן ואח"כ סים, שסימס מקוס מלכום, שכן סום מומר פִי סִיוּ בְּלֹעַן שֶׁרֶיו (ישעיס ל, ד), ומזכרון פּמולמס של מרך ישרמל, לכך סָקְלוּיִסְ לקזורמ של למדם שחזכרון יפה מלוען, ומלרים משובחה מכל הארלום, שנאמר פָגַן ה' פָּאֶבֶן מָלְרַיִם (בראשיה יג, י), ולוען שזה מלרים אדם בונה אם הנאה ואחר כך בונה את הַבְּעוּר (מ"א הגרוע), שפתולתו של ראשון הוא נותן בשני, ובכל מקום החביב קודם,

(11) ארץ הרים ובקעות. משונה ססר מן סמישור, שסמישור בנים כור אמס וורע כור, אבל ססר, ניה כור ממנו המשה כגן הירק. שמין די לו בגשמיס ומשקין מומו ברגל ובכמף:

מס סיא לכיכס ולחדש בס גוכות, עתיס לעובס ועתיס לרעס כוי, כדאיתא בכ"ס (דף יו:): – מורשית השנה. מכ"ס גדון מס כביכול אינו דורש אלא אומס, וע"י אומס דרישס שדורשס, דורש אמ כל סארצום עמס: - חמיד עיני ה׳ אל היך בה. לראום (בו) אשר ה׳ אלהיך דורש אוחה. וסלה כל סהכלום סום דורש, שנהתר לְסַמְעֵיר עַל מֶבֶן לֹה הִישׁ (היוצ לח, כו), הלה כוכין, מכבע ממכבע שפועיו וממד בכמשו: ובקעות. קן מישור:

כבר סוסיר בכל לבבך ובכל נפשך, אלא אוסרס לימיד אוסרס לניבור: לַפּ וגוי (שס יא), וכן בדוד סוא אומר, מִפּוֹן מְפִּלְמִי קְמֹרֶמ לְפְּנֶיךְ (מסליס קמא, צ): בכל לבבכם ובכל נפשכם. וסלא עבודה, שנאמר שֲלָהֶף דִּי אַנְּהָ שָּׁלָח לֵם בִּהְדִירָהׁ (דניאל ו, יו), וכי יש פולמן בבבל, אלא על שהיה ממפלל, שנאמר וְבַוִּין שָּּהִימָן שַּבוּר מאַ הבה, ופוף הכבוד לבא (נדרים פב.): - ולעבדו בכל לבבכם. עבודה שהיא בלב, וזו היא מפלה, שהמפלה קרויה לאהבה אה ה׳. שלה מהמר הרי הני לומד נשניל שהסיה עשיר, נשניל שהקרה רב, נשניל שהקנל שכר, הלה כל מה שמעשו במגלה אם מעובני יום יומים אעובך: מצוה אחכם היום. שיהיו עליכם מדשים כאילו שמעמס בו ביום (פפרי ראה נת): משמע צישן משמע צמדש (פוכה מו:), וכן מָם שֶׁכֹּת מִשְׁבַּת (דּצריס ת, יע), חֹס המחלת לשכות, מופך שמשכח כולה, שכן כתיצ (13) והיה אם שמוע. וסיס, מוקג על האמור למעלה למער השמים משחם מיס: והיה אם שמוע השמעו. אם יסל בקופה (ר"ה מ.):

יּ וֹלִסַטָּׁ, מַּמֶּר בְּמֶּבְנֵבְ כִבְּטַבְּמָבִּי וֹאָטַן

אַבוּנִים וְבַיִּשְׁמַבוֹנִימָם לַבֵּם: نقديت השְּמְרֵוּ לְבֶם פֵּן יִפְּמָה לִבַבָּם

הַפּבְה אֲשֶׁר יְהֹוָה נִתָּן לְכֶם: تَعْجَلُونَ مُتَابِّد مُمْرٍ بُغُيْدًا إِنْ خَدَا جَوَدَهُ مُمْرٍ عَلَمْهِ וְהָאָבְטְּה לְאִ תְהֵן אֶתְיְרְבִּלְיִה וְאַרְעָּא לְאִ תְהֵין יָת עַלְלְתַּה בּ אָברַהַשְּׁמִּיִם וֹלְאַיִּיהְיֵנֵה מִמְּר יִר שִׁמִּיִּא וֹלָא יִהִי מִמְרָא

לַמְוָמִפְּׁע בַּוֹן עֵּינִיכֶם: אַנֿם לאִנִעְ הַּלְ-יִּגְׁבְּיִם וְנִינִוּ זְטִּׁנְנִוֹ לְאָנִע הַּלְ זָגְׁכִּנְוּ וֹנְעִינָוֹ sı كِحَدْدُه لَمْحِـرَفَهُدُم لِكُمْلُهُم كِخُدِيا لَمْحِ رَفَهُدِيا لِنَكُمُلِياً نْشَمْنُونُ هُنِ يُحَدِّرُ جُوْبِ مَحِ يَنْشِينًا ثِن فَنْتُمْ، هَذِنَا مَح

خخفنكك نتدحيح ننهقه:

4414: ٢٥٪ ומסשון ומפלחון אַסְהְּמָרוּ לְכוּן דִּלְמָא וֹמָמִי

מְבְּׁנִא דַּיִינְ יָבִוּרַ לְכִּוּן: וְחַבְּע אַשׁ יְעַקְּע פַּבֶּם וֹמֹּגַּע וֹיִטְאַשׁ בּינִי בְּכִוּן וְיִיחוֹדִ

خنفخيا قيا متدحيا:

satisfied. thy cattle, and thou shalt eat and be And I will give grass in thy fields for

and serve other gods, and worship 16 heart be deceived, and ye turn aside, Take heed to yourselves, lest your

giveth you. оff the good land which the LояD her fruit; and ye perish quickly from rain, and the ground shall not yield 17 the heaven, so that there shall be no kindled against you, and He shut up and the anger of the LORD be

be for frontlets between your eyes. sign upon your hand, and they shall soul; and ye shall bind them for a 18 words in your heart and in your Therefore shall ye lay up these My

(ישעיה סב, ח־ט), ולה כענין שנהמר וְהָנָה הָס וְרַע יִשְׁרָהֵל וּגו׳ (שופעים ו, ג): הקשין (שם): - ואספה דגוך. המה מהספנו הל הבים ולה בויביך, כענין שנהמר הם שָּׁמֵן שֶׁם דְּנָגֵךְ וגו' פִי מְשַׁמְפִיו יֹהֹרְלָהוּ - סמאוחר, כדמחרגמינן וְסְיָס סְשַׁמֻפִּיס לְלָבֶן (בראֹשים ל, מצ), לָקשַׁיָא. דבר אחר, לכך נקראֹח מלקוש, שיורדה על סמלילום ועל המרך ואת הזרעים (מענית ו.): - ומלקוש. רביעה היורדת ממוך לקליר, למלאות התבואה בקשיה (שם), ולשון מלקוש דבר דבר אחר בעחו, בלילי שבחוח (ספרי מב), שהכל מלויין בבחיהם: - יורה. היא רביעה הנופלח לאחר הזריעה, שָׁמַּרְנָה אֹח (+1) ונחחי מטר ארצכם. עשימס מס שעליכס, אף אלי אעשס מס שעלי (ספרי מא): בעחו. צלילות, שלא יערימו אמכס.

מחרח, שחסא ברכה מלויה בפח בחוך המעים, ואכלת ושבעת: בסממך, ואמס מונע ידך ממנס שלשים יום קודם לקליר, ואינם פוחחת מַדְּנָנֶה (ספרי מג): ואבלה ושבעה. סרי זו ברכם (EI) ונחחי עשב בשרך. שלה מלמרך לסוליכה למדבריות. דבר החר, שחהיה גווו מבוחתך כל ימות הגשמים, ומשליך לפני

מונטו (פפרי מג), נמלא עשוי לו כנכרי: מגורש מלעסוק במורס, סריני קרוב לעבוד אלסיס אחרים: אלחים אחרים. שסס אחריס לעובדיסס, לועק אליו ואינו וכן דוד סוא אומר, פִי גַּרְשׁוּנִי סַיּוֹס מֵהְשְׁפַּמַ בְּנְקַלַמ ה' לַאמֹר לֵךְ עֲלֹמֹ רוּגִי (שמואל־ה בו, יש), ומי אמר לו כן, אלא ביון שאני וסרחם. לפרוש מן המורה, וממוך כך ועבדמס אלהיס אחריס, שכיין שאדם פורש מן המורה הולך ומדבק בעבודם אלילים, שנאמר פּן פֿאַכַל וְשְׂבָּעְמָּ (דבריס מ, יצ), וּבְּקַרְךְ וְנְאָבְיִ (שׁס יג), מה הוא אומר אחריו, וְרָס לְבָּבֶךְ וְשֶׁבַּמָמָ (שׁס יד): (16) השמרו לכם. כיון שמסיו מוכלים ושבעים, השמרו לכם שלה מבעמו, שהין הדס מורד בהקב"ה הלה מתוך שביעה,

10): שנאמר וְסִיוּ יָמִיוּ מֵאָס וְעָשְׁרִיס שְׁנֶס (בראשׁים ו, ג), דור המבול לא היה להם ממי ללמוד, ואמס יש לכם ממי ללמוד (ספרי וצרגליו וזרקוסו אמורי פלערין (ספרי שם): מהרה. איני נומן לכס שְׁרְבָּח, ואס מאמרו וסלא נמנס שְׁרְבָּא לדור סמצול, יומר מלרכך שמבא נקי לבימך, ולא סשגים הבן ההוא, אכל ושמה יומר מלרכו והקיא וענף את כל בני המשיבה, נעלוהו בידיו כל שאר סימורין אגלס אחכס מן סאדמס שגרמס לכס לחטוא, משל למי ששלח בנו לביח סמשחס, וסיס יושב ומפקידו אל חאכל (עו) אח יבולה. אף מס שאחס מוניל לס, כענין שנאמר וְרַשְׁמָס סַרְצַּס וְסְבֵּאׁ מְשְׁע (חֹני חֹ, וֹ): ואבדחם מהרה. על

כשמחורו, וכן סוא אומר שַפְּיִבִּי לֶןךְ לָיָנִים (ירמים לא, כ מפרי שם): (18) ושמחם אח דברי. אף לאחר שחגלו היו מלויינים במלוח, הניחו חפילין, עַשוּ מזוווח, כדי שלא יהיו לכם חדשים

نظرينيك: نظڅځكك と行口

אָתַ בְּנֵיכֶם וְתַּלְפוּן יְהְדוֹן

risest up. thou liest down, and when thou thou walkest by the way, and when thou sittest in thy house, and when children, talking of them, when And ye shall teach them your

نخۿۿڎڶڬ: مر طينياب حاتك زندوردورا

نظتالين:

upon thy gates; the door-posts of thy house, and And thou shalt write them upon

パアパイル) (0) (בספרי תימן הְאֶבֶּן: בצר״י יְהְוָה לַאֲבֹמִיכֶם לְתַּת לָהָם למַגּן וֹבַבּׁוּ וֹמִוּכִם וומָוּ בֹּוּנְכָּם

מַּכְ עַבְּּצְרֵא: מִּמִּנְאִ מִּכְ אַנְהָא: לאַבְהַהָּבִין לְמִפַּן לְּהִוּן בְּיוֹמֵי בנוכון על אַרְעָא דְקוּים וּן خدر كنفيها ببقدحها أببقه

the days of the heavens above the unto your fathers to give them, as the land which the LORD swore and the days of your children, upon that your days may be multiplied,

ַבְלָנוֹ וּלְבְלַנִי בְּוִי שניעי הַמִּצְּנְה הַזְּאָ**ה אֲנֶשֶׂר אָנֹבֶי מְצַנֶּ**וֹה בי אִם־שָׁמָר הִשְׁמָרִין אָת־בֶּל־

ין אֶלְהַכוּן לְמְהָךְ בְּכָל אוֹרִחַן זְּטְׁכֵּוְן לְמִגְּבְּבַרְהְ לְמִרְחַם זָת עַפַּבּיר הַאַ דָּצָנָא מָפַבּיר אַבוּ אָם מִשָּׁר מִשָּׁרוּן יַת כַּל

cleave unto Him, God, to walk in all His ways, and to you, to do it, to love the LORD your commandment which I command

For if ye shall diligently keep all this

יִחְנְיַה אֶּלְהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּבְלַ אָטְבֶם לַעַּשְׁהָה לְאַהַבֶּה אָת־

באבו מו פובמיכון ומירתו וֹעוָבֿוֹמָ וֹעוֹיָנִע אָטַבּלֹלְבַעוּוָנִם וּנִטָּבוֹנֵי וֹגָ זִיטַ כֹּלְ מַּמִּמִּוֹא בְּטְּעָלוֹ שְׁבַתְוְנִי, וּלְאָטַעָבוֹבָא

التظارة ال

خاذرا!

and mightier than yourselves. ye shall dispossess nations greater 23 these nations from before you, and then will the LORD drive out all

נְּבְלֵּים וַעֲּצָׁהָים מִכֶּם: בְאָבֶר מִלְפְּנִיכֶם וְיִרְשְׁמָם נִיִּם

את בניכם לדבר בס וגוי: לדבר, אביו מסיח שמו בלשון סקדש ומלמדו חורה (ספרי מו), ואם לא עשה כן, הרי הוא כאלו קוברו, שנאמר ולמדחם אוחם (91) לדבר בם. משעם שסבן יודע לדבר למדסו מורס לוס לנו משס, שיסם זס למוד דבורו, מכפן המרו, כשסמינוק מתחיל

לאו: - לחח להם. למת לכס אין כמיב כאן, אלא למת להס, מכאן מלינו למדים מחיית המתים מן המורה (מפרי מו): (IS) למען ירבו ימיכם יימי בניכם. אם עשימם כן ירצו, ואם לאו לא ירצו, שדצרי חורם נדרשין מכלל לאו קן ומכלל קן

ובמכמיס, ומעלה אני עליך כאילו נדבקם בו: רמוס, סוא גומל מסדים ואמה גומל מסדים: ולדבקה בו. אפשר לומר כן, וסלא אש אוכלה סוא, אלא הדבק צמלמידים (22) שמר תשמרון. אוסרם שמירות סרבס, לסוסר במלמודו שלא ישמכם: - ללכת בכל דרכיו. סוא רמוס ואמס מסא

aco: שישראל גצורים, מס סשבח ססוא שמשבח אם סאמוריים לומר ועלומים מכס, אלא אתם גצורים משאר סאומות, וסס גצורים (52) והוריש הי. עשימס מס שעליכס, אף אני אעשס מס שעלי: ועצמים מכם. אמס גצוריס וסס גצוריס מכס, שאס לא

יהנה גָבֶלְכֶם: נְתַרְ־פְּּרָת וְעַּדְ תַּיָּם תָאָחֲרֹוֹן مَا ـ تَمْلُجُد لَيَخْجُرَبًا مَا لِيَقْتُد مَلَحُدُمُ لَخِدُا مَا تَبَدُهُ تَبْدُهُ לב לב בללמם לו למם יהנות בללמון ביה דילמון יהי מן בָּלְ־הַמְּלְוֹם

פֿבני וֹמֹר יַמֹּא מַמְּרְבָּאָר יְבִי يزارًا حُرْ هَنْدُه لِمَنْدِيكَ هَلُونَا

border. unto the hinder sea shall be your the river, the river Euphrates, even the wilderness, and Lebanon, from foot shall tread shall be yours: from Every place whereon the sole of your

﴿ رُهُ (ص) אַמָּר שַּׁבְּרְכִּרְבְּׁה בַּאַמֶּר בְּבֶּר דְּנִינְרָכוּן בַּה בְּמָא דַּמַלֵּיל אَّלְנִיכָּם מֹּלְשַׁוֹּלִ כֹלְ בַּאֹנָתְ אֵלְנַבוּוּ מֹלְ אָפָּוּ כֹלְ אַנַמֹּא לי"ס פּהְדְּכֶם וּמֹנַרְאַכֶּם יִמֵּוֹן יְהַלָּה דַּהְלַהָּכִין וְאֵישָּהָהוֹ יִמִּין יִמִּין 4×_10.25 X

בּבּבונכט לא והעתר אָנִשׁ קַדְמוּכוּוֹ

spoken unto you. ye shall tread upon, as He hath dread of you upon all the land that shall lay the fear of you and the against you: the LORD your God There shall no man be able to stand

The Haftarah is Isaiah 49:14 - 51:7 on page 168.

²² אָטַ עַבְּרְבָּרָ אֵשֶׁרָ הַשְּׁמְלִי אָלִ יָּה בּרְבָּוֹ

בְּבְבֶר יִקְלָלְת:

מפפור וָהְכוֹן יוֹמָא דֵין: אם טַלבּקון

בון בּוְבָן וּלְנָמִון:

רפס רְאָה אָנְבֶּי נְתֵּן לְפְּנֵיבֶם הַיְּוֹם הַיִּוֹ דַאָּנָא יָהִיב בֵּדְמִיכִּוֹן יוֹמָא

this day; your God, which I command you 27 the commandments of the Lord the blessing, if ye shall hearken unto

Behold, I set before you this day a

blessing and a curse:

מְצַנְתְ אֶנִקְכֶם הַיִּוֹם: מְצְּוֹתְ יְהְנְהַ אֶּלְהַיִּכֶּם אֲשֶׁר אָנְכֶּי לְפִּפּוֹדִּנְאִ דַּיִיןְ אֶלְהַכוֹן דַאֵּנָא

מְאַנִּינִע אָעַבָּט בּיּנִים לַלְבָביע וֹטַבוּן ווִמֹאִ בוּן לַמְּנִינַ בַּעַר וֹסְנְטֵּׁם מִּן יַנְיְנֵי אֲמֵּנֵ אָנְכֵּי מִן אִנְיִנֹא גַּאָנֹא מִפְּפִּיִּנִ אָּכְיִמְאָנִי יִעְיָּנִי אֶלְיַנִיפָּם לְפִּפִּוְנִיאִ גַּיִּגִּי אִלְעַבוּן וְעִסְׁמִּוּן אִם_לְאִ עֹהֶהְתֹּתִּ יִלְנְּהָּגִּוֹ

⟨¾⁻┆тҳӓ□: (0)

אַבוני אָבְעִים אַבונים אַהָּב הָהֹנִי הַלָּא גַּלְא גָּבֹא גַּבְּא גָּבֹהינוּ: לא שללבון

which ye have not known. this day, to go after other gods, of the way which I command you LORD your God, but turn aside out unto the commandments of the and the curse, if ye shall not hearken

מְׁמ שְׁיִמְׁמִי שְׁׁבַּלְּמ לְבַּׁנִילּ וּגוי (שִמוּמ כג, כו): ומוראכס על סרמוקיס: פחד. לשון בעימת פתאוס: מורא. לשון דאגס מימיס רביס: באשר דבר לכם. וסיכן דבר, מלמוד לומר היש, הפילו כעוג מלך הצשך (ספרינג): בחדכם ומוראכם. והלהפחד הוה מורה, הלהפחדכה על הקרוצים, (32) לא יחיצב איש וגוי. אין לי אלא אים, אומס ומשפחס ואשס בכשפיס מניון, מלמוד לומר לא ימילב מכל מקוס, א"כ מס

(62) ראה אנכי נוחן. ברכה וקללה. סממורות נסר גריוים ונסר עינל:

(על) את הברכה. על מנת אשר משמעו:

הדרך שנלמוו ישראל, מכאן אמרו, כל המודה בעבודה אלילים ככופר בכל החורה כולה (קפרי נד): (82) מן הדרך אשר אנכי מצוה אחכם היום ללכח וגוי. סא למדת, שכל סעובד עבודת אלילים, סרי סוא סר מכל

עַקְלָר עַלְ־הָר עֵּיבֶּלָר עָּלִי הַבְּרֶכְּהְ עַּלְ-תַר גְּרְלִים וְאָתִר עַלְ מוּרָא, דּגָּרִיזִין וְיָה שְׁמְּה לְרִשְׁמָה וְנְתַמָּה وم جُرَابَكُونَا كِيْسُاكِ فِي الْمُعَالِمُ اللَّهِ الْمُعَالِ لِمُعَالِمُ اللَّهُ الْمُعَالِمُ وَمُ

ַמוּל הַגָּּלְגָּל אָצֶל אֵלוֹנִי מֹהֶה: בּאָבוֹאַ בַּכֹּוֹהֹנִי, בַיְהָתְר בֹּהֹנִבֹינִי ود الألتار كثالة 江口に ロスダー行為口 ĖÄËL

וובהמם אטב וושלמם בה: אָלְנִיכֶם וָעָּן לַכָּיִם ַנְּ לְּבַאָּ לְנֵּהְשׁׁ אֵּעַ-עַּאְבֶּׁהֹ אֹּהָבֶּה לְהָנִּהָלְ לְתָּוֹנִי זְּעַ אָּעַהָּא בּּוֹנִ בּׁ, אַשַּׁםְ מָבְבוֹנִם אָעַרַיּוֹבְגַן אָבוּ

אַנְבֶּי נְתֵוֹ לְפְּנִיכֶם תַּיְיִם: בַּעַה וֹאָנַר בּיִאָּשְׁפְּשִׁים וֹאָנַר בּיִאָּשְׁ וְהַתְּבַבְישׁ בַּלְבַ בַּלְבַבְּי

חַיִּים עַּל־הְאֲדֶּמֶה: לְנְאָלְעִׁי בְּּלְ עַנְּמְיִם אֹמֶּבְ אַטִּטִּם בּלְ וְתַּנִּא בַּאַטֵּנוּ פֿוֹנְמָוּ מַּלְ ژبَا نْكِيْب \$ْكِيْلْ، \$ْجَيْنْيْك كِلْكَ \$ْكِيْنِ» يَهْجُنْنَك كِكَ ذِيْرَنَكَ mx שַׁמְּלֵּוֹנוּ לַמְּמָנִי בֹּאֶבוֹא אַמָּב לַמִּמְּבַב בֹאַבֹּגֹא בּיִנִיב יִי אַבֶּע עַעַקּים וָתַמִּשָּׁפַּמִים אָשֶּׁר

> ַ מִלְמִּמִּגֹּא מַּלְ מִוּנִגא בַּמִּנבַלְי: אָטַר לְמִּירְתַה וְתִּמֵּין יָת מְבָּרְכִּיָּא

בַּסְמַר מֵישָׁרֵי מורֶה: למומבא לפבוג ĒÄĹſ הַשְּׁמִשִּ אֲטוּבֵי אוּרַח מִעַּלְנֵי שִׁמִשָּׁא ענובן טלא אנון למלוא בנובוא

יַמַה וְמִהְבוּן בַּה: אָלבַבוּן זְבִיב לְכוּן וִמִּירִמוּן אַטוּן מַבְּרוֹן נָת וַרְדְּנָא

בדמיכון יוֹמָא דין: לומוא ווט בווא באוא וביב ننفديا خققحه

אַכֿון פֿוֹמּוֹא וֹצִינוֹא צִּטִּסְׁבוּוֹ

the curse upon mount Ebal. blessing upon mount Gerizim, and possess it, that thou shalt set the the land whither thou goest to LORD thy God shall bring thee into And it shall come to pass, when the

terebinths of Moreh? over against Gilgal, beside the Canaanites that dwell in the Arabah, of the sun, in the land of the behind the way of the going down Are they not beyond the Jordan,

shall possess it, and dwell therein. LORD your God giveth you, and ye 31 go in to possess the land which the For ye are to pass over the Jordan to

set before you this day. Statutes and the ordinances which I And ye shall observe to do all the

live upon the earth. thee to possess it, all the days that ye the God of thy fathers, hath given to do in the land which the LORD, ordinances, which ye shall observe These are the statutes and the

כלפי הר עיבל, ופתחו בקללה (סומה לב.): ופממו בברכה ברוך האיש אשר לא יעשה פקל ומקכה וגוי. כל הארורים שבפרשה אמרו מחלה בלשון ברוך, ואח"ר הפרו פניהם (92) ונחחה את הברכה. כמרגומו, ימ מצרכים, אם המצרכים: על הר גרזים. כלפי הר גרזים. מופכים פניהם,

ספוך, ודרך בפשמא ורפה: - מול הגלגל. רחוק מן הגלגל (מומה לג:): - אלוני מורה. הוא שנה, שגאמר עַד מְקוֹם שָׁבֶּס שממים, אחרי נקוד בפשמא, ודרך נקוד במשפל והוא דגוש, ואם היה אחרי דרך דבור אחד, היה נקוד אחרי בַּמְשָׁרֵח בשופר . אחרי, מופלג סוא: - דרך מבוא השמש. להלן מן הירדן ללד מערב, ומעם המקרא מוכים שהם שני דברים, שננקדו צשני (35) הלא המה. נמן בסס פימן: אחרי. אמרי סעברת סירדן סרבס וסלאס למרמוק, ווסו לצון אמרי, כל מקוס שנאמר

(15) כי אחם עוברים את הירדן וגרי. נמיס של יכרן יסיו מימן בירכס שמצולו ומיכשו למ סלרן: עַר מַלוֹן מוֹכֶה (ברחָשִים יבּ, ו):

בּבּבו: וְעַלְיהַ וְתַּבְוּה בֶּלְ־עֵּלְוּ עַבְּלְיבִילְוּ בָּלְיבִילְוּ בָּלְיבִילְוּ בָּלְיבִילְוּי אָבְעַנִינִים הַּבְעַנִינִים עַבְעוֹנִים הַבְּאַ בַּמִּגֹּא נַמָּגָּא נַמָּגַ בַמָּעַא ב אַשֶּׁר עְּבְּרוּ־שָׁם תַּגּוֹם אַשֶּׁר דִּפְּלְחוּ תַמֶּן עַמְעַיָּא דְּאַתּוּן אַבֶּר הְאַבְּרוֹ אָת־בָּל הַמִּקְנֿוֹת אַבְּדָא הָאַבְּרוּן יָה בָּל אַהְרַיָּא

ונביון נה טְצָּוֹהָהָ הַיָּהַוֹּיִהַ וְיִהַיִּהַ

hills, and under every leafy tree. the high mountains, and upon the dispossess served their gods, upon wherein the nations that ye are to Ye shall surely destroy all the places,

口口にお: נֹאַבֹּגַשָּׁם אַנַיַמְמָם מִּוֹיַנַמָּלִים بظفرير المتتكافأ ڗۼٚڟ۪ڐؠڟڟ ロジョ المُحَلَّلُمُ الْمُحَلِّلُمُ الْمُحَلِّلُمُ الْمُحَلِّلُمُ الْمُحَلِّلُمُ الْمُحَلِّلُمُ الْمُحَلِّلُمُ الْمُحَلِّلُمُ المُحْلِمُ الْحِمْلِمُ المُحْلِمُ الْحِمْلِمُ المُحْلِمُ المُحْلِمُ المُحْلِمُ المُحْلِمُ المُحْلِمُ אָר־מַצֵּבקַם אָעַ מְוֹבְּעִנִים יִנִיטָרְעִיּ ונעלטָב

בַבנּא: וֹטֹבּׁבוּן נִים מֻוּמִבוּן מִן אַטֹבֹא מענההון

their name out of that place. of their gods; and ye shall destroy shall hew down the graven images burn their Asherim with fire; and ye and dash in pieces their pillars, and And ye shall break down their altars,

₩Ç'ÇÜ'R **くぶじしゃ** څڅتربا:

לא עללבון כן לבם

seek, and thither thou shalt come; even unto His habitation shall ye your tribes to put His name there, your God shall choose out of all But unto the place which the Lord

Ye shall not do so unto the Lord

your God.

ינדרשו ולאָל שְּמַר: خُشِنَا گُنا_شُمُا شُمَّا خُشِدُا، י יהוָה אֵלְהַיכֶם מבְּלִ־שִׁבְמֵיכֶם יֵיְ אֵלְהֵבוּו מבָּל שִׁבְּמִיכוּוּ בְּנְאָם_אָבְׁ,ַבַּמְּלְיִם אָּאָבּ_יִבְּעָּר אֶבְ_{בַנוּן}

انتاعبا خنفا لتخثفحبا لنخمه نتربيل خنفا:

という はってい

of your herd and of your flock; freewill-offerings, and the firstlings your hand, and your vows, and your and your tithes, and the offering of burnt-offerings, and your sacrifices, and thither ye shall bring your

וֹאָעַ מֹגֹהֶבְעוֹנִיכֶם נהקאהם מּלַנוּגפֿם WGIT

ישרמל וְזְבְחֵיכֶם

נצאָנָבֶם:

וֹנִע אַפֹּבֹמוּע גַּבַכוּן וֹנִבִּב

ווש מההביכון

- המקומות אשר עבדו שם וגוי. ומס מלגדון מסס, למ ללסיסס לשר על ססריס: (ב) אבד האבדון. אבד, ואמ"כ מאבדון, מכאן לעוקר עבודם גלולים שלריך לשרש אמרים (עבודס ורס מס:): אח כל
- אשרה. אילן סיעבד (שס מת.): ואבדהם אה שמם. לכנות לסס שס לגואי, בית גליא קורין לס בית כריא, עין כל עין קוך (3) מובח. של אבנים סרבה: מצבח. של אבן אחת, וסיא בימום ששנוים במשנה (שם מו:), אבן שחלבה מחחלתה לבימום:
- נומלין את המזבחות, אלא שלא מעשו כמעשיהם, ויגרמו עונומיכם למקדש אבומיכם שיחרב (ספרי פא): לא מעשרן כן, אוסרס למוחק אם סשס ולנותן אבן מן סמובח או מן סעורס, אמר רבי ישמעאל, וכי חעלס על דעתך שישראל (+) א הששון בן. להקמיר לשמים בכל מקום, כי אם במקום אשר יבתר. דבר אתר ונתלחם את מובחותם ואבדתם את שמם (IQ ((1)):
- (a) לשכנו תדרשו. זס משכן שילס (מפרי מג):
- (6) זבחיכם. למיס של מובס: מעשרוחיכם. מעשר בסמס ומעשר שני ללכול לפניס מן סמומס: חרומח ידכם. ללו
- סבכוריס, שנאמר בסס וְלְקַמ סַבּּהֵן סַשֶּנֶא מִיָּדֶךְ (לקמן כו, ד): ובכרח בקרכם. לממס לכקו ויקריבוס שס:

ځنځك نيزد څرينه: ג'בב אַטַּם נִלִטַנכָם אָהָב - אֶלְתַילֶם וּשְׁמַּוֹשְׁם בַּכֹל מִשְּׁלֵח וְתִּחָדוֹן בַּכֹל אוֹשְׁמוּת יַדְכוֹן

מְמֶּיִם פַּע עַיְּיִם אָישׁ כַּלְ־תַּיְּמֶּר מִבְּרָין כָּא יִיִּמָא דֵין וְּבָר כָּלְ לא עזעשון בְּכֶל אַמֶּר אָנְיַנוּ לָא עַמְּבָּרוּוּ בָּכִל בַּאַנִעוֹיָא

יְהְוָה אֶכְהָיף בַּתָּן לֶרְּ: עַמְּנִיטְׁעִ נְאֶלְעַבְּנִינִאָּעִ אַמְּבִי נִיִּטְאַ נִּיִּנְאָטְסְנִּיִאָּ בַּיִי אֶלְטָּרִּ בּׁ. כְאַ_דֹאטֹם הַּגַ_הֹשֹׁנִי אָכְ_ אָנִוּ לָא אָנוּניוּוְ הַּגַ בֹּהּוֹ לְבִּנִי

וֹגַהַבְּטִּם_בָּהַעִּיּ なゆげん מְכָּלְ_אָנְבִיכָּם מְּנְחֵיל אָהְבֶּם וְחֵנִית לְבֶם יְהְבִּנִילוֹ מִפְּחוֹר סְחוֹר מבל־אַירינת מפרי דְּבְבַּיכוֹן מפְּחוֹר סְחוֹר or בְּאָבֶץ אֲשֶׁר־יְחְוָה אֱלֹהַיבֶם בִּאַרְעָּא דִּייָ אֱלְהַכֹּוֹן שַּׁחְּפֵין וֹהֹבֹנִטֹם אָטַ עַוּנִבְבַן וֹנְהַבֹּטֹּם וֹטַהֹּבָּנוּ זֹטַ וֹנִבּוֹא וֹטַטַּבוּוּ

نائك المرابات ثَلُجُه لُحِمْ مَخْلَاد بَلُدَ،جُه لَابَيْنَ נובשוכם מממושוניוכם ועובמע אַנְכֹּג עֹּגַוֹנִע אַנֹבֹים מִנִקְעַנִכֹּם שְׁמַּבׁע עַבְּיאַנ אָת כָּלְ־אָמֶער אָבְעַנִיכָּם פּוָ לְהַכֹּּל הִמִן הָם וְהְיָה הַמְּלוֹם צֵּשֶׁר־יִבְחַר יִהוָֹה

> غَلَلَكِ: אַנוּוּ וֹאֵלָה בַּנוּכוּוּ גַּבָּבַבְּי יְהְיָה וְהֵיכְלוּן הַמָּן בֶּדָם יִי אֶלְהַכוּן

ַנְבֵיב לָבַּ:

كالألظ

הֹלוֹטכוּן וֹנֹכֹסִט לוּגַהָּוֹכוּוֹ ני כָּל דַאָּנָא מָפַּפֵּיד וָהָכוֹן שׁכִינְהַיה תַּמָּן לִתַמָּן תַּיִּתוֹן

hand, and all your choice vows burnt-offerings, and your sacrifices, that I command you: your shall choose to cause His name to place which the LORD your God then it shall come to pass that the

enemies round about, so that ye and He giveth you rest from all your your God causeth you to inherit,

dwell in the land which the LORD

LORD your God giveth thee.

and to the inheritance, which the

is right in his own eyes;

for ye are not as yet come to the rest

here this day, every man whatsoever

Ye shall not do after all that we do

LORD thy God hath blessed thee.

and your households, wherein the

LORD your God, and ye shall rejoice

and there ye shall eat before the

in all that ye put your hand unto, ye

But when ye go over the Jordan, and

dwell in safety;

which ye vow unto the LORD. your tithes, and the offering of your dwell there, thither shall ye bring all

(√) אשר ברכך ה׳. (פי סנרכס קַנַח (מפרי מד):

כל הישר בעיניו, נדרים ונדבות שאחס מתנדבים על ידי שישר בעיניכס להביאס, ולא ע"י מובה, אומס תקריבו בבמה (זבחים שסיא עמכס ונמשח, וסיא כשר לסקריב בו חעאום ואשמוח נדרים ונדבוח, אבל בבמס אין קרב אלא סנידר וסנידב, וזסו איש מיד מוחרים אחם להקריב בבמה כל י"ד שנה של כבוש וחלוק, ובבמה לא חקריבו כל מה שאחם מקריבים פה היום במשכן, (8) לא חששון ככל אשר אוחנו עושים וגר. מוסג למעלה על כי אחם עוברים את הירדן וגוי, כשמעברו את הירדן,

וכב אפו ועונכנו בעובנו

- (פ) כי לא באחם. כל מומן י"ד שנס: עד עחה. כמו עדיין: אל המנוחה. זו שילס (שם קיע.): הנחלה. זו
- כבוש ומלוק ומנומה שַגּוֹיָם מֲשֶׁר הְפִיַם ה'לְנַפּוֹת בְּם מֶׁם ישְׁרָמֵל (שופטים ג, מ), ומין זו מלח בימי דוד. מז: (10) ועברתם את הירדן וישבתם באדץ. שממלקוס, ויסל כל למד מכיכ למ מלקו ולמ שצמו: והניה לכם. ללמר ירושלים:
- שילס ובאו לנוב ומרבה נוב ובאו לבבעון, היו הבמות מותרות, עד שבאו לירושלים (שס): מבחר ברריכם. מלמד שיביאו שמה חביאו וגוי. למעלה אמור לענין שילה וכאן אמור לענין ירושלים, ולכך חלקם הכחוב, לימן היחר ביץ זו לזו, משחרבה بروَّد مُزدِّد، ريْمُور حِهِرُاء فَدْ بِهِا حَوْدِ بُو جَفَا جَوْد بُنُكُ فِي فِرد بُنَكَ فِيدَ هِ فَرَاب حَقِرت إِمَام جَفَا لَهِ فِي الْمِي الْمُورِد عَلَيْهِ فِي الْمُورِد عَلَيْهِ فِي الْمُعَالِينِ الْمُؤْدِ بُنُكِ فِي فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ فَي اللَّهُ عَلَيْهِ فَي أَنْ فَلْ اللَّهُ عَلَيْهِ فَي اللَّهُ عَلَيْهِ فِي اللَّهُ عَلَيْهِ عَلِيهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَل (II) והיה המקום וגוי. זנו לכס זימ סזמירס זירועליס, וכן סוח חומר זדוד, ויָסִי פִּי יָשַׁזַ סַמֶּלֶךְ בְּבֵימוֹ וַסִי בֵּנִי לֹ תְמְבִּינּ

װַכְּט וֹנְעַבְי אִשְׁכֶּם: אֹמֶּבׁר בַּמְּמְבֵּרִכְּם בַּר אָנוֹ לָוְ אֶבִר לִנִי בְנִים עוּלְם וֹאַטְׁסֹּרָא لمَحْدَدُه لَمَمْبِتَدَدُه لَلَامِّلِ لِمَمْنَفُدِيا لَجَرَاهُدِ يَحْظَلَنَدِيا 71 XÜQ الشمراؤه لأجزأ إحزر بجرأتا لأكرتادها

בְּבְלַ מָלַנְם אָמֶגַר שַּבְאָנִי: و، הَשَِّمِة ذِلَّهِ فِلْ مَعِدُلَ فَأَمَرُهُ مِومِقِد ذِلَة جَزَفِهُ مَوْدَ

אַנכ׳, מַבּוֹיִבֹּ: מְלְמֵיִרְ וְאָשׁׁם שַּׁמְּאָבִי כָּלְ אָאָבְר בֵּלְוִיטָר וְיִסְּמִּוֹ שַּׁמְּבֵיר כֹּלְ  بِ بِ بِ بِ بِ بِ بِ فِي لِ مِ فِي لِ فِي لِ مِن فِي رِاد قِينِ لِـ * فِي بِ * فِي فِي الْ فَهِ فِي الْ فَا فِي الْ فَا فِي الْفِي اللَّهِ فِي اللَّهُ فِي الللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ فَاللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ اللَّهُ فِي اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّاللَّا اللَّاللَّا الللَّهُ الللَّا الللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ الللَّهُ الللّل

בּגַּבוֹ, וֹבֹאַנֹיִב: שְׁעְּבֶּיִר הַשְּׁמֵא וְהַשְּׁהוֹרִ יֹאִכְלֶנִּוּ \$<_\(\frac{1}{2}\) \text{\$\frac{1}{2}} \text{\$ sı וֹאַכֹלִטֹּ דֹמֶּר כֹּדֹוֹכְּט יִׁנוֹיִנִי וֹטִיכוִלְ דַּמֶּרִא כַּדּוֹבְטֹא גַּיִּנֹ ترط چَچُر يَقِهُكِ فَإِكِرًا خُلِيد چُچُ لِـ مَن يَغَمُّكُ مَا فَا فَالْكِيا خُلِيد خُجُحُ لِـ مَن يَغَمُّكُ فَاذِينَ

שַׁמְּבַׁכְּוּנִ כַּמֶּוֹם: י בֹל בֹבֶּׁם לָאִ שַאָבֹלְנִ הַּלְ בַּלְאֹבֹא לְטִנִּג בַּמֹא לָא שֹנִבֹלְנִוּ הַּלְ

: בַּבוֹב בַּבְיבוּ בּבְיבוּ לבבול אַמָּב טבר וֹנִדְבַטָּיִר ילכנט ללננ וֹמאָני וֹלַגַ حا مَمْهَد كَيْدُك إندلِهُكَ أنجُنْكِك לאַ עוּכֻּלְ בַאֶּכִלְ בֹאָבֹּלְ בֹאָבֹיוּ

> بخثفديا וְמִחְדּוֹן בֵּרֶם יִיָּ צֵּלְהַכוֹן צַּתּוּן

באלא מפפיר לף: אַם בּמּעַוָם אַמָּב וּבֹעַר אָלְבוּו בֹאַעַרָא בּוֹעַבַּהּי

הֹלְנוֹעַבַ בַּבֹלְ אַעַבָּא בַּעַעָּהָי

כֹּבֹתַּר מַבִּיֹא וֹאַוֹלָא: מֹסֹאֹלֹא וֹבֹלִגִּא הַלְּנִנְיִנִי אָלְטִוּ צִּיִנִר לָנִי בַּבֹּלְ מַנִוֹנִי

אַרְעָאַ הַישְׁרְבָּיה כְּעַיָּא:

וּאַפֿרמוּט וֹבָר: ומהטב ולכובו עולב והאלב #EILL קית לף וְאוּ לְמִיכַּלְ בַּלִוֹנִי

> hath no portion nor inheritance within your gates, forasmuch as he maid-servants, and the Levite that is men-servants, and your 12 and your daughters, and your LORD your God, ye, and your sons, And ye shall rejoice before the

place that thou seest; rot thy burnt-offerings in every Take heed to thyself that thou offer

with you.

shalt do all that I command thee. burnt-offerings, and there thou there thou shalt offer thy 14 shall choose in one of thy tribes, but in the place which the LORD

gazelle, and as of the hart. clean may eat thereof, as of the given thee; the unclean and the Lord thy God which He hath according to the blessing of the 15 after all the desire of thy soul, and eat flesh within all thy gates, Notwithstanding thou mayest kill

earth as water. thou shalt pour it out upon the Only ye shall not eat the blood;

offering of thy hand; thy freewill-offerings, nor the of thy vows which thou vowest, nor of thy herd or of thy flock, nor any wine, or of thine oil, or the firstlings gates the tithe of thy corn, or of thy Thou mayest not eat within thy

- (13) השמר לך. לימן לה מעשם על סדבר (מפרי ע): בכל מקום אשר חראה. השר יעלם בלבך, הבל החם מקריב
- (14) באחד שבטיך. במלקו של בנימין, ולמעלה (פסוק ה) הוא אומר מָבֶּל שֶׁבְּמֵיכֶס, הא כינד, כשקנה דוד אם הגורן ש"פ נביא, כגון אליסו בסר סכרמל:
- (ויקרא ז, יש), סולרך להחיר בו שמחא ומהור אוכלין בקערה אחת (יבתוח עג:): בצבר וכאיל. שאין קרבן בא מהם: על ידי ובימס (בכוכות מו.:): - השמא והשהור. לפי שבאו מכח קדשים שנאמר בסס וְסַבְּשָׁר מַשֶׁר יִנַּע בְּכָל שָמֵח לֹה יַמְבַל בכל מקוס (ספרי עא), יכול יפדו על מוס עובר, מלמוד לומר רק: - חזבח ואכלח. אין לך בסס סימר גיוס וָמָלֶב, אלא אכילס מחר, פִי יַרְמִיצ ס' מֵלֹטֶייְ בְּמָה נְּצַלְּךְּ וּגו'ן מְׁעַרְמָ מֹלְנָק בְּשָׁר וּגו' (פֿמוק כ), במס זס מדבר, בקדשים שנפל בסס מוס, שיפדו וימכלו (15) רק בכל אוח נפשך. במה הכחוד מדבר, אם בצער חאוה, להחירה להם בלא הקרבח אימורים, הרי אמור במקום מַשְׁבַוֹנְסְ סִיבוּסִי, גבס סוסב מכל סשבעיס, ומכל מקוס סגורן בחלקו של בנימין סיס:
- לריך כסוי (מולין פד.). דבר אמר, הרי הוא כמים להכשיר את הזרעים (ספרי עא): (16) רק הדם לא האכלו. מע"פ שמתרמי שמין לך צו זריקם דם צמובם, לא ממכלנו: השפכנו כמים. לומר לך שמין בצבי וכאיל. לפומרן מן הזרוע והלחיים והקנה:

بِمَيْرِهِ هِٰكِمُ بِيهِ ذِحَ مَهُٰكِم بِيهِ : بخفك نمخكك تغفيك ندخنه יְחְוָה אֱלֹהֶיף בּוֹ אַמָּה וּבְנָף ⁸¹ שאַלבְנּוּ בֿמַּלוִםְ אַּמֶּב וֹבֹעָב جُ، هٰܩۦڔؙڂڗڔ يُحرِب؛ ڰؚڔٛڡ؞١

הַשְּׁמֶר לְןֹדִּ פֵּן חַעֲּזֹר אֶח הַלֵּוֹי אִסְהְמַר לְןְדִּ דְּלְמָא הְרַחֵיק יָח.

עאַכֿל בַּשְּׁר: كْݣْݣْرْد خْشُد خْخْد كَنْد بْخْدْد كْنْد بْخْدْد لْخَيْد لْخْشْلا אַכְבְוּר בְשֶּׁר בִּירהְאַנֶּת נַפְּשְׁרָּ يه ﴿ لَا كَالِي مَعْبُمُ لِي يَعُدِ لِكُلِّ لِيُعَمِّلُ فِي فِي هِ لِمَحْرِدِ كِلِّهِ لِسَمِّد هِن ب בְּיִינְהְתִיבְ יְהְנְה אֶלְהֶיף אֶתַ

عَزَى رَخُمُكَ : אַשֶּר נְתָּן יְהֹנְה לְףְ כַּאַשֶּׁר מִם וֹזַבְטַׁטֵּ מִבְּלֵבְרָ וּמִגֹּאָנָבַ יִבְּחַר יְהְנָה אֶלהֶיף לְשִׁים שְׁמַּוֹ בּי־יִרְלַ מִמֶּוֹּ תַמֶּלִים אֲשֶׁר

וְתַּמְּהְוֹר יַהְהָוּ יֹאִכְּלֶנּוּ: וֹאָט עַאַלְּלָ כֵּן האַכְלְנָנִי הַשְּׁמֵא שָבָּיָא וֹאַיִלְאַ כֵּן הַיִּכְלְנֵּיה אַּב פֹאַמְּב יֹאֹכֹלְ אָנוַנוּאַבֹּי, פֿנַם פֿמֹא בַמּנִאַבֿי, פֿמָּב

> ין אָלְהָךְ בְּכֹל אוֹשְׁטִּוּת יְדֶךְ: ון אָלְבַוּר בַּיה צַּהָ יּבְּרָרְ באַטבא בוטבה, ⊒لٰت

> בְּתֹאֵׁנו כַּלְ יוֹמֶוֹדְ מַּלְ אַנְעָּוֹדִי:

تَظْمُكُ عَارِيحٌ حَمُلًا٪: למוכל בשורא בכל המונו خَمُلُهُ \$ُدِّ، نَانُلُمْ، رَفَمُكُ هُدر تَفْقَر لَرُ هُكِٰ بَلَكُ مُن فَالِهُ لِهُ لَا يُعَالِمُكُ

אַכּינְהַיה הַמָּן וְהִכּים מִתּוֹדְף נטבע מלב אַטבא

ביהבר ון לף כמא لانكلام، ئا څڅكك ځېښتغد

בכל רעות נפשר:

ترخظتنك: בְּיִבְשְׁבַּאַבְּאַ וֹבְבְיָא

> all that thou puttest thy hand unto. rejoice before the LORD thy God in within thy gates; and thou shalt maid-servant, and the Levite that is and thy man-servant, and thy thou, and thy son, and thy daughter, the LORD thy God shall choose, LORD thy God in the place which but thou shalt eat them before the

thou livest upon thy land. Forsake not the Levite as long as Take heed to thyself that thou

flesh, after all the desire of thy soul. desireth to eat flesh; thou mayest eat will eat flesh', because thy soul I' :ysed thee, and thou shalt say: enlarge thy border, as He hath When the Lord thy God shall

after all the desire of thy soul. and thou shalt eat within thy gates, thee, as I have commanded thee, flock, which the Lord hath given thou shalt kill of thy herd and of thy 21 there be too far from thee, then God shall choose to put His name If the place which the Lord thy

may eat thereof alike. thereof; the unclean and the clean 22 hart is eaten, so thou shalt eat Howbeit as the gazelle and as the

- (13) לפני הי. לפנים מן המומה: והלוי אשר בשעריך. אם אין לך למם לו מחלקו, כגון מעשר ראשון, מן לו מעשר מת סענועס: ובכרת בקרך. מוסרס לנסניס: ותרומת ידך. מלו סנכוריס: מפורש בפרקי דר' אלישור (פרק לו), והוא שנאמר פי אם בֶּמִירֶךְ בָּעַוְרִים וְהַפְּמָהִים (שמואל־ב ה, ו), גלמים שנהבו עליהם שכרת להם אברהם ברית כשלקת מהם מערת המכפלה, ולא יבוסים היו אלא חחיים היו, אלא על שם העיר ששמה יבוס, כך ַרשמי. כיונא בו, וְמָת סַיְבוּמִי יוֹשְׁבֵּי יְרוּשְׁלַם נֹמׁ יָכְלוּ בְּנֵי יְסוּדֶס לְסוֹרִישָׁם (יסושע מו, סג), יכוליס סיו, אלה שמינן רשמין, לפּי (דו) לא חובל. בא הכחוב לימן לא מעשה על הדבר: לא חובל. רבי יהושע בן קרחה אומר, יכול אחה, אבל אירך
- שני, אין לך מעשר עני, הומינהו על שלמיך:
- (91) השמר לך. לימן לא מעשה על הדבר: על אדמחך. אבל בגולה אינך מווהר עליו יותר מעניי ישראל:
- אות נפשך וגוי. אבל במדבר נאסר להם בשר חולין, אלא אם כן מקדישה ומקריבה שלמים: (OS) בי ירחיב וגוי. למדס מורס דרך ארן, שלא ימאוס אדס לאכול בשר, אלא ממוך רמצמ ידיס ועושר (מולין פד.): בכל
- באשר צויחך. למדנו שיש לווי בובימה היאך ישמומ, והן הלכום שמימה שנהמכו למשה מסיני (מולין כם.): (IS) כי ירחק ממך המקום. ולה מוכל לבה ולטעות עלמים בכל יום, כמו עכעיו עסמעכן הולך עמכה: וזבחת וגור
- (שב) אך כאשר יאכל אח הצבי הרי. לינך מווסר ללכלן במסרס, לימס לביוליל מלבן מומר לף מולין מלבן מומר, מלמוד

برزوس بالمرتوبة المرابعة עַבָּט עַנְאָבעאָכָל דָטָא אָרֵי דָּטָא הואַ נִפְּשָׁא וֹלָא

לא עאַללְנוּ הַּגְ בִּאַבׁה לְאִ עִהְלֹלְנוּ הַגְ אַבְׁהֹאִר לְאִ עִהְלֹלְנוּנִי הַגְ אַבְּהָאִי יִּילְ

بَرْخُدُنَّكُ هَلَاثِيكُ خَيْنَمُمُ لِا نُرْخُدُكُ خُنْنَكُ هُنَا بَمُحْيَدُ יַ לְאֶׁ תַּאְּבְּלְנָנִי לְּמָתֹּן יִימָּב לְוֹדִּ לְאִ תַּיִבְּלְנִּיה בְּּדִיל דְּיִישַׁב

ريم ۾ پيور ۽ پي جان جاءِ جُمان منه نها ۽ بمنا جُه

אַמֶּר יִבְּתָר יְהוֹה: بنثثنك فهُم بَهْمُ هُم لِقَطَبَ النَّلَكُ فَصِيم الصَّادَ خُهُمُدُه

אָלְיָוֹב וְעַבַּשָּׁר מַאָּבֶל: וְבְּמֶיף יִשְׁפֵּךְ עַלְ־מִוְבַּתׁ יְתְנֶת ^{קב} עַל־מוְבָּח יִהְנָה אֱלֹהֵיף וִדִם־ لْمُشَيْنَ مَذِيْرَكِ لَاقَشَلَا لَلَيْكِ لَوَشُدَيَ مَذِيْنَكَ فَشِدُهِ يَلَمُهُ

בְּעֵינֵי יְהֹוְה אֶלְהֶיף: (o) מולָם כַּי תַּצְשָׁר הַמַּוֹב וְהַיִּשָּׁר יישָׁב לְּלְּ יִלְבֹּנִינִ אַּטַבְיִנִּ מַּרַ عد بَعْدُ لِهُ كُلُول الْمُرْدُدُ فَاجَنْكُ خُرِيمًا لِيَعْدُرا لَـ لِمُرْمُ فَوَلِد خُكَ جَدَرَ فِ מָלְר וְמִּׁמֹמֹמִי אֲׁנו כֹּלְ נוֹוּבְינוֹם מֹר וּנִיבַפֿנּילְ יִנו כֹּלְ פּּנִינְמִיּא

שוכול נפְשָׁא עם בִשְּׁרָא: ב בק הוֹיַק לְבְלְהִי אֲבָל הַדְּׁם בִּי לְחִיד הְפַּף בְּדִיל דְּלְאֵלְמֵיכַל

בְּבְשֶׁר בֶּבְים יְיִנִי:

لارحبح: מֹבְבְּטִא בּנִי אֶּלְטִבׁ יִּבְמְבָא tخمَن عنيُهُك نهُنْهَك مَم מּלְ מַוְבְּטִא נֵין אֶלְטִוּ וְנִם

بلخمِد كَلُو لَرُ هُذُنِكِ: הֹלְמֹא אֹנו עֹהֹבוּג בַעֹפֿוּן ביישב לף ולקנף בהנה ער

> thou shalt not eat the life with the 23 blood; for the blood is the life; and Only be stedfast in not eating the

pour it out upon the earth as water. Thou shalt not eat it; thou shalt

25 well with thee, and with thy Thou shalt not eat it; that it may go

the LORD. do that which is right in the eyes of children after thee, when thou shalt

LORD shall choose; and go unto the place which the 26 hast, and thy vows, thou shalt take, Only thy holy things which thou

thou shalt eat the flesh. the altar of the LORD thy God, and sacrifices shall be poured out against thy God; and the blood of thy blood, upon the altar of the Lояр burnt-offerings, the flesh and the and thou shalt offer thy

right in the eyes of the Lord thy thou doest that which is good and children after thee for ever, when go well with thee, and with thy which I command thee, that it may Observe and hear all these words

הבשר. מוסרס למבר מן סמי (מולין קב.): שסים קל לסשמר ממנו, שפין פֿדס מספוס לו, סינרך לפוקך בפוסרפו, ק"ו לשפר מנום (ספרי עו): ולא האכל הנפש עם רבי יהידה, רבי שמעון בן עואי אומר, לא בא הכמוב, אלא להוהירך וללמדך, עד כמה אחה לריך להמחוק במלום, אם הדם (ES) רק חזק לבלתי אבל הדם. ממס שנסמר סוק, סמס למד שסיו שמופים בדס לסכלו, לפיכך סולרך לומר סוק, דברי לומר אך:

(אב א האכלנו. אוסרס לדס סממלימ:

(as) לא האבלנו. אוסרס לדס סאיצריס: למען יישב לך וגר. לא ולמד ממן שכרן של מנומ, אס סדס שנפשו של אדס

(62) רק קדשיך. אע"פ שאמה מומר לשמוע מולין, לא המרמי לך לשמוע את הקדשים ולאכלן צשעריך בלא הקרבה, אלא קלס ממנו, ספורש ממנו זוכס לו ולבניו אחריו, ק"ו לגול ועריום שנפשו של אדס מחאוס לסס (מכוח כג:):

ואח"כ וסבשר מאכל. ועוד דרשו (ספרי עו) רק קדשיך, שבא ללמד על הקדשים שבחולה לארץ, וללמד על החמורוח ועל ולדוח (קב) ועשירה על היך. אם עולות הם, מן הבשר והדם על גבי המובת, ואם ובחי שלמים הם, דם ובחיך ישפך על המובת תחלה, סבימס לבית סבתירס:

שָׁנִימָ, חֿפשר שמשמע ומקייס, סחֿ כל שחינו בכלל משנה, חֿינו בכלל מעשה (ספרי עע): אח כל הדברים. שמהחֿ מביבה (82) שמור. זו משנה, שלחס לריך לשמרס בבמיך שלל חשכח, כעיין שנאתר, פִי נְשִיס פִי מִשְׁמְבֵס בְּבַּמֶגֶךְ (משלי כב, יח), ואס לדשים שיקריבו (בכורות יד:):

19

אַלָּים אֲשֶׁר אַמָּה בָא־שָׁמָה דְּאַהְ עָּלֵיל לְתַמָּן לְמֵירָת בְּיִינְהְיוֹהְ יְחִנְּה אֶלִהְיִף אֶתַ -

אַבוּ וֹמָוּגֵּוּ וֹוֹ צִּגְלִבוֹי וֹע מַּטְׁמַוֹּא

and dwellest in their land; them, and thou dispossessest them, whither thou goest in to dispossess off the nations from before thee, When the Lord thy God shall cut

אַנִם נֹגֹמֵּבְׁנֵי בַּאַנִּבְּים: אָטָם נימִרט מפּוֹגוֹע וֹנְרַמִּטֵּ נִטְטֵּנֶר בּאָרַמִּעוּן: אָבְחַ נימִרט באראט.

קדַרִשׁ לַאַלְהֵיהָם לַאַמֹּר אַילָּה os אַבְרֵי, הִשְּׂמְרֶבַם מִפְּנֵיִרְ וּפֵּוֹ בְּתִּרִילוֹ בְּתַר השְּׁמֶר לְּדְּ פֵּּן הַנְּבֵמֹתְ אַנְוֹרִיהָם אִסְּהְעָר לְּדְּ דִּלְמָא הַהְּבֵּילִ

מהוטעון וֹאַהְבוֹג בּן אַב אָנֹא: פֿלִטוּל מַּמִמוֹא טַאָּכָּוּל וֹטַ וֹבְלְמֹא טִטְבַּה

will I do likewise.' nations to serve their gods? even so gods, saying: 'How used these and that thou inquire not after their they are destroyed from before thee; ensnared to follow them, after that take heed to thyself that thou be not

מַשׁל לַאַלְנִינְיִם בַּי גַם אָתַר עַבְּרֵין לְטְעָנְיִהוֹ אָרֵי אָרְ יָת בּ כִּי בֶּלְ־חּוֹעֲבַׂת יְחֹנְה אֵשֶׁר שְּנֹא צֵבִי כְלְ דִּמְרַחַק קֵּדְם יְיָ דְּשְׁנֵי ريخ تويوس خا كردين يجكريرا لاج مويديد وا هده بريورة אָלַבוּיהָם וֹאָמֶשֶׁרַבֵּן נַם_אָנִי:

יַעַבְדוּ הַגּוֹיָם הָאַכֶּהוֹ אָת־

בנובא למְצְּנִינִינו: לניהון וְיָה בְּנְהְהוֹן מוֹקְהָיוֹן

fire to their gods. their daughters do they burn in the their gods; for even their sons and He hateth, have they done unto abomination to the LORD, which LORD thy God; for every Thou shalt not do so unto the

אָנַר בְּלְרַנַיִּבְּלֶר אָמֶוֹר אָנְכִי, יָנִר בְּלִ פִּנְיִנְמָא צַּאָנָא מִפַּפִּיר בַּאָמִ לַאַלְיַנִינֶם: בְּנִיהָם וֹאָנַבְבְנְנִיהָם וֹאָבַבּ

diminish from it. thou shalt not add thereto, nor you, that shall ye observe to do; All this word which I command

تبزر ترۋيد: (פ) לְמְּשִׁוּע לְאַ־תְּסֵׁךְ עְלְיִי וְלְאַ לְאִ תִּיִּסְפּוּן עַלְיִי וְלְאִ תִּיִּטְרָּוּוּ מְצַנְיִּר אֶעַבְּם אָעַוּ תַשְּׁמְנִר יָחָכוּן יָמִיה הִשְּרוּן לְמָנֵּבָר

הַלְּוֹם וְנְתָן אֵלֶיִרְ אָוֹת אָוֹ מוֹפֵת: הַלְמָא וִימִין לָרְ אָת אוֹ מוֹפָת: יא בין יקום בְּקַרְבָּלְ נְבָיא אָוָ חַבֶּם אַבי יְקוּם בִּינָה נְבִיָּא אָוָ חָבִים

wonder, dreams—and he give thee a sign or a prophet, or a dreamer of If there arise in the midst of thee a

סים עבודמס ומייב, מבל ובומ וקעור ונסוך וסשממומס, מפילו שלה כדרכס מייב: הינשמים לגבוה, בא ולמדך כאן, שאם דרכה של עבודת אלילים לעבדה בדבר אחר, כגון פוער לפעור וזורק אבן למרקולים, זו לפי שלא ענש על עבודת אליליס, אלא על ובוח וקמור ונסוך והשחחואה, כמו שכחוב בְּלָמִי לַס' לְבַּדּוֹ (שמוח כב, ימ), דבריס מס נשמדו אלו, מפני מעשים מקולקלים שבידיסם, אף אחה לא מעשה כן, שלא יבואו אחרים וישמידוך: איבה יעבדו. רביס, ויסיו מחזיכין ומחנקשין אחר ממונו: - אחרי השמרם מפניך. אחר שחכהם שאמידס מפניך, יש לך לחם לב מפני פן מערף אמריסס, לסיות כרוך אמר מעשיסס, וכן יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁס לְכָל אֲשֶׁר לוֹ (מסליס קע, יא), מקלל את סרשע לסיות עליו נושיס שנופל ממנו, מבל בלשון מיכוף וקשקוש מלינו נו"ן, וַפַּרָבַבָּבָה דָּמֹ לָדָמֹ נָקִשָׁן (דנימל ה, ו), ומף וה מני מומר, פן מנקש ממריסס, (30) פן חנקש. אונקלום מרגס לשון מוקש, ואני אומר שלא מש לדקדק בלשון, שלא מלינו נו"ן בלשון יוקש, ואפילו לימוד עליך מלוס קלס כמלוס חמורס (ספרי שס): הטוב. עיני סשמיס: והישר. בעיני אדס:

(I) אח כל הדבר. קלס כממורס: חשמרו לעשוח. לימן לא מעשס על עשס סאמוריס צפרשס, שכל סשמר לשון לא (13) כי גם אח בניחם. גס, לרצוח אח אבוחיסס ואמוחיסס. א"ר עקיצא, אני ראיחי נכרי שכפחו לאציו לפני כלצו, ואכלו:

טרבע ברכות בברכת כסנים (פפרי פב): מעשה הוא (מכוח יג:), אלא שאין לוקין על השמר של עשה: - לא חסף עליו. המשה עועפום בהפלין, המשה מינין בלולב,

(ב) ונחן אליך אוח. בשמיס, כענין שנאמר בגדעון וְשָשׁיִם לִּי אוֹם (שופעיס ו, יו), ואומר יָהִי גָא הֹבֶּב אֶל הַבְּּיָה וגוי (שֹס

וּבֹלִטֹם וֹלֹלִלִבַם: אֶּבְעַוֹּיִם אִּעִוֹנִים אִהָּנִר לְאִי הֹהֹוֹטִ הַמִּמִּיִּא בַּלְא וֹבַהֹּטִינוּ ئ جَيْر هَرُبَة رُهُمُن يَرُخُت هِلِيَّرَ، فِقِهَ حُقِيمَت נבא האות והמופה אַשֶּר וְיִיהִי אָהָא וּמוּפְּהָא דְּמַלֵּיל

 הַהֹוּא אֵּוֹ אֶל־חוֹלֵם הַהַּלְיֹם הַהוּא אוֹ מְן הְלֵים הֶלְמָא לְאֵ עַהְּתָּת אָרְ גַּלִבוֹיְ עַוּּלָוֹא לָא עַלַפּעָיָנָתוּ, וֹבְיָּא

خُدَدُوں نِدُدُحِ۔ تَغَمُّدُہ: אַטַבְּם לְגַּמּע בֿוֹמְבֵּם אָבַבוּם נִטַבוּן לְמִנֵּמ בַּאִימִיבוּוּ בַּבַּמִּעוּ עַהָּיא בֵּי מְנַפֶּׁה יְהְנְהָה אֶלְהֵיכֶם הַהִּיא אָבִי מִנָפִּי יִי אֶלְהַכִּוּן

עמברו ילו הדקקון: קשַׁלַרוּ וּבְקֹלְוֹ תִשְׁמַעוּ וָאָתִוֹּ

قِبَ بَطِمْلُ فِي ثِلُمْ مُعْلِقِكِ: (٥) אַמֶּר צִּיּרְ יְהְנָה אֵלְהֵיף לְלֶבֶׁה خَجُب، حُمَة، ثَالِ مَالِمَةُ ثَالِ מאָבוּא מִצְּבוֹם וְתַפְּּדְרְּ מִבֵּנִת יְהוְה אֱלְהֵיכֶם הַפּוֹצָיא אֶהְכֶּםוּ הַהוּא יוּמָת בֵּי דְבֶּר סְבְּׁה עַל־ וְהַנְּבֶיא הַהֿוּא צָּוֹ חֹלֵם הַחֲלֹוֹם

نَيْدَتُنك: אַהְיִם אָמֶר לָאִ יָדִגִּיהָ אַנְּהָר לאמֶר וַלְכָּׁה וָנַעַּבְּדָה אֱלֹהַים אַּנ בְשְׁבֶּּ אֲמֶב בְּנָפְשְׁבָּ בַּפַּמָב ע בוף אורבקף צוו צַשָּׁת היקף جْد نْصْنَاكِ هُنْدَك كُلْ هُوْك هُرِـ

> لز خ ك ناذرا: خثك

هِمُلَالًا يُعَرِينَكُم فَكُرِك فَمَد هَذَا مُنْ يُعَرِينَهِ لَانْ هُرُبُونَا

بختبختي ففظلها: يوع المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة פקודוהי הטרון ולמימביה שׁביל וְיָביה הַדְּהַלוּן וְיָנִי

קאַמְעָייִיקָרְ מֹבויהאָא にぶしなみ ドロギビュ בַּבוּג יַנְקְמָהַ, אָבוּ מַבָּיִל ונביא ההוא או הלים הלמא

יטפֿבּי אַביש דָּבִישׁ מִבּינָד: kadil i Sáil sáil au باقناك مقرب סמוא מל ון אַלְהַכוּן דַאַפּיק

غَفْ نَغُدُنُكُكُ عَلَيْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ לַמְּהְוֹע הַמְתְוֹא בַּלָא וְבַהְּטַא בְּסִהְרָא לְמֵימֵר נְהָךְ וָנִפְּלְח או בְרָךְ או בְרַמָּךְ אוֹ אַמַּת אָב, ומִלְכֹּנָּב אָבוּנָב בַּב אַמֶּנַב

> and let us serve them'; gods, which thou hast not known, thee—saying: 'Let us go after other 3 pass, whereof he spoke unto and the sign or the wonder come to

> with all your soul. your God with all your heart and кпоw whether ye do love the Lord your God putteth you to proof, to 4 dreamer of dreams; for the LORD words of that prophet, or unto that thou shalt not hearken unto the

shall ye cleave. Him shall ye serve, and unto Him unto His voice shall ye hearken, and commandments shall ye keep, and walk, and Him shall ye fear, and His After the LORD your God shall ye

evil from the midst of thee. walk in. So shalt thou put away the LORD thy God commanded thee to aside out of the way which the house of bondage, to draw thee Egypt, and redeemed thee out of the brought you out of the land of against the LORD your God, who because he hath spoken perversion of dreams, shall be put to death; And that prophet, or that dreamer

fathers; thou hast not known, thou, nor thy go and serve other gods,' which entice thee secretly, saying: 'Let us friend, that is as thine own soul, or the wife of thy bosom, or thy mother, or thy son, or thy daughter, If thy brother, the son of thy

- נומן לו הקב"ה ממשלה לעשות אות, כי מנקה ה' אלהיכם אתכם: 'לט): - או מופח. בארץ, דרחיב אם על יף גף על הַנְּיָה לַבַּדְּּיּ וְעַלַ כְּלָבָה וְעַל בָּלָבָן הֹרֶב) אע "פ רן לא חשמע לו. ואס חאמר מפני מה
- ובו חדבקון. סדבק בדרכיו, גמול מסדיס, קבור ממיס, בקר מוליס, כמו שעשה הקב"ה (מועה יד.): (פ) ואח מצוחיו חשמורו. מוכח משס: ובקולו חשמעו. נקול סגניסיס (מפרי פס): ואוחו חעבודו. נמקדעו:
- שפילו פין לו עליך פלה שפדהך, דיו (ספרי פו): (6) סרה. דבר המומר מן העולם, שלא היה ולא נברא ולא לוימיו לדבר כן, דישמודר"א בלע"ו: והפדך מביה עבדים.

63

מולב מפופו אַבהא והב פופו

וְעָּרִי הְאָבֶרִי הַאָּבֶייִי بالبوات مقلا معقد بهائا § סְבֵּיבְהַנִיכְּם נַפַּׂרבָנִם אֵבְּיִרְ אִׁי בְּקִּירִכִּין כִּוּ אִי דְּנִיִיִּמִן は怒ムに Ţ₫Ġ′□ אַהָּב מֹסֹהֹנִע הֹמִמֹיָא צַּבְּסַעַבוֹנִיכוָן

עַהְלָּלְ וְלְאֵשְׁבַבְּפָּׁת מְּלֶּתִי: إَذِهِ بَهُ مِنْ إِذِ مِنْ إِذِ الْأَيْ * مَوْرَة إِذِٰهِ مِنَاهُ فِرِدُ فِكُانَهُ לאַרואָבָר לוּ וְלְאַ הַשְּׁמֵּעִ אֵלְיִוּ לְאֵ הַיִּבָּיִ לְאָ הַיִּבָּיִ לְאָ הַיִּבָּיִי לְאָ

בְּאַבַרְנָה: בּוֹ בְּרֵאָמֻוּנְת לַנִּמִיתָּוֹ וְנִת בַּלַ קי הְרֹגֹ מַתַרְגָּפּי יָרֶךְ מִּהְיָה -

ጵቲኒ.□: המוציאַף מאָרֶץ מִצְרָיִם מבָּית לְעַיֵּירְ מִעַּלִ יְרְוֶֹּרְ אֵלְתְיִּרְ בִּעָּא לְאַמְעָּיִינִיף מִנִּיִרְלְתָא نَّ فَكَاذُ لَا يَا يَعْنُ لَا يَقْلُو كَا يَا يَقِيمُ الْمُلِائِينَ فَهَٰذِيْهُ لِيمِينَ لِمُلَالً

[™] וֹלְגְׁקְ וֹחֶּבְאָבְ וֹחֲמָתְתְּנִ וֹנִבְאָנּוּ וֹלִבְ וֹחְבָּאָבְ וֹחְמָתְתּוּ וֹנִבְםַבְנִּוּ

تيْد جَمَالِ الله (م)

שַׁם בַאַּמָר:

רְיִּשְׁא חָבֵּין בִּינְהִי כְּבְּּהָרִי חָהָע וְלֵא יִיסְפּוּן לְמִעֶּבִר כְּפִּחְּנְטִאּ הַבְּיוֹ בְּעָהְיִּ בִּישָׁא חָבֵּין בִּינְהִיּ

بْسَرْبَ هُجْنُونِهِ فَمِنَا خُلِهِ خُشِهِم قَانَ هُجُمُونَا بَوَرَدَ خُلَا جُمْمَدَ

בְּטִבְּבוֹם מִבּוּט מַבְּצוּטָא:

בְּבְרָהְרֵיהָא:

ÄĽ،

بتحابك

īt ŠĆĖL LAGŽL CALAX

לַמַלַּמְלַיה וּידָא דְּכָּלְ מַּמָּא

גוב שבי ביה בקדמיתא

וֹלֵא עַבַעוּם וֹלָא עַבַפֿי

بنظمختي

なはみん

נּי בְּיַהְשְׁמֵּעֶ בְּאַתַּה עַּנֶּיִרְ אֲשֶׁר אֲבִי הִשְּׁמַע בַּחָרָא מִן קרָוָרְ

thy God giveth thee to dwell there, If thou shalt hear tell concerning

wickedness as this is in the midst of 12 and shall do no more any such

And all Israel shall hear, and fear,

out of the land of Egypt, out of the

LORD thy God, who brought thee

sought to draw thee away from the stones, that he die; because he hath

And thou shalt stone him with

him to death, and afterwards the

but thou shalt surely kill him; thy

10 hand shall be first upon him to put

thou spare, neither shalt thou

thine eye pity him, neither shalt 9 nor hearken unto him; neither shall

thou shalt not consent unto him,

of the earth even unto the other end

far off from thee, from the one end round about you, nigh unto thee, or

of the gods of the peoples that are

hand of all the people.

conceal him;

of the earth;

house of bondage.

:Suives 13 one of thy cities, which the LORD

אחה ואבחיך. דבר וסגנמי גדול סומ לך, שמף סמומום מין מנימין מס שמסכו לסס מבומיסס, ווס מומכ לך עווב מס שמסכו בסווס, שמין דברי מפים מלה בסחר, וכן סוה הומר, בְּנֶשֶׁף בְּעֶבֶב יוֹס בְּהִישׁוֹן לַיִּלֶּס וַהַּפֵּלֶה (משלי ז, ע): אשר לא ידעת יד), מיפוד המקוע בארן: אשר בנפשך. זה אביך, פירש לך הכמוב את המביבין לך, ק"ו לאמרים: בהחר. דבר הכמוב אחיך. מאב: או בן אמך. מאס: חיקך. השוכבת בתיקך ומחקה בך, אפקיים"א בלע"ו זכן וּמִמִיק בָּשֶׁבֶן (יחוקאל מג, (y) בי יסיחך. אין השמה אלא גרוי, שנאמר אָם ה' בֶּמִימְןּ בִּי (שמואל-א בו, יש), אמיער"א בלע"ו שמשיאו לעשות כן:

במולם ועד קופו: רמוקיס, כשם שאין ממש בקרובים כך אין ממש ברמוקים: מקצה הארץ. זו ממס ולבנה ולבא השמים, שהן מהלכין ממוף (8) הקרבים אליך או הרחקים. למספרע קרוניס ורמוקיס, אלא כך אמר סכמונ, מעינן של קרוניס אמס למד עינן של לך מבומיך:

עליו. אם אמה יודע לו מובה, אינך רשאי לשמוק: עליו. לפי שנאמר לא פּעַמֹּד עַל דַּס בִּעֶדְּ (ויקרא ימ, מו), על זה לא מחום: - ולא חחמול. לא מהפך בוכומו: - ולא חבסה השמע אליו. בהתמננו על נפשו לממול לו, לפי שנאמר עוֹב קַעַוֹב עִמוֹ (שמות כג, ה), לוה לא מעווב: ולא תחום עינך (9) א האבה לו. לא מסא מאב לו, לא מאספנו, לפי שנאמר וְאָסְבְּמְּ לְרֵעֵּךְ בְּמִיךִ (ויקרא ימ, ימ), אם זה לא מאספנ: רלא

בו בראשונה. מנוס ניד סניקם לסמיםו, לא מם נידו, ימום ניד אמריס, שנאמר ויד כל סעס וגוי: (10) בי הרג תהרגנו. (סס ילא מצ"ר וכאי סמוירשו למוצש) ילא מצ"ר מייצ, אל ממוירשו לוכומ (ספרי פע): ידך תהיה

₽9

∶□ڭئىًا، אָבְעַנִים אַעַנִים אָהָב לְאָב הַמָּמָנִא בַּלָא נְבַהִּטֵּנוּ: +ı delêL ڲڒۺ؞ڡ יַבְאֻנ

בשומבר הואת בקרבף: וְהַנָּה אָמֶת נְכָּוֹן הַדְּבָר נִעִּשְׁתָּה

בְּהָלְהָהַ לְפִּי־חֲבֶב: וֹאָּעַבַּׁלְאָּהֶתַבַּּנִ בואָן_ ⁶¹ הַהָּוֹא לְּפִּי־חֲרֶב הַחֲבֶׁם אָתֲה הַהִּיֹא לְפְּּהְגָם דְּחָרֶב גַּּשָּׁר יָתַה עַבֶּר עַבֶּר אָטַ יָּמֶבֶינ עַמָּיר מִמְּיִם עַמָּים עַבָּר אָנַיר עַרְיָּם אַ

מולָם לא טַבָּנָה מִיר: حَنبَلِت الْمُرْتِينِة البَائِمَا يَوْمُ עַבְּקְיבִּ פַּלְיבִ פַּלְיבִ פַּלְיבִ פַּנִים מִנִים פֿר הַּבַּאִנִי נִּמִיר קוֹרְ רְחֹבְהֹ וְשְׂרַפְּהְ בָצֵּשׁ צָּתֹרֹ نْعُنِ خُرِ مِنْكُنِي فَكُاتِي هُرٍ_

:ئىلۇك خَيُّمُد نِمُوْم كِيُّرِيْنِكِ: אַפַּוְ וֹלְטַוֹ_לְנַ בַשְׁמִים וֹבְעַמָּנַ ⁸¹ - הַחֲגֶה לְמַׁעַן יִשּׁׁיִב יְהֹנְה מִחֲרַוֹן لَّذِي نَلُكُمْ خُنُلُكُ مُعُنِمُكُ مَا لِ

בְּעֵינֵי יְהֹוְה אֶלְהֶיף: (ס) אַנֹכִי מְצַּוְּךְ הַיָּוֹם לַעֲשׁוֹת הַיִּשְׁר ַ ¿הַּמִּרְ אָנַרַבַּּלְםִּאֹנִילָּוּנ אַהָּהָּרַ בָּי תִשְׁמַע בְּקוּלְ יְהְוָה אֱלְהָיף

> למומר והף וופלח לטעוני וֹאַסְמֹגאוּ וֹט וֹטִבּׁוּ עַבַּעַעַוּ בׁנֹג בֹלְנָתֹּלְ נְפֹּלֵנְ יַנְבֹבׁנִג בֹּנִג בַהְתָּא מִבּּנוֹנַ

: خَايَٰتَ וֹבְא קוּשְׁטָא בִּינָן י וֹבְרַמְּשָׁ וֹבְּבַלְשׁ וֹמִאַלְשׁ בִּימִר וֹעִהָּצָּלְ וֹעִהָּצִּלְ נִאִנִּי

ונת כָּל דְּבָה וְנָת בְּעִירַה

לְמְּלָם לָא טִטְבָּנִי מִנְע: בּיִּבְם גֹּג אָבְבְיבַב נִינִיבִי, שַּבְ חַבִּיִב וֹנִע כַּלְ הַּגְאַע שַׁכְּנוָהָ לְנִוָּ

בּלוּנם לַאָּבֹעַעַבּי: וובשום הֹלַב ווֹסִׁיּוֹלָב בַּמֹא רוגזיה וימין לף מבמא לבול היתוב ין מהקוף וֹלָא וֹבַכֹּל בּוֹבַנְ מִבַּהַם מוֹן

八世級中上 בּאָנָא מִפּפּיר לָךְּ יוֹמָאַ בֵין אֶּלְבַוֹב לְמִמָּר יָת כָּלְ פַּפִוּדוֹהִי אָבוּ טַלבוּג לַמִּוּמָבֹא בּוּוֹ

> known; other gods, which ye have not city, saying: Let us go and serve drawn away the inhabitants of their from the midst of thee, and have Certain base fellows are gone out

wrought in the midst of thee; certain, that such abomination is behold, if it be truth, and the thing search, and ask diligently; and, then shalt thou inquire, and make

the sword. the cattle thereof, with the edge of utterly, and all that is therein and edge of the sword, destroying it inhabitants of that city with the thou shalt surely smite the

not be built again. and it shall be a heap for ever; it shall every whit, unto the LORD thy God; fire the city, and all the spoil thereof place thereof, and shall burn with of it into the midst of the broad And thou shalt gather all the spoil

unto thy fathers; and multiply thee, as He hath sworn and have compassion upon thee, of His anger, and show thee mercy, LORD may turn from the fierceness devoted thing to thy hand, that the And there shall cleave nought of the

Lовр thy God. which is right in the eyes of the command thee this day, to do that all His commandments which I Voice of the LORD thy God, to keep when thou shalt hearken to the

- (13) לשבח שם. פרע לירועליס עלה ומנה לדירה (קפרי לב): בי חשמע וגרי לאמר. הומריס כן ילהו וגרי:
- מכאן אמכו, אין נעשים עיר הנדחם עד שידחוה אנשים, ועד שיהיו מדיחיה מחוכה (הנהדרין קיא:): (+1) בני בליעל. צליעול, שפרקועולו של מקוס (ספרי לג): אנשים. ולל נשיס ישבי עירם. ולל יושבי עיר לחרת,
- במקום אחר סוא אומר וְדְרַשְׁמָּ בִּימֵב (שם יו, ד), ולמדו סימב סימב לגוירם שוס, לימן סאמור של וס בוס: וסיטב, ושאלה אינו מן המנין וממנו למדו בדיקום, ובמקום אחר הוא אומר וְדֶרֶשׁוּ הַשַּׂפְטָיִם הֵיטֵב (דברים יט, יח), ועוד (פו) ודרשה וחקרה ושאלה הישב. מכלן למדו (שם מ.) שבע הקירוה, מריבוי המקרה, כלן יש ג', דרישה והקרה
- (16) הכה חבה. אם אינך יכול להמיתם במיתה הכתובה בהם, המיתם באתרת (בבא מליעה לה:):
- (עו) לה׳ אלהיך. לשמו ובשבילו:
- (13) למען ישוב ה' מחרון אפו. שכל ומן שעבודת הלילים בעולם, הרון הף בעולם:

וּהְאָרׁ נְזְמֶר:

שֶּׁר כְשְּׁבֻים וְשָּׁר עִזְּים:

¿ לְאָ עִאָּכֿלְ כַּלְ_עִוּהְדֶּע:

هُمُل مَر فَرْ لَهُلَمُّانَ (٥)

לו לְעָם סְנֶלְיה מִכּל הֶעַּמִים

בון עונים למה: מיניכון על מית: יב לַאַ חִּהְגְּדְינִ וְלְאֵ הַשְּׁמִנִי לֵּוֹבְוֹנִי הַהְהָהָמִמּנוּ זְּלָאִ הַשִּׁנִוּ מְרַטִּ בֵּיוֹ ַלְּגִישִּי בְּנָנִים אַמָּם לַיִרוֹנָה אֶלְהַנִינֶם בְּנִין אַמּוּן קֵּדָם יִיָּ אֶלְהַבוּוֹ לָא

ے الاَحْ لِيَرَابُ الْجَالَةُ لِجَلَابُ الْمَالُالِ الْأَلِيانِ الْمُحَالِقَةُ الْمُعَالِمُ اللَّهُ الْمُعَالِمُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّالِي اللَّالِمُ اللّ

בַּי עַם קַרוֹשׁ אַמְּה לִיהוָה אַרִי עַם קַּרִישׁ אַהְ קַּדָם יִיָּ

between your eyes for the dead. yourselves, nor make any baldness your God: ye shall not cut Ye are the children of the LORD

face of the earth. out of all peoples that are upon the chosen thee to be His own treasure LORD thy God, and the LORD hath For thou are a holy people unto the

These are the beasts which ye may Thou shalt not eat any abominable

5 roebuck, and the wild goat, and the the hart, and the gazelle, and the

eat: the ox, the sheep, and the goat,

pygarg, and the antelope, and the

mountain-sheep.

cloven in two, and cheweth the cud, 6 hoof, and hath the hoof wholly And every beast that parteth the

among the beasts, that ye may eat.

Nevertheless these ye shall not eat of

בּבְעִירָא יָתַה הַיִּכְלוּן: **ĒĻĢŪĿ** ĠĠĹX **449** لْخُدِ خُتَيْب مَعْدُون هَلُون لَحُدٍ خُمْرَكُم يَوْدُرُكُم فَلَوْنَكِ

ונומא וטובללא ונולא:

לא שוכול בל דמרחק:

בְעַל אַפָּי אַרְעָּא:

هَٰفِدِيا لِمُدَانِحُيا يَثِينا لِمُعَيَا:

ליה לְעַם חַבָּיב מִכֹּל עַמְטָנִיָּא

אַף אָת־זֶּה לְאַ הָאַכְלוּ מִמַּעָבְלֵי פְּרַם יָת בֵּין לָא מַיכְלוּן **₩**₩₩ षष्ट्र ४० व्हं प्रतेष्ट ४० व्हं ، וְמִסְׁמִּע מִּסְׁמִ מִּשׁׁוֹ פַּבְׁסָוָע וּמִמְּלִפֹּן

י אַנֹיל יַאַבוּ וֹנִשְׁמִיר וֹאַפֿוְ וֹבוּמָּן אַנֹלָא וֹמַבּוֹא וֹנִשְׁמִיבָא וֹנִאַלָּא

וְאָט טַבְּּטֵמְטַ אַֹמֶּהַ שַּאָכֵלוּ שֵּוֹר בֵּין בְּעִירָא דְּמֵיכְלוּן חּוֹרִין

בְאַבְנָבֶת וֹאָט_הַאָּפָּׁן בִּי־מִנְּצַה ΠΨΟΓΫ́Γ ÿ⊓⁻Ҥ<u>ٙ</u>ڋڟ۪ۛؖٚ TĒĻĢL

מְמָאָנִם בִּים לַכֶּם: ק הַגּרָה יִמִמַּפְרִיסָי

מֹסַאָּבֹוּן אַנּוּן לַכַוּן: גַרָה הַמָּה יפּרְסָה לַא הפָּרִיסוּ אָנוּן וּפַרְסַהְהוֹן לָא סָדִיקָא

מֹבֹוֹא אָבוּ מַסַּׁבוּ פֹמִבֹא נט זמלא ווט אַבוּבא ווט はいばい はならし、ご、

unclean unto you; cud but part not the hoof, they are rock-badger, because they chew the the camel, and the hare, and the them that only have the hoof cloven: them that only chew the cud, or of

כא, ס), לעשות כל הראש כצין העינים: לסיום נאים, ולא גדודים ומקורמים: 🗆 בין עיניכם. אלל הפדמח, ובמקום אחר הוא אומר, לא יַקְרְמוּ קַרְמָה בְּרֹאֹשָׁם (ויקרא (1) לא חתגדדו. לא ממני גדידה ושרש בבשרכס על ממ, כדרך שהאמוריים עושין, לפי שאמס בניו של מקוס, ואמס ראויין

(ב) כי עם קדוש אחה. קדושת עלמך מלבומיך, ועוד ובך במר סי:

- ולמד כאן שלא ישמט ויאכל על אומו המוס, בשל בשר במלב הרי דבר שמעבתי לך, הזהיר כאן על אכילמו (מולין קיד:): (ε) כל חועבה. כל שמעזמי לך, כגון צְכַס אוין זכור כדי לשומעו זמדינה, סרי דזר שמעזמי לך כל מוס לא יסיס זו, וצא
- (+) זאח חבחמה וגר איל וצבי ויחמור. למדת שסמים בכלל בסמס (שם על.), ולמדנו שסבסמס ומיס ממלס מכובס מן
- (6) מפרסח. סדוקס כמרגומו: פרסח. פלמנמ"ס: ושסעח. מלוקס צשמי לפרניס, שיש סדוקס ומינס מלוקס (E) ואקר. ממורגס יַשְּלֶּח, יַשְּלֵי מְלַע (חֹיוּב למ, חֹ), הוא השמובו"ק: והאר. מורבל"ה, מור היער, בחל"ה יער בלשון הרמי: במסורס, שבכל מקום פורע את המועע (שם קג:):
- בלפרנים, והיא טמאה: בבהמה. משמע מה שנמלא בבהמה אבול, מכאן אמרו (אולין שע.) שהשליל ניתר בשמיטת אמו:
- (7) השסועה. בריס סיא שיש לס שני גבין ושני שדראות (נדס כד.), אמכו רבותינו, למס ושנו בבסמות מפני סשמועם,

Δı	ı المَعْمَّد الْمُعالِثِينَ الْمُعالِد الْمُعالِد الْمُعالِد الْمُعالِد الْمُعالِد الْمُعالِد الْمُعالِد الْمُع المَعْمَانِينَ الْمُعَالِدِينَ الْمُعَالِدِينَا الْمُعَالِدِينَا الْمُعَالِدِينَا الْمُعَالِدِينَا الْمُعَالِ	וֹשְׁטָׁא וּינַשְׁנִינָא וְמֶּכְיִנִּנָּא:	and the pelican, and the cormorant;	Δī
91	וְהַהִּנְיִם וְאָת־הַיַּנִשְׁיִּ אָת־הַבָּיִם וְאָת־הַיַּנִשְׁיִּרִּ הַיִּהְיִּהַ הַאָּתְיִים וְאָתריַיִּנְשְׁיִּתְיִים	וֹבְוֹנִא וֹבֹפּוּפָא וּבָּוֹנִא:	the little owl, and the great owl, and the horned owl;	91
ζī	וֹאָת בָּת חַיִּעְּנְׁה וֹאָת־חַמַּחְטֵּס וֹאָת בַּתְּ חַיִּעְנְּה וֹאָת־חַמַּחְטֵּס	ְּמְּטִׁפֹּא נְוֹגִּא לְנִוְנִינִי: נְיִּט פַּע נַּמְּמִינֵא נְצִיפָּג נִצְּפָּר	and the ostrich, and the night-hawk, and the sea-mew, and the hawk after its kinds;	Şī
þΙ	لْمُن خُرِ مِدُد ذِمْنَٰنِ:	וֹנִי כִּלְ מִוְבְׁבֹּאְ לְּוֹנִינִי:	and every raven after its kinds;	ĻΙ
٤١	לְמִּינְה: וְהָרְאָרִ וְאָתִרְתָאַנְּה וְתַּדִּינֶּה	לְּוֹנְה: וְבְּה בַּנְפְּא וְמְרָפִּיהָא וְדִיִּהָא	and the glede, and the falcon, and the kite after its kinds;	٤١
71	וְזֶּה אֲשֶׁר לְאִ־תּאִּבְלִּיּ מֵהָם הַנָּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהֵעְּזִנְיֵה:	لَّمْدَ لَمُنْتُمَ: لَدَدَا يُحْمِّمُ تَدَخَدِهِا طَقْدِيا ثَمُّدُمُ	But these are they of which ye shall not eat: the great vulture, and the bearded vulture, and the ospray;	71
11	چَל־צִפָּוֹר טְהֹרֶה תֹאֹכֵלוּ:	בְּלְ צָפָּר דְּבֵי הֵיכְלְּוּן:	Of all clean birds ye may ear.	ΙΙ
01	לְבֶם: (ס) נְקִשְּׁמֵשְׁת לָא תאָכֵלְוּ מָּמָא תַּוּאִ נְבֶלְ אֲמֶּבֶר אֶנִלְי מָנָא תַּוּאִ	לְא שׁגַּלְנְוּ מִּסְׁאָּב עִוּא לְכִוּן: וֹכִּץְ בִּלְיִע לְיִנִּ אִנִּגִּוּ וֹפַלְפָּוּוֹ	and whatsoever hath not fins and scales ye shall not eat; it is unclean unto you.	OI
6	אָת־זָה מְאָבֶלְוּ מִכָּלְ אֲשֶׁר בַּמָּיִם בְּלְ אֲשֶׁר־לָוּ סְנַפִּיר וְקַשְׂהֶת האָבֶלוּ:	שׁנְבְׁלְנְּוּ: כִּלְ גַּלְנִּע אִנּאִנּו נְשַּׁלְפָּנִוּ זְׁנִי בִּנוֹ שִׁנְבְׁלְנִּוֹ מִכָּלְ בִּלְמָּנִאִּ	These ye may eat of all that are in the waters: whatsoever hath fins and scales may ye eat;	6
8	וְאָת־זְּהַחַוֹּיִר בִּי־מִפִּרִיס פַּרְטָה הוּא וְלַא גֵּלְה מָמֵא הִוּא לָבֶם מִבְּשָׂרָם לַא תאֹבֶלוּ וּבְנִבְלָהָם לְאִ תְּגֵּעוּ: (ס)	יבְנְבְיְלֵא אֲבֵי סְּדִּיִלְ פַּּרְסְתָא לְבִּוֹן מִבְּשִׁרְהוֹן לָא מִיכְלְוּן הוא וְלָא פְּשָׁר מִסְאַב הוּא וְיָה חַוֹּיִלְא אֲבֵי סְדִּילִ פַּּרְסְתָא	and the swine, because he parteth the hoof but cheweth not the cud, he is unclean unto you; of their flesh ye shall not eat, and their carcasses	8

ובעופות מפני הראה (מולין פג:), שלא נאמרו במ"כ: (8) ו⊏בבלחם לא חגעו. רבופינו פירשו (מו"כ שמיני) ברגל, שאדם מייצ לעהר את עלמו ברגל, יכול יהיו מוזהרים בכל השנה, מלמוד לומר אֱמֹר אֶל הַפְּבַּיִס וגו' (ויקרא כא, ה), ומה עומאת המת המורה בהנים מוזהרים ואין ישראל מוזהרים, מומאת נצלה קלה לא כל שכן (ר"ה עו:):

לונו) כל צפור שהורה האכלו. לסמיר משולמת שנמלורע (קידושין נו.):

(12) וזה אשר לא האכלו מהם. למקור מת סשמועס:

(11) והראה ואח האיה וגוי. סים רמס, סים מיס, סים דיס, ולמס נקרם שמס רמס, שרומס ביומר, ולמס סוסירך בכל שמומיס, שלם לימן פמחון פס לבעל דין למלוק, שלם יסם סמומרס קורם מומס רמס, וסבל לסמיר מומר, זו דיס שמס מו מיס שמס, וזו לה מפר סכמוב. ובעופות פרע לך סממתיס, ללמד שסעופות מסוריס מרוביס על סממתיס, לפירך פרע הם סמועע

(1) התנשמח. קלנ"מ שורי"ן:

(arty ar:):

- نتدبدنظه نيلامجه: 81 ŗūṇợrţa ŗņģţġn
- **८४ १४८८**€ • וְכַלְ שֵׁבֵּץ הַמְּלֵב מְמֵצְא הַוּא לְבֶּה וְכַלְ רַהְשָׁא דְּעּוֹפְא מְסְאַב הוּא
- oz בְּלִעוֹף שָׁהָוֹר הֹאִבֶּלוּ:
- נָּגַר אָמֶּנִ: (פּ) אַלְּה לַיהְוָה אֱלְהֶיְךְ לְאַ־הְבַשֶּׁל עִּם קּדִישׁ אַהְ בֵּהַלִּב: לֵא הַיִּכְלִין בְּשֶׁר בַּהַלַב: אַּנְ מִּכְרַ לְנְּבֹיְרִ בֹּנְ מַּם פֿרוּשִׁ אָנְ הַזַּבְּנִפּּה לְבַר מַּמְמָנוֹ אַבּי אַמֶּר בִּמְּמֹנְיוּ שִׁשְׁלֵּנִי וֹאֶבֹלְשׁ מִנֹלְ בַּלְשׁ מִנֹלְ בַּלְּעֹנִנְ שִׁנִּינִנְיוּ שִׁנִּינְיוּ יִנְיִלְנְנְּשׁ לא תאָבְלָוּ כְּלְ-יֶּנְבֵלְוּ לַנְּיִר לָאִ מִיכְלְוּוֹ פָּלְ וָּבִילָאִ לְעוִעִּד
- بَلْمُكُ بَرِيْمٌ بَامُكُن مُثِلًا مُثَلًا: بَلْمُكَ لِمُتَالِ بَالْمُكَ لِمُنْعُ مُثِمٌ مُثِمُ مُثَمً ממיםי עַשָּׂר הְעַשָּׁר אָת כְּלְ־הְּבוּאָת עַשְּׂרָא הְעַשִּר יָת כָּל עַלְלַת
- לְמַעַן הַלְמַד לְיִרְאָה אָת־יְהוָה likuru talu takil هُمْرِ هُصِ مَمْهُد يُـٰذُنُكُ عَدَلِهُكَ ق حَمْكَاِت كُمْد_نَلْنَانِ كُمْدًا إلإجرأة رجيرا بمزر بهائب

ڲٛڔ۩ٛڹڂڂڔۦٮٙڹڟۥڡ؞

- מולא וֹהֹמֹלֵיפָא: and the stork, and the heron after its fifth fifth sitering after and the heron after its
- خُربا چُم نَامَحُربا:
- בל מוף דבי היקלון:

- אֶלְבַוֹרְ כָּלְ יוֹמִיָּא: خدرح لابترجك خميلتح كله از يضمُنك يخديد بينكك لمُثك שמו מהמר מבינוב שמנש בּוֹטַבְׁהֵּ לְאָּהֶבֹאִנ הָּכִּוֹנִינִי لتدحيح كلته لذ هُجُنك خَمَنكُ

- kinds, and the hoopoe, and the bat.
- unclean unto you; they shall not be And all winged swarming things are
- Of all clean winged things ye may
- brought forth in the field year by 22 increase of thy seed, that which is Thou shalt surely tithe all the seethe a kid in its mother's milk. LORD thy God. Thou shalt not thou art a holy people unto the mayest sell it unto a foreigner; for gates, that he may eat it; or thou unto the stranger that is within thy dieth of itself; thou mayest give it Ye shall not eat of any thing that
- the LORD thy God always. flock; that thou mayest learn to fear firstlings of thy herd and of thy wine, and of thine oil, and the there, the tithe of thy corn, of thy 23 choose to cause His name to dwell thy God, in the place which He shall And thou shalt eat before the LORD

- (71) w? Γ . σ ar(σ 7 ι , σ α 1 σ 1 σ 0):
- (18) דוכיפת. סוא מרנגול סנר, ונלע"ו סרופ"א, וכרנלמו כפולס:
- (19) שרץ העוף. סס הנמוכים הרוחשים על הארץ, כגון זבובים ולרעים וחגבים ממאים, הם קרויים שרץ:
- (02) כל עוף שהור האכלו. ולא אם סממא, בא לימן עשה על לא מעשה, וכן בבהמה אוחה מאכלו ולא בהמה ממאה, לאו
- אם עלמך במומר לך (ספרי קד), דברים המומרים ואמרים נוהגים בהם איפור, אל ממירם בפניהם: לא חבשל גדי. צלצ (IS) לגר אשר בשעריך. גר מושב שקבל עליו שלא לעבוד עבודת אלילים ואוכל נבלות: כי עם קדוש אחה לה׳. קדש הבא מכלל עשה עשה, לעבור עליהם בעשה ולא **ה**עשה:
- שנח שנה. מכאן שאין מעשרין מן החדש על הישן (ספרי שנה שנה. מכאן שאין מעשרין מן החדש על הישן (ספרי שד שקן במעי אמומיקו, שאס אין אמס מעשכיס מעשכות ככאוי, כשקוא שמוך לקתבשל אני מוליא כות קדיס וקיא משדפתן, (בב) לא חבשל גדי וגרי עשר חעשר. מס ענין וס אלל וס, אמר לסס סקב"ס לישראל, אל מגרמו לי לבשל גדייס של מבואס פעמיס, פרט לחיה ולעופות ולבהמה טמאה (חולין קיג.):
- כו), ונמן לסס רשות לאכלו בכל מקוס, שנאמר וַמַּבַלְמָּס אֹמוֹ בְּבֶל מֶקוֹס (שס לא), על כרחך זה מעשר אחר הוא: (33) ואכלה וגרי. זס מעשר שני, שכבר למדנו לימן מעשר ראשון ללויס, שנאמר פי מָקְמוּ מֵמָם בְּנֵי יִשְׁרֶמֵל וגוי (במדבר ימ, روع):

نَحُدُخُكَ نُعِيْنِ \$َكِيْنَكِ: אֶלֹהֶיף לְשָׁיִם שְּׁמִּיֹ שְׁמִם בָּי לְאַשְׁרָאָה שְׁכִּיָנִמִיה מַמָּוֹ צָּרֵי ממש במקום אַמֶּר יִבְּחַר יְבִיוֹר מִנָּדְ אַנִירָא בִּיִּהְרָה יִיִּ אֶלְחַבְּ ÷ לֹאָ עוּכֿל*ֶ מִּאָּעוּוֵ בּּוּיוֹרְ*עַל טִבּוּל לְמִמְלֵיִה אָבוּי יִהְרַוֹל ַבָּ, נֹאָבׁוּ וֹסִׁנּוּ מִנִּּוֹבַ אִנְבַּוֹא אָבוּ לָא إجرابه ببية بيثية

יִבְתַר יְהֹוָה אֱלֹהֶיף בְּוֹּ: خَرْبُكِ لِتَارَحُنَ هُمِ لِمَقْطِيهِ يَجَهُد حَرِيْكُ يَنْفِكُ خِهَنْدُم يُرْفُكُمْ וֹנְעַעַּע בַּבְּסֶׁב וֹגַּבְעַ עַבְּסֶבּ וַעִּעָּוֹ בַּבַסְפָּא יִנְצִיר כַּסְפָּא

๑٠ וֹפֹמֵלְ בֹּלֹלֵר וּבַגָּאֵן וּבַּיְּגוֹן וֹפַמֵּר בַּטְנְרֵ, וּבֹמֹלֵא וַבַּטֹמַר إنْرَوْرَ يَجْمُولُ جِحَرٌ يُؤَيُّا لَهِيْنُا إِيْرَوْرًا جِوْجٍهُ جِحَرًا بِيَرِيْلِيِّ

١١٥٤ نَصْمَلُونَ عَنَاكُ الرَّالِيَّةِ الْمُمْلُونَ عَنَاكُ الْمُرْكِينَ عَنَاكُ الْمُرْكِينَ الْمُراكِينَ الْم

تتناع لنؤنث خمُمُثابك:

מקצַרו שָלִשׁ שָׁנִים

XAL_tAACLL

تغشّك لغدّذه شِم خفتر نبينا بحَمَّدٍ بَحُدْمٍ كَمُّد نَامُهُمْ لَكَ يَتَانَ لَمَنْ مَ يُخْدِم يُنْمُهُمْ رَأِكَ

4% 14,184

نْلَاهَكُمْدُنْ لِمُهُلِد خَهُمْدُنِكَ لَمُحُكِد نَيْنَمُم لَمَكَمْكُمْ يَخَطَلُنُكُ

יּבֶא הַפְּוֹי בֵּי אֵין לוֹ הֹבֶק וְיִיחֵי לֵיוָאָה אֲבִי לֵית לִיה

אָט־כָּל־מַעְשָׁר הְּבִוּאָהְוּ בַּשְׁנָה מַעְּסַר עַלְּהָף בִּשְׁהָא הַהִיא

שׁמּוֹבְּינוּ בָּׁוּ אֵגוֹ בָוִ שַׂבְשׁ וֹנִשֹבְעׁ שַׁבַעַשׁנִישִּׁ אָבוּוּ בִּוּשִּ

نتختم خظائك:

الْ الْأَكْلَالُهُ اللَّا اللَّا اللّلَّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّاللَّا الللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّا الللَّا

שוציא מסוף הלח שנין תפיק וָח בָּל

עולַל וֹאַטַׁסֹּלָא הֹמָּב:

⁶² וֹנְטַבְע הֹמֶּב וְעַנְּע וְעַנְעַיָּע עוּלָט וּוּלָט וֹאַטַסְנָא הֹמֶּב וֹנִּיּנָבְא

\$\$ خَلَك لَيْنَكِ، هَنْ تَكْثِم حَيْنَك: تغفك نتدربح يتفا كثه أث

and thy household. God, and thou shalt rejoice, thou shalt eat there before the Lord thy thy soul asketh of thee; and thou for strong drink, or for whatsoever 26 oxen, or for sheep, or for wine, or for whatsoever thy soul desireth, for And thou shalt bestow the money

inheritance with thee. for he hath no portion nor gates, thou shalt not forsake him; And the Levite that is within thy

the LORD thy God shall choose.

and shalt go unto the place which 25 and bind up the money in thy hand,

then shalt thou turn it into money,

the LORD thy God shall bless thee;

choose to set His name there, when

thee, which the LORD thy God shall because the place is too far from

so that thou art not able to carry it,

And if the way be too long for thee,

and shall lay it up within thy gates. forth all the tithe of thine increase, in the same year, thou shalt bring At the end of every three years, even

hand which thou doest. may bless thee in all the work of thy De satisfied; that the LORD thy God gates, shall come, and shall eat and and the widow, that are within thy 29 and the stranger, and the fatherless, portion nor inheritance with thee, And the Levite, because he hath no

(24) כי יברכך. שמסא המצואה מרוצה לשאת:

الأكرينية خرج معيون بهال المرابية

교육일다: (6)

- (62) בכל אשר האוה נפשך. כלל: בבקר ובצאן וביין ובשבר. פרמ: ובכל אשר השאלך נפשך. מזכוכלל,
- (22) והלוי וגר לא חעובנו. מלימן לו מעשר כלשון: בי אין לו הלק ונהלה עמך. יללו לקע שכמה ופלה והפקר, מס ספרט מפורש ולד, ולדום סמרן, ורמוי לממלל מדס וכו' (עירובין כו:):
- שפף סום יש לו מלק עמך בסן כמוך, ופינן מייבין במעשר:
- (92) ובא הלוי. וימול מעשר כאשון: והגר והיחום. וימלו מעשר שני שסוא של עני של שנס זו, ולא מאכלנו אחס (28) מקצה שלש שנים. באולמד, שאס השהם מעשרותיו של שום ראשונה ושניה לשמטה, שיבערם מן הבית בשלישית:
- בגורן וכו', ואמס מוליך לירושלים מעשר של שנס ראשונס ושנייס שֶׁהַשְׁהַיִּם, ומִמְנַדֶּס בִּעַרְמִּי סַּלְהָשׁ מִן בַּבַּיִמ (דברים כו, יג), בירושלים כדרך שנוקקם לאכול מעשר שני של שחי שנים: ואכלו ושבעו. מן להם כדי שבען, מכאן אמרו אין פוחחין לעני

שפי מַקַּץ שֶׁבַע־שְׁנָים תַּעֲשֶׂה שְׁמִּשְׁה: מִפּוֹר שְׁבַע

ばぶだん

shalt make a release. X_{V} At the end of every seven years thou

٢٠٢١; ٢٠ בְּרַמְּרֵוּ קְאִּ־וֹגְּשׁ אָת־רַמְּרוּ בְּחַבְּרֵיה לָאִיתִבּע מִוֹ חַבְּרֵיה בַּלְבַּהַּלְ מַהָּהֹע יֹבְוּ אַהָּהֹר יַהְּשׁע כַּלְ יִּבַּר מָבִי בַּהִי בִּינְהַהּי וְזֶה דְּבָר הַשְּׁמִפְּה שְׁמִוֹם וְדֵין פְּחָגָם שְׁמִפְּחָא דְיַשְׁמֵים

אָר־אָהָיף הַשְּׁמָט יָדֶף: ثَّ هُم ـ بَاذُكُ، بَاذِّهِ تَكَهُد بَكَانُك ذِكَ مَا هَد مَمُمَا يَاضَعَمَ لَدَيت، خُكَ

تِلَكُٰت كِالشَّقَٰتِ: אַשֶּׁרִ יְהְוָה אֶלְהֶיף לְתַּוֹ־לְּוְּ , כָּי־בְּבֶרָ יְבְּלֶבְ יְהַנְּה בָּאֶבֶׁי אָבִי בָרָכָא יִבְּרָכִּנָּרַ יִינְה בָּאָרָטָּא ڠָפֿס בּֿ, לַאִ יְטִׁיֵּט בַּבּ אָבְיָוֹן לִעוּד אַבִּילָא יָהִי בַּדְּ מִסְבֵּינָא

אַנכֹּו מִצְּוֹבׁ עַיְּוֹם: אָת־כְּל־הַמִּצְנָה הַזּּאָת אֲשֶׁר دَ بَالِنَا هُمُ يَرَابُ مُشَرِّد كَيْرَسُلِ كَيْرَسُلِمْ يَالْ هُرُبَاءَ خُرْسُهِ لَا يُعْرَبُهُ خُرُسُهُ فَي בל אם המנה שהמה פלון

בּלִים יִבְּרָ לְאִ נִמְּמְבִי: (a) נאַפְּה לָא תַעַבֶּם וּמָשָׁלִפָּ בִּגנִים > דַּבֶּר לְּלֵדְ וְתַּלְּבְּטְתְּׁ צְּוְנֶם בַבְּנִם בַּבְּנֵם בַּמְּבְּנִרְ לְּדְּ וְתִוֹנִוּ לְמִּמְתוֹן جداباب هِارَبْلِ قِرَبُ فِيْسُد هِدَارُ إِنْ هُرْبَاء فِلَجَا فِهُم

ומן אַנוני. אַני לַנְאַ הָּמִּמִּטִּאַ

בּוֹ אֶּלְטַבּ וֹבִיב לַבַּ אַּטַסְׂנָא

עם אַחוּך מַשְּׁמֵישׁ יָדְרָ:

עובא באלא מפפור לף יומא לממבע זנו פֿל טפֿטּיִלעּאַ לְעוִג אָם לַבָּלְאָ שַׁלַבָּיגִ

ישלמון: בעממין סויאין יבה לא סּגּיאָרן וְאַהְּ לְא הָזִיף וִהִשְׁלִוֹם

> been proclaimed. Decause the LORD'S release hath his neighbour and his brother; neighbour; he shall not exact it of that which he hath lent unto his release: every creditor shall release And this is the manner of the

brother thy hand shall release. but whatsoever of thine is with thy Of a foreigner thou mayest exact it;

an inheritance to possess it the LORD thy God giveth thee for surely bless thee in the land which among you—for the Lord will Howbeit there shall be no needy

thee this day. commandment which I command observe to do all this the voice of the LORD thy God, to if only thou diligently hearken unto

they shall not rule over thee. shalt rule over many nations, but thou shalt not borrow; and thou shalt lend unto many nations, but thee, as He promised thee; and thou For the LORD thy God will bless

שניס לכל מלוס ומלוס, לסלוחת כל חתד וחתד, סיחך סיח קרבס, סח למדת ז' שניס למנין סשמיטות: (1) מקץ שבע שנים. יכול שנע שנים לכל מלוה ומלוה, מלמוד לומר קרנה שנת השנע (לקמן פסוק ע), ואם אחה אומר ז' כמו שמפורש בכי מכלה לעשר (שם יב):

(2) שמוש כל בעל משה ידו. שמוע התידו של כל בעל משה:

(3) את הנכרי הגש. זו מלות עשה (פפרי קיג):)

באחרים ולא בכס, וכשאין אחם עושים רלונו של מקום אביונים בכס: אביון. דל מעני, ולשון אביון שסוא חאב לכל דבר: (4) אפס בי לא יהיה בך אביון. ולסלן סוא אומר כי לא ימדל אביון, אלא בומן שאמס עושים רלונו של מקוס אביוניס

(a) רק אם שמוע השמע. אולא יסיס גך אניון: שמוע השמע. ממע קמעל, משמיעין אומו סרבס:

ובל לם ימשולו: לוס מוס ומלוס לוס, מלמוד לומר ואמס לא מעצוע: - ומשלח בגוים רבים. יכול גויים אמריס מושליס עליך, מלמוד לומר בלשון מפעיל, כגון והלוימ, והעבעמ, ואס היה אומר ועבעמ, היה נופל על הלוה, כמו ולוימ: □ והעבשה גוים. יכול שמהא (a) כאשר דבר לך. וסיכן דבר, בְּרוּךְ מַמָּס בְּעִיר (לקמן כמ, ג): והעבמה. כל לצון סלואם כצמפל על סמלוס נופל

אָנַרְיֵלְיִרְיִ מְאָהָיִרְ הָאָבְּיִרוֹ: האַמָּא אָטַ־לְבְּבְוּ וְלָאָ טִקְפֹּא هَمْد البَرْد هُرِيْنِه بَتَا ذِيَّا ذِيْهِ خُهُ יג אַטָּיִף בְּאַתַּר שָׁעָּרָיִף בָאַרָצִּדָּ קרייהנה קד אָבְיוֹן מַאַתַר

וֹעַהַבָּסְ שַּׁהַבֹּימָהּ זַבּי מַעַּסְבְוָ خرفتِن نفتِن هُنائِكَ كِر

אַמֶּר יָשׁׁסָר לְוִי

וֹלָאִ טֹטֹּוֹ לַוָּ וֹפֿרַאַ הֹלֶוּבַּ أنظر ظرئك جهناك يهجأنا מַנע ۺٙڗٙٮۦٮٙۺۣڂۄ לַלְלַבְּׁ לְלִנְּמֹל בַאִמְר לֵוֹבְנַרוֹ ـ הَשְּׁמֶר לְךֹּ פַּן־יִהְיֶה דְבָר עִם־

למון ששו בו ובאַ־יבה לַבַּבַּנַ אָבַוֹּעוֹע וֹבְיָנִע בַּבְּ בַשְׁאָּ:

ਟੂਲਰੰਟ ਫ਼ੈਕੈਂਹ ਕ਼ਫ਼ਰੰਹ ਲੂਹ-਼੍ਰਾਵ਼ੇ מּמֹמֵּשׁ יִבְּלָ מִמִּלָּע זָבֵּיבּ:

±8F¥F: (0) 八谷口(下 بظهخبك לְבְּ לְמֶוּמֶר מִפְּמָּח מִפְּמַח יָת אָנְכֿוּ מִאַנִּוּ אַבַּמֹא מַלְ כַּן אָנֹא מִפַּפֿוּד ַ מָעַבוּ אַבוּ לָא וֹפַסוּל מסְבּוֹלָא מִוּוָ

נת נדף מאַחוּף מסבּינא:

חוסרניה דחסיר ליה: ליה ןאוֹנְפָא חוֹנְפָּנִיה כִּמִסָּת אַבו מפּטט טפֿטע זע גבע

he wanteth.

sufficient for his need in that which

unto him, and shalt surely lend him

thy hand from thy needy brother;

LORD thy God giveth thee, thou thy gates, in thy land which the

one of thy brethren, within any of

If there be among you a needy man,

shalt not harden thy heart, nor shut

but thou shalt surely open thy hand

LORD against thee, and it be sin in him nought; and he cry unto the thy needy brother, and thou give hand'; and thine eye be evil against 9 seventh year, the year of release, is at thought in thy heart, saying: 'The Beware that there be not a base

that thou puttest thy hand unto. bless thee in all thy work, and in all this thing the Lord thy God will givest unto him; because that for heart shall not be grieved when thou Thou shalt surely give him, and thy

brother, in thy land.' hand unto thy poor and needy saying: 'Thou shalt surely open thy the land; therefore I command thee, For the poor shall never cease out of

ידו וקופלס, לכך נאמר ולא מקפון: מאחיך האביין. אס לא ממן לו, מופך לסיים אמיי של אביין: קידמין לעניי עיר אחרם: רא האמיץ. יש לך אדס שמלעער אס ימן אס לא ימן, לכך נאמר לא מאמץ, יש לך אדס שפושט אמ (ד) בי יהיה בך אביון. המאב מאב קודם: מאחד אחיך. אמיך מאביך קודם לאמיך מאמך: שעריך. עניי עירך

نثك مَعْسِنك خُمَّتُنك نَجْمُوفَدَتُك

خطه خضفتك جرب بخدر خدرم

משו ששו ביה ולא ובאש

קיה ויקרי עלף קרם ין ויהי

בּאַטוּף מִסְבֵּינָא וּלָא תָמֵין

מּטֹא בּמֹנמֹטֹא וֹטֹבֹאַמ מֹנֹנֹ

מם לבו בושע למימר

אַסְהְעָבוּ לְדְּ דְּלְמָא יָהֵי פַּהְנָם

אושטות יְדְרָ:

בְּרְ חוּבָא:

בממנס מן לו בסלואס: - די מחסודו. ואי אמס מלווס לסעשירו (כמובות מו:): - אשר יחסר לו. אפילו מום לרכוב עליו (8) פחח חפחח. מפילו כמס פעמיס: כי פחח חפחח. סריכי משמש גלשון מלמ: והעבש חעבישנו. מס למ למ כנס

(9) וקרא עליך. יכול מלוס, מלמוד לומר נְלֹה יִקְרֶה (לקמן כד, מו ספרי קיו): והיה בך חשא. מכל מקוס, הפילו לה ועבד לכון לפניו (שס): לו. זו משה, וכן סומ מומר מְשֶׁשֶׁס לוּ עַנֶר פְּנֶגְדּוֹ (ברמשימ בּ, ימ) שס)

יקרם, מ"כ למס נממר וקרם עליך, ממסר מני ליפרע על ידי סקורם יומר ממי שמינו קורם:

האמירה עם שכר המעשה: (10) נחון חחן לו. לפילו מלה פעמים: לו. בינו ובינן: כי בגלל הדבר. לפילו למרת לימן, למה נועל שכר

(11) על כן. מפני כן: לאמר. (מפרי) עלה למוצחך אני מַשִּׁימָּן (מפרי קימ): לאחיך לעניך. לאיוה אח, לעני:

לעניך. ביו"ד ממד לשון עני ממד סומ, מבל ענייך בשני יודי"ן שני ענייס:

Deuteronomy XV - wwr - VX ymonoratus C

: خَالِثُ مُنْ بخهُرُب بَهْجَائِم فَهَذَيْتِ الْمُخَالِّةِ بَاظُهُا. אַן עַמְבְרְיָּה נַעַּבְרָרָה עַמְבָרָרָה שָׁשׁ שָׁנִיִם

שַׁהַבְּעוֹנוּ בַיַּקְים: נּ וֹבֶי הְשָּׁבְּׁמֵנִּ חַפְּּמִי מִמְמָּוֹ עַ לְאָ נַאָּבִי הַפְּּמֶבִּנִיה בַּר חוֹרִין

ئىزى ڭىرىنىڭ نىۋا_خىن

نظلألأك نظنككك تخشد كتكك بيهائك بهمتجأنك لخاكك

ਜੁਸ਼ੂਸ ਜੁੰਾ⊏: מַלַבְבֶּן אַנְכֿוּ מִׁהַנִּוֹנִ אָנַרַ עַבְּנַבְּר מִצְּיַנִים זַיִּפְּדְּרָ יְתְנָוֹת אֶלְנֵוֹיף וַנְכַּבְׁשַׁ כַּּי מַבֶּר הַיִּיתָ בָּאָבָּץ -

בי־טָוֹב לוֹ עִמֶּה: מממוֹשׁ כֹּי אַנוֹלִשׁ וֹאָטַ בּיִיטָשׁ מממּשׁ אָבִי בַיִּנִיםֹלַ וֹמָאָנַהָ וְנְיִנְיִנְ כֵּּיִרִיאִמַּרִ אַבְּיוֹבְ לַאַ אַבֵּא וִינִי אַנִי יוֹמָר לָבַ לָאַ אָפּוָל

מוּלִם וֹאָב לְאָמִטְהָ הַמַּמְתַבּלוּ: לאוֹנן וּבֹבְּכִט וֹטֹוֹט לַבַ מֹכֹּב י וְלְטַנְיֵם אָטַ הַמּּרְצֵּעַ וְנְתַּמָּר

> שונול מעמה: וְיִפְלְטִוּנְרְ שֵׁית שָׁנִין וּבִשְׁתַא XL בְּיִינְשְׁבֶר קְּוֹּ אֲחֵיף הֵעְבְרִי צָּרֵי וָזְיַבּוּ לֶוּ צָּחוּף בּר

מגמנ לא הפְטָרנִיה ביקו:

it %देवें विषय देवाः توليز كأ بالإنجزة يعورتهم بوورت كنه يربرا

נו פּטוֹמֹא טַבון וומֹא בון: אָלִבוֹב מַלְ כַּוֹ אָנָא מִפַּפַּיר לָבַ באבלא במאבום יפּבלב וֹטֹוַכֹּר אָנֵי, הֹבֹנַא נוֹנוֹטַא

בּיקּף צָּבִי טָב לַיה עַּטָּף:

שַּׁהַבּיּת בַּוֹ: مت فرب خمره نهه جهدفك לאולוט ולומא ווטו לש וט מוב א מושון

> go free from thee. the seventh year thou shalt let him he shall serve thee six years; and in Hebrew woman, be sold unto thee, If thy brother, a Hebrew man, or a

embty; from thee, thou shalt not let him go And when thou lettest him go free

thou shalt give unto him. LORD thy God hath blessed thee winepress; of that wherewith the threshing-floor, and out of thy of thy flock, and out of thy thou shalt furnish him liberally out

command thee this thing to-day. redeemed thee; therefore I Egypt, and the Lord thy God vast a bondman in the land of And thou shalt remember that thou

because he fareth well with thee; he loveth thee and thy house, will not go out from thee; because And it shall be, if he say unto thee: 'I

likewise. thy bondwoman thou shalt do bondman for ever. And also unto the door, and he shall be thy thrust it through his ear and into then thou shalt take an awl, and

. אביה, ולמד כאן שאם ילאו שש שנים קודם שחביא סימנין, חלא, ועוד חידש כאן העניק חעניק: מלא בשש, ולא שמכרוה ביח דין שאין הֶאָמֶה ומכרה בגובחה, שואמר בגובחו ולא בגובחה (סומה כג:), אלא בקטנה שמכרה שְבְּרִי (שמוח כח, ב) ובמכרוהו בים דין הכחוב מדבר. חלח מפני שני דברים שנחחדשו כחן, אחד שכחוב או העבריה אף היא (בו) כי ימכר לך. על ידי אמרים, במכרוסו בים דין בגנבמו סכמוב מדבר (קידושין יד:), וסרי כבר נאמר פִי מַקְנֶס עָבֶד

כופן לו מכל מין ומין: אלו מיוחדים שהם בכלל ברכה, אף כל שהוא בכלל ברכה, ילאו פרדות. ולמדו רבוחינו במסכח קידושין (יו) בגוירה שוה, כמה מצאגך מגרונך ומיקבך. יכול אין לי אלא אלו בלבד, מלמוד לומר אשר ברכך מכל מה שברכך בוראך. ולמה נאמרו אלו, מה (14) העניק העניק. לשון עַדִי, בגובס ובמרחיה סעין, דבר שיסח ניכר שהמיבוח לו. ויש מפרשים לשון המענה על נוחרו:

(15) ווכרח בי עבד הייה. והענקמיוענימילך מציות מלרים וציות היס, אף אתה הענק ושְנֶה לו:

מלמוד לומר וְמַׁם מְמִר יֹחַמֵּר בְּשָׁבֶּד (שמות כח, ה), עבד נרלע וחין מְמֶה נרלעת: זס אלא עולמו של יובל (מכילמא משפטים פב): - ואף לאמותך חעשה בן. סענק לה, יכול אף לכליעה השוה הכחוד אותה, (קב) עבד עולם. יכול כמשמעו, מלמוד לומר וְשַׂבְּמֶס מִּישׁ שֶׁל מַּמְשְׁמִי מָלְמִישׁ מָשְׁבָּי (ויקר מַבּה, י), כמ למדם שמין

ង្គុំប្រជុំប្រជុំប្រភេទ نْظُلَاكُكِ نُلِيْلَا يُحْرِثِنَكَ خُكُمْ هِنْ هُدِيا يَنْخُلُحُوْكَ يُنْ هُجُنُكِ מְּכַּר מְּכְּיִר עַבְּרֶרְהְיִ מְּנִים מָר מְּנִים מָר מְּנִין פּאָנר אָנִירָא פּלְטִרְּ אַלוּ חַפְּשׁי מֵעִּפְּוּ כִּי מִשְׁנָה יָמִיה בַּר חוֹרִין מֵעִּפָּוּ צָּבִי עַלְ

וְלָאִ שַׁנְוּ בַּבְוּר צֹאָנֶף: אָלְנִינְיף לְאִ תַּעְּבֶר בְּבְּבָר שִׁינֶרָף שניעי וּבְצְאַנְףְ תַּנְּבֶר תַּקְּדִישׁ לַיהֹנְוָה באַבעביר אַמּב ווֹכֶּב בּבֹלוֹבב בּל בּנבבא בּוטוֹנקוב בֿטוִנוֹב

יְהוָה אַמָּה יבִּימֶף: מֶּלֶנִי בְּמֶּלָנִי בַּמֶּלַנִים אָּמֶגַיַוֹלָנוֹנִי ﴿خُورْ إِبَازُكَ هُمْ يَتَرَكَ لَهُ حُرُورٌ قَبُاهِ إِنْ هُمْ لِيَكُ مِنْ خُرَالًا مِنْ خُرَالًا لِم

\$4.L: ַ בְּלְ מַנִּים הָעַ לְאַ תִּוְּבְּחְׁנֵּנִ לִיהְנָוֹה צַּנִיר כֹּלְ מִנִּם בִּישׁ לְאַ תִּבְּסְנֵּיה בְּלְ מַנִּים הָעַ לְאַ תִּוְּבְּחְנֵּנִי לִיהְנָוֹה צַּנִיר כֹּלְ מִנִּם בִּישׁ לְאַ תִּבְּסְנֵּיה

והשהור יחדו בצבי וקציל: حد جېږڙڙ

עַאָּבֶּלְ שַּׁמְּפַבְּנִי כַּמָּוֹם: (פּ) נַל אָט־דָּטִוֹ לַאִ תֹאבֻלְ מַלַ לְחוֹד יִח דַּמִיה לְא מַיכוֹל עַלְ

> לכל דַּתַעְּבָיר: - בעינה - בשׁבַּחַה לַא יקשׁי בעינף בְּמִבְּטַרָּ

בילגא שיוו בילגא ון אָלְהָרְ לְאִ הִפְּלָה בְּבִיּכְרָא täät itul udia äid

نهُزُم حُنكك: בַּמִּנֹא בַּאַטְרֵא בִּיטִבְרָה וֹנֹ אַטַּ

2to (; %<; it:

וֹבֹלָגֹא כֹּנִיבָּא כֹּלַמָּר מַלָּגֹא עאַכְּלְנֵּנִּ עַמְּמֵא בַּּקּרְנָוֹרַ מִיכְּלְנֵּיִה מְסָאָבָא

18.48:

אַרְעָא הֵישְׁרְנֵיה בְּעַיָּא:

bless thee in all that thou doest. years; and the LORD thy God will a hireling hath he served thee six thee; for to the double of the hire of when thou lettest him go free from It shall not seem hard unto thee,

the firstling of thy flock. the firstling of thine ox, nor shear God; thou shalt do no work with shalt sanctify unto the LORD thy of thy herd and of thy flock thou All the firstling males that are born

and thy household. which the Lord shall choose, thou 20 thy God year by year in the place Thou shalt eat it before the LORD

sacrifice it unto the LORD thy God. blemish whatsoever, thou shalt not 21 lameness, or blindness, any ill And if there be any blemish therein,

alike, as the gazelle, and as the hart. 22 the unclean and the clean may eat it Thou shalt eat it within thy gates;

the ground as water. 23 thereof; thou shalt pour it out upon Only thou shalt not eat the blood

- עבודמו בלילס, רבו מוקר לו שפחס כנענית וסולדות לחדון (קידושין מו.): (19) כי משנה שכר שכיר. מכאן אמכו, עבד עברי עובד בין ביים ובין בלילה, ווהו כפלים שבעבודה שכירי יום, ומהו
- סכמוב בסוום: שבו (ערכין כע.): - לא חעבוד בבכור שורך ולא חגוו וגוי. אף המילוף למדו רבומינו שאפור (מולין קלו.), אלא שדבר לא יקדיש, וא"א לומר לא יקדיש שהרי כבר נאמר מקדיש, הא כילד, מקדישו אתה הקדש עלוי, ונותן להקדש כפי עובת הנאה סל כילד, לינו מקדישו לקרצן למר וכלן למד שמלוס לומר סרי למס קדוש לצכורס. דצר למר, ל"ל לומר מקדיש שכצר נלמר (19) כל הבכור וגרי חקריש. וצמקוס אחר סוא אומר לא יקריש, שנאמר אַן בְּכוֹר אֲשֶׁר יְצַפַּר לַם' וגו' (ויקרא כז, כו),
- כג), מס מעשר שני אינו נפסל מִשְׁנֶס לחברחס, אף בכור אינו נפסל, אלא שמלוס מוך שנחו: שנה בשנה. אס שחמו במוף משעברס שנמו, כבר סוקש למעשר, שנאמר ואכלם לפני ס' אלסיך מעשר דגנך מירושך וילסרך ובכורום בקרך ולאנך (לעיל יד, וּבְשְׁבֶס יִבְּיֶבְס יִבְיֶבְ בְּּרְ וּגו' (במדבר יח, יח בכורוח כח.): שנה בשנה. מכחן שחין משסין חומו יוחר על שנחו, יכול יסף פסול (OS) לפני ה׳ אלהיך האכלנו. לנק סוא אומר, שכנר מלינו שסוא מממנות כסונס אחד מס ואחד בעל מוס, שנאמר
- (IS) מום. כלל: פסח או עוד. פרע: כל מום דע. חור וכלל, מס ספרע מפורש מוס סגלוי ואינו חור, אף כל מוס שנמו, אוכלו אומו סיוס ויוס אמד משנה אמרת, למד שנאכל לשני ימיס ולילה אמד (שס כז: קפרי קכה):
- ונאכל, יכול יסא אף הדס מומר, מלמוד לומר רק אם דמו לא מאכל: (33) רק אח דמו לא האכל. שלא מאמר סואיל וכולו סימר סבא מכלל איפור סוא, שסרי קדוש, וישמע במוץ בלא פדייון שבגלוי ולינו מוזר:

ממאבום לולור: קאָבִיב הוֹצִיאַרְּ יְהֹנָה אֶלֹהֶיף TVX פְּסַח לַיהְוָה אֱלֹהֶיף כִּי בְּחָדִשׁ שְׁמוּר אָת־חָדִשׁ הַאָּבִיב וְעָשְׁיִים

יְהוֹה לְשַבֵּן שְׁמִוֹ שֶׁם: גַּאַן יבָקר בַּמָּלִים אַמֶּב יַבְּתַר الزجرب وم حادثر وخرده

אַטַּבְּ מָאָבֹא מִאָּבִוּם כַּבְ וֹמֵנ מֹאַבְוֹם לַמַּמֹן שַּׁוֹכֶּר אָטַ וְיִם مْدُرُ وَرَ جُنَاطُيِلًا يُمْهِنُ مُهُدُلًا י וֹמִים שֹאַכֹּלְ מֹּלֵוִ מֹאַנִע בְּשִׁם יֹי לא־תאַכַל עַלְיוֹ חָמֵּץ שִׁבְעַת לָא מִיכוֹל עַלִּיהִי חַמִּיעַ שִּבְעָא

בּוֹיִם הַרְאַמִּוֹן לַבְּבֶר: מו ַ עַבּמָּר אַמָּר שִּוֹבָּע בַּמֹנֶר ְ לּבֹלְנֹּ מִּבֹׁמֹּע זֹמִים וֹלְאֵבֹלְוֹ שַׁעִוּמִנֹּ מִּבֹּמֹא וִמִּוֹוֹ וֹלָא נֹבִּוֹע نزيج تَدْهُد خُكَ هُهُد خُخُدٍ نُمُم نَفَنَة، خُكُ تَفَدَد خُحُر

> לפון בקולוא: אַלְיִרְ מִמְּאָרִיִם וֹאָבָּר לְּבְּ tilúx rátitx xádl GÓDA ŽÍO II ŘÍDE ŘI מָב נְת נְבְוֹא בַּאַבִּנִבָּא נְתַּהָבִיג

> לַאַּמְבְאָר שְׁכִינְתֵיה תַּמָּן: מוֹ שונו בֹאטֹנא בוטֹנה. וֹוֹ מן בְּנֵי מְנָא וְנְכְסָׁטְ לֵּנְרְשְׁנֵא וְטְׁכֵּנְסְ בְּסְׁלֵא לֵנִם וֹן אֶלְטִּׁרְ

> ፲:(上: מאַבהא במגבום כַּב יוָמוּ לביל דיודבר ית יום מפקר נפּלשה מאַבלא במאַבום לְנוֹנִם מַּנְנוֹנְ אָבוֹנִ בַּבְעוֹנְגְנִי יומין היכול עלוהי פַּטִּירָא

בְּיוֹמָא לַרְמָאָר לְצַפְּרָא: מו במבא ביכוס בבממא

> forth out of Egypt by night. the LORD thy God brought thee thy God; for in the month of Abib XVI keep the passover unto the Lord Observe the month of Abib, and

choose to cause His name to dwell in the place which the LORD shall thy God, of the flock and the herd, passover-offering unto the LORD And thou shalt sacrifice the

Egypt all the days of thy life. camest forth out of the land of remember the day when thou land of Egypt; that thou mayest didst thou come forth out of the the bread of affliction; for in haste unleavened bread therewith, even with it; seven days shalt thou eat Thou shalt eat no leavened bread

.gaiarom even, remain all night until the which thou sacrificest the first day at days; neither shall any of the flesh, with thee in all thy borders seven And there shall be no leaven seen

- שמצרים לילה. וסלא ביום ילאו, שנאמר ממְמַבַרַת הַפֶּבַת יָלָאוּ בְּגֵי יִשְׁבָבָל וגוי (במדבר לג, ג), אלא לפי שבלילה נתן להם (I) שמור אח חדש האביב. מקודס בומו שמור שיסל רמוי למביב, לסקריב בו ממ מנמת סעומר, ומס למו עבר מת סעום:
- קכט), שאס נמנו על הפסח חבורה מרובה, מביאים עמו חגיגה כדי שיהא נאכל על השובע (פסחים ע.). ועוד למדו רבוחינו (ב) וובחת פסח להי אלהיך צאן. שנלמה מן סכבשיס ומן סעויס מקמו (שמות יב, ס): ובקר. מובת למגיגס (מפרי פרעה רשוח ללאח, שנאמר ויקקלא למשה ולפַברן לילה וגוי (שמוח יב, לא):
- ידי אכילת הפקח והמלה, את יום לאחך: לוכרון, וחפוון לא שלך סיס, אלא של מלריס, שכן הוא אומר וַמֶּמֵוַק מִנְּרַיִּס עַל סְעָס וגוי (שמוח יב, לג): למען הזכר. על (3) לחם עני. למס שמוכיר את סעוני שנתענו במלריס: כי בחפוון יצאח. ולא סספיק גלק לסממין, ווס יסיס לך דברים הרבה מפסוק זה:
- edard (aa:): מגיגס אשר מובה בערב, לא ילין ביו"ט סראשון עד בקרו של שני, אבל נאכלה סיא בארבעס עשר ובע"ו, וכך סיא שנויס במסכה - סכמוב מדבר, ולמד עליס שנאכלה לשני ימיס, וסראשון סאמור כאן, ביו"ע סראשון סכמוב מדבר, וכן משמעות סמקרא, בשר הישחמים כל שבעה, כולן בבל מוחירו והיגן והכלין הלה ליום ולילה, לכך כחב בערב ביום הרהשון. דבר החר, בחגיגם י"ד בכל גבולך, סוצרך לפרש באיזו וביחם סוא מוסיר, שאם כמב ולא ילין מן סבשר אשר חובח בערב לבקר, סיימי אומר שלמים ולפי שנסמלק סכסוב מענינו של פסח וסחחיל לדבר בחקוח שבעח ימיס כגון שבעח ימיס חאכל עליו מנוח ולא יראס לך שאור בפסח מגריס, ויוס ראשון האמור כאן הוא י"ד בניסן, כמה דאת אמר אַן צַּיוֹס קַרָאָשוֹן מַשְׁבִּימוּ שְׁאַר מִבְּמֵיכֶט (שמות יב, מו), (+) ולא ילין מן הבשר אשר חזבה בערב ביום הראשון לבקר. אוסרס למומיר בפסט זורום, לפי שלא נאמר אלא

אָקבוּגע לָע: בְּאַנַוֹר שְׁמְּנֶיוֹף אֲשֶׁר יְהְנָוֹר בִּחָּדָא מוּ קרָנָף בִּינִ אֶלְהָף לא תוכל לוְבָּוֹ אָת הַפְּסָּוֹ לִית לְבַּ רְשִׁי לְמִבַּס יָת פַּסְחָא

יבּמֹמָת מומֹר בַּאטַרְ מִפֹּגַרָוֹם: שׁוְבָּח אָת־הַפָּטִח בְּעָּרֶב כְּבָרֹא יהנֶה אֵלֹהֶיף לִשְׁבֵּן שְׁמֹּוֹ שְׁם ַכּׁג אֶׁם-אֶּלְ-נַוֹּמֶלְנִם אָאָּבְ-וֹבֹעָר אֶלְנֵיוִ בֹּאִטֹרָא בַּוֹטַבָּהָ, וֹנִ

<u> - בְּבֶּער וְהַלְכְּטֹּ לְאָהַלְּיִבּ</u> نَحُلُاتِ نُعِلِّنَا \$ُكِيَّانِكَ قُلِ يَظَلَّانُ لِمُنْكِمَ يَنْ هُرُبُكَ قَرِيهِ لَيْنَاطُورَ. بخهَمْ لِمْ لَهُ حَمْنٍ فَقَادٍيهِ هُمُ لَا

לְאִ תַעֲּשֶׁׂה מָלְאַבֶּה: (ס) برَضِدِنون يِهِرْدِيرَ كَنبَالِي هُكُنِّابِ انجَرْاطِه هُجانِفِهِدَ جَنِّتُ جَنِّ عَبَاهِ إِنْ שַׁמְּט וֹמִים תַאָּכַל מַצְּוֹת וּבַוֹּוֹם מִּסִא יוֹמִין הַיכוּל פַּמִּירָא

לְסָפְּר שֶׁבְעָה שֶׁבָעִוּה:

ڲڒڷڒڮ:

ئترح ځك:

מְמָּגֵבוֹם: ختدمَح بَمَثَمُهُ لَمُلَ مُخَلِّفُهُ שמו שבום נת פּטָּבא בַּבַמָּמָא äţil ţāḍtāu āċtūtu

בּאַפּבֹא יטִבְּרְ לְפַבְּנָרָי: וטֹבָּמָּגְ וֹטֹגכוָגְ בֹאַטֹּבֹא

אָלַבִּיב לַא עַהַּבוֹר הַּבֹוֹבָא:

Ŀ滋Ĺはにごね ڬۿڐ؞ הַרְמִשׁׁ בַּקְּלְּה הְחֵלֵ מִשְּׁירָיוֹת טַגְּלְא בַּחַצִּר עָּטְרָא نن٥١٥ خَلَّكُ مِحْمَٰهُ مُحنمَنا نفدًد كَلِك

אָלִבַי מַסַּט נגַבַּט יָרָרַ מְּבֹמוִעִ לְּגִעוֹנִי וֹעַמֹּבֹגִג עַנֹּא בַּמִבוּמּנֹא בוֹם מבקא שבועון:

> giveth thee; gates, which the Lord thy God 5 passover-offering within any of thy Thou mayest not sacrifice the

that thou camest forth out of Egypt. going down of the sun, at the season the passover-offering at even, at the to dwell in, there thou shalt sacrifice God shall choose to cause His name but at the place which the Lord thy

morning, and go unto thy tents. choose; and thou shalt turn in the 7 place which the LORD thy God shall And thou shalt roast and eat it in the

thy God; thou shalt do no work ре а solemn assembly to the Lord 8 bread; and on the seventh day shall Six days thou shalt eat unleavened

thou begin to number seven weeks. is first put to the standing corn shalt 9 unto thee; from the time the sickle Seven weeks shalt thou number

blesseth thee. according as the LORD thy God of thy hand, which thou shalt give, the measure of the freewill-offering Weeks unto the LORD thy God after And thou shalt keep the feast of

- (6) בערב כבוא השמש מועד צאחך ממצרים. סרי שלשס ומניס מלוקיס, בערב משש שעות ולמעלס ובמסו, וכבות
- (ד) ובשלח. זהו ללי אם, שאף הוא קרוי בישול: ופניח בבקר. לנקרו של שני, מלמד שמעון לינה ליל של מולאי יו"ע סשמש מאכלסי, ומועד נאמך אמס שורפסי, כלומר נעשס נומר וינא לבים סשריפס (ספרי קלג):
- מין מלילה הכאבון שהכמוב קבעו מובה, שנאמר בְּעֶבֶב מַּאַבְלוּ עַנֹּמ (שם ימ פסמים קב.): עצרה להי אַלהיך. עניר ענמך שאין אכילת מנה בו מובה אלא רשות, ולא ללמד על ענמו ילא אלה ללמד על הכלל כולו ילא, מה שביעי רשות אף כולה רשות, אחר, למד על אכילח מלה בשביעי שאינה חובה, ומכאן אחה למד לששח ימים, שהרי שביעי בכלל היה, וילא מן הכלל ללמד (8) ששח ימים האכל מצוח. ובמקוס אחר סוא אומר שַבְּעַח יָמִיס (שמוח יבּ, מו), שבעס מן סישן וששס מן סחדש. דבר (ספרי קלד מגיגה יו.):
- (9) מהחל חרמש בקמה. משנקלר סעומר, שסים רמשים סקליר (ספרי קלו:): מן סמלחכה. דבר חחר, פְנוּפְיָחׁ של מחלל ומשחה, לשון נַשְּבְּרֶה בָּחׁ חוֹמָן (שופעים יג, מו):
- (10) מסח נדבח ידך. די נדבמ ידן, סכל לפי סברכס, סבא שלמי שמחס, וַקַדֵּשׁ קרואיס לאכול:

بْسَيْرِهِ بِهُمْ يُبَارِّهِ جُهَوْلَ شِمْنَ شِمَا: ללבבי למלום אַמָּר וּבְּחַר لتقد لتنفيط لنهزمت همد וּאָמִטֶּב וַבַּבוֹן אָמֶב בֹאַמָּבוּוּ بَשُمِبَمُ رَفِينًا بَيْنًا \$ِرَيْبً

بخثك بختفك لقختك لقظفك וְעַבְיַבְּ אַנְבַרָּ אַנִי אָנְבַרָּ אַנִי

the LORD thy God shall choose to the midst of thee, in the place which fatherless, and the widow, that are in gates, and the stranger, and the and the Levite that is within they man-servant, and thy maid-servant, and thy daughter, and thy LORD thy God, thou, and thy son, And thou shalt rejoice before the

הַאָּלֶרוּ: (פּ) בוּצַּעַבׁיבוּאַ בוּאָהוּ בּוּבּבּער בוּאַ וֹזֹכֹעׁ בִּי־עָבָּר הָיִיתְ בְּמִצְּרָיִם

كثقته لنفحيا: בְּמִגְּבוֹם וְטִמָּב וְטַמְּבִיג וָע

shalt observe and do these statutes. wast a bondman in Egypt; and thou And thou shalt remember that thou

cause His name to dwell there.

نقره جَعْمُ فِهِ مُعْلَدُكُ بِمِنْكِتُكِ: מפטיר הַגַּ הַסְּבֶּרְת תַּצְּשָׁה לְךְּ שִׁבְעָרָת הַנְּאֵ הַהָּשַלֵּיֵא תְּעָבֶרִי לְרַ

יִמְמַּגַּגַרַטַּבַ: àtàx ượu tạctàl axitl

خشھ اللہ: וֹטִעָּׁר וְטִיּטִוֹם וְטִאַלְמָּלִנִי אָאָהַר بخشك نمخكك تغمثك ندخن ΧŲĽ ושמחת בחגף

וַנוֹטִמָא بالثالثة

the widow, that are within thy gates. the stranger, and the fatherless, and maid-servant, and the Levite, and and thy man-servant, and thy thou, and thy son, and thy daughter, And thou shalt rejoice in thy feast,

threshing-floor and from thy

thou hast gathered in from thy

tabernacles seven days, after that Thou shalt keep the feast of

winepress.

بْسَلِمْ جِرْ بْجِيْجَاتُ بِمَثِرَهِ يُحْتُرْهِ בַּמְּלַוְם אָהָתְרַוֹבִתַר

atīl. קחג קיהוָה שָבְעָא יוֹמִין מֵיחוֹג קָרָם יִיָּ

thou shalt be altogether joyful. in all the work of thy hands, and bless thee in all thine increase, and Decause the LORD thy God shall which the Lord shall choose; unto the LORD thy God in the place Seven days shalt thou keep a feast

91 24 1014 אָע_פֿנּיו מַּלְנָמִ פֹּמֹלֵנִם ו בּמִּלָּנִי גֹבִאָּנִי نثيك نثيرة غلا هُمَّتِ: בְּכָּלְ הְּבוּאֶהְדְּ וּבְכֹלְ מַעֲּשָׂת

יְבְתַּגְ תַּפְּבְּוֹתְ וְלָאִ יֵרְאָה אָתַ־

בְּחַלְּ הַמַּצְּוֹתְ וּבְּחַלִּ הַשְּׁבְּעִוֹי

אָלהוף בַּמְּקוֹם אַשֶּׁר יִבְחָר

говь етреу; they shall not appear before the and on the feast of tabernacles; and bread, and on the feast of weeks, choose; on the feast of unleavened od in the place which He shall males appear before the Lord thy Three times in a year shall all thy

- לני משמח את שלך: (11) והלוי והגר והיחום והאלמנה. מרצעה שלי כנגד מרצעה שלך, ביך ובמך ועבדך ומממך, מס ממה משמח מם שלי
- (12) ווכרח כי עבד הייח וגוי. על מנח כן פדימיך שחשמור וחעשה אח החקים האלה:
- (EI) באספך. בומן האסיף שאחה מכנים לבים פירום הקיץ. דבר אחר באספך מגרנך ומיקבך, למד שמסכבין את הסוכה
- (פו) והייה אך שמח. לפי פשומו אין זה לשון לווי אלא לשון הצמחה, ולפי מלמודו (שם מח.) למדו מכאן, לרצוח לילי יום בפסולת גורן ויקב (סוכה יב.):
- מוב סטטכון לשמטס:

פול יהוה ביקם:

<u> בּייָ אֶלְהָרְ דִּיהַב לְרִי</u> קמ", אָישׁ בְּעַהְנָת יְדִוֹ בְּבֶרְבָּתְ יְדְוָה גְּבַר בְּעַהְנָת יְדִיה בְּבַרְבָּתָא

given thee. Lord thy God which He hath 17 according to the blessing of the every man shall give as he is able,

read the Haftara for Rosh Hodesh when that occurs, but read this Haftara even on Erev Rosh Hodesh. The Hafrarah is Isarah 54:11 - 55:5 on page 171. On Rosh Hodesh, read the Mafrir on page 187. Most

וְשְׁבְּטִה אָנַרְהַנְעָם מִשְּׁבַּטַרְצֶּרֶלְ: אָלְמֵינִע נְעָן לְנֵבְ לְמִּבְמִינִע לְמֵבְמִינִע בְּמִבְמִינִע נִע מִמָּא צִּין

שְׁנֵא יְהֹנְה אֱלֹהֶיף: (ס)

\$\frac{1}{2} \text{!} \frac{1}{2} قظت ځك:

עריקם:

דקשום: וֹבוֹנֵע כֹוֹנוֹנֵע בּוֹנִ אֶבְטִוֹנִי נִבּיב כִּוּ الْهُمُكِرَتُ النَّهُمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

people with righteous judgment.

نظظظدر فكثما فديغرا: ישנר שיני הקלים ויסגוף דברי שיהדא השנר שיני הפימין ⁶¹ פָּנִים וְלֹא־תִּקַּה שׁׁחַד בֵּי תַשׁׁחַד אָפִין וְלָא הָקַבֵּיל שׁיּחָדֶא אָרֵי כאַ עַמָּה מְאָפָּס כֹאַ עַכּוּר לָא עַצָּלִי דִּין לָא תַשְּׁמַוֹדַע

וְנְרַשְׁמֵּ אֵטְרַ עַּאָרֶא אַמֶּרִייִרְהְוֹרָ דְּמָיִנִי וְמִירָהְ נִהְ אַרְשָּׁאַ בִּינְ ݣْݣُݣُ ݣْݣُݣُ خَلْمُ الْكُنْ كَالْمُومُ خَلْمُمْ خَلِمُمْ خَلِّمُ خَلِّمُ خَلِّمُ خُلِّمُ خُلِّمُ خُلِّمُ خُلّ

לאַ שׁמֹת לְנֵי אַמִּנִי כֹּלְבמֹן לאִ שׁהִּוּב לָנִ אַמִּנִים כֹּלְ אִילָן

אַצֶּל מִוְבָּח יְהְוָה אֱלֹהֵיף אֲשֶׁר בּסִפּר עַרְבִּחָא דִּייָ אֵלְהָרְּ

י נְלָאֲ שַׁלֹּנִם לְבַּ מִבְּּבִיע אַמֻּב נְלָאִ שַׁלִּנִם לְבַּ עַּמִּבְיִע בְּנִי

tribe; and they shall judge the LORD thy God giveth thee, tribe by 18 thee in all thy gates, which the Judges and officers shalt thou make

righteous. and pervert the words of the gift doth blind the eyes of the wise, neither shalt thou take a gift; for a thou shalt not respect persons; Thou shalt not wrest judgment;

giveth thee. the land which the LORD thy God 20 that thou mayest live, and inherit Justice, justice shalt thou follow,

which thou shalt make thee. the altar of the LORD thy God, 21 Asherah of any kind of tree beside Thou shalt not plant thee an

hateth. pillar, which the Lord thy God Neither shalt thou set thee up a

(1) ולא יראה את פני ה׳ ריקם. מלמסבמעולות רמיים ושלמי תגיגם:

- (17) איש כמחנת ידו. מישישלו אוכלין סרבס ונכסים מרוביס, יביא עולות מרובום ושלמים מרוביס (מגיגס מ:):
- במקל וברלועה עד שיקבל עליו את דין השופע: בכל שעריך. בכל עיר ועיר (מנהדרין מו:): לשבשיך. מותב על תתן (18) שופטים ושוטרים. שופטים, דיינין הפוסקים את הדין: ושוטרים. הרודין את העם אחר מלוחן, שמכין ורופחין
- (19) לא חטה משפט. כמשמעו: לא חביר פנים. אף נשעת סמענות, אוסרס לדיין שלא יסא רך לוס וקשס לוס, אחד ובכל עיר ועיר: ושפטו אח העם וגוי. מְנֵס דיינין מומחיס ולדיקיס לשפוע לדק: לך, שופטיס ושוטריס ההן לך לשבטיך בכל שטריך השר ס' הלסיך נהן לך: רשבטיך. מלמד, שמושיבין דיינין לכל שבט ושבט
- קמד): כי השחר יעור. משקבל שומד ממנו, מי מפשר שלמ ימה לבבו מללו להפך בוכומו (כמובות קה:): דברי שומדואחד יושב, לפי שכשכואה שהדיין מכבד את הבירו, מתתתמין משנימיו: ולא חקה שהד. אפילו לשפוט לדק (ספרי
- (02) צדק צדק חרדף. סלך אחר בים דין יפס (מפרי קמד מיסדרין לב:): למען חחיה וירשת. כדלי סוא מנוי סדיינין צדיקים. דנריס המלודקים, משפטי המת:
- (וב) לא חשע לך אשרה. למייבועליס משעת נמיעתה, ולפילול מבדה, עובר בלה מעשה על נמיעתה: לא חשע לך הכשרים, להמיות את ישראל ולהושיבן על אדממן (שם):

窓く口に 止ば: (0) בְּבְּרֵר הָעֵע בָּיִי תּוֹעַבְּתָּ יְהְוְּהְ מִיְעִים בִּישׁ צָּרֵי מְרַחַק בֵּרָם אַשָּׁר יִהְנֶה בוֹ מוּם כָּל וָאִמַּר דִּיהַי מִיהַ מוּמָא כֹּל לא תוְפַּח לַיחֹנְה אֱלֹהֶיף שָׁוֹר לָא תִכּוֹס קֵדָם יִיָ אֶלְהָף תּוֹר

לְהַלָּר בָּרִיקְיּי אָת־הָרֶע בְּעֵינֵי יְהֹוְה־אֵלֹהֵיף קֵימֵיה: בימיה: לְךְ אַנשׁ אוֹ־אִשְּׁר אֲשֶׁר יַעֲשָׂר וּבְרַאוֹאִסְאְרָיִלְבַּיָרְיָרִי ء هُمْتِيك يَجَهُد يُعِيْن يُحِيّن إِن إِلَا طَائِكَ فِي الْأَيْفِ فِي حَالِكُ فِي الْمُعَالِقِينَ الْمُعَالِق talt

هُا ذِخْدٍ خَرْدٍ سَهْمَانِهِ كَيْمُدُ ذِخْدٍ سَنِيْ هُمَاءً ْ رَيْضُوَادِ كِيْلِ لَكِهُمُوهِ لَا يَخْتِلَ نَصِيْدَ كِبِيا يَخْضُونُهُ» هَا נַיְּבְשְׁ וֹנְהַבְּעְ אֶבְעַנִים אַֹּעַנְיִם נֹאַנֹלְ וּפְּלָע לְמָהֵנִע הַמְמִנֹא

±ίἀΓ¾ς: <u> Ľukäťu</u> בְּמֵתְׁלֵבוּ 口がお口 * הַישֶׁב וְהַנָּה אֱמֶה נְבָוֹן הַדְּבָּרִ

הַאָּמָּׁה יִּסְקּלְמָם בָּאָּבָנִים נְמֶתנּי: ַבוּאָ אָל הַאַלַבוּעאָ בּוּאָ אָנוּ אָת־הַדְּלְר הָרֶע הַנָּה אָל־ ឧ ងូល ក្នុងង៉ុក ក្មក់នេ ងួង្ហក ថ្មប៉ាក וְהְוֹצֵאהָ אָת הָאַנשׁ הַהוֹא אוֹ וְתַפֵּיל יָת גּוּבְרָא הַהוּא אוֹ

פּֿ מַר אָבַר: עַדִים יומָת הַמֶּת לָא יוֹמָה עַלֹּ־

ין אֶלְהָדְ הוּא:

בּאַעַע אָב. וְמִשְׁכַע בּוֹלָע בּעוֹבָא מִן

בְּלֵא פַּבּירִית:

אֹטֹהֹכֹּגוֹע טוהֹגַלִטֹא בֹבֹא נאנט נטא טנמסא כנון פטומא لِيُرَمُنُ لَيْكَالِمُ كِلِّي لَيْمُوْم لَيْكُوِّم

ئىك ئىددا خەختىء نىمىددا: נו אַטַּטָא בּנָרָא בַּעָּבָרוּ נָת

בולב לנו מולבא או לנו אַנוֹנא פֿטוֹמֹא בֿישָׁא חָדֵין לִטִרַע בַּית

לַמְלָא לָא וֹטִׁלַמִּוּלְ תַּלְ מִוּמָּר שׁלִשׁא סְבַּבוּו יִשְׁלַמִּילְ בִּעַוּיִר על־פַּיו שְׁנַיִם עֵּדִים אָוֹ שְׁלִשְׁה עַלְ מִימָר מָּבִין סְּבֵּיִן אֹנֹ

> unto the Lord thy God. noinsnimods as si that tof gaidt wherein is a blemish, even any evil LORD thy God an ox, or a sheep, Thou shalt not sacrifice unto the

 $II\Lambda X$

God, in transgressing His covenant, evil in the sight of the LORD thy or woman, that doeth that which is г the LoяD thy God giveth thee, man thee, within any of thy gates which If there be found in the midst of

commanded not; of heaven, which I have sun, or the moon, or any of the host gods, and worshipped them, or the and hath gone and served other

abomination is wrought in Israel; thing certain, that such and, behold, if it be true, and the 4 then shalt thou inquire diligently, and it be told thee, and thou hear it,

they die. shalt stone them with stones, that the man or the woman; and thou this evil thing, unto thy gates, even man or that woman, who have done then shalt thou bring forth that

death. one witness he shall not be put to be put to death; at the mouth of 6 three witnesses, shall he that is to die At the mouth of two witnesses, or

- לעבודת הלילים: לוס לעשומ, ואת זו שנא, כי מק סימס לכנעניס, ואע"פ שסימס אסובס לו בימי סאבות, עכשיו שנאס, מאמר שעשאוס אלו מק (בב) ולא חקים לך מצבה. מלבם מבן ממם, לסקריב עליס מפילו לשמיס: אשר שנא. מובם מבניס ומובם מדמס
- קדשים (זבתים לו.:): (I) לא חזבח וגר כל דבר רע. אוסרס למפגל נקדשים ע"י דנור רע (מפרי קמו). ועוד נדרשו בו שאר דרשות בשמימת
- (2) לעבר בריתו. משר כרת ס' מתכם של מלעצוד הלילים:
- (+) נכון. מכוון סעדום: (3) אשר לא צויחי. לענדס (מגילק ע:):
- שער שעבד בו, או אינו אלא שער שנדון בו. נאמר שעריך למעס ונאמר שעריך למעלה, מה שעריך האמור למעלה שער שעבד (a) והוצאת את האיש ההוא הוי אל שעריך הוי. סממהגס אל שעריך, לְמָרַע בים דינך, מועס, שכן שנינו אל שעריך וה

בו, אף שעריך האמור לממה שער שעבד בו, ותרגומו לָקְרֶנִיף:

بَرُمُلُونَ بَالُم مُطَلِّقُكِ: (5) נוֹע הְעָּהְים מְּהְנִיתְ בְּּנִ בְּרָאָמָּנְתִ

%<!!! خا: ۱۳⊒۱ しはたし が続し خشمَثنك لكين المَذِينَ الأَخِينَ الأَحِينَ الأَحِينَ الأَحِينَ الأَحِينَ الأَحِينَ الأَحِينَ الأَحْيِينَ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينَ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْحَيْنِينِ الْ יבון נְיָת בַנְיָת צַבְבוּי, בובְע כֿו ופֿלאַ ממֹשִׁ בַּבָר לַמִּמִפָּס צָּבַוּ

ಗ್ರಭಭಿಷ್ಣಲ: וֹבְרַשְּׁטִּ וְבִינִּירוּ לְדָּ אָנִי דְּבָּר ל השפט אַשֶּׁר יְהְנֶה בַּיְמָים הָהָה בּיִּינְא דִּיהִי בִּיוֹמִיִּא הָאִנּוּן בּיִנְיִם בַּיִּמָיִא يظهن هُر_تجتَنرَ بَذِنْتِ لَهُرٍ _ نُتَيتَ، ذِنْنَ خُتُنَهُ ذِنْهُ، بَذِنْن

וֹמֹמֻוּטֹ מֹלַבַפּֿוּ עַבַּבֹּרָ אַמֻּבַר וֹעַמַּבִיר מֹלָ מִוּמָר פּּטִוֹמָא

לְּעֲשׁׁנְתְ בְּלָלְ אֲשֶׁר יוֹרְוּהְ: אַמָּב יִבְּעַב יִבְעָב וְמִמְבִעָּ בִּימִב בְמִמֶּבַב

על فِر הַתּוֹרֶה אַשֶּׁר יוֹרָוּף עַל מֵימַר אּוֹרָיָהָא דְּיַלְפוּנֶף

المُمْد ـ تَدْبَاد كِلَّا تَصْبَا فَصْلَهُمْ: ﴿ كِلَّا خِنَصْبُمُ الْخِصْطُهُمُ الْخِصْطُهُمُ الْخِصْطُةُ وَالْفَالِينَا الْمُعْلِمُ الْخِصْطُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخُصَالِحُ الْخِصْطُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخُصَالِحُ الْمُعْلِمُ الْخِصْطُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخِصْطُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخِصْطُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخُصَالُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخِصْطُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخِصْلُةُ الْخِصْلُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخِصْلُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخُصَالُةُ فَالْمُعْلِمُ الْخُصَالُةُ فَالْمُعِلِمُ الْخُصَالُةُ فَالْمُعِلِمُ الْخُصَالُةُ فَالْمُعِلِمُ الْخُصَالُةُ فَالْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ اللَّهِ فَالْمُعِلَى الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ اللَّهُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ اللَّهِ الْمُعْلِمُ اللَّهِ الْمُعْلِمُ اللَّهِ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِمِ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِم הַעַּשְׁה לַא הַסִּוּר מִוּ־הַבְּבֶר לָא הַסְטֵּי מִוְ פְּהָנְטָּא דִּיחַוּוֹוֹ رعدوم أمَّر ـ بَعْضُافُم هُمُد ـ بهذات خُلِكَ أَمَّر عَادُه غَادَاتُ لَا أَنْ الْمُرْ عَالَم اللَّهُ اللَّه ال

> מביד דביש מבינף: בבל מַמָּא בַּבְּטַבוּטָא וּטַפּבָּנִ לאַבְעריה לְמִלְּמִלְיִי וּירָא ŗģūŗ;%

> לאּטֹרֹא בּוֹטַבֹּה, וֹן אָלִבַּבַּ Ŀťx ŧċĹĺĿ ŀŮďœ ĺŬŌď למכשה סגירו פחנמי פלונת בון לבון יבון מלשה סנוני בולא כון בם לבם כון i vieta dit evida

> וֹטֹטַבֿה וּיִחַוּוּן לְבְּ זָּהְ פַּטִּנְמָא

خرح لاتخوينك:

According to the law which they according to all that they shall teach and thou shalt observe to do place which the LORD shall choose; shall declare unto thee from that tenor of the sentence, which they

And thou shalt do according to the

declare unto thee the sentence of

thou shalt inquire; and they shall

And thou shall come unto the

LORD thy God shall choose.

thee up unto the place which the

gates; then shalt thou arise, and get

and between stroke and stroke, even

matters of controversy within thy

8 and blood, between plea and plea,

evil from the midst of thee.

thee in judgment, between blood

If there arise a matter too hard for

people. So thou shalt put away the

and afterward the hand of all the

trst upon him to put him to death,

The hand of the witnesses shall be

judge that shall be in those days; and priests the Levites, and unto the

judgment.

right hand, nor to the left. they shall declare unto thee, to the turn aside from the sentence which thee, thou shalt do; thou shalt not the judgment which they shall tell shall teach thee, and according to

שלשה עדות החת, והין נעשין ווממין עד שיוומו כולה (מכות ה:): (6) שנים עדים או שלשה. אם מחקיימת עדות בשנים למה פרע לך שלשה, להקיש שלשה לשנים, מה שנים עדות אחת אף

שיסיו מכמי סעיר מולקים בדבר, וס מעמא ווס מעסר, וס מחייב ווס מוכס: וקטוח ועליח. מלמד, שבים סמקדש גבוס ימ ספרי קנב): בין דין לדין. בין דין וכלי לדין חייב: ובין נגע לנגע. בין נגע ממל לנגע מסור: דברי ריבות. (8) בי יפלא. כל ספלאם לשון סגדלם ופרישה, שהדצר נגדל ומכופה ממך: בין דם לדם. צין דם ממאל דם מהור (נדה

(9) הבחנים הלוים, סכסנים שיצאו משנע לוי: ואל השופט אשר יהיה בימים ההם. ואפילו אינו כשאר שופעים מכל המקומות (פנהדרין פו.):

ימין, ועל שמחל שמחל: (11) ימין ושמאל. אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין (ספרי קנד), וכל שכן כשאומר לך על ימין שהיו לפניו, אמה לריך לשמוע לו (ספרי קנג), אין לך אלא שופט שבימיך (ר"ה כה.):

64

יִלְּהַנְיָּלְ בִּיִבְּהָ בִּיִּהְבָּאַבְיּ אָן אֶל־הַשַּׁבֵּט ימֶת הָאַישׁ הַהוֹא לְשֶׁרֶת שֶׁם אֶת־יְהוָה אֶלהֶיף · לַבְלְמָּג מֻּׁמָהַ אָּבְ_תַכְּעוֹן עַמְּמֶּע

יְיִירָיוּן עְּוֹד: (ס) י וֹכֹעַ שַׁמֹּשׁ וְמִּשְׁמֵּה וִוֹנִאַי וֹלַאָּ וֹכֹעַ מּמָּא הַמִּמִתוּווֹנִבְשַׁלָּוּוֹלָאִ

סְבִיבְהֶּי: אַלִּי מָלֵב בְּבָל_הַנּוּנִם אָּמָה וֹנְהַּבְּטַׁע פַּשׁ וֹאִמָּבִׁטַּ אָהָּגִּער نْعَبُّبُ \$ُكِيْنِكِ دِينًا كِٰكَ تَنْدِيهُ فَكَا \$<u>4_</u>1\$\$ בירקבא

אַשֶּׁר לא־אָחָיף הָוּא: עוּכָּל לִמַת מְּלֶּיְדְּ אֵּישׁ נְּבְּדִּי לְדִּ דִּשׁי לְּעָנָאָה עַּלְּדְּ וְּבִּר אַבְוּרְ הְּשֶׁים עַלְיִּךְ מֶבֶּרְ לֵא צְּיָחְרְ הְעַבָּי עַלְבָּא בֵית sı וְבְּחַר יְהֹוֹהְ אֶבְתַיוֹּב בַּוֹ מִמֶּבֶר בּיִחָּרְעֵי אֶבְהָה בַּיה מָגּוֹ شِيْت مِنْ مِن مِنْ لِهِ مِنْ إِلَّا مِنْ فِي لِي مِنْ فِي لِي مِنْ فِي اللَّهِ مِنْ فِي اللَّهِ مِنْ فِي اللّ

לא תספון לְשֶוּב בַּגֵּרֶךְ הַזָּה לֵא מִיסְפוּן לִמְּמָב בָּאוֹרְחָא מְּוֹד: הַרְבָּוֹת סָּוּס וֵיְהֹוָהׁ אֲמָר לְבֶּם לְאַסְּנְּאָה סּוּסְנָן וֹיִי אֲמַר לְכוֹן שִּ יְמֵּגֶר אֵטַרַבְיֹמֶם מִאֹּנְוֹמֶנֵע לְמִמֹּן יִנִיר יִנִי מַמָּא לְמִאַנִים בְּנֵיל

Ů\$L: خِحُدُدِ لَكُمُكُ لِنَائِطِ كِلِمُ يَلْقُدِ كِلْ خِرْدِي لَوَمْظِمُ لِيَنْظُمُ كُمْ يَمُوْد י וֹלְאִ יְבְבֵּּנִי לְמְּיִם וֹלְאִ יֹסִיּב וֹלְאִ יֹסִיּג לְיִּי לְמִּים וֹלְאִ יֹסִיּג

> ### ### עווא יושפלי עביד דריש אַ מֹן בּוֹנֹא וֹנֹטַלַמִּגַ װּבָּבֹא كِمَقَمَٰهُ فَقُلْ كَلُهُ لَا يُخْذِلُكُ בלא לַפֿבּלָא מו פֿעֿוֹא בַפֿאָנם ונולבא בוהבוע לבשע בדיל

> יַרְשְׁמוּן מוֹד:

מּמְמִוֹא צַבְּסַטְרָנִי: נשומר אמנו הלו מלפא פבל לביב לַבּ וְמִירְסַבּ וְמִמֵּיב בַּבּ אַביי היעול לַאַרְעָא דִּייִ אָבָלְהָרָ

נוכְרַאִּי דְּלָא אֲחוּדְ הוֹא:

ترظ کی بر چند وان مان از کی کیاب کی نورد کرد مانوار ازی

exterminate the evil from Israel. man shall die; and thou shalt God, or unto the judge, even that minister there before the LORD thy unto the priest that standeth to presumptuously, in not hearkening And the man that doeth

presumptuously. fear, and do no more And all the people shall hear, and

nations that are round about me; set a king over me, like all the dwell therein; and shalt say: 'I will thee, and shalt possess it, and shalt which the Lord thy God giveth When thou art come unto the land

prother. foreigner over thee, who is not thy thee; thou mayest not put a brethren shalt thou set king over shall choose; one from among thy over thee, whom the Lord thy God thou shalt in any wise set him king

that way. shall henceforth return no more as the LORD hath said unto you: Ye should multiply horses; forasmuch return to Egypt, to the end that he himself, nor cause the people to Only he shall not multiply horses to

multiply to himself silver and gold. away; neither shall he greatly 17 himself, that his heart turn not Neither shall he multiply wives to

(13) וכל העם ישמעו. מכאן, שמממינין לו עד הרגל, וממימין אומו זרגל (קנהדרין פע.):

זַפַּהְלֶב זַפַּלָטְ מִבְפַּבְּב מִמִלְבַיִם בְּבָּבְ מִמְנַע בַּפָּט וֹמוּם בַּמַמִבָּים וּמִטָּב (מככים-מי, כמ מנסבבין בקי:): (16) א ירבה לו סוסים. אלא כדי מרכנמו, שלא ישיב את העם מלרימה, שהקוקים צאים משם, כמו שנאמר צשלמה,

(שמואל־ב יב, ח): ובסף וזהב לא ירבה לו מאד. אלא כדי לימן לאכמניא (מ"א לאפמניא) (מנסדרין שס:): (קו) ולא ירבה לו נשים. אלא שמונס עשרס, שמלינו שסיו לו לדוד שש נשיס, ונאמר לו, וָאָס מָעֶע וַאָּמַבֶּס לָּךְ בֶּהַנֶּס וְבָהַנֶּס

تذابات: עוּאָע מַלְ-סָפֶּר מִלְפָּנֵי, תַכּעַנִים פּרִשְׁנוֹ אִנְרִיִםא הָרָא עַלְ ⁸¹ וְבְּתַּב ל'וֹ אָת־מִשְׁנֶּה תַחּוֹרֶה עַלְכוּתִיה וְיִכְּחּוֹב לֵיה יָתְ

ההקרם האלה לעשהם: בְּלְיִהְבְּהֵי הַמּוְרֶה הַוּּאָת וֹאָת־ אָת־יְהְוָה אֶלֹהְיוּ לִשְׁמֶּר אָת־ נַּבַּי יִבְּיִר לְבַּנְמַּל יִלְמָּד לְיִרְאָרְוֹ וֹבְיְנְיָבֶׁיִ מְּמְנִ וֹלֵבְאַ בֹּנִ כְּלְ- נְיָבְיֵנִ מְמֶּנִי וְנִבֵּוְ כִּנִי

(0) הַּגְ_הַמְּבְׁלְבַיּנִי, עַיִּא יִבְּדָּוֹו בַּצְיבִר וּשְׁמַאָּוּלְ לְמַׁעַּן וֹאָדִיוּ יָשָׁיִם

بېڅځا: יַּמְּבֹאָלָ אָמָּהֹּי יְּעִוֹיָנִי וֹנִנִוֹלְנִיּוּ מִּם יַמְּבָאָלְ טִּיּנִבָּנִיּאְ בּיִיָּ אַניִּמּ, מֻּבְּׁמָּס כְּוֹנִי עַבְּלֵל וְנַעַבְּלְע מִם_ מִּבְּמָא בְּבְוֹנִי עוּכְלִע וֹאַטַׁסְּנָא

فخُلَم مَا كَلُم خَلَيْمٌ خِرْمٌ: إترزر جَשَجَمَا يَرَا جَوَهِ فَمِرْ خَرِهَا لِيرَا جِفِهِدِيهِ فَرَا حَدَاهِا.

خېڅخلىدا: בובא ונה קנמיא האליו לְמִמָּר יִנִי כַּלְ פַּנִינְמִי אַוָּבוֹנִיאַ למדתל קדם יו אלהיה حُمْ بابَدَ لَاءبان، خُلُمْ لَدَرْجَاء

\<u>@</u>L\\\ מַלְכוּמִיה הוא וּבְנוֹהִי בְּגוֹ تخظيلنه ختفيته نخشتهجه מֹאֲעוּהִי וּבְּדִיל דְּלָא יִסְמֵּי מִוֹ ענם לְבֹבוּן מֹאֹטְוּוּ בּּנִילְ זַּלְאִ יוּנִם לְבָּוּנִי

נאַטַסָנְהָיה יִיכְלוּן: ﴿ جُمْ أَبَازُتُ لَا فَالِدُتُ ثَامَ إِنَّا قِحْ ۖ جُمْ يُتِدَ خُرِفِينِهِ خَرِبُهِ. قِحْ

> before the priests the Levites. law in a book, out of that which is that he shall write him a copy of this upon the throne of his kingdom, And it shall be, when he sitteth

of this law and these statutes, to do LORD his God, to keep all the words life; that he may learn to fear the shall read therein all the days of his And it shall be with him, and he

the midst of Israel. his kingdom, he and his children, in end that he may prolong his days in the right hand, or to the left; to the aside from the commandment, to his brethren, and that he turn not that his heart be not lifted up above

made by fire, and His inheritance. shall eat the offerings of the LORD nor inheritance with Israel; they XVIII tribe of Levi, shall have no portion The priests the Levites, even all the

- מונחם בבים גנויו, ואחם שנכנסם ויולאם עמו (סנסדרין שם), ואונקלוס מרגם פַּקָשֶׁבֶן, פְּמַר מִשְׁנֶס לָשֹׁן שָׁנוּן וְדְבּוּרָ: (19) והיה כשבחו. אם עשה כן, כדאי הוא שממקיים מלכומו: אח משנה החורה. שמי קפרי מורות, אח שהיא
- (91) דברי התורה. כמשמעו:
- סוא קודם לכל אדם (סוריות יא:): ועמס ממלכמך לא מקוס (שס יד), סא למדמ, שבשביל מלוס קלס של נביא, נענש: הוא ובניו. מגיד שאס בנו סגון למלכום, יג, מ), ולה שמר הצעממו לשמור כל היום, ולה הספיק להעלות העולה, עד שצה שמוחל והמר לו נִםְּבֶּלְהָ לֹה שָׁעַרְהָ וגוי (שם יג) בשאול, שאמר לו שמואל שַבְּשַת יַמִּיס פּוֹמֵל עַד בּוֹקֿי אַלֶּיךְ (שמואל"ה י, ח), לָהַעַלוֹת עלוֹת וגוי, וכתיב וַיּוֹמֶל שַבְעַת יַמִיס (שס (OS) ולבלחי סור מן המצוה. אפילו מנים קלם של נגיא: למען יאריך ימים. מכלל סן אמם שומע לאי, וכן מלינו
- מחרי מום יסושע, מחוך כך סוכיר חמשם לבד ושבעם לבד: משם סנחיל לראובן וגד וחלי שבע מנשם, ויסושע סנחיל ליסודם ואפריס ולחלי שבע מנשם, ושבעם סאחרים נעלו מאליסן נחלת שבעה, נחלת חמשה שבעים ונחלת שבעה שבעים, ומחוך שמשה ויהושע לא חלקו נחלה אלא לחמשה שבעים בלבד, שכן קרם קיט). שוב נמלא בדברי רבי קלונימום, סרי גרסינן בספרי. ונחלה לא יהיה לו, אלו נחלם חמשה. בקרב אחיו. אלו קיני וקנוי וקדמוני, וכן דורש בפרשח מסנום שנהמכו להסרן על כן לה סים ללוי וגו', לסוסיר על קיני וקנוי וקדמוני (ספרי שארך כנען שמעבר הירדן ואילך נקראם ארך המשה עממים, ושל סימון ועוג שני עממים, אמורי וכנעני, ונחלם שאר לרצום ונחלה לא יהיה לו. זו נמלם שלה. בקרב למיו, זו נמלם (גירפת סרמב"ן: שבעס) ממשס, וליני יודע מס סיל, ונרלס לי, סקדשים): וגחלחו. אלו קדשי הגבול, מרומומ ומעשרומ, אבל נמלה גמורה, לא יהיה לו בקרב אמיו. ובספרי דרשו (קסד), (1) כל שבט לוי. בין ממימין בין בעלי מומין: חלק. בביוס: ונחלה. בלרן: אשי ה׳. קדשי סמקדם (מ"ל קדשי

- <u> ۱۳۲۲ (۵)</u> אֶחֲיִר יְהֹוְהֹ הַנֵּא נַחֲלְהֹוֹ כַּאֲשֶׁר אֲחוֹהִי שִּׁהָּנְן דִּיהַב לֵיה יִיָּ אִנִּין
- ئتِخْتُدُتُ ئَتَعْظُدٍ: שְׁוֹרְ אָם־שֶׂתׁ וְנְתַּןֹ לַכּּהֹן תַזְּרָעַ אָםְ אִפָּר וְיִמֵּין לְבְּתַּנְא דְּרָשָׂא ַ הְעָּׁם מֵאֶנִּע זְבְחֵיִי הַזָּבְּח אָם. עַמָּא מִן נָכְסֵי נִכְסְּׁהָא אָם חּזֹר
- וְבֹאָהָוֹע עַּוֹ בּאָלָבַ טִמָּוֹ_לְוָ: † באָהָע בׁלֹּלֹבְ שׁגֹבְהֵבׁבׁ נֹגֹבֹבֶבׁ בּנָה הַכִּנַבַ וַמְבָבֹב 'נִמָהָטַבַּ
- <u>π</u>;ἀια: (α) בְּאָם בְּנִינִי בִּיּא יְבְנְיִוּ בְּלִי בְּאָבִי בְּאָבִי בְּיִּאְ בַּנִי בִּיּא יִבְנִינִי בְּלִ \dot{s} בַּר בַּוְ בַּעַר יְהַנְּת אֶלְנִוּ אֲבִי בִיה אִנְּרָעִי יִיְ אֶלְנִוּ
- הַמְּלִוֹם אֲמֶּבְיִנְבְתַרִּ יְהַוְּהִיּ מִשׁׁ וּבֹא בֹבֹלְ-אַנֹּע וֹפֹמְוּ אֵלְ- בַּאַר שֹמּׁוּ וֹנִינוּ בַּבֹלְ בַמִּנִּע رد، ، باخر نشلة على الأبيار الأبيار الأبيار باخر الشلة المرابية וֹבֶי יָבֹא הַכַּוֹי מֵאַתַוֹר שְׁמְּהֶוֹבִי וַאָּבִי יִיתַי בֹּיוֹאַר מַחַדָּא
- : בווְנוי هُلُدر لَاخُرْنُ لَا لِمَمْثِدُ لَا فِي الْمُعْدِدِ فِحُدِ هُلِينَدُ خِرْتُهُ. يَجْمَهُ فِهُدَا

- אַהְסְנְתֵיה בְּמָא דְּמַלֵּיל לֵיה:
- וֹלוּמֹא וֹבֿוּבְׁשֹׁא: וְזֶה יִהְנִה מִשְׁפַּׁש הַכֹּהַנִים מֵצֵת וְדֵין יָהִי דְּחָזִי לְכָהַנָּא מִן
- וְבֵישׁ גְּזָּה עְּנָדְ הָהֵין בֵּיה:
- יומיָא:
- נקשיה לאַטְרָא דִּיִּהְרָהַי יָּיִּ
- مَقِرَا كُلُهُ لَا يُرَادُ ק וְשֶׁבֵּהְ בְּשֶׁׁם וְהֹנָה אֱלֹהָוּו פְּכְּלְ וִישִׁמִּישׁ בִּשְׁמָא דַּיִיָ אֱלָהִיה

- unto them. their inheritance, as He hath spoken 2 among their brethren; the LORD is And they shall have no inheritance
- cheeks, and the maw. priest the shoulder, and the two sheep, that they shall give unto the offer a sacrifice, whether it be ox or from the people, from them that And this shall be the priests' due
- give him. of the fleece of thy sheep, shalt thou 4 wine, and of thine oil, and the first The first-fruits of thy corn, of thy
- him and his sons for ever. minister in the name of the LORD, 5 him out of all thy tribes, to stand to For the LORD thy God hath chosen
- which the LORD shall choose; desire of his soul unto the place sojourneth, and come with all the 6 thy gates out of all Israel, where he And if a Levite come from any of
- there before the LORD. brethren the Levites do, who stand 7 of the LORD his God, as all his then he shall minister in the name
- (2) כאשר דבר לו. בְּמַרְנָס לֹחׁ מִנְמָל גוי מֵּנְיָ מֶלְמָךְּ (צמרבר יח, כ):
- נמנו בס שיעור ח' מששים. וכמס לחן חייבום ברחשים סגו, חמש רחלום, שנחמר וְחָמֵשׁ לֹחֹן עַשׁוּיוֹח (שמוחל־חֹ כס, יח), רבי שלין: וראשיה גו צאגך. כשלמס גווו לליך בכל שנס, מן ממנס כלשימ לכסן, ולל פירש בס שיעור, ורבומינו (מולין קלו:) . קַמְיפְּס מֵמֹמֶר סַשְּׁעֹרִיס (ימוקחֹל מס, יג). צצית סחיפס חלי סחס, כצחחס נותן חלי סחס לכור סרי ה' מצצים, צסכור צלצים מארבעיס, עין רעה אחד מששים, בינונים אחד מחמשים, וסמכו על המקרא שלא לפחוח מאחד מששים, שואמר וִשְשִׁימָם (+) ראשיח דגוך. זו מרומה, ולה פירש בה שיעור, הבל רבומינו נמנו בה שיעור (מרומום פ"ד מ"ג), עין יפה החד 1). למייס, מחם מפלה, שנאמר וַיִּעַמֹּד פִּינְמָם וַיְפַבֵּל (מהלים קו, ל). והקבה, מחם הָאָשָׁה אָל קבֵּמָהּ (במדבר כה, ח חולין קלד:): שקורין אשפלדו"ן: והלחיים. עס סלעון. דורשי רשומות סיו אומריס זרוע תחת יד, שנאמר וַיִּקַּת רֹעַת בְּיָדוֹ (במדבר כס, (3) מאח חעם. ולא מאת סכסניס: אם שור אם שה. פרע למיס: הזרוע. מן ספרק של ארכוצס עד כף של יד
- (פ) לעמוד לשרת. מכאן, שאין שירום אלא מעומד: עקיבל לומר, רלשית גו שמיס, לליך לרבע, ממן לו סרי ממש:
- עוד למד על הכהנים הבאים לרגל, שמקריבין במשמר ועובדין בקרבנים הבאום מחמם הרגל, כגון מוספי הרגל, ואע"פ שאין בכל אות נפשו וגר ושרת. למד על סכסן, שבא ומקריב קרבנים נדבתו או מובמו ואפילו במשמר שאינו שלו. דבר אמר, (6) ובי יבא הלוי. יכול בגן לויוד לי סכמוב מדבר, מלמוד לומרושרם, יל לו לויס שלין רלוין לשירום (פפרי קפה): ובא

המשמר שלהם:

מְמְבְּרָוֹנִי (סִ) ۵ تاڅر ځتاڅرا بهرتاد خرت سادځره ځسادځره ترخادا ځد

다다ㅁ: ַ הִלְמַדַ לַעֲשׁוֹת כְּתוֹעֲבָת תַגּוֹנֶם לִמֶּעֶּבִּר ההם: הְאִנּוֹן: البات هِرْنَاء بيراً خِلِه جُهِد هُرْنَاء بيرح خَاء خُه مَرَاء כֿ. אַטַּׁעְ פֿאַ אָבְ טַאָּבוּ \ אַהָּבוּ אַנִּי אַנִּי הַבְּיבָ לְאַבַּהֹא בּ.הַ

نظرة الله בַּאָה מְסַב מַסְנִים מִמְנִין וּמִנְנוֹה וּבְרַבֵּיר בְּנִירָא מַסֵים מִסְמִין לא ומָצָא בַּוּ מַצְּבָיר בְּנִירוּבָתִי לַא יִשְׁתְּבַר בָּרִיה

װִבְבְהַ אָּג<u>ַ</u>בַבְּמָּטִים: יי נעבר עובר נמאל אור נידעני ורמין רמן ושאיל פרדין

אָלְהֶיף מוֹרִישׁ אוֹהָם מִפְּנֶיף: יִבְגְלַלְ תַּמִּיִמְבָּת תְאָבֶּת יְתִוֹּת ַ בְּי[ְ] תְּיֶטֶבְת יְהְוָה כְּל־עַּשִׁה אֵכֶּה

פּי מְמָים מְהְיֹה עָם יְהְוָֹה אֱלֹהֵיף:

אַטַעונו אָבַבַעַאַ: ממשושא בינה שבקא דכין

מְּמְנֵין וּמְנַבוּיִם וְחָרַם:

יבוְכוּרוּ וְמָבַע מִן מִיתַּיָּא:

אַכֿון וּבַּבוֹכ שוִהּוּבָּטֹא בַאָבוּוֹ אָב, מֶבְטַל פֿבָם וֹוֹ כֹּלְ הַבְּנִגַּ

מְּלִים שְּׁבֵי בְּדַּהַלְּמָא בַּיִּי

according to the fathers' houses. . beside that which is his due They shall have like portions to eat,

the abominations of those nations. thee, thou shalt not learn to do after 9 which the Lord thy God giveth When thou art come into the land

sorcerer, soothsayer, or an enchanter, or a one that useth divination, a his daughter to pass through the fire, you any one that maketh his son or There shall not be found among

necromancer. a ghost or a familiar spirit, or a or a charmer, or one that consulteth

out from before thee. the Lord thy God is driving them and because of these abominations 12 an abomination unto the LORD; For whosoever doeth these things is

the Lord thy God. Thou shalt be whole-hearted with

- שנקבעו סמשמרות, ומכרו זס לוס עול אמס שַבּמָּף ואני אעול שבמי: כגון ממידיס ומוספי שבם ונדריס ונדבום, מלמוד לומר לבד ממכריו על סלבום, מוך ממס שמכרו סלבום בימי דוד ושמולל, (8) חלק כחלק יאכלו. מלמד, שמולקין בעורות ובבשר שעירי מעאות, יכול אף בדברים הבאים שלא מחמת הרגל,
- (9) לא חלמד לעשוח. אבל אחם למד לסבין ולסורוח (סנסדרין סח.), כלומר לסבין מעשיסם כמס סס מקולקלין, ולסורוח
- (10) מעביר בנו ובחו באש. היא ענודת המולך, עושה מדורות אם מכאן ומכאן, ומענירו בין שמיהם (פנהדרין קד:): לבניך לא מעשה כך וכך שוה הוא מוק העובדי כוכבים:
- (סנסדרין סס:): מגחש. פסו נפלס מפיו, לבי ספסיקו בדרך, מקלו נפל מידו (סנסדרין שס): יב): מעוגן. רבי עקיבא אומר, אלו נומני עוֹנוֹם, שאומרים עונה פלונים יפה להמחיל, ומכמים אומרים אלו אומזי העינים קסם קסמים. אייסי קוסס, האומו את מקלו ואומר אם אלך אם לא אלך, וכן סוא אומר עַמִּי בְּעֵלוּ יִשְׁמָל וּמַקְלוּ יַבְּיִד לוֹ (הושע ד,
- מכשפומ: ודרש אל המחים. כגון סמעלס בוכרומו, וסנשלל בגלגולמ: פימוס, ומדבר מָשֶׁקִיוֹ ומעלה הֿם המת בבית השחי שלו: 🌱 וידעוני. מכנים עלם היה ששמה ידוע למוך פיו, ומדבר העלם ע"י (11) וחבר חבר. שמלרף נחשים או עקרנים או שאר חיוח למקום אחד (ספרי קענ): ושואל אוב. זה מכשפוח ששמו
- (בו) כל עושה אלה. עושה כל חלה לה ואמר, חלה כל עושה הלה, הפילו החת מהן (ספרי קעג):
- לבל בממימום, ואו מהיה עמו ולחלקו: (13) חמים חהיה עם ה׳ אלהיך. המהלך עמו נהמימות ותלפה לו, ולה תתקור התר העתידות, הלה כל מה שינוה עליך

לְּבְּיִ יִהְנָה אֵלְהֵיף: אָלְהָיִה אֵלְהֵיף: אֶלְהָרָי: וְנֵבְהַ אִנְלְּם אָבְבְמֹּמְנֹנִים נֹאָבְ - זִטְבִין מו מֹמֹנִנֹא ימו פֿסַׁמּנֹא בַּיו הַגּוֹנֶם הְאַבֶּה אֲשֶׁר אַמְּה אַבִּי עַמִּמַיָּא הָאָבֵין דִּאַמִּ יָרִיתּ

نېمدا: بِهِرْتُ جِلَةٍ بِمَيْلًا هِكُيْرِيهِ هَجُرُهُ إِجَاتًا جِلَةٍ إِنْ هُجُرَبَةً طَوْنَه לֹלָגא מֹפֿוֹבְלֹנִ מֹאַמְנִיּ בְּמְנִי זִבְּנֹא מִבָּׁנִנִּ מַאַמַּׁנִי צַּבְּנִינִי

וְלָאָ אָלְוּוִם: הַנְּרְלָה הַנְאָה לְאַ־אֶרְאָה עִיר אִישִׁיִאְ רַבְּּהָא הָדָא לְאַ אָהְוַיִּ לוְלְ יִׁבְוֹנִי אֵלְנִי וֹאָנִי בַּאָמָה זָט פֿלְ מִּיִּמִּבֹא בּוֹיִ אֶּלְנִי וֹנִינ לאַעָּר לַאַ אַבַוּב לִשְּׁמָעַ אָּתַר לְמֵימַר לָא אוֹבֶיר לְמִשְׁמַעַ אֶבְטָנְ בַּעִנְדַ בַּנִיִם עַפֿטַב אֶבְטַנַ בַּעוָבַר בַּנִימָא בַפַטַבָּא לכָן אַמֶּר מַּאָלִטֹ מִמְם יְרוֹנִי לִכִין בּמִאַנּלְטֹא מוּ בוֹבִם יִּנִ

ŁËL:

אַלִיהָם אַנו כָּלְ־אֲשֶׁר אַצַּוֶנוּ: למוְשׁ וֹלִעַעַּׁי, שַׁלְבוּי, לַּפָּיִוּ וֹשִבּּרַ לּבְוּא אַלום לַנִים מִעַּבר אַנוּננים -

هُدِ لَٰ خُرَدِ، هُمُّد نُلَقَد فَمُثَنَ ذِفَنَائِمَ،

אַנכֿו אָבְרַשׁ מִעִּמְהָי:

ײַנּׁבַּׁיִאַ יַבְיִנִאַ: בַּמִּם אֶבְעַנִם אַעַנַנִם וּמִט בַּמָנָם מֹמַנָּע מַמָּמָנָא וִנִיטַמַמִּנִ הּנוּינוּין לְבַבְּיוּ וֹאֹמֶהֹוּ יִבַבְּיוּ פּפּינִינִי לְמִּלְאִ וֹבִימִבְּיִרְ ײַ דְּבְּרְ בִּשְּׁמִי אָת אֲשֶׁר לְאַ־ פִּהְנְמָא בִּשְׁמִי אַנּ עַנּּבְיא אָמָּר זוּיד לְדַבּר בָרַם נִבִּיָּא דִּיַרְשִׁע לְמַלְלָא

ناك خريا:

מוֹד וְלָא אֲמוּת:

וֹאַמֹּר וֹ: לְנְ אַשְׁלֵינִוּ בַּמִּלְיִלְוּ:

לביא אַמִים לְהוֹן מִגּוּ אֲהַיהוֹן

בְּפוּמִיה וִימַלֵּיל עִמְּהוֹן יָת כָּל כוטב ואטון פטומו וכואטו

מומבו וטבה מנוש: كالظرا ĖÀĊ

not suffered thee so to do. as for thee, the Lord thy God hath soothsayers, and unto diviners; but 41 dispossess, hearken unto For these nations, that thou art to

me; unto him ye shall hearken; of thee, of thy brethren, like unto raise up unto thee, from the midst A prophet will the Lord thy God

that I die not.' let me see this great fire any more, voice of the Lord my God, neither saying: 'Let me not hear again the Horeb in the day of the assembly, desire of the LORD thy God in according to all that thou didst

sboken. 17 have well said that which they have And the LORD said unto me: 'They

them all that I shall command him. mouth, and he shall speak unto thee; and I will put My words in his among their brethren, like unto I will raise them up a prophet from

My name, I will require it of him. My words which he shall speak in 19 whosoever will not hearken unto And it shall come to pass, that

prophet shall die.' name of other gods, that same to speak, or that shall speak in the which I have not commanded him word presumptuously in My name, But the prophet, that shall speak a

- (14) אבן נהן לך הי אלהיך. לשמוע אל מעונניס ואל קוסמיס, שהרי השרה שבינה על הנגיאים ואורים ומומיס:
- (12) מקרבך מאחיך במוני. כמו שלני מקרבן מלחיך, יקוס לך חחחי, וכן מנביל לנביל:
- עלמו, מיחחן בידי שמים, שנחמר חנכי חדרוש מעמו (סנהדרין פע. ספרי קעג): שלא נאמר לו ונאמר לחבירו, והממנבא בשם עבודת אלילים.אבל הכובש את נבואתו, והעובר על דברי נביא, והעובר על דברי בוון אם ההלכה, לאפור את האפור ולהמיר את המומר: - ומוז. במוק, שלשה מימתן בידי אדם, המתובא מה שלא שמע, ומה (02) אשר לא צויחיו לדבר. אנל לוימי למנירו (מנסדרין פע.): ואשר ידבר בשם אלהים אחרים. אפילו

<u>. בלוב:</u> אָת תַּנְּלְר אָאָר לאֹ דְּבָּרָוֹ יָה פְּהָנָמָא דְּלָא מַלְלֵיה יִי: י ְנְבֵׁי וְאָמֵּוֹׁרְ בִּלְבְּבֵּוֹךְ אֵיְכְּתְ וָדָרֵתְ וֹאָבוּ מִימָר בְּלְבָּּדְ אִיּבְּדֵין נִדָּתְ

ರಥ್ಷ: (೦) בְּנִדּוֹן דְּבְּרֵוֹ הַנְּבְׁיִא לְאָ מְנִוּרִ מִּלְּלֵיה נִבְיָּא לְאִ מִּדְחֵלִוּן הַבְּלְר אֲשֶׁר לֹאֹ־דְבְּרָוֹ יְהְוְּה פִהְנְּטְא דְּלָא מִלְּלֵיה יִיְ בִּרְשָׁע בּ נְלְאֵיִנְהָהָ הַנִּאַ נְלָאִ יְבָאָ הָנָאִ יְהָיִ פְּהָנְמָאֵ נְלָאִ יָהְקַנִּים הוּאַ אַמֶּב וֹבַבְּב עַוּּבְיא בֹמֶּם וֹעוֹנָע בּימִלָּיל נִבָּיָא בִּשִׁמָא דִּייָ וֹלָא

בְּבְּרֵים וּבְבְּהַיּה לְבְּ אָת־אַרְצְּטְ וְיִרִשְׁמְם וְיְשְׁבְּטְ בְּקְרְיֵנִיהְוֹן יִבְּבְּמִיהֹוֹן: בעריהם יבבמיהם: XIX הַגּוּלִם אֲשֶׁרֹ יְהֹנֶה אֱלֹהֶיף נֹתֵן עַמְמֵיֵּא דֵּיִי אֱלְהָף יָהִיב לָ

46 46466 عَلِّ عِنْ عَنْ ثِيرًا يُحَرِّثُهُ لَيَّا عَلَيْهِ قِيرًا خُرْبَةً يَتِيرًا خُرَاةً يَتِيرًا خُرَاةً הְּלְנְהָ הֹנִים שַּבְּבַּנִילְ בְּלֵב בְּנַנְנֵב שַׁלְט עַבוּנוֹ שַפַּבוּה לְבַ בִּינִ

니뻤니: المُرثَدُكُ لَتُهُا كُرُدُهُ الصَّفِيا خُرِبِ اللَّهُ عَلَيْكُ لِيدَادِ خُرَفَالِ خُرِ ِ ﴿ لِجَدِحُ هَلَ خُلِهُ لِهِ هُلُولَ لَمُنْ لَا يُنْ خُلُكُ لِمَا يُنَا لِكُ الْمُؤْلِدُ لِمَا يُنَا لَيْ ا فخرا خَلِي تَيْدَكِ نَهَمْهُمْ هُنِ فَنُعَالَ خُكَ جَبَلُنَهُ يَنْتَمْرَنَ

دېېزر ښرښם: בּבַלְידַעַ וְהָיִא לֹאִ־שֹּנֵא לוֹ חַבְּבַיִיה בְּלָא מַדְּעִיה וְהִיאַ לָא ָּ שְׁמֵּׁעִ נְחָיִגְ אֵּמֶּבְ וֹכֵּעִ אָּעַבְּקַעִּנְּ לְטַמֵּּוּ וְיִהְקַיִּים דְּיִקְמוֹל יָתִּ וֹנִינַ בַּלַרַ עַרַצַּתַ אָּמֶרַ נְנָנָס וַבֵּין פַּטְנָם סְמוּלָא בְּיִמְרוַל

בְּיִינְהְוֹיִת יְהֹנְת אֶלְהָוֹּ אֶתְ אֲבִי יָשִׁיצֵי יִיְ אֶלְהָוּ יָת

נת החום צרער דיהסננף

שְׁנִי בִיה מַאָּהְעָלִי וּמִדְּקַמּוֹהִי:

LORD hath not spoken?' 21 shall we know the word which the And if thou say in thy heart: 'How

afraid of him. presumptuously, thou shalt not be spoken; the prophet hath spoken it the thing which the LORD hath nor follow not, nor come to pass, that is name of the Lord, if the thing When a prophet speaketh in the

in their cities, and in their houses; thou dost succeed them, and dwell LORD thy God giveth thee, and XIX off the nations, whose land the When the LORD thy God shall cut

possess it. the Lord thy God giveth thee to 2 thee in the midst of thy land, which thou shalt separate three cities for

every manslayer may flee thither. thee to inherit, into three parts, that which the Lord thy God causeth and divide the borders of thy land, Thou shalt prepare thee the way,

time past; unawares, and hated him not in whoso killeth his neighbour 4 that shall flee thither and live: And this is the case of the manslayer,

מס גלומ לדקיסו: (ירמיס כז, מז), וירמיסו עומד ולווח של קעַשְּקִיס וְעַל הַנַּמָר הַפַּלִיס (שס יע) שלה גלו עס יכניס, דָּבֶלָה יוּבְחֹוּ (שס כד) (IS) וכי האמר בלבבך. עמידין המס לומר, כשיבה מנניה צן עזור וממנבה, הַנֶּה כְּנִי בֵּימ ה' מוּשְׁבָּיִם מִשְּׁה מְהַרֶּה

הגור בובנו. לא ממנע עלמך מללמד עליי חובה (ספרי שם), ולא מירא ליענש עליי: שסקריב בבמס בשעת אימור סבמות כדי לגדור את ישראל, סכל לפי לורך שעס ומייג ספרלס. לכך נאמר אליו תשמעון: רא בא לסדייהך מאחם מכל סמצום לא משמע לו (לעיל פרשס יג), אא"ר מומחס סוא לך שסוא צדייק גמור, כגון אלייסו בסר סכרמל, ה׳. וסכוג פומו. ופס מפמר, זו בממנבפ על סעמידום, סכי שבפ ופמר עשו כך וכך ומפי סקב"ס פני פומר, כבר נצמוו, שפס (22) אשר ידבר הגביא. וילמר דבר וס עמיד לבל עליכס (ספרי קעמ), ומרלו צלל יבל. הוא הדבר אשר לא דברו

סגבול סשני של מרך ישרמל: סגבול, עד סעיר סראשונס של עיר מקלמ, כשיעור מסלך שיש ממנס עד סשנייס, וכן משנייס לשלישים, וכן מן סשלישים עד (3) חבין לך הדרך. מקלט, מקלט, סיס כמוב על פרשמ דרכיס (מכומ י:): ושלשה אה גבול ארצך. שיסא מממלמ

ְיָנְיָּסְ אֶׁלְ_אַּחָתְ הֶעְּּרִיםְ_הָאֶלֶּה הַלְּאַ וּמְצָא אָת־רַצָּהוּ וָמָת הוּא خختب في النهج معتديم ها_ י כְטַׁמָּכ מַצִּים ְנִיְדְּטְׁנִי יְדְוֹ בַנַּרְזֵן לִמְפַּא ֹצִּמִּו וְתִּהְמָּבִיג יִדִּיה נְאָמֶּבְ יָּבְאִ אָּטַ־בַמָּהָרְ בַּנַּמָּבְ יַרְנִימִּנְלְ עָּם חַבְּבֵירָה בְּחִיּרְשָּׁאִ

היא לו מהמול שלשום: וֹכְוָ אָגוֹ מֹמִפַּמַ מָוֹנִע כַּי בֹאָ מֵנֹאַ ליין בַבֶּרוּ וְהַבָּרוּ וְהַבָּרוּ נְפָשׁ טַבְּבָּטַ כֹּנְיִנִיםְ לַבְּבֵוּ וְטַמְּגִינִּ هِا َ رَبُطُ فَيْحُ لَا يُحَالَ فِيْ إِلَيْ الْمُ

ל מּכְבֵּלוֹ אִּנְכֹּו עִׁבְּוֹנֵבְ בַאַמְּרַ מִּלְחֵה מִכְ כֹּוֹ אִּנֹא טִפּפֿיִר כָּוֹבְ לְמִימִר

בּבּר לְמָת לַאָּבִמֶּוּ: لَّتُهَا خُكِ هُن خُم يَنْهُدُهُ لِمُهُد خُكَ يُنْ خَم هَلَهُم يَمَوْرِم אַ וּבְּלֹבְ כַּאַמֶּר וֹמִבֹּת כַאַּבְעָיוֹב בֹמָא בַּכַוּם כַאַּבַעַעַב וֹנִינוּן ןאָם־יַרְחָיב יְהֹנָה אֱלֹהֶיףׁ אֶת־

עַּרִים עַל הַשְּּלְשׁ הָאֵּלָה: עַיָּמִים וְיָסְפְּמִי לְבִּ מִיִּדְ מָּלְמֵה אָבְ<u>יִ</u>וֹיִנְ וֹלְכַבְׁכִי בֹּגַבְבוֹי, בֹּבְ_ מְצַּוְךְּ הַיּוֹם קְצַהְבֶּה אָת־יְהֹוָה פּ תּלְאָת לַעַשְּׁתְּה אֲשֶׁר אָנְבֶי הְּדְא לְמָעְבְּרַה רַאָּנָא מְפַּקִּיר אָנוַ_כַּלְ_וַמְּגֹּוְנִי

דַּמְים: (פּ) ئىڭ ھىرىدە ھەلىدەن ھۆئەك ئەرد ئە וֹלַאַ וֹמִּפֹּבַ בַּם לֹלָו בֹלֹלֵב וֹלַא וֹמִטְפּוֹב בַם זַכַּאוּ בִּינִ

ハロはれいに

עוא וגרוק לחָדָא מון קרַניָּא limbal elian al san

בְאַבֶּוֹ וֹנִשְׁבַוֹּים:

הוא ליה מאָקמָלי ומִדְקמּוֹהִי: חובת דיו דקטול אַרִי לַאַ שָּׁנֵי lidaktır tan laır aır lilėdiu ši, idi silūs בְּתַר קְטוֹלְא צָבֵי יִיחַם לְבֵּיה בַלְמָא יַבְיוּף נְאָיל דְּמָא

فَكُنَّ كَلَّانًا نَقَدَّتِهِ كُكَّ:

ंश्रव रहेका से श्रेट्रेयेट रेप केपालेट

למשו לאָבְטִמָּוּ:

מוג שלט לבוול מכ שלט

שְׁבְּמִיהִי בְּלְ יוֹמִּיָּא וְתִּיִסִיף לְּדְּ

الأكتك تكثيثك فعبتنا لحنظنا

לְבַּ וְמֹא בוּן לְמִנְחַם זֹט וֹגֹ

אָבׁוּ טַמָּב וֹטַ כַּלְ טַפַּׁלֵּוּבְטַא

three cities more for thee, beside His ways—then shalt thou add LORD thy God, and to walk ever in command thee this day, to love the commandment to do it, which I if thou shalt keep all this

which He promised to give unto thy thy fathers, and give thee all the land

8 thy border, as He hath sworn unto

And if the Lord thy God enlarge

Thou shalt separate three cities for

Wherefore I command thee, saying:

death, inasmuch as he hated him

To gaivised be was not deserving of

is long, and smite him mortally;

and overtake him, because the way

lest the avenger of blood pursue the

he die; he shall flee unto one of these lighteth upon his neighbour, that

the axe to cut down the tree, and the

as when a man goeth into the forest

head slippeth from the helve, and

5 and his hand fetcheth a stroke with with his neighbour to hew wood,

manslayer, while his heart is hot,

these three;

fachers—

thee.'

not in time past.

cities and live;

inheritance, and so blood be upon LORD thy God giveth thee for an that innocent blood be not shed in

10 the midst of thy land, which the

שְׁמְמִי סְּבְּקְר (שׁמִיאַל־בּי,וי) מרגס יונמן שְׁבֵי מַרְגוֹסִי פּוֹרְיָמֹ: ונשל הברזל מן העץ. יש מרבימינו אומריס ישמע סברזל (פ) וגדחה ידו. כשבה לספיל הגרון על סען, ומרגומו וְמַמְמְבֵיג ידיה, לשון ונשמעה ידו לספיל מכח הגרון על סען, פי

98

מַפְּפוֹ, ויש מסס אומריס שישל סברול לחמיכס מן סעך סמחבקע, וסיא נחוס וסרגס (מכוח ז:):

X5.1:

(6) פן ירדף גאל הדם. לכך מני מומר לסכין לך סדרך וערי מקלע רציס:

(8) ואם ירחיב. כמשל נשבע למת לך מלן קני וקנוי וקדמוני:

(9) ויספח לך עוד שלש. הרי משע, ג'שבעבר הירדן, וג'שבארן כנען, וג'לעמיד לבא:

山城公: ה למט לבים אגן אַנוֹע במלבים לממלביה הפש וימות ווערוק היאות היאות היאות העלבים הקשיה היאות היאות היאות היאות היאות היאות היאות היאות היאות היאות היאות היאות היאות ה יי וְאֶרַב לוֹי וְקָם עְלְיוּ וְהִבְּהוּ וִיְּהְעוֹן לֵיה וִיקוּם עַלוֹהִי וֹב'..יוֹב'נוֹ אַנְתְּ מֻדֹּאַ לְנַהְּטוּ וֹאָנוּ וֹבׁוּ וֹבָר חָּוֹוּ לְטַבָּנוּעוּ

לְנוֹרָא מִוֹ לִנְנִיֹּא נִיֹאִלָּיִוֹ:

these cities; that he die; and he flee into one of against him, and smite him mortally and lie in wait for him, and rise up But if any man hate his neighbour,

نتالت: וֹהֵלְעוּ וֹלֵלוֹ הֹּיִרְוִ וֹלְלִעוֹי אָעִוּ וֹיִהְּלְעוּו סֹבֵּי עַנְעִי וֹנִבְּבֵּנוֹ

נְאָיל דִּמָא וִימוּת: משְּׁם וֹנִיהָנִי אִינִי בְּיָדִי נְאָלִ תַדְּיִם יִמִיהְ מִמִּשׁוּ וִיִּשְּׁסְרִיוּ יָמִיהִ בְּּיֵדִ

blood, that he may die. To regressed than dof the avenger of 12 and fetch him thence, and deliver then the elders of his city shall send

<u>ځك: (۵)</u> ريج تثنيره مُنَاكَ مُكِّنَا بَحُمَّاتُ خُمُ تُسبه مُنَاكُ مُجَيِّنَا بَنُوَحَرِّنَا

נוישב לְבּ: מֹנְמֶּבְאֵלְ נְמָנְד אָמָבִי בַם זַכּאַ מִנְמָּבָאַלְ

well with thee. innocent from Israel, that it may go 13 thou shalt put away the blood of the Thine eye shall not pity him, but

خُكَ خُدِمُقَاتِ: (٥) جَعْدٍ لا يَعْنَا يُعَالَىٰ يُعَرَّنَٰ لِهِ خَيْرًا لِمِيْلًا عمر لـ بجهزرُت خَرْنَاذُ لِي اللَّهُ لِي نَائِمُ لِي يَانِينِ مِنْ خَرْنُ أَنْ أَنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ال كِي تَوْرِرُ ثِرْتِرِ تِلْمَالِ يُحَمِّدٍ ثِرُكِرٍ كُم تُمَدِّر فَاللَّمُ لِلسَّرِّةِ لَا لِمَارِّلًا

;ביב לְבַ לְמָּירְתַּה. בעהסין באַרְעָא דִין אֶלְהָה

thy God giveth thee to possess it. inherit, in the land that the LORD inheritance which thou shalt of old time have set, in thine neighbour's landmark, which they Thou shalt not remove thy

אָנְ עַּלְ־פָּי שְׁלְשֶׁהַ־עֵּהִים יָקָנִם אִנְ עַל מֵימַר הָלְהָא סְהַדִּין אַשֶּׁר יָהְשָׁאַ עַּלְ־פְּיוּ שְׁנֵרְ עַדִּים דְּיִהְשִׁי עַלְ מֵיעָר הְּרֵיוֹ סְהָדִיוֹ יי עוֹן וּלְכַלְ-חַשְּׁאַנִי בַּבְלְ-חֵשְׁאַנִי בַּבְלִ-חַשְׁאַנִ הַנְבִּין בִּבְלִ חַשְּׁאַנִי בַּבְלִי לא יַקוּם מָדי אָהְד בְּאִישׁ לְבָל _ לַא יִקוּם מָהִיד חַד בִּנְבַר לְבָל

נְעַבַּנִים פַּעָּנְמָא:

matter be establishment mouth of three witnesses, shall a mouth of two witnesses, or at the sin, in any sin that he sinneth; at the a man for any iniquity, or for any One witness shall not rise up against

בָּוֹ סָרֶה: י בּּיִבְּלַנִּם מִּבְ שַׁמִּׁסְ בֹּאִנְמִ לְמְּנִוּע אָבֵׁי, נֹפּנִם סְטִיִּגַ אָּפֿר בּנִּבָּר

לְאַסְהְדְא בֵיה סְמְיָא:

witness against him; against any man to bear perverted If an unrighteous witness rise up

- שסיס לו לכמוב וכי יקוס איש וארב לרעסו וסכסו נפש: מלוס חמורס, לפי שעבר על לה מְשְׁנֶחׁ (ויקרהׁ ימ, ו), סופו לבה לידי שפיכוח דמיס, לכך נהמר וכי יסיס היש שונה לרעסו וגוי, (11) וכי יהיה איש שגא לרעהו. ע"י שנאמו הוא בא לידי וארב לו, מכאן אמרו, עבר אדם על מנוה קלה סופו לעבור על
- (1) לא חחום עינך עליו. עלם מלמר, סרלעון כבר נסרג, למס לנו סורגיס לם זס ונמללו עני יערללים סרוגים (ספרי
- (15) עד אחד. זה בנה אב, כל עד שבתורה שנים, אלה אם כן פרע לך בו החד (מועה ב:): לכל עון ולכל חשאח. להיות לארץ, מלמוד לומר בנמלמך אשר מנמל וגוי, בארץ ישראל עובר בשני לאיץ, במוץ לארץ אינו עובר אלא משוס לא מגוול: . אם שלו, והלא כבר נאמר לא מגוול, מה מלמוד לומר לא מסיג, למד על העוקר מחוס מבירו שעובר בשני לאוין, יכול אף בחוך (14) לא חסיג גבול. לשון נְמֹגוּ מְמוֹר (ישעיס מב, יו), שמחויר סימן חלוקח סקרקע לחמור, לחוך שדס חבירו, למען סרחיב (G1):
- לב"ד, ולא שיעמוד מורגמן בין סעדים ובין סדיינים (שם): א"ל אין לך בידי כלוס, ועד אמד מעידו שיש לו, חייב להשבע לו: - על ⊆י שני עדים. ולא שיכמבו עדומס באגרת וישלמו מבירו נענש על עדומו, לא עונש גוף ולא עונש ממון, אבל קס הוא לשבועה (ספרי קפח), אמר לחבירו מן לי מנה שהלוימיך,
- במקום פלוני (מכום ה. ספרי קפט): (1) לענות בו סרה. דצר שלינו, שהופר העד הזה מכל העדום הולם, כילד, שלמכו להם והלא עמנו היימם צלומו היום

다끄ㅁ: لْلَاشِّطْمِرَتِ كُيْشُكِ نَكْذُكُ خَنْظُرَتِ لِلَّذَٰتِكِ يُدِيدِلِا خُبِرَتَٰكِ كَعْقِدا: ההיב לפְּנֵי יְהְוָהְ לְפְּנֵי הַכְּהַנִים בִּינִא קֵדְם יִי קַדִּם כְּהַנִיִּא لْمُضُلِّد مُثَّدُ لِكُلِّدُمُنُ لَا يُعْرَفُنُ لِي الْمُضَلِّد مُثَلِّد لِكُنْ لَكُ الْمُضْافِقِينَ

מַר שֶׁבֶר הַמָּר וְדְרִשִׁי הַשַּׁבְּטִים הַימָב וְהָנָּה

לְאָטְׁתְ וּבְעָּרְהָּיִ מִילָרְבָּרִי וֹמְמִּיהָם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָהָם לַעַּשְׁיה

☆☆☆..:

ىئى خىلىكى مىتى יִּלְפוּ לְמְּמְּנִע מְּנִע כַּנִּבְרַ עַבְּתְ נְלָא הַיִּלְפוּוֹ לְמִמְּבַע מִנִע ئْلَةَمُهُدُرُهُ نَمُكُمْ لَنَكُهِ لَكِهِ يَلْنَمُكُهُدِنَا نَمُكُمْنَا لَنَكُمْنَا

לַבְינֶל: (ס) هَذَا خَمْنَا هَا خَهَا ثُلَ خُنُكَ ثَرُمُ

\$ كَارَبُكِ مَقِكَ لَـ قَامَكُكَ لَا يُقَالِمُ מִמְּוֹי לְאַ תִירֶא מֵהָם בְּי־יְהֹנְה xx וֹבֹאָגעׁ סַׁנִּס וֹבְבֶּבֶּן מַּם בַּרַ בּהָּבֶ, גַּבָּבַּנְּ נְעַטִּוֹ, סִנּסָּוֹן

ניקומון הבין גובביא דילהון

judges that shall be in those days. the LORD, before the priests and the 17 the controversy is, shall stand before then both the men, between whom

אַסְהֵיד בַּאַָחוּהִי: ווטבמון בונוא ואוט וטא

בלות מכולב: לממבר לאַחוּהי וּהפַלִּי עָבָיר וֹעֹמְבָּבוּוּ לֵיה בְּמָא דְּחַשֶּׁיב

בְּפְּטְׁלְמָא בִּישָׁא חָבֵין בִּינְרָ:

لَاكُلُهُ لَالْأُكُمُ: שׁלָּנְ אָלָא וֹבָא שׁלָנִּ וֹבָא בּיִּלָא נקשא עין אַרָר עין אַנָיא אַנָּאָ إرَّا مِ חָחִים עֵינֶן בְּנֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ וְלֵא חָחוּם עֵינֶן נַפְּשָׁא חֲלֶר

מאַבְעָא דָּמִצְרָים: שֹׁבִינִלְ מִּנְּעִוֹן אָבֵוּ וֹנִ אֶּלְטַׁבַ ינושכון עם סגי מגוף לא בְּי־חַצֵּא לַמִּלְחַמְּׁה עַל־אִיבֶּף צָּרִי חָפּוּק לְאָנָחָא קָרָבָא עַל

> testified falsely against his brother; witness be a false witness, and hath 18 diligently; and, behold, if the And the judges shall inquire

the midst of thee. shalt thou put away the evil from 19 purposed to do unto his brother; so then shall ye do unto him, as he had

the midst of thee. commit no more any such evil in 20 and fear, and shall henceforth And those that remain shall hear,

hand for hand, foot for foot. life, eye for eye, tooth for tooth, And thine eye shall not pity: life for

up out of the land of Egypt. God is with thee, who brought thee afraid of them; for the LORD thy more than thou, thou shalt not be horses, and chariots, and a people against thine enemies, and seest When thou goest forth to battle

- ל.): אשר לחם חריב. אלו בעלי סדין: לפני ה׳. יסיס דומס לסס כאלו עומדין לפני סמקוס, שנאמר בְּקֶבֶנ אֲלַסִיס (עבי) ועמדו שני האנשים. בעדיס סכמוב מדבר, ולמד שלין עדות בנשיס, ולמד שלריכין לסעיד עדותן מעומד (שבועות
- (19) ודרשו השופטים הישב. על פי סמזימין סומס, שנודקיס ומוקריס אם סבאיס לסזימס בדרישס ובמקירס: והגה ישׁבר יהיו בימים ההם. יפתח בדרו כשתה להיו הלו יפתח בלורו כשמואל בדורו (ראש השנה כה:), נריך אתה לנהוג בו כבוד:
- מחומו אלא במקום שיש לקיים בהן הזמה כמימת הבועל: לאיש, וווממי אשה נסרגין כווממי איש, כגון שסעידוס שסרגס אם סנפש, שמללס אם סשבם, נסרגין במיממס, שלא מיעע כאך בועלה, לכך נאמר כאן לאמיו, כאשר ומס לעשות לאמיו, ולא כאשר ומס לעשות לאמותו, אבל בכל שאר מימות השוס הכתוב אשה למד על ווממי בה כסן נשואס שאינס בשריפה, אלא בְּמִימַה הבועל שהוא בהנק, שנאמר בָּמֵשׁ מִשְׁרֵף (ויקרא כא, ע), היא ולא (פו) באשר זמם. ולא כאשר עשה, מכאן אמרו, הרגו אין והרגין (מכות ה:): לעשוח לאחיו. מה הלמוד לומר לאחיו, עד שקר. כל מקוס שנאמר עד, בשנים סכמוב מדבר:
- (12) שין בשין. ממון, וכן שו בשן וגוי: (OS) ישמעו ויראו. מכאן שלריכין סכרוס, איש פלוני ופלוני נסרגין על שהוומו בב"ד:
- (ו) בי חצא למלחמה. ממך הכמוב יניאם מלחמה לכאן, לומר לך, שאין מחופר אבר יולא למלחמה. דבר אחר, לומר לך,
- (מסלים קיט, קבא): עד אויבך. יסיו בטיניך באויבים, אל חרחם עליסם כי לא ירחמו עליך: סוס ורכב. בטיני כולס . אם עשים משפע לדק, אֿמה מובעה שאם חלא למלחמה אחה נולח, וכן דוד הוא אומר, עָשִׁימִי מִשֶּׁפֶּע וְלָבֶק צַל פַּנִּימֵנִי לִשְׂשֶּׁר

88

انتزم برجتاا الكثار فجريناتات: ַ וְהַלְּה פְּקְרְבְבֶם אֶל־הַמִּלְחְנָוֶה .

بْرَقْدْرْلِتْك: الله المُحرين المُحر אַנְבוּכִים אַּלְ-וֹנֵוֹי לְבַּבֹבְים אַלְ- עַנְבֹא הַּלְ בַּהֹלָ, וּבְבַּנִינוּ לְאַ נּ מְבְּבָים הַנְּיִם לַמִּלְטְמְה מַּלִ- מִהְקְּדִּיִן, יוֹמָא בֵין לְאָנָחָא

אַנְבַּיבֶם לְרַוְמָּיִעַ אָּרָבֶם: מּמֹבֶטְם לְנִילְנִים לְכֵּים מִם- צֵּוֹבְמִיכִוּן לְאִּנִּטֹא לְכִוּן צִּוֹב جَ، يُعَالِّنَ يُخْتَنَدُه يَعَالِ هُدَ، زِرْ هُجْتُحِيا يَعْدَهَد

נאָיש אַחַר יַחְנְבֶּנוּ: קביתו פו־ימות לֹנִעַ שִׁלְאָ שׁוֹלְבְיִ יִגְשְׁ וֹנְאָרַ בּנִטָא שַׁבַּטָּא וֹלָאִ שׁוֹלְבִי יִבְעַבּ וֹנְאַרַ בּנִטָּא שׁבַּטָּא וֹלָאִ שׁוֹלְבִינִ יִבְעַבַּ י כאמר מירקאיש אַשֶּׁר בָּנָה לְמִימַר מַן הּבְּרָא דִּבְנָא

نْلَاذْكُاتِهُ: יְמִנִּעְ בַּמִּלְטַמְּטִ נְאָנְהָ אַנִוֹר צַּלְמָא נִעַּקְׁמָהָ בַּאַנְבָּא נִיָּבָר م ناذْجٍا، تَكُكُ أَنْهُدَ ذُكَانُا، قَالَ هَنَجَابُ نَنْكُ أَنْهَادَ ذُكَانَاكِ וּטִּגְעַבְּיִבְּאַ בּּטָּוֹ בַּבָּעַ בְּעָבָּעִ בּעָּבָּעִ בּּנִבָּע בּנָבָּע בּנָבָּע בּנָבָע בּנָבָע בּנָבָע

> לבלא נוטלבר לבלא נותקוב למטבלברון **בי**

كَلُمُريا: טטבמטון ולא טטברון מן לווה ללכון לא טבשקון ולא لْغُمُّد لَمُرْتُو مُمَّمَ نَمُنَّةً مِ هَنِّو الْرَمْد خُدِيا مُمَّمَ نَمُنَّهُمْ هَدِياً

נְטָבוּן: מם בהל, בבביכון למפנט

בּלַבְלֵא עִּלָב אָםְבוֹן זָטַנְּכִּנְּיִנִי: בַּמִּלְטַמְּׁר וַיִּמִיב לְבִימִיה דִּלְמָא יִהְקְשִׁילִ הַשְּׁמְרִים אֶלְ־הָעָּם וִימַלְּלוּן סָרָכַיָּא עִם עַמָּא

אַבוֹבוֹ זִבוֹלִנִּינִי:

people, approach and speak unto the 2 unto the battle, that the priest shall And it shall be, when ye draw nigh

alarmed, neither be ye affrighted at your heart faint; fear not, nor be battle against your enemies; let not Israel, ye draw nigh this day unto and shall say unto them: 'Hear, O

against your enemies, to save you.' 4 goeth with you, to fight for you for the LORD your God is He that

dedicate it. in the battle, and another man and return to his house, lest he die hath not dedicated it? let him go that hath built a new house, and people, saying: What man is there And the officers shall speak unto the

use the fruit thereof. die in the battle, and another man and return unto his house, lest he used the fruit thereof? let him go planted a vineyard, and hath not And what man is there that hath

רב ממך. בעיניך סום רב, מבל בעיני מינו רב: במוס אמד, וכן הוא אומר וְהַבִּיִם אֶמ מִדְיַן בְּמִים אֶסָד (שופמיס ו, מו), וכן הוא אומר בִּי בָּא מוּס בַּרְשֹה (שמוּמ מו, ימ): – שם

- (ב) בקרבכם אל המלחמה. סמוך ללאמכס מן סספר מגצול ארלכס: ונגש הכהן. סמשומ לכך, וסוא סנקרא משומ
- (+) כי הי אלהיכם וגוי. שם באים בנלחונו של בשר ודס ואחס באים בנלחונו של מקוס, פלשמים באו בנלחונו של גליח, מה לבבכם. מלסלמ קוסיס: אל חיראו. מסגפת סמריסין: ואל חחפוו. קול סקרנום: ואל חערצו. מקול סלוומס: lpha drao, (sauce gri auda ecara aravso, rirray egris rargay earecra raw, adava, gri (aras as): st st auשושים, מגיפים בחרימיהם כדי להקישן זה לזה, כדי להשמיע קול שיחפזו אלו שכנגדם וינומו, ורוממים במומיהם ומלהילין למלחמס: אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל חערצו. אלבע אוסרום, כנגד ארבעס דבריס שמלכי סאומום בּוְבְּימוּס יְרֵמוּ עַיר בַּמְּמֶרִיס מַבְּלְ אֲמַיהֶס וַיְּשׁוּבּוּ שֹמְרוֹן (דברי הימיס־ב כח, עו), חלה על הל הרביכס החל ריכ, כפיכך החחקר غيَّادبان آنيَّانها وغوِّدُره احْرَ دَهَدُهُ مِن مُؤدِّبتا برا مَهُرُدٌ آرَةُوعَانا ايَاعُرُدُن مُؤدِّنا مَا يُعَالِّلُ اللَّهِ اللَّهُ وَاللَّهُ مِن مُؤدِّنا مَا يَعْفِرُ لِيرَامُ أَجْدُ فَاعْرُ مِنْ مُؤدِّنا مَا يُعْلَمُ اللَّهُ مِن اللَّهُ مُن اللَّهُ مِن اللّ אלו אחיכם, שאם הפלו בידם אינם מרחמים עליכם, אין זו כמלחמת יסודה עם ישראל, שנאמר וַיָּקְמוּ קַפַּגְשִׁים שָׁשֶׁר יִּקְבוּ (3) שמע ישראל. (שס) אפילו אין בכס זכות אלא קריאת שמע בלבד, כדאי אתם שיושיע אתכס (שס): על אויביכם. אין מלממס (סומס מג.): ודבר אל העם. בלשון סקודש (שס):
- (a) ולא חובו. לא דר בו, מנוך לשון הממלה: ואיש אחר יחובוו. ודבר של עגממ נפש הוא זה: מים מופו, נפל ונפלו עמו (מומס מב.): ההולך עמכם. זה ממנה הארון:
- (6) ולא חללו. למ פרמו בשנה הרביעים, שהפירום מעונין למכלן בירושלים, מו למללן ברמים ולמכול הדמים בירושלים:

- נמנע פֿמּלְטַמְּט נֹאָנְהָ אַנוֹר צַּלְמָא נִטַּלָּמִּגְ פַּעָּבָרָא נִיָּבָר ر לְפַׁלְּשִׁ יִגְוֹשׁ וֹנְהָהַ לְבִּיעִוּ פֹּוֹ ַ וֹּסִבּׁשׁ יִּנִישׁ וֹיִשׁבּ לְבִּיתִישִּ يراد ترغرت يخوت يجرت بخوت إرج عرا شجري ويجرت بجوره برجه
- خِرْجُرُ: וְלֵא יְמֶּס אֶת־לְבָב אֶחֶיוּ וִיחוּב לְבַּיחִיהּ וְלָא יִחְפַּר יָת וֹנֵבְ עַמְּלֶּב נְבְּׁע נְיִבְּע לְבָּיעִיּ <u>וּבְּעוּ</u>עְ יְּטִבִּיג לְבָּא יְטִבּ י בּ בְּעָשְׁ בַּיִּ בְּעִבְיִבְיִּ בְּיִבְבַבְאַ בִּם הַפָּאַ וְנִוּמָבוּן מַוֹּ נִּבְּבָרָאַ لزغون يهمني خيون څح ييمونا فدونه خوذځه
- בְּרָאִמְ הַמְּם: (ס) אֶלְ הְעָטְׁם וּפְּקְּרְוּ שְׁרֵוּ צְבְּאִוֹח לִמִּלְּלְא עִם עַּמָּא וִימַנּוֹן רַבְּנִי י וְהְיָה בְּכַלְּת הַשִּׁשְׁרֵים לְדַבָּר וֹיִהִי
- م، مَكْرُنَ لَكُنْ لِهُنْ هَكُرْنُ كِيْمُكِيْتِ: عدره، قد نظرت الأح هِر إله المنافقات
- نكذ خك خمّو تمخديك: לְבְּ וְתִיְּתְ כְּלְ הַנְּמְשָׁ הַנִּמְצָאַ בְּנִי ابَهِ: מִעַּנְלְּיִם מַעַּנְלְּיִם מַעַּנְלְּ יפְּהָחָה
- مَفِكَ مَكِٰ لَمُكَالِّ لَمُكَانُ مُكَانِكُ الْمُخَالِقُ لَالْكُونُ لَمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِم י וֹאִם בַּאָ עַהָּלִנִם ְ מֹפֶּׁנֵב וֹמֹהָעָנֵע וֹאִם בָא עַהָּבָנִם מֹפֶּנֵב וֹעַהַּבִּנִגַ

- ÄÄÄL LÖŒĒĿ:
- לְבָּא דַּאֲדוֹרִי כְּלְבָּיה:
- װַכְא בַּרִישׁ עַּמָא: בּד וְשֵׁיצוֹן סָרְכַּיָּא
- ٢७५०: ظُلْحُ× مُّرَك لُكُكُد، رَك طَخْرا אָב, טַלַנַד לָלַנִּטֹּא לָאֹּנִטֹּא
- النظالانك: בה יהון לף מסְקו מסין לְבְׁ וִינִי כָלְ הַּמָּא בְּוֹהֲשַׂכַּע ונבי אם הַּלָם שֹהֹנֹנֹב וֹשֹפֹשׁם
- אמו פור ויוצור עלה:

- battle, and another man take her.' unto his house, lest he die in the taken her? let him go and return Detrothed a wife, and hath not And what man is there that hath
- brethren's heart melt as his heart.' return unto his house, lest his and faint-hearted? let him go and What man is there that is fearful unto the people, and they shall say: And the officers shall speak further
- shall be appointed at the head of the the people, that captains of hosts 9 have made an end of speaking unto And it shall be, when the officers
- peace unto it. to fight against it, then proclaim When thou drawest nigh unto a city
- shall serve thee. become tributary unto thee, and people that are found therein shall thee, then it shall be, that all the answer of peace, and open unto And it shall be, if it make thee
- then thou shalt besiege it. thee, but will make war against thee, And if it will make no peace with
- (ע) בן ימוח במלחמה. ישונ פן ימום, שלס לל ישמע לדברי סכסן, כדלי סול שימום:
- וסרוססו חוור סומר, שמח בנה בים או נעע כרם או ארק אשה (קועה מד.): שבידו, ולכך מלמס לו מורס למזור על בימ וכרס ומשס, לכקומ על סמוזריס בשביל עבירומ שבידס, שלה יבינו שסס בעלי עבירס, רבי עקיבא אומר, כמשמעו, שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראום חרב שלופה, רבי יוםי הגלילי אומר, הירא מעבירות ממכס, ומי סמים ושני ושלישי כקן מדבר ושומר משמיע, ווס שומר מדבר ושומר משמיע (מומס מג.): הירא ורך הלבב. (8) ויספו השוטרים. למס נאמר כאן ויספו, מוסיפין זה על דברי הכהן, שהכהן מדבר ומשמיע מן שמע ישראל עד להושיע
- לקפח אם שוקיו. וקפין, בני אדם עומדים בקנה המערכה לוקוף אח הנופלים ולחוקם בדברים, שובו אל המלחמה ולא מנוטו, (9) שרי צבאות. שמעמידין וקפין מלפניסס ומאחריסס וכשיליס של ברול בידיסס, וכל מי שרולס לחזור, סרשוח בידו
- (10) כי חקרב אל עיר. צמלחמם סרשום סכמוצ מדבר, כמו שמפורש צענין, פַן פַעַשָׁס לְכָל הָעָרִיס הָרָחֹקֹם וגוי: שמחלת נפילה ניקה (שם):
- למס ועבדוך. עד שיקבלו עליסס מסיס ושעבוד (שס): (11) כל העם הנמצא בה. אפילו אחד מולא גד משבעה אומות שנלעוית להחרימה, אחד רשאי לקיימה (ספרי ר):
- ומלך: וצרח עליה. אף להרעינה ולהלתיאה ולהתימה תימה החלואים: (21) ואם לא חשלים עמך ועשחה עמך מלחמה. הכמוז מצברך, שאם לא משלים עמך, מופה להלמס בך אם מנימנה

מְּלֵבְ אִנֹּתְיִב אַמְּר לִנוֹן יִבוֹנִי צִינִיב וֹנ אֶלְנִינִי לֵב: אֶלְלְשׁ שֹׁבִּוּ לְוֹשׁ נֹאֶכֹלְשׁׁ אָנוַ שִׁבּוּוּ לְּשְׁ נִעִּכִוּלְ נִינִ הַנִּאְ בַּוֹּ +ı וְכַלְ אֲשֶׁר יהְיָה בְעָיר כְּלִ ְ וְכֵלְ הִיהֵי בְקַרְהָא כְּלְ עֵּדְאַה

הַרְהֹלָת מִמְּיךְ מְאָב צֵּשֶׁר דְּרַהִיקִין מִנְּךְ לַחְּדְּא דְּלְא الله الله الله

بْسَائِت هُجْرَبُّ لِهُ بَيْنَا خُلِكَ لِيَاجُبُكُ جُهُ فَيْنِ هُجْسُكَ يُشِحُ جُكَ هَنَوْتِهِ ַבַל מִמְּבֵי, הַמַּמִּים הָאַבֶּה אֲשֶׁר לְחוֹד מִפָּרָוִי עַמְטַנִּא הָאַבְין

\$4<u>0.F</u>: ľΨίπιαι cääl til י וקאמרי הקנעני והפרדי ההני ق∏۲٬۵۵

לַיהְוָה אֱלְהַיֶּם: (ס) ۲۶۲′۳٬۵۲۵ י לְהַמְּוִע כֹּכִלְ שִׁוּהְּדִּשְׂם אֲהֵוֹר לְמִהְּבִּע כֹּכִלְ שִוּהִּגִּבֹעִיוּוִ

לַלַאָ מִפּּׁנוֹשׁ בַּמָּגִונִי: הקרָת בַּי הָאָדָם צֵּעְ הַשָּׂדֶה עַרְיָּן בַּי מִמָּנוּ תאַבֶּל וָאָתוֹ לַאָּ עַשְּׁעִית אָעַ־עַּצְּהְ לִנְּדְּתַ עָּלִיוֹ e. Çirçiğo uççiş çişeğir çix-בּירקעים אַל־עִים וַלָּים בַּבָּים

> אָנוַבּלְגַ-וְֹכִוּנֵבְעִּ לְפִּוּב וְטִמְטֵוּ, זְנוּ כָּלְ גַּכִוּבַעַ לְפִּטֹּלִם

לא־מַעְּרֵי הַגְּּוֹיִם־הָאֵלֶה הַנְּיִה: הִקּרָנִי עִּקּרָנִי הַעָּרָנִי הַאָּלֵין אָנִין: לְכֹּלְ בַנֹּהֹנְים כֹּו שַהְּבִיג לְכֹלְ עַנְוּהֹא

לְאִ שְׁלַוּנִם כֹּלְ נִחְּמָא:

וֹאָמובָאָ, בֹּנֹהַלָּאָ, וּבַּבַּנָאָ, טַוֹּאָ, لالنات لاتر وقرتم بالإفرادرا بابقي

בום וו אלובנו: تَكَمَّعُكُم يُخْجُدُرا كُمْمُثَنَّدِيا يَقْدِيا خَمَمَا يَجَمُد خِهِ نَحَفَدُهِ مُنْحُمِ خَدَرَم لَحَمَّم تَخْطِياً نَنْحِياً

בַּבְיוֹבְא: שללא למוגל מן שבמני שׁמוּא אַבוּג לַא כַּאָּנָהָא אִילָן אַרי מְנֵיה הַיכוֹל וְיָהִיה לְאַ אַגלַנָּע לַאַבְּמָא הַּכְוָעִי, בּּבַוֹלָא לְמְלַבְּמָשׁ לָאִ עַוַבַּגַל וָעַ ودبغرا كغزنه كثخم فرب אָבׁו שׁמוּב מֹלַ פֿוֹשֹא ווָמוּן

> the edge of the sword; shalt smite every male thereof with 13 delivereth it into thy hand, thou And when the Lord thy God

hath given thee. enemies, which the Lord thy God and thou shalt eat the spoil of thine thou take for a prey unto thyself; city, even all the spoil thereof, shalt and the cattle, and all that is in the but the women, and the little ones,

these nations. thee, which are not of the cities of 15 cities which are very far off from Thus shalt thou do unto all the

preatheth, shalt save alive nothing that giveth thee for an inheritance, thou 16 peoples, that the LORD thy God Howbeit of the cities of these

LORD thy God hath commanded Hivite, and the Jebusite; as the Canaanite, and the Perizzite, the the Hittite, and the Amorite, the but thou shalt utterly destroy them:

sin against the LORD your God. have done unto their gods, and so ye 18 all their abominations, which they that they teach you not to do after

that it should be besieged of thee? down; for is the tree of the field man, them, but thou shalt not cut them against them; for thou mayest eat of trees thereof by wielding an axe 19 to take it, thou shalt not destroy the long time, in making war against it When thou shalt besiege a city a

- (13) ונחנה הי אלהיך בידך. אם עשימ כל האמור בענין, מוף שה' נומנה בידן:
- (+1) וחשף. אף מף של וכריס, ומה אני מקיים והכית את כל וכורה, בגדולים:
- (TI) כאשר צוך. לרצומ אם הגרגשי:
- (18) למען אשר לא ילמדו. סא אס עשו משונס וסמגיירו, אמס רשאי לקנלס:

rṛṇr: (e) הָוּא עַשְּׁר ִעִּמְּוּדְ מִלְחַטָּר עַר עַל קרָהָא דְּהִיאַ עָּבְּרָא עִמֶּר נבׁנַנִיםְ מִצְּיִר מַלְ-הְמִיר צְּמֶּר שִׁהַבּילְ יִהְמִיץ וְהַבְּוֹי בַּרְמִימִין ··· מַאַבְלְּ' הֹוּא אֹתְוֹ תַשְׁחֻוּת וְבְּרָחָ לְא אִילָן דְּמִיכַל הוּא יָתִיה ַבַל מַּא אַמָּב<u>ו מַדַ</u>ֹּת בָּי לֹא־עַּץ לְחוֹּד אָילָן דְּחָדַּע אַבִּי

יהלה אֵלהוף נמוּן לְףְּ לְרִשְׁהָה בֵּייִ אֵלְהָה יָהִיב לָרְּ לְמֵירְתַה בּּרִינִּמְצֵא חָלָל בְּאֲרָטְה אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֶבּר

ثلأج: لنجْهْد نظيرك بعورية بعراء بروحها وجه بدينه ببغضها

לאַ־מְשְׁבֶּח בְּעָל: בַּקְר אָמֶה לאַ־עָבָּר בָּה אַשֶּׁר הּוֹרִין דְּלָא אָהָפָלָה בַּה דְּלָא נְלְקְּחְוּ וְקְּנֵי הַעִּׁיר הַהִּוֹא עָגְלָת וְיִפְּבוּוְ סְבֵּי קַרְהָא הַהִיא עָגְלָת زْنَرْت بَهْر يَوْدِكُن هُمِ يُنْذِرُم ﴿ يُنْتِ مَلْفَة لَا فَاهِ لِحُدْدُهِ ذِفْهَ رَجُهِ

שָׁם אֶּטַ בַּלְּנַבְי בַּלְּנַבְי: <,>.'מֹבֹר בֹּוְ וֹלַאִ וּזִּבֹת וֹמֹלַםוּ. ַ װְמִּנְלְּעִ אֶּלְ_דַּנִעַלְ אֵּנְלְּוֹ אֵׁמָּנְרַ וְהוֹלְבוּ וֹלֵבֵּי הַמָּיִר הַהָּוֹא אָתַ

וְנְיִנְיִנְ בַּלְרַבְינִתְּיִ بإجراك جيوا بمئر بعد فيتو َ جِشَد יِהנָה א*ֱל*קֹיף לִשְּׂרְהֹוּ וֹנוֹלָהֵוּ עַכִּעַנוֹת בָּנוֹ, בָוֹ, בַּוֹ בָם

לבר גד דהקקקה:

נפּל בַשְּׁבֶּה לְאִ נוֹדַע מִי הְבְּהוּ: רְמִי בְחַקְלָא לְאִ יִדִיעַ עֵּוֹ ישְׁהַבְּח קְטִילָא בְּאַרְעָא

סְבִּיבְתַ לְמִרְנִיֹא דִּבְסְחָרְנִית קְמִילָא:

לעבע בליר:

אַטפֿלַט בֿיה ולא יוִדָּרַע

וֹכֹב מֹבִשֹׁהָ סִנִינוּ: בול למכן מומלביול לביו לכן בול לְּמְּמִּמִינוֹנִי וּלְבַּבַבְא בֹמִמֹא هُدَ، خُدِيا هُنُلُمْ، نَهُ هُجُنُكُ ווטלובון לבלוא לנו לוו

> maketh war with thee, until it fall. bulwarks against the city that cut down, that thou mayest build food, them thou mayest destroy and knowest that they are not trees for Only the trees of which thou

smitten him; and it be not known who hath thee to possess it, lying in the field, which the Lord thy God giveth If one be found slain in the land

about him that is slain. unto the cities which are round come forth, and they shall measure then thy elders and thy judges shall

not drawn in the yoke. been wrought with, and which hath heifer of the herd, which hath not the elders of that city shall take a is nearest unto the slain man, even And it shall be, that the city which

heifer's neck there in the valley. nor sown, and shall break the valley, which may neither be plowed bring down the heifer unto a rough And the elders of that city shall

controversy and every stroke be. according to their word shall every the name of the LORD; and minister unto Him, and to bless in ⁵ LORD thy God hath chosen to shall come near—for them the And the priests the sons of Levi

- לסמייקר ביקורי רעב ולמא כאנשי סעיר, למס משחימנו: מדבר (פפרי שם): - בי האדם עץ השדה. הרי בי משמש בלשון דלמה, שמה ההדם ען השדם להכנם בתוך המנור מפניך ולמד, שפומח בשלום שנים אוג' ימיס, וכן הוא אומר, וַיֵשֶׁב דְּוִד בְּנְקְלָג יָמִים שֶׁנָיִם (שמואל־ב א, א), ובמלחמות הרשות הכחוב (19) ימים. שניס: רבים. שלשס, מכאן אמכו, אין זכיון על עייכום של נכריס פחוח משלשס ימיס קודס לשבח (ספרי רג).
- אשר סביבות החלל. לכל לר, לידע מיוו קרונה: (ב) ויצאו זקניך. מיוחדים שבוקניך (מומס מד:), אלו מנסדרי גדולם: ומדדו. ממקום שסחלל שוכב: אל הערים (02) עד רדתה. לשון רדוי, שמסל כפופה לך:
- עשמה פירומ, ומערף במקום שלינו עושה פירומ, לכפר על הריגמו של זה, שלה הנימוהו לעשות פירות (שם מו.): (+) אל נחל איתן. קשס, שלה נעבד (מומס מס.): וערפו. קולן ערפס בקופין, המר סקב"ס מבה עגלס בה שנהס שלה

מַּכְ עַמְּיָבְע עַמְּרוּפָּע בַּנְּעַכִּ: אָלְ_טִטְלְּלְ יְנְטְׁהֵגְּ אָנִיַנְיִם זְּלֵנִיכִּוּ לְּלֵּמִּילְאִ יֹסְׁעִוּן זִּנִי וְכַּלְ זְקְנֵי הַמֶּיר הַהָּוֹא הַפְּרֹבֵים

בַּנָשַׁלָא: יְבִיהוֹן עַל עָנְקְתָא דְּנְקִיפָּא

whose neck was broken in the valley. wash their hands over the heifer 6 are nearest unto the slain man, shall And all the elders of that city, who

חַגָּׁר וְמִינֵינוּ לְאַ בְאָוּ: שפכה)[ק׳ שֶּׁפְּכֵּרּ] אָת־הַבֶּה אִשְׁיִצְא יָה דִּטְא הְבֵּין וְשִּׁיִּנְא

לָא הַזַּאָה: וֹמֹנוּ וֹאַמֹּנוּ יֹבְונוּ לַאָּ (כֻ וֹוֹטִיבוּוּ וֹוֹמִבוּוּ וֹבַוֹא לָא

neither have our eyes seen it. hands have not shed this blood, And they shall speak and say: 'Our

خُكُلُت مَقَٰكَ نَشِلَهُمْ لَنَحَقَٰكَ « פֹּדִיתִ יְהְנָה וְאַלְ הַמְּהֵן בָּם נְלִי יִשְּׁרָאֵלְ הַפְּרַאָּהָא יִנְ וֹלְאִ הִמֵּין כפר לַמַּמִּלְ וֹמִבְאַבְ אַמֶּר בּנִינִיאַ המרון כפר לַמַמָּוּ

ישְּׁבְאֵלְ וְיִהְבַפַּר לְעִוּן מַּלְ חובת דַם זַכַּאַי בָּגוֹ עַמֶּךְ So shalt thou put away the innocent And the blood shall be forgiven in the midst of Thy people Israel.' suffer not innocent blood to remain

whom Thou hast redeemed, and

Forgive, O LORD, Thy people Israel,

בְּעֵינֵי (ס) ヹヹ゙ロ

עַנְאָב מִבּגוֹּב אָב, עַהַבּנוּ בּבֹאַב ַבוּבוּ וֹאַטַ טַפּלָן אַמָּבו בַם זכאו

the eyes of the LORD. thou shalt do that which is right in 9 blood from the midst of thee, when

The Haftarab is Isaiah 51:12 - 52:12 on page 172.

صاء الإِمِدُا إِلَيْنِ الْأَكْرَامِ الْجَرْيَامِ حَبْرُا حَبْرُا لِبَرْضِ الْرَامُ الْأَلْمُ الْأَلْمُ الْأَلْمُ בימנץ בֿירהצא לַמִּלְחָמָה עַל־אַיָּבֶיי אָבִי הִפּוֹק לְאָנָחָא קַנְבָּא עַל

Rich till lumer mtlugl:

away captive, thy hands, and thou carriest them LORD thy God delivereth them into against thine enemies, and the When thou goest forth to battle

لْلَمَكُنَّ جُد لَجُكَلُقٌ خُلَا خُهِمُّد: יי וֹבֹאָנִלְ כַּמִּבֹּנְּטִ אֹמִט וֹפֿטַ עַאַר וְטִטְוֹ, בֹּמָבֹּנֹא אַטִּטְאַ מָּפּּנִנִּט

בת ושלבה לצ ושפלצ לב

take her to thee to wife; hast a desire unto her, and wouldest 11 woman of goodly form, and thou and seest among the captives a

אָנו_גַפַּבוֹנִינִי: للاظللا ※17-12%は

וּעִשְׁתָּה הֵישָׁה וּתְּרַבֵּי יָת שוּפְּרַהָא: التولازية جدا جديه المرواء إلا

head, and pare her nails; thy house; and she shall shave her then thou shalt bring her home to

- (שם מה:). והכהנים אומרים כפר לעמך ישראל: (ד) ידינו לא שפכו. וכי עלמה על לב שוקני בים דין שופכי דמים הם, אלא לא ראינודרו פערנוהו בלא מוונות ובלא לויה
- (8) ונכפר להם הדם. הלמוז מנשלס, שמשעשו כן יכופר להם העון (שם מו.):
- (פ) ואחה חבער. מגיד, שאם נמלא ססורג אחר שנמערפס סעגלס, סרי זס יסרג (כמוצומ לו:), וסוא סישר צעיני ס':
- לה מִמַיֵּה כַּל וָשֶׁמֶה (לעיל כ, מו): ושביה שביו. לרצות כנענים שבתוכה, והע"פ שהן משצעה הומות: (10) כי חצא למלחמה. במלחמם הרשום הכחוב מדבר, שבמלחמם ארץ ישראל אין לומר ושבים שביי, שהרי כבר נאמר
- אשת. מפילו משת מיש (קידושין כמ:): נשאס, סופו לסיום שונאס, שנאמר אחריו כי חסיין לאיש וגוי, וסופו לסוליד ממנס צן סורר ומורס, לכך נסמכו פרשיות סללו: (11) ולקחח לך לאשה. לא דברה מורה אלא כנגד ילר הרע, שאם אין הקדוע ברוך הוא ממירה, ישאיה באימור, אבל אם

لْبُرُوْنَ لِمُكِالِمُ الْمُنْظُنِينَ الْمُنْظُنِينَ الْمُنْظِينَا الْمُنْطِينَا الْمُنْظِينَا الْمُنْظِينَا الْمُنْظِينَا الْمُنْظِينَا الْمُنْظِينَا الْمُنْظِينَا الْمُنْظِينَا الْمُنْطِينَا الْمُنْطِينَا الْمُنْطِينَا الْمُنْطِينَا الْمُنْطِينَا الْمُنْطِينَا الْمُنْطِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِقِينَ الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُلِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُلِينَا الْمُنْفِقِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَالِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِينَا الْمُنْفِيلَا الْمُنْفِيلِيِيِ إَيْمَادَ فِل مَجِنَّة هِيْءَانِ نَجِمَّا مِنْ مَا يَامِةً فِي الْمُعَالِدِةِ الْمُعَالِّةِ الْمُعَالِّةِ الْم אָר־אָבֶּיהַ וְאָר־אִפֶּה יֵרַח יָמִים ני מעליה וְיִשְׁבְרוֹ בְבֵיהֶה וּבָרְהָה ŗūģŗĻĽ %u_ಭರ್**್**ಗ

<u> ಫ್ರ್ ಚ್ರಗ್ಗೆ ಸ್ಥರ್ಗೆ ಭಕ್ತಗೆಗೇ (0)</u> עמְבְּבֶּיׁמָב בְאַבְעַעַמְמֵּמֶב טָזַבְּנִנְּנֵב בְּכַסָפָא לָאַ טִעַּנָר בַּבִּ إَنْ كُلُمُ فِي الْمُؤْلِدِ فِي الْمُؤْلِدِ فِي الْمُؤْمُدُونِ فِي الْمُؤْمُدُ لِيَامِنُهُ فِي الْمُؤْمُدِ الْمُؤْمُدِ الْمُؤْمُدِ الْمُؤْمُدُ لِي الْمُؤْمُدُ لِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّ וְטַיְטַ אָם לַאָּ טַפֹּֿגֹּטַ כַּע וּגַיג אָם לָאִ טַעַּרָמָּג כַע

كَشِرْنَكُك: וְהַשְּׁתּאָה וְהָנָה הַבָּן הַבְּּכִר ליי הְאַחָת אֲהוּבְּה וְהָאַחַת שְׁנוּאָה בּירִחָהְיָון לְאָישׁ שְׁתַּיִּ נְשִׁים

הְשְׁנִיאֶר הַבְּּכְר: אַטַבַּלוְ עַבָּעִי הַּכַן פַּנָי בָּן ַ יין אָאָהְריוּהָרָן לְוּ לְאֵ יוּכָלְ לְבַבֶּר יָת דִיהֵי לִיה לִיה לִיה דִיה לִיה דִיה לִיה דִיה לִיה דִישׁי וְהַנְׁה בְּיוֹם הַנְּחִילַוֹ אֶתּ בְּנְנִו אֶת וִיהֵי בְּיוֹמָא דְּיַחְסֵין לְבְנוֹהִי

אַנוֹ לְוֹ מִשְׁפָּמ תַבְּכֹרֶת: (ס) אַשֶּׁר יִמְּצֵא לְוִ כִּי־הוּאַ הַאשָּׁית ַ ، וֹכִּיִר לְטִׁע לִוָ פֹּׁוּ חִּׁדְּוֹם בֹּלִלְ אָת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׁנִּאָה

ڲڒٮڷ۩؞ אַמַּוּ וְיִסְּרַוּ אַטְוּ וְלְאַ יִשְׁמֵעַע וּלְמִימִר אָמֵיה וּמַלְפִּין יָתִיה رعدور مخرثة بمقية خرائر لاكراد بكرائر كرناياد برعديم كفرقد لاحديد בְּי־יִהְיָה לְאִישׁ בַּן סוֹהֶר וּמוֹהֶה אֲבִי יָהִי לְּנְבַר בַּר סְמֵי וּמָרוֹד

ועקבי ות כסות שבוה מנה

וולב דעניתה:

خشِدُيْقِيْ: וּמְנוּאֹטֹא וֹוב'ו בֹב'א בוכֹב'א נילידן ליה בנין רחומתא עובא בווליא נעדא שניצתא אָבוּ וֹבְוֹנוֹן בַלִּבַּר שַּבַשִּׁוֹ נְאָת

אַפּׁג בֿר מְנוּאַנֹאַ בּוּכְבַא: לְבַבְּרָא וֹנו בַּר רְחוּמִנֹא מַלְ

עווא בבירוקא: אַרַי הוא רַישׁ הוקפַיה לַיה חולקין בכל דישמבח ליה נו כוכבא פֿר שָׁנוּאָנֹא

ולא משביל מנהון:

she shall be thy wife. unto her, and be her husband, and and after that thou mayest go in father and her mother a full month; remain in thy house, and bewail her captivity from off her, and shall and she shall put the raiment of her

because thou hast humbled her. shalt not deal with her as a slave, not sell her at all for money, thou go whither she will; but thou shalt delight in her, then thou shalt let her And it shall be, if thou have no

hated; first-born son be hers that was the beloved and the hated; and if the they have borne him children, both beloved, and the other hated, and If a man have two wives, the one

hated, who is the first-born; first-born before the son of the make the son of the beloved the which he hath, that he may not causeth his sons to inherit that then it shall be, in the day that he

first-born is his. of his strength, the right of the that he hath; for he is the first-fruits giving him a double portion of all first-born, the son of the hated, by but he shall acknowledge the

nuto them; they chasten him, will not hearken voice of his mother, and though to the voice of his father, or the rebellious son, that will not hearken If a man have a stubborn and

(12) ועשחה אח צפרניה. מגדלס כדי שממנוול:

- ובכחה אח אביה. כל כך למס, כדי שמסא במ ישכאל שממס ווו עלבס, במ ישראל ממקשעמ ווו ממנוולמ: וישבה בביתך. צצים שמשממש בו, נכנס ונמקל בס, יולא ונמקל בס, כואס בבכיימס, כואס בנוולס, כדי שממגנס עליו: (13) והסירה את שמלת שביה. לפי שסס ומיס, שהוכריס נוומיסס ממקשמות במלחמה, נשניל לסונות מחריס עמסס:
- לעבדות ושימוש, עימראס, מיקודו של רבי משס סדרשן למדתי כן: (14) והיה אם לא הפצה בה. סכמונ מָנַשַׂרֶן שמופן לשנמומס: לא החשמר בה. למ משממש נס, נלשון פרמי קורין
- (דו) פי שנים. כנגד שני ממיס (בבא במרא קרב:): בכל אשר ינוצא לו. מכאן שאין סבכור נועל פי שנים, בראיילבא
- (18) סורר. פרמן סדרך: ומורה. מפרג בדברי לביו, לשון ממרים: ויסרו אוחו. מפרין צו בפני שלשס ומלקין לומו לאחר מיחם האב, כבמוחוק:

מַלמָנ: אָטַוּ אָבַוּלַדָּׁג הּגרוּ וֹאָבַ הַּהֹּהַר וֹטַפּֿמִנּ בֹוַ אַבֿוּנ וֹאַמַּנְ וֹבְיָגָּגֹּאַנּ

זוֹלֵל וְסֹבֶא: סובר ימהָר אַינָנוּ שַמַעַ בְּקֹבְנִוּ וֹאַמְרֵיוּ אֶלְ־זִּקְנֵי עִירִוּ בְּנֵנוּ זֵתְ

וֹמִּבְאֵב וֹמִּמֹמֹ וֹוֹבְאוּ: (ס) أرثي بظمَّكُ فَاكُم مَكَالُقُكُ لَحُرِ يال لَا يُلِيد خُرِ هَدُهِ، مَدَلَ لِـ كَالْحَدُد صِ إِنْ لِهُ فِي الْمَدِيدِ عَدِ الْمَدْشِينِ عَلَى عَدَالِي

מָנֶת וְהוּמֶת וְהָלָיהָ אָהָוֹ עַּלִ־עֵּץ: איי וְבְירֹיִהְנָה בְאִּישׁ חֵמְא מִשְׁפַּמַ

ﺗﺘﺘﺎ ﺧﻠﺎ ﺗﻠﺎځﺎﺏ: (a) ללְלָע אֶלְנִים שַּׁלְוּוּ וֹלְאָ שַׁמַּמֶּאָ ב קַבְוֹר הִקְבְּרֶנּוֹ בַּנִּוֹם הַהֹוֹא בֶּי־ לא הַלִין נְבְּלְהֹוֹ עַל הָעֵׁץ בְּי־

بَيْمَ فَمُركُم كُمُنائِكِ: אָת־שִּׁיוֹ נְדְּחִים וְהִתִּעַלַמְתָּ מֵהָה प्रयाप्त्रमें अवाधार श्रंगित श्रं

> ÄÜL,Ŀ: كالالتالك خظته هد، וניקרון ביה אַבוהי וְאָמֵיה

מַׁלַבּׁיִלְ לְמִימִּבוֹאִ זָּלִילְ בַּאַב בין סְמֵי וּמֶרוֹד לַיִּתּוֹהִי לוומבון לַסָבו פַבַנוּע בַּבַנֹאַ

نهٰמתון וֹיבוֹבוֹנוֹ: בביש מבינב וכל ישְּבַאַל בְּאַבְנָיָא וִימוּת וּהָפַבָּי עָבָיד

יַבוה על צָלִיבָא: בלמוב ווטלמוב וטגבוד וֹאָבׁוּ, וֹבֵוּ, בֹּנֹבֿר חוֹבַת דִּין

אַוֹםבּׁא: هَلَمُكَ يَدِرُ يُخْتِكُ نُتِرَ خُكِ וֹ אֹגֹּמֹלִיב וֹלָא טַׂסַאָּיִב זָּטַ עונא אָני על דָּקְב בֶּוֹם אָרִי מִקְבָּר הִקְבָּרְיִי בְּיוֹמָא לא טבית נבילמיה על צליבא

مُثَلِياً هُنُكُمْ فَنَيْحُونًا كَفِينَاكِ: או נְת אִמְּרֵיה דְּטְעַן וָהָכְבּוֹשׁ לא טֹבוֹג גֹם שַנֶבָא בַּאָבונַב

> the gate of his place; unto the elders of his city, and unto The stand on him, and bring him out then shall his father and his mother

> drunkard. to our voice; he is a glutton, and a and rebellious, he doth not hearken 20 his city: 'This our son is stubborn and they shall say unto the elders of

> hear, and fear. the midst of thee; and all Israel shall so shalt thou put away the evil from 21 stone him with stones, that he die; And all the men of his city shall

> death, and thou hang him on a tree; 22 worthy of death, and he be put to And if a man have committed a sin

inheritance. LORD thy God giveth thee for an thou defile not thy land which the hanged is a reproach unto God; that bury him the same day; for he that is upon the tree, but thou shalt surely his body shall not remain all night

bring them back unto thy brother. thyself from them; thou shalt surely XXII or his sheep driven away, and hide Thou shalt not see thy brother's ox

ימום חייב: שוף שמכלה ממון אביו ומבקש לימודו ואינו מולא, ועומד בְּפְּרָשַׁמ דרכים ומלסטם את הבריות, אמרה מורה ימות וכאי ואל ְּמְּבִי בְּמֹבְּמֵי יְיִן בְּוֹלְגֵי בְּשֶׁר לְמִוֹ (משלי כג, כ), וצן סורר ומורס נסרג על שם סופו (סנסדרין עב.), סגיעה חורה לסוף דעחו, (סנסדרין שא.). בן סורר ומורס אינו חייב עד שיגנוב ויאכל סרטימר בשר וישמס חלי לוג יין, שנאמר זולל וסובא, ונאמר אַל

(22) וכי יהיה באיש חשא משפט מות. סמיכוס הפרשיות מגיד, שלס מסיס עליו לביו ולמו, סוף שילל למרבוס רעה (וב) וכל ישראל ישמעו ויראו. מכאן שלריך הכרוה צב"ד, פלוני נמקל על שהיה בן מורר ומורה (עיין מנהדרין מע.):

כי קללם אלסים מלוי, וסמצרך ס' צפקילם: וישבור עבירום וימחייב מיחס בבים דין: וחליה אוחו על שץ. רבוחינו למרו (מנסדרין מס:) כל סנסקלין נמלין, שנלמר

عطر וורוור, כמו וְסוּשׁ קלְלַנִי קְלֶלֶם נְמֶבֶנֶם (מלכים־ה בּ, ה): שהיו דומין זה לוה, אחד נעשה מלך ואחד נחפס ללסמיום ונחלה, כל הרואה אומר אומר המלך חלוי. כל קללה שבמקרא לשון (ES) כי קללח אלחים חלוי. ולוולו של מלך סום, שחדם עשוי בדמום דיוקנו, וישרחל סס בניו, משל לשני חמים מחומים,

ורבומינו אמרו, (בבא מליעא ל.) פעמיס שאמה מהעלם וכוי: (1) והחעלמת. כוצש עין כסילו סינו רוססו: לא חראה והחעלמת. לס מרסס סומו שממעלס ממנו, זסו פשומו.

96

נְבַיִּמֶבְעַוֹּ לְנִיּ نْتُرْتُ مَقَابِ مِنْ لَعُنْ هُنِرِكِ مِنْ حَرْفَكِ نَرْتَدَ مَقَادٍ مِنِ لَانْفَقَمَ ي نتمَن، تَعْمَضُم هُم نَبك قَبنُك نَمْه نتمَه مُب نَنحُثمَتك خُرَب نغصري ظنبح فمثيك فكيك نزج نغص جء ظنبح فمسك خثفك

にはれるひに 谷口に下 ּ לְמִּלְּלַעוּ, וְבֵּלֹ עַהְּמִּטִי לְכָּלְ עַהַהָּבִיג לְכַּסִוּטִיִּעּ וְבֵּל עַהְבִּיגִ إجرا مَعِيْن كَلِيطَانَ إِجِرًا مَعِيْنَ أَجِرًا مَعِجِيه خَرَبَوْدِيهِ إِجَا

قيرت برجاء بوجراء برفان (5) שורו נפְּלֵים בַּבְּבֶרְ וְהָהְעַּעַלְהָהָ לא תְרָאֶרוֹ אֶת תֲמֹוֹר אָהִיף אָוֹ לָא תָחָזִי יָת תַמֶּרֶא דַּאַחוּף אוֹ

ر لْمِيمَانِ قَمِ لاَحُد مَمْكِلَ يَجْمُلُك قُدْ يَعْنَعُ لَمْ يَنَعَا لَأَدَد فَنَطَشَرُ לא יה הקר גלי גלבר על אשָׁה לָא יָהִי הִפּוּן זִין דְּנְבָּר עַל

성하다: (교) תוְעְבָת יְתְוְׁה אֱלְהֶיף בְּלִ־עִּשָּׁה אִהְא צִּבִיְ מְרַחַקׁ , בֵּדָם יִיָּ

אָן הַּלְ הַבְּהַגְּיִם לַאָּהַלָּבָּו הָאָם וְהָאָם רְבֶּגֶתׁ עַלְ־הָאָפְּרֹהִים מַלַ הַאָּבֶּץ אָפָּרְחִים אָנְ בִּיצִּים رُطْرُك حَبُدُك خُدُر مِنْ لَم اللَّهُ اللَّا اللَّالِي اللَّا اللَّاللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ال דמושף גדולה)קן־צְפּוֹר ë, idëx (בספרי תימן קַן

אַרוּף יָמֵיה וְמָתִיבָּנֵיה לֵיה:

לַכַּסָיוּתַה: לְאַ עוּכֹל מִנּוּע וִׁעַּמְּבִּׁטִנִּע כִּוּע לָבַ בְּמִּנִּ אַשֶּׁרַ האַבָּר לְכָל אָבֵירְהָא דַּאָּהוּף דְּהֵינִר

מוֹנעו אַלמֹא שַׁלִים הַמִּיבִי: עובוצ במו לאובטא וטלפות

אָלְבוֹב פֿלְ מָבֵּיִר אָבְיוֹ:

הל בועון לא הפב אמא על נאמא בביגא גל אפרוחין או שבמו באונטא בכל אילן או אָבוּג טַמְבוֹת פַלָּא בַּמִּפַּבָּא

> shalt restore it to him. thy brother require it, and thou house, and it shall be with thee until thou shalt bring it home to thy thee, and thou know him not, then And if thy brother be not nigh unto

found; thou mayest not hide thyself. which he hath lost, and thou hast every lost thing of thy brother's, garment; and so shalt thou do with and so shalt thou do with his And so shalt thou do with his ass;

shalt surely help him to lift them up and hide thyself from them; thou or his ox fallen down by the way, Thou shalt not see thy brother's ass

an abomination unto the Lorp thy for whosoever doeth these things is a man put on a woman's garment; pertaineth unto a man, neither shall A woman shall not wear that which

take the dam with the young; or upon the eggs, thou shalt not and the dam sitting upon the young, ground, with young ones or eggs, thee in the way, in any tree or on the If a bird's nest chance to be before

- לו. שמהא בו השבה, שלא יאכל בבימך כדי דמיו וממבעם ממנו, מכאן אמכו כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל, ושאינו עושה (ב) עד דרש אחיך. וכי מעלס בלבבך שימנסו לו קודס שידרשסו, אלא דרשסו שלא יסא רמאי (שס כת.): והשבוחו
- וטוכל ימכר (שס:):
- (€) לא חוכל להחעלם. לכנום עינך כמילו מינך רומס מומו:
- לו הואיל ועליך מלוה, אם רליה למעון, מעון, פמור (בבא מליעה שם): (+) הקם חקים. זו מעינה (בבא מליעא לב.), להמעין משאוי שנפל מעליו: עמו. עם בעליו, אבל אם הלך וישב לו, ואמר
- ולא ילבש גבר שמלח אשה. לילך לישג בין סנשים. דבר אחר, שלא יסיר שער סערוס ושער של ביח סשחי: בי חועבח. (a) לא יהיה בלי גבר על אשה. שמסא דומס לאיש כדי שמלך בין סאנשים (מפרי רכו נויר נע.), שאין זו אלא לשם ניאוף:
- לא אפרה מורה אלא לבוש המביא לידי מועבה:
- (6) כי יקרא. פרט למוומן: לא חקח האם. בעודס על בניס (מולין קמ:):

לַב וְתַאָּבֹכִים לְּמִים: (ס) הקנים הפה לף למען וישב הניא הפב לף בדיל דיישב ַ הַבְּעֹ עוֹ עַבְּהָעִי אִנוֹבָאַ באָלוֹבָא באָלוב אָנוֹבאָ באָלוב עַלְבּאַלי באָלוב אָנוֹבאַ

ځك لايتيك بيښا:

prolong thy days. with thee, and that thou mayest unto thyself; that it may be well 7 go, but the young thou mayest take thou shalt in any wise let the dam

בביקו בייופל ממנוי ^{עניטי} מַעַקָּה לְנַגֵּוְדְ וְלְאִרִםְשָּׁיִם דְּמִים בּׁג טַבְּנָע בַּנִע טַבְּאָ וֹמְאָנִע

אָבוּ יפּוּל דְּנְפִּיל מִנֵּיה: שמוג שובע למול בביקף וטהביר טולא לאינו ולא טבוו בולא בבלא sown be forfeited together with the fulness of the seed which thou hast with two kinds of seed; lest the Thou shalt not sow thy vineyard from thence.

upon thy house, if any man fall

8 then thou shalt make a parapet for

thy roof, that thou bring not blood

When thou buildest a new house,

שׁוֹבׁת וּשִׁבוּאֵע עַכִּבוֹם: (ס) הקרש הקקלאה הגרע אַשֶּר דּלְמָא הִסְהָאַב דִּמְעַה זַרְעָּא ري بنائم خَلْمُكَ خَذِيْنَ قُلِ مِي بنائم خَلْمُكَ مَيدِيدًا

בְּטִוֹנְת וֹמֹלְלָנִי כַּבְּמָׁא:

an ass together. בְּחֵנְרֵ וְבַנְוֹנְתְּ בְאֵ עִוֹרֵי בְּעוֹנְאַ וְבִוֹנְתָא pur xo ur uniw wold son sleds worl increase of the vineyard.

تاڭلا: oı جائات الألاثة

wool and linen together. .

<u>ت</u>ק<u>ټ</u>ر: (a) Thou shalt not wear a mingled stuff, אַ הַלְבַּשׁ שַׁעַמְרָן בָּחָלְבַשׁ שַׁעַמְרָן בָחָן אַ מַתַּלְבַשׁ שָׁעַמְרָן בָחָן.

מְעוּבָר כַּהְדְּא:

covering, wherewith thou coverest 12 upon the four corners of thy Thou shalt make thee twisted cords

다: (Q) כּוֹפֹּוָע בַּסוּטַר אֲמֶוֹר הְכַפַּר אַרָבַע בַּנָפֵּי בְּסוּתָר דְתַהְבַפַּי נולים העשה לך על ארבע בריספריו העביר לף על

לְנְתַּע וְיִשְׁנֵינָת:

thyself.

If any man take a wife, and go in

וּשְׁבַּאָה: בּוֹ בַּנְרֵימֵּט אָיִהְ אַהְּוֹי וּבָּא אַכְּיִנְ אַנֵּי יִפַּר יִּבְּר אַטְּהָא וְיִיעּוֹר unto her, and hate her,

- (y) למען יישב לך וגוי. אם מנים קלם שאין בה מסרון כים, אמרה מורה למען יישב לך והארכם ימים, קל וחומר לממן
- ומגיע לכרס ושדה ולבגדים נאים, לכך נסמכו פרשיות הללו: מעקה. גדר סביב לגג, ואונקלוס מרגה פְּיָקֶה, כגון מיק (8) בי חבנה ביה חדש. אם קיימה מלוה שלוח הקן, סופך לצנוח ביה חדש וחקיים מלוח מעקה, שמלוה גוררה מלוה, שכרן של מלום המורום (הולין קמב.):

ומובט מ"י מייב: שמשמר מס שבמוכו: בי יפול הגופל. כאוי זס ליפול, ואף עפ"כ לא ממגלגל מיממו על ידך, שמגלגלין זכות ע"י זכאי

סמדס, בין לשבח כגון מקדש בין לגנמי כגון מימור, נופל בו לשון קדש, כמו שַל מַּבַּשׁ בִּי כִּי קַדַשְׁמִיךּ (ישעים מס, ס): המלאה. (9) כלאים. ממס ושעורס ומרלן במפולמ יד (קידושין למ. מולין פב:): פן חקדש. כמרגומו מפחחב, כל דבר סומעב על

(10) לא תחרוש בשור ובחמור. סול סדין לכל שני מיניס שבעולס, (צבל קמל נד:) וסול סדין לסנסיגס ימד קשוריס וה מילוי ומוספת שהורע מוסיף:

- זוגים בהולכת שום משל:
- (11) שעמנו. לשון עירוב, ורבומינו פירשו שוע מווי ונוו:
- (בו) גדילים חעשה לך. אף מן הכלאים, לכך ממכן הכמוב (יבמומ ד. מפרי רלג.:
- (13) ובא אליה ושנאה. קופו:

וֹלאַ מְצָאטׁוּ לָשׁ בַּּטוּלָים: עּנְאָע לְלְּטְטִׁנִּי נֹאָלְנֹבִ אָּגְיִנִי טִנְאַ נֹסִיכִּיִנִי נִּגְנִינִינִלְאָ יי עַלֶּיהְ שָׁם הָע וְאָמַר אָת־הָאִשְּׁה עַלִּה שׁוֹם בִּישׁ וְיִימַר יָּה אִהְּהָא וֹמֶּם לִשִ מֹּלִילָּע בַּבֹיִים וֹעוָבָּא וֹיִמִּנִי לַשִּ עַסְׁלִּיפִּי מִלְּוֹ וֹנִפִּיל

אُراڭڙ، لئمُرر ليھُمُدُك: בוֹנּגֹּבֹ אָנו_בָּנוּנִבְּיָּ

לאַמֻּר וּיִמְּנְאָרִי: אָת־בָּמִּי נְתַּמִי לְאֵישׁ הַזָּה לְסְבַיָּא יָת בְּרַמִּי יְהַבִּית لْغُمَّاكِ كَاثِرَ لَافِمُكُ كُبِ لِلْأَكْرُاتِ لَسْمَاكِ كُحَاثِكِ لَامْرَاضُكِ

بظلمي تهميات حجيد اجير בשולים וַאַלֶּה בְּתוּלֵי בַתַּי בְתוּלִי בָתַי בְּתוּלִין בָתוּלִי בָתַתִּי ZI ZNUL וְהַנֵּה הַנֹּא שָׁם ְעַלִילֹת דְּבְרִים וְהַא הוּא שַּוּי הַסְּקוּפֵּי מִלִּין

באָנש וְיִסְרָי אָרָוּ: 81 נְלְטְׁנֵוּ וְּטְׁנֵּרִ עֵּמְּנִר עַנְהָיִא אָּטִר וְיִוְבְּרוּוְ סְּבִּי עַרְהָא תַהִיא יָת

ַנְמֶונ: (ס) \(\delta \\ מק בתוקת ישראלה ולו־תהנה פּּז לַאָּבֶּי הַנַּמְּלְּה כָּי הוֹצִיאִ שֵּׁם הְטּ וֹיִהְנוֹ לַאָּבוּהָא דְּעִילִיא

נְהָאָנִ בְּעוּלִים לַנַּעְּרָ: יי וָאִם־אֶמֶת הַיָּה הַדְּבֶר הַזָּה לאֹ־

אַמִּכּטִית לַשׁ בִּתּיּלִין:

דין אַהָרָא: לְבַּׁבַׁם סְבֵּי, בַּבְשָׁאַ וְלִשְׁבַת בִּית וופטון זט פטולו מולומתא נְאָמֶוֹע וְיִסַּב אֶבוּהָא בְּעִּלִיטְא נְאָמַּע

לַנוּבְרָא הָבֵין לַאָּשוּ וּשְׁנַּה:

خُرُفُكِ خُرَّارَمَد خُمْ مُهُوَّنَارِن خِرُدُفُكِ

נופרסון שושפא קדם סבי

נוללא *ו*ולטון זטוש:

אַפֿגל מִוְם בִּישׁ עַל إيدني لاغد خود إدميد زيجا مديد مغد وخدا بجود

קמפְשְׁרַה כָּל יוֹמוֹהִי: שָׁבִי לְאָשׁוּ כֻיִּת כֻיִּה רַמִּוּ בְּתוּלְהָא בַת יִשְּׂרָאֵלְ וְלֻיִּה

ڬؚڟڹڮ؞ڟ۪ڽ؉؞ בון לא אַמִּשְׁכַּעוּ בָּעוּלִין לוּשְׁמֹא בַוֹנִר פּּטִוֹּמֹא

> not in her the tokens of virginity; when I came nigh to her, I found and say: 'I took this woman, and 14 and bring up an evil name upon her, and lay wanton charges against her,

in the gate. virginity unto the elders of the city forth the tokens of the damsel's and her mother, take and bring then shall the father of the damsel,

hateth her; unto this man to wife, and he onnto the elders: 'I gave my daughter And the damsel's father shall say

garment before the elders of the city. virginity.' And they shall spread the are the tokens of my daughter's the tokens of virginity; and yet these saying: I found not in thy daughter and, lo, he hath laid wanton charges,

the man and chastise him. And the elders of that city shall take

wife; he may not put her away all his a virgin of Israel; and she shall be his hath brought up an evil name upon the father of the damsel, because he shekels of silver, and give them unto And they shall fine him a hundred

in the damsel; tokens of virginity were not found But if this thing be true, that the

(+1) ושם לה עלילה דברים. עזירה גוררה עזירה, עזיר על לה השנה (ויקרה ימ, יו) סופו לזה לידי לשון הרש: אח

האשה הזאח. מכאן שאין אומר דבר אלא בפני בעל דין (מפרי רלו):

- (פו) אבי הנערה ואמה. מי שגדלו גָדוּלִיס סרעיס, ימנוו עליס (שס רלס):
- (16) ואמר אבי הנערה. מלמד שלין רשות לאשה לדבר בפני האיש (שם):
- (עו) ופרשו השמלה. הרי וה משל, מחוורין הדברים כשמלה (שם רלו):
- (18) ויסרו אותו. מלקומ:
- (02) ואם אמת היה הדבר. בעדים וסמרסס, שונמס לסמר מירופין (כמובות מד:):

بظمَلَكْ بَالُم مَكَالُطُك: (٥) خنهٔدهٔد خائبت قبع هٔخنت בְּאֶבְנִים וְמֶטְה בִּי־עִּשְׁהַ נְבְּלְהֹ ײַ בַּית־אָבִיהָ וּסְקַלְּוּהָ אַנְשֶׁי עִירָה וְהוֹצִיאוּ אָת־הַנַּעָּרְ אֶל־פָּתַח

בלנה מבננב: בות אַבוּהָא וּהִפַּלֵי עַבוּיַר מַבַּבַע לַלָּנָא בּוֹמְבָּאָב לַוַנָּאָנ לבשׁב בֹאַבֹנֹגא יִנִמוּנו אָבַוּ בוט אַבוּבַא וֹוֹבַנְּמוּנַבּ אָנֹהֵוּ וופטון זע מולוטטא לטבמ

away the evil from the midst of thee. father's house; so shalt thou put Israel, to play the harlot in her ahe hath wrought a wanton deed in her with stones that she die; because and the men of her city shall stone to the door of her father's house, then they shall bring out the damsel

はにはになる: (0) בּוֹאַמֵּב וֹבֹאַמֵּב וּבֹתַבַּעָּ בַבַּתַ שְׁנֵיהֶם עַאֵּישׁ בַּמְכֵּב מַם_ בּ אַשְּׁר בְעֶּלְתֹּבַעַלְ וּמֶתוּ נַם־ אַמְּהָא אַתַּה נְּבַר וְיִהְקַשָּלְוּוֹ אַרִּ בָּוֹרוִמְצָא אָישׁ WELI

: ئاڭتى לאָנְתְּ וּמִׁאָּצִׁי אָנְתְּ בַּאָנִר וְתְּכַב בַּמָאָרַסָא לַלְבַר וְנָהֶבִּיוֹנִי בּ בְּיִ יְהְיָהׁ נְשְּׁרֶ בְּתִּילְה מְאִבְשָּׁה אֲבִי תְהֵי עִיהֵי עִילִימְא בְּתִּילְתָא

ά₫μξι: (a) אָנן אָהָוֹי וֹבֹהֹנִי וּבֹהֹנִי בַבַּ בור אַמוֹר לא־צְעַנְקָהו בְּלִיר בְּאַבְנִים וְמֶיתוּ אָת־חַנַּעָּרָ עַּלַ הַעָּר הַהָּוֹא וּסְסַלְמָם אַתָּם إِلَّا يُعَمِّنُ لِمَ هُلَا بَهُلَا لِيُولِ هُلِ الْهُلِمِ الْهُلِمُ الْهُلِمُ الْمُلْقِلُ الْمُلْقِ

אַשֶּׁר־שֶׁכָב עִּמֶּה לְבַדְּוֹ: באָנשׁ וְשְׁכַב עַּמָּה וּמָה הָאָנשׁ 25 \Box \mathbf{t} $\mathbf{$ וָאִם־בַשְּׂדֶה וִמְצָא הָאָישׁ אָת־

אַישׁ עַל־בעה וּרְצָהָוֹ נָפָשׁ בַּן לַנּגַּרָ עַמָּא מְנֵת כָּי כַּאָּמָר ִילִים וֹלַנּהֹֹנִ לַאֲיַטֹּהְמָּנִי נִבָּנִר אָּגוֹ

> דַרִישׁ מִישִּׁרַאָּל: אַטַּטְא וֹאַטַּטְא וּטָפַּבָּי הָבָּיִר שַּׁבְוּיהוֹן גּוּבְרָא דְּשָׁבֵיב עִם מַם אָבׁו וְמִשְׁכַּט עָּבָר מָבֵיב מַם

אַבְרָא בְּקַרְמָא וְיִמְבִיב מִמָּבִי:

בות מבולב: יָת אָתַת חַבְרֵיה וּהָפַלֵּי עַבֵּיד וֹנִט װּבְרָא מַל מֵיסַל דַּעַּנִי הג הנסט בלא הנוש לטבשא בְאַבְנִיָּא וִימוּחוּן יָח עוּכִימְהָא לבשא ביניא ומרגמון ימרון ועפלון ית תרניהון לתרע

away the evil from the midst of thee. neighbour's wife; so thou shalt put man, because he hath humbled his cried not, being in the city; and the they die: the damsel, because she 24 shall stone them with stones that unto the gate of that city, and ye then ye shall bring them both out

find her in the city, and lie with her;

If there be a damsel that is a virgin

woman; so shalt thou put away the

they shall both of them die, the man

woman married to a husband, then

If a man be found lying with a

that lay with the woman, and the

betrothed unto a man, and a man

evil from Israel.

בּלְעוּגוּגוּי: ווטלמוע אילבא באַכור ממּש בֿע װבֿבא נֹהֻכִּנִד הַמַּעַ מובומטא במאבסא ווטפוש נאם בֿעַללא נַמָּכַּע װבֿנא נע

נפש בו פּהְנְקָא הָדֵין: אַבובא הג עַבויי ווֹשַׁמֹלְנִיי בון בלסול אבי במא דיקום מֹבַּמַם בִית לְמוּבִימִּטֹא שוִבַּת ולַמוּכַוּמִׁשֹא לָא עַהַּבוֹיג

> her shall die. her; then the man only that lay with man take hold of her, and lie with 25 is betrothed in the field, and the But if the man find the damsel that

matter. and slayeth him, even so is this man riseth against his neighbour, sin worthy of death; for as when a nothing; there is in the damsel no But unto the damsel thou shalt do

- לזנות בית אביה. כמו צבים לביס: (וב) אל פחח ביח אביה. למוגיזוליס מגדלמס (מס מס.): וסקלוה אנשי עירה. נמעמד כל מנשיעירס (מפרירמ):
- מאחרישם). דבר אחר גם שנישם, לרבוח את סולד, שאם סיחה מעוברם אין ממחינין לה עד שחלד (ערכין 1.) (22) ומחו גם שניהם. לסוליא מעשס חדודיס (פפרי רמא) שאין סאשס נסנים מסס: גס. לרצום סבאים אסריסס (פ"א
- (33) ומצאה איש בעיר. לפיכך שכנ עמס, פרלס קוראס לגונ, סא אלו ישנס בנימס לא אירע לס (ספרי רמנ):

۲۳: (a) עַנְּהְּבְׁ עַבְּיִאָּבְׁהְבִּע נְאָגוֹ מְנָהָוֹהַ הִּכְּיִמִּעִיא בַּמְאָבַסֹא נְבָיִע ひれがに

يورد كالم בּהֹכֹּער אָבי בְּחַלִּלְא אַהְּכָּחַע בּוֹחַע

was none to save her. betrothed damsel cried, and there For he found her in the field; the

מְמֶשׁ וְנִמְאֵאוּ: אָשֶׁר לא־אֹרְשְׁה וּהְפְּשָׁה וְשְׁכָּב בָּתוּלִהָא

إزهٰقحٰسرا: וומכוב एंद्रांत בּּרוּיִטְּצָא אָישׁ נַעָּרֶ בְּתוּלְרֹ אָרֵי יִשְׁפּח וּּבָּר עּיּלִישָּׁאָ

they be found; hold on her, and lie with her, and virgin, that is not betrothed, and lay If a man find a damsel that is a

then the man that lay with her shall

װבָל שַּלְּחָה בָּלְ_יִמֶּוּ: (a) קַאָשֶׁר מַּחַת אֲשֶׁר עַנָּה לאַ־ עַנְעָּהָ הַמִּשִּׁים בְּסֶר וְלְיִרְהָהָנֵה וַנְתַוּ הַאָּישׁ הַשַּבֶּב עִּמָּה לַאֲבֶּי

קמפְשְׁרַה כָּל יוֹמוֹהִי: חקף הענייה בית ביה רשו סלמו גלסו ולוצ שנו לאשו לאָבוּטָא בֿמּנלַנמָטָא טַמָּמָּנוֹ ווטון אלבא דשכוב עמה he may not put her away all his days. wife, because he hath humbled her; shekels of silver, and she shall be his give unto the damsel's father fifty

וֹלְאִ וֹנַבְּשׁׁ בַּנָּלֵב אַבְּתוּ: (ס) אריקה אָרשׁ אָרשׁ אָרשׁ אָרדּאַשָּׁר אָבְיִוּ לְאִיפָּב וְּבָר יְהְאִפַּה אֲבִּוּהִי אַבּוּהִי בְאִיפָּב וְּבָר יְהְאִפַּה אֲבוּהִי

וֹלָא גֹנְלָג כֹּוֹפֹא צַאָּבוּנִיג:

father's skirt. wife, and shall not uncover his IIIXX A man shall not take his father's

جَطِرَم بِحَرِّب: (٥) ַ לְאַ־יָבָאׁ פְּצִוּעַ־דַּבָּאִ (ברוב לָאַ יִדְפֵּי דִּפְּסִיק ספרי אַשְּכנוּ דַּבֶּה) וּכְרְוּת שְׁפְּבָה לְּמֵיעַל בָּקְהַלְאַ דַּייָ:

לא גבי הפסיק וַדְמָחַבַּל

assembly of the LORD. 2 privy parts shall not enter into the He that is crushed or maimed in his

رِπ<u>ز</u>ֶπ: (a) בור קשילי לא־גָבא לו בּקְתַל ָ לֹא־נְבָאׁ מַמְנֵרָ בִּקְתַל יְהֹנֶה נָם

לא ובר לוה למותל בקהלא خَكَٰتُكُم يَدِدُ هَلَّهُ يُدُمُ مُّمَٰدُهُك לא וֹבׁנ מֹמִוּנֹא לַמִּוּמֹלַ

enter into the assembly of the tenth generation shall none of his 3 assembly of the Lore; even to the

A bastard shall not enter into the

לְהָם בִּקְתַל יְתֹּוֶת עַּד־עּוֹלְם: יְהְוָה גַּם דַּוֹר צַשִּׁירִׁי לֹא־יָבִא לאַ יָבָא עַמוֹנֶי וּמוֹאָבִי בִּקְהַלֹּ

בּלעבלא בּיין ער assembly of the Lord for ever; shall none of them enter into the הַּמְּירָאָר לָא יִדְבָּי לְהַוּן LORD; even to the tenth generation למומק לטולא בון אַנ בוֹנא not enter into the assembly of the An Ammonite or a Moabite shall לא גובון השולא, ומואלאו

ורבומינו דרשו בו, (קנסדרין עג. פקחיס כה:) סרי זס בא ללמד ונמלא למד וכוי: (62) כי כאשר יקום וגוי. לפי פטומו זהו משמעו, כי אנוסה היא ובחוקה עמד עליה, כאדם העומד על הבירו להרגו.

ממור, ללמד שמין ממור מלה מהייבי כרימוה, וק"ו מהייבי מיהוה ב"ד, שהין בעריוה מיהה ב"ד שהין בה כרה: בכלויה ללביו, והכי כבר מוזהר עליה משום עֶרְיַם שַׁמִּי שָׁבִייְּ (ויקרל ית, יד), ללל לעבור על זו בשני ללוין, ולסמוך לה לל יבל (I) לא יקח. מין לו בס לקומין ומין קדושין מופמין בס (קידושין מו:): ולא יגלה בגף אביו. שומרם יבס של מביו

אלא שופך ושומת (שס:) ואינו מוליד: (2) פצוע דכה. שנפלעו או נדכאו בילים שלו (יבמוח עם.): וכרוות שפכה. שנכרח הגיד, ושוב אינו יוכם קילוח זרע,

474%:

(3) לא יבא ממזר בקהל ה׳. למ ישמ ישרמלית:

(4) לא יבא עמוני. לל ישל ישרללית:

הֹבֶּוֹב אָנוַבּלְהָים בּוֹבַלּהוָנוֹ בּבּאשׁבֶכֹם מִמִּגִּבְיוֹם וֹאַמֶּבְ מִּכְּב \$ \$\frac{1}{2}\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\text{\$\tilde{\tii 47 FT X

¥¤\$ إحلال \$2 أوراد: خِكُ هُلا لِنَظْحُرُانَ لِمُحْلَكُنَا حَدْ خَرْضًا خَحَلَحًا هُلَا لِيَصْفَكَ مَا م څرخځۀ٥ تتوفي نديد څرينيه خځۀ٥ توفي نه څخه ځه نه لَّذِهِ هُجُب نُبِيْنَ هُجِيْرِكِ خِهُثِمَ لَجُهُ هُدُه نَنْ هُجْبَكَ خُوَدُةُه مَا

ומוד קעוקם: (ס) ح جهـ بنكـ نه هُج مُن المِحْثَاتِ خُجـ حُمْ بنافقه هُذُمْ بنا المَحْنَابِا المَحْنَابِا المَحْنَابِا

לאַ טְׁנַמֵּלֵ אָּרִלְּיָ כָּי אַטִּיךְ הָוֹיִלְ אַ טְּרַחִיק אָּרִינִקְאַ בְּאַרְעָיהָ: לאַ טְּחַעַּבְ מִצְּרִי כִּי אָחִיךְ הָוִיק אַחּרְּ הוּאַ לְאַ חָרַחִיק אָרִעָּיָה בְּאַרְמְיִנְיִּ מְצְּרִיְיִּ כִּי אָחָיךְ הָוְיִא לְאַ חָרַחִיק אָרִינִקּאָר אָרֵי בְאַבְאַנְי

יְהְנְה: (a) בְּקְהֵל הָּלִיתִאָּה יִדְבֵּי לְהֵוֹן לְּמֵיעִּל בְּקְהַלְא דַּינְ: " בּנוֹם אַמִּב וֹנֹלְבוֹ לְנִים בּנִב בּנוֹ בּוֹטִּלְבוּו לְנִיוִ בֹּנֹא

וֹנְאָתוֹשׁ מִכְּעְ בַּבָּר בָּה: ים בּיִרתְצָּאָ מַּוְּדָנָה עַבְּיאַנְבֶּיִרְ אָבִי הִפּּוּק מַשְּׁרִי מַּלְ בַּעָּבֶּי

एए प्यंप्रदेशः אָלַ מְעַהְיּץ לְמִּעַבְיִּהְ לְאִ יִּבְאִ אָלִן לְמָּהָרִיִּהָא לָאִ יִימִילִ לְיִנָ יי יהנה שהור מקבה לגלה ויצא מקבי ליליא ויפיס למברא

> ځڅۀﻫﻬښځك: מפתור אַרַם דִּעַל פּרָת עַלְךְ יָתְ בְּלְעָם בַּר בִּעְּוֹר ニロロジ לאַ־קּדְּעוּ על עיפה דְלָא עָרַעוּ יָהְכּל

בל יומף לעלם:

בְּישׁ: בְּבְּרְרְ וְתִּסְהְמְּרֵ מִכְּלְ מִדְּעַם

of Aram-naharaim, to curse thee. Balaam the son of Beor from Pethor and because they hired against thee when ye came forth out of Egypt; bread and with water in the way, because they met you not with

Decause the LORD thy God loved curse into a blessing unto thee, but the LORD thy God turned the would not hearken unto Balaam; Nevertheless the LORD thy God

their prosperity all thy days for ever. Thou shalt not seek their peace nor

wast a stranger in his land. abhor an Egyptian, because thou 8 for he is thy brother; thou shalt nor Thou shalt not abhor an Edomite,

into the assembly of the LORD. b that are born unto them may enter The children of the third generation

shalt keep thee from every evil thing. 10 against thine enemies, then thou When thou goest forth in camp

not come within the camp. go abroad out of the camp, he shall chanceth him by night, then shall he 11 is not clean by reason of that which If there be among you any man, that

- (a) על דבר. על העלה (מפרי רו) שיעלו החכם להחמיהכם: בדרך. כשהייחם צמירוף:
- ((
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
 (
)
 (
 (
)
 (
 (
)
 (
)
 (
)
 (
)
 (
)
 (
)
 (
)
 (
)
 (
)
)
 (
)
)
 (
)
)
)
 (
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
)
 <
- זכוריכס ליאור, מס מעס, שסיו לכס אכפניא בשעת הדחק. לפיכך: (8) לא חחעב אדמי. לגמרי, לע"פ שרלוי לך למענו שינל בתרב לקרלמך: לא חחעב מצדי. מכל וכל, לע"פ שורקו
- מלרים שמבעום, ואלו שהחמיאום נחעבו: שההורגו הורגו בעולם הזה, והמחמיאו מוליאו מן העולם הזה ומן העולם הבא, לפיכך אדום שקדמם בחרב לא נחעב, וכן (9) בנים אשר יולדו לחם דור שלישי וגר. ושלה סמומוממומרין מיד, סמ למדמ, שהממעים למדס קשה לו מן הסורגו,
- (10) כי חצא וגר ונשמרח. שהשמן מקמרג בשעת הסכנה:
- מלום לא מעשה, ואפור להכנק למחנה לויה וכל שכן למחנה שכינה (פפחים פח.): (11) מקרה לילה. דינל סלמוג נסווס: ויצא אל מהוץ למחנה. זו מלום עםס: - לא יבא אל חוך המהנה. זו

प्राप्ति । וּכְבָא תַשְּׁמָשׁ יָבְא אָלְ-תְּוֹךְ וּכְּמִיעַל שִׁמְשָּׁא יִיעוֹל לְגוֹ יו נְהְנְה לְפְּנְוֹת־עֶהֶר וֶרְתַוֹץ בּמְוֹם וִיהֵי לְמִפְּנֵי רַמִּשְׁא יַסְהִי בְּמִיָּא

וְיָבְאָהְ שֶׁמָּה הְיּץ: ני וֹגֹעְ שִׁנְיֵנֶעׁ כְּלְּבְּ מִעְוּאֹ לַמְּעַבְּנֹץ נִאָּטַר מְתּפַּן יְבֵי כְּךְ מִבְּרָא

نَّمَّتُنَّ لَحَوْنَ عُنِي جَغُثَكِ:

וטטוב וטכפו יָם מִפּלִּשָּׁב: בְשִׁבְתְּהַ הֹוּץ וְחָפַרְתָּה בְּה בְּלִתְּבָּוּ בְּבָרָא וְתַחָפּר בּה ۱۱ برید میری چان محر هید ا برید برمچم مید چه محر برند بدید

בְּבֶׁר וְמֵּב מִאַּםְבֵּירָ: (a) לצוָה וֹלְאֵיוֹבְאֵי בְּוֹבְ מָבְוֹנֵי וֹלְאִינִיםְנִי בַּּנִינִי פּּנִינִי هِنْدُنَكِ خُطَرُنَكِ نَكَرُنَكِ مَنْكُرُنَكِ sı ἀδιτ αὐίμ ἀνκιζμ ἰζιν جر بيرتر هِرَيْبِ فينيرِيانِا اللهِ

هُمُد_نَّدُ عُكُنكُ مُقَمَّ لِعَبْدُن: ⁹¹ לְאִ-עַּלְּמָרֶ מְּבֶּר אָלְ-אָּרְנְיֵוּ לְאִ עַּלְּסָר מָבֶּר מַּלְּמָרוֹ לְנִר

בַּמָּוִר לְוִ לְאִ שַּוֹלֵנּנּי: (ס) עמוף ישב בקרבו במקום עמון ימיב בינו באורא

i 点 L 以 < : ישְׁרָאֵלְ וֹלְאִינִבְוֹנִי בַּנְבָה מִבְּנֵי לְנְבָר מִבָּר וֹלָאִ יַפַּר נּוּבְרָא

לְמָּאֲבׁוּיִם שׁמַּוֹ לַבָּבֹא:

ויחוב מימביה מקאישבא לבמב ינים, ממביני פדישא לשׁיזַבוּתָף וּלְמָמָסַר שְּׂנָאָף ĖĽL ظشاءرتك אַבּר וּנְ אֶלְהָרְ שִׁכִּינִהַיה

בוניה: רבוניה דִישְׁמִיזַב לְנָמָד מִן

בּבוֹנוּמַב בַנע לַאַ עוָנֹננּנע: מְּמְבֵינִי בְּנִינִים, בְּנִינִיאַ מִוּ בִּנְוָנִי

מֹבּנוֹ וֹמִּבֹאֵלְ אִנֹאַ אַמֹּאַ

may come within the camp. water; and when the sun is down, he 12 cometh on, he shall bathe himself in But it shall be, when evening

forth abroad. the camp, whither thou shalt go Thou shalt have a place also without

cometh from thee. turn back and cover that which thou shalt dig therewith, and shalt when thou sittest down abroad, among thy weapons; and it shall be, And thou shalt have a paddle

thing in thee, and turn away from be holy; that He see no unseemly before thee; therefore shall thy camp thee, and to give up thine enemies the midst of thy camp, to deliver For the LORD thy God walketh in

from his master unto thee; master a bondman that is escaped Thou shalt not deliver unto his

not wrong him. where it liketh him best; thou shalt shall choose within one of thy gates, midst of thee, in the place which he he shall dwell with thee, in the

Israel. there be a sodomite of the sons of daughters of Israel, neither shall There shall be no harlot of the

- (12) והיה לפנוח ערב. קמוך לסערג שמשו ימנול, שלינו מסור גלל סערג סשמש:
- (14) על אזנך. לנד משחר כלי חשמישך: אזנך. כמו כלי זיינך: (13) ויד חדיה לך. כמרגומו, כמו מִישַ עַל יְדוֹ (במדבר ב, יו): מחוץ למחנה. מון לענן:
- (פו) ולא יראה בך. מקנ"ס, ערומ דנר:
- (1) לא חסגיר עבד. כמרגומו. דבר אמר, אפילו עבד כנעני של ישראל שברם ממולה לארץ לארץ ישראל (גימין מה.):
- הממה המה, שהף הוה נעשה קרֵשׁ על ידה, שכל בעילומיו בעילום זנום, שהין קדושין הופסין לו בה: בס, שסרי סוקשו לחמור, שנאמר שְבוּ לְבֶּס פֹּס עַס הַמַמוֹר (בראשית כב, ה), עס הדומה לחמור. ולא ישב גברא מבני ישראל ו הונקלום מרגם לא מהא אממא מצנמ ישראל לגצר עצדא, שאף זו מופקרם לצעילם זנום היא, מאחר שאין קדושין מופסין לו (13) לא חדרה קדשה. מופקרם, מקודשם ומוומנם לונום: ולא יהיה קדש. מוומן למשכב וכור (מנסדרין נד:),

נַבֵּר פֵּי תּוֹעַבָּת יְתְוָה אֱלֹהֵוּך אֶלִהָר לִּכְל נְדֵר אֲבִי מִרַהַל בֵּדֶם יִי אֶלְהָּך אַר מַרִיִּהוֹוּ: (ס) ⁶¹ הֶלֶב הַּיְת יְהְוָה אֱלְהֶיְף לְבְלְ - כַּלְבָּא לְבִיְת מַקְףְשָׁא דַּיִיְ לא קביא אָרָן זוֹנָה וּמְתַּיר לָא תַעֵּיל אַנָּר זָנִיקָא וְחוּלְפּּן

:<u>#</u>L: וֹמֶשׁ אָבֶּׁגְ זֶּמֵשׁ בֹּגְ_בַּבְוֹע אַמָּג וַבִּנִע הַבּנִע בַּנִע בַּגְ מִבַּהִם ري تيمَّالُ زَيْنِيكَ يُمُكَ حُمُّلَ جُم بَيَدَ رَيِّينِكَ نِجْنِ خَمَلَ

بَهِٰدٍ١٧ هِنُوتَ هِمَا لِهِ هِنَا مِرْ هَادِمِهِ لِهُوَ مِرْدَدُ ذِنَوْا هُمْ يُبَيك خُمِمْ مَهُمْ لَا نَبُكَ هَمِ لَا نُهُمُنِكَ خُمِم هِيهُمَنَكَ نَبُكَ توشرات خرفها بچرچان باید چه پرتد چارج اینجاجیان رَفَحُدُر يَهِمِكُ بِذِهْنَانِكَ ذِي خُدَدِ مَقَمَنًا فَنَقَدَ بَذِهُنَانِكَ

וְהְיֶה בְּךְ הֵמְא: بَلَّالُهُو بَالِيَا الْمُرْابِ الْمُوْلِدِ الْمُؤْلِدِ الْمُؤْلِدِ الْمُؤْلِدِ الْمُؤْلِدِ الْمُؤْلِدِ الْمُؤْلِدِ الْمُؤْلِدِ اللَّهُ الْمُؤْلِدِ اللَّهُ الْمُؤْلِدِ اللَّهُ الْمُؤْلِدِ اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا لَا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّاللَّا اللَّالِمُلْلِلْلِي الللَّالِ اللّ ַ מֹ לְאַ עְּאַבְוֹר לְשָּׁלְמֵוֹי בְּי־דְרֹשׁ לָאִ תְאַבַר לִשְּׁלְמוּהָיִה אָּבִי حْد تَهُد رُبُد رَبِيرُك الْأَحْرَثِينَ الْأَحْدِينَ بَهُد يُهَد يُهَد يُهُدُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّه

□☆※: בּ ְּוְבְיִ מָּחְדַּלִלְ לְּלְּדְּרִר לְאֹ־יִהְנֶתְ בְּוָךְ וַאֲּבֵי הַחָּמָנִע מִלְמִדַּר לָא יָהַי

מוּצָא שְּׁפַּמִיּרְ הַשְּׁמָר וְיִשְׁמִיּה אַפְּקוּה שִּׁפְּנִיךְ שִּׁפְּרָה הַפְּנִיקָר הַשְּׁבָּיר

بْلَجُكِ كُيْهُكِ يُحَدِّلُنَا خُطِّيكِ: (٥) ﴿ يُدَجُنَاهِ يُمَرِّرُنِهِ خُطِيقًا : בּאַשֶּׁר נְדַרְהָּ לִיהֹנְה אֵלהִיף פְּמָא דִּנְדַרְהָּא ְמֵּדִם יִיְ אֵלִהָּף בְּמָא דִּנְדַרְהְּא ְמֵּדִם יִיְ אֵלִהָּף

בּלְיוֹבּ לְאָ טִיטֵּוֹי (a) ילְמָּלָב לָאַ טִשׁן: مَّرْدُرُه خَرْفَهُكَ هُٰحُمُكَ لَكُمْ لِيَزْدِيمِ مُرْفِيا خَرْفَهُكَ هُخُمُكَ בּׁ, טַׁבַאָ בַּבְבַּבֶּם בַמָּב וֹאָכַלְטַ אָב, טַטַּגָר בַּבַּבַבָּא בַּטַבָּבָרַ

לְמֶּירְתַּה:

thou shalt not put any in thy vessel. enough at thine own pleasure; but mayest eat grapes until thou have neighbour's vineyard, then thou When thou comest into thy

which thou hast promised with thy

unto the LORD thy God, even that

according as thou hast vowed freely thou shalt observe and do;

That which is gone out of thy lips

But if thou shalt forbear to vow, it

God will surely require it of thee;

De slack to pay it; for the LORD thy the LORD thy God, thou shalt not

When thou shalt vow a vow unto

hand unto, in the land whither thou thee in all that thou puttest thy

that the LORD thy God may bless

thou shalt not lend upon interest; upon interest; but unto thy brother

Unto a foreigner thou mayest lend

thing that is lent upon interest. interest of victuals, interest of any

20 to thy brother: interest of money,

Thou shalt not lend upon interest

abomination unto the LORD thy vow; for even both these are an

house of the LORD thy God for any harlot, or the price of a dog, into the

Thou shalt not bring the hire of a

shall be no sin in thee.

and it will be sin in thee.

goest in to possess it.

month.

(פו) אחנן זונה. נמן לס עלס באמנים פטול לסקרבה: ומחיר כלב. סמליף שם בכלב: גם שניחם. לרבומ שנייסם

- (20) לא חשיך. מוסרס ללוס שלמי מן רבים למלוס (בבה מליעה עס:), והם"כ הוסרס למלוס, הֶם פַּמָפָּךְ לֹה הָמַן לוּ בָּגָשֶׁךְ (בבא קמא סה:), כגון חמים ועשאן סלת:
- (ויקרא כה, לו ספרי רסב):
- (IS) לנכרי חשיך. ולה להחיך (בנה מליעה ע:), להו הבה מכלל עשה, עשה, לעבור עליו בשני להיין ועשה:
- (בב) לא חאחר לשלמו. שלשס רגליס, ולמדוסו רבומינו מן סמקרף (ראש סשנס ד:):
- (32) כי חבא בכרם רעך. בפועל סכמוב מדבר (בבל מליעל פו:): כנפשך. כמס שמרלס: שבעך. ולל לכילס גפס (24) מוצא שפחיך חשמור. לימן עשה על לה מעשה (שס ו.):
- (שס): ואל כליך לא חחן. מכאן שלא דברה מורה אלא בשעם הבליר, בומן שאחה נומן לכליו של בעל הבים (שס), אבל אם

مُخْرِجُ بِهِ خُنْتُكَ لِيُسْلِمُ مِنْ فِي لَا فِي لَا فِي الْفِي الْفِي الْفِي الْفِي الْفِي الْفِي الْفِي ال בּׁג טַבאַ בַּלְמָנִע בַמָּב וֹלַמִּפַע אָב, טַסַּגָּר בַּלַמָּטֹא בַּטַבָּנִינַ

לא עונים על קמָהא דַּחַבְּרֶדְ: וטלמול במלון בידף ומולא

standing corn. sickle unto thy neighbour's hand; but thou shalt not move a thou mayest pluck ears with thy neighbour's standing corn, then When thou comest into thy

When a man taketh a wife, and

 ΛIXX

וְאַלְטַב מִבּּיִהָּי: לַנִּע מֹפֹּנ כֹּנִינִעׁ וֹלִנַוֹּ בֹּיִבְעַי מֹּגֹא בֹשִ מֹנוֹנוּ בַּבְּנוּ וֹכְטִבּ אַסַבְלָאָ טַמְּבָּאַבְּעוֹן בְּמֵּיִלָּוּו בִּיִּ וִיְםִיּ אָם לָאִ טַמְּבָּע בַּחָמֵּנוּ

פשורין וימין בידה ויפְשָׁרנַה עַבִּירַת פְּתָנָם וַיִּכְתַּוֹב לַהְ גַּט ÄĽ, ÄÄČU ĒĽ حْدِرَكَا عُنِم عُهُلِ بَخُمْكُنِ لَكِيُّكِ عُلَادٍ نَوْدَ بُحَد عُفْتُم لَنَجُمْكِتِهِ

sendeth her out of his house, and giveth it in her hand, and writeth her a bill of divorcement, unseemly thing in her, that he because he hath found some if she find no favour in his eyes, marrieth her, then it cometh to pass,

CXLM_XUL:

خبرت خيائا:

aliw s'nsm and goeth and becometh another and she departeth out of his house,

בְאָנוֹה הַאַנוֹרְוֹן אֲשֶׁרַ לְלְמָנוֹה לְוֹ וֹאָבְטֹע מבּיתוֹ צִּוֹ כִּי יִמוּתִ י לְשׁ סֹפֹּר בְּרִיטִׁתְ וֹלִתַּוֹ בְּיִּדְשׁ וִיְכְּשִּוֹד לִשׁ מַּשִּנְּרֵוֹ וְיִמֵּיןֹ וּשְׁנֵאָה הָאַישׁ הָאַחָרוֹן וְלָּחַב וְיִשְׁנֵינָה

דנסבה ליה לאתו: בידה ויפְטְרנַה מִבֵּימִיה אֹוֹ ۲۲۲۲

who took her to be his wife; house; or if the latter husband die, hand, and sendeth her out of his divorcement, and giveth it in her and writeth her a bill of and the latter husband hateth her,

\$\frac{1}{2}\text{L} \frac{1}{2}\text{L} \frac תְּחָמִיאַ אֶּטַ־הָאָּבֶץ אֲשֶׁר יְהְוָה בּי־תוֹעַבָּת הָוֹא לפְּנֵי יְהֹוֹה וְלָא رِدْ رَجْفُت خِيرَتْ خِيْوِت بِعَفِيْة שִׁלְחַׁה לַשִּׁרֹב לְקַחְמְּה לִהְיָּה קַדְּמְצְּׁה באַ_וּכַלַ בֿהֹלַנִי בִּוֹבִאָהָוּן אַהָּוּרַ_

אַוֹסְלָא: אַּבְעָּה בּוֹנ אֶלְטָּה יָבִיר לְּהַ היא קרם ין וַלְא הְחַיִּיב יָה בַּנִיר דְּאַסְמָאַבָּת אָרֵי מְרָחַקָא לְמִפְּבַע לְמִטִוּ, לֵיִע לְאָּשוּ アほりにに לית ליה רשר לבַעַּלַה

God giveth thee for an inheritance. land to sin, which the LORD thy LORD; and thou shalt not cause the that is abomination before the his wife, after that she is defiled; for away, may not take her again to be her former husband, who sent her

¾₩∟_₹₽Ⅱ: المُنْ اللهُ خُجُدٍ يُخُد يَٰذِن نِكَثَل خُجْرِينِ ממי נצא בּצְּלְא וֹלְאַנֹתְּלָע מַלְיוּ לְאֵ יִפּוּט בּּטִוּלְא וֹלְאִ יִתְּבָּר בְּרִימָּח אִישׁ אַשְּׁר חֲדְשְׁר לְא אָרֵי יִפַּב וָּבָר אָמְּחָא חֲדַמָּא

לְבָּימִיה שְׁמָא חֲדָא וִיחַבּי יָמ הקוני לכל פטום פוי יניי

wife whom he hath taken. house one year, and shall cheer his business; he shall be free for his shall he be charged with any shall not go out in the host, neither When a man taketh a new wife, he

בא לעדור ולקשקש, אינו אוכל (שם פמ:):

(62) כי חבא בקמח רעך. אף זו נפועל הכחוב מדבר (נ"מ פז:):

- (1) כי מצא בה ערות דבר. מנוס עליו לגרשס, שלא ממלא מן צעיניו (ק"א מלוס שלא ממלא מן צעיניו):
- (2) לאיש אחר. אין זם בן זוגו של כאשון, סוא סוליא כשעם ממוך בימו, וזס סכניסס (גימין נ:):
- (3) ושנאה האיש האחרון. סכמוג מבשכו שקופו לשולומס, ולס ללו, קוברמו, שנלמר לו כי ימומ:
- (+) אחרי אשר הטמאה. לרנות קועה שנקתרה (ינמות יה:):
- (פ) אשה חדשה. שסיל מדשס לו, ולפילו ללמנס, פרט למחזיר גרושמו (מוס מד.): ולא ישבור עליו. דבר סלבל:

קוא הבל: (ס) ⁹ אַאַ-וֹטַבָּלְ בַטַוֹם וֹנִבְׁכֹּר כִּוּבַוֹפָׁמִּ

بَائِم مَظَلَقُك: (م) ימכְרָו ימֶת הַנַּנָב הַהוּא יבָערָהַ

אַנוּטִם טַּמְּמִבוּ לַתַּמִּוּטִי אُטֹקֶם עَפְעַוֹנִגם עַלְנִגֶּם פַּאֹּמֶג נִטַכְּנִן פַּעַנִּגא כְנִגָּג פַמָּא ⁸ מְאָׁע וְלַמְּמְוָע כְּכִל אֲמֶּר־יוֹרוּ לַחְדָּא וּלְמָעֶבַר כָּכַל דְיַּלְפוּן

בְּצֵאְטִבֶּם מִמְּגֵּבֶׁ בִּים: (סִ) זְכֵוֶר אָנִת אֲשֶׁר־נְשְׁהָר יְהְוָה הֵוּי דְּכִיר יָת דַּצְּבַר יִי אֶלְהָךְּ

בַּבהו: ָּ לְאִיַנְלָאִ אֶּלְיַבְּיּנְיִנְיִּ לְהַּלֹּמְ מִּנְּהַם לְאִ טִּוּמִּנְלְ לְבִּנִינִוּנִיּ בּּרְתַשֶּׁה בְּבֶעְיַבְּ מַשַּׁאַת מָאַנמָר אָבִי תַּרְשִׁי בְּחַבְּרָךְ רְשִׁיתִ

הַעַּבות הַחִוּצָה: נְשֶׁר בֹּוֹ יוֹצֶיא אֵלֶיף אֶתֹּר דְיְשִׁי בִיהִּ יִפִּיק לֶּרְ יָתְ מִשְׁכּוֹנָא בּטוּיץ מַעְּמְד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַמָּה בְּבָרָא מָקוּם וְנוּבָרָא דִּשִּׁהָּ

בַּעָבּטְנ: And if he be a poor man, thou shalt ky ZX TWCL IND FLT COCYT TFX ZX The Local both but the shall be a poor man, thou shalt be a poor man, thou shall be a poor man, the shall be a poor m

> מְזוֹן לְכָל נְפַּשׁ: ובבביה אבי בהון מהעצביר לא שפר מהפולא בשלא

نظئية: עווא יוְפַבֶּי מְבֵיד דְּבִישׁ ביה ויובְנוּיה וְיִהְקְּמִי בּוֹהָקְאַ מֹאַשְוְעִי מִבּׁנִּי וֹמִּבְאָבְ וֹנִשַּׁיִּב בּרְיִנְשְׁצֵא אָיִשׁ גּּנֶב נֶפָשׁ מֵאָקִיוֹ צְּבֵּי יִשְׁחְּכִּח נְּבָר נְנִיבְ נַפְּשָׁא

הפקידהנון הטרון לטעבר:

מְמָּגַבוֹם: בבב למרום באורהא במפקכון

לְמַסַב מָמֶּכּוָנִיב:

ڬ۪ڐؙڶ؉؞

השכוב במשכוניה:

taketh a man's life to pledge. upper millstone to pledge; for he No man shall take the mill or the

the midst of thee. shalt thou put away the evil from sell him; then that thief shall die; so and he deal with him as a slave, and brethren of the children of Israel, If a man be found stealing any of his

observe to do. commanded them, so ye shall Levites shall teach you, as I according to all that the priests the that thou observe diligently, and do Take heed in the plague of leprosy,

came forth out of Egypt. 9 did unto Miriam, by the way as ye Remember what the LORD thy God

go into his house to fetch his pledge. 10 any manner of loan, thou shalt not When thou dost lend thy neighbour

bring forth the pledge without unto 11 man to whom thou dost lend shall Thou shalt stand without, and the

not sleep with his pledge;

זה מרגוס של וְשָׁמַּח חֹלח של וְשָׁמַח: יהיה. לרצום אם כרמו: - ושמח. ישמח אם אשמו, ומרגומו וַיַּמָדֵּי יָם אָּמָפַּ, וסממרגס וַיַּמָדֵּי עס אַממיס, עועס סוא, שלין בשביל בימו, אם בנה בים ומנכו, ואם נעע כרם ומללו, אינו זו מבימו בשביל לרכי המלחמה: – לביחו. זה בימו (ספרי שם): ולא מנכו, או אכם אשה ולא לקחה, מספיקין מים ומוון ומסקנין אם הדרכים (ספרי רעא סומה מד.): יהיה לביחו. אף לכל דבר. סוא נורך הלצא, לא לספק מים ומזון ולא למקן דרכים, אצל החוזרים מעורכי המלחמה ע"פ כהן, כגון בנה ביח

סיל סמממונס: ור⊂ב. סיל סעליונס: (6) לא יחבול. אם בא למשכנו על מובו בב"ד, לא ימשכננו בדברים שעושים בקן אוכל נפש (בבא מליעה קיג:): רחים.

(∀) בי ימצא. נעדיס (מפרי רעג) וסמרמס, וכן כל ימלמ שבמורס: והחעמר בו. מינו מיינ עד שישממש נו:

(8) השמר בנגע הצרעה. עלה ממלוש מימני מומה הולה מקון הם הצהרם (מכוח כצ.): ככל אשר יורו אחבם. הם

(9) זכור את אשר עשה הי אלהיך למרים. אם באם לסוסר שלא מלקס בלרעם, אל מספר לשון סרע, זכור סעשוי למריס לסקגיר, אם להחליט, אם לטהר:

(OI) כי תשה ברעך. ממונ נמנירך: משאח מאומה. מונ של כלוס: שדברה באחיה ולקחה בנגעים (ספרי רעה):

(בו) לא השכב בעבטו. לא משכנ וענומו אללך:

بظلكك بكك فكثت لخنك خفت، خخصيت برخنخك نكك فتر בְּבָוֹא עַמְּמֹתְ וֹמְבַב בַּמְּלְמִעוֹן בִּמִנּגַ הְשֶׁר קְנִי אֶת־הַעָּבוֹט אָהְבָא הָהִיב לֵיה יָה מִשְּׁכּוֹנָא

זכן בורם ון אָלִבוּב: なけばな

Lовр thy God. righteousness unto thee before the and bless thee; and it shall be that he may sleep in his garment, pledge when the sun goeth down, thou shalt surely restore to him the

±₩4; מַאַּטֶּׁירְ אַּוֹ מִגַּרְדָּ אֲשָׁר בְּאַרְצָּךְ וּמִסְבָּיִנְאַ מַאַּטָּרְ אַוְ מִגִּיּיֹרָרְּ באַ עַהַּהָּבְע הַּכִּיר הַנָּוֹ נִאָּבְיוֹן לָא עַהַּהָּוַע אַנִּיבָא הַנָּוֹא

يجةلية ججازات:

within thy gates. thy strangers that are in thy land whether he be of thy brethren, or of servant that is poor and needy, Thou shalt not oppress a hired

ロロロン יקָרָא עַלֶּיף אֶל־יְהֹנְה וְהָיָה בְּףְ וִלְא יִהָּרִי עַלָּרְ הֵנְה יִיִּ וִיהֵי בְּךְּ חִיבְּא: لْهَجِّير بَرْيَّة فِي هُلِي رَقِيْنِ لَكِهِا لِي يَانِهُ لَجْرِي لِيهُ مُولِ يُلِ رَقِقِينِا י בּי עַלְיוּ תַשְּׁמָשׁ כַּי עַנְיּא הַיעוּל עַרָל עַרָּל עַרְיל עַרְיל עַרָּל עַרְיל עַרָּל עַרְיל עַרָּל עַרְיל עַרָּל עַרְיל עַרְיל עַרָּל עַרְיל עַרָּל עַרְיל עַרָּל עַרְיל עָרְיל עַרְיל עַיבְּיל עַיבְּיל עַיבְּיל עַרְיל עַיְיל עַרְיל עַרְיל עַרְיל עַרְיל עַרְיל עַרְיל עַרְיל עַרְיל עַרְיל עָרְיל בְּיוֹמוֹ תִּמִּן שְּׁכְרוֹ וֶלְאִ חָבְּוֹא בִּיוֹמִיה חָמֵין אַנְרִיה וְלָא

be sin in thee. against thee unto the LORD and it setteth his heart upon it: lest he cry down upon it; for he is poor, and his hire, neither shall the sun go In the same day thou shalt give him

אָנש בְּחֶשְׁאָן יוּמְתוּ: (ס) נבלנם לא־יומְתָּי עַל־אָבְיוֹת יבְּנִין לְאִימִיתוּן עַלְּ פּוֹם אָבְתַן לא הילולו אַבוִים מַּלְבַּנִים לָא יִמוּטוּן אַבְּטַׁן מַּלְ פּוָם בַּנִין

אָלָה בְּחובֵיה יְמוּתוּן:

Thou shalt not pervert the justice death for his own sin. fathers; every man shall be put to children be put to death for the 16 for the children, neither shall the The fathers shall not be put to death

עהבל בגר אַלְמָנָה: בּי לַאִ טַמְּטַ מִמְּפֹּס זִינֹר וֹטַנִם וֹלַאָ לַאִ טַבְּלָג בּגוֹ זִּיּנֶר וֹיִטַם וֹלָא

שַׁפַּר מָמֶּכּוָנָא בַּסִוּע אַבְמֶלָא:

raiment to pledge. fatherless; nor take the widow's due to the stranger, or to the

בן אָנְבֶּי מְצְּוְהְ לְהְמְוִים אָם־ מְחַפֶּן עַלְ בֵּן אָנָא מְפַבּוּ דְּלְבִּ 81 رِبْطِهَ إِنْ هُرُانِ الْمُكَانِّةِ مِنْ فِينَ مِنْ ﴿ جَمَعْدِينَ بِقَامِكِ إِنْ الْمُكْرِبَةِ וֹזֹכֹרׁשִׁ כַּג מְּבֵּר עַוֹיִעָ בֹּמִגִּרְוֹם וַעַּרָכַר אָבַג הַבְּבָּא שַׁוֹנִטַא

לְמָּמְבַׁר וָת פַּטִּוֹמָא טַבַּגוֹ:

to do this thing. thence; therefore I command thee LORD thy God redeemed thee wast a bondman in Egypt, and the But thou shalt remember that thou

ַהַבְּר הַנֶּה: (a)

(13) כבוא השמש. אס כמות לילה הוא, ואס כמות יוס החיירהו צבקר, וכצר כתוצ צואלה המשפעים עַד צֹּח הַשֶּׁמֶשׁ מָשִׁיבֶּנּוּ

- לו (שמוח כב, כה), כל היום חשיבנו לו, וכבה השמש חקחנו (בבה מליעה קיד:): וברכך. והם הינו מברכך, מכל מקום ולך
- סטשיר כבר סיוסר לא מַעַשׁק אָם רַעַּף (ויקרא ימ, יג): אבירן. סחאב לכל דבר (ויקרא רבה לד, ו): מגרך. זה גר לדק: (14) א העשוק שביר. והלא כבר כמוב, אלא לעבור על האביון בשני לאוין, לא העשוק שכיר שהיה שני ואביון, ועל מסים לדקם:
- (ai) ואליו הוא נושא אח נפשו. אל סשכר סוס סוא נושא אח נפעו (מוח, עלס בכבש ונחלס באילן (בבא מליעה קיב.): בשעריך. זס גר מושב סמוכל נבילות: אשר בארצך. לרבות שכר בסמס וכלים:
- (16) לא יומחו אבוח על בנים. עדום בנים, ואם מאמר בעון בנים, כבר נאמר איש במעאו יומחו, אבל מי שאינו איש, ממ והיה בך חשא. מכל מקוס, אלא שממסרין ליפרע ע"י סקורא (ספרי רעע):
- (קו) לא חשה משפש גר יחום. ועל סעמיר כבר סווסר, לא ממס משפע (לעיל טו, יט), ושנה בעני לעבור עליו בשני לאיץ, בעון אביו, וסקענים ממים בעון אבומם בידי שמים:
- (18) וזכרת. על מנת כן פדימיך, לשמור מוקותי הפילו יש הסרון כים בדבר: לפי שנקל להעות משפע עני יותר משל עשיר, לכך הוהיר ושנה עליו: ו ולא תחבול. שלה בשעת הלותה:

۲۳: (a) لْجُمْخُمُّلُاتِ نَكْثُكَ خُمُّمًا نُكُلُكُ إِنْ خُرَنَٰوَمِ بِخِمْلُمَخْنِمُ نِيَا خِيدِ خُ ĘŴĽĽ جِر بَرَهُمَا جِهُرَابً جِשُٰدُكَ هِدِ، بَرَبَعِيْهِ مِرَدُكِ

هَلَاثُنَا خَرْثَاتِ لَجُهُمُ مُثَلًا خُنْدُك خَرْدِيثِهِ בּׁג עַּטְבָּתְ זְגִּעַבְ לָא עַבּאָר אָבָג עַטְבָּנָה זָגָטַבּ לָא עַבּּגָּג

هَلَاثُنَاكَ مَرْثَابِهِ لَمُعَمِّمُونُاتِ تَمُمْرِم خُنْدُكَ مُرْدَبُهُ مِنْدُهِ בּׁ, טֹבְאָרְ כַּוֹמִיףְ לָאִ טַמִּנְכֵץׁ אָבִי

ַ <ַ לְּמַתְּעָ אָע ַ תַּבְּבֶר תַזְּּה: (a) מגלנים מגַבֶּן אָנָכֿו מָגּוֹנּ וֹזֹכּוֹטִ כֹּוְמֹבֵּר בֹוֹוֹטִ בֹּאָבוֹל

אָנוַ_נוֹנְאָמ: וֹבֹגֹּיִלוּ אָנַרַבַּגִּיִל וֹבִרְאָנִתוּ AXX LIKAL ※4_正は点音の ıψĠἀιם בּי־יִהָנה היב בַּין אַנִּשִׁים

ننفرز تهقم ننقد خفئر אָםַבַּן הַכִּנִנ

> حَرَّالًا حَنْكَلِكَ خُمُ نُكِيَالًا خُمُونَيْكِ خُرُنِيلًا مِ לא נטטנה.

וּלְאַּבֹתֹּלְטֹּא וֹבוּי:

بِלِאۡلۡמַלְשֹׁא יִבוּי: שלמוף פֿרמָּב

ئاتـرا: مُوَكِّرِهِ كِلَّا كُمُلَّاكِهِ بُن فَكُرُمُهِ באַבהא בטגבום הכן כו אָנא וֹטֹבְכֹּב אָבוּ מֹלִבָּא בַוֹנִטֹא

ויזכון נָת זַבְּאָה וִיחַיִּיבוּן נָת

וובו אם פֿר חַוּיב לאַלקאַנו

さしないじょ

If there be a controversy between do this thing. Egypt; therefore I command thee to 22 wast a bondman in the land of

And thou shalt remember that thou

for the fatherless, and for the widow.

after thee; it shall be for the stranger, thy vineyard, thou shalt not glean it

When thou gatherest the grapes of

again; it shall be for the stranger, for 20 thou shalt not go over the boughs

When thou beatest thine olive-tree,

thee in all the work of thy hands. that the LORD thy God may bless

for the fatherless, and for the widow;

fetch it; it shall be for the stranger, the field, thou shalt not go back to

thy field, and hast forgot a sheaf in

When thou reapest thy harvest in

the fatherless, and for the widow.

then it shall be, if the wicked man condemning the wicked, justifying the righteous, and and the judges judge them, by

XXV men, and they come unto judgment,

number. to the measure of his wickedness, by be beaten before his face, according shall cause him to lie down, and to deserve to be beaten, that the judge

ומלאם עני ונמפרנס בה, הרי הוא ממברך עליה (ספרי רפג): שאינו בבל משוב: - למען יברכך. ואע"פ שבאם לידו שלא במחכוין, ק"ו לעושה במחכוין, אמור מעחה, נפלה סלע מידו שכחם קמס, ששכח מקלחס מלקלור: לא חשוב לקחחו. מכאן אמרו, (שס פ"ו מ"ד) שלאחריו שכחס, שלפניו אינו שכחס, (19) ושכחת עומר. ולהגדיש, מכאן המכו (פהס פ"ו מ"ו, עומר שיש בו קהמים ושכחו, הימ שכהה: בשדה. לרבות

(02) לא חפאר. לא מעול מפארמו ממנו (מולין קלא:), מכאן שמנימין פאס לאילן: אחריך. זו שכמס (שס):

סמלויות בשדרה ויורדות: ההל לבעל הביח (פחה פ"ו מ"ד). ורחימי בגמרה ירושלמיח (פחה פ"ו ה"ג), חיוו היח כחף, פסיגין וה על גב וה, נמף, חלו (IS) א חעודל. אם מנאם בו עוללום לא מקחנה. ואיזו היא עוללום, כל שאין לה לא כמף ולא נעף, יש לה אחד מהם, הרי

((((((,(:): סכות סרשע, פעמיס לוקס פעמיס אינו לוקס, ומי סוא סלוקס, למוד מן סענין, לא מחסוס שור בדישו, לאו שלא נחק לעשס סלדיק, סוי אומר זו מריבה (ספרי רפו): והרשיעו אח הרשע. יכול כל המסחייבין בדין לוקין, מלמוד לומר וסיה אם בן (I) בי יהיה ריב. מופס להיום נגשים אל המשפט, אמור מעחה, אין שלוס יולא מחוך מריבה, מי גרס ללוט לפרוש מן

- ئنظڑں אָטוּה לְמִּינֵוּה: לְחַבֹּתִוֹ עַל־אֵלֶהׁ עַבְּה רַבְּה
- לא־תַּחְסְם שִׁיִר בְּדִישִׁי: (ס)
- וֹבֹמִע וֹבֹא מֹכֵונוֹ וּלַפֿוֹנוּ בָּוֹי אָמֶּט עַמֶּט עַטִּיצָּע לְאָישׁ זָרָ ¿ מַבֶּל יּבֵל אֵין־לֹוֹ קֹאַ־תִּהְיָהַ
- הְּמִוֹ מִוֹהְבֹּאֹבִ: על־שָׁם אָהָיו הַמֵּת וְלְא־יִמְּהָה עַל שְׁמָא דַּאַהוּהִי מוֹהָנָא וֹלָא וְנְיַנְיִ נַבּּׁכִוְרָ אֵּאָהַר שַּׁלֶב וֹלָנִם וּיִבוּ בּוּכְרָא צַּנִילְיִּב וֹלַנִּם
- בּוֹמִּבֹאָג לַאָּ אַבַּע וֹבַּמִּוּ: מָאָן וֹבַמָּוּ לְטַלְיִם לְאָטַוּוּ מָם تَهَمَّدُك كُذِيكَ لَكُمُ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ ل אַמ־יְבִמְּתִּי יְעְלְהַוֹּ יְבְמְּתִּי ਲ਼ਿਹ-ਰੁੱਖ ਸ਼ਿਵੇਖ਼ ਸੁਖ਼ਾਂਘ ਰੂਨ੍ਰਸ਼ਾ

- جٰڎڒڐ: אַבָּוּן מִּטַא בּבֹּא וֹוּכַל אַטוּוּ בלמא יוסיף לאלקיותיה על אַרְבְּעִינִיה יַבְּאִייִּקְיִף פָּן־יִּלִיף צַּרְבָּעִין יַלְאִייִנִיה לְאִי יוֹמֵיף
- בְּדְיִשֶׁיה: לא היהוד じにしゃ
- إزوجة كأنه كهمه إيجينون: ליבר אַבור וֹבֹמִע המוַן הַּלַע לָא עַוֹנוּ אַעַּע מוָעָנָא לָבָּנִאַ חַד מְנְּהוֹן וּבָר לֵית לֵיה בֶּי־וֹשֶׁבֹוּ צַחְׁים יַחְבְּׁוּ וּמֶת צַחַר צָרֵי יִחְבוּן צַחִין כַּחְדָּא וִימוּת
- יִהְמָהַ שִׁמְרָאֵל:
- אַבא לְיַבְּמוּהָיִי: לַאַּעוּנִי הָּמֹא בּוֹהָּנִאָּכ לָא וֹשׁוּמָר לָא אַבוּ וֹבַּמוּ לָאִלַמָא לְעַׁבַת בַּית דִּינָא לְלַבָּם סְבַּיָּא נְתְ יְבְמְמֵיה וְתִּסָּק יְבְמְמֵיה נאָם לָא וֹמֹכֵּו װּבֹרַא לַמִפַּר

- should be dishonoured before thine with many stripes, then thy brother exceed, and beat him above these shall not exceed; lest, if he should Forty stripes he may give him, he
- he treadeth out the corn. Thou shalt not muzzle the ox when
- brother unto her. perform the duty of a husband's her, and take her to him to wife, and husband's brother shall go in unto abroad unto one not of his kin; her wife of the dead shall not be married of them die, and have no child, the If brethren dwell together, and one
- that his name be not blotted out of name of his brother that is dead, 6 that she beareth shall succeed in the And it shall be, that the first-born
- brother unto me.' perform the duty of a husband's brother a name in Israel; he will not brother refuseth to raise up unto his elders, and say: 'My husband's wife shall go up to the gate unto the brother's wife, then his brother's And if the man like not to take his
- (3) לא יוסיף. מכאן אוסרס למכס אם מבירו (סנסדרין פס.): ונקלה אחיך. כל סיוס קוראו רשע, ומשלקס קראו דבוק לומר במספר ארבעים, ולא ארבעים שלמים (שם), אלא מנין שהוא סוכם ומשלים לארבעים, והן ארבעים מסר אחם: כדי שמיס, מכאן אמרו, מלקין אומו שמי ידום מלאמריו ושליש מלפניו (שס): 🏻 במספר. ואינו נקוד צַמִּמְפָּר, למד שסוא (2) והפילו השופש. מלמד, שלין מלקין לומו לל עומד ולל יושב, ללל מועה (מכוח כב:): - לפניו כדי רשעהו. וללחריו
- שף כל כיוצא בו, יצא החולב והמגבן והמחבן, שאין גדולו מן הארץ, יצא הלש והמקטף, שנגמרה מלאכחו לחלה, יצא הבודל מקוס (עיין שם ז:), ולמס נאמר דיש, לומר לך, מס דיש מיוחד דבר שלא נגמרס מלאכחו (למעשר ולחלס), וגדולו מן הארך, (בבא מליעא פע.), א"כ למס נאמר שור, לסוליא את סאדס: בדישו. יכול ימסמנו מבחוץ, חלמוד לומר לא מחסוס שור מכל (+) לא חחסום שור בדישו. דבר סכמוב נסווס, וסוא סדין לכל נסמס מיס ועוף סעועים במלאכס עסיא בדבר מאכל da'T:
- (מו בן סבם), מו בם סבם: סמיוחדים בנחלה, פרט לאחיו מן האם (שם): - ובן אין לו. שיין שליו (בבא מליעא כב:), בן או בח, או בן הבן, או בח הבן, (a) בי ישבו אחים יחדו. שהימה להם ישיבה אחת בעולם, פרע לאשת אחי שלא היה בעולמו (יבמות יו:): יחדו. בממריס ובגרוגרומ, שנגמרס מלאכמן למעשר (שס פע.):
- על שם אחיו. זה שייבה את השתו, ימול ומלת המת בנכתי הביו. ולא ימחה שמו. פרע להשת קרים, ששמו מתוי (שם): (ש) והיה הבכור. גדול השמים הוא מייבם אומה: אשר חלד. פרע לאילונית שאינה יולדם (בבא מליעל כד.): יקום
- (٦) השערה. כמרגומו לְמְרַע בֵּימ דִינְמֹ:

- देवंपंद्रैष्टः אֹלְוֹו וֹמֹלֹג וֹאֹמָּב לָא טַבּּאֹטַי ווֹמַלְכוּוּ מִּמִּים ווֹפוּם וֹווֹמַב וֹשְׁבְאַנַ לַנְ וַשְׁנִּי הַגְבוֹנְ וֹבַבְּנוֹנִ וֹנִשְׁבוּנוֹ בַנִינִ סָבוּ שַּבוּנוּיִי
- לאַ יִּבְנָה אָת־בָּית אָהָיי: נְאָמְרָׁה בָּכְּה נִעְּשָׁה לְאָישׁ אֲשֶׁר בּנְלְנִ נִינְקְׁע בּפְּנְיִנְ נְמְנְעִירָ מִמְּלְ בַנְּלְיִנְ נְחִבְּוֹלְ בַּאָנְפּוְהִי ه تابُطُرُت لَيْظُمُّت تَمْظِي طَمْظِ خِطْتُ مُحَنِّع لَيْضُدَ، مَنْتِكَ
- 다 다 (0) י וֹנֹבְיֹבֶא הָּמִוְ בֹּנֹהְבֹּאֹבְ בַּנִים עַבְּנָא וֹנִעַבַבוּ הִּמִנִי בֹּנִהְבַאֹבְ בִּנִים
- نَلْكِ لَيْكَانُكُ لِا خَمْكُمُّالِ: אָת־אִישָה מיַנַר מַבָּהוּ וְשֶׁלְחָה יי וְקְרְבָּהׁ אֵשֶׁת הָאָהְר לְהַצִּיל בְּרִינְצְׁלִ אֲנְשֶׁים יַחְדְּרְ אֶנִשׁ וְאָחְיוֹ אֲבִי יִנְצִין הּבְּרִין כַּחְדָּא הָבִר
- ۲۲: (a) ت زعَمَيْن هُن هَظْد ذِي يَنْنِو سَعْدا، ثَن يُتِدِذِهِ يَنِيدِهِ مَنْدَادِهِ مَنْدُلًا وَمُؤْمِدُهُ مَنْدُادِهِ مَنْدُلُهِ مَنْدَادِهِ مَنْدَادِهِ مَنْدَادِهِ مَنْدُلًا وَنْدُودُهُ مَنْدُلًا لِنَادِهُ مَنْدُلًا لِمُنْدُلًا مُنْدُلًا مُنْدَادِهِ مَنْدُلًا لِمَنْدُلًا لِمُنْدُلًا ِنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُمُ لِمُنْدُلًا لِمُنْ لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُمُ لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْ لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلًا لِمُنْدُلً
- גְּדוֹלֶה וּקִשְׁנָה: בּ לְאֵינְהְנֶתְ לְנֵבְ בְּבְינִסְנַ אֲבֵוֹ נֹאֲבֵוֹ לְאֵ יִהֵי לְנַ בְּבִּיסָנַ מִּטְפַּךְ
- ןאיפָה גְּדוֹלָה וּקִטַּנְה: לא וֹנִינֹע לְנֵגַ בַּבְּינִעַנְהַ אִּנְפַּּע לַא נִנֵינ לְנַגַ בַּבְּינִעַנְהַ מִבְּילְאַ
- אַמֶּר יִרוָֹר אֶלהָיף בָּתוֹ קְּרָּ: خْطَمَا يَهُدُرِدِ نُصِّلُ مَر يَاهُدُمُك خِل خُدر يُدَرُدُوا يَرَمُكَ مَرْ كَ يُحْوِدَ الْحِيْرِةِ لِهُرَامَ الْبَيْدِ عِلَا الْحَرَا الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالِ الْحَرَالُ اللَّهُ الْحَرَالُ اللَّهُ الْحَرَالُ اللَّهُ الْحَرَالُ اللَّهُ الْحَرَالُ اللَّهُ الْحَرَالُ اللَّهُ الْحَرالُ اللَّهُ الْحَرَالُ اللَّهُ اللَّهُ لَا لَهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْحَرَالُ اللَّهُ اللَّهُ الْحَرَالُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْحَرالُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّالِي الل

- לא במולא למסבה:
- نَكُلُكُ لَا لِنَادِ: לַנוּבְרָא בַּלָא וֹבָנוֹ זְנִי בּוֹנִא ומטיב ומימר כבין והעצביר لْدُنْهُِك يُحَمُّونَ هُجُرِي خُمَّرَتْ لَيُنْكُلُك يُحَمُّونِك خُرْتَنِك
- מָבׁו מִנֹּא:
- خياناتري: נעומוס גבע נסטפול לבות לְשֶׁיוְבָא וְתְ בַּעְּלָה מִיַּד מָחוֹהִי וֹאַׁשוּטִי וֹטִטְלְבִד אִפֿע עַע
- ימֹטַׁלַלְ נַב יוֹמָּיב:
- ומֹכֹּגלִא בַבְּּטֹא וּוֹמֹגבֹעֹא:
- אַבְּמֹא בּינִ אֶּלְהָהְ יָהִיב לְהָּ: يخجل سُحَقِب نَجْبُط يَبَيْب خِك مَنْظَرِنا سَجْمَا يَخْسَبَ يَبَال

- stand, and say: 'I like not to take 8 him, and speak unto him; and if he Then the elders of his city shall call
- build up his brother's house.' be done unto the man that doth not she shall answer and say: 'So shall it off his foot, and spit in his face; and the elders, and loose his shoe from To sonserry our in mid ornu Agin then shall his brother's wife draw
- shoe loosed. Israel The house of him that had his And his name shall be called in
- and taketh him by the secrets; him, and putteth forth her hand, out of the hand of him that smiteth draweth near to deliver her husband another, and the wife of the one When men strive together one with
- thine eye shall have no pity. then thou shalt cut off her hand,
- diverse weights, a great and a small. Thou shalt not have in thy bag
- diverse measures, a great and a small. Thou shalt not have in thy house
- LORD thy God giveth thee. be long upon the land which the shalt thou have; that thy days may 15 have; a perfect and just measure A perfect and just weight shalt thou
- (8) ועמד. בעמידס: ואמר. בלשון סקודם, ואף סיל דבריס בלשון סקודם (שס קל:):
- משר למ יבנס, כיון שלמ בנס שוב למ יבנס (שס י:): (9) וירקה בפניו. על גבי קרקע (שס): אשר לא יבנה. מכאן למי שמלן שלא ימור וייבס, דלא כמיב אשר לא בנה אלא
- (10) ונקרא שמו וגוי. מלוס על כל העומדים שם לומר חלוץ הנעל (שם קו:):
- (11) כי ינצו אנשים. סופן לבא לידי מכוח, כמו שואתר מיד מכהו, אין שלום יולא מחוך ידי מלוח (ספרי רלב):
- לסלן בעדים ווממין לא מחום (לעיל ימ, יג), מה להלן ממון אף כאן ממון: (12) וקצחה אח כפה. ממון דמי בשמו, הכל לפי המבייש והמחביים, או אינו אלא ידה ממש, ואמר כאן לא מחוס וואמר
- C(L): (13) אבן ואבן. משקלום: גדולה וקשנה. גדולס כשמכחשת את סקטנס, שלא יסא נועל בגדולס ומתויר בקטנס (ספרי
- (14) לא יהיה לך. אם עשימ כן, לא יסים לך כלום:

وْسُ يَرْبُ جَرْ وْسُد وَرْدُ (ءَ) وَدِيد هِذِرا حَرْ وَدِيدَ ضِمَاد: י בּׁ, עוָהַבָּע וְעוֹנִע אֶבְטִוּנ בֹּבְ אֵבוּ מִבְעַם בַּּבִם וֹי אֶבְטַוּ בִּבְ

abomination unto the LORD thy or that do unrighteously, are an For all that do such things, even all

בּבוב בּגאַטבּם ממָגבונם: מפמיר זְבְוִר אָת אַשֶּׁר בְּשָׁר לְךְ צִּמְבִל שִׁנִי דְּבִיר יָת בַּעַבְר לְבַּ עַּמֶּלִי

לאוְבְםֹא לֹמפּלֹכוּן ממֹגֹבוֹם:

of Egypt; thee by the way as ye came forth out Remember what Amalek did unto

מֹנֹב וֹנִיגֹה וֹלַאִ וֹבֹא אֶלְבִינִם: خَرِيَةُ لَيْمُرْبِ لِمَنْ لِيَالِيهِ لِمُقَالِ خَرِينَالِ مِنْ مُنَافِرَا خَنْدَكُ هُمُّد كَالَابِ فَبُثَكَ الْأَلَّالَ فَلَا لَمُلَمَّكَ فَعِيدَنَهُ لَكَمْدِمِ فَكَ

ما كله اله וֹאִטֹׁ מֹחֻּלְבִי וֹלְאִּי וֹלְאִ בַּבוּיִ LORD thy God hath given thee rest Therefore it shall be, when the feared not God. thou wast faint and weary; and he were enfeebled in thy rear, when

smote the hindmost of thee, all that

how he met thee by the way, and

ಗ್ರಭ್ಯದ: (ಡ) זְבֶּר עַּמְלֵל מִמְּחַת הַשְּׁמָנִם לְא יָת דּיִּבְּרָנִיה דַּעַּמְלֵל מִתְּחֹוֹת נְחַלְּה לְרִשְׁלְּה הִמְּחָה אָתַ־ לְּרְ צַּהְסְנָא לְמֵירְתַּה הִמְחֵי هِهُرَ يُنْزِبَهُمْ يُرْبُهِ فَمَا كُلَّهِ وَبَانَا جَعَلَهُمْ يَنَ هِجْنَهَ بَيَاتًا ط.، كِلَّهُ مَوْدٍ بِجَرْدُنَكَ مَوْدُنِكَ فَهُرُكُمْ مَوْدٍ فَمُرِّدٍ، لَاحْدُكُ مَوْنَانِكُ וְטַלְט בּּטַנִּיט יְהַלְנַה אֶּכְיָנֵיף ו וִיהֵי פַּר יְנִיִּט יְיָ אֶלְטַוּ לְוּ

הְּמִּנֹא לְא עִעֹנִהָּג:

under heaven; thou shalt not forget. the remembrance of Amalek from to possess it, that thou shalt blot out God giveth thee for an inheritance in the land which the Lord thy 19 from all thine enemies round about,

on Rosh Hodesh, combine it with this Haftara. The Hafrarah is Isaiah 54:1 - 54:10 on page 174. If the Hafrara from Re eh was not read because it fell

زريمُثَاتِ الْمَحْنَ قَاتِ: حم بِمَزِمَ يُحَرَّبُ لِمِنْ ذِلِهِ فِيَارِيْمَ فِينَ يُجْمِّبَ بِمِنْ ذِلِهِ فِمَوْدِهِ כי מפוס וְהְיָהׁ בְּיִי הְבָּרִא אָלְ־הְאָהֶן אֲשֶׁרֹ וִיהֵי אַבִּי הֵיעוֹל לְאַרָעָא

dwell therein; inheritance, and dost possess it, and thy God giveth thee for an $I\Lambda XX$ in unto the land which the LORD And it shall be, when thou art come

- (TI) זכור את אשר עשה לך. פס שקרם במדום ובמשקלום, סוי דופג מגרוי ספויב, שנפמר מפוני מרְשֶב פוּעַבַם ס' (15) אבן שלמה וצדק יהיה לך. מס עמית כן, יסים לך סרנס:
- שיף יוגע. עיף בלמא, דכמיב וַיְּלְמָא שֶׁס בְּשָׁס לַמַיִס (שמות יו, ג), וכתיב אֿתריו, וַיָּבֹא עֲמָלַק (שס ת): ויגע. בדרך: ולא מכס זוב, מומך מילום וזורק כלפי מעלם: - כל הנחשלים אחריך. מסרי כח מחמם המאס, שהיה העון פולמן: - ואחה כל בריס יכולס לירד במוכס, בא בן בליעל אחד קפץ וירד למוכס, אף על פי שוכוס, סקרס אומס בפני אמריס: ויזוב בך. לנגך והפשירך מרמיממך, שהיו הלוימות ירלים להלמס בכס, ובא זה והתחתיל והראה מקום לאחרים, משל לאמבעי רומחת שאין (18) אשר קרך בדרך. לשון מקרה. דבר ממר, לשון קרי ומוממה, שהיה ממממן במשכב זכור. דבר ממר, לשון קור ומום, (משלי יא, א), וכמיב במריס בָּא וְדִיֹן וַיַּבֹּא קֵלוֹן (שס בַ):
- (פו) חמחה את זכר עמלק. מַמִּישׁ עַד מִשְׁכ מַעוֹלֵל וְעַד יוֹנַק מִשׁוֹר וְעַד שֶׁכ (שמואל-ה עו, ג) שלה יהה שם עמלק וזכר ירא. עמלק אלסיס, מלסרע לך:
- (ו) והיה כי חבוא. וירשחה וישבח בה. מגיד שלא נממיינו צניכוריס, עד שכנשו את סארן ומלקוס (קידושין לו:): אפילו על הצהמה, לומר בהמה זו משל עמלק הימה:

אָכִינִיוּ לְהַכֹּן הַמִּי הֶּם: עַמְּלְוָם אָבֶּוֹר יְבְּחַר יְהְוָּה לְאַמֶּרְאָה שָּׁכִינְתִיה תַּמָּן: لْمَمْنَ حَقْتُهِ لَتَّارَحُنُ هُرٍ لِمُنْتُهِ لِمَنْكُمْ ذَنْكُمْ ذَنْ هُرَئِكُ אַמֶּר יִהֹנָה אָלְמֵיף נֹתֵן לֵנְ יִמִיב לָּף יִהִשׁנִי בְּסַלָּא יִהְהָף و با مُعَلَّمُ لِهُ مَا مُحَدِّمٌ مُعَلَّمُ لِهُ لَمُ لَمُ لَمُ لَمُ لَا مُعَلَّمُ لِمَا مُعَلَّمُ لَا مُعَلَّمُ لِمُ لْمُطَانِيُّ مُدِّهِمُ لِمَا خُمْ فَدْ لَافَةِ مُدِّيهِ فَمْ لِمُدِّهِ لَهُدُمْهِ

נשְּׁבַּעְ יִרְוְּהָ לַאָּבִהָינוּ לְמָתַ לְנוּ: לְמִתַּוֹ לַנָּא: בּי־בְאַתִי אֶלְ-הְאָהֶץ אֲשֶׁר לְצִּרְשָּׁאָ דְּקִיּיִם יִי לְצִּבְּחָתִּיִּא הַגַּרְהִי הַיּוֹם לַיהְנָה אֱלֹהֶיף בֵין בֵּדָם יִיָּ אֱלִהָף אָרִי עַלִית בּוֹמָוֹם בַבְּיִם וֹאַמֹּבְם אַלְּנִוּ בַּאִפּוּן וְמַנִּמַבְ לְנִצְּ בַּוֹנִים וֹאַמֹּבְם الإلام لإلا المحلول المناهرة

<u> څراثرك</u>: ابثوبأن לجؤر מוקח יהנה الهموت عده فاجمه واز

לובי. מֶם לַנְיִי נָּבִיל מָבָּיִם וֹנִביּ מִאְרַוֹמִׁע וֹגִילֶר שָּׁם בּמִעָרִ מְמָאָ הִּעִּה לְמִאָּרִיִם וֹנֶר שַּמָּוֹ י אָלְיִיִּיִּרְ אַנְמִּיְ אָבֶּרְ אַבְּיִ וְיִּנְיִרְ לְבִּוֹ אַנְמִּאָנִי בְּמָא לְאַבָּנָא נִינ لْمُزُرْبُ لِمُمْلِيْنِ كَظِيرًا يُكِيِّلُ يَضْمِيكَ يَصْمِيكَ كَيْصَالِ هُكِيْكًا

ניפני עליני עליני עלייה ⁹ [נֹבֹת אֲשָׁנוּ שַּׁמָּגֹּבׁ,ם [נֹתֹנַנוּ נֹאַבֹּאִתְּוּ לָנֹא מִגַּבָּא. נֹתַנָּנוֹלָא

4 אָטַ הֹלְנְנִינִי וֹאָטַ הֹלֶנְנִינִי וֹאָטַ הַבְנָטַנֹּאַ ַ נּיִּשְׁמָע יְהֹוָהֹ אָת־קֹלֵנִי נַיַּרְא דַּאֶּבְּהְחַנָּא וַנְּבְּעָׁלְ אֶלְ יְּהְוְּהְ אֶלְהַיִּ אֲבְתַיִּנִי וְצֵּלְהָא מֶּדֶם יִיְ אֶלְהָא

ַנְהָיָת וְמִימִי לְנִת כְּהָנָא דִּיהִי בְּיוֹמִיָּא

וְלַלַּטְ תַכְּעֵוֹן תַּמֶּנֹא מִיָּגֵיִב וְיִפַּר כְּעָדִּא סַלְאַ מִּן יְּגַבּ

בְּעַם זְעֵיר נִהֲנָה מַמָּן לְעַם רַב הַקּיף וְסַגִּי:

וֹעַבוּ הַּלְנֹא פּוּלְטַנֹא לַהָּגֹא:

ַ מַּנְעַלָּא וְלֵגאִינִוֹא וְדִיּהְקַלָּא

His name to dwell there. LORD thy God shall choose to cause shalt go unto the place which the thou shalt put it in a basket and Lord thy God giveth thee; and 2 shalt bring in from thy land that the the fruit of the ground, which thou that thou shalt take of the first of all

swore unto our fathers to give us.' unto the land which the LORD the Lord thy God, that I ат come unto him: 'I profess this day unto that shall be in those days, and say And thou shalt come unto the priest

God. Defore the altar of the Lord thy 4 out of thy hand, and set it down And the priest shall take the basket

mighty, and populous. and he became there a nation, great, sojourned there, few in number; went down into Egypt, and Aramean was my father, and he the Lord thy God: 'A wandering And thou shalt speak and say before

hard bondage. and afflicted us, and laid upon us And the Egyptians dealt ill with us,

oppression. affliction, and our toil, and our heard our voice, and saw our God of our fathers, and the LORD And we cried unto the LORD, the

- (3) אשר יהיה בימים ההם. לין לך לכל כקו שבימיך כמו שקול: ואמרה אליו. שלינך כפוי מובק (פפרי כלש): יורד למוך שדסו ורואס מאנס שבכרס, כורך עליס גמי למימן, ואומר סרי אלו ביכוריס (בכוריס פ"ג מ"א): (מנסום פר:): זיה שמן. זים מגורי, ששמו מגור בסוכו (ברכום למ.): ודבש. סול דבש ממריס: מראשיה. אדס מְּשֶׁה הְשְׁלֶכֶה וּגוּ' (לעיל ה, ה), מה להלן משצעה המינין שנשהבהה בהם חרך ישרחל, אף כחן שבה חרך ישרחל, שהן שצעה מינין (2) בוראשית. ולא כל ראשים, שאין כל הפירות חייבין בביכורים אלא שבעת המינין בלבד, נאמר כאן ארץ ונאמר להלן אֶרֶן
- הגדתי היום. פעס אמת בשנה ולא שתי פעמיס (שס):
- (a) וענית. לשון סרמת קול: ארמי אובד אבי. מוכיר מסדי סמקום, ארמי אובד אבי, לצן בקש לעקור את סכל (+) ולקח הבהן הענא מידך. לסניף אומו (מפרי ש), כסן מנים ידו מממ יד סבעליס ומניף (מוכס מו:):
- כמעשס: וירד מצדימה. ועוד אמריס באו עלינו לכלומנו, שאמרי ואם יכד יעקב למלכיס: במחד מעם. שבעיס נפש: כשרדף אחר יעקב, ובשביל שחשב לעשות, חשב לו סמקוס כאילו עשה, שאומות העולם עובדי אלילים חושב להס הקב"ה מחשבה

נַּגַל וּבָאָטוֹנת וּבָמִפַּמִים: חַנַקַּה וּבְזָרִעַ נְטִּינְָה וּבְמֹרֶא ניינאָנוּ יהוָה ממצרום בַּנָר

ובמופהין: ĽĖΧ וְבְאָנוֹין à Lā□ しぶらされ **にはとて「ロ**

and with wonders. great terribleness, and with signs, with an outstretched arm, and with 8 of Egypt with a mighty hand, and And the Lord brought us forth out

חַלֶּב יוֹבְמָי לְנִתְ אָטַ בְּנִאָּט אָנְתְּ לְנִי כְּנָא נִט 'אַבְעָּאָ בִּנָג אָנָת וּנֹבאָנוּ אָבְעַנַּמְלַוָּם עַזְּעַ וּנִמָּן נַאַנִּעָה לְאַטַרָא עַבוּן וּנִעַר

מְבְּרָא חֲלֶב וּדִבְּהֵ:

land flowing with milk and honey. Place, and hath given us this land, a And He hath brought us into this

\$<\!\!\!\!\: אֶלְהָיף וְהִשְׁתַּחַוֹּיִתְ לְפְּנֵי יְהֹוָה וְהִסְּגִּיר בֵּרָם יִיְ אֶלְהָף: ﴿ بَالِيَا اِلْمَوْامِظُ كُوْلًا الْمَلِيَا إِنْ اِلْمُوامِونَةِ جِهِالِهِ الْمُؤْمِةِ الْمُؤْمِةِ الْمُؤْمِةِ **立没すな**に וְעַמְּה הְנָּה הַבָּאָתִי אָת־רֵאשִׁיתֹ

אַמְּעַבְיַנְיַטְּעַ אִבּא בַאַבְּמָא בּינַבְרָמָ לִי וכהו בא אוטוטו זט בוה worship before the LORD thy God. Defore the LORD thy God, and me.' And thou shalt set it down which Thou, O Lord, hast given the first of the fruit of the land, And now, behold, I have brought

ቲ건L뿐Ŀ: (a) אַטֿע וֹעַכֿוֹי إلآلاك ئْمَا جُكْ نَبِيْنِ \$جِيْرَكِ بَجْدِيْنَكِ نَبْ \$جُنْكِ نَجْهُمْ حَيْنَكِ هِنْ よなアー 一点 はん

אַמֻּב וֹבְינִאִּר וֹנִיּוָבִא גַּבֹּינָב: هُمُّلِ الْمَلَةِ، فَحُمْ مُخْلَع لِمِيدَ كَلِهُ

stranger that is in the midst of thee. house, thou, and the Levite, and the given unto thee, and unto thy 11 good which the Lord thy God hath And thou shalt rejoice in all the

لَهُٰكُمُ لِهُ خَمْدُ لَكُ لَمُظَّمِّنَ اللَّهُ اللّلْمُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّلْمُلَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّالِمُ اللَّا اللَّا اللَّاللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّا الللَّا ا حَجْنِ، حَوْدِ حَدْنَهِ لَحُهُمُ فَأَتِ لَا هُذِي مُثَلًا لَا لَا لَكُنَّ لَا لَكُنَّ لَا لَكُنَّ لَا فَا مُنْ مُثَلًا لَا لَكُنَّ لَا فَا مُنْ لَكُنَّ لَا فَا مُنْ لِكُنَّ لَا فَا مُنْ لِكُنَّ لِللَّهِ مُنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهِ مُنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهِ مُنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهِ مُنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهِ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهِ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهُ مِنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لِكُونِ لِللَّهُ مِنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهُ مِنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهُ مِنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لِكُونِ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لَا فَا مُنْ مُنْ لِكُونِ لِللَّهُ مِنْ لَا مُنْ مُنْ لِكُونِ لِللَّهُ مِنْ لَا فَا مُنْ لِللَّهُ مِنْ لَاللَّهُ مِنْ لَا مُنْ مُنْ أَمْ فَالْمُ لِللَّهُ مِنْ فَالْمُنْ لِلَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لَا مُنْ مُنْ لِمُنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِمُنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلَّهُ مِنْ لِمُنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِمُنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللّلِمُ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلِّلِّلِمُ لِللَّهُ مِنْ لِلللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِلَّالِمُ لِلَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِللَّهِ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلَّهُ مِنْ لِللَّهِ مِنْ لِللَّهُ مِنْ لِلَّهُ مِنْ لِلَّا لِمُعْلِمُ لِللَّهِ مِنْ مُنْ مُنْ لِلّلِيلِيلِلِي مِنْ مُنْ مُنْ مُنْ مُنْ مُنْ لِلللَّهُ مِنْ مُنْ مُل ಷ್ಯ ದನ್ನಡಿಗ בּׁ, עַבְבֶּע לֻהַּמֶּע אָעַבַבָּץ אָבַוֹ, עַמָּגַּגִּי

بزهدمزفه نترخيا خظدنك בּמִּנִי בֹּלְ מִמְמָּר צִּלְלְטִּוּ בָּמִּטִּאִ

be satisfied, they may eat within thy gates, and fatherless, and to the widow, that Levite, to the stranger, to the tithing, and hast given it unto the in the third year, which is the year of tithing all the tithe of thine increase When thou hast made an end of

- (9) אל המקום הזה. זס נית סמקדם: ויחן לנו את הארץ. כמשמעו:
- (10) והנחחו. מגיד שנועלו אחר הנפח (מ"א הנחת) הכהן, ואוחו בידו כשהוא קורא, וחוור ומניף (מפרי שא):
- נמשו במוך עריסס: והגר אשר בקרבך. מבילולינו קורל, שלינו יכול לומר ללבומינו (שס מ"ד): ופירומיו ויינו ושמנו, אבל מהחג ואילך, מביא ואינו קורא (בכורים פ"א מ"ו): אחה והדרי. אף הלוי חייב בביכורים אם (11) ושמחח בכל הטוב. מכאן אמכו, אין קורין מקרא בכוריס אלא בומן שמחס, מעלרת ועד החג, שאדם מלקע תבואחו
- אשר לו הרי מעשר ראשון. לגר לימוס ולאלמנה. זה מעשר עני: ואבלו בשעריך ושבעו. מן להם כדי שבען, מכאן אמרו נוסג מאומן שמי מעשכות אלא האחד, ואיוה, זה מעשר כאשון, ומחם מעשר שני ימן מעשר עני, שנאמר כאן. ונחחה ללוי. את ְּוֹסְׁכֹּלְפֹּ לְפִׁגִּי ם, שֻׁלְבֵּיִּךְ מִּתְּשָׁר גַּוֹלְבְּ פִּיִרְשֵׁךְ וְיִלְּכִּבְׁ (לְתִיל יד, כג), סרי שמי מעשרות, ובה ולמדך כהן בשנה השלישית, שחיון של שמטה נוהג בהן מטשר ראשון, כמו שנאמר כִּי מִקְחוּ מֵאָׁם בְּנֵי יִשְׁרָבֵּל מֶּח הַמַּעֲשֶׁר (במדבר יח, כו), ומטשר שני, שנאמר המעשר. שנס שלין נוסג בס אלל מעשר אחד (ראש סשנס יב:) משני מעשרות שנסגו בשמי שניס שלפניס, ששנס ראשונס ושניס הסוכות, נתנאו מעשרות של שלישית כלין בפסח של רביעית, וכל מי ששהה מעשרותיו, סלריכו הכחוב לבערו מן הבית: שנח מלמוד לומר כי מכלה לעשר, מעשרות של שנה השלישית רגל שהמעשרות כלין בו, וזהו פסח, שהרבה הילנות יש שנלקמין אחר ינסמר להלן מפון שַבַּע שָׁנִים (שם לחֹ, י) לעניון הַקְּבָל, מה להלן רגל אף כאן רגל, אי מה להלן חג השורוח אף כאן חג השורוח, קבע זמן הביעור והוידוי בערב הפסח של שנה הרביעים, שנאמר מקצה שָללש שָנִים פּוֹלִיא וגוי (לעיל יד, כח), נאמר כאן מקך, (בו) כי חבלה לעשר את כל מעשר חבואתך בשנה השלישית. נשמגמור לספריש מעשרות של שנס סשלישית,

וֹלְאָ מֻּבְּׁעַׁעִי: אויטני לא עלברהי המאוטיד ני בערַתִּי הַפָֹּדִשׁ מִן־הַבַּוֹת וֹגָם פּּלִיתִי إلإن المراب المر

بنائشاند: וּלְנִיּוְבֹא לְזִנִימֹא וּלְאַּבֹמֹלְטֹא

בּוֹינוֹלוֹי: יהוְה אֶלְהִי עִּשְׁיהִי בְּכִלְ אֲשֶׁר לְמִימְּרָא דִּיִּיְ אֶלְהִי עַּבְּרִיה בְּמָהִי מְמֶּנִנּ לְמֶנִר שְּׁמַּנְּמְהִי בְּּכִוּלִ יְהָבִּיה מִנֵּיה לְמִיִּה קַבִּילִית +ı בעַרָּקר מְמָלְנּוּ בְּטְמָא וִלֹא חַלֵּיפִית מִנֵּיה בְּמָסָאַב וֹלָא ַ כַאָ אַּכְּלִטִּי, בֹאָנָ, מֹמָּנִנּ וֹכַאַ_ לָא אַכּלִיִנִ בֹּאָבֹלִי מִנִּינִוּ וֹלָא

וּרְבֶּשׁ: (ס) . אָבֶׁת מִּבְּבָא שַׁלָּב וּנְבַהָּה: نَشُلِهُم لَهُلِ لِيُعْلَمُكِ لَهُمْ لَيُشَلِيهُم لِنُن هَلَمُم لِينَاحُنَا مردومرز برنون بجيرة هم تونه هم تونيه بجيئه بم توفه بم השְּלִיפְּה מִמְּעִוּן קַּדְשְׁוּ מִוֹ־

خرح لاقظ،لفنه:

حَمَّيُهُ لِ فَهُكِمْ فَلَ كِزَى خُمْهِ لِكَادَ شُفَهِ كِمُحَفَقَتُهُ אַסְמַבִּי מִמָּדוֹר קוּדִישֶּׁךְ מִוֹ

> commandments, neither have I have not transgressed any of Thy which Thou hast commanded me; I according to all Thy commandment fatherless, and to the widow, Levite, and unto the stranger, to the and also have given them unto the hallowed things out of my house, thy God: 'I have put away the then thou shalt say before the LORD

all that Thou hast commanded me. my God, I have done according to hearkened to the voice of the LORD thereof for the dead; I have thereof, being unclean, nor given mourning, neither have I put away I have not eaten thereof in my

forgotten them.

flowing with milk and honey.' didst swear unto our fathers, a land which Thou hast given us, as Thou Thy people Israel, and the land habitation, from heaven, and bless Look forth from Thy holy

ממין על שלינו מינו, ומן סחדש על סישן (ולה מן סחלוש על סמחובר ולה מן סמחובר על סחלוש): - ולא שכחחי. מלברכך משנעשס דגן, וכמיב מְנַסְּמָף וְדָמְעַבַּ נֹסְ מַמַּמַר (שמומ כב, כמ), לא משנס את סמדר: - לא עברחי ממצוחיך. לא ספרשמי נממיס כסדרן, לא הקדממי מרומה לבכורים, ולא מעשר למרומה ולא שני לראשון, שהמרומה קרויה ראשימ, שהיא ראשונה כאשון. וגס, לרצוח מרומה (מעשר שני פ"ה מ"י) וציכורים: - ולגד ליחום ולאלמנה. זה מעשר עני: - בכל מצוחך. שג),ולמדך, שאס שסס מעשכרומיו של שמי שניס ולא סעלס לירושליס, שזריך לסעלומס עכשיו: וגום נחחיוו ללווי. זס מעשר (31) ואמרח לפני ה׳ אלהיך. הְמְוּדֶּס שׁנמֹם מעשׁרומין: בערחי הקדש מן הביח. זה מעשר שני ונעע רנעי (מפרי לין פוחמין לעני בגורן פחוח מחלי קב חמים ורו' (פאה פ"ח מ"ה ספרי שג):

ימ:): ולא נחחי ממנו למח. לעשות לו ארון ותכריכין (מעשר שני פ"ס מי"ב): שמעחי בקול ה' אלחי. סביאותיו · פְּשְׁבְּלֶפְּהּ שַּׁמְּמֵשְׁ וְשַׁמְּשִׁיִר וּגוי (שם עו, כב), אבל זה לא מוכל לאכול דרך אכילם שעריך האמור במקוס אחר (יבמום עג: מכום וסום ממח, וסיכן סווסר על כך, לה מוכל לֶהֶבל בִּשְׁעֶרֶיף (דבריס יב, יו) וו הכילת מומחס, כמ"ש בפסולי המוקדשים בִּשְׁעֶרֶיף (14) לא אכלחי באני ממנו. מכלן שלפור ללונן: ולא בערחי ממנו בטמא. בין שלני ממלוסול עסור, בין שלני עסור על הפרשת מעשרות:

וענם: וגויןנְמַמִּיגִּשְׁמֵינֶס בְּעָמְס (ויקרא כו, ג־ד): אשר נחחה לנו כאשר נשבעה לאבוחינו. למס לנו, וקיימס ארן זבס מלצ (פו) השקיפה ממעון קדשך. עשינו מה שגורם עלינו, עַשַׁה המה מה שעליך לעשות (שם מי"ג), שהמרת הָם בְּמָּלְתַי הַּלֶרוּ לבית סבתירס (שם): עשיהי ככל אשר צויהני. שָׁמַתְּהָי וָשֶׁמַּתְּהִי בו (שם):

TT3

īĠäĿ: اِيُعْكِ يَامُخُمُونَا لِمُمَالِكُ لَأَمْمِينَ لِمُنْتُمُ لِنَامُوا لِمُخْتَرِدُ لَكُمْ لِكُمْ لِمُنْ ַ מּגימּי כַעַּעּוֹיָנוּ אָנִר־<u>הַהְקָּיִ</u> مران مؤد رمزد هِجَنْرَهِ مِعِرَةٍ

نڭڭى خۈم خۈك بخۈم تۈھك: ַ לְמִמְבַּר וֹט לַוֹמִוֹא בֹאַכָּוּן וֹנִע יוֹמָא בִּבוּן וֹן אֶלְבִּוּ מִפְּפִּבוּ

all thy heart, and with all thy soul. therefore observe and do them with statutes and ordinances; thou shalt commandeth thee to do these This day the Lord thy God

لخفرنو جحجاب لْكِمْظِد لَنْظُرِ بَطَعُبِكُرِ بَطَمُهُمُ اللَّهِ الْأَرْمُ لِللَّهِ الْأَرْمُ لِللَّهِ الْأَرْمُ ل د، خَالَّٰ خَامِح، بَاتِ لَحَٰجُوْلًا فَلَـلَجُد، حَالِ جُهُمُكِ لَحَمْنَكِ فَمُلِكُمَا

بخِطَحُم حِشْرَطُدُينَ لكدويك よればぬし אָנִרְיְרָהְ הָאָמֶרְהָּ הַיִּהִם לְהְיִּוֹתְ יִנְיִ הָהָ הָשְׁבָּהָ יִּנְשָׁאָ בֵּין לְמִהָּנִי

ordinances, and hearken unto His commandments, and His keep His statutes, and His wouldest walk in His ways, and day to be thy God, and that thou Thou hast avouched the LORD this

וֹלְמִּמְׁר כַּלְ_מִגִּוִטְּוּוּ: كِرِ خُمْلًا كَثَرَا حَكُمُكُ لَـ يَصُدِ حُرَّكَ خُرِيدَ خُمْلًا لَحَدُدُ خُمْلًا لِمُقْرَدِ يرباربًا بالإورباء بأذله لأبرناء يدر موجه الألاء بدا جمهيد

לְבַ יִלְמָתַּר כָּלְ פַּלּוִדוְנִי:

He hath spoken. people unto the LORD thy God, as and that thou mayest be a holy praise, and in name, and in glory; nations that He hath made, in and to make thee high above all

commandments;

thou shouldest keep all His

He hath promised thee, and that

this day to be His own treasure, as And the Lord hath avouched thee

FET: (E) לבה לַיהְוֹר אֶלְטֵיּר כַּאָּאָר עָרָם !! אָלְטַרְ כָּמָא דַּמַבּילִי نظابكة ĸĠĠĠŔĊſ ⁶¹ אַשֶּׁר נְּשְׁה לְהָהַלְּה וּלְשֵּׁם צַּעֲּבַר לְהִישְּבְּחָא וּלְשׁים וּלְטִטְּהַ מָּלְיִּוֹן עַּלִ בָּלְ_תַגּוִים

ולובו ולמטונ מם פניש ילְמֹשׁלֹבׁ מֹלַאִּי מֹלְ כֹּלְ מֹמֹמֹוֹאִ

I command you this day. Keep all the commandment which commanded the people, saying: And Moses and the elders of Israel

בְּעָר שָׁמִר אָת־בָּל־ עַּמָּא לְמֵימַר שַרוּ יָת בָּלֹ נוֹאָן מִמְּע וֹנִלְיֵנֵי וֹמְּבֹאָב אָנַר וּפַפּיר מִמָּה וְסְבֵּי וִמְּרָאֵל יָת

יוֹטָא דַין: שַּׁפַׁבּיר יָהְיַכּוּן אַ דַּאָנָא מִפַּבּיר יָהְרַכוּן

with plaster. up great stones, and plaster them giveth thee, that thou shalt set thee land which the Lord thy God shall pass over the Jordan unto the And it shall be on the day when ye

וֹטֹיָט כּיּוֹם אֹמָה עַמַּבָּרוּ אָטַ עַמְצְּנְׁעַ אֲמֶּבְ אָנְכֵּגְ מְצָּנִיבְ אָנְכֶּם

ĒÀL: לבַבְוַע וֹמַבְעַ אַטַׁם בּבְרָבְן יִהְסִיּר יְהָהָוֹן בְּסִידָא: אָבְבֵוּנִב לָבְּ וַנִיבׁמַמָּל בְבַ וֹבִיב לָבְּ וּטַמִּים לֶבְּ אַבֹּוּנִנִ ءَ بَاذِلِةً هُمِ بُغُدًا هُمُ لِينَانِ بَلَائِم خُمَّلُمُم يَنِّ هُجُنَاكً ונבו בונמא בטהבנו וט

- בת קול מברכתו, סבאת בכורים סיום מִשְׁנֶם לשנה סבאה: (16) היום הזה הי אלהיך מצוך. בכל יוס יסיו בעיניך מדשים, כאילו בו ביוס ולמוית עליסס: ושמרת ועשית אותם.
- देंद बृंतेंद्रं, वृंद्री (ययदःव ६८ '८): לסיום לך לאלסים, וסוא ספרישך אליו מעמי סארך לסיום לו לעם סגולה, ומלאמי להם עד, והוא לשון הפארח, כמו יִמְשַׁמְרוּ (עב) האמרה האמירך. אין לסס עד מוכיה במקרא, ולי נראס שסוא לשון ספרשס וסבדלם, סבדלהיו לך מאלסי סנכר
- (81) באשר דבר לך. וְמִייִמָם לִי מְגַלְּה (שמות ימ, ה):
- (פו) ולהיותך עם קדוש כאשר דבר. וְמִייִמֶּם לִי קָדְשִׁים (ויקרה ב, כוֹ):
- (ו) שמור את כל המצוה. לשון סווס, גרדנ"מ צלע"ו:

\$4<u>0.45</u>; חַלְבְ וּלְבָּה כַּאָּמֶה צַבֶּר וְיַנְיִנ بِمَثِم هُكَانِيَ إِجَاءَ فَيُوا لِمُ هِنِهِ لِمُعَالِمُ الْجُمَاءِ إِجِمَاءً י עשורע עוּאָט בֹּמֹבֹנוֹשׁ לַמָּמֹן אִיבֹוֹטֹא עֹבֹא בֹמֹמֹבֹנוֹשׁ בֹּוֹרָ أَخْتَخُفُ مُجْرِبُلِ \$ لا خُجِ لَـ خُتُرِ لَنْخُعِيدَ مُجْرِبِيا بُن خُمْ فَنْتُمْرُ

خُلَاد مْنْخُر لْهَلْقْ لِمُبْلُو فَهُنِد: אַמָּר אַנְכִי מִצְּיָנִר אָנִבְיּ י הְּלִימוּ אֶת־הְאֶבְנִים הְאֵלֶה הָקִימוּן יָה אֶבְנִיֶּא הָאִלֵּין רַאֵּנְא וֹבְיִבְ בַּגְּבְרָבָם אָנוַ וַיּּוֹבוּן

מוְבָּח אַבְּנִים לֹאַ־חָנֵיף עֵּלִיהָם אֵלְחָף עַרְבָּח אַבְּנִין לָאַ חָרִים انجيزام שָׁם מוְבֶּח לַיהוָה אֱלֹהֶוֶף

מולה ליהוה אלהיף: نْلِيْلِا جُكِيْنَا لِللَّمْكِينَ مَجْبِر يَانًا جُجْبُكِ لِنَقِيمِ مُجِينِا אַבְנָיִם שְּׁכֵּמְנְעַ שִּׁבְּנָיִב אָנִים עִּוְבָּלִי אַנִינוֹ שַּׁבְנִין שִּׁבְנִין אַנִיבְיָּנִי

إَشِوْمَامُ ذُهِيْ إِمَالِهِ كُلَّالِهِ: ל וֹזְבַּטִׁעֵּ הֵּבְלְמִים וֹאָבַּלְעַ הָּמִם וֹטִבּוִס וֹבִסִם פוּגַהָּגוּ וֹמִיכוִבְ

דְבְרֵי, הַמִּירָה הַנְּאָת בַּאָר פְּהָנָטִי אוֹרָיָהָא הָרָא פְּרִישׁ ⁸ וְכְתַבְתָּ עֵּלְ הַאֶּבְנִים אֶת־כְּלִ וְתִּבְתוֹ עַלְ אַבְנַיָּא יָת כְּלֹ

正·負□: (a)

ĒĹÏ4:

حِٰذِٰ◘ حَنتِبُت ﷺجينانِه: بْهُمْمَ نُهُدُهُمْ ثَنْيَاتَ ثَيْتِ زَئِيْنَ يَهُمُمَ يُهُدُهُمْ يَثِيرًا ﴿ אُمْ حُمْ ـ نَشِلُ كُمْ مُكِمَلِ لَافَقَلِ ا مُهَ خُمْ نَشِلُهُمْ كُوْنَمَا هَٰةَ بَلَ رزيجر משֶׁר וְהַבְּהַנִים הַלְוֹנִם ימִלָּיל מֹשֶׁר וְכְהַנָיָא לֵינָאִי

אַמֶּר אִנְכֹּי מִׁהַּנְּבַ בַּנְיִם: (ס) וֹמְּמִׁים אָם־מִצְּוֹלוֹ וְאָם־חַבָּּיוֹ إنور بمثر جهاد المثرب المحافرة

> rýchár ár: יובה במא במבון וו אבוא וֹבֵיר לְבְּי אֲבֹת הֹּבְּרָא שַׁלְּב المنامر المخالفة المناهرة المناهرة المناسبة المن

> בּמִיבָל וּהְסוּד יְהְהוֹ בְּסִידָא: מפפיד נחכון יומא דין בשורא ויהי במעברכון נת ירדנא

> מַליהוֹן בַּרְוְלָא: נטלנ שמו מולטא צום גו

הֹלְנוֹן בֹּבֶם !! אֶּלְבִוֹנ:

قَمْا لَنْفُكِ، كَلُو لَهُ \$َكُولُكِ:

thereon unto the LORD thy God. and thou shalt offer burnt-offerings 6 LORD thy God of unhewn stones;

and thou shalt rejoice before the 7 peace-offerings, and shalt eat there; And thou shalt sacrifice

Thou shalt build the altar of the

stones; thou shalt lift up no iron 5 unto the LORD thy God, an altar of

And there shalt thou build an altar

shalt plaster them with plaster.

this day, in mount Ebal, and thou

these stones, which I command you

over the Jordan, that ye shall set up

And it shall be when ye are passed

with milk and honey, as the LORD,

unto the land which the LORD thy 3 passed over; that thou mayest go in

the words of this law, when thou art

And thou shalt write upon them all

God giveth thee, a land flowing

the God of thy fathers, hath

tool upon them.

promised thee.

And thou shalt write upon the Lовр thy God.

'ylnislq' stones all the words of this law very

unto the Lord thy God. this day thou art become a people 'Keep silence, and hear, O Israel; Levites spoke unto all Israel, saying: And Moses and the priests the

statutes, which I command thee this His commandments and His ob of the Lord thy God, and do Thou shalt therefore hearken to the

day.'

סיו, שנים עשר בירדן, וכנגדן בגלגל, וכנגדן בסר עיבל, כדלימה במשכה שומה (דף לה:): (2) והקמות לך. בירדן, ואמר כך מוליאו משם אמרום ומבנו מסן מובם בסר עיבל, נמלאם אמה אומר שלשם מיני אבנים

לַנְמוְנִי בַּאָּנָא מִפַּבּיר לָבַ יוֹמָא

וֹעֹהְבֹּיִג וֹנִי פֹּלַיָּגַוְנִי, וֹנִינ

الناطقيم خيرينائي تدر پخينك

בוויקא לעם קדם ין אֶלִהָר:

(8) באר הישב. נשנעיס לשון (שס לנ.):

יַאַנָּה:

- (9) הסבח. כמרגומו: היום הזה נהייה לעם. בכל יוס יסיו בעיניך כאילו סיוס באם עמו בברים:

٢٨٥١: ממים, נוְצָנְ מֹשֶׁהֹ אֶתְדְהְעָּׁם בַּיָּוֹם הַהָּוֹא וּפַקּיד מַשֶּׁה יָה עַמָּא בְּיוֹמָא

בַבוּאַ לְמֶנְתַּב:

same day, saying: And Moses charged the people the

الشمكد النقل يخائفا: נישְׁמֵכְר וּיוְסִבּ וּבְנִימְוּ: הַיְּבְבְּיֵּג וְיִבְּוּבְיִר בְּיִבְיִבְּיִ בְּיִבְיִּבְיִּבְ מִּמְתְּנְוּ וְבִינִינְרִי ין מּלְבַנוֹר לֵּבְוְּיִם בֹּמֹּבֹבְבֵם אָטַר מּלְ מּוּבָא בּלְבִיּוּוּ בַּּמִׁמְבַּבְּכִוּ אַבּבר וַעַּקְיהַ לְבָבר אָנר הַעָּם אַלִּין וְקִּימִין לְבָבָרָא יָת עַּמָּא

and Joseph, and Benjamin; and Levi, and Judah, and Issachar, are passed over the Jordan: Simeon, Gerizim to bless the people, when ye These shall stand upon mount

ٹا لاؤٹڑں: מּגבֿע באַנבֿן עַּבּ וֹאַמְּב וּוֹבוּעְץ בּמוּבֹא בּמִּגבע באַנבוֹ עַב נגלבע להמער הל הקללה בתר האליו יקומיו על לנשיא

וֹאָמֶּר וּוִבוּלוּן דָּן וַנַפַּטַלְי:

Naphtali. and Asher, and Zebulun, Dan, and 13 Ebal for the curse: Reuben, Gad, and these shall stand upon mount

And the Levites shall speak, and say

unto all the men of Israel with a

نَّمُلُّمٌ كَابِح لُلُو: (٥) ± וֹמֹנוּ עֹלְוֹנְּם וֹאֵמֹנֵוּ אָבְ_פֹבְ אָנְחִ וֹנִטִּרֵנּוּ בְּנִאָּיִ וֹנִמֹבוּוּ לְבֹבִ

هُڑھ نھُلھٰج کُج لِہے:

the people shall answer and say: and setteth it up in secret. And all work of the hands of the craftsman, abomination unto the LORD, the graven or molten image, an Cursed be the man that maketh a

loud voice:

וֹאַמֹּוֹ: (ס) יו הַמַּסְּלְה חּוֹעֲבָת יְהֹוֹה מַעַּשָּׁה יְהֵי הַמְּקְא מְנַהַמְ קֵּדָה הִי עוֹקָר הְרָשׁ יְשָׁם בַּסְּהַרְ יְעְנָּרְ כְּלְ־הַעָּם יְדֵי אִּיּמְּנָא וִישַּׁוּי בְּסִחְרָא החרש יְשָׁם בַסְהַרְ יְעְנָּי בְּלִיהְעָם יִרִי אַנְּמָּגָא יִישְׁרּוּי אָמוּ: אָרַוּר הָאָישׁ צַּשְׁרַ יַצְשְׁרֹ לְּיִם מּבְּרָא דְּיִצְבָּרִר צֵילִם

וֹנְטִּיבוּן כָּלְ מַּמָּא נְיִימָבוּן אָמָן:

people shall say: Amen. father or his mother. And all the Cursed be he that dishonoureth his

בְּלְ־הָעָם אָמֶן: (ס) אַרְיִּר מַמְבֶּרְה אַבְיִּר וֹאַמְּיִ וֹאָמְוֹ וֹאָמָר לִים דִּיַּקְלִי אַבּוּהִי וֹאַמִּיה

ווומר כָּל עַמָּא אָמון: בי אַבְוּב מַסִּגִי יַּבְּוּבְ בַמְּבִי וֹאָמָב לְנִם בִּנְמָּנִ טְּטִוּמָא בַּטַבְבַנִיִּבִי

ווומר כָּל עַמָּא אָמוֹ:

people shall say: Amen. neighbour's landmark. And all the Cursed be he that removeth his

לַקַעַהְעָהָם אָמֶן: (ס)

וֹנִימַר כָּלְ מַּמָּא אָמָן: ⁸¹ אָבֶוּר מַמְּוֹנִּר מִנְּר בּנְבֶּרְ וֹאָמָר לִים דִּיִּטְמִי עַנִּרְדָּא בְּאִרְרָהָא

people shall say: Amen. to go astray in the way. And all the Cursed be he that maketh the blind

בְּלְרְיִנְעָם אָמֵן: (ס)

נאַבמלא נוומב פֿב הּמָא אַמוֹ: ליט דיַצְלֵי דִין גִּיוֹר יִיתַם

people shall say: Amen. fatherless, and widow. And all the 19 justice due to the stranger, Cursed be he that perverteth the

zr⊏⊓) (ded erwh ontah eart %FD $_{61}$ נְאַלְמֹּנְעׁ נֹאָמָר כְּלְ-חָמָם אָמֵּוֹ: אַרור מַמָּה מִשְּׁפָּט גַּר־יָּהָוֹם

מכור משר למ יקים: ואלו ואלו עונין אמן, אזרו והפכו פניהם כלפי הר עיבל ופממו בקללה, ואומרים ארור האיש אשר יעשה פעל וגוי, וכן כולם עד וסלוים וסארון למעס באמלע, ספרו לוים פניסס כלפי סר גרזיס ופחחו בברכס, ברוך סאיש אשר לא יעשה פסל ומסכה וגוי, (בו) לברך אח העם. כרלימה במסכה סומה (דף לב.), ששה שבמים עלו לרהש הר גרזים וששה לרהש הר עיבל, והכהנים

(16) מקלה אביו. מולול, לשון וְנְקְנֶׁס מְּמִיךְ (לעיל כס, ג):

(עבי) מסיג גבול. מחיירו לאחריי וגויני אח הקרקע, לשון וְשָׁמַג אָחוֹר (ישעיה נע, יד):

(18) משגה עור. הקומה בְּרְבָּר, ומשיפו ענה רעה:

Blessed shalt thou be in the field.

\$\frac{\alpha}{\alpha} \frac{\alpha}{\alpha} \frac יְהְוָה אֱלֹהֵיף: the Lord thy God. thou shalt hearken unto the voice of 2 upon thee, and overtake thee, if באַ עַבּבובינע וֹגיעוּן הַּלְּוּ בּאָ בּוֹבִינאַ And all these blessings shall come الْمُحَادِّةُ مُرَابِدًا مَرَا خَرَادِيْنَ الْسُنْطَةِ لِنَا يُعْرَفُكُ مُرَادً مُرَامًا مُرَامًا مُرَامًا مُر الْمُحَادِّةُ مُرَادًا مُرَامًا مَرَامًا خَرَادِينَا الْسُنْطَةِ لِنَا يُعْرَفُكُ مُرَادًا مُرَامًا مُرَامًا م the nations of the earth. God will set thee on high above all מְצְּיִינְם וּנְמְּנְלְּיִ יְהְנָה נְצִּנְא מְפַפֵּייָ לְּוּ יוֹמָא דִין thee this day, that the LORD thy commandments which I command אָטַ כַּּלְ מִּאֵנְיָּגִוּ אַֹּמָגִּר אָנְכָּג לְמָמֶבַּר יָט כַּּלָ פּפּוָגַוָנִי, observe to do all His XXVIII voice of the LORD thy God, to حد بِمَزِمَ بِهُرَبُهِ رَضِهُد كَيْسُنَمُ رَضِوبِه وَبِ هِرْمَهِ خَضِوبَ shalt hearken diligently unto the וֹטֹיְטִ אִם_אָמֹוָתּ שַּׂאָתִּתְ לַּלוָרְ וֹיִנִי אִם עַבַּלֹא שַׁעַבּירִ And it shall come to pass, if thou וֹאַמֹּר כַּלְ_הַמָּם אָמֵן: (פּ) נוומר כָּל עַמָּא אָמוֹ: בַּ הַתּוֹבֶּה הַנְּאָת לַעֲּעָּוֹת אוֹהָה אוֹרָיִה אִירִיִּהְאַ הְדָּא לְמָעֶּבַר יְהְהֹוֹן And all the people shall say: Amen.' 26 the words of this law to do them. אַנְוָנ אָמָּוֹב כְאַבְיֹטִים אָנוּ צִּלְנִי, לִיִּמ צִּלְאִ וֹטִיּוֹם זֹנִי פֹּנִינִמּי Cursed be he that confirmeth not **४द्रा** (व) אָמוּ: (ס) אָמִוּ: (מ) אָמָר פְּלְ־חָעָט וָפִּשׁ דָּם וַכַּאִי וְיִימָר כְּלִ עַּמָּאִ אַמוּ: (מ) people shall say: Amen. 25 slay an innocent person. And all the ور אָרוּר לֹהֵת שׁתַר לְתַפָּוֹת לִיט דִּיקבֵּיל שׁוּחְדָא לְמִקְטַל Cursed be he that taketh a bribe to people shall say: Amen. בְּלְ_חַמְּם אָמֶּוּ: (a) וְנִימָר כָּלְ מַּמָּא אָמָוּ: ** אַבְּוּר מַכָּה בַמָּה בַּסְּמָר וָאָמָר לִים דִּיִּמְה הַבְּרִיה בָּסְתָּרָא בָּלְ־הָעָם אָמֵן: (ס) 24 neighbour in secret. And all the Cursed be he that smiteth his בְּלְ־הָעֶם אָמֶן: (ס) shall say: Amen. וֹוֹמֹב כַּלְ מַּמֵּא אָמָוֹ: 23 mother-in-law. And all the people אָרוֹר שֹבֶב עִם־חְתַנְתְּוֹ וְאָמָר לִים דִישְׁבּוֹב עִם חַמְתַיה Cursed be he that lieth with his
 ۱

 ۱

 ۱

 ۱

 ۱

 ۱

 ۱

 ۱

 ۱

 ۱

 1

 1

 1

 1

 1

 1

 1

 1

 1

 2

 2

 2

 3

 4

 4

 5

 6

 7

 8

 9

 1

 1

 1

 1

 1

 1

 1

 2

 2

 2

 3

 4

 4

 5

 6

 6

 7

 8

 8

 8

 9

 9

 1

 1

 1

 2

 2

 2

 3

 4

 4

 5

 6

 6

 7

 8

 8

 8

 < מַמָא אַמָן: the people shall say: Amen. אַרוּר שׁבֵּבֹ עִם־אֲחֹתֹּוֹ בַּת־אָבֶיוֹ לִישׁ דְּיִשְׁכּוֹב עִם אֲחָתִיה בַּתּ אַנֹ בַתַּאְמָּנֹ וְאֲמָר כְּלְ־חָעֶם אֲבוּהִי אוֹ בַת אִמִּיה וְיִימַר כְּל the daughter of his mother. And all 22 sister, the daughter of his father, or Cursed be he that lieth with his וֹאַמָּר בְּלְ-הָעָם אָמֵן: (ס) shall say: Amen. וֹנִימַר כָּל עַמָּא אָמָן: manner of beast. And all the people יי אֶרְוּר שַּכֶּר מִם כַּלְ בְּחַנְּוֹע לִים דִּיִשְׁכּוִר מִם כַּלְ בָּמִירָא Cursed be he that lieth with any **必算[: (a)** בָּל עַמָּא אָמֵן: the people shall say: Amen. . بْرُب جَرَّاء هُكِرْد لْهُمِّد جَٰدٍ ـ بَاهُلَ هَذِ، فِرْدٍ حَرْجَه يَهُجِونَد إِنْرَمَد uncovered his father's skirt. And all 20 father's wife; because he hath אַבְוּב הַכֹּב מֹם אַהַע אַבְּנוּ כַּנּ. לִיִּם בְּוֹהַכּוָב מֹם אַעַּע אַבוּנוֹי. Cursed be he that lieth with his

(24) מבה רעהו בסחר. עללשון הרע הוא אותר. ראימי בימודו של רבי משה הדרשן, י"א ארורים יש כאן כנגד י"א שבעים,

וכנגד שמעון לא כמב אכור, לפי שלא היה בלבו לברכו לפני מומו כשברך שאר השבעים, לכך לא רלה לקללו:

(32) אשר לא יקים. אן כלל את כל התורה כולה, וקבלוה עליהם באלה ובשבועה:

- نَّهُ الْمُشْكِّدُ لِي الْمُشْكِّدُ لِي الْمُشْكِّدُ لِي الْمُشْكِّدُ لِي الْمُشْكِّدُ لِي الْمُشْكِ
- י בוה שוְאַר ימִשְאַרְמָּדִי:
- نظالله خدد - בַּבְנוּשׁ אַטַּטַ בַּבְאָשׁׁ וַבְבַנוּשׁ אַטַּטַ - בִּבוּשׁ אַטַּ בַּמִוּמַלְשׁ וּבְבוּשׁ אַטַּ
- itioi detili: וּאָאַנּ אָלְוּלַ וּלְמִּלֹמִי בְוֹבְים عمر مُجْرَك ثَرُّهُم خُوْثَنَكَ خُدُنَكُ مُثَلِّم يُخْزُمُنَ مُحْكَ فَحَرَدًا كَثُمُكَ יַשָּׁוּ יְרַוְּנִר אָת־אִּיְבֶּיוּךְ תַּקְּמָיִם יִמֵּיוֹ יִיָּ יָיָ בַּעָּבִי דְּבְּבָּוּ
- څَرينك بتنا ځك: בּאַסְמֶּנְעַ וּבְּכְבְ מִמְּבַעַ וֹנִינְעַ בַּאוָאַבָּע וּבְבַבְ אוַמָּמוּנִי וֹבַעַ יַּצַּוּ יָהוָה אָהָּדְּ אָת הַבְּּרֶכָּה יָפַקּיד
- هُل مَجْرِبِ نُعِيْدٍ هُمِ ثِنَاءَ لَعُمْ خُنُهُ فَي فَعَيْدَ هُمْ فَيْدَ هُمْ فَالِهِ فَعَالِمُ فَي כּאָאָב לֹאָבֹּת בִּוֹשׁ כֹּנ טַאָּקָב כֹּמֹא בַּבּוּנִם בָּשׁ אָבוּו טַמַּב بْطِيْطِ بْسَيْنِ كُرْ كُوْلِ عِنْدُكُ بِعِيْمِهِ بِي عِيْدِينَا، كُوْلِ عَيْدِينَ
- نْ لِيُلِ بَكُنَّكُ مُكُنَّكُ لِيُلِّكُمُ فِي فَاللَّهُ الْمُقَالَةِ لَا يُعْلِمُ فَاللَّهُ لَا فَا י וֹבְאִי ְ כַּלְ ַ מַּמֵּי בִּאְבָּא בָּי הָמִם
- נְאַבַּה וְעִיָּנִי בַאָּבִטָּוּב בַמָּע בַבָּי ٠٠ خمٰدُك بخفير خيفيفك بخفير ئىينىڭ ئىيىر كەبچە خەن.

- tali, utili ikili, ktl: באַבֹלב וֹנִלבּא
- בְּרִיךְ סַלְּךְ וְאָצִינְהָר:

: ئايانات

- יבֹמֶבֹת אַנְבֹיוֹ וֹמֹבַעוֹן מוֹן לאוָבוֹא ווֹבֹא ופֿלון לַוֹטֹבּ
- אַמֶּב יְּבְיָנִי וּיבְּרְכִּנְּףְ בְּאַרְעָּאַ בִּינִ אֶּלְהָף
- באורקן דיקקנן ברמוהיי:
- أنكتاحدا ظفك: אָבוּ הָמֹא בּוֹ אִטְלוּוּ הֹלִשְּ ねははい
- וויטבלב גל למלא לולגגא

- kine, and the young of thy flock. fruit of thy cattle, the increase of thy and the fruit of thy land, and the Blessed shall be the fruit of thy body, represented in Francisco About the fruit of the body.
- kneading-trough. Blessed shall be thy basket and thy
- when thou goest out. comest in, and blessed shalt thou be Blessed shalt thou be when thou
- flee before thee seven ways. out against thee one way, and shall smitten before thee; they shall come that rise up against thee to be The LORD will cause thine enemies
- giveth thee. land which the LORD thy God unto; and He will bless thee in the in all that thou puttest thy hand blessing with thee in thy barns, and The Lord will command the
- LORD thy God, and walk in His keep the commandments of the hath sworn unto thee; if thou shalt holy people unto Himself, as He The Lord will establish thee for a
- afraid of thee. called upon thee; and they shall be 10 see that the name of the LORD is And all the peoples of the earth shall
- unto thy fathers to give thee. the land which the LORD swore cattle, and in the fruit of thy land, in of thy body, and in the fruit of thy over-abundant for good, in the fruit And the Lord will make thee

- למס נקרא שמס עשמרות, שמעשירות את בעליסן ומחויקות אוחס, כעשמרות סללו שסן קלעיס חוקיס: (+) שגר אלפיך. ולדום בקרך, שסבסמס מעגרם ממעיס: ועשחרות צאנך. כמרגומו, ולבומית ממרו (מולין פד:)
- (6) ברוך אחה בבואך וברוך אחה בצאחך. שמסל ילילמך מן סעולם בלל מעל כבילמך לעולם (בבל מליעל קו.): (a) ברוך שנאך. פירומיך. דבר אמר מואך, דבר למ שאמה ממון בפלים: ומשארחך. דבר יבש, שושאר בכלי ואינו וב:
- (ק) ובשבעה דרכים ינוסו לפניך. כן זכך מנפסליס לפרות, לסיום מתפורין לכל לד:

וֹאַטַּע לאָ טַלְוֹנִי: מְשְּׁמֵּטְ יְּבְּיִבְ וְנִיבְלְנְוּעָׁ נִינִם בַּבְּּים שִיבָּבִי יְדָרְ וְתִּיִּנִיף לְשִּׁמְטִּיוֹ אַרְצְּרְ בְּעָהְוּ וּלְבְּבֶּרְ אָת בְּלִ בְּעִבְּיִנִיה וּלְבָרָכָא יָת בְּלִ בּ עַּמּוֹב אָת־הַשְּׁמִיִם לְתָּה מְמִיך יָה שְׁמִיָּא לְמִתוֹ מִמַּר צַּרְעָּרִ

בּיִּוֹם לְמִּלְּר וְלַתַּמִּוֹנִי: יְהְוָה אֶלְהָיף אֲשֶׁר אָנָבָי מְצַּוּף خُطُمُ لا حُد نِهُمُ مُ هُم مُعُلِي خُطُمُ اللهِ اللهِ عَلَيْ اللهِ اللهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ اللهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ اللّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلِي عَلَيْهِ عَلِي عَلِي عَلِي عَلِي عَلِيهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلِي عَلَيْهِ عَلِي عَلِم בּוּ וְׁבִיֹנְתַׁ נַכִּלְ לְמָּהֹלְעִ וֹלְאָ עִּבְוֹנִע بنظنك نبيَّت جُديم نَجْه جَنْئِد لنفننك نَدُ فَقَيْكَ لَجُمْ يَجْمَ

אַבורים לְעְּבְרָה: (פּ) וּמִּמֹאָנִק לַבְּבֶּבׁע אַּעַוֹנִי, אֶּבְעַיִּם אַנֹכִי מְצַנֶּה אֶּרְכֶּם הַיִּוֹם יַמְּיַן וֹלָאָ שַׂסִּיִּר מִפַּּלְ_עַבְּבַּבַּיִּ

ىظَرْزىت ئىڭۋى ئىشىلاك: מֹבּנֹנִ עַנִים יבָאוּ מַבְינִבּ בַּבַ בַּלְ ַמִּגְּוָטָׁוּו וֹשִׁפְטָּוּו אָמָהַ אָּנָכֹוּ ıı אָלַהֶּוּף לִשְּׁמָר לַעַּשׁוֹת אָתַר וְהַיְּה אָם־לָא הִשְּׁמַעּ בָּקוֹל יְהוָוָה

Series Start thou be in the city, and the city and the city and branch also shall the city and branch also shall be series and the city and branch also shall be series as a series of the city and branch also shall be series as a series of the city and branch also shall be series of the

شِرْد هُجُوَّاكِ إِنْ الْمُشْتُرِينِ مُعَرَّكِ: غَلَيْكِ فَلَيْ حَمَٰتُكَ يَقَالًا غَلَيْكُمُ كَاللَّهُ لَا يُعَلِّمُ كَاللَّهُ لَا يُعَلِّمُ كَالْح

עז אָבור שנְאָד וּמִשְׁאַדְמָּדָּי:

نظالله خالله ⁶¹ אָבוּר אַטִּר בְּבְאָב וֹאָבוּר אַטָּר לִיט אַטִּ בְּטִיעַלָּךְ וֹלִיט אַטִּ

סּגיאָרן וְאַהָּ לָא הָזִיף: יְפְּמַח יְהְנֶה ו לְּךְּ אֶת־אִיצְרֹוֹ יִפְּמַח יָיָ לֶדְּ יָת אִיצְרֵיה שֶּבָא

יומא דין קמטר יקמעבר: בּוֹ אֶּלְטִבׁ בַּאָּלֹא מִפַּפֿוּג לְבַּ לְטַטִּטְאַ אָבְי טְלַפָּיִרְ לָפַּלּוְבִּיֹּאִ וטבי לבם למולא ולא טבי

<u> ځ</u>ېڅځندبا: למוש בינר מעני עליה にいふむおくれ באלא מפפרד נחכון יומא וֹלֵא שַׁסְׁתְּוֹ מִכָּלְ פַּעַיֹּתְּנָּא

انك خريفك: ונבי אם לא טַלפֿיל לְמִימָּבָא

ינו כָל פַּקּוֹדוֹה וּקְיָנִינִי בּוֹ אֶּלִבֹיב לִמִּמָּר לְמִמֶּבֹּר

נווטון הֹלְשׁ כֹּל לִנֹסִוֹא שֹאַכֹּוּן בּאַלא מִפּבּיר לְךְּ יוֹמָא בֵין

ליט סַלְּךְּ וְאָצִינָהָרָ: בְּחַלְלָא:

Lalau cdi, uitu iäli, تخته خظظك

but thou shalt not borrow. thou shalt lend unto many nations, bless all the work of thy hand; and rain of thy land in its season, and to good treasure the heaven to give the The Lord will open unto thee His

and to do them; command thee this day, to observe of the Lord thy God, which I hearken unto the commandments not be beneath; if thou shalt 13 shalt be above only, and thou shalt head, and not the tail; and thou And the LORD will make thee the

left, to go after other gods to serve this day, to the right hand, or to the the words which I command you and shalt not turn aside from any of

upon thee, and overtake thee. day; that all these curses shall come statutes which I command thee this all His commandments and His the LORD thy God, to observe to do wilt not hearken unto the voice of But it shall come to pass, if thou

cursed shalt thou be in the field.

Cursed shall be the fruit of thy kneading-trough. Cursed shall be thy basket and thy

of thy flock. increase of thy kine, and the young 18 body, and the fruit of thy land, the

when thou goest out. comest in, and cursed shalt thou be Cursed shalt thou be when thou

מִנְיַר מִפְּׁנֵגָ נְהַ מִהְּלַבְנֶיִּבְ אָהָהַר בְּבְלְ מְאָלְטִ יִּבְוּבְ אָאָהְר שַּׁהְאָיִ בְּבָּלְ אָנְאָּמִנִי יִבְוּבְ בְּעַהְּבִּיר וֹאָט_בַמֹּנֹמָבַנ יִשְׁכַּוֹח יְהְנֶת ו בְּּוֹדְ אָת הַמְּאֵבֶה יִשְּׁכִּח יִיָּ בָּּוּ יָת מָאֵירְהָא

<u> ชู่พู่เาชูถูก 4x พู่ตูก 4 เพื่นกะ</u> ַעָּר בַּלְּחָוֹ אָחָוֹּ מַעַל הָאָבְלָה דִּישִׁיצִי יָחָוּצִי יָחָוּ מַעַל צַּרְעָא דָאַהָּ וֹבְבַּל וֹנוֹנִי בַּנִּ אָנִי וַנִגְּבָר

ネ亡亡Ŀ∶ יבשקפון יביירקון ירדפוף ער ילַעַרְעָר יַבַּעָּרֶב יَجِجِہ יְהֹוֹה בִּשִּׁהֶׁפֶּת יּבַקּדַּחַת.

וֹבְיוֹ אָמֶוֹשׁ בּאָמָב הַלְבַאָּאָבּ

ער השְּקְרָה: نْمُظُد مَا بَيْهُمْزِتِ تَدَّبُ مُكْنَاء نُمُطُنِّه مَا هُمُنَاء تَبِين هَٰذَكِ וְמַזְּן יְתְוֹיִ אָתְרַמְׁמָּרַ אַּבְּצְּבְׁ אַבָּקְ יִמֵּיוֹ יִיָּ יְמִתְרַ אַּבְשָּׁרִ אַבְּקָאַ

> מיבְדָר דִשְׁבַקְמָא צַחָלְמִי: מֹב בַּטֹמִטֹנגּי וֹמֹב בַּטוֹכֹב אָטַׁיִּבּוּטָּ עוֹן אַנְשָּׁיִאַ

لإجراح جرموا جمار بريانا וֹבׁכֹל וֹל בֹּב וֹנִי מְנִישׁא מֹב

עד דְהַנִיבַד: ıtaldtx ıtıldtx lilleit tŢŢĻŢſŢ ĿĊŪĹĊX **LUTÇÜX**

قرزرا: שַּׁלִּיפָּא כָּבָרוֹלָא מִלְמִמְבַר ひむしゃ はふなとにな ויהון שְׁמַיָּא דִּעְקָנֵי בַישָּׁרְ

whereby thou hast forsaken Me. because of the evil of thy doings, and until thou perish quickly; unto to do, until thou be destroyed, in all that thou puttest thy hand cursing, discomfture, and rebuke, The Lord will send upon thee

whither thou goest in to possess it. consumed thee from off the land, 21 cleave unto thee, until He have The LORD will make the pestilence

shall pursue thee until thou perish. blasting, and with mildew; and they heat, and with drought, and with with inflammation, and with fiery consumption, and with fever, and The LORD will smite thee with

under thee shall be iron. shall be brass, and the earth that is And thy heaven that is over thy head

thou be destroyed. shall it come down upon thee, until 24 land powder and dust; from heaven The LORD will make the rain of thy

(סב) המארה. מסרון, כמו לרעת ממלרת (ויקרל יג, נל): המהומה. בְּגִּוּבׁ, קול בּסלות:

מכסיפין ויספכין לירקון, קמ"ה צלע"ו: עד אבדך. מרגוס עד דָמִיבֶד, כלומר עד הבוד הומך, שמכלה מהליך: גיימומ: ובשדפון ובירקון. מכום מנוסה שנשדום. שדפון. רוח קדים אשילד"ס נלע"ז. ירקון. יונש, ופני המנוחה למיס, ובלע"ו אשרינמנ"מ, לשון וַעַּבְּמִי מְרֶה מִנִּי מֹבֶב (איוד ל, ל), נַמַר מַפַָּמ מֵאֵשׁ (ירמיה ו, כמ): ובחרב. יציא עליך שסיא ממס מאוד: ובדלקח. אמס יואר מקדאא, ומיני אלאים סס: ובחרחר. אולי המאממו אוך הגוף ולמא אמיד (22) בשחפת. שנשרו ושקף ונפוח: ובקדחת. לשון פִי מַשׁ מֶדְמֶסְ בְּמַפִּי (דבריס לב, כב), וסוח מש של חולי מלוו"י בלע"ו

סים, בין שסים כנמושם בין שסים כברול לם מולים פירום, וכן סשמים לם יריקו ממר: לא יסיס חורב של אבדון בעולס, וסארץ לא מסיס מזיעס כדרך שאין סברול מזיע, ואין ספירות מרקיבין, ומכל מקוס קללס מזיע וסים מרקבם פירומים, וכפון סום פומר שמיך נמשם ופרלך ברול, שיסיו שמיס מזיעין, פע"פ שלה יריקו ממר, מכל מקוס (שם יע), שלא יסיו השמים מויעין כדרך שאין הברול מויע, ומחוך כך יהא חורב בעולם, והארך חהא מויעה כדרך שהנחשת סי. סקל משס בקללומיו לממרן בלשון ימיד, וגס כן בקללס זו סקל, שברמשונים סומ מומר שֶׁם שָׁמֵיכֶס פַּבַּרָזֶל וָשֶׁם מַּרְּלָכֶס פַּנְּמַשָּׁס יכן נאמר וְאָם לָאַ מִשְׁמְשְׁתִּי לִי (ויקראַ בו, יד), וְאָם מֵּלְבוּ שָמִי קָרִי (שׁם כא), וכאן הוא אומר לקול ה' אלהיך, ידבק ה' ידר הביק (33) והיו שמיך אשר על ראשך נחשה. קללות הללו משה מפי עלמו המהן, ושבהר ביני מפי הקב"ה המהן כמשמעו,

וסרום באס ומעלס את סאבק, ומכסס את עשב הזרעים שהן למים מן המים, ונדבק בהם ונעשה עיע, ומתייבש ומרקיבין: (24) מטר ארצך אבק ועפר. זיקא דבמר מערא (חענים ג:), מער יורד ולא כל לרכו ואין זו כדי להרביץ את העפר,

נביגים לזוֹמֹנִי לכִל ממלכנים ילמלמֹני בנכים שָׁנִיס לְפָּנִיוֹ Sz EÏE ほがと

נאָגן מַבַּבּיר: مْنِكَ لَيْهُمُنُ لَا يَرْجُكُمُنَ لَكُنْكُمْ خُجُم مِنْظُمُ لَيُمْمِنِهِ نَجْجُمَرِتُهِ

스끄亡造%: יבֿנֹבׁר יבֹנֹבָר אָמָב לאָרוּכַל רב (כ׳ ובעפלים)[ק׳ וּבַמְּחֹדְים] יַּבְּבְּה יְהְוֹה בִּשְׁהֻין מִצְּרַיִם

ילטמטון בלכ: ور يوچر بالأت چ توچرنا بجعوران

מושֶׁיעַ: מְנְאָנִים בְּלְרַתַּיִּמְיִם וְצֵּיוֹ מְּשִׁיק נַצְּנִים בָּלְ יוֹמִיָּא וְלֵיתִּ מְשְׁיִּק וְּנְזִיּלְ בְּלְרַתַּיִּמְיִם וְצֵּיוֹ מְשִׁיִּלִי עַּבְּלְיִתַ אָת־דְּרֶבֶּיִרְ וְתִּיִיתָ אָּרְ פּ נְמָשְּׁהֵה עַמְנִיךְ בְּאָפֹלְיִן נְלְאָ צִּיִמְשָּׁיִשְׁ עַּנִירָאִ בְּקִּאִ וֹטִיְנִיטַ מִׁמְמֵּהָת בֹּגַּעֵיבִים כֹּאָהֶב וּטִבוּ מִמָּמָּה בֹּמֹנִעֹבֹא כֹּמֹא

نظم نتنظة שׁבׁנִי וֹלְאִבְינִהְּעֹּב בֹּנִ כְּנִבְם שַׁמֹּמ טִטֵּנֶב בַּנִעַ כַּנִבמָא טַבּוּב וֹלָא ن (מוללוה) [ק ישְׁבְּבָּנָה] בָּוָת ישְׁבְבַנַנִּה בַּיִּתָא תִּבְנַנִי אַמַּב עַאַבע וָאַישׁ אַבור (כ׳ אַמְּהָא בִירוֹס וּנְבַר אַבָּרָן

מַלְכָּוֹנוּ אַבְּמָא: יבשבע אורקן העירוק מו אָלְיִּן בַּאִנְרְחָא חֲרָא מִפּוּל לְנְתִיה نَصُرُكِ يُسَرِّبُ ا يَوْلِي كِأَفَرْنَ بِجَنْقُنَاكِي نَصْرُفُكَ يَنْ ضَحَنَدَ كَلِيْتِ هُرْهُكَ

באַבהא ובית דַעניד: لْلْنُلْكَ بْخُرِّكُكِ كِٰمَّةَجُمْ كِٰحُمْ_ يَكْتِدَ بْخِيْكِ مُهِيِّئُهِ كُمْيَدَةِ

זביש דְלָא תִבוֹל לְאָתַּסְאָר: יבְמְּחִירִין יבְנַרְבָּא יבַחָרַס ימְחִינְךְּ יִיְ בְּשְׁרָנָא דְּמְצְרֵים

whereof thou canst not be healed. and with the scab, and with the itch, 27 boil of Egypt, and with the emerods, The LORD will smite thee with the

be none to frighten them away.

beasts of the earth, and there shall 26 all fowls of the air, and unto the

And thy carcasses shall be food unto

unto all the kingdoms of the earth.

shalt go out one way against them,

smitten before thine enemies; thou

them; and thou shalt be a horror

and shalt flee seven ways before

The Lord will cause thee to be

にはほれればにに ニロログニニロン けるはるこれが

עַּבְלְעִי יָתְ אִיְרְחָתְּףְ יִּהְתָּיִ בְּרַם

څڅ٪:

with astonishment of heart. madness, and with blindness, and The LORD will smite thee with

there shall be none to save thee. oppressed and robbed alway, and prosperous; and thou shalt be only thou shalt not make thy ways the blind gropeth in darkness, and And thou shalt grope at noonday, as

thereof. vineyard, and shalt not use the fruit not dwell therein; thou shalt plant a shalt build a house, and thou shalt another man shall lie with her; thou Thou shalt betroth a wife, and

- (32) לישוח. לאימה ולויע, שיוועו כל שומעי מכומיך ממך, ויאמרו אוי לנו שלא יבא עלינו כדרך שבא על אלו:
- יבש כמרם: (קב) בשחין מצרים. כע סיס מלד, לח מבפניס ויבש מבחון, כדלימל בבכוכות (מל.): ארב. שחין למ: חרס. שחין
- (82) ובחמהון לבב. מומס הלג, משמור זישו"ן גלע"ו:
- (92) עשוק. בכל מעשיך יהיה ערעור:
- ברביעים לאכול פריו: (30) ישגלנה. לשון שגל, פילגש, וסכמוב כינסו לשבח ישכבנס, (מגילס כס:) ומקון מופריס הוא זס: החללנו. בשנס

نيجرا לף מושִׁישִּי לאָוֹב בַּוֹב אַאָּנֹב לַעַבּוּע בַאָּוֹבֶּינַב ינּ מְמֶּנֵנְ חֲמְרֶךְ גְּזְנִילִ מִלְּפַּרְּיךְ וְלְאַ תֵיכוּל מִנִּיה, חֲמֶרֶךְ יְהֵי צָּנִיס

ځك څدرك: מֹסִינוֹ לְבֹהֹכִי צִׁבֹבֹצׁ וֹכְיִנִי מן בומה ולא יחוב לה עוד מְּנְרְ מְּבְּנִים לְמִּינְּיִּבְ נְלְאִ עִאָּכֹּלְ עִיִּרְנֵ 'נִיִּנְ נָכִים לְמִּינָּיִבּ נִלְאִ

خَم_تَيْبِهِ لَهْمَا خَهُمْ نَتُكَ: וֹמֹינוֹשׁ בֹּאָוִט וֹכֹלוָט אָּלִינִים בְּנֶיךְ וּבְנֹמֶיךְ נְתָּנִים לְעָם צַּחֵר

בּנְלַלְעִוּן כָּל יוֹמָא וָלִית חֵילָא בלל יבומף מסיריו לעם

אָמִּוּל וֹבְצִיּן בְּלְבְיַוֹּמִים: מַם אַמֶּבר לֹא־יָדְיֶעְיִי וְהָיִהְ הָק יִיכוֹל אַ וְדִעְּקָא יִדִעָּקָא וּהָהָה خدر بهد بالأرباط الأحر الأرةاء البخر بعده لا بقدةك الأمر حرابه بأك

בְּרַם מַּמִּיק ירְעִיּצְ:

ÄÄL ULÄL: ** لَلْنُدُن مُهُوِّهُم مُولَيِّكِ مَرَدُلُكِ بِنُكِ مُهُوهِم مُنَاسِهِ مَرَلُكُ *** اللُّذُن مُهُوِّهُم مُولَيِّكِ مِن اللَّهُ عَلَيْهُم مُولِيِّهِ اللَّهِ عَلَيْهِ مِن اللَّهُ عَلَيْهِ مُؤل

نظا كالمائك المائة تخلقت لمح تهجنا لخمد لصخدا لمح مفا لخه نصح يَجَجُب بِسَرُبَ جَشِيرًا بُعَ قِحًا بَطِينَتِكَ بِرُ جِعْبَهِم جَرَفِهِ هِرَ

برج ل نبريد بجناب نقط مَرَخُ خَلِي يَدُحْ، نَدُ يُثَلِ رאַ עוכֿל לְעַבְׁשָׂאַ מִבָּלֵב בַּיִּלְבַ בְּאָנַסְּאָנַ מִפּּבַסִּי בַּיִּלְבַ וֹמִי

אַמָא נאַבְנָא: لَمْخَلُـكَ هُمْ يُحْرِثِهِ مُتَكَدَّهِ مَنْ فَقُلَا كُمْمُوْنِهِ فَكْنِهِ مُمْتَنَهِ هُمْد رِيمَـنْكَمْنُ هَفْدِ نَهْجِثْنَكَ نَيَمْنَعُ هَنَ نَجْجُنْنَكَ لَنَظْرَى نقره څڅرك څح لإبر يىفوره

ಭಿರ್ಥ: چَكَرُ بِيَوْفُرَكُ يُؤْفِرُكُ يُوْلِيَا إِنِيَارِكِ بِحَرْبُ فِي حَرِيهِ الْأَيْمِ فِي حَرِيهِ الْأ د لناتان المهاد المهام المهادئة الناتا المجاد المائح المهام

נֹאֶבוֹ:

شَمُّولِ قِرْ رَبُورُورِ بِهَلِيُّكِنِ: $_{8\epsilon}$ װָרַע רָב תּוֹצְיֹא הַשְּׂהָה וּמְעָּט פּר זָרִע סִּּיִ תַּפִּיק לְחַקְלְא

خاتیا:

מּוֹבֶא: מְּלְבֶא:

and thou shalt have none to save shall be given unto thine enemies; not be restored to thee; thy sheep away from before thy face, and shall 31 thine ass shall be violently taken eyes, and thou shalt not eat thereof; Thine ox shall be slain before thine

of thy hand. there shall be nought in the power longing for them all the day; and thine eyes shall look, and fail with given unto another people, and Thy sons and thy daughters shall be

:yewe be only oppressed and crushed knowest not eat up; and thou shalt labours, shall a nation which thou The fruit of thy land, and all thy

sight of thine eyes which thou shalt so that thou shalt be mad for the

unto the crown of thy head. healed, from the sole of thy foot boil, whereof thou canst not be knees, and in the legs, with a sore The LORD will smite thee in the

wood and stone. there shalt thou serve other gods, known, thou nor thy fathers; and unto a nation that thou hast not king whom thou shalt set over thee, The Lord will bring thee, and thy

whither the LORD shall lead thee byword, among all the peoples astonishment, a proverb, and a And thou shalt become an

in; for the locust shall consume it. into the field, and shalt gather little Thou shalt carry much seed out

(22) וכלוח אליהם. מלפוח אליסס שישוצו ואינס שביס, כל חוחלת שאינס באס קרויס כליון עיניס:

(עב) לשמה. אם"י אםעור דישין כל הרואה אומך ישום עליך: למשל. כשמבא מכה רעה על אדם, יאמרו זו דומה למכת

פלוני: ולשנינה. לשון וְשַׁנְּקְּסׁ (דבריס ו, ז), ידברו בך, וכן מרגומו וּלְשׁוֹשֵי, לשון מפור, ומשמעי:

تاناگرتات: עֹמִשֹׁעַ וֹלְאַ מֹאֹנֵע כַּג עאַכֹלְנוּנ לָא עֹמָמִינִ וֹלָאַ עֹכֹּוּנָתְ אָּבִי, ⁶⁶ פְּרְמָים הְּשָּׁעִ נְעָבְּרָ נְיִנְיִם לְּאִר פַּרָמִין הִצְּיִּב וְתִפְּלָח וַחֲעָר

מיקלניה תולעמא:

grapes; for the worm shall eat them. drink of the wine, nor gather the dress them, but thou shalt neither Thou shalt plant vineyards and

וּמְמוֹן לַאָּ שֹׁסְוּב בֹּו וַאַּלְ זִימֵּב: of זינים יהיף לף בְּבְלֹי זְיִהְיִּלְ זִינִין יְהִיּן בָּוֹ בְּבָּלְ הָּחִוּמִּוּ

ומֹמְשׁבֹא לֹא שׁמוּלִב אָבוּ, וֹשֹׁבֹן

the oil; for thine olives shall drop off. thou shalt not anoint thyself with throughout all thy borders, but Thou shalt have olive-trees

** בְּנִים וּבְנְוֹת תּוֹלְיִר וְלְאֵ־יִהְוֹנִ בְּנִין וּבְנָן הְּלִיד וְלָא יְהֹוֹן לְּךִּ לְּךְ בּי ילְכוּ בַּשְּׁבֵי:

thine; for they shall go into captivity. 41 daughters, but they shall not be Thou shalt beget sons and

** פֿכְ הֹגּוֹבׁ וּפַּׁנֵוֹ אַוֹּמְמִצֹּוּ וֹנִנְהָה פֿכְ אַנְלְּנָּוּ וֹאַבָּא וַאַּנֹהָנִּ

 הגרל אַשֶּׁר בְּקְרְבְּלְּ יַשְּׁלֶח שְּלֶיף הּוֹהַב שַּרַל דְּבִינְף יְהֵי סְלֵיק יַהְסְנְנֵיה סַקְּאָר:

come down lower and lower. higher and higher; and thou shalt thee shall mount up above thee The stranger that is in the midst of

land shall the locust possess.

All thy trees and the fruit of thy

ַ מַמְּלְע מָּאַלְע וֹאַטַּע טִנֵיע מָמָּע הַגל מִנָּוּב לְהַּלְאַ לְהָּלֹאִ וֹאַטַּ

יַהְיָה לְהַאָּשׁ וְאַמְּה הַּהְיָה בְּיִּגְה הוּא יָהִי הַפְּיִר וְּאָהָ הָהִי הַלְּשׁי ַרָּגְאַ יַלְּלְדְּ וְאַמֶּה לַאֵּ תַלְנֶנֵנְ הַנֹּא הוֹא יוֹוְפְּנְּדְ וְאַהְ לָא חוֹוְפְּנֵיה שַׁבּי נְבִית לְטַבְּשָׁא לְטַבְּשָּׁא:

head, and thou shalt be the tail. not lend to him; he shall be the He shall lend to thee, and thou shalt

וְחַלְטָת אָמֶב גַּוָב: بْدَيْرِد אָלהֶיף לשְׁמָּר מִצְּיֹתָיוּ בּהְמְּלֵבִי בּּרִי־לְאִ מְּלְּמִּלִי בְּקוֹלִי בְּקִיּא מְבִּיִלְטְּא ٥٠ ب ١٤٥٤ بالمربية م ڂ؞ڮ؞ڬ

خطيدين، نظرُمين، لُحَظَلُك: خْمْرُهُدُّ يَدِرُ كُمْ خُلِفُكُ خُمْمَدِ لنكخطيثك בּ<u>ׁלְ הַפֿלְלְוָת וֹיִישוּ</u>ו הֹּלְוּ בֹּלְ לִוֹמֹּגֹא בֹאִכְּוּוּ

which He commanded thee. commandments and His statutes thy God, to keep His hearken unto the voice of the LORD destroyed; because thou didst not 45 and overtake thee, till thou be upon thee, and shall pursue thee, And all these curses shall come

עַד־עוֹלֶם: ۱۵٠ וְחָנֵה בִּוֹבְ לְאָנִת וּלְמִוְפֹּת וֹבֹוֹנְמֹנֵ וֹנִתוֹלֵנ וֹנִתוֹלְ בַּוֹּ לְאָנִת וּלְמִוְפֹּת וּבֹבֹּוֹנֵ

עד עלְלָא:

seed for ever; sign and for a wonder, and upon thy And they shall be upon thee for a

מֶנְד לָנִ: אָּבְטָּוּ בּּמִּמְטַטִּע וּבְעָּוּב כַבָּבָר אָבְטִוּ בִּטַבְּיָא וּבְעָּפּוּרוּת

לבא מפני כולא:

the abundance of all things; with gladness of heart, by reason of 47 LORD thy God with joyfulness, and because thou didst not serve the

- (85) יחסלנו. יכלנו, ועל שם כך נקרה מקיל, שמכלה הת הכל (ירושלמי הענית פ"ג ה"ו):
- (0+) כי ישל. ישיר פירומיו, לשון וְנָשׁל מַבּרְזֶל (שם ימ, ה):
- יכושה, שמ"כ היה לו לכמוב ייבש, ולמ לשון הורשה וגרושין, שמ"כ היה לו לכמוב יוריש: (ב+) יירש הצלצל. יַעַשְׁנּוּ סְמֹרנס רֹשׁ מן ספרי: יירש. יעני: הצלצל. מין מרנס. ומי מפער לפרש יירש לשון
- (די) מרוב כל. זעוד שהיה לך כל מוז:

يا،

はなくい

בשְּׁמִירָן אִמֶּרִ: וֹלְטַוֹ הַבְ בַּבוֹצִב הַבְ בַּּוֹאָבְבַ הַּגַ

יבְחַסִּירוּת בּוֹלָא וִימֵין נִיר **CGCX**

ځېږ: ישָא יהוָהֹ עָלֶיף גָּוּי מַרָּחֹק

ַנְּוּג אָאָה לאַ עַשְׁמַּנְע עַמָּא דְּלָא תַשְּׁמַע לִישְׁנָיה: אַבֹּהֹא כֹמֹא בַמָהָטִב, וָהָבֹא תושי וו מַלְבַ עַם מֶבַטִּיל מִסִּוֹפִי

خَاطِّا لْلَهْد كِي رَبَا: יי אַנִּנְ תַּנִּ פְּנְנִים אַמֶּב לאִ־נְשָּׁא פְּנִים עַם מַפִּיף אַפִּין דְּלָא נָסִיב אַפּּי

إلمُحَدِ قَلِ، حَثَمُنَكِ

ַ בּבְּ אַבְּעִּישִׁ מַּבְ נַמְּמִּבְבְּעָ אַמֶּב בְאָבַ בַּאַבְעָּב מַב בַּנַמְשִׁנִגִּי בַּלָא أترحبح تكثم يخمنكك لغفع סְבָא וֹתַלְ נְנְקֹא לָא מֶנְנִינִם:

וממיא בּלבו שובנ ומגבו וַהָּאַר לַבְּ הַבוּבָא טַמָּבָא

نْتَجَد خُكِ خُدُم شَمْثِيك مَن نَشَرَ خُكَ خُدُم كَلَنْكَ مَن ער האָבירו אקף: מונר אַלפּוף וִעשְהָהָהוֹרָת צאָנָף וּאָגר לְבַּ בַּגֹּן שִׁינַנְהָ וֹנֹגַּבְיר

\$4<u>0.4</u> 44: בְּלֶבְאַבְאַבְּ אֲמֻבִּר נְתָּוֹ יְתְנָבִי אַרְצֶּוֹ וְתַּצֶּר לְוֹיִ בְּבְלִי ְחֵׁמְּיִיוֹ בַּבְלִ אַנְמִּנִּ וֹיִמִּיִם לְנִי בְּבְלִ אַשֶּׁר אַמָּה בּמָה בְּהֵוֹ בְּבֶּלְ- דִּאַהְ רָהִיץ לְאִשְׁהַיִּיִבְא בְּהֹוֹ בּ בֶדֶת חֹמֹמֶיף הַגְּבֹהָת וְהַבְּצִרְוֹת דִּיכִבֵּישׁ שׁוּרֶהְ דָּמִיֶּא וֹּלְּרִיכִּיָּא

own body, the flesh of thy sons and And thou shalt eat the fruit of thine the LORD thy God hath given thee. לבונ לכל אַנְעָּר בּינִיב וֹנִ gates throughout all thy land, which

and he shall besiege thee in all thy

gates, until thy high and fortified

And he shall besiege thee in all thy

young of thy flock, until he have

oil, the increase of thy kine, or the

shall not leave thee corn, wine, or until thou be destroyed; that also

cattle, and the fruit of thy ground,

old, nor show favour to the young.

shall not regard the person of the

a nation of fierce countenance, that

tongue thou shalt not understand;

against thee from far, from the end

iron upon thy neck, until he have

things; and he shall put a yoke of

and in nakedness, and in want of all against thee, in hunger, and in thirst,

enemy whom the Lord shall send

therefore shalt thou serve thine

The Lord will bring a nation

destroyed thee.

swoopeth down; a nation whose of the earth, as the vulture

And he shall eat the fruit of thy

caused thee to perish.

didst trust, throughout all thy land; walls come down, wherein thou

نخرط خك بجنظك: אָבְעַוֹיִע בֹּמִגוִר וּבַמֹּגוִע אָמָר־ بجَرَبُرك كَيْمُد دُمَا خُكَ يُعِزُن خُدُكَ بِحُدُمُك لْهُمَا فَلَا خَمُلُكُ خُمُلِ خُرُبُكِ لَسُمِيمِ لَأِنَّهِ عَلَمُكَ خُمُلِ

thine enemies shall straiten thee. and in the straitness, wherewith thy God hath given thee; in the siege of thy daughters whom the LORD

(פ+) כאשר יראה הנשר. פממוס, ודרך מגלממ ויקלו מומיו: - לא חשמע לשונו. למ מכיר לשונו, וכן מְּשָׁמַע מֵלוֹס

לְפְׁמֹר מֹמוֹ (ברחשׁים מחֹ, מוֹ), וכן כִּי שֹמֵעַ יוֹשָף (שם מב, כג), חֹינמינדר"י בלע"ו:

(22) עד רדת חמתיך. למון רדוי וכנום:

(33) ואכלה פרי בטנך בשר בניך וגרי במצור. מהמה שיסיו לריס על סעיר, ויסיס שם מנוק עַקַה רענון:

نخْتُثِد خَثَير خُمُّد يرتايد: שַּׁרָת מִינָוֹ בְאָחִיוֹ וּבְאַשָּׁת חֵילוֹי +2 קאִישׁ הָרֵךְ בְּלְּ וָהָעָּנִגְּ מְאָֹדִּ בב

下ではがて: ילאַטֿע לוֹמִיה יִלְמָאָר בֹּנְיִנִי לְטִבְא טַבַאָּמ מִינֵיה בַּאָּחוּהִי אַבְבָיף בָּף וְדִימְפָנַק

خُر خُطُمير بخُطُمِيط هُمُد نَمُرك جرب حبرُه خمُثله بُخمُكُم ַ אַהְּוֹר יאִכְּלְ מִבְּלֵי, ווֹאָאִיר־לְוִ בְּנִוּנִי, בְּנִיכִילְ מִבְּלָא אִהְּשִּׁאַר מְתַּתוּ קְאַתַּד מֵהָם מִבְּשָּׁר בְּנָיוֹ מִלְמִתּן לְתַד מִנְּהוֹן מִבְּשָּׁר

كرمرط كك هُلَعُك خُحُم طَلَالَك:

نظظظن: מַרָע עַינְהִ בְּאָישׁ חֵילְה וּבְבְּנָהׁ מִּבְאַשׁ עֵינִהֹ בִּנְבַר קִיָּטִה וּבבתה: 47 TX 95 **८%_ṭạṇ**⊓ برتجد جائد بربورد

מִבְיִבְיִּבְּיִ בְּמְבְוֹבִי בִּלְ אֲבֹּהֵא מִמֶּפִוּנְלוּ וּמִבַבִּיכוּ הַצֵּג נַסִּיאַת פַּרְסָת רַגְּלָה לְאַחָהָא אָמֶּר דְרַכִּיכָא בָּדְ וְדִּמְפָּוֹלֵא דְּלָא

±\$\$\$\ta\: بخُمْمِيط جُمُد نَمْرط كِلَّا جِنْجُكَ בְּחַסֶּרְבַּלְ בַּסְּמֶרְ בְּמֶצֵּוֹרִ בְּחַסִּירוּת د بج الجائز المَيْ الله المارية المار וּבְשְׁלְיִיהְה הַיּנְצְּתוּ מִבָּין בַּנְלְיהָ הִבּוֹמִיר בְּנָהָא הִיפְּקוּן מִנָּה

בֹּגֹנֹג יִבְמַלִנֹא צִּימִיק לַבַּ で 八小公

אָנו וְהוְנוּ אֶלְהֵוּיף: אָת־תַשֶּׁם תַנִּכְבֶּד וְתַנּוֹרֶאֹ תַנִּהוֹ הקקקים בּמַפֶּר הַאָּה לְיִרְאֶּה בִּסִפְּרָא הָבִין לְמָּדְחַל יָה المارة ال עַּגְאָע פּטוֹמָן אַנְבוֹטֹאַ טִבֹא צַבְטוּבוּן אָם־לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׁוֹת אָת־

ווֹאָמֹנוט וֹשַבֹוֹם בֹמֹנם וֹנֹאָמֹנום:

ונפביש ון נת מחקר ונת מחת :: %<!!!:

ממא נפובא ובטולא בבון זם

אָם לָא שַׁמַּר לָמִמְּבַּר וָת כָּל

بمَحْنَمُنا خَيْمَنا بَمْتِيمُنا: מַכַּוָע זַבְעָּבָׁ מַכַּוָע צָּבְכַעַ tt and ttlt dudt os והפְּלֶא יְהוֹה אָת־עַּבְּּחָף וָאָת

> hath remaining; remnant of his children whom he wife of his bosom, and against the against his brother, and against the and very delicate, his eye shall be evil The man that is tender among you,

enemy shall straiten thee in all thy the straitness, wherewith thine nothing left him; in the siege and in whom he shall eat, because he hath them of the flesh of his children so that he will not give to any of

daughter; and against her son, and against her against the husband of her bosom, and tenderness, her eye shall be evil upon the ground for delicateness adventure to set the sole of her foot among you, who would not The tender and delicate woman

straiten thee in thy gates. wherewith thine enemy shall siege and in the straitness, want of all things secretly; in the shall bear; for she shall eat them for and against her children whom she cometh out from between her feet, and against her afterbirth that

Lовр thy God; glorious and awful Name, the this book, that thou mayest fear this words of this law that are written in If thou wilt not observe to do all the

sicknesses, and of long continuance. of long continuance, and sore of thy seed, even great plagues, and plagues wonderful, and the plagues then the Lord will make thy

סנומרים: . למיסס אשר יאכל. דבר אחר סרך בך, סרחמני ורך סלבב, מרוב רעבחנות יחאכורו, ולא יחנו מבשר בניסס סשחועים לבניסס ודעמו קלס בדבר מאום, יממק לו לרעבונו בשר בניו ובנומיו, עד כי מרע עינו בבניו הנומרים מחח לאחד מהם מבשר בניו, (42) הרך בך והעווג. סום סרך סום סענוג, לשון פינוק, ומסמענג ומרך מוכים עליסס ששניסס מחד, מע"פ שסום מפונק

(55) תרע עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה. סגדוליס:

(אב) ובשליחה. בניס סקעניס, בכולן מסא עינס לרס כשמאכל אם סאמד, מלימן לאשר אללס מן סבשר:

מגבום אַמֶּב גֹלְבַטֹּ מפּׁנִיבִים מגבום

تبجيء بمنظ بخراج عبد منهجيرة: ١ לַאְ בְּחִוּב בְּסֵפֶּר תַחִּוּרֶת תַזְאָת בְּחִיבִין בִּסְפָּר אִוֹרְיִהָא תְּדְאַ עם פֿלְ חֵלְּ וֹכִּלְ מִבְּע אָמָר אַנּ פֿלְ מִנִּה וֹכֹלְ מִנִּא בַּלָא

\$4, 11, L לְנִׁר כִּי־לָא מְּעָהֹשׁ בַּקוֹלְ יִדְוָנִר אָנִי לָא מַבּילְשָׁא לְמִימֶּנָא זַּיִי ج ﴿ كُمُّلًا لَّاذَاثِتُ خُدِيدُكُمْ لَاهُمُانَا لَـلَانَانِا خُدِيدُكُمْ هُمْنَٰهُ ذَفَاتًا וֹנְאָאַבְׁטִּׁסְ בֹּמִינַגִּ מִמְּמָ נַעַעַר וִּעִאָּטִּאָבוּוּ בַּמָּם וֹמִגִּב עַבְלָב

¥َهُد_هَنْد جُع_هُفُد ذِلهُقُد: אָשַׁכִּים וֹנַסַּטִּמַם מָמָּב בַאָּבַמָּע بْجُلَامُورْيِد جُهْبَدُتُهُ לְנַאְּבֹוֹע אָנִבֶּם אַטַכָּם בַּן יִשְׂישׁ יְהֹוֹהְ צַּלִיכָּם ÄÜÜÜ ילִעוֹבׁנִע לִאִּימֹבֹא וְׁהַיְּה כַּאֲשֶׁר־שָּׁשׁ יְהוָֹה עֲלֵיכֶׂם

:וֹבֵאָן וֹאָבוּן: אָהָּבר לא־יָנָדְטְיִרְ וְעְבְּרְהָ שָּׁם אֶלְהַיִם אֲחַרִים ל מְלֵבֶּע עִבְּבֶּע וֹבְאָבֶע וֹבָאַבָּע וֹבְאַבָּע يريوبدر بدئا جها أبوناه

מונום וֹבֹאַבוֹן לֹפֹמי: יְהְנָה לְהְ שֶׁם בֶב רַבָּּוּ וְכִּלְיִוֹן نبير منابت جحاء تبزيء إبريا יבגונם ההם לא תרגיע ולא־

> פון בון ווויקסון בון: אַט פֿלַ מַּגַוֹנַ וֹיִמִיב פַּגַ יִּט פֿלַ מַלְמַהָּיוֹ

וניתון ון עלך עד דָּהְשָׁמִיצִי:

בּאַטַ מְּלֵיל לְתַּמָּן לְמֵירָתַה: זטכנו וטמלמלון מעל אַרעא **4**⊂! エスダウボダト ונים במא בשבי ג' הביכון

מֹהְוֹטֹא בַּלָא גֹבהמֹטֹא אַטַּ ئنفرب يولا جُمَيْمَنِهِ فَجُتِ، מֹפַׁנִפּׁג אַבְעָּא וֹתַב פַּנִפּׁנ אַבַעָּא נובדרבה יו בכל עממיא

نَكَٰحُلُاكُ كُمُمُ لَكُٰخُتُمُ:

עַיְנִין וּמַפְּהָן נִפַּש: ין לף פּמון לב דָּחוּל וְחַשְׁכוּת in átu ásláu tiál liud וּבְעַמְיָמִיּא הַאִּנּוּן לָא הָנִיחַ וֹלָא

> cleave unto thee. wast in dread of; and they shall all the diseases of Egypt, which thou And He will bring back upon thee

be destroyed. LORD bring upon thee, until thou book of this law, them will the plague, which is not written in the Also every sickness, and every

the Lord thy God. didst not hearken unto the voice of heaven for multitude; because thou whereas ye were as the stars of And ye shall be left few in number,

possess it. land whither thou goest in to and ye shall be plucked from off the you to perish, and to destroy you; LORD will rejoice over you to cause good, and to multiply you; so the LORD rejoiced over you to do you And it shall come to pass, that as the

fathers, even wood and stone. hast not known, thou nor thy shalt serve other gods, which thou end of the earth; and there thou end of the earth even unto the other among all peoples, from the one And the LORD shall scatter thee

.luos to gnidsingnal bna trembling heart, and failing of eyes, the LORD shall give thee there a no rest for the sole of thy foot; but have no repose, and there shall be uodi ilsde enoitsn əsədi gnoms baA

- (00) אשר יגרח טפניהם. מפני המכום, כשהיו ישראל רואים מכום משונום הבאום על מלרים, היו יראים מהם שלא (93) והפלא ה' אח מכחך. מופלמומ ומוצדלומ משמר מכומ: ונאמנוח. לימרך לקיים שלימומן:
- אין מְיְרְאָין אָמ באדס אלא בדבר שהוא יגור ממנו: יצואר גס עליסס, מדע, שכן כמיצ וְקִיֶּה אָס שֶׁמוֹעַ מִּשְׁמַע וגו' כָּל סַמַּמַלָּה אֲשֶׁר שַׁמְמִּי בְּתָלְרֵיִס לֹה אֲשׁיִס עָלֶיף (שמות מו, כו),
- (13) יעלם. למון עלייה:
- (23) ונשארחם במחי מעט חחח וגוי. מועמין חלוף מרובין:
- (4): (33) כן ישיש הי. את אויביכס (מגילה י:) עליכס להאביד וגוי: - ונסחחם. לשון עקירה, וכן בֵּית בֵּאָים יַשַּׁם הַ' (משלי עו,
- (44) ועבדה שם אלהים אחרים. כמרגומו, לא עבודת אלקום ממש, אלא מעליס מס וגולגליום לכומרי עבודם אליליס:
- (55) לא חדגיע. לַּקֿ קְּנִיּק, כְּמוּ זְיִּמֹם בַּמַּרְבָּנְשְׁכִי (ישׁעיס כּתּ, יבּ): לב דגז. לב חרד, כמרגומו דְּקִיל, כמו שְׁמֹוֹל מִמַּקַם

بْقْتَكُ فَرْجُكُ لِبَرْفُتُ لَاجْ فَكُمُوا لِيَثْنَا فَيْنَا فَرَبَا خُرْبِذُنُمُ يَخْتَمُمُهُ ⁹⁹ וֹבְינֵר בַּיְּבֶּר בְּבֹּ שְׁלְאָנִם לְבַּ מִנְּצִיר וּיהוֹ חַנְיִר הְלָן לְבִּ מִפֶּבִּילִ

וֹלֵא טִבוּמֵון בַּעַוּוּנַ:

assurance of thy life. night and day, and shalt have no 66 before thee; and thou shalt fear And thy life shall hang in doubt

ימפּראָה עיניף אַשֶּׁר הָרָאָה: deur jät kär deur עף ולמֹנר שאַמור מוֹנוֹנוֹן בַּפֿר וּלַנְמָהֵא שׁוּמַר בַּבָּבֶר האַמָּר מִירוֹמוּ עַבַּר בְּצַבְּרָא מִיעַר עַוֹוְמִין בַּיִּעָשָׁא

סַנה ימַבויוי עינף דַּתָבו חַזַי: אַ מַטּוֹנִינו עַבּּוּ בּטִּנוּ, sight of thine eyes which thou shalt which thou shalt feat, and for the morning! ' for the fear of thy heart thou shalt say: 'Would it were Would it were even! ' and at even In the morning thou shalt say:

द्धाः (०) וְלִמֶּפְׁטִוָע لْيَانُمُونَا فِي الْمُعَالِينِ الْمُعالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَلِّينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعِلِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعِلِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعَالِينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعَالِينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِينِ الْمُعِلِّينِ الْمُعِلِينِ الْعُلِيلِينِ الْعُلِيلِينِ الْعُلِيلِينِ الْعُلِيلِينِ الْعُلِيلِينِ الْعُلِيلِينِ الْعُلْمِيلِ الم المراح الأن المربة 89 לאָניוֹת בּגַרֶּבְ אָמֶּב אָמָּב עִּ

لَمْنَا يَكِمَفُنُا لَجْنِينَ لَيَطْتَرِ: בָּאוֹרְחָא דַּאָמוֹרִית לָדְּ לָא الثارخاك الأ المغدات خفضائا

bondwoman, and no man shall buy enemies for bondmen and for ye shall sell yourselves unto your shalt see it no more again; and there whereof I said unto thee: 'Thou into Egypt in ships, by the way And the LORD shall bring thee back

מִלְבָּר עַבּּוֹיִת אָשֶׁר בָּנָת אִטֶּם אַנן בְּנֵינִ וְמְּבְאֵבְ בְאָבֹוֹא מוּאָב וְמִּבְאֵב בְּאַבְעָּא בְּמִבְּעָּב בָּר ea צַּיְּהַ יְהְיָּה אָתִּ־מֹשֶּׁה לִכְּרָת יִיְ יָת מִשֶּׁה לְמִנְיַר עִם בְּנֵי אַבְעַ בֹּבְיִּנִ עַבִּיִּנִע אַּהָּבַ

מפולמא בעור עפהרו בחורב: אַכַּוּן פּטַוֹּמִי טַוֹמָא בַּפַעוּר

them in Horeb. the covenant which He made with Israel in the land of Moab, beside Moses to make with the children of which the LORD commanded These are the words of the covenant

בּלְ אַמֶּרְ מְּמֶּׁר יְרְנְוֹר לְמֵּנִיכִם יִנִי בְּלְ בַּמְּבָּר יִיָּ לְמֵּנִיכִּוּן מבּישי וַנְאַמֶּר אַבְנָהָם אַמָּם רְאִיהָם אָת וֹאַמַר לְבוּוֹ אַמּוּוֹ בַוֹיִנִיוּוֹ رَبْطِرِهِ مِنْشِد هُذِ خِر ِنَشِلَهُمْ بَطِّنِهِ مِنْشِد ذِحْر نَشِلَهُمْ בְּחַבֵּ: (פּ)

بزدر מבדוהי بزجه אַרְמִיה: בְּאָרֵא מִצְּרְיִם לְפַּרְעָּׁה וּלְכָּלְ- בְּאַרְעָּא דְמִצְרִיִם לְפַּרְעֹּה

¿bnal sid lla and unto all his servants, and unto in the land of Egypt unto Pharach, that the LORD did before your eyes XXIX and said unto them: Ye have seen all And Moses called unto all Israel,

מְבָּבְיוֹ וּלְכָּלְ אַבְּאָבְיֹּ

בְגְּוֹסְ לְּךְ (שׁם יד, ש), שַׁמְשוּ עַמִּיס יִרְבָּוּוּן (שׁמוּח שו, יד), מוֹמְדוֹס הַשְּׁמִיס יִרְבָּוּו (שמוחלכ־ב כב, ח): - וכדירון עינים. מנפס

לישועה ולה מבה:

(66) חייך חלואים לך. על ספפק. כל פפק קרוי מלוי, שמא אמות סיום צמרצ הצאה עלינו. ורצותינו דרעו, (מנתות קג:)

וס סלוקת תבואס מן סעוק: ולא האמין בחייך. זס סקומך על ספלער (שם):

שהלרות מתחוקות תמיד, וכל שעה מרובה קללתה משלפניה (שה):

(קס) בבוקר האמר מי יהן ערב. ויסיס סערג של ממש (מועס מע): ובערב האמר מי יהן בוקר. של שחרימ,

וומכרמס ע"י מוכריס אמריס, מפני שנאמר אמריו ואין קונה: ואין קנה. כי יגורו עליך הרג וכליון: והחמברחם. צלע"ו איפורוונדרי"ן ווי"ש. ולא ימכן לפרש והממכרמס צלשון (88) באניוח. בספינות נשביים: והחמברחם שם לאויביך. אתם מנקשים להיות נמכרים להם לענדיים ולשפתות:

שנטמרו בסיני: (60) לכרות את בני ישראל. שיקנלו עליסס את התורה נאלה ובשנועה: מלבד הברית. קללות שנתורת נהנים

הגְּרַלֶּים הָהָם: バロははにロ אַמֶּע בַאִּנ נַסָּוֹן בַבְּבְרָבָן בַּנִוֹזַאַנִי מִּנִּלַנַ

the signs and those great wonders; the great trials which thine eyes saw,

עַר הַיִּים הַגָּה: מב ביים הזה: ישר היים הזה: אוננים לשְּמָעַ יִּעִיא הָבֵין: וֹלְאָ נְתַּוֹ יְתְנְתְ לְכֶּם לֶכָ לְנְהַתּת וֹלָא יִתַּכ וֹוֹ לְכִוּוֹ לְפֹּא לְמִנַּתּ

ears to hear, unto this day. heart to know, and eyes to see, and but the Lord hath not given you a

ترمز ربزگك: מְעַּבְיִלְיִם וְנַעַּלְהָּ לְאַ־בְּלְתָּה מִנְּכִיוֹן יִמְסְנָּךְ לָאֵ עַּדִּי מִעַּלִ ַ בֿמֹבׁבֿר לָאַבֿלִנּ מַּלְמִעִיכֹּם בַּמַבַּבֿרָאַ לָאַ בֹלְנִאָּנ בֹּסִנּטִׁכִּוּן לאולף אַטְבָּט אַבְבָּמִים שָׁנָה וִדַבּרִיה יָהָכוּו אַבְּבָּמִו שִּׁנִין

not waxen old upon thy foot. waxen old upon you, and thy shoe is 4 wilderness; your clothes are not

And I have led you forty years in the

יְחֹוֶת אֱלֹהֵיכֶם: לַאָּ מִּטִׁינִים לַמְּמֹן שֹֹבְמִי בָּי אֲבָׁי שַבַּט וֹמִּטִּים לָאַ מִּטִיטִוֹ בַּבִילָ

בעבמון אָבו אָלא וֹן אָלַנַבון:

LORD your God. that ye might know that I am the 5 have ye drunk wine or strong drink; Ye have not eaten bread, neither

īĒˤ: מפמיר סִיחַן מֵלֶּךְ חֲשָׁבְּיוֹ וְמִיגִ מֵלֶבְ סִיחִין מַלְכָּא דְּחַשְּׁבִּיוֹ וְעִיגִ וּשַּׂבְאנּ אָבְעַבַּמַּלַנְם עַנִּיִּע וּגַּבָּא וֹאָטִיטִוּן לָאַטַּבָא טַבוּן וּנָפַּל

خُمُّرُتُم خُلُحُم نَمْتَانِثِرِنَا: ८ देवें अप्रतः द्वरं पेवेंप तंदें हे रेतंति देवरं तापंत्र

us unto battle, and we smote them. the king of Bashan, came out against 6 Sihon the king of Heshbon, and Og And when ye came unto this place,

ק ננְּקּחׁ אָת־אַרְצְּׁם נּנְּהְְנָה לְנָחֲלֶה וּנְסִיבְנָא יָת אֲרַשְׁהוֹן וִיתַבְנָה

ולְהָּוֹבֶׁה וֹּבְ וּלְפַּלְיוּנוֹ הָּבָהַא לַאַּטַׁמָּא לַמָּגבָּמ

בַּלְ אַמֶּר בְּעַגִּלְעוּן זִע כָּלְ בְּעַהְּבָּרוּן:

to the half-tribe of the Manassites. Reubenites, and to the Gadites, and 7 for an inheritance unto the And we took their land, and gave it

וְהְּמְּנִנְשְׁם אָּנִי בַּבְּנֵי, הַבְּנֵינִ וְנִיּמְרֵנּן יִנִי פּּנִינְמִי לַנְמָא בַּיבְּיבָהָ:

לְנאִיבֹוֹ, וֹלְנֹּצִׁ, וֹלְטַׁגֹּּ, הָבֹּם

עַנְאָט וֹהְאָנִים אָלַיִם לְלָהָהֹן בִיבוּן וְעַהְּבָּבוּן וְטַבוּוִ בָּבוּנִ

make all that ye do to prosper. covenant, and do them, that ye may Observe therefore the words of this

<u> ਜੁਪ੍ਰਾ</u>ਪ੍ਰ: (ਵ) كشجرك

ומפלים במקום: לנו נמנס, ושמח משס על הדבר, ועל ואח אמר להס, היוֹם הַאָה נְהְיֵיהָ לְעָּס וגו' (לעיל כו, ע), היוס הזה הבנתי שאחם דבקים אף אנו עמדנו בסיני וקבלנו אם החורה ונחנה לנו, ומה אחה משליט את בני שבטך עליה, ויאמרו לנו יום מחר, לא לכם נחנה, משם ספר המורה לבני לוי, כמ"ש וַיִּפְּנֶה אֶל הַפֹּבְּנִיס בְּנֵי לֵוִי (לקמן לא, ט), באו כל ישראל לפני משה ואמרו לו, משה רבינו, (3) ולא נחן ה׳ לכם לב לדעת. לסכיר את מסדי סקנ"ס ולסדנק בו: עד היום הזה. שמעמי שאותו סיוס שנתן

הברית הזאת וגרי: (עצודה זרה ה:), ולפיכך לא הקפיד עליכה המקום עד היום הזה, אבל מכאן ואילך יקפיד, ולפיכך: ושמרחם אח דברי דברי סברים סואם. דבר אחר ולא נחן ס' לכס לב לדעם, שאין אדס עומד על מוף דעתו של רבו וחכמת משנתו עד ארבעים שנס (6) וחבאו אל המקום הזה. עמה אםם רואים עלמכס בגדולה וכבוד, אל מבעמו במקוס ואל יכוס לבבכס, ושמרמס את

.271 əgnq no 22:00 – 1:00 dninsl si davntlaH ədT

אָישׁ יִשְׁרָאֵל: הבמיכה וקניכם ושמריכם כל שבמיכון מביכון ופרביכון رخزر إبزر بريد بريدك لهمركم كلم אַמְים נַבְּּבְים בַּנִּים בַּלְבָם אַשוּן בַּנִמָּנו נִמָּא בֵּנו בּנּלְכִוּן

כַלְ אָנָהִ וֹהָבֹאָל:

Israel, your officers, even all the men of heads, your tribes, your elders, and 9 before the LORD your God: your Ye are standing this day all of you

מאָב מִימֶּיף: בְּקְבֶּבְ מַעַבְּגִיף מַחֹמָב עַצְּיף עַדְי מַשְׁרִיסָף מִלְּבַיִּט אָעָּף עַר מָלֵי مَفَدُّه نُمْدُه لَيْالِدٍ لِجُمُلِ مَفَرُدِيا نُمْدِيا لَيْبِيدُكِ يَحْدِي

thee this day; the LORD thy God maketh with God-and into His oath-which 11 covenant of the Lord thy that thou shouldest enter into the

unto the drawer of thy water; camp, from the hewer of thy wood

10 stranger that is in the midst of thy

your little ones, your wives, and thy

כבת עמה היום: بْجِعْرُهَا عِهْدَ بِمَزِنَ عِكْنَابِ بَجِمَاضِمَاتِ وَبْ غِرْبَهِ فِيْدَ خَمَّاكِكَ حَكَثِينَ يُعِيِّنِكُ كُمُمَّرِينَكَ حَكَثَمُهُ عَنَا يُحْرَفُكُ

Isaac, and to Jacob. unto thy fathers, to Abraham, to spoke unto thee, and as He swore He may be unto thee a God, as He unto Himself for a people, and that that He may establish thee this day

اختر الم مَهُّرِثِيكَ مُعَدَّنَتُم مُنْجُنُكُم يُزَعِينَ مُغَدِّنُهُ مُخَدِّنُهِ مُعَدِّنُهُم مُنْعَالًا مُعَدِّنًا مُنْ حَمَّهُم يَحُد كِلَّهُ لَحَمَّهُم نَهُلُم حَمَّدُه خَمْم يَمَجْرِ ذِكِ بَحْمُهِ איי קְעַּׁם וְהָוּא יְהְיֶה קְּדְּ קֵאלֹהִים קָּדְמוֹהִי קַעָּם וְהוּא יִהְיֵי לֶּךְּ לְמָעַן הָקִים אַהְףְ הַיּנִם ו לוֹ בְּדִיל לְקַיִּימָא יָהָף יוֹמָא דֵין

this covenant and this oath; Neither with you only do I make

口が口: אָת־הַבְּרֵית הַּגְּאָת וְאָת־הָאָלֶה מִּיִר יָה קִיָּטִא הָדִיון וִיָה מוֹטְהָא הַנַא: נו לא אַהְבֶּם לְבַּרְבֶּם אָנֹבִי כֹּבַתְ וְלָא מִמְּכִוּן בַּלְחוֹדִיכוּן אָנָא

- לשבמיכס: וקניכם ושמריכם. החשוב חשוב קודס, וחחר כך כל מיש ישרחל: (פ) אחם גצבים. מלמד, שכינקס משה לפני הקב"ה ביום מותו להכניקם בברית: ראשיכם שבטיכם. ראשיכם
- (10) בוחושב עציך. מלמד שבאו כנענים להחגייר בימי משה כדרך שבאו גבעונים בימי יהושע, וזהו האמור בגבעונים,
- בְּרְמוּ לְשְׁנֵיִם וַיַּמַבְּרוּ בֵּין בְּמָרָיוּ (ירמיה לד, ימ): בבריח. דרך סעזרס, כך סיו כורמי זרימום עושין, ממילה מכאן וממילה מכאן ועוזרים זנמיים, כמו שנאמר פְעַגֶל פַשָּׁר (II) לעברך. להיות עובר בברית. ולא יתכן לפרשו כמו להעבירך, אלא כמו לעַשַׂמְבֶס אֹמָס (דבריס ד, יד): לעברך וַיַּעַשְׁוּ גַּס הֶמֶּס בְּעֶּרֶמֶה (יהושע מ, ד), ונתנס משה תועבי עליס ושוחבי מיס (תנתומה נלביס פ"ב, יבמות עע):
- וְמְשַׁבְּׁמַׁע מְמְבָּט (שמומל־מֹ יבּ, ו), כשילמו מידו ונכנסו לידו של שמול: שהיו ישראל יולאין מפרנם לפרנם, ממשה ליהושע, לפירך עשה אוחם מלבה כדי לורום. וכן עשה יהושע, וכן שמואל הְהָיַבְּבוּ מקיימין אמכס ומליבין אמכס לפניו, ואף הפרשה שלמעלה מזו פיומין הס, אמס ראימס את כל וגוי. דבר אמר אמס נלבים, לפי קיימין לפניו: היום. כיום סום שסום קיים וסום מספיל ומסיר, כך ספיר לכם וכך עמיד לספיר לכם, וסקללום וסיפורין י האמרו מי יוכל לעמוד באלו, המחיל משה לפייקס, אחס נלביס היוס, הרבה הכעמחם למקום ולא עשה אחכם כלייה, והרי אחם למס נסמכס פרשם אם ס נלבים לקללום, לפי ששמעו ישראל מאס קללום חסר שמים מוץ ממ"ע שבחורם כהנים, הוריקו פניהם, מקנימוסו, אמר שסוא אינו יכול לסבדל מכס, עד כאן פירשמי לפי פשומו של פרשס. ומדרש אגדס (מנמומא נלביס פ"א), לאלהים. לפי שדבר לך ונשבע למבומיך שלמ להחליף אם זרעם במומה אחרה, לכך הוא אוסר אחרם בשבועות הללו, שלא (21) למען הקים אותך היום לו לעם. כל כך סוא נכנם לערות, למען קיים אותך לפניי לעם: והוא יהיה לך

אַמֶּר אֵינָנוּ פַּר עַּמָנוּ הַיִּוֹם: עַּיּוֹם לְפַּׁנֹג יְרַזְוֹר אָבְרַוֹינוּ וְאָנַ בִּי אָת־אֲשֶׁר יָשָׁנִי פּֿה עִמְּנִי עֹמֶד

בולא ממלא וומא בון: אָלְעַנֹא וֹנִע מַן בַּלָא אַימוֹהִי המלא לאנם נומא בנו לבם נו אַבי יָת מוֹן דִּאִיתוֹהִי הַכָּא

mot here with us this day our God, and also with him that is 14 with us this day before the LORD but with him that standeth here

אָמֶג אַבוֹעַם: אַמֶּב_הַבַּבוּ ځڅلاح אַניאַג וָאַּבׁנוּ בַּאָבוֹא מִאָּבוֹוֹם וֹאָנִי בו־אַמַם וַדְעָהַם אָר אַשָּרַ־

עונום בונו מממיא בעברהון: באַבהא במגבום ווט בהבבוא אָבׁוּ אַטוּן יַבַעוּטוּן יָת בּימִיבָּנָא

through which ye passed; through the midst of the nations 15 land of Egypt; and how we came for ye know how we dwelt in the

אַמֶּר עִּמְהָה: אַבֿן בַּטֹב וֹזִטַר בּיַ אָת⁻שָקּוּצֵיהָם

نتنفع يمفيدرا: מהושבון אהא נאבוא כספא וּאָט וֹםזִימון וֹט שִּפּוּצִיהון וּוָמ

with themstone, silver and gold, which were on things, and their idols, wood and and ye have seen their detestable

بيت هُلِينَ خَرْه هُدُم هُدُم هَدُب ַלְבְּבֶׁע כְהַּבֶּע אָּע-אָּלְעֵוֹ, עַנִּינִם פֹּנֶה הַיּוֹם מֵעָם יְהְנָָה אֶלֹהֵינוּ פּוֹבוֹת בַּבָּם אַנִת אוַ אַמֵּט אַנ צַלְמָא אַנִע בַּכוּו וָּבָר אוַ אַטַאַ

או זְדון: श्चेदेव्हंश्र देवंवेट देवंबेद्व देव פָּנִי יוֹמָא בֵין מִצַּחָלְמָא צַינִ או זרעי או שׁבְטָא דַלְבֵּיה

that beareth gall and wormwood; there should be among you a root serve the gods of those nations; lest from the LORD our God, to go to whose heart turneth away this day man, or woman, or family, or tribe, lest there should be among you

خدُ، هُجَّكَ خُوْمًا فُوْبِهِ بُلُدُنُهِ הְּבֹנִם יֹבׁינִב בָּג בָּה בֹהַבֹנִנִים וְהָיְה בִּשְׁמִמוֹ אָת־דִּבְרֵי הַאָּלֶה لهم لحمرات:

לְמִוּמִר הַּלְמֹּא וֹבִי לִוּ אָבִּי מוְמִׁטֹא בֹבֹא וְיִנַהָּוֹב כֹּלַכּוּנִי ונבו בַּמֹמָמֹמֹת יוֹט פּטֹלמֹן אנט בכון גבר מהרהיר המין סמונו מטמוא באוו בלמא

לָאוִסְפָא לֵיה חַמָּאֵי שָׁלוּוָא

לבובעוב לבי אָנָא אָזִיל בָּבוּיל

the watered be swept away with the the stubbornness of my heart—that 'I shall have peace, though I walk in he bless himself in his heart, saying: heareth the words of this curse, that and it come to pass, when he

אָנ<u>ו</u>בלַּהָּטָאָני: 81 תַּזְּאָט וְהִהְבְּרֶהְ בִּלְבְנִי לֵאִמִּרִ

(14) ואת אשר איננו פה. ואף עס דורות העתידים להיות:

(פַּוַ) כי אחם ידעחם וגוי וחראו את שקוציהם. לפי שראימס האומות עוצדי אליליס, ושמא השיא לב אחד מכס אומו

מַל זין נוקא:

- של עליס ושל חבנים רחיחם בגלוי, לפי שחיץ העובדי חלילים ירחים שתא יגנבו, חבל של כסף וזהב עמהם בחדרי משכיחם הם, (16) וחראו אח שקוציהם. על שם שהם מחומים כשקלים: גלוליהם. שמומרחים ומחומין כגלל: ציץ ואבן. חומן ללכת מתריסם:
- לפי שהם יראים שמא יגוצו:
- שרש פרה ראש ולענה. שרש מְגַבֵּל עשנ מר כגידין שסס מָרִיס, כלומר מפרס ומרנס רשע נקרנכס: (17) פן יש בכם וגוי. לפיכך אני לריך לסשביעכה: פן יש בכם. שמא יש בכס, אשר לבנו פנה היום מלקבל עליו הברית:
- שכום עושה מדעת ובתמוה: שַל וְדֶנּיּמָסֹׁ, שֹמוֹמִיף לו מֹנִי השבגוּת של הודונית: - הרוה. שוגג, שהום עושה כאדם שַבּוֹר, שעושה שלא מדשת: - הצמאה. וסיימי מעציר עליסס, וגורס עמס שאלרפס עס סמויד ואפרע ממנו סכל, וכן מרגס אונקלום בְּדִיל לְאוֹםְפָאׁ גֵיש הֶשְׁהַיֹּ שֶׁלּוּהָא (במדבר כד, יו), כלומר מס שלבי רואס לעשום: למען ספוח הרוה. לפי שאוםיף לו פורענום על מס שעשס עד סנס בשוגג, והחברך. בנדיר"א שוי"א בלע"ו כמו וְסִמְנַבְּמֹ, וְסִמְפַּבְּלֵּי. בשרירות לבי אלך. במראות לבי, כמו אַשׁוּכָפּי וְלֹא מְרוֹצ (13) והחברך בלבבו. לשון ברכס, ימשוב בלבו ברכח שלום לעלמו לאמר, לא יבואוני קללוח סלנו, אך שלום יסים לי:

್ಷಗ್ಕಗ ಜ್ಞರ್ ಭರ್ಷ ಗಳಭ್ಯದ: הקתיבה בפפר הזה ימחה הַהְוּא וְרֶבְצָה בּוֹ כְּלְ־הָאָלְה פּוּ נְעְשָׁלְ אַבּיְרְוֹּלֶתְ וְקְנְאָתוֹ בְּאָנשׁ לא יאבר יְחוֹת סְלְתַן לוֹ בֵּי אָזוּ לָא יִיבִּי יָן לְמִשְׁבַּק לִיה אָבִי

ज्यादीय जुद्धाः <u> ĽĖĽ,Ľ</u> ַבַּלְעוּבָרוּ ĖĞĠL ¿ מִּבְמֵּג וֹמִּבְאֵגְ פַּבְגְ אָבְוִע מִּבְּמִּגֹּא בְּוֹמִּג פַּבְגְ בְּנְמִּג لنكدري نبير ختم مؤج لتقلمتك لأخيمه مجر

مِيَارِيْ فِينَ فِي اللَّهِ لِمَا يَالِمُ فِي اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ אָת־מִכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוּאֹ וָאָת־ אַמֶּר וֹבֹא מִאָּבֹּא בׁיאַבָּא בווְלַע וְבֹאָנּ יי אָמֶּר יִלוּמוּ מִאַּחַבּיכֶּם וְהַּנְּּכִּינִ וֹאַמֶּר תַּבַּוֹר תַאַּחַבְוּן בְּנֵיכֶם וְיִימָר בָּרָא בְּתָּרָאָר בְּנִיכוּן

بحَلَاثِانِ: יּצְבֹיִים אֲשֶׁרֹ הָפַּרְ יְהוֹה בְּאַפִּיֹּ בְּמַהְפַּכְּת סְדָם וַעֲמֹרֶה אַרְמָה וֹלאְיַנְעָּלָע בַּתְ בָּלִר בַּעְ יי אֹוֹגֹעַ לְאָ עֹזִּנֹתְ וֹלְאָ עֹגֹּטְעֹוֹ וְּפְּרִית וַמֵּלִח שָׁבַפָּּת כַּלְ־

لَيْدُ، لِهُلَّا لَيَهُلُالًا لِيَهُلُالًا لِيَهُلِّالًا لِيَالِّاللَّهُ لِللَّهُ لِللَّهُ لِللَّهُ יְהְנְה בֶּכְה לָאֲבֶין הַגַּאָת מָה עַבַר יִי ְבְּרִין לְאַרְעָא הָדָא מָא חרי האף הגדול הזה: מְּלוּך רוּגָּזָא רַבָּא הָדִין: נֵאֵמִירוּ בְּלְ־תַּנְיִּם עַלְ־מָה עַשְׂה וְיִימְרוּן בְּלְ עַמְמַנִּא עַלְ מָאַ

מָבֶּבוֹם: עַּמְּם בְּהוֹצִיאָוֹ אַמָם מֵאֶּרֶץ יי יְהְוָה אֶלְהַיִּ אֲבֹתָם אֲשֶׁר פָרָת דִּייָ אֱלִהָא דַאַבְהַהְהוֹן דְּנִיַר נאָלירוּ עַלְ אַשְּׁרַ עַּיִּלְינִי אָרַ בְּרָנִית וְיִימְרוּן עַלְ דִּשְּׁבַלוּ יָת לַיִּמָא

> מִתְּחוֹת שְׁמַנָּא: ביבול ונמטו ול נט אַמוע לג גומוא גכטולון לספרא ליוללא עווא לובלטון פוצ לכן יהקף הגין והמפיה

לומא בלטודון דּסַפַּר אִינְיִנְאַ

בּבוֹא וֹנִי מֹבֹמֹבֹא בַּאַמֹבֹמ וֹנֹ הֹמֹמִוֹ בַּוֹינוֹ מִאָּבֹה בַטִוּלֹא とくさいけ

ברוגורה ובְחִמְתֵיה: אַבְעָה וּצְבוּוִם בַּנַבַּבּ

עַצַּמָּח וַלְאִ יַפַּל בַּה בָּלְ עַשֶּׁב כל אַרְעָה לָא הַּוְּרָע וֹלָא אפֿבולא ומלְבֹא שַׁבּוּ וֹלֵבָא

כּבַבּגלמא בּסָרום וַעַּמוּרָה

which the LORD overthrew in His Gomorrah, Admah and Zeboiim, any grass groweth therein, like the 22 that it is not sown, nor beareth, nor brimstone, and salt, and a burning, and that the whole land thereof is

الماساتاة

the heat of this great anger?' thus unto this land? what meaneth 23 Wherefore hath the LORD done even all the nations shall say anger, and in His wrath;

overthrow of Sodom and

hath made it sick;

book of the law.

heaven;

sicknesses wherewith the LORD

see the plagues of that land, and the

from a far land, shall say, when they

children that shall rise up after you,

And the generation to come, your

the covenant that is written in this Israel, according to all the curses of

and the LORD shall separate him

shall blot out his name from under

kindled against that man, and all the

pardon him, but then the anger of

shall lie upon him, and the LORD

curse that is written in this book

19 the LORD and His jealousy shall be

the Lord will not be willing to

20 unto evil out of all the tribes of

and the foreigner that shall come

them forth out of the land of Egypt; made with them when He brought the God of their fathers, which He forsook the covenant of the LORD, then men shall say: 'Because they

מחיום לבישם נקמה, ומינו מעביר על המדה: לפני המקום, הכמוב משמיע את האוון כדרך שהיא רגילה ויכולה לשמוע כפי דרך הארדן: וקנאחו. לשון מַמֶה אנפרטמנ"ע (פו) יעשן אף הי. ע"י כעם הגוף מההמה, והעשן יולה מן האף, וכן עָלָה עָשֶׁן בְּבַפּוֹ (שמוחל-ב כב, מ), והע"פ שהין זו

בְאַפַּלוּהַיה

خفدىا

סמורס דבוקיס זה לוה, לפיכך לשון זכר נופל אמריו, שהלשון נופל על הספר: שמפחל נחונה חחם בספר, והחורה הולח דבוקים זה לוה, לכך למור הולח, וכלן העפחל נחונה חחת החורה, נמלל ספר לשון נקבה מוסב על החורה, הזה לשון זכר מוסב על הספר, וע"י פיסוק העעמים הן נחלקין לשחי לשונוח, בפרשח הקללוח (10) הכחובה בספר החירה הזה. ולמעלה הוא לומר בספר החירה הזה. ולמעלה הוא אומר בספר החירה הזה. ולמעלה הוא לומר בספר החירה הזה. ולמעלה הוא לומר בספר החירה הזה. ולמעלה הוא לומר בספר החירה הזה.

131

לאַ 'דְמִּים וְלָאַ חַלָּטִ לְחֵים: נַוּשְׁעַּחַוּנִיּ לְחָוֶם אֶלְהִים אֲשֶׁר יִּסְגִירוּ לְּחֹוֹן צַּחְלוֹ דְּלָא ريْرُدُه ريْوَجِهُ بِيَرْنِ هِيَابُات يَهِيَادُهُ بَوَخُهُ بِرُفِيْدِهِ فِيهِيَهِ

יְבַעוּנִין וְלָא אִיִּמִיבָּא לְרַוּן:

allotted unto them; they knew not, and that He had not 25 and worshipped them, gods that and went and served other gods,

הקתובה בַּפָפָר הַזֶּה: ٥٠ ᠵْהָבָיא ׁ שְּׁלֶּיהְ אָת־בְּל־הַמְּלְלְה ניִחַרְאָּף יְהֹוֶה בְּאָנֶץ הַהָּוֹא

ئاتىل: يحنيرخرا ĖĠĠĹX ムにはいめ הַהִיאַ לְאֵיתְאָה עֲלַה יָת כָּל וטַבוּל בונוֹא בּוֹ בֹאַבֹּגֹא

in this book; upon it all the curse that is written 26 kindled against this land, to bring therefore the anger of the LORD was

אָל־אָרֶץ צַהָרָת כַּיָּוֹם תַּנָּה: بختفك بخقهد فكبح تنفخهم يبطيها بدزد مورا يجهد بورود بورودا بب معرا يجدعدنا

נאללינון לאַבע אוחָרי בְּיוֹמָא ברנו ובחקא ובחקוף רב

them into another land, as it is this and in great indignation, and cast ²
 their land in anger, and in wrath, and the Lord rooted them out of

הואת: (ס) לְעָּמְיִּת אָת-כְּלְ־דִּבְרֵי, תַּמּוֹרֶת לְמָעֶּבַר יָת כָּלְ פִּחָנָמִי אִיִּרִיִּמָא הוּאָת: (ס)

אֶּכְיַנֹנְנְ בְּמִּמְּמִבֹּוֹ עֲבִים וֹנֹ אֶּלְנִנֹּאִ

do all the words of this law. our children for ever, that we may are revealed belong unto us and to LORD our God; but the things that The secret things belong unto the

(2(4) וֹבוֹבְעַ בֹּגַבֹּאַנּ מֹבֶגוּבּ בַּבַ

نْجُحُد_تَطْشُكَ:

देवद्यं : פּטׁלֹמּוֹא טַאַבְּגוּ בּבַבוּ יַבְוֹמָגוּ ויהי אַבי ביתון עַּלָּה בָּל

hath driven thee, nations, whither the Lord thy God bethink thyself among all the have set before thee, and thou shalt the blessing and the curse, which I these things are come upon thee, And it shall come to pass, when all

थुष्टाः بهرية بْعَرْب هُرِيْدِ ٱللَّهُ حِنْ هُم كِذُكُك خُرُّك خُرُّم لِينَاتِ خَرْم مَمْمَاءً * لَـهَاذُرُك أَنْ هُرُكَك ئىۋخچى ھَمْد ئىن، خۇئنك كەنىدى گلەلگىنىد خخڭك

خدم خطك بخدم تظهك: עַיִּיִם אַשַּׁע יּבְּרָּוֹב בְּבְלַבְבְלְבָבְבְּ מִפְּפִּיִּג לְנִי יִמָּאְ בֵּוֹ אַשִּׁ יִּבְּלָּב بِ דُלِدٍ, כُרָّے אַאָּגַר אִנְלַי מָאַנֹּוֹ יִיִּלְעַבָּי, לַמָּיִמָּבִיה כַּבְ בַּאָּנֹא لْهَدُنُ مَد نُعِبُن \$ُكِيْرِكِ لَهُمَمُنُ يَعْطِيدَ كُنَاكِمُ عَنَا \$ُكِنَاكِ

:Inos with all thy heart, and with all thy thee this day, thou and thy children, according to all that I command God, and hearken to His voice and shalt return unto the LORD thy

לא המיבו להם שום מובה, ולשון לא חלק, אומו אלוה שבחרו להם, לא חלק להם שום נחלה ושום חלק: (es) לא ידעום. לא ידעו בסס גבורת אלסות: ולא חלק לחם. לא נמנס למלקם. ואונקלום מרגס ולא אועיבא לסון,

(שם די. כמרגומוומלמלינון, וכן הגני נמשָם מַעַל פַֿרְמָמָס (ירמיה יב, יד):

משקבלו עליסס את סשבועה בהר גרוים ובהר עיבל, ונעשו ערבים זה לוה: יענוש את סרבים. נקוד על לנו ולבנינו, לדרוש שאף על סנגלות לא ענש את סרבים עד שעברו את סירדן (סנסדרין מג:), של הנסחרות, שהן לה' אלהינו והוא יפרע מאוחו יחיד, אבל הנגלוח לנו ולבנינו, לבער הרע מקרבנו, ואם לא נעשה דין בהם, כא) פן יש בכס איש וגו' ואח"כ וכאו אם מכום הארן ההיא, והלא אין אדם יודע מעמונומיו של חבירו, אין אני מעניש אחכם (82) הגסחרות לה׳ אלחינו. ואס מאמרו מה בירינו לעשומ, אמה מעניש אם הרבים על הרהורי הימיד, שנאמר (לעיל

هِرَارِهِ بِهُولَا: הַעַּמִים אַשָּׁר הַפִּיצְהְ יִחְנָה מִפְּּלִ עְּמְטִּיָּא ، ألــُلَمُنَّك لَهُم لَكُمُهُ لِم يُعَدِّل مَدَّدًا لِنَالِم لَذَا لِهُذَا لِمَالِ لَلْكُمُ الْكُلِّم الْكَرْ

:1080 | مَهُم يُعَدِّدُ يُعِزِّبُ هُمِينًا مُعَمِّلًا خَرَفُهُ لَا يُعَرِّفُكُ فَعَالًا فَعَالًا فَا فَعَالًا אִם ֵנְיֵנִינִ לְּגִּינִנְ בַּלְּאָנִי נַהְּמֹלֵּיִם אִם יִנְיָנִוֹ לְּלְיִינִ בַּסְׁנְפִּי הָמִּנֹּאִ

ää⊑ü'F: ڗ؞ڗ؆۪ۺؚؚٙڔ لتنهكك ŢŸĽĄ پټجريېټ بِمنِي پېرترب څِرترې چر_

بخدر تغمك خقما عائلا: هُلا يُدَبُّنُ هُمِينَاكَ خُخُمٍ خُخُكُ خُمُلُوهِ ثُنَا يُدْجُونُكُ خُحُم ع لَجُن ذِحْتَ الْمُكَ خَجَلَتُكِ ذِخُكَ لَيْنَ مَعْمِينَ ذِخُهُ يَحْتُكُ برَّح يَانِيَ هُجِيَّيَا هُن كَحَدَّكَ لَيْمَةِد يَنْ هُجْنَاكِ بِنُ مَغْمِسَ

atält ääl Lieit: בְּאַלְנִע בַּאַבְּע מַּלְ-אִנְבָּיִב וֹמַלְ- בַּאַנְן מַלְ בּמָּלְ, וּבְּבָּב וֹמֵלְ $(\mathfrak{I}(\mathfrak{I}))$ مهرء، زئياً بَيْلِت هُجَأَتُاهِ هِن جِحَ إِنهَا بِ هِجُرَاهِ بِم جَحَ جُرْسُهِ

אַנכֹּו מִׁאַנֹּבַ עַיִּוֹם: لْمُهُرِينَ كُلِ خُرِ مَعْنِينِي كَيْمُلُا يَدِرُ لْنَمْدَيِ نُنْ خُرِ فَطِيبِينِي الْمُقْدِ بَهِيدَ لَهُمُّمُنَّ فَكَالِمِ نُدِيِّكِ الْمُنَّ فَصِيدَ يَنْظَفِيمٍ خُمَّيْظُلِمُ

خُمِيد حَكِّمُد مُم مَح كِجَدُنك: בו יַשְּׁיִב יְהַנְּה לְשִׁישׁ עַלְיִף לממשנ ילפני אַרְמִינָה לְמִלִּי ٥ مَمْشِد نَيْكَ حَجْد، حَمْنَاءِ بَحَجْدُ،

اِنْهُد زَبَيْنَ هُرِيْنَاءَ هُمَا شِدِينَاكَ اِنْهَادَ يَرُ هُرُبَاءَ يَنَ لِأَرْبَاءَ

ئىبقىد كك ئەقىنك ھىخدىنك: בירית: אַבְּקְקָּרְּ וְמֵירְתַּהְּ וִישְׁלְּבְּרָרָ יִינְיִהְיִּהְיִּ

خطُك بخدُم تَغَمَّك خُكْرِم لَاذْنِك:

שְּנְאָר דְרַדְפּוּה:

בּאָלָא מִפּפֿיר לָךְּ יוֹמָא דֵין:

غَلَالله: הַּלְשׁ לַמֹּד כַּמֹא בּטִבּי הַלַ לַמַּבֹא אָבוּ נִטוּד נֹוֹ לַמִּטִבּוֹ וֹבְרַ בְּנֹלְבָא בַמְּמֹּב יִבְּנֹלְבָּא لْلابْلَادُكِ نُلائِلا \$ُكِيْدَك كُخْرًا لَيْنُادُكَ لَذُ هُكُنَك خُجِدٍ مَنْكَتَدَ

> hath scattered thee. peoples, whither the LORD thy God return and gather thee from all the compassion upon thee, and will turn thy captivity, and have that then the Lord thy God will

He fetch thee. gather thee, and from thence will from thence will the LORD thy God in the uttermost parts of heaven, If any of thine that are dispersed be

multiply thee above thy fathers. . and He will do thee good, and possessed, and thou shalt possess it; thee into the land which thy fathers And the Lord thy God will bring

thy soul, that thou mayest live. God with all thy heart, and with all of thy seed, to love the LORD thy 6 circumcise thy heart, and the heart And the LORD thy God will

persecuted thee. and on them that hate thee, that 7 these curses upon thine enemies, And the Lord thy God will put all

command thee this day. His commandments which I 8 to the voice of the LORD, and do all And thou shalt return and hearken

thy fathers; thee for good, as He rejoiced over the LORD will again rejoice over the fruit of thy land, for good; for and in the fruit of thy cattle, and in 9 of thy hand, in the fruit of thy body, thee over-abundant in all the work And the Lord thy God will make

יב), ואף בגליום שאר האומום מלינו כן, ושַבְּמִי אָם שְׁבִּים מָלְרַיִם (ימוקאל כע, יד): בלילו הוא עלמו לריך להיום אוחו בידיו ממש איש איש ממקומו, כענין שנאמר וְשַׁמָּס מְּלָּקְמוּ לְשַׁמַד שֶׁמֶּד בְּגֵי יִשְׁרָבֵּל (ישעיה כז, שרויה עם ישראל בלרם גלומס, וכשנגאלין הְבְמִיבּ גאולה לעלמו שהוא ישוב עמהם. ועוד י"ל שגדול יום קבוץ גליום, ובקושי, (3) ושב הי אלהיך אח שבוחך. סיס לו לכמוב וסטיב את שבומך, רבומינו למדו מכאן (מגילס כמ.), כביכול שהשכינה

(a): ŢĢŖŗŢŖ ĖÖĞL **占流位し** מֹאַנִעֿיוֹ ننظئي בּי תּשְׁמַע בְּקוֹל יְהְוָה אֱלֹהָיף

ממְּלְּ וְלָאֵ רְחֹקָה הָוּא: כד מְצַּוְהָ הַיְּוֹם לֹאַ נְפְּבֵאָת הִוֹאַ מְפָּבֵּיִר לֶּךְּ יוֹמָאִ דִין לְּאַ _{ממי} כֵּי הַמִּצְּנְה הַזֹּאָת צִּטֶּר צִּיֹכֶי

וֹהֹטֹמֹנוּ אִטַבּ וֹנֹהַהֹּנִי: יַעֲלֶת־לֶּנְנּ תַשְּׁמַיְׁמֶתְ וְיִּקְּחֵתְ לְּנִנּ יִפְּס לַנָּא לִשְׁמֵּיָא וִיִפְּבַת לַנָּא לא בַשְּׁמִנִים וַנִיאַ לַאַמָר מָּג לָאַ בַשִּׁמִּנִאַ נִיאַ לְמִנמַר מַּוֹ

בְּנִי וֹנְאֶמִׁמְנִי אָטִבִי וֹנָאַמֶּבִּי: تَقَحُد كِنْ هُم هَدُد لَانُم لَنْظُلُكُ * تَقَدُد لِنَا لِنَظُلُكُ * تَقَدُد لِنَا لَا يَعْلَىٰ الْ וֹלְאְ־מִמְּבְּרָ לְנְּםׁ הַנִּאְ לֵאִמְרַ מָּנִ וֹלָאִ מִמְּבָרָאִ לְנִמָּאִ בִּנִאִ

בְּפָּיף יִבְלְבְבָהָ לַעֲשֶׁהָי: (ס)

וֹאָט_בוֹבֶה: ((בּיּמִי) בְּחַיִּים וְאָּח־הַשָּׂוֹב וְאָח־הַשָּׂנֶה שנימי רְאָה נָתָהִי לְפַּנֶּיוּ הַיּוֹם אָתַר הַוֹי דִּיהַבִּיה הֵדָּטָה יוֹמָא דִין

אַשֶּׁר אַמָּה בָּא־שָּׁמָּה לְרִשְׁמָּה: לְתַּמֶּן לְמֵירְתַה: بجرب بمثر هِجْنْه جِهْدٍ٩ ווופטוו וממפּסוו וטווט ובבוט ڶڬۿ۬۬ڟ۪ۮ מֹאֵוָטַיוּ ĊĹĊĸ ⁹¹ אָנוַ_יְרוַנְר %<u>\</u>يرك

> خطك بخدم تغمك 4は点し אָבו טַׁלַבּוּג לַמִוּמָבֹא בּוּוֹ

> 正な: מַפּבוּשָא היא מִנְּדְּ וָלָא בַחִיקָא אָבוּ טַפּּׁלֵיגְעַשׁאַ בַּבָּאָנָא

> <u>װְשְׁלְתְּלָּא יְתַרְ וְנָהְבְּרְוּיִי</u>

יְתַבּי וְנַמְבָּדְנַה: נמא נוסבע בלא נוְאָלִאלּמֹלֹא למומר מן ואבר לגא למובר

בפומף ובלבף למעבריה: ⁺¹ בּ'. בַּרְרָב אַבְּ'וֹב בַּבַבר מָאָר אַבי קריב לַך פּהָנִמָא לַהְדָּא

ווֹט בֹמִטֹא: יָת חַיִּי וְיָת שְׂבְּׁתְאׁ וְיָתֹ מוֹתְאֹ

וֹן אֶלְטִוּ בַּאַרְעָּא בַּאַטִּ מְלָיִרָ בּאובׁבוֹן أأكأأ كَلُـٰتِرِينِ، לְבְּׁבִּׁע לְמִנְעִם זִּע וֹג אֶלְטִוּ לְמִּטִּׁנִּ אַשֶּׁר אָנַכָּי מְצַּוְּדְּ הַיּוֹם לְאַהַבְּר בַּצִּנָא מָפַפַּיר לָר יוֹמָא דִין

> all thy soul. thy God with all thy heart, and with the law; if thou turn unto the LORD which are written in this book of commandments and His statutes the Lord thy God, to keep His if thou shalt hearken to the voice of

hard for thee, neither is it far off. command thee this day, it is not too

For this commandment which I

and make us to hear it, that we may us to heaven, and bring it unto us, spouldest say: 'Who shall go up for It is not in heaven, that thou

may do it?' us, and make us to hear it, that we over the sea for us, and bring it unto thou shouldest say: 'Who shall go Neither is it beyond the sea, that

thou mayest do it. in thy mouth, and in thy heart, that But the word is very nigh unto thee,

life and good, and death and evil, See, I have set before thee this day

whither thou goest in to possess it. God shall bless thee in the land live and multiply, and the LORD thy and His ordinances; then thou shalt commandments and His statutes 16 His ways, and to keep His love the LORD thy God, to walk in in that I command thee this day to

- מ), ומרד במטמוניום, מכוסה, חבושה בטמון: (דו) לא נפלאח היא ממך. לא מכופה היא ממך, כמו שנאמר פי יפְּלָא (דברים יו, ח), אַבי יִמְפַבַּי, וַמַבֶּד פְּלָאִים (אֿיכה אָ,
- (בו) לא בשמים היא. שללו סימס נשמיס סיימ לריך לעלות המריס וללמדס (עירונין נה.):
- (+I) בי קרוב אליך. המורה נמנה לכם בכתב ובעל פה:
- (15) את החיים ואח המוב. וס מלוי נוס, אס מעשה מוב הרילך מיים ואס מעשה רע הרילך המום, והכמוב מפרש והולך
- (16) אשר אנכי מצוך היום לאהבה. סרי סמונונו מלוי: וחייה ורביה. סרי סמייס:

אַבונים נעַבּדְקָם: لْبُدَابُ لِيَامُ فَالْرَبُ كُمْ خَيْرُتُ لَا يُصْمَعُ لِيَحْدِيدَ خُمْمُنَا مَجْمَةً * لِيَامُ فَي נאם וֹפֹּנִי לְבַּבְרֵנְ וֹלָאִ עֹהֻּלְוֹת וֹאִם וֹטִפּּנִּוּ לְבָּרַנְ וֹלָאִ טַׁמַבּּוּלְ

تَرْبُدُا كِجُنَّهُ שُوْلًا كِانَهُوْلًا: הַאָּבְעָה אַשֶּׁר אַתְּּה עַבֶּר אָתַר אבעון לא־תַאַריבון יָמִיםׂ עַל־ -

خَيْدَ إِيَّادُكُ الْمُعْلِدُ الْمُعِلِي الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعِلَدُ الْمُعْلِدُ الْمُعِلِدُ الْمُعِلِدُ الْمُعْلِدُ الْمُعِلَدُ الْمُعِلَدُ الْمُعِلِدُ الْمُعِلِدُ الْمُعِلِمُ لِلْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلَمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمِ الْمُعِلِمُ الْمُعِمِ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ لِلْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ ا بظتائغ ختيب خقما فنأثب ئىن، خۇزىك يەخلۇپ ئىظىرى ਹੁਹ;ੰ,□ העדהי בבם היים אָת־השָׁמָיִם

וֹלְנֹגֹּלִב לִעָּע לִעִם: (פּ) كَيْحِتْنَكَ كَيْخُلُتُم كَنَيْنُكُ מַּלְ הַאָּבְׁלָּה אָּמֶּרְ נִשְּׁבָּת יְהוָיָה ىلاي سَرْبِكِ لَيُجْبُكُ نَصْبِكَ خَمْنُكُ لَا يَعْبُكُ لِللَّهِ لَكُنَّا لَا يَعْبُكُ لَا يُعْبُكُ ل ﴿ كِهُمْمَ خُطِكِهِ نِكِلَّكُمُ لِي خَيْرِ خَيْرِ לַאַהַבְּּהֹ אָת־יָהוְיָה

لنخكندل:

خَيْرِ لِيَاكِ : וֹבְבְּנֹא לְמִיתַּלְ לְטַמָּוֹ יומין על אַרְעָא דְאַהָּ עָבָר מולג שולגון לא שולכון עׁנּגְּעָׁם עַּנְּגָם בָּג אַבְּעַ עַנְּגָעָ, לְכָּגָן נִתָּאָ בֵּגן אָבָּג

אַט יִבְנָד: וֹטֹטַבְׁהֹּג בַבוֹנג בַבגב בַנגבוּג ניבני שבמה ברבו ילומיו שְׁמִנְא וְיָה צַּרְעָּא חַנִּי וּמֹוֹהָא אַסְבוּידִית בְּכוֹן יוֹמָא דֵין יָת

למשו להון: ואוָבוּט יומָבּ לִמָּטַב מַּל לְבַּוֹלְמָיִנִי אָבוּ, צִינּאָ עַוֹּגִּיּ にくおけざして كْمُلْسَتِ ثَنْ لَا يُظْكُلُونُ فَعَالَمُ فَيُعَالِّهُ فَيَعَالُوا فَيَعَالُوا فَيَعَالُوا فَيَعَالُوا فَيُعَالُوا فَيُعَالُوا فَيَعَالُوا فَيَعَالُوا فَيَعَالُوا فَيَعَالُوا فَيَعَالُوا فَيْعِينُ فِي الْعِيْمُ لِلْمُلِيلُوا لِلْعُلِيلُوا لِلْعِيْمُ فِي الْعِلْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي الْعِيْمُ فِي

> serve them; away, and worship other gods, and 17 wilt not hear, but shalt be drawn But if thy heart turn away, and thou

Jordan to go in to possess it. whither thou passest over the prolong your days upon the land, 18 shall surely perish; ye shall not I declare unto you this day, that ye

thou and thy seed; choose life, that thou mayest live, blessing and the curse; therefore before thee life and death, the against you this day, that I have set I call heaven and earth to witness

give them. Abraham, to Isaac, and to Jacob, to LORD swore unto thy fathers, to mayest dwell in the land which the the length of thy days; that thou 20 unto Him; for that is thy life, and hearken to His voice, and to cleave to love the LORD thy God, to

HaShana. de Hafrand is Isaind 61:10 – 63:9 on page 177. This Hafrana is read on the Shabbat before Rosb

i@L%4: ה האלין עם בל ישְׂרָצֵל: וּאַוֹל מֹשֶׁה וּמַלֵּיל וָת פִּהְנְמִיָּא

words unto all Israel. $\mathbf{X}\mathbf{X}\mathbf{X}\mathbf{X}$. And Moses went and spoke these

- (קו) ואם יפנה לבבך. הרי הרי הרי
- (18) כי אבד האבדון. סרי סמות:
- ועל זה נאמר ה' מְנָם מֶלְּהְי ְרִיֹםִי שַׁמֶּה מּוֹתִיךְ גּוֹבְלִי (מהלים מו, ה), הנחם ידי על גורל העוב לומר אם זה קח לך: לכס שמבמרו בחלק החיים, כאדם האומר לבנו בחר לך חלק יפה בנחלחי, ומעמידו על חלק היפה, ואומר לו אח זה ברור לך, אם מדמס, אמס, צאס זכימס מקצלו שכר ואס מעאמס מקצלו פורענומ, על אממ כמס וכמס: ובחרה בחיים. אני מורס והעלמה שעורים, ומה אלו שנעשו לא לשכר ולא להפסד, אם זורין אין מקבלין שכר ואם חועאין אין מקבלין פורענות, לא שנו (קסלם א, ס), סממכלו בארץ שבראמי לשמש אמכס, שמא שנמס מדמס, שמא ורעמס אומס ולא לממס, או שמא ורעמס מעיס לשמש אמכס, שמא שנו את מדמס, שמא לא עלה גלגל ממה מן המזרח והאיר לכל העולם, כענין שנאמר וְזָרַח הַשָּׁמָשׁ וּבָא הַשְּׁמֶשׁ המרימי בכם בכל ואת. דבר אחר העידותי בכם היום את השמים וגוי, אמר להם הקב"ה לישראל, הסחכלו בשמים שבראתי (91) העדתי בכם היום את השמים ואת האדץ. שהם קיימים לעולם, וכאשר מקרה אתכם הרעה, יהיו עדים שאני

לא עַעַּלְר אָנַר הַנְרָרָן הַנָּרָי לַצָּאַנוּ וְלַבְוֹאַ וֹיִהוְּהוֹ אָמָּר אֶלַיּ שְנְה אָנִכִי הַיּוֹם לא־אוּכָל עִוֹד -ررْبُور بِحَرْبُه قِلْ مَهُدِ رُوْضُرُنه ا

ביבין: אָמָר לִי לָא טִמְּבָר יָּט יָרְיְּבָּנֹא זכוק מוד לְמִפַּל וּלְמִוּמַל וֹנוֹ הְאֹנוֹ אַנֹא ווָמֹא בון כִוּט אַנֹא וֹאַמֹּר לְעוִן בַּר מִאָּע וֹמֹמָּנון

Thou shalt not go over this Jordan. in; and the LORD hath said unto me: day; I can no more go out and come 2 hundred and twenty years old this And he said unto them: 'I am a

مِحْد خُطْرُنك حَيْجُهُد يَحْدُ نُعِيْدِ: מקפניף וירשְמָח יָהושָׁעַ הָרּאַ ַ הְוּאַ־יַשְׁמְיִר אָת־הַגּוֹיָם הָאֶכֶּה رِبَرُب هُرَبُرَة بِرَبِهِ؛ فَجِد جُهِزُبِهِ

מֹבו שבמו במא במבוב וו: שבת בולינון ובישוע הוא וֹמֻוּבֵּו וֹטַ מֹּטִׁטִּוֹא בַשִּׁבְּוֹן כִּוֹ ין אֶלְהָרְ הוא עָבָר הֶדְמָרְ הוא

LORD hath spoken. he shall go over before thee, as the shalt dispossess them; and Joshua, nations from before thee, and thou before thee; He will destroy these The Lord thy God, He will go over

לְסִיחִוּן וּלְמִּוּר מּלְבֵּי בַאֵּמִירִי לְסִיחוּן וּלְמִוּר מּלְבִי אֵמוּנִאַי וְשְּׁשְׁה וְהֹוְהְ לְהָם כַּאֲשֶׁר שְשְׁה

نْجُهُدَمْدِبِا كُمِّيةِ، نُفْدِبا: וֹנֹמְבוֹע נֹוֹ לְעוָן כֹּמָא צַמְּבֹע

their land; whom He destroyed. kings of the Amorites, and unto He did to Sihon and to Og, the And the Lord will do unto them as

: ۩ػڶڰ לַהֶּם כְּלֶּלְ הַמִּגְּנְוֹר אֲשֶׁר צִנִּיתִּי בַּרוֹן بزغزت نبزب خودچه بپوشریت

ひさざいしゅう أنظفنينا لأكلقيصا ليتغضينا Be strong and of good courage, fear commanded you. commandment which I have

them according unto all the

before you, and ye shall do unto

And the Lord will deliver them up

تَلْقَكُ لَا لَا يُعْ تَمَاثُكُ: (٥) אֶלֹהֶיף הְרִיא הַהֹלֶךְ עִמְּף לָא אֶלְהָרְּ מִימְרֵיהִ מְנִבּר בֵּנְמָרְ שׁוֹעַׁנּ וֹאִמְבָּנִ אַּכְשַׂנִבֹּאַנּ וֹאַכִּ שַׁעַפּּנּוֹהִגְמִנּלָאִ שֹׁבַשׁׁנִי

\$\langle i\hatatelle i\hat

thee, nor forsake thee.' doth go with thee; He will not fail the LORD thy God, He it is that 6 not, nor be affrighted at them; for

עּנִיוֹם: יְהְנֶה לַאֲבֹקָם לְתָה לְהָם וְאַמָּה تَبْتِ هُمْ لِيَهُدُا هُمُ لِي ثَمْتُم مُوْلِم مُؤْلِم لِينَا كُهُدُمْ لِأَكْدَاتِ لِيُ נְאֶמֶץ בֵּי אַמְּה מְבוֹא אָת־הְעָם וִעִּילִם אֲרִי אָמְ מִיעוֹל עִם (ははいび) عَرْبَهُۥ هَجُرِد خُمْدَاً، خُمِ_نَمُلُهُمِي لِلَّآلَا جَرِبِ خُمْدَا، خُمْ نَمُلُهُمْ فَكَاهَ يرجرني منهد جردانهن يغهره

يتېوډډم چمنې: לאַבְהָהְהָהוֹ לְמִתַּן לְתִוּן וֹאַהָּ יקרא משָה ליהושוע וַאָּמַר

them to inherit it. to give them; and thou shalt cause LORD hath sworn unto their fathers people into the land which the courage; for thou shalt go with this 7 Israel: 'Be strong and of good said unto him in the sight of all And Moses called unto Joshua, and

- ולבוא בדברי מורה, מלמד שנקממו ממנו מקורות ומעינות החכמה (שם): בְּבְּׁבְּׁמְּה עֵינוֹ וְלֹחׁ נֶם לֵּחֹה (דבריס לד, ז), חׁלֹחׁ מהו לחׁ חובל, חֿיני רשחי, שנטלה ממני הרשוח ונחנה ליהושע. דבר חֿחר, ללחֿת זפו פירוש לא אוכל עוד לצאם ולבוא לפי שם' אמר אלי: - לא אוכל עוד לצאח ולבוא. יכול שמשש כחי, מלמוד לומר לא (ב) וילך משה וגר אנכי היום. סיוס מללו ימי ושמתי, ניוס זס וולדמי וביוס זס למות (סומס יג:): וה אמר אלי.
- (a) לא ירפך. לא ימן לך רפיון להיות נעוד ממנו:
- כרמס, סכל מלוי בך, עול מקל וסך על קדקדן, דַּבָּר מֿמד לדור ולמ שני דַּבָּרִיס לדור (פנסדרין מ.): דעמן ועלמן, אבל הקב"ה אמר ליהושע פי שַׁמָּה מָבִיח אָמ בְּנִי יִשְׁרָמֹל אָל מְבֶּלְ אֲבֶׁל יִשְׁבַּעְמִי לָהֶם (לקמן פסוק כג), מביא על (ע) בי אחה חבוא אח העם הזה. فَבֵי פַּמְּ מַעוּל עַס עַמֶּל סְבֵין, משׁס חמר ליסושע, וקניס שנדור יסיו עמך, סכל לפי

זּהוֹבּוֹבׁ לַאָ טִּינָא וֹלַאָ טַטִּטִי ابازر برفه ج% ياچه رځې ניהנה היאו ההצף לפְּנֶיף היא

: اےٹنٰٹ ולא ובשלפנ לא טבשל ולא בסעדה לא ישבקנה ווי הוא מְדַבַּר בֶּדְשָׁהְ מֵימְבוֹה

thee; fear not, neither be dismayed.' He will not fail thee, neither forsake 8 before thee; He will be with thee, And the LORD, He it is that doth go

لَّهُم خُم الْحَالَةُ نَهُلُمُّمُ: הַנְּשְׁאָרִם אָת־אַרְוֹן בְּרֵית יְהְוָֹה דְּנְּשְׁלִין יִה אַרוֹן קִנְשָׁאַ דִּיִיָּ ַ זְיִּטְׁלְּעַ אֶּבְ_עַבְּעַבְעַבָּעָנִיםְ בַּנִיּג בַוְיִּ ניְכְּחָב מֹשֶׁהֹ צֶת־הַמּוֹרֶה הַוּצִּתֹ

ילְכָּלְ סְבֵּי וֹמִּבְאָּלְ: ווטפע לכינוא פון לוו וכְתַב מֹשֶׁה יָת אוֹרָיָתָא הָדָא

the elders of Israel. COVERANT of the LORD, and unto all of Levi, that bore the ark of the delivered it unto the priests the sons And Moses wrote this law, and

בְּחַלְ הַסְּבְּוּת: שֶׁבַע שְׁנִים בְּמִעֶּר שְׁנָת הַשְּׁמִפֶּה רניעי ווצַו משָׁה אוֹתָם לֵאמָר מַקַּץוּ

בְּמְׁמִּמְׁטִּא בַּנִוּא בַּמָּמַבְּיָּא: מסוף שְבַע שְּנִין בּוֹמִן שִּמִּא ופַקוד משָה יָהְהוֹן לְמֵימִר

release, in the feast of tabernacles, years, in the set time of the year of osying: 'At the end of every seven And Moses commanded them,

when all Israel is come to appear

ثَرُّد خَٰذٍ نَمُلَعُٰذٍ خُغُنَّرَيُّاتِ: יִבְּחָר מִקְרָא אָת־הַתּוֹרֶה הַנָּאָת بالم المحالية المحال בְּבָוֹא בְּלְוֹאָנִי אָנוֹ אָנוֹ אָנוֹ אָנוֹ אָנוֹ בּ

ئىشىئىدىدا: äζĽĿ ロガビルメ בְּמִימִי כְל יִשְׂרָאֵל לְאִמַּחִוֹאָר

their hearing. shalt read this law before all Israel in place which He shall choose, thou Defore the LORD thy God in the

אָנוַ כְּלְ יִּבְרָוֹ, וַנוּוָנָר וַוּאָנו: יְהְנָה אֶּלְהֵילֶם וְשֶׁמְרָוּ לַעַּשׁוֹת ילְמָּמָן 'וֹלְמֶּבְוּ וֹנִירְאִנְ אָטַר בַּיִּנְלְפּוּן خشمتاك خرتيزا ישָׁמִמְנִי בָּדִיל בן וְהַנְּשִׁים וְהַשַּׁךְ וְגֵרֶהְ צִּשֶּׁרְ וִשְּּכְּלֵא אָת־הַעָּׁם

כֿל פֿטַגמי אוָרַיִּטָא הָרָא: אָלִנַכּוּן וֹיִמְבוּוּ לִמְמְבֹּר זִנִי للاديك

words of this law; God, and observe to do all the may learn, and fear the LORD your that they may hear, and that they thy stranger that is within thy gates, the women and the little ones, and Assemble the people, the men and

ರ್ಗಳಿಗೆ (ಡ) عَرَات عِن لِنَا مُقَلِّ الْمُقَالِ مُحَدِّرًا مُقَالًا مُحَدِّرًا هَقْط بَارْبِ مَرِـ ثَهَٰلُمُ لِا هُمُلِا كَيْرَيْرِا ݣْݣْرْتْدْرْتْ خْدْلْتْنْدْتْنْدْتْ كْيْمْدْ كْخْرْتْدْرْلْ מ"כ במול וְלְבְיֹלִידִי לִיִרְאָה אָנוַ יְהְוָה וְיִילְפּוּן וּבְנֵיהָם אֲשֶׁר לֹא יָדְעֹי יִשְׁמָעוֹ וּבְנֵיהוֹן דְּלָא יָדַעוּ יִשְׁמָעוּן

the Jordan to possess it.? ye live in the land whither ye go over fear the LORD your God, as long as 13 not known, may hear, and learn to and that their children, who have

(9) ויכחוב משה וגר ויחנה. כשנגמרס כולס נמנס לבני שבעו:

- בס, בקליר של שביעית סיולא למולאי שביעית (ראש השנה יב:): (10) מקץ שבע שנים. בשנה כאטונה של שמעה שהיא שניה שמינית, ולמה קורא אותה שנת השמעה, שעדייץ שביעית נוסגת
- מן שפיו עושין בעורה: (II) חקרא אח החורה הזאח. סמלך סיס קורל ממחלת אלס סדבריס, כדאימל במסכם פועס (דף מל.), על בימס של
- (שני) האנשים. ללמוד: והנשים. לשמוע: והשף. למס בלו, למח שכר למביליסס (הגיגה ג.):

(114)

דָאָבֶל מוִמֶּר: ניקר משה ויהושע נוקיצרו וֹשְׁטַׁנֹּאַבַּׁוּ בַּאָשַׁב מוָמֹּע נֹאָּגּוֹנָׁוּ וְמֶּוֹשַׁ לְמוּוֹתַ לִוֹנֵא אָּנַדַיְנְוּשִׁעַּ رِ بُحَمِّد بُدِيْدٍ جُحِ مِنْ مِد تِنَا كُذُ خِن

נאטמער במשכן זמנא: נאַפַקדניה נאַנל משָה ויהושוע יוטף למטת קבי נת יהושיע וֹאַמֹּר וֹיִ לְמָמֵּר הַא לַרִיבוּ

the tent of meeting. went, and presented themselves in charge.' And Moses and Joshua meeting, that I may give him a Present yourselves in the tent of 14 thou must die; call Joshua, and Behold, thy days approach that And the LORD said unto Moses:

בַּאָבַק: וֹנֹהֹלָּנְ הַשִּּׁנִּבְ עַמְלֹּוֹ הַלְבַפָּׁטַע בַּהֹּלָּנֹא וֹלֵם הַשִּּּבָא בַהַּלָּנָא הַלְ ניבא יהוָה בָּאָהֶל בְּעַּמָּנִּה עַנְיָּוֹ

בוני אַמו בּנשׁי אָמִי: לטבו וֹהֹוֹבַנוּ וִנִיפֹּנְ בְּאָבֶא אַמֶּב בִּיאַ בָּאַבְאָמָבו ַ הַּנְּה וְזְּנְהוֹ אַהַבֵּיו אֶלהַי נַכַּר ⁹¹ מכר מם אָבְנוֹנִ וֹלִם בֹמָם וַיַּאַמֶּר יְהוָהֹ אֶל־מֹשֶׁה הַנְּּדְּ

מְצְאָנִוּ הַבְּעִוּנִי הַבְּעָנִי הַבְּעָנִי בְּעָבְּעִי: ובא הלג פויאון אָלוהי בְּקרָי בְּקרָי בבוט וֹגֹנוט וֹאַמֹר בּיִּוֹם הַבוּיִא וֹבְיָנְהַ כְאֶּכֶבְ וּמִּגֹּאָבוּ בַמִּנִי י נְגְּזַבְטֵּיִם וְהָסְמַרְאִׁי פָּנָי מֵהָם ĖĻ Ŭ:↓□_ĽĽ!X

בַּי פְּנְׁה אֶלְ־אֶלְהַיִּם אֲחַרִים: تبيع مُح چُح بَرِعِد لِجَهْد لِهُمْد مُهُبِد וְאָנְכְׁי תַסְמֶּר אַסְמָיר פָּנִי בַּיַּיִם

₩ לי השיבה הואת לער בבני שימַה בְּפִיהָם לְמַעַן הִּהְיָה־ פּוּ עַנְאָע וֹכְמֶּבְע אָעַבְּבָּנִי וֹמֶבְאָב וְעַּמְּה כִּהְבָּוּ לְכֶם אָת־הַשִּׁירֶה

> שׁבֹת תֹמִכֹּנֹא: נאטול, וו במהפולא במשולא

برفالدا: וישברן אָם אַבְּבַבְים וּיקום עַּנָּא הָבַין וַאָּמָר יִיַ לִמְשָׁר הָאַ אַהַ שְּׁכֵּיב

בונו הבהנו בוהלא באבון: עלא מגלית שכינת אלהי くはごり

בּשׁב מַבְּנִים בּשׁבּים מַבְּיבּים בּשׁבּים בּשׁבּים בּשׁבּים בּשׁבּים בּשׁבּים בּשׁבּים בּשׁבּים בּשׁבּים בּשׁב tádk Látli ŠĽi kúštiki מלעון במבנא מכן ככן נאָלא סַלְלֵא אָסַלָּגַע הָּכֹּוֹנִינַ

ושָׁבַאָּב שָּוֹנִע בפּוּמָעוּן בָּדִיל שוּהְבּטִשׁא טִבא נֹאַלָפַע לָבֹנֹי

> cloud stood over the door of the in a pillar of cloud; and the pillar of And the LORD appeared in the Tent

> which I have made with them. forsake Me, and break My covenant they go to be among them, and will foreign gods of the land, whither rise up, and go astray after the with thy fathers; and this people will Behold, thou art about to sleep And the LORD said unto Moses:

because our God is not among us? not these evils come upon us that they will say in that day: Are troubles shall come upon them; so devoured, and many evils and face from them, and they shall be forsake them, and I will hide My against them in that day, and I will Then My anger shall be kindled

turned unto other gods. shall have wrought, in that they are 18 that day for all the evil which they And I will surely hide My face in

against the children of Israel. this song may be a witness for Me of Israel; put it in their mouths, that you, and teach thou it the children Now therefore write ye this song for

(14) ואצונו. ולזרונו:

(16) נכר הארץ. גויי המרן:

(17) והסתרתי פני. כמו שליני רולה בלרמם:

(19) את השירה הואת. קַמַּוִיני קַשְׁמַיִס (לקמן לב, ה), עד וְכִפֶּר מַדְמָהוֹ עַמּוֹ (שֹם מג):

וֹנֹאָקַנּוּנְ וְנִיפֹּב אָטַ_בָּבונִינִינִי: אָבַאָבנוּם אַטבום וֹהַבֹּבוּם بلجم لغذد لمُحَم للمّا بغيْد (מַנְיִּמִיּ) נְשְׁבְּׁמֵּטִּי לְאָבְּטִּיִּוּ זְבָּתְ שִׁלְּבִּ

نېچېږ: خَمْرُكُ مُحْرَبُونَ هُرِينَكُمُ لَا يُهْرَا יַּצְרוֹ אֲשֶׁר הָוּא עַשֶּׁה הַיּוֹם מֹפַּׁג זַבְאָנ כַּג גַבַּאָטג אָנוַ_ עּנְאָט לְפַּנִיוֹ לְמָּע בָּי לָאָ טַמָּכַּט , רבות וְצְרוֹת וְעְּנְמְה הַשִּׁירָה וְהַנְּה בֶּי־הִמְצֶּאוֹ אֹתוֹ רָעַוֹת

i₩L%< בּנִים הַהָּוֹא וַיִּלַמְּדָה אָת בְּנֵי הְדָא בְּיוֹמָא הַהוּא וְאַלְפַה נַיְכְּחָב מֹשֶׁה אֶת־הַשִּׁירֶה הַוּאָת יְּכְתַב מֹשֶׁה יָת חִּישְׁבַּחְחָא

: ئاڭتى נְאַבּּגֹּטִּגְ לְנִיִם נִאָּנְכָג אָנִינִע خُتْلَ نَمُلَةِم هُمِـنَهُلُا لَهُمُلِـ בּ חֲזַק נָאֶמֶץ בֵּי אַמְּה מְּבִיאֹ אָת־ וּוְצֵּוּ אָת־יְהוֹשְׁעַ בִּן־נוּן וַיֹּאִמֶר

בֹבְרֵי, בַשִּוְבֶּבְרַבַּנְאָט מַּלְבְסְפֹבּר יִטְ פִּטְּנְתָ, אִנְבִּיְטָאַ בַּבָּא מַלְ

אַבוּוֹ בְּבִית־יְהַנְה כֹאִמָּר: שניתי ניְצָּרְ מִשְׁהַ אָתְ־הַלְיִּלְים נְשְׁאֵרְ וּפַקּיד מֹשֶׁה יָת לֵינְאֵי נְשְלֵי

جَيّل: יְהְנָה אֱלֹהֵיכֶם וְהִיָּה־שֶׁם בְּךָּ oz וְשְׂמְהָהַם אָטָוּ מִצָּיִר אֲרָוֹן בְּרִיתַר

> נישנון נת קנמי: נופלטנו לטון נובגונו פבמי ווטפוו פער מענה עממיא أتنخدنا أنفخمنا ننظفظنا לאָבְהָהְהָה עָּבְיּה עָּבְרָה עָבְיּה אָבׁוּ אַהְּילְפּוּן לְאַבְׁהֹא בַּלּיִימִית

> לְאַּבְׁמֹא בַּלַיִּימִינוּ: וומא בון מד לא אַמִילְנּוּן שות, ואו באנון הלבון טטוא. מפָם בּוֹנעוָן אָב, נַבָּי הָדָא מָדְמוֹהִי לְסָהִיד צָּבִי לָא סּגּיאָן וֹמְקוֹ וֹמְחָיִר מוּשְׁבַּוֹמָא ונבי אָבו וֹמֹבֹמוֹ זֹטַבוּוֹ בּימָּוֹ

יפַּבּיר וָת יְהוֹשׁיעַ בַּר נוּן נַאָּמַר

לבין ימיקרי יהי בּסְעַּרָה: בו וֹמְבֹאָן לַאַּבֹּלֹא בַּלוּוֹטִוּטַ שַׁכַּל וֹמִילַם אָבוּי אַשַּׁ שַּמִּיל יָּע

ספְּרָא עַר דִּשְׁלִימוּ: בַּ זַיְהָיו בְּכַלְוֹת מֹשֶׁה לְבְחָב אָת־ זַהַנָה כַּר שִיצִי מֹשֶה לְמִכְתַב

אַרוֹן בְּיִמֹא דַּיִין בְמִימַר:

ځك ځفنىد: לומא בון אלביכון וובו שמו וקשוון ימיה מסטר צרון לַלְטַ אָּט סַפֶּר הַשַּוֹרָת הַנְּיָר סַבַּוּ יָה סִפּרָא דָאוֹרָיָהָא הָדֵין

> and despised Me, and broken My unto other gods, and served them, their fill, and waxen fat; and turned honey; and they shall have eaten 20 their fathers, flowing with milk and into the land which I swore unto For when I shall have brought them

into the land which I swore.' now, before I have brought them their imagination how they do even mouths of their seed; for I know it shall not be forgotten out of the testify before them as a witness; for upon them, that this song shall many evils and troubles are come then it shall come to pass, when

covenant;

day, and taught it the children of So Moses wrote this song the same

be with thee.' which I swore unto them; and I will the children of Israel into the land good courage; for thou shalt bring a charge, and said: 'Be strong and of And he gave Joshua the son of Nun

they were finished, words of this law in a book, until 24 had made an end of writing the And it came to pass, when Moses

the LORD, saying: 25 that bore the ark of the covenant of that Moses commanded the Levites,

against thee. that it may be there for a witness covenant of the LORD your God, 26 by the side of the ark of the Take this book of the law, and put it

(20) ונאצוני. וסכעיקוני, וכן כל ימוץ לשון כעק:

זו סבמסס לישראל שאין מורס משמכחת מורעס לגמרי (שבת קלת:): (12) ועוחה השירה הזאח לפניו לעד. שהמרימי צו במוכה על כל המולחו מומו: כי לא חשכה מפי זרעו. הרי

(23) ויצו אח יהושע בן נון. מוקג למעלה כלפי שכינה, כמו שמפורש אל הארן אשר נשגעמי להם:

יְהָנְה וְאָּךְ כִּי־אַחָבִיי מוֹהָי: ַ אַמְּבֶּם עַיּוֹם מַמְּבָרִים בַּוֹמָם אַם. حم עְרְפְּוּ תַקּשָׁת תֵן בְּעוֹדֶנִי חַי בּׁ אַנְבַּׁי יָדַהְּמִי אָתַ מָּרָיִּלְּ וְאָתַ

בוניתן בדם ין ואף בתר בוו מֹפֿבון וומֹא בון מֹפֿבֹבון וֹנִים לַבְבְּבַבְּ לַהְּגֹא בִיא מָּב בַּאַנֹא אָבׁוּ אָלֹא וֹבֹּאֹלָא זֹט סַבַּבְּנוּטַבַּ

how much more after my death? rebellious against the LORD; and alive with you this day, ye have been stiff neck; behold, while I am yet For I know thy rebellion, and thy

וֹאָהַגֹּבִי בָּם אָעַרַהַאָּמָנִם וֹאָעַ בְּאַנְיִנְיִם אָט עַבְּבְרָנִים עַאָבֶּלָע בַּרָמִיהוֹ יָה פּּהְנָמִיָּא הָאַבְּיוֹ מפמיר שְׁבְּשִׁיבֶם וְשִּׁמְבִוּכָם וֹאָבַבְּבָרֵה שִּׁבְשִּיבוּן וֹפְּרָבִיכוּן וֹאָמִבִּילִ

וַאַסְהֵיד בְּהוֹן יָת שְׁמַנָּא וָיָת אָלָּי, אֶטַבּלְקְוַלֵּדֶרָ בּׁנִנְחָנִּ לְזְטִׁי, זְטַ בֹּלְ סִבֹּי

against them. and call heaven and earth to witness may speak these words in their ears, your tribes, and your officers, that I Assemble unto me all the elders of

نترگם: בְּמִנְנֵּ יְרְנְבִי לְחַלְּמִּיִסְׁוְ בְּמִתְּמֵּֽׁם בירוקעיייי **ぷ**ぱ_���ゟ וֹשׁבְאַנו אַנוֹכָּם נוֹנִהַנוְ בַּאַנוֹנַיִנוּ בּבוּב אָמֶב גּוּנטִג אָטַבֹּם עַהְּעִינוּ עַהְּעִינוּ וֹסְבְּעֵים מִּן אָבִי עַבְּלָא טִּעַבְּנוּ וִיִּסְׁמֵוּן בּׁג גֹבְהֹטֹג אַנוֹבֹג מוְטֹגְ בֹּגַ אָבוּג גֹבֹהֹלֵא בֹּטֹב בּאָמוּנִי

וּטֹמֹבת וֹטֹכוּן בֹמִטֹא בֹסוּל מן אורָהָא דְפַפַּירִית וָהָכוֹן

'sbnsh Him through the work of your in the sight of the LORD, to provoke because ye will do that which is evil befall you in the end of days; have commanded you; and evil will 29 turn aside from the way which I will in any wise deal corruptly, and

For I know that after my death ye

הַנְּאָת עָר הַמְּם: (פּ) בְּבָא עַר דִּשְׁלִימוּ: השירה דישראל יח פחגמי חישבחהא קייי ויִדְבָּרְ מִשְׁה בְּאָוְנִי כְּלְ־קְתַלְ וּמִלֵּיל מִשֶּה קֵדְם כְּלְ קְהָלְא

this song, until they were finished: othe assembly of Israel the words of And Moses spoke in the ears of all

parsha is combined with Witzavim, read the Haftara for Witzavim on page 177. The Haftarah is Isaiah 55:6 - 56:8 on page 179. This Haftara is read on Shabbat Shuva. When this

.191 9grd For brevity, the layout of the Song of Moses is not noted bere. For the proper formatting for this passage, see

כּ וֹטֹמֵׁמֹמ בֹאֵבֵׁן אֵמֶבוּיַבֶּׁנִי 口受点にロ המזינו האורבה

אַבְעָאַ מִימָבי פּוּמִי: אַבּוּי שְׁמַנִּא וֹאָמַבִּיל וָהַשְּׁמַנִּע

words of my mouth. speak; And let the earth hear the Give ear, ye heavens, and I will

IIXXX

- דף סים בולע מן סאכון מבחוץ ושם סים מונח, ויש אומרים מלד סלוחות סים מונח בחוך סאכון: (as) לקוח. כמו זכור, שמור, סלוך: מצד ארון בריח ה׳. נחלקו צו חכמי ישראל צבצה צחרה (יד:), יש מסס הומריס
- אמר, אבל לשמיס ולארך לא אמר, ועכשיו בא לומר האזינו השמיס וגוי: ואשידה בם את השמים ואת הארץ. ואס מאמר סרי כגר סעיד למעלס פעילקי גָבֶס פַיּוֹס וגו' (לעיל ל, ימ), סמס לישראל יסושע עליסס, ואף בחייו נגנוו קודס יוס מומו (ס"א ביוס מומו), לקייס מס שנאמר, ואין שַׁלְמִוֹן בְּיוֹס סַמָּנָה (קסלה ה, ה): (82) הקהילו אלי. ולה מקעו הומו סיום במנולרות להקהיל הם הקהל, לפי שנהמר עַשֵׁה לָךְּ (במדבר י, ב), ולה השליע
- (יסושע כד, לא), מכאן שמלמידו של אדס מביב עליו כגופו, כל זמן שיסושע מי, סיס נכאס למשס כאילו סוא מי: (92) אחרי מותי כי השחת תשחיתון. וסרי כל ימות יסושע לה סשתיתו, שנהמר וַיַּעָבֹר יִשְׁרָהֵל הֶה ס׳ פֹל יָמֵי יְסוֹשָׁעַ
- (1) האזינו השמים. שאני מתרס בסס בישראל, ותסיי אתם עדים בדבר שכך אמרתי לסס שאתם מסיו עדים, וכן ותשמע

וכבלים גַּבִיבְּהֶמֶבּי אֹמֹבְעֹי כֹמִמֹנִבם הֹבִיבַיְמָא

۲۸۲۳: י כָּי שָׁם יְּהַנְיִׁר אֶלֵנְא עַבִּי נְבֵי אָבִי בַּשְּׁמָא גַּיִי אָנָא מִצְּלִי תַבִּי

הָנֵג גּנִגל נְנְאָ*ב* בְּנִא: בבלו מהפס אל אמונה ואון עַבּוּרְ מַמָּוֹם פַּמְּלְוִ כָּי כָּלְ_

משמ יפולטל: , שׁחָת לֶוֹ לְאׁ בְּנְיֵוּ מוּמָם דְּוֹר חַבִּילִוּ לְחֹוֹן לָא לֵיה בְּנִיּא

غثك بنيع مُمُكِ تَنْحِثُتُكِ: לבל וְלָאִ שַׁכְּיִם שַׁלְנִאַ בִינּאָ אָבָּנִבּ שַׁכִּנְתִּי שַׁלָאַ בִּנָּאַ אָבִּנָּבְ אָשַׁ ק בעיבה אחת) הְּנָמְלוּ־וֹאָת עַם עַּמָּא דְּקַבִּילוּ אֹנְרֶיָםְאַ וְלָאַ 'לַאַ הַ לְיְחְנָׁה (בספרי מימן הַלְיהנָה הָא מֻדָּם יִי צַּחַוּן גַּמֶּלִין דָּא

מַלְלוּמְא בַּעַל מִשְּׁבָּא: בּוֹאָבוּ מֹלְ בִּהְאָבוּ וְכִּרְסִיםֵּי בְּטַלְאַ מִימְרִי כְּרִיחֵי מִמְרָאִ וּמְלֵשׁ כַּמְּמֶתְ לְלֵשְׁיִ שׁזֹּלְ כַּמֹּלְ וִבְּסִם בַּמִמֶּלֵא אִילְפֹּוּו וִשְׁעַבַּלְ

בולא בדים אֶלְבִּלָא:

לא לפול מן שבום בופאו מֹנִימֹלִא בַּמֹן בוֹנִמוְנִי, מּוֹלָא לַלְ אַוְרְחָתֵיה דִּינָא אֶלְהָא הַפִּיפָא דִשְׁלְמִין עוֹבָדוֹהִי אֲבֵי

מוּבְדוֹה וְאָשְׁתַּנִּיי: בפֿלַעוּ לְמֹֹלֵוֹטִא בַּבָא בַּאַמָּנִי

يدرد بربع مُخلُك لِمَنْظُرُك:

And as the showers upon the herb. the small rain upon the tender grass, 2 My speech shall distil as the dew; As My doctrine shall drop as the rain,

our God. ы Lord; Ascribe ye greatness unto For I will proclaim the name of the

Just and right is He. . faithfulness and without iniquity, 4 all His ways are justice; A God of The Rock, His work is perfect; For

generation crooked and perverse. A children's is the blemish; A Is corruption His? No; His

established thee? Hath He not made thee, and He thy father that hath gotten thee? 6 foolish people and unwise? Is not Do ye thus requite the LORD, O

ְּנְקָ יִבְּיֶבְ מֶּמֶׁב נְבַשְׁבַעְׁבַ נְטַ מִפֵּן מָם יְבִּנּלְפַ (דבריס יח, יו), וחח"ב וַמַבַּדְמָם מָבֶּבָה (שס) על ידי החומום: ﴿ وَرَبُو أَعُورُا فَقَا فِع رَجَادُو أَعَقَدَرَه نَوْدَ هَرُه (بحديه عربة)، نكم بممانح، مماه خص بح صعدت مماكم, إلايك في عقوينه ומכחישם, לפיכך העיד בהם שמים וארן, עדים שהם קיימים לעולם, ועוד שאם יוכו יבואו העדים ויחנו שכרם, פגגפן הפו - הארץ. ולמה העיד בהם שמים וארץ, אמר משה, אני בשר ודם למחר אני מח, אם יאמרו ישראל לא קבלנו עלינו הבריח מי בא

לכוי משבי וכל מין ומין לעלמו קרוי עשב: נקרא רביב, כמס דאח אמר רבֶּס קַשְׁח (בראבית כא, כ): דשא. ארברי"ן. עמיפת סארן מכוסס בירק: עשב. קלח אחד של העשבים ומגדלין אוחס, אף דברי מורה מגדלין אם לומדיהן: - וכרביבים. - מיפי מער, ונראה לי על שם שיורה כחך דרכיס ומי שסיס בורו מלא יין (ספרי שו): בשעירם. לשון רוח סערס, כחרגומו בְּרוּמֵי מִמְרֶא, מס הרוחוח הללו מחזיקין יַעַרְפּוּ מֶל (לקמן לג, כח): - הזל כשל. שהכל שמחים בו, לפי שהמטר יש בו עלבים לבריוח (מ"ה יש עלבים בו), כגון הולכי הזה שהוא מיים לעולם (ספרי שו) כאשר יערפו השמים על ומער: יערוף. לשון יעיף, וכן יְרָשֶׁפּוּן דְּשֶׁן (מהלים סה, יב), (2) יערוף כמטר לקחי. זו סים העדום, שמעידו שלני הומר צפניכס מורה שנתתי לישראל שהיה לעולם, כמער

(3) בי שם ה׳ אקרא. סריכי משמש צלשון כמשר, כמו פִי מָבֹמֹי מֶלְ סְמָבֶן (ויקרמֹ בג, י), כשמקרמׁ ומוכיר שם ס׳, ממס סצו

אף לרשעים משלם שכר לדקמם בעולם סוס: צדיק וישר הוא. סכל מלדיקים עליסם אם דינו, וכך ראוי וישר לסס, לדיק פעלו: אל אמונה. לשלם ללדיקים לדקחם לעולם הבא, ואע"פ שמאחר אח חגמולם, סופו לאמן אח דבריו: ואין עול. (+) הצור חמים פעלו. מע"פ שסום מוק, כשמנים פורענום על עוברי רלונו, לם בשעף סום מנים, כי מס בדין, כי ממיס גודל לאלסינו וברכו שמו (יומא לו.), מכאן אמרו, שעונין ברוך שם כבוד מלכומו אחר ברכס שבמקדש (מענית מז:):

שמיבום שכפולום, כמו ירקרק, אדמדם, שחרחר, שגלגל: ששינים עקומות ועקושות: ופחלחל. לנטורטי"לייש כפתיל הוה שגודלין לותו ומקיפין לותו סביבות הגדיל. פתלתל, מן מומס של בניו היה, ולה מומו: דוד עקש. עקוס ומעוקל, כמו וָהָה פָל הַיְשֶׁבֶה יְעַהֲשׁוּ (מיכה ג, מ), וצלשון משנה, חולדה (2) שחח לו וגוי. כמכגומו מַבִּילוּ לְמֹן לֶמֹ לֵיפִי: בניו מומם. בניו סיו, וסשממס שסשמימו סימ מומס: בניו מומם. מפי סבריום, וישר סוא וראוי לסלדיקו:

ווֹאָמָרוּ קָה: ئيْد بَمْهَٰح هُجْرِيْ نَيَقِيْكُ نُكِتُنُكُ וְכֹר יְמָוֹת עוֹלֶם בִּינוּ שְׁנָוֹת דִּר־ אְּדְּכַר

בְּנֵי אָרָם יַצֵּבְ וָבְּלְיַם עַּמְּים ختذتام مخربار ببزه ختفدين

נְעַבְיּבְיּ בָּי חֵלֶלֵל יְחַלְּע הַמַּיִּר יַמְּלְד חֵבֶל אֲבִי חוּלְלֵּשְא בַּיִיְ עַמֵּיה יַעְּלְב

וֹאַבוֹנְבוּ בְּאִישָּׁוֹן עֵּינְוּ: بكح بهؤا بفجينته بجنبيته

> אַבוּב וֹיחַוֹּי לַבַּ סִבָּב וְיִימָבוּן אַסְעַבּק בֹּהֵנִי בַּר וֹבָר הָאָק תמול במו מלמא

> (WTXZ: שַׁעוּמִי הַמִּמִּיֹא בַמִּוֹוֹ בַּנִי לפֿבמוטוע לנו אָלָמֹא לוום ĖÄĽŌĪX ならなし

בקית מיַא אַשָּׁרִינוּן סָחוֹר بطعينا جهرا مراجد اجرادا فرتجه اشاء وأبري يودد ערביהון ĒŸĹſ

אָדַב אַהְסָנְתֵיה:

and they will tell thee. will declare unto thee, Thine elders, generations; Ask thy father, and he Consider the years of many Remember the days of old,

children of Israel. according to the number of the set the borders of the peoples separated the children of men, He 8 nations their inheritance, when He When the Most High gave to the

inheritance. people, Jacob the lot of His For the portion of the LORD is His

for him, He kept him as the apple of He compassed him about, He cared 10 in the waste, a howling wilderness; He found him in a desert land, and

- ופַן. מכס כסניס, מכס נביאיס, ומכס מלכיס, כרך שהכל מלוי בו: שקינך בקן ספלעים ובפרץ חוקה, שחקיך בכל מיני חקנה: הוא עשך. פומה בפומום: ויכנגד. פחרי כן בכל מיני בפים נבל. ששכמו אם סעשוי לסס: ולא חכם. לסנין אם סנולדום שיש בידולסימיבולסרע: חלא הוא אביך קנך. שקנאך, (6) ה להי הגמלו זאה. לשון מימס, וכי לפניו אמס מעליבין, שיש בידו להפרע מכס ושסימיב לכס בכל העובות: עם
- רכב ישראל (מלכיס־ב ב, יב): זקניך. אלו החכמיס: ויאמרו לך. הראשומה: לכס ולהנחיל לכס ימום המשיח והעולם הבא: שאר אביך. אלו הנביאים שנקראים אבום, כמו שנאמר באליהו אבי אבי אוקינום, ודור המבול ששמפס. דבר אחר, לא נחחס לבבכס על שעבר, בינו שנוח דור ודור, להכיר להבא, שיש בידו להימיב (ע) זכור ימוח עולם. מס עשס גראשוניס שסכעיקו לפניו: בינו שנוח דור ודור. דור אול אוש שסליף עליסס מי
- בשביל מספר בני ישראל שעתידין ללאת מבני שס, ולמספר שבעים נפש של בני ישראל שירדו למלרים, הליב גבולות עמים. דור ספלגס סיס בידו לסעבירס מן סעולס, ולא עשס כן, אלא ילב גבולות עמיס, קיימס ולא אבדס: - למספר בני ישראל. (8) בהגחל עליון גוים. כשהנחיל הקצ"ה למכעימיו אח חלק נחלחם, הליפס ושמפס: בהפרידו בני אדם. כשהפיץ
- בג' גדיליס, וסוא ובניו סיו לו לנחלה, ולא ישמעאל בן אברהס ולא עשו בנו של ילחק: חבל גחלחו. וסוא סשלישי באפות, סמשולש בשלש זכיות, זכות אבי אביר וזכות אביו וזכותו, סכי גי, כתבל הזה שהוא עשוי (9) בי חלק ה׳ עמו. למס כל ואם, לפי שסיס מלקו כצוש ביניסס, ועמיד לנאם, ומי סוא מלקו, עמו, ומי סוא עמו. שבמים לשון:
- ימְגַחׁ לְנִי סְּסְר (יסושע יו, מו). יסבבנהו. מַשְׁרְנִיּוּן מְמוֹר מְמוֹר לְשָׁבְנְתֵּה, חוסל מועד בחמלע וחרבע דגלים לחרבע רוחות: ששחור שבעין שהמאור יולא הימנו, ואונקלוס חרגם ימלאהו, יספיקהו כל לרכו במדבר, כמו ומֶלָא לֶהֶם (במדבר יא, כב), לא שכפסו עליסס כגיגיס: ובוגדהו. שס במורס ובינס: ויצרגהו. מנמש שרף ועקרב ומן סלומום: כאישון עינו. סול שַׁמַרַי צַּמִּדְבֶּר (ירמיס בּ, בּ): יסבבנהו. שס פננס וסקיפס בענניס, ופננס נדגליס לארבע רוחות, ופננס נחחחית ססר מניניס ובנומ יענה, אף שם נמשכו אחר האמונה, ולא אמרו למשה היאך נלא למדברות מקוס ליה ושממון, כענין שנאמר לֶבְּמַּןּ ישמעפל ועשו, שנפתר וְזְרַם מָשֵׁעִיר לְמוֹ סוֹפִיעַ מֵפַר פְּפְרָן (לקמן לג, צ): ובחהו ילל ישמן. פרך ליס ושממס, מקוס יללם (10) ימצאהו בארץ מדבר. אוחס מלא לו נאמנים בארץ המדבר, שקבלו עליסם חורחו ומלכוחו ועולו, מה שלא עשו

וּמְאַבוּ מַּלְ_אָבֹרְטִוּי

שׁלוף אֶבְרוּהִי: מְשַבּילְהוֹן מְנַשִּילְהוֹן לוני, מעובר פרים גרפוהי هَم - لالذَّحُ، لا خَدْشَتْ لا تَالَانِهِ خُرَادُنك هَمْ

Beareth them on her pinions abroad her wings, taketh them, 11 Hovereth over her young, Spreadeth As an eagle that stirreth up her nest,

מיכפמול יְהוֹוֶה בְּבֶר יַנְהָוֹנִי וְאֵין עִמָּוֹ אֵל

בולעור פולעו שְּצָּוֹן: מֿטֹנג לְטַבַּטֹא וֹלָא וֹטַלַוּם לַאַּמְבֹּיוּהָהוֹ בְּעָּלְמָא בַּרוּאַ لاباللة さくロドア・ロドド

there was no strange god with Him. The Lord alone did lead him, And

מְעַלְמָנְהָ גִּוּנִי: שְּׁבְיִ נִינְקְהְיִי בְּבַתְּ מִפְּלָתּ וֹמְמִוֹ לְּנִיוֹ בּזִּנִ שִּׁלִּים. אַבוֹוּן וִּנְכָם. אַבּא װּאָבֿע שֿװּבָּע يَلَحُرُبِ مِرْ (ح. במותי)[ط. אַּהִּבְּינוּן מַלְ שוּקְפָּי אַבְּעָּא

זמבו פוכון שפופון: אוכילפון בות שְּנָאֵיהון יָהַב

crag, And oil out of the flinty rock; made him to suck honey out of the the fruitage of the field; And He places of the earth, And he did eat He made him ride on the high

יי הלב קלים ואילים בני־בְשְׁן ממאָט פֿלָר נחַלֶּר צַאָּן מִם...

וֹבִם יַּבְּבוּיהוֹן אָהְאַשָּׁר בְּמִיָּא: אָם בּזִּע בוּכִירוֹן וּמִאָּרוֹטִרוֹן מם_טַבֶּב כּלְנְוֹע מַמָּא בַּאָּבַמִּעוֹן אַטְסָנָהָהוֹן בלבביצון וַשַלּיפִיהון וְשַּׁלִישֵיהוֹן נהב להון בות מלביהון

foaming wine. blood of the grape thou drankest the kidney-fat of wheat; And of the breed of Bashan, and he-goats, With With fat of lambs, And rams of the Curd of kine, and milk of sheep,

זורקים בסם מלים ומבני בליםערמות, מיד וַיִּפַע עַלְפַוּ סְמֵלֹסִים וגו'וַיָּבֹח בֵּין עַמַנֶּס מִנְּרַיִם וגו' (שם יד, יע־כ): יכנס בבני, אף הקב"ה, וָמֶשְׁהׁ מֶׁמְבֶּט עַל פַּנְפֵי נְשְׁרִיס (שמות ימ, ד), כשנסעו מלריס החריהם והשיגום (חונים) על הים, היו לפיכך נושאן ברגליו מפני הנשר, אבל הנשר אינו ירא אלא מן החן, לפיכך נושאן על כנפיו, אומר, מומב שיכנם החץ בי ולא לימלן ממקום למקום, אינו נומלן ברגליו כשאר עופוח, לפי ששאר עופוח יראים מן הנשר, שהוא מגביה לעוף ופורח עליהם, פְּסְבְן וְסְׁמַס מֵרְבְּבִּם לְבֶשׁ (לְקְמוּ לְגַ, בּ), מֻלוֹיַם מִמֵּימֶן יְבּוֹח (מבקיק ג, ג) זו רום רביעים: יפרוש כנפיו יקחהו. כשבה בג), כשבא לימן מורה לא נגלה עליהם מרוח אחת אלא מארבע רוחוח, שנאמר הי מפיני בָּאבוּוָרָח מַשָּׁעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ על גרוליר ירחף. מינו מכביד עלמו עליסס, מלא מחופף, נוגע ואינו נוגע, אף סקב"ס שַׁדַּי לֹא מֶנְאָלָסִוּ שַׁגִּיא לַתַ (מֿיוב לו, ומטרף על בניו בכנפיו בין אילן לאילן, בין שוכה לחברחה, כדי שֶׁיֵשוֹרוּ בניו ויהא בהם כח לקבלו: ישיר קנו. ישורר בניו: (II) כנשר יעיר קנו. נסגס צרחמיס וצחמלס, כושר סוס, רחמני על צניי ואינו נכנס לקנו פחאוס, עד שהוא מקשקש

ליישב הדבר לכאן ולכאן, וכל הענין מוסב על זכור ימוס עולם בינו שנוס דור ודור, כן עשה להם וכן עמיד לעשומ, כל זה היה ומסא סשירס לסס לעד, שמופן לבגוד ולא יוכרו סראשונות שעשס לסס ולא סנולדות שסוא עתיד לעשות לסס. לפיכך לריך שמסס. ורבומינו דרשוסו על סעמיד (ספרי שמ"ו), וכן מרגס אונקלוס. ואני אומר דברי מוכחה הם, להעיד השמים והארך, (בו) הי בדד. ס' צירן גַעַמ נסגם במרבר: ואין עמו אל נכר. לא סיס כח באחד מכל אלסי סגויים לסראות כתו ולסלתם

צור. מקפו ומוקו של מלע. כשלינו דבוק למיבה שללמריו נקוד מַלְמִישׁ, וכשהול דבוק נקוד מַלְמִישׁ: ושמן מחלמיש צור. סשקע ידך למוכס ואמס מעלס קליעות ממוכס (מפרי שמו): במוחי ארץ. לשון גובס: שדי. לשון שדס: הלמיש מעשם באחד שאמר לבנו בסיכני, סבא לי קליעום מן החבים, הלך ומלא הדבש לף על פיה, אמר לו זו של דבש הוא, אמר לו שמ"ו): ויאכל חנובח שדי. אלו פירות ארך ישראל, שַׁקַּנִיס לָניבּ ולסמבשל מכל פירות סארלות: וינקהו דבש מסלע. (13) ירכבהו על במוחי ארץ. כל המקרא כמרגומו: ירכבהו וגרי. על שם שארץ ישראל גצוה מכל הארלות (ספרי להם לזכור:

(14) חמאה בקר והלב צאן. זה היה בימי שלמה, שואמר עַשְׁבֶה בָּקֵר בְּהָאִים בְּקֵר רְשִי וּתִּשְׁה בֹקר (מלכים-א ה, ג): אלו זימיס של גוש מלב:

נונפל גור וְאָמֹלִינִי: מְבָרְיִהְ בְּשִּׁיִהְ נִיִּטִּשְׁ אֶבְוֹהַ מְשְּׁרֵוּ הְקִוֹרְ קִּנְאַ נְבְסִין שְׁבַק פּוּלְתוֹן تنهٰمًا نَهُديا تَنَخَمُم هُمَائِفَ مُنَدِ نَهٰدِهُم يَجْدِب

עקיפא פָּרְקוּה. אָלְנִא בְּמְּבְרֵיה אַרְגִּיו קָּרָם

Rock of his salvation. made him, And contemned the gross—And he forsook God who didst grow thick, thou didst become kicked— Thou didst wax fat, thou But Jeshurun waxed fat, and

יַכְעִיסֶהוּ: ڂٲڵ؞ڡ **ולוא**בו

בְּתִימִיבְתָא אַרְגִּיזוּ קָדְמוּהִי: לעומלע אַלוגאו צובמוני. לפולעו הֹהֹוֹן

Which your fathers dreaded not. New gods that came up of late, 17 no-gods, Gods that they knew not, They sacrificed unto demons,

strange gods, With abominations

They roused Him to jealousy with

did they provoke Him.

לא שְּׁלְּרִים אֶּבְעוֹכֶם: לא ידעים הַדִּשׁים מקרַב בָּאִי יְּבְּחִוּ לַשֶּׁרִים לַא אֵלֹהַ אֵלֹהָים <u>רַבַּ</u>חוּ

בהון אַבְהָהָהַכון: אַנהבּוֹגא בּלא אָנהפֿלוּ ひること

God that bore thee. . wast unmindful, And didst forget Of the Rock that begot thee thou

جُالِاحُكُكِكِ: אי ציר יְלְדְרְהְ הָשִׁישׁי וַהִשְׁבָּח אֵלִ בַּחָלִם תַּקִּיפָּא דִּי בְּרָאָרְ

אַטוֹלְאָנוֹא אָבֹלִטֹא פּוּלְטוֹ

sons and His daughters. 19 Because of the provoking of His And the LORD saw, and spurned,

faithfulness. generation, Children in whom is no shall be; For they are a very froward 20 from them, I will see what their end And He said: I will hide My face

يأنخيا يومراب جيأ يثباء يهيد يووام شجبير مبتار

Ė۵: גלית בְּהוֹן הַימָנוּ: שַּׁבְּשִׁ בְּעָׁתְ בְּעָהַ בְּעָהַ בְאַבְאָמֵן אָבִוּ בִּנִיֹא בַּאָהָנִי אַנּוּן בִּנִיֹא oz אֶבֶאֶב מֶּב אַנוֹב עַּנִים בָּר בַּוֹב עַבְי פֿבֹמּוּ מֵא יְנִי בַּסוּפְּדּוֹן

משובה במעס, ווינ"ש בלע"ו, ועוד יש לפרש שני מקראום סללו אחר מכגוס של אונקלום, אַשְׁרָפּוּן עַל מָּקְפֵּי אַרְעָא וגו": וגפין ככולים: ודם ענב. סיס שומס יין מוב, ומעס יין משוב: חמר. יין בלשון אכמי: חמר. אין זס שם דבר, אלא לשון ַּצַקַלֶּגְ חְׁמּוֹ: ברים. כצשיס: ואַילים. כמשמעו: בני בשן. שמניס *סיו*: בליות חטה. מעיס שמניס כמלצ כליות יין (שמוסו, ו): חמאה בקר. סוא שומן סנקלט מעל גבי סַמָלְב: וחלב צאן. מָלָב של לאן, וכשסוא דבוק נקוד מַלֵב, כמו בימי שלמס, שנאמר וַיְּבִי לֶּמֶס שֶׁלמֹס וּגו' (מלכיס־אֹ הַ, בּ): ודם ענב חשהה חנור. בימי עשרת השבת סשבעיס פַשָּׁמָיס בָּמָוְרָמַי עם חלב כרים. זה היה בימי עשרת השבמיה, שנהתר וְחֹבְנִיס בְּרִיס מִצֹּחֹן (עמוס ו, ד): - חלב כליות חשה. זה היה

שנאמר אַמֹבִישָׁם אָל בִּיכַל ה'וגו' (יחוקאל ח, מו), אין נצול גדול מוה: ואס כמב פָשְׁימָ דגוש סיס ושמע פָמִימָ אֹת אמריס, כמו פִּי כָמֶה פְנָיִי (אירב מו, כו): רונבל צור ישועהו. גנסו ובוסו, כמו מבמוץ, וכן הוא אומר ויַעַשׁ פִּימֶה עַבֹּי כְמֶל (שׁס): בשיח. יש לשון קל צלשון כמוי, כמו וְכֹמֶה קַלוֹן עְרוּס (משלי יב, מו), (EI) עביה. לשון עוני: בשיה. כמו פְּמִימָ, לשון פִי כְמַה פְּנִיוּ בְּמֶלְבּוֹ (חֹיוּב מו, כו), כחֹדם ששמן מנפנים וכמליו נכפלים

(17) לא אלה. כמכגומו דלים בסון צְכוֹדְ, מִילו סיס בסס צָכוֹדְ לא סימס קנאס כפולס כמו עכאיו: - חדשים מקרוב באו. (1) יקנאהוי. הבעירו מממו וקנאמו: 🗈 בחועבוח. במעשים מעובים, כגון משכב וכור וכשפים שנאמר בהם מועבה:

(18) חשי. משכת. ורבומינו דרשו, כשבא להימיב לכה, אתם מכעימין לפניו ומתישים כחו מלהימיב לכה (פפרי שי"ש): שערוס, לשון ושְׁעִירָיס יְרַקְּדוּ שְׁס (ישעיה יג, כה). שעיריס הס שדיס, לה עשו הבוחיכס שעיריס הללו: לה ירהו מסס, לה עמדס שַעַבְּקָס מפניסס, דרך שערות סהדס לעמוד מחמת ירהס, כך נדרש במפרי (שס). ויש לפרש עוד, מפילו סמומות לא סיו רגילים נסם (מפרי שיח), נכרי שסיס רואס מותם סיס אומר, וס גלס יסודי: לא שערום אבחיכם.

(OS) מה אחריחם. מס מעלס נסס נסופס: כי דור ההפוכות המה. מספנין כלוני לכעם: לא אמון בם. חין אל מחוללך. מולימן מרמס, לשון יְמוֹבֶל מַּיֶלוֹמ (מסלים כמ, ט), מִיל בַּיּוֹבֶדֶם (שם ממ, ו):

מָם בֹּנְוּג לַבַּלְ אַכְמִנִסְם: בְּתַבְלֵיתֶם וַאָּנִי אַקְנִיאָם בְּלֹא - אַרְגִּיוּ קֵדְטִי בְּטְעֵּנְיִהְוֹן נַאָּנְא

ਪੈ\\\□: אֶבֶּץְ וְיבְּלְה וַהְּלְהַט מוֹסְבֵי אַרְעָיִהְאַ אֲסִיף אַרְעָאַ נַעָּלֹלְתַּה הרים: כּגאָתְ בַּבְּעַנִי בַאָּפָּג וַטַּגַער אָבַג עַבַּנִם טַעַּגַל בַּאָנָתְא נָפַּע

Ä⊂ۤۮ۠<u>۩ۦ</u>ڐؙ۩: העלי אַסִיף עַלִּיהוֹן בִישָׁן מַכְּמָשׁי و אַסְפַָּה עָלֵימוֹ בוואלוב

מם_שׁמֹע וְשׁבֻׁי, הֹפֶּׁר: מְרֵירֵי וְשֶׁן־בְּהַמִת אֲשֶׁלַח־בְּם אֲנֶרֵי בְּהִוֹן עִם חֲמֵת הַנִּינָיִא

ונכן עם־אָיש שִּיבֶּה: אַימָה גַּם־בָּחוּר גַּם־בָּחוּלָה חַרְנַּת מִוֹחָא אַף עוּלִימֵיהוֹן

אַלונונון בַּלְא מִם בַּמַמָּא מַפַּמָּא ב בם קנְאָנִי בְלְאִ־אֶלְ כִּעָּסִוּנִי אִנּוּן אַקנִיאִי בֶּדְטִּי בְּלָא דַּחָלָא

וּטַאַכֿק מוֹ שְׁבֹמִי בִּרְמִי שְׁנִאָ הָאִנִק

בְּוֹשְׁלֵגוֹ בָּתְּפָּבָא: ביטון בישון ושו חות ברא לי מון בער ולחמר בשר ומשב נפיחי לפונאכילי עור ולחים

אַשִּׁיצֵי בְּהֹוֹן:

אַר עולימָהָהוֹ נָנְקִיהוֹן עִם נב מחוץ קשׁבֶּל־הָבר ומִחֲדָרָים מִפּרָא מַהְבֵּיל חַרְבָּא וּמִתַּנִיָּא

> a vile nation. no-people; I will provoke them with rouse them to jealousy with a Me with their vanities; And I will with a no-god; They have provoked They have roused Me to jealousy

mountains. ablaze the foundations of the earth with her produce, And setteth nether-world, And devoureth the And burneth unto the depths of the For a fire is kindled in My nostril,

spend Mine arrows upon them; I will heap evils upon them; I will

the venom of crawling things of the beasts will I send upon them, With bitter destruction; And the teeth of devouring of the fiery bolt, And The wasting of hunger, and the

suckling with the man of gray hairs. both young man and virgin, The 25 And in the chambers terror; Slaying Without shall the sword bereave,

אמון, לשון אמונה כמרגומו, אמרו בקיני נעשה ונשמע, ובשעה קלה בעלו הבעחחה ועשו העגל: בְּדִּוּלֵי נְפְרִים בּסִם, כִי סִוּרִימִים דרך עובס ומרו ממנס: 🗈 אמון. לשון וַיָּסִי מֿמֵן (אמחר ב, ו), נודריעור"ה בלע"ו. דבר אחר

קום פותר פְעַר נְבָל בְּלִבּוֹ פֵין פֶלְכִיס (תהליס יד, מ): יַסְ סָעָס לֹחׁ הַיַּה (ישעיה כג, יג), ובעעו הוח חומר צַּוּיי חַּמַה מִחֹד (עובדיה חֹ, צ): 🗆 בגוי גבר' אכעיסם. חלו הכופריה, ורן (וב) קנאוני. סבעירו מממי: בלא אל. בדבר שלינו ללוס: בלא עם. בלומס שלין לס שם, שנהמר בן בֶּלֶדְיַס

(SS) קדחה. צערס: וחיקד. צכס עד סימוד: וחאבל ארץ ויבולה. מרלכס ויצולס: וחלהש. ירושליס סמיומדת

מלי אשלים בהם, וקללה זו לפי הפורענות לברכה היה, חלי בֶּלִים והם אינה בְּלִים: עלוֹמַיבֶּס מְפּוּ עַל וִבְּמִיבֶּס (ירמיס ו, כל). דבר חֹמר, חֹפִפּה, חֹכלה, כמו פָּן מְּמַבֶּס (ברחֹשִים ימ, עו): – חצי אכלה בם. כל (33) אספה עלימו רעות. אמציר רעה על רעה, לשון קפו שָנֶה עַל שֶנֶה (ישעיה כמ, ה), קפוֹת הֶנְיָה (לעיל כמ, יח), על ההרים, שנאמר יְרוּשְׁלַם הָרִים מְבִּיבּ לָהַ (שם קְכה, בּ):

לשון מרולם סמים על סעפר, וכן כל מרולם דבר סמשפשף על סעפר וסולך: וממימין (ספרי שכא): חמה זוהלי עפר. ארם נחשים, המהלכים על גחונס על העפר כמים הזוחלים על הארץ. זחילה, (פסמיס קיא:): קשב. כרימס, כמו שָׁסִי קַמְבָּןּ שְׁאוֹל (סושע יג, יד): ושן בחמות. מעשס סיס, וסיו סרמליס נושכין סשדים נלחמו בסס, שנחמר וּבְּגֵי בֶשֶׁף יַנְבִּיסוּ עוּף (חֹיוֹב ס, ו), וסס שדים: וקשב מדירי. וכרימוח שד ששמו מרירי רעב, אדס כחוש מגדל שער על בשרו: מזי. לשון ארמי שער פווָלא, דסוס מספך בְּפַוְיָא (מגילס יח.): ולחומי רשף. (24) בזור רעב. אונקלום מרגס נְפִימֵי כְפָּן, ואין לי עד מוכיח עליו, ומשמו של רצי משה הדרשן מעולושא שמעמי, שעירי

בְּמַלּוֹגֵינוּ (ירמיס ט, כ), וכן מרגס אונקלוש. דבר אמר ממוץ משכל מרב, על מס שעשו במולום, שנאמר וּמִמְפַּר מֻלוֹמ יְרוּשְׁלַס נוקפים עליו מחמח אימה, והוא מח והולך בה. דבר אחר, ומחדרים אימה, שבביח חהיה אימח דֶּבֶּר, כמו שנאמר כִּי עַלָה מָנֶח (אב) מחרץ השכל חרב. ממרן לעיר משכלם מרב גיימום: ומחדרים אימה. כשבירם ונמלע מן המרב, מדרי לבו

מְאָנוֹיִשׁ זְרְרֶה:

וְלְאֵ יְהְוָה פְּעָל כָּל־וְאָת: בּבוֹנמוּ פּוֹרוֹאִמְרוּ יִבְנוּ רְמִר كبير حَمَو بجبت لمُنِيد قُلِلْ فَكُن

בַבַם מַבוּנָה:

ֻבְאַבוֹרִימָם: ממישי לְוּ חַבְּטִוּ יַשְׁבֵּילוּ זְאָת יָבֶינוּ אָלוּ חַבִּימוּ אָסְתַּבֵּלוּ בְּּדְא

מְכְּנְם זִיהְנָה הִסְּגִּירֶם: ינוֹסוּ בְבְבִּיה אִם בְאָ כֹּג - גּוֹנִים _{וּנְינִינוֹ} הֹגְּבׁנוֹן לְנִבּוִנִּא

ڟ۬ۮ؞ڂ؞٦٠ ינּ בֹּג לַאַ בֹּתִנְנוּנ תּנְנִוֹם וֹאָנִבֹּנוּנ אַנִג לַאַ בֹטוּלִפּּוֹאַ טוּלִפֹּטוּוֹן

> אַנְשָׁא דּוּכְרְרְּוֹוֹ: נאָהֵגגננו אַבֿמּיל מו בָּנִי אַשְׁבֶּיהָה אַמַרִית יְחוּל רוּגְּיִי שָּלֵיהוֹן

בַוֹנע כָּלְ דָּאִ: שׁפֿופֿט כַלֹא וֹלֵא מוֹ פֿבֹם וֹנֹ בְּבְּבָא בַּלְמָא הַמְּבוּן וְבַּנֹא לניש בּלְמָא יַטְרָרַב בַּמִּיל אַלוּ לָא פֿוֹן רוּגְוָא דְּשְׂנְאָר

ובית בהון סוקלקנו: ⁸² בּוֹנֵיִּנְי אָבָּרַ מַּגִּוְעַ נַעַּמְּׁי נְאָּנִן אָבָּרִ מַּבְּּנִע אָנּגן

סַבַּרוּ מָא יָהֵי בְּסוֹפְּהוֹן:

אַמְבַנְינוּנוּ: אָלְבֵין שַּׁמִּיפְּׁבִין מִסְּנִיּוּן וּוֹיִ אַיקֿה יִרְיְּיִף אָקְר יִשְׁנֵיִם אַיְּכְיִר יִרְיִּרִף תַּר לְאַלְפָא

יבֹהַלְי בְּבַבֹּלָא בַוֹוְ בַּיָּנִלָּא:

cease from among men; 26 them, I would make their memory I thought I would make an end of

wrought all this.' exalted, And not the LORD hath they should say: Our hand is adversaries should misdeem, Lest enemy's provocation, Lest their Were it not that I dreaded the

understanding in them. counsel, And there is no For they are a nation void of

discern their latter end. understand this, They would If they were wise, they would

them up? over And the LORD had delivered Except their Rock had given them 30 And two put ten thousand to flight, How should one chase a thousand,

Even our enemies themselves being For their rock is not as our Rock,

עֹשִׁיס בַּמשֶׁךְ מִישׁ בְּמַרְבֵי מַשְׁבִּימוֹ (ימוקמל מ, יב): שַׁמְמָּס מִוְּבְּּמוֹת לַבּשָׁת (שֹס יחֹ, יג סִפּרי שֹס): ומודדרים אִימוד. על מה שעשו בחדרי מדריס, שנחמר שֲשֶׁר וָקְנֵי בֵיח יִשְׁרָמִׁל

מיבה זו לשלשה מיבות, אמרמי אף אי הם, אמרמי באפי אֶפְנֵם כאילו אינם, שיאמרו רואיהם עליהם איה הם: פִי (אִירִּב מו, ס), וסאל"ף המיכונה אינה ראויה בו כלל, ואונקלוס מרגם אחר לשון הבריימא השנויה בספרי (שכב), החולקת ַ רוּגְזִי שַׁלֵּיסִוֹן, ולמׁ ימכן, שמס כן סיס לו לכמוב ממפמיסס, ממת לשמוש וממת לימוד, כמו שַּׁשַׁוֶּךְ (ישעיס מס, ס), שַׁשַׁמָּלֶכֶס בְּמוֹ בעורה, וַמִּמֵן לְבֶּס עַמְלְכוֹת וַעֲמְמִיס וַמַּמְלְבֵּס לְפֵּמְּס (נחמיס ע, כצ), לספקר, וכן חברו מנחס. ויש פוחריס חומו כחרגומו, יֵחוֹל (62) אנורחי אפאיהם. אמרמי בלבי אפאה אומס, ויש לפרש אפאיהם אשימס פאה, להשליכס מעלי הפקר, ודוגממו מלינו

ינכרו סדבר למלומ גבורמס בנכרי שאין סגדולה שלו. ולא ימלס שַגְּדֻלְּסְבּי, וזסו שנאמר פן ינכרו צרימו, ינכרו סדבר למלומגבורמס בנכרי שאין סגדולס שלו. פן ינכרו צרימו, (קב) לולי בעם אויב אגור. אם לא שכעם אויצ כנום עליהם להשחית, ואם יוכל להם וישחימה, יחלה הגדָלָה צו וצאלהיו

ירדוף וגוי: (82) פן יאמרו ידנו רמה וגוי. כי אומו גוי אובד עלות סמס. ואין בסס תבונס. שאלו סיו תכמיס, ישכילו זאה אינס

(92) יבינו לאחריחם. ימנו לג להמצונן למוף פורענומס של ישראל:

εζα"1: (30) איבה ירדוף אחד. ממנו אלף מישראל: אם לא כי צורם מברם וה׳ הסגירם. מכרס ומקרס בידנו דילבר"ר

שופעים אותנו, שהרי נורנו מכרנו להם. (ק"א הרי שנורנו מכרנו להם): לא יכלו כלוס אלסיסס כנגד צורנו, כי לא פְּמַלְמֵנוּ מִלְעָס, כל צור שבמקרא לשון סלע: ואויבינו פּלילים. ועכשיו אויצינו (IE) כי לא כצורנו צורם. כל זה היה להם לחידים להבין, שהשם התגירם ולה להם ולהלהיהם הנלחון, שהרי עד הנה

אַמִּבֹלְעַ מִּרְרָעַ לֵמוִ: בּ קְּרְטְגָפָן סְדֹם נִפְּנְם וּמִשַּׁדִמֹת

₹₽ יי שׁמִע שַּׁנִּנִם בּנִנִם בּנִנִם בּנַנִּם בּּנַנִּם

בָאוָגִרְטָּי: • בְּלֵאַ הַנְּאַ בְּמֵּס מִמֵּבְ, הַהְנִים הַלָּאַ כְּלֵ מִנְבְּדֵירְהוֹן נְּלֵן בֵּדְמִי

הויב למו: בּילֶם בּּי קְרוֹב וְיִם אֵידְם וְחֵה בְּלְבוֹן בִּילְבוֹן נִמְבָּמּ בּילִם בִּי קְרוֹב וִיִם אֵידְם וְחֵה בְּלְבוֹן בִּילְבוּן מִאֲבַמְּרוּן צְּרֵּרִ ל, לפֿם וֹמִבֶּם לִמֹּנִי שֹׁמִנִּם

וֹאָפַס מַבְּוּר וְעַּוְוּב: יְטְבְּרָהְ בָּרִי לְּבִּי לְּבִּי לְּבִי בְּרִי בְּרָהְ בְּרִי בְּרָהְ בְּרָהְ בְּרָהְ בְּרָהְ בְּרָהְ בְּרָה

> פֿוּרְעָנוּהְהוֹן וּכְרֵישׁ פְּחָנֵי חִוּין כֹמֹנַע שַנֹּגוֹגֹּא כֹס מולבועון כמבונעון: ונוימָלִנוּנוּ בשורה מחקהון בישו כַּס פּוּרַעַּנוּחָהוֹן וַלַלוּחָהוֹן אָב, כְפּירְעָנות עַמָּא דַסָרוֹם

ללניון לַנוֹם בּינָא בָּאוֹצְרֶנ:

ŊĊĬŢĶſſ:

זַּהְנוֹיִג לְחַוּלִי לבות פובלווטא נאלא אָהַבָּים

מַחַת שֶׂנְצָּה יִהוֹן מִטּילִטְלִין ַ בְּיִינְדֵין יְהְנְּהִ עַּמֹּוֹ וְעַלְ עֲבְּרָיְרִי הְּפְּיִרְעִי עַבְּרִּיִּהִי עַּבְּרִיִּרִי עַבְּיִרְיִי אַבו גוון גו בולא בּמּמוּני

> of gall, Their clusters are bitter; Gomorrah; Their grapes are grapes 32 Sodom, And of the fields of For their vine is of the vine of

And the cruel poison of asps. Their wine is the venom of serpents,

Sealed up in My treasuries? 'Is not this laid up in store with Me,

make haste. that are to come upon them shall calamity is at hand, And the things shall slip; For the day of their Against the time when their foot Vengeance is Mine, and recompense,

remaining, shut up or left at large. stay is gone, And there is none servants; When He seeth that their ₃₆ And repent Himself for His For the LORD will judge His people,

אשכלות מדורות למו. משקס מר כפוי לסס, לפי מעשיסם פורענוסס, וכן מרגס פונקלום וָמָשְׁלָעַמ עוֹצָדִיסֹוֹן בְּמֶּרֶ שדמות. שדס מבואס, כמו ישְׁבֵמוֹמ לֹא שָשְׁס אַבֶּל (מבקוק ג, יו), בְּשַׁרְמוֹמ קַרְכוֹן (מלכיס־ב כג, ד): ענבי רוש. עשב מכ: (22) כי מגפן סדום גפנם. מוקג למעלה, אמרהי גלגי אפאיהם ואשגיה וכרס, לפי שמעשיהם מעשה קדום ועמורה:

(33) חנות חניום יינם. למרגומו סק בְּמֶרֶם מַּנִינַיָּל כם פורעוומסון, סנס כמרירומ ומשיס כום משמס פורעוומס: וראש

(א בי הלא הוא כמוס עמדי. כמרגומו, כקבוריס סס ששכחתי מעשיסס, כולס גנוויס ושמוריס לפני: הלא הוא. פרי פחבים. כוסס, שהוא אכור לנשוך, אויצ אכורי יצא ויפרע מהס:

ואילך העיד עליהם דברי מנחומין שיבאו עליהם ככלום הפורענום, ככל אשר אמר למעלה, וָהָיָה כִּי יַבֹּאוּ עַלֶּיךְ כֶּל הַדְּבָּרִים כאן העיד עליהם מעה דברי מוכחה, להיות העירה הואת לעד, כעתבא עליהם הפורענות ידעו עאני הודעתים מראע, מכאן על ידי שלומיס הרבה: וחש עחדות למו. ומהר יבאו העמידות להם: וחש. כמו יְמַהֶּר יָמִישָׁה (ישעיה ה, ימ). עד פְּשֶׁמִּמֹס זכות אבותם שהם סמוכין עליו: - בי קרוב יום אידם. כשהכלה להביה עליהם יום הידם, קרוב ומזומן לפני להביה שם דבר, כמון שְׁלוּס, וסוס מגורם וְסַדְּבֵּר מֵין בְּסֶם (ירמיס ס, יג), כמון סַדְּבּוּר. ומיממי משלם לסס: לעה חמוש הגלם. (35) לי נקם ושלם. עמי נכון ומזומן פורענות נקס, וישלס להס כמעשיהם, הנקס ישלס להס גמולם. ויש מפרשים ושלם, גפנס ומבומת שדמומס כמוק עמדי:

שיעלור בהם: עזוב. ע"י עוזב. עולר, הוא המושל העולר בעם שלא ילכו מפוזרים בלאחם ללבא על האויב, בלשון לע"ז בי אזלח יד. כשיראס כי יד סאויב סולכת ותווקת מאד עליסס, ואפת בהם עלור ועווב: עצור. נושע ע"י עולר ומושל משפטים הללו, וימנחם הקב"ה על עבדיו לשוב ולרחם עליהם: יחבחם. לשון הפך מחשבה, להיטיב או להרע: כי יראה משמש בלשון דסא, למם מעס לדבריס של מעלה, אלא לשון מחלם דבור, כמו פִי מָבֹאוּ שֶׁל סְמָבֶן (ויקרא כה, ב), כשיבאו עליסס (186) כי ידין ה׳ עמו. בשישפוס אופס ביפוריין הללו האמורים עליהם, כמו בִּי בָּם יָדִיין עַמִּים (חֹינִב לו, לא), כי זה חֿינו סְפַלְּט סַבְּּבַבְט וְסַפְּלְלְט וִינוּ (לעיל ל, מ) וְשָׁב ס' פֻּלָּטֶיף פָס שָׁבוּמָף וִינוּ (שֹס ג):

And it is said: Where are their gods, Redging And Fricing Are and Price are their gods, And it is said: Where are their gods, And I Fricing Are and Price are their gods, And I Fricing Are and Area and

הְּלֵגפֶם סִנְיָלָנִי: יוו לסיקם יקומו וימיולה ביוו

42.4: מַנַאָּנֹע, נַאָּלָג אָבְפָּא נַאָּגן מִנְיִב, מִנִימִאוֹאַב מִפֹּנִאָנֹגָים מִן נִבּי ee אֱלֹהִים עַמְּּהִי אֲנָיִ אְמָיה נַאַהַנֶּה אֱלָה בָּר מִנִּי אֲנָא מְמִית וּעַהַּי لَـٰكِوا مَضِٰك جَر كَبُرُ كِنهِ لَكُرا لِ لَيَا حُمَّا لَـٰكَتُم كَبُم كَنه لَجُرك

וֹאֹמֶּבׁטֹּו בוֹו אֹנִכֹו לִמְלַם: ממי בֶּוֹ־אֶשֶׂא אֶלְ־שְׁטָוֹם

ڶڬڟۺڶڰ؞ڰۺڴڡ؞ בְּמִהְפֹּס וֹצִׁוּ אָהֻוֹּר וֹלֵם לְגֹּרְוּ אִם הַּנִּעֹי, בַּנַל עַנְבָּי. וְעַאָעֵוֹי

מוב: האכַל בְשֶׂר מִדָּם חָלֶל וֹשֶׁבִּיְה אַמֻּבָּיר חִצַּיִ מִדְּם

בּבווו בוויצין בּיה:

خرتاذرا: להן ויסגדולכון יהון הביכון מַּעוֹ שַׁמִּב וֹסִבּיִבוּוֹ יִקִּימוּוֹ אַּמֶּב עַבְּבְ וֹבְעַנְמִוְ וַאִּכְבְוּ וֹמִשׁוּ בַּעַבַּר וֹכִסְטַעוּן עַנִּוּ אָבֹבְוּן

בְישִׁיזִיב:

خيخ خيرا: מַבונטו נאַמבוט פום אָנֹא אָבו אַטַלונע בּמִמָּנֹא בּנע

ילְבֹהֹּלֵי בַבֹּר אָהַלָּים: נו אַנור פון עווא לשְּנָאַי טטילב, עובי וטעפּ פֿעלא מסוף שְׁמִיּא וְעִר סוף שְׁמִיּא אָם הַּלְ עַד הְּבֵוֹן בְּחֵיזוּ בַּוֹלָא

שְּׁנְאָר וּבְעֵיל דְּבְבָא: ישְׁבוֹ לְאַמֹּבְאַנו כִּטְּבִוּן מֶבִּוּמָ שַׁלַמֶּגְ בַּגַּמְמָנִגְּ מִבַּם לַמִּגְנִוּ אַבוּג צובג מובמא ועובלג

The rock in whom they trusted;

protection. and help you, Let him be your qu əsir drink-offering? Let him rise up sacrifices, and drank the wine of Who did eat the fat of their

deliver out of My hand. heal; And there is none that can make alive; I have wounded, and I there is no god with Me; I kill, and I See now that I, even I, am He, And

And say: As I live for ever, For I lift up My hand to heaven,

them that hate Me. adversaries, And will recompense will render vengeance to Mine My hand take hold on judgment; I If I whet My glittering sword, And

long-haired heads of the enemy.' and the captives, From the flesh; With the blood of the slain blood, And My sword shall devour I will make Mine arrows drunk with

עיר מְּהַבְּּה (ירמיה מט, כה). עלור, מייטונדי"ר. עווב, הֿינפורלי"ד: מיינמינדי"ר. ענור, סוא סנושע במענור סמושל. עווב, מְחוּנָק, כמו וַיַּעַוְבוּ יְרוּשֶׁלָס עַד סַחּוֹמֶס (נחמיס ג, ח), פֿין־ לֹא שַוְבֶּס

וסלנס, כלומר שסיו במוחין בו לסגן עליסס מן סרעס: (פ) ואמר. הקב"ה עליהם: אי אלהימו. עבודת אלילים שעבדו: - צור חסיו בו. הקלע שהיו מתכקין בו מפני התמה

אומו סלור יסיס לכס ממסס ומסמור: (88) אשר חלב זבחימו. היו מומן מלהות מוכלים, שהיו מקריבין לפניהם ושומין יין נמיכם: יהי עליכם החרח.

אני הוא. אני למשפילואני לסריס: ואין אלחים עמדי. עומד כנגדי למחום: עמדי. דוגממיוכמוני: ואין מידי (פצ) ראו עחה. הבינו מן הפורענום שהבאתי עליכה ואין לכה מושיע, ומן החשועה שאושיעכה ואין מוחה בידי: אני

שְׁנִי נְאָׁם סִ' אָס לֹחُ פַּאַשֶׁר דְּבַּרְמֶּס בְּאָוֹנִי (במדבר יד, כח), אף כחון אני נשבע חי אנכי: (0+) כי אשא אל שמים ידי. כי נמרון אפי אשא ידי שנים ידי. לי נמרון אפי אשא אל שמים ידי. לשון שנועס סוא, [כתו פַי מציל. הפושעים ני:

בידו, שהרי ברק הוא חלו, שנאמר כאן ברק חרבי ומאחו במשפט ידי, והמשפט הזה לשון פורטנות הוא בלע"ו יושטילא"ה: לא כמדם בשר ודס מדח סקב"ס, מדח בשר ודס זורק חך ואינו יכול לסשיבו, וסקב"ס זורק חליו ויש בידו לסשיבן כאילו אוחוך המשפט, להחיק בה ולנקום נקם: אשיב נקם הגדי. למדו רבומינו באגדה מחוך לשון המקרא שאמר וחאחו במשפט ידי, ידי. לקנית מדת התמים במויצי שהרעו לכה, מַשֶׁר מֵּנִי קַנְפְּמִּי מְשָׁע וְהַמֶּה עַּוְרִי לְבָעָה (וכריה הֹ, עו). ד"ה, ותהחו ידי הת מדת (I+) אם שנוחי ברק חרבי. מס משנן מחל הפנ חרבי, כמו למען הֵיה לף בְּבְק (יחוק מל כל, מו) פלנדו"ר: וחאחו במשפט

אַרְמָּהָוֹ עַמְּוֹ: (פּ) יפוּם וֹנִקם ְיִמֶּגֶר לְגִּבְיֵנוּ וֹכִפָּב יִטְפָּבָּה וּפוּבְּמִוּנִטָא בּבוֹנוּג יוִנִםְ מַּפָּוָ בָּג בַם הַבְּבוֹנוּ

ועל עמיה: לְמִּלְאִנְיוֹי נִיכַפַּר מַּלְ אַנִמִּיהִי פובלווט לביוהי צדיקיא מַבּעוּ מֹטִטִּיֹא מַבּעוּ אָבוּ

land of His people. render vengeance to His adversaries, Sing aloud, O ye nations, of His

And doth make expiation for the blood of His servants, And doth people; For He doth avenge the

בְּעָּהְ הַרְיִּא וְהַוְהֵעָּה בִּן־נְיוֹן: וֹנְבַאַ מָמֵּע וֹנִיבַבַּּר אָעַבַבַּבְ וֹאָטַא מִמָּע וּמִבְּנִק יִע בַּבְ

ממא בוא נבומה פֿר נון: בּבְרֵב, וַמְּגַנְיב וַנֹּאָט בֹּאִנֹוֹ, פּטִּנְת, טַנְהָבָּטַנְאַ עָרָא צַרָם speaking all these words to all Israel, And when Moses made an end of

people, he, and Hoshea the son of

And Moses came and spoke all the

++ words of this song in the ears of the

ÄLX4: עַבְּבֶרִים תָאֵלֶּת אָלְ-בָּלְ- בָּלְ פִּחָנְמִיּא תַאָּנְוּ עִם כָּלְ

מללי (ק"א מללי דס) ישראל ושביס ששבו מסס: מראש פרעות אויב. מפשע ממלמ פרלות סאויב, כי כשסקב"ס ופרע מן (ב+) אשכיר חצי מדם. סלוינ: וחרבי האבל בשר. נשרס: מדם חלל ושביה. ולת מסיס לסס מעון דס

שנותי ברק חרבי. סרבס אם יש שאינם מלויין, כשאשנן ברק מרבי ומאמו במשפע ידי וכו', כמו שפירשמי למעלם: ההים אם לויבו, ונמלא שלא ראה נקמחו ממנו, אבל אני חי לעולה, ואם ימוחו הם ואיני נפרע בחייהם, אפרע במוחם: אם מסס, וסיכולם בידי לספרע מן סממיס ומן סמייס, מלך בשר ודס שסום סולך למום ממסר נקממו לספרע בחייו, כי שמם ימום מכס, אבל אמרמי שמי אנכי לעולס, איני ממהר לפרוע לפי שיש לי שהות בדבר, כי אני מי לעולס, ובדורות אחרונים אני נפרע של המחמרון, וכל שכן שגבור מלמעלה וחלש מלממה: ידי. מקום שכינמי, כמו הִּישׁ עַל יָדוֹ (במדבר ב, יו), והיה בידי להפרע שמים ידי. כמו כי נשאמי, ממיד אני משרה מקום שכינמי בשמים, כמכגומו, אפילו חלש למעלה וגבור למטה, אימת העליון עליסס סרעס, ומחחי חבא עליסס סטובס: ואין מידי מציל. מי שיליל אחכס מן סרעס אשר אביא עליכס: כי אשא אל שַּׁיּוֹ ס' מֻלְּסְיִךְּ (מיכס ז, י): ראַר עחה כי אַני וגרי. אז יגלס סקב"ס ישועמו ויאמר, ראו עמס כי אני אני סוא, מאמי באמ של ישראל, כמו שאמר מימום הרשע כשגידר את הפרוכת (גימין נו:), כענין שנאמר וְמַבֶּא אֿנַבְּמָי וּמָבַמֶּק צוּשָׁה הָאֹמֶרֶה הֵלַיַּ יסורין, אלא כמו כי יריב אם ריבס מיד עושקיסס, כי יראס כי אולם יד וגוי: ואמר אי אלהימו. סאויב יאמר אי אלהימו. רגלם. כענין שנהמר הְרָמְבֶּהְ בָגֶל (ישעיה כו, ו): - בי ידין ה׳ עמו. צלשון זה משמש כי ידין צלשון דהה, והין ידין לשון מוכן לסשקומס על מס שעושין לסס: - במוס עמדי. אומו סכוס שנאמר פִי כוֹס בְּיַד ס' וגו' (מסליס עס, ע): - לעה המוש אגור על ישראל, להרעילם ולהמרירה, לפירך אשכלות מרורות למו, להלעיע אותם על מה שעשו לְבָּנִי: חמה חבינים יינם. אליליס: ומשַרַמִּת עַמִּורְהַ וגִר. ולָא ישימו לבָס למלות הגדולה בי: ענבמו ענבי רוש. סוא שאמר לולי כעם אויב אליליס, כי גוי אובד עלום המה, כמו שפירשמי ממלה עד ואויבינו פלילים: - כי מגפן סדום גפנם. של אומום עובדי . אלף מהס, אם לא כי צורם מכרס. כי לא כצורנו צורס, הכל כמו שפירשמי עד מכלימו. ורבי נממיה דורשה כלפי האומות עובדי כל ואם. כי גוי אובד עצום המה, אבדו מורמי שהיא להם עצה נכונה. ואין בהם מבונה, להמבונן אינה ירדוף אחד מן האומום ישַראל ורבי נחמיס דורש כולס כנגד סאומוח, רבי יסודס דורשס כלפי ישראל, אמרחי אָפּאֿיסס כמו שפירשחי עד ולא ס' פעל שָבְיִּמ יַעַּקֹב (שֹס). בפּניס חֿמריס היחֿ נדרשת בקפרי (שכו), ונמלקו בה רבי יהודה ורבי נחמיה, רבי יהודה דורש כולה כנגד ומס סיא אדממו, עמו, כשעמו ממנחמיס ארלו מחנחמם, וכן סוא אומר כְלִימָ ס' שַׁרֶּלֶךְ (מסליס פס, ב), במס רלים ארלך, שַׁבְּמָּ ושעשה להם האויב: וכפר. לשון רלוי ופיום, כמו שֻבַּפְּרָה פָנָיו (בראשים לב, כא), אַנָּהִינִיה לבוּגְוַיה: וכפר אדמתו. ימ), ואומר מִמַמַם אָׁמִיךְּ יַעַּקְבּ וגו' (עובדיס אֿ, י): וכפר אַדמחו עמו. ויפיים אדמחו ועמו על סלרום שעברו עליסס לצריו. על סגול ועל סממם, כענין שנאמר מוְרַיִס לִשְׁמֶמֶס מִּסְיֵס לָמֶדְבַּר שְׁמֶמֶס מִסְיֵס מֵחֲמֵם בְּנֵי יְסִידְס (יואל ד, שעברו עליסס ולא עובוסו, יודעיס היו בעובו ובשבתו: כי דם עבדיו יקום. שפיכות דמיסס כמשמעו: ונקם ישיב (19) הרנינו גוים עמו. למימו סומן ישבמו סמומות מת ישרמל, רמו מס שבתם של מומס זו, שדבקו בסקב"ס בכל סתלמות סאומות, פוקד עליסס עונס ועונות אבותיסס, מראשית פרלס שפרלו בישראל:

שמע"פ שנימנה לו גָדַלְּה, השפיל עלמו כאשר ממחלמו (פפרי שלד): שיסה דורש בהייו, כדי שלה יהמכז ישרהל בהיי רבך לה סיה לך להרים רהש, ולמה קורהו כהן הושע, לומר שלה זהה דעתו עליו, (++) הוא והושע בן נון. שנמ של קייוני סימס, נעלס רשות מוס ונמנס לוס (מועס יג:), סעמיד לו משס ממורגמן ליסושע

אָנַ־בְּלְ־דְּבְרֵי תַּמִּיְרֶת תַּיְּאָנוּ: אָט_בֿוֹיכָם לַמִּמָּנִע לַתְּמָנִע ממוע לכם בוום אַמוֹע שַבּוֹם تَنْهَمُ لَا يُحْرَثُمِ شَرِمِهِ خُحَدُدُم تَهُمَد خُديا مُعْدِيا خُخُرُ

פֹּטִׁלְמֶׁוּ אָנְבֹּוֹטָא בַּבָּא: פֿעוֹמוֹא בֿאָנֹא מֹסִבוּגר פֿכון

to observe to do all the words of this may charge your children therewith testify against you this day; that ye unto all the words wherewith I he said unto them: 'Set your heart

७

발

학

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ

ボ<br / ∠+ כִּיִרַוּאַ חַיִּיכֶם וּבַדְּבָר תַזְּּה

אַהֶּב אַטְּם מְלֵבנִים אָּעַבּוֹנִבְּנֵן שَאُّلُـٰכוּ ' נֹמִים ְ מֹּלְ-נֵיֹאֹבֹׁמְנִי הַבֵּוּן שִּׁנְבַׁכוּן וִמָּוּן מֹלְ אַּבְּמֹא

הַיִּוֹם הַזָּה לֵאִמְר: מפטיר נוְדַבֶּר וְהֹנְתַ אֶלְ־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם וּמַלֵּיל יִיְ עָם מֹשֶׁה בִּכְּרַן יוֹמָא

₹₽₽₽₽ خُرْمًا لِمُهُد عُدُر رَبِيًّا كَاخِدُر نَهُدُمُ إِنْ عَلَمْ عِنْ خَرْمًا يَهُدُهُ يُتَرِبُ מּבְ פּׁנָ, יְבַעַוֹּ וּבְאַבִ אָנַבַאָּבֹּל בַּמִנְאָב בַּמַבְ אָפָּ, יְבַיִּעוָ וַעַוֹּיִ o+ עַרַיְנְאַשֶׁרְ בְּאָבֶין מוֹאָב אַשֶּׁר לְחִירָאּ עַלְה אֶלְהַר הְעָּבְרָים הַנְּה סַק לְטוּרָא דְּעִבְרָאֵי הְדֵין

الرَّبَة فِهِدَ يُجْهُدُ خُودًا فَهُا الْمُعَادِّةِ فِهِدَ خُودًا خُودًا خُودًا

\$4_44: אַבְרָן אָהִיךְ בְּתַּר הַהְר נַיֵּאֶסֶף אַבַרוֹן צָּחָוּךְ בְּתֹר מֹנֶא נְהַאְסֵלֵב אָבְהַמְּנִוֹּב בַּאָהֶבַבְטֵינ וֹאִנִיכָּנִישִ בַּמָּפַּ בַּמָא דַמִית

خريد ليك בְאַטוּן מְּבְרוּן יָת יַרְרְנָא לְתַמָּן אַרִי הוא חַיִּיכוֹן וּבְפָּחָנָטָא בּׁי לְאַדְּבֶּר בֵל הוּאַ מִבָּם אֲבִי לָאפַהָנָם בִיקָן הוּאַ מִנְּכִוּן

ביבון למומר:

לְבָׁנִוּ וֹמְּבַאָּלְ לְאַּטִּׁסְׂנָאִיּ アドロド

ドロダアなど

children of Israel for a possession; of Canaan, which I give unto the against Jericho; and behold the land is in the land of Moab, that is over Abarim, unto mount Nebo, which To nistanom sidt otni qu əədt təƏ'

that selfsame day, saying:

the Jordan to possess it.

And the Lord spoke unto Moses

upon the land, whither ye go over this thing ye shall prolong your days

because it is your life, and through

For it is no vain thing for you;

his people. mount Hor, and was gathered unto people; as Aaron thy brother died in 50 goest up, and be gathered unto thy and die in the mount whither thou

שיניו ואוניו ולבו מכוונים להבין, דברי מורה שהן כהררין המלוין בשערה על אחת כמה וכמה: שְׁמֶש וְשִׁים לְּבַּׁבְּוּגוי (ימוקחל מ, ד), סכי דבכיס קל ומומכ, ומס מבנים סבים שסוח נכחס לעיניס ונמדד בקנס, לכיך חדס שיסיו (64) שימו לבבכם. לריך אדם שיסיו עיניו ואוניו ולבו מכוונים לדברי מורס, וכן סוא אומר בֶּן אָדָם רָבֵּם בְּעַינֶיף וּבְּאָוֹנֶיף

נאַטַכַנוּהַ לַמַּמִיה:

(שם יב), לפי שאמרס איני כדאי להיוח לו לאשה, הלואי ואהיה פילגשו, וכל כך למה, להודיע שבחו של אברהם שהיו שלמונים ריקן במורס שאס מדרשנו שאין בו ממן שכר, מדע לך שכן אמרו וַשִׁמוֹמ לוֹעֶן מִתְּנֶע (בראשית לו, כב), וָמָתְנַע סְיָמֶס פִילֶּבֶשׁ וּגוי' (קף) בי לא דבר רק הוא מכם. לא למנס אמס יגעיס בה, כי הרבה שכר מלוי בה, כי היא חייכם. דבר אמר, אין לך דבר

וכונ: וסגיז לנו אם סשליו, וסעלה לנו את הבאר, ונתן לנו את התורה, אין אנו מניתין אותו, אמר הקב"ה, הריני מכניתו בתלי היום שנומרים, בכך וכך אם אנו מרגישין בו אין אנו מנימין אומו, אדם שהוציאנו ממזרים, וקרע לנו אמ הים, והוריד לנו אמ המן, מוליאן בחלי היום, וכל מי שיש בו כח למחוח יבא וימחה, אף כאן במיחחו של משה נאמר בעלם היום הזה, לפי שהיו ישראל . אנו מכגישין בסס אין אנו מניפין אופן לצאמ, ולא עוד, אלא אנו נועלין שייפוס וכלי זיין והוכגין בסם, אמר הקב"ה, הריני בידו כה למחום יבה וימהה, במלרים נהמר בְּעֶנֶם בַיּוֹם בַאֶה הוֹלִיה ה' (שמום יב, נה), לפי שהיו מלרים הומרים, ברך ורך הם במיבה, ולא עוד, אלא אנו נוטלין כשילין וקרדומוס ומבקעין את המיבה, אמר הקב"ה, הריני מכניסו בחלי היום וכל מי שיש נַמ וגו' (שס ז, יג), במכלימ אוכר של יוס, לפי שסיו בני דוכו אומכיס, בכך וכך אס אנו מכגישין בו אין אנו מנימין אומו ליכנם (84) וידבר ה׳ אל משה בעצם היום הזה. נשלושה מקומות נאמר נעלם היום הים בעצם היום הזה. ומלכים ממאוים לידבק בורעו:

פֿבּה מּוֹבּרַ אַּוֹ מַּלְ אָמָּר מּוֹבּרָא בּאֵוּ מּלְ בַּלָא יִּגְ בְּבֶּוֹ, וְמְּבְאָבְ בְּבֵּתְ, בְּבֶּתְ, בְּבָתְ בְּבָתְ בְּבָתְ בְּבָתְ בַּבְּתְ בַּבְּתְ בַּבְּתְ בַּבְתְ עַל אַשֶּׁר מְעַלְמָּם בִּי בְּתִּוּךְ עַל דְשִׁקַרְתוּן בְּמֵימָרִי בְּגוֹ

the children of Israel. sanctified Me not in the midst of the wilderness of Zin; because ye the waters of Meribath-kadesh, in the midst of the children of Israel at Because ye trespassed against Me in

i₫Ť<:

(国)

בַּאָבוּא אַמָּבַאַנִּג יָבוֹן בַּי מְנָּגֶר מִּרְצָּר אָת־הַאָּגֶרֶץ

حَجْزُر لَيْهُمْ نُسْرَحَ خَجْدُرُ نَهُلَيْحَ: the land which I give the children of Array of the land which I give the children of the land which I give the land whic אַרי מִקְבֵּיל הָחָוּי יָת אַרִעָּאַ

Israel.' 52 but thou shalt not go thither into For thou shalt see the land afar off;

.671 əgaq no watlaH Kippur and Sukkot, if there is one. If it is the Shabbat between Rosh HaShana and Yom Kippur, read the The Haftarah is II Samuel 22:1 - 22:51 on page 181. This Haftara is read on the Shabbat between Yom

خفتد مبني: אָהְהַ עַּאָבְעַנִים אָעַבַ בְּדָנָ וֹהְבָאַבְ לַנָבוֹ זִים בַּנָּוֹ וֹהְבַאַבְ לַנָבם הפס וְזָאָת הַבְּרֶלְה אֲשֶׁר בַּרֶךְ מֹשֶׁה וְדָא בִרְכְּהָא דְּבְרֵיךְ מֹשֶׁה

ದೇರ್ದ:

children of Israel before his death. Moses the man of God blessed the And this is the blessing wherewith

IIIXXX

אשרת)[ק׳ אָשׁ דֶת] לְמוֹ: וְאָטַר מִרְבְבָּת קֹדָשׁ מִימִינוֹ (כ׳ ַ מִשִּׁמִּיר לָמוּ הוֹפִּיעַ מֵהַר פָּארָן ניאַטַר יְהוָה מִסִּינֵי בָּאַ וְזָרָח

אוְבוֹנֹא וֹבִד לַנֹא: בְּתְבּ וַמִּינֵיה מִגּוֹ אָישָׁתָא בּבּאבו וֹמִמִיה רבָּוָת קדישׁין אַנוּגַי בּוֹבוּנִנוֹיִני מַּלְ מוּנַא יָקְרֵיה מִשִּׁעִיר אָחַחָוִי לַנַא נאמר גן מסיני אַקּגָּלי וְזִיהֹוֹר

a fiery law unto them. myriads holy, At His right hand was Paran, And He came from the them; He shined forth from mount Sinai, And rose from Seir unto And he said: The LORD came from

שיניך, ועלס, קמוץ פיך, וקמץ והלך לו, אמר משה אשרי מי שמת במיתה זו: וכן שניוכן שלישי, וכאס בנו בכבודו, א"ל משס, אסרן אחי, שַלֶּס לממס, ועלס, פשומ ידיך, ופשמ, פשומ רגליך, ופשמ, עלוס (08) באשר מה אהרן אחיך. בלומס מימס שרלים וממדם לומס, שספשים משס לם לסרן בגד רלשון וסלבישו ללעור

כך מקיים מנות בוראו, אנו לא כל שכן: שם שמים, שסיו ישראל אומריס, ומס ספלע סוס שאינו לשכר ולא לפורענום, אם וכס אין לו ממן שכר, ואס ממא אינו לוקס, וְדְצַּרְמֶּט מֻׁלְ קַמֶּלְע (במדבר כ, מ), וסס סכוסו, וסולרכו לסכומו פעמיס, וחלו דברו עמו ונמן מימיו בלה סכחס, סיס ממקדש (IE) על אשר מעלחם בי. גרממס למעול ני: על אשר לא קדשחם אוחי. גרממס לי שלה המקדש, המרמי לכס

מביבם סים לך, על כן פני פומר לך עלם ורפם: (בפ) כי מנגד. מכחוק: - חראה וגוי. כי אם לא מכאנה טכשיו לא מכאנה עוד בחייך: - ושמה לא חבוא. וידעמיכי

וואח הברכה. לפני מוחו. קמוך למיחחו (קפרי שמנ), שחס לח עכשיו חימחי:

רובס, ולה כדרך בשר ודס שמרהם כל כבוד עשרו והפהרתו ביוס הופתו: אש דח. שהיהה כתובה מהו לפניו בהש שחורה לבני ישמעאל שיקבלוה ולא רלו (שם): ואחה. לישראל: מרבבוח קדש. ועמו מקלם רבבוח מלאכי קדש, ולא כולם ולא משעיר למו. שפתח לבני עשר שיקבלו אח החורה ולא רלו (מפרי שמג): הופיע. להס: מהר פארן. שהלך שם ופתח לסמילב במחמים ההר, כחמן היולא להקביל פני כלה, שנאמר לְקְרַאָם הָאֱלֹהִים (שמוח יע, יו) למדנו שילא כנגדם: - וורח בו סוכרם וכום לישראל, וכל וה דרך רלוי הוא, כלומר, כדאי הם אלו שמחול עליהם ברכה: מסיני בא. ילא לקראמה כשבאו (2) ויאמר ה' מסיני בא. פְּמַת מחלס בשבחו של מקוס ואחר כך פתח בלרכיסס של ישראל (מפרי שמג) ובשבח שפתח בו יש

- <u> ئاتىخىڭىڭ:</u> בְּיָהְ וְהֵם הְפָּוּ לְרַנְלֶּךְ יִשְׁא קּרִישׁוֹהִי בֵיח יִשְׁרָאֵלְ בַּנְבוּרָא يُعَلَّ لَا يَكُمُ لَا يُؤْدُنُ خُرُ جِبَائِينًا هُلَا لَاقِدَوْدًا كِنْفِدُمْنِهُ خِرْ
- طَلَخَلِ لَهُجَادٍ: מוֹרֶה צִּנְה־לֶנוּ מֹשֶׁה מוֹרֶשֶׁה אֹרֶיִהְא יְהַב לַנְא מֹשֶׁה מַסְרַה
- באָהְוּ מְּם זְעַר הִּבְּמָּוּ וֹהָבְאָבְיּ ، يېر، جانهارا څرځه جبههوا تيره
- ならに (0)

שׁבֹגאָנוּ גֹבׁגוְ בַבַּ נְמֹזִב מִגָּבוֹנו

וְאָת לִיהוּדָה וַיּאַמָר שָׁמַע

- ⁹ ໍ່ມໍ. Lאເבີໄ [เชิद :เต้น เเน้เ ผู้นิเเ

- - ונם. באיבן בְּחַנּי מַלְמָא וּמִוְטָא מְבֹמֹנֹא בּוֹמִבְאָב:
 - 「こうしゃん

נְרוּהָא לְכִּוֹּמֶת יַעָּלִב:

فُلابِ مُثَرِّكُ بُمُخِياً مَح مُنفُدُكِ:

אפוט ממגלום לאנון מגלנון

- באַטכּלָהִוּט בֿוָהָג מֹפֹא כּטִבָּא

- gathered, All the tribes of Israel When the heads of the people were And there was a king in Jeshurun,
- his men become few. Let Reuben live, and not die In that together.

To noitegargnos ant to asnetitadni

Moses commanded us a law, An

And they sit down at Thy feet, 3 holy ones—they are in Thy hand;

Yea, He loveth the peoples, All His

Receiving of Thy words.

- And this for Judah, and he said:
- adversaries. And Thou shalt be a help against his His hands shall contend for him, eslqoəq sid otan ni mid gaird baA Hear, LORD, the voice of Judah,
- כשאמר הקב"ה ליעקב גוי וקשל גוים יקים ממון (בראשים לה, יא): בל קדשיו בידך. נפשום הלדיקים גנוות אמו, (3) אף חובב עמים. גס מנה ימירה מנג את השבעים, כל אחד ואחד קרוי עם, שהרי ננימין לבדו היה עמיד להוולד

מלמג בללא בונ בנש: פּוּבוֹלוּוֹשׁא מֹמִּנֹאִנְטִי וֹסָהָּיִגַ

למלם ועוני ומלבן ביה

לַלַבְבָא וּלָתַּמִּיִּה הָּטִיּבִנָּיה

אָלוֹמֵיה הִיהוּדָה בְּמִפְּקֵיה

וֹבֹא לִיהוּבְה וֹאֲמָר סַבָּיל וֹנִ

שׁלוֹלֹא לָא וֹמוּנוּ וּנִלַבַּׁלָנוֹ בַּנוְנִינִ

אַבְסְנְעָבון בְּמִנְיָנִינון:

- ולא משו מאחריך, ואחם שומרס: והם חבר להגלך. ודים מחמלעים ומחכנסים לחחח ללך: ישא מדברותיך. מקצלין . אומות העולם, שהראית להם פנים שותקות ומקרת את ישראל בידם: - בל קדושיו בידך. כל לדיקיהם ועוביהם דבקו בך ואונקלום מרגם שהיו נוסעים על פי דבריך, והמ"ם בו שמוש משמשת לשון מן. דבר אחר, אף חבב עמים, אף בשעת חבתן של בּלְנִי (ימוקאל בּ, ב), כמו ממדבר אלי, אף וה מדברומיך, מה שהיים מדבר להשמיעני לאמר להם מישפורפלידור"ש בלע"ו, עליסס עול מורמך: מדברתיך. סמ"ס בו קרוב לימוד, כמו ַ יִּשְׁמַע מֶׁמ סַקּוֹל מִדַּבֶּר מֵלֶיו (במדבר ז, פע), וַמֶּשְׁמַע מֵׁמ מִדַּבֵּר לכך, שסרי מכו עלמן למוך מחמים ססר לרגלך במיני, מכו לשון פועלו, סומנופו למוך מרגלומיך: ישא מדברחיך. ישלו حسرا عدممدر إجربهم يهنا فيتزد كِدبره فردرد جورده فيم من فيرني إلا (عمرمراء محر حم): ١ ١٦١ محد حادداً ١ محم دماره
- (+) חורה. משר לוס לנו משס, מורשס סימ לקסלם ישקב, מחונוס ולמ נשובנס: גורומיך ודמומיך בשממס. ואלס דבריסס:

על גבי אש לבנה, נמן להם בלומות כתב יד ימינו. דבר אתר, אש דת, כתרגומו, שנתנה להם מתוך האש:

- כמו פִי מִשְׁׁחׁ מָם רֹחֹשׁ (שמום ל, יצ), ראוין אלו שאברכס. דבר אחר, בהחאשף. בהחאשפס יחד באגודה אחת ושלוס ביניהס, (a) ויהי. סקנ"ס: בישרון מלך. ממידעולמלכומועליסס: בההאסף. בכלסמאסף כאשימשבון אסיפמס: ראשי.
- סוא מלכס, ולא כשיש מחלוקת ביניסס:
- שחר חחיו, דוגמה סיה וו, כענין שנהמר וַיִּשְׁפַּב מֶּה בְּלְּסֶה, וַיִּסִיי בְּנִי יַשְּׁקֹב שָׁבֶר (ברחשיה לה, כב), שלה יכה מן המנין: (6) יהי ראובן. בעולס סוס: ואל ימוה. לעולס סבל. שלל יוכר לו מעשס בלסס: ויהי מחיו מספר. נמנין במנין
- גרס לראוצן שיודה, יהודה וכוי: שמע ה׳ קול יהודה. מפלמ דוד ושלמס ואסא מפני הכושים, ויהושפע מפני העמונים סיו עלמום יסודס מפגלגלין בארון, מפני נדוי שקבל עליו, שנאמר וְסָטֶאֹמִי לָטָׁבִּי בָּל סַיְּמִיס (בראשיה מד, לב), אמר משס, מי לְהֶס לְבַּדֶּס וגו' וְלֹח עָבַר זֶר בְּחוֹכֶס (שס ימ) ועוד פירשו רבוחינו, (מכוח יה: בבה קמה לב) שכל מ' שנה שהיו ישרהל במדבר, (ע) וואח ליהודה. ממך יסודס לרמונן, מפני ששניסס סודו על קלקול שנידס שנממר משטר הַבְּמִיס יַנְיִדוּוּגו' (מיונ מו, ימ)

שניברי על מי מריבה: חַסִידֶךְ אֲשֶׁר נִסִיתוֹ בְּעַפְּׁת חַפְּיֹד عرب بَرَكِرْر هَٰמِد يَهِرَك لِهِرَك لِهِرَك لِهِرْك

אמֹבמב יבבינב ולאבי: וֹאָטַ בּּלוֹנוֹ לַאָּ גֹנֵה כָּנ הָּמֹטָרוּ ַ רְאִיהִיו וָאָת־אָּחָיוֹ לָאִ הָלְּיִר הְאַבֶּוּר לְאַבֶּיִּר וּלְאָמֵּוֹ לְאַ דְּעַלְ אֲבִּוּהִי וְעַלְאָמֵוֹ לְאַ

اخذرح لأح ماختكك: לישֶׁרָאֵל יְשֶׁימוּ קְשוֹרֶה בְּאַפֶּּף بنرد منهوه ببر خيقظد بمندبه

ומהלאו מן בילומון: (ס) תְּרְצֶּה מְתַּץ מְתְּנָיִם קַמָּיוֹ יי בַּרֵר יְהוֹּה ְ הֵילִה וּפְעַּל יִדֶיוּ

> جُلتَّرَجُل: מַל מֵי מַצּוּתַא וֹאָמָשַׁכַּח בְּנְסֵׁיקְא נְהָוֹה שֶׁלִים בְּחַנְּמָהי XYELWAX YEL FXWQCT ילַכִוּי אַמַר שוּמִּיֹא וֹאִירַיֹּא

> לא אַשִּׁנִיאני: למני ממנט מימרה יקנמר אַבוְנִי יּבְנִיהִי לָא נְסִיב אָבִי בְחַים כַּד חָבוּ מִן דִּינָא וָאַפּּי

בּמְּנֹאִנְעִי וּבְבֹּגַלֵי בַּבַבוְעִי לבוק בוהוא שבר שוהא ختيك بر نخوين، أطبك لا يين، ילמיר לַרַעָּנָאַ עַּלַ מַּדְבָּחָרָ: ישוון קטנת בוסמין קדמף ختقط نعبثنك خنهثهم

خمُدرا مخردا لحرَخُودا لا يَدْكُ

דלא יקומון:

didst strive at the waters of Meribah; prove at Massah, With whom Thou Thy holy one, Whom Thou didst Thummim and Thy Urim be with And of Levi he said: Thy

Thy word, And keep Thy covenant. children; For they have observed brethren, Nor knew he his own ⁹ Neither did he acknowledge his mother: 'I have not seen him'; Who said of his father, and of his

Thine altar. . And whole burnt-offering upon They shall put incense before Thee, 10 ordinances, And Israel Thy law; They shall teach Jacob Thine

hate him, that they rise not again. up against him, And of them that through the loins of them that rise 11 accept the work of his hands; Smite Bless, LORD, his substance, And

עלמו, שהיה בלבו עליו על מה שעשה בשמיה, כ"כ באגדה ההליה (מדרש ההליה ל, ג)): ַ כמל שמעון ממוך גורלו של יסודס, שנהמר מַמָבֶל בְּנֵי יְסוּדֶס נַמַלַמ בְּנֵי שְׁמְעוֹן (יסושע ימ, ע) (ומפני מס לה ייחד לו ברכה בפני לא). דבר אחר, שמע ס' קול יסודה, כאן רמז ברכה לשמעון מחוך ברכוחיו של יסודה (ספרי שמח), ואף כשחלקו ארך ישראל נקממו: ועזר מצריו חדיה. על יסושפע סמפלל, על מלחמת רמות גלעד וַיִּוְעַק יְסוֹשֶׁפָט וַס' עַּוְרוֹ (דברי סימיס־ב ית, ומוקים מפני פנמריב: ואל עמו חביאנו. לשלוס מפני המלחמה (מ"א מן המלחמה): ידיו רב לו. יריבו ריבו וינקמו

לַטְ בַּמִּלָים (במדבר כ, י) חֿסרן ומרים מה עשו: שאר סמליניס: - חדיבהו וגוי. כמרגומו. דנר אמר מרינסו על מי מרינס, נְמָפַּקַפָּפָ לו לנוא נעלילס, אס משס אמר שָמָשוּ (8) וללוי אמר. ועל לוי למכ: חומיך ואוריך. כלפי שכינס הול מדבר: אשר נסיחו במסה. שלל נמלוננו עס

אומס שנולדו במדבר, שישראל לא מלו אם בניסס וסס סיו מולין): ובריחך יגצורו. ברים מילה, שאוחם שנולדו במדבר, של ישראל לא מלו אם בניהם, והם היו מולץ ומלץ את בניהם, (ש"א שקרי לוייס סס, ומשבע לוי לא מעא אחד מסס, שנאמר פֶל בְּנֵי לֵוִי (שם): בי שמרו אמרחך. לא יסיס לך אלסים אחרים: לסכוג אם אבי אמו וסוא מישכאל, או את אמא מאמו או בן במו וכן עשו, ואי אפשר לפכש אביו ממש ואמיו מאביו וכן בניו ממש (9) האימר לאביו ולאמו לא ראיהיו. כשממאו בעגל ואמרמי מִילַס' אַלִי (שמוח לב, כו), נאספו אלי כל בני לוי, ולוימיס

(1) יורו משפטיך. כלוין ללו לכך: וכליל. עולה (יומל כו.):

מסיום לסס מקומס: משמונאי ואלעור כנגד כמה רצצוח, לכך נאמר צרך ה' מילו ופועל ידיו מרלה: ומשנאיו מן יקומון. מחן קמיו ומשנאיו על הכהונה אמר כן. דבר אחר, ראה שעתידין משמונאי ובניי להלחם עם היוניה, והחפלל עליהם לפי שהיו מועמיה, י"ב בני (11) מחץ מחנים קמיו. מחן קמיו מכח מחנים, כענין שנחמר וּמֶמְנִיבֶם מָמִיד סַמְעַד (חהלים סמ, כד), ועל המעוררין

תַּיִּים וּבֶּין כְּתַפֵּיו שְׁבֵּן: (ס) לְבֶּטַח עַּלְיִוּ הֹפָּף עַּלְיוֹ כָּלְ־ خُخئَنُمُا هُمَّد نُثَيد نُدِيْد نِهُجَا

שַּׁהְבוּ מֶּכִינִּעָא: עַלוֹהִי כַּל יוֹמָא וּבָאַרָעֵיה نهُد، خُدينُ لا لاَحِينَ، نُتِ، هَدِياً לבנומון אמר בהימא בין

shoulders. And He dwelleth between his Him; He covereth him all the day, $_{12}$ of the Lord shall dwell in safety by Of Benjamin he said: The beloved

ימטבום בבגר טבני: יליוסף אַעַר מִבֹבַכת

بَاذِلَة: ダレダメ ದದ್ದದಲ್ಲ ıÜĞELÄ. ättil الثلالثارا ひられて ドシロ・メ ひんおんべき שנם גל אַנהוש הֹבֹנא מֹלִנֹנוֹן מֹבֹבֹבֹא מוֹן יליוֹסף אַמֶּר

concheth beneath, dew, And for the deep that precious things of heaven, for the 13 the LORD be his land; For the And of Joseph he said: Blessed of

بْرُتِم زِلِتِارِه: ער מְלֵבְבָּוּ מִנְבְּנִוּ מִינְבְּנִוּ מִינְבְּנִוּ מִנְבְּנִוּ מִנְבְּנִוּ מִנְבְּנִוּ מִנְבְּנִוּ מִנְבְּנִוּ בּי נְּמִפְּנִי מִינְבְּנִוּ מִינְבִּנִי מֻמְּמִׁים נְמִפְּנִינִ מְּלְבִּנִּין מִּלְבָּנִוּ מִנְּבִּנִין בּיִּבְנִי

יְרַח בִּירַח:

precious things of the yield of the 14 fruits of the sun, And for the And for the precious things of the

נְבְעָהוֹת עוֹקְם: ומנאת בובניקדם

لَمُا لَـٰكُم فَمُكَا: וּמְמֵּלֶב וּמִבוּהַ סוּבוּא בּכּובוּא וּמִסוּב

things of the everlasting hills, mountains, And for the precious And for the tops of the ancient

יללולע לוור אָנווי שׁבְּנִי סְנָה מְבוֹאִתְה לְרַאִּשׁ יוֹמֶף بظڤِرُد ڰٛڎ؇ بڟڔۼؙڬ بڂڋڹٳ

לְבוּשְׁא בְּיוֹסָף גּוּבְרָא פָּרִישְׁא אַטַּנְּלֵגְ בַּאָּסַנָּא ווּטָּגָוֹ כָּבְ אַבָּוּוֹ בְּאָכִינְתֵיה בִּאָמִיּא וָעַל מֹשֶׁר ומסוב אַבְעָא ימְלָאַה דָעֵי בַיה

prince among his brethren. the crown of the head of him that is noqu bnA ,dqəso[do bsəd ədd noqu the bush; Let the blessing come the good will of Him that dwelt in earth and the fulness thereof, And And for the precious things of the

(יומא לא.), ושס סיס דעמו של דוד לבנומו, כדאימא בשמימת קדשים (זבמיס נד:), אמכי נחמי ביס פורמא משוס דכמיב ובין שכינס במקום אחר: ובין בחפין שכן. בגובה ארלו היס ביח המקדש בנוי, אלא שנמוך עשרים ושלש אמה מעין עימם לכך סקדיס בנימין ליוסף: - חופף עליו. מכסה אומו ומגין עליו: - כל היום. לעולס, משנבסרה ירושלים לא שרמה מחריו, שאף הוא משכן שילה היה בנוי בחלקו, שנאמר <u>ו</u>ימְשׁם בְּאֹבֶל יוֹשֵף וגו' (שם עח, שו), ולפי שביח עולמים חביב משילה, (12) - לבנימן אטר. לפי שברכם לוי בעבודם הקרבנות, ושל בנימין בבנין בים המקדש בחלקו, סמכן זה לזה, וסמך יוסף

(13) מברכח הי ארצו. עלה סיתה בנתלת העבעים הרך מלהה כל מוב כהרלו על יותף: ממגד. לעון עדנים ומֶמֶה: כמפיו שכן, אין לך נאס בשור יומר מכמפיו:

(14) וממגד חבואות שמש. שסימס מרלו פמומס לממס ומממקם ספיכומ: גרש ירחים. יש פיכומ שסלבנס מבשלמן, ומחחום. שהמהום עולה ומלחלת אותה מלמעה. אחה מולא בכל השבעים ברכתו של משה מעין ברכתו של יעקב:

שקדמה בריאמן לשאר הרים: - גבעוח עולם. גבעות העוצות פירות לעולם ואינן פומקות מעולר הגשמים: (15) ומראש הררי קדם. ומגורכה מראשים בישול הפירות, שהרריה מקדימין לבכר בישול פירומיהם. דבר אחר, מגיד ואלו הן קשואין ודלועין. דבר אחר, גרש ירחים, שהארך מגרשת ומוליאה מחודש לחודש:

נמס כוס ופיוס, וכן כל הלון שבמקרה: - חבואחה. ברכס וו לראש יוסף: - נזיר אחיו. שסופרש מאמיו במכירסו: (16) ורצון שוכני סגה. כמושוכן מנס, ומסל ארלו מגורכת מכלונו ונמת רומו של סקצ"ס, סנגלס עלי תמלס בענס: רצון.

וָהָם אַלְפָּי מְנַשֶּׁה: (ס) אַפְּטִר אָגֶן וְהַם רְבְבָּוֹת אָפְּרַוֹם ۵٬٬۵۵۲ كِارَدْد چَنْם עَهِنْ بِالدِرَا بَهِدِا לכְוִב מִּוְבְוִ בֹיבַב בְוִ וֹשֹבׁנֹג בֹאִם

خَمَّاكُ لَنْهُمَكُد خُمِنَكُرنك: دد،ه، لَا إَلَاذِاً الْحَمْدِ هُمْنَا الدَارًا

נְאָפֿוֹג מֹמִנוֹג שִׁנְלִי (סִ) וּלְבוּרְאָּגָרְק בֵּרְ אָבַעִּ נִּלְפוּ נְלְפוּ נִלְפוּ בְּוֹבְשִׁין לְנַהְּוֹא אָבִר עַמִּים הַר־יִקְרָאִי שָט יִזְבָּחִיּ

> אַלְפַּיָּא דְּבֵית מְנַשֶּׁה: בלוטא בכנט אפבום ואוון כַּטִבְא עַד סָנְפֵּי אַרְעָא וֹאָנּוּן בגבורהיה עממיא יקטיל פֿבָם בַּעוּלַפֹּא וָרוּמָא בּילִיה ונבובן אַנַעַבִּידָא ביה מו الله كرك

> בירושֶׁלֶם: במְנִלְבְ לְמָהְבַּג וַמָּנִ, מוְהַבַּיָּא גל בַּגַלְי דְּבָּבְרָ וְיִמְּמֵכָר ڂؗڰ۬ڎڶڰ ולובילון אַמַר חַדִּי וִבוּלוּן

> בהלא מהוגלון tċa. גּמִמֹנֹא הבֹבוּן וֹסִימָוֹן מלבהא ושכלהון שמו ולסון מְבְׁמִּנֹא בְּנִמִּבְאָב לְמִנִר בֵּנִעוּ

> > are the thousands of Manasseh. thousands of Ephraim, And they the earth; And they are the ten peoples all of them, even the ends of wild-ox; With them he shall gore the And his horns are the horns of the His firstling bullock, majesty is his;

Issachar, in thy tents. Lebulun, in thy going out, And, And of Zebulun he said: Rejoice,

And the hidden treasures of the shall suck the abundance of the seas, sacrifices of righteousness; For they mountain; There shall they offer They shall call peoples unto the

סם ששלפים שהרג גדעון במדין, שואמר וְשָבּמ וְצַלְמִנְעַ בַּקַרְקֹר וגוי (שופעים מ, י): (יכמיס,ג,יע): והם רבבות אפרים. מומס סמנוגמיס סס סכבנות שסרג יסושע שנא מאפריס: והם אלפי מנשה. ביו, אלא אין לך כל מלך ושלמון שלא קנה לו פלמרין ואחוזה בארך ישראל, שחשובה לכולם היא, שנאמר נַחַלַּח בְּבִי לָבְאֹוֹם גּוֹיָס ואין כמו קשס, נמן ליסושע כמו של שור ויופי קרני ראס: אפסר ארץ. שלשים ואמד מלכים, אפשר שכולם מארץ ישראל שנאמר וְנָשַּׁשָּׁה מֵסוֹדְףְ עָּלָיו (במדבר כו, כ): וקרני ראם קרניו. שור כמו קשס ואין קרניו נאום, אבל ראס קרניו נאום (שמות ד, כב): בכור. מלך סיולה ממנו, וסוה יסושנ: שורו. שכתו קשה כשור לכבוש כמה מלכים: - הדר לו. נתון לו, (פו) בכור שורו. יש בכור שהוא לשון גדולה ומלכומ, שנאמר אף אָנִי בְּכֹּוּר אָמְבָּבוּ (מהלים פע, כח), וכן בְּנִי בְּכִּרִי יִשְׁרָבּוֹ

(דברי הימים-א יב, לג), ראשי מנהדראות היו עוסקים בכך. ועל פי קביעות עתיהם ועבוריהם: הללח בישיבת אהליך למורה לישב ולעבר שנים ולקבוע חדשים כמו שנאמר וּמִּבְּגִי יִשְׁשַׁבָּר יוֹדְעֵי בִּינֶה לְעִמִּים בָחֹשֵׁיִהֶם מָחַמַיִם סקדים ובולן ליששכר, שמורמו של יששכר על ידי ובולן סימה: שמח זבולן בצאחך. סללה בלאמן לסחורה: ויששכר. ובולן למוף ימים ישכון ויולא לפרקמטיא בספינום, ומשמכר ונומן למוך פיו של יששכר, והם יושבים ועוסקים במורה, לפירך שנה זיכ הלשים ולה ישים הומם לו שרי מלחמתו: שמה זבולן בצאחך ויששכר באהליך. זצולן ויששכר עשו שותפות, שהיו הלשים שבכל השבמים, הם הם שהוליך יומף לפני פרעה, שנהמר ומקלבה הֶּהָיו לָקַה הַמִּשָּׁה הֻּנְשִׁים (ברהשית מו, ז), לפי (18) ולזבולן אמר. אלו המשה שבמים שברך באחרונה, ובולון גד דן נפחלי ואשר, כפל שמוחיסם לחוקם ולהגבירם, לפי

. אחד ואוכלים מאכל אחד, לפי שהעכו"ס אלוהות של זה לא כאלוהות של זה, ומאכלו של זה לא כמאכלו של זה, והם אומרים, אין סואיל ונפשערנו עד כאן, נלך עד ירושלים ונראס מס יראמה של אומס זו ומס מעשים, והס רואים כל ישראל עובדים לאלוס דבר אמר, עמיס הר יקראו, ע"י פרקמטיא של זבולון, מגרי אומות העולם באיס אל ארלו, והוא עומד על הַפְּבֶּר, והס אומרים, לשון כסוי, כמו שנאמר וַיִּמְפֹּן אָת הַצַּיִת (מלכיס־אֹ ו, ש), וְמְפַּן בְּאָבֶו (שס ז, ג), ומרגומו ומטלל בכיורי (מ"א בכסוי) ארוא. (שופעיס ה, יח), משוס דנַפְּמָּלִי עַל מֶרוֹמֵי שְׁדֶה (שס), שהיה מתרעס זבולן על תלקו, לחחי נתת שדות וכרמיס וכוי: ושפני. חכרכים לבנה היולאים מן הים ומן החול, ובחלקו של יששכר וזבולן היה, כמ"ש במסכח מגילה (ו), זְבֻלוּן עַם מֵבֶף נַפְשׁוֹ לֶמוּח כר שפע ימים יינקו. יששכר ווצולן, ויסא לסס פואי לעסוק במורס: - ושפני שמוני חול. כסויי ממוני מול, עֶרִימ ומלוון (19) עמים. של שבעי ישראל: הר יקראו. להר המוריה יאפפו, כל אפיפה ע"י קריאה היא, ושם יובחו בְּרְנָלִים ובחי לרק:

ئالىڭىد: בּלבוֹא הִּכְּן וֹמִנֹם זֹבׁוָהֹ אָפֹּן בּלְנִיֹא הִבּי נופֿמּיל מִלְמִוּנוֹ

צְרְקָת יְהְנְתְ עְשְׁה וּמִשְׁפְּטֶיו הוּא נְפַּק וְעָאֵל בְּרִישׁ עַמָּא יי מְחֹקָק סְפְּוּן וַיִּתֵאֹ הָאשִׁי עָם וּיִּרְא באָאִית לוֹ בִּי־שָׁם חֶלְלַת

cil_içÿl: ממישי ולְבְּן אֲמַר בְּן גַּוּר אַרְיֵה יְזַבְּק וֹצָק צִּמָר בְּן תַּפִּיף בְּגִּוּר

וְבְרִים יְבְיִשְׁר: (ס) רְצֵּוֹן וּמֶּלֵא בְּרְבָּת יְהְוָֹה יֶם רַעָּנִא וּמָלִי בִּרְבָן מִן קֵּדָם וְדְרְוֹם יִרְשָׁה: (ס)

نْتْ، لَمَ، هُبُا، نُمِحْرِ فَهُمُا خَنَعُ هُمُا نُتَ، نَمَاهُ خُهُالِنَا، וּלַאָּמָּׁר אַּסָר בַּרוּב מִבַּנוֹם אָמֻר וּלַאָּמָר אַסָר בַּרוּב מִבַּרַכִּע

מם מַלְכִין: ילְנֹוֹ אַמְּוַ בּּנוֹנוֹ מֹנְנוֹנִת נֹיֹנו ילְנֹנִ אַמָּנ בּנוֹנַ בַּאַפַּטוּ לְנִיב

<u>i</u>@L%4: זכנן בורם ין עבר ודינוהי עם ספולא ולא בומלאל טלור אַרִי הַמְּן בְּאַהְסְנְתֵיה מֹשֶׁה וֹאִיבְׁלַבֹּלְ בֹּלֵבְתְּיִנִיא בִּילְיִבּ

يْخْرَتْطْفَكْرْ، هُرَّبِد تَطْفَكْرِ، هُكَّم يْخْرَقْفَكِ، هُمَد يَطْفَكِ، هُحَم בללבון מן משנו: אַבוֹנוֹן אַבוּמִיה שְּׁהָנִיִּא מוֹן נַהַלַנָּא

ווטבלא לעפונט, מלכון:

the crown of the head. lioness, And teareth the arm, yea, 20 that enlargeth Gad; He dwelleth as a And of Gad he said: Blessed be He

His ordinances with Israel. . righteousness of the Lord, And of the people, He executed the reserved; And there came the heads For there a portion of a ruler was And he chose a first part for himself,

Bashan. whelp, That leapeth forth from And of Dan he said: Dan is a lion's

Possess thou the sea and the south. full with the blessing of the LORD: 23 Naphtali, satisfied with favour, And And of Naphtali he said: O

.lio ni 1001 sid qib mid favoured of his brethren, And let 24 Asher above sons; Let him be the And of Asher he said: Blessed be

בשפת: אומס כשרס כזו ומחגיירין שס, שנאמר שס יובחו זבחי לדק: – כי שפע ימים יינקו. ובולן ויששכר, סיס נוחן לסס ממון

סראש עם הזרוע במכה אחת: לפיכך נמשל כאריות, שכל הסמוכים לַמַּמֶּר כֿריכים להיות גבורים: - ושרף זרוע אף קדקד. הרוגיהם היו ניכרין, מותכים (OS) ברוך מרחיב גד. מלמד, שסיס ממומו של גד מרחיצ וסולך כלפי מורח: בלביא שכן. לפי שסיס ממוך לִמְּפֶר,

לעבור אם סירדן עד שכבשו ומלקו. דבר אחר, וימא משס, ראשי עס. לדקח ס' עשס. על משס אמור: וכן סוא אומר וְשַׁמֶּט מַעַּבְרוּ מֵלוּנִּיס לְפְּנֵי מֲמֵיכֶס וגו' (לעיל ג, ימ): צדקת ה׳ עשה. שסאמינו דבריסס, ושמרו סבמחחס יַדַע מִישׁ מֶׁם קָבְּרָמוֹ (לקמן לד, ו): ויהא. גד: ראשי עם. סס סיו סולכים לפני סמלון בכבוש סמרן לפי שסיו גבורים, ידע אשר שם בנחלמו חלקח שדה קבורח מחוקק, והוא משה: - ספון. אוחה חלקה, ספונה וטמונה מכל בריה, שנאמר וֶלֹה (12) וירא ראשיה לו. כאס לימול לו מלק בארן מימון ועוג, שסיא כאשיה כבוש סארן: בי שם הרקה מהקק. כי

של ארץ ישראל, כמו שמפורש בספר יהושע, והוא שנאמר ביבא גבול בְּגִי בְן מֵהֶס בַיַּעֲלוּ בְּגֵי דָן בַיַּלְּמַמוּ עָס לָשֶׁס וגוי (שס), יצא ממערה פמייאם, והוא במורחה של ארך ישראל, ובא מהלפון לדרום וְפָּלֶה בקלה ים המלה, שהוא במורה יהודה שנעל בדרומה מערבים עקרון וסביבוסיה, ולא ספקו להם, ובאו ונלחמו עם לשם שהיא פמייאם, והיא בלפונים מזרחים, שהרי הירדן יולא דבר אחר, מה זינוק זה יולא ממקום אחד ונחלק לשני מקומוח, כך שבטו של דן נטלו חלק בשני מקומוח, חחלה נטלו בלפונים מחלקו ממערם פמייאם והיא לֶשֶׁס, שהיא בחלקו של דן, שנאמר וַיִּקְרָאוּ לֶלֶשֶׁס דָּן (יהושע יע, מו), ווינוקו וקילוחו מן הצשן. (22) דן גור אריה. אף סוא סים סמוך לְמָפְר, לפיכך מושלו כאריה: יזנק מן הבשן. כמרגומו, שסים סירדן יולא

לווי, ובמסורם הגדולה מלינו באלפא ביסא לשון לווי דמעמיהון מלעיל: מוכיה, כמו יַבַּשׁ, יַבַּשָּׁ, לְּקַה, שְׁמַשַּׁ, כשמומיף צו ה"ה יסיה המעם למעלה, שְׁמָשָה, יָדָשָׁה, לְּקָהֶה, הֹף כהו ירשה לשון בדרומה (ב"ק פה:) לפרוש חרמים ומכמורוח: ירשה. לשון לווי, כמו עלה רש (לעיל ה, כה), והמעם שלמעלה ברי"ש (ES) שבע רצון. שקימס הלו שבעס כל לון יושניס: ים ודרום ירשה. יס כנרת נפלס בתלקו, ונעל מלה מבל מֶרֶס גבולם מכל אומו הרוח שהמחילו לנחול בו:

Tron and brass shall be thy bars; And Trigger regign and prass shall be thy bars; And

ىزۈڭك: מושבה וכיומי עולימותה

as thy days, so shall thy strength be.

בְּעֶּוֹנֶהְ וּבְנַאָּנָתִוּ שְׁחַקְים: ⁹⁷ אָנן בָאָל יִשְׁרָוּן רבֶב שְׁמָוֹם

שְׁמִיְּא: ţōāĹĿ إلانظقيك ĖÀÜL בושראל השכינתיה בשמיא אָלִע אָלָא אָלִוֹא

excellency on the skies. heaven as thy help, And in His 26 Jeshurun, Who rideth upon the There is none like unto God, O

ניאמר השמר: זרִמְּה עוֹלְם נֵינְגָבֶה מִפְּנָרָ אִנֵיב קענה אָלְהַי קָבֶם יִמִּקַחַת

וֹטִבוּב מוּ בֹּבֹמֹב הַּנֹאִב וֹאַמִּב בּבְמִימִבּיה אָתִעַבָּיר עַלְעַא

Destroy. from before thee, And said: arms; And He thrust out the enemy And underneath are the everlasting The eternal God is a dwelling-place,

אַבַּישְׁמֶוּי יַעַּרָפּוּ מֶלִי:

אָמֹנֹא בֹּגֹלַנִירוֹן וְשִׁמָּשִׁנִינִיוֹ בּאָנה הֹבוֹנא הַבוּנו וִנוֹמִנו אַנּ ぶんし %⊏iLil בלחודיתון בעין i ÀLXC خدينالألم

drop down dew. corn and wine; Yea, his heavens 28 fountain of Jacob alone, In a land of And Israel dwelleth in safety, The

שנה), כדלימל במנמות (פה:): בשמן רגלו. שסימה ארלו מושכם שמן כמעין, ומעשה שנלמרכו אנשי לודקיא לשמן, מנו להם פוּלְמוּקְמוּם אחד וכו' (ספרי וסוא שנאמר בדברי הימים (מ"א ז, לא) הוא אַבִּי בִּרְוַיִמ, שהיו בנומיו נשואות לכהנים גדולים הנמשמים בשמן זימ: 🗆 וטובל אחיו. שסיס ממכלס לממיו בשמן פֿוָפִּיקיניון וּבְּקַפְּלָמוֹמ, וֹסֹס מכלין לו במבומס. דבר ממר, יסי כלוי ממיו, שסיו בנומיו נמומ, (24) ברוך מבנים אשר. כלימי בספרי (שנס) לין לך בכל השבעים שנמברך בבנים כלשר, וליני יודע כילד: יהי רצוי

שמסא מצורכת צפירות וכל סארלות מתפרנתות סימנס וממשיכות לס כספס ווסצס, אשקולג"ע, סכסף וסוסצ פָּלָס מסס שסס מובים לך כמנין ימיך, כל סימים אשר אחם עושים רלונו של מקום יהיו דבאך, שכל הארלוח דובאוח כסף וזהב לארך ישראל, לך, שהן ימי מחלמך ימי נעוריך, כך יהיו ימי וקנמך, שהם דואבים ובים ומחמוטטים. דבר אחר, וכימיך דבאך, וכימיך שהם בסרים שמולבין מסס ברול ונמשמ, וארלו של אשר סימה מנעולה של ארך ישראל: - ובימיך הבאך. - וכימיך שהם מובים יוכלו סחויבים ליכוס בה כאלו היא סגורה במנעולים ובריחים של ברול ונחשם. דבר אחר, ברול ונחשת מנעליך, ארלכם נעולה (as) ברול ונחשת מנעליך. עכשיו סוא מדבר נגד כל ישראל, שסיו גבוריסס יושביס בערי ספפר, ומעליס אומס שלא

מזיבום אומס לארלכס:

שבמוכל, ובגלומו סול כוכב שמקים: (32) אין כאל ישורון. דע לך ישורון, שלין כאל בכל אלסי סעמיס, ולא כצורך צורס: רוכב שמים. הוא אומו אלוס

לך סשמד אומס: מענה. כל מינק שלריכה למ"ד במחלחה העיל לה ה"א בקופה (יבמוח יג:): ויזועו וכחס חלש מפניי, לעולם אימת סגבוס על סנמוך, וסוא שסכם וסגבורס שלו בעורך: - ויגרש מפניך אויב. ויאמר מעיומו כל בעלי זרוע שוכניס: - זרעה עולם. מימון ועוג ומלכי כנען שקיו מקפו וגבורמו של עולס, לפיכך על כרמס ימרדו (TS) בישונה אלהי קדם. למעון 50 סשחקים לאלסי קדם, שקדם לכל אלסים, ובירר לו שחקים לשבחו ומעווחו, ומחחח

אף שמיו יערפו של. אף ברכמו של ילמק נוספם על ברכמו של יעקב, וְיָמֶן לְךְּ סְמֵּלֹסִיס מִעַּל סַשְׁעַיִס וּגו' (שס כו, כמ): אלא כעין הצמחה שהצמיחה יעקב, וְהְיָה אֱלֹהִים עַמְּכֶם וְהֵשִׁיבּ אֶׁמְבֶם אֶל אֶבֶן אֱצֹבֵּיכֶם (בראשים מח, כא): יערפו. ימיפו: רעקב. כמון עַינוֹ פְעַין הַבְּּוֹלַמ (במדבר יה, ו), כעין הברכה שברכה יעקב, לה כבדד שהמר ירמיה בָּדָד יַשַבְּמִי (ירמיה עו, יו), (82) בטה בדד. כל ימיד וימיד, מיש מחמ גפנו ומחמ מלומו מפוזכין, ומין לכיכין להממשף ולישב ימד מפני המויב: עין

הַּבְ_בּמִוְעָּיִמוּ הָדְרָבְ: (ס) ווּבָּחַשִּׁי אַנְבֶּיף לְּדְּ וְאַמָּחַי ī¤ā∟ült ٤٤٤١٤٤ קמוף עַם נושָע בַּיהוָה מָגֵּן 62 באל״ף גדולה) יִשְׂרַצֵּל מֵי אַשְׁרֶיוּך (בספרי תימן אַשְׁרֶיוּך

ַבַּגַלְהָּר עַּרְיַבְּלָנָי עַהְיַבְּלָנִי עַבְּיַבְּלָנִי עַבְּיַבְּלָנִי עַבְּיַבְּלְנִי עַבְּיַבְיִבְּלְנִי هُلْا يُتِكِا لِوَلَٰعِكِهِ يُكِأِنَّكِ هُلا خُرٍ ﴿ هُمْ يُتَالِهِ لِهُمُؤْلِيهِ يَدْ يُلِ هُرِ ַבַּר נְבוֹ רַאָּמִ בַפַּסְנְּב אַמֶּר עַלְה לְמוּרָא דִּנְבוֹ בֵישׁ בְּמִּהָא דִּעַלִ וַיַּעַל מֹשֶׁה מַעַּרָבָה מוֹאָב אֵל־

יְהוּדְה עַר הַיָּם הָצַּחַרְוּן: אُפֹבוֹם וּמִנְאָּבוֹ נֹאֵנוְ כֹּלְאַבֹּא אָפַבוֹם וּמִנָּאָבוּ וֹט כֹּלְ אָבַתּ نقب خَدِ تَغَنَّذِ، نَقُبَ يُقَدُّ أَنْنَ خُدِ تَغَنَّذِ، أَنْنَ كُلَمْ

וְבְחָוָ מָּיר הַהְּמְרָים עַּ*ד*־צְּעַר: ³ וֹאָט_עַנְּנִיֹּב וֹאָט_עַכֹּבֶּב בֹּלַתַּעַ

וְאֶשְׁבִי לְאָ עַעְּבֶּרִ: ڂڎ؞ڎٮڬ شلخنتنك خنفثاط لخنقطح ظهرب ختلقك يختقوه خقيمت خفئك هفئتن אַמְּבֹר זְמִּבְּמֹטִּנ לְאַבֹרֹנְיִם בַּלֵינִמנִנ לְאַבֹרֹנִים לְנִגְּטֹע

> מַלְכֵּיהוֹן הָדְרוֹף: לְבְּ נְאַטֹּ מֹכְ פַּבְעַט בּוֹבִי, نخثا يخذائك انتحددا فنغك فحرك خولائك بهذا كلمرن ממא בפובלוני מן בוב וו מולב ומבאל לות דכותה

> אַרְעָא יָת גַּלְעָר עַר דָּוֹ: וּסְלֵיק מֹשֶׁה מִמֵּישְׁרַיָּא דְּמוֹאָב

יְהְיִהְ עַּרְ יַמָּא מַעְּרְבָּאָה:

יְבִיחוֹ קְרְיַנוֹ הְקְלַלַיָּא עַר ווֹט בַבוְמֹא ווֹט מִימָּבֹא בֹלֹמַנ

בְּעִינְרְ וּלְתַּמָּן לָאַ ניאטר יְהנְה אַלְיוּ זָאָר הָאָרֶץ נַאָּטָר יִיָּ לְיה דָּא צְּרְשָּׁא

> tread upon their high places. away before thee; And thou shalt And thine enemies shall dwindle that is the sword of thy excellency! LORD, The shield of thy help, And unto thee? A people saved by the Happy art thou, O Israel, who is like

> all the land, even Gilead as far as Jericho. And the LORD showed him top of Pisgah, that is over against of Moab unto mount Nebo, to the And Moses went up from the plains

 $\Lambda IXXX$

land of Judah as far as the hinder Ephraim and Manasseh, and all the and all Naphtali, and the land of

palm-trees, as far as Zoar. the valley of Jericho the city of and the South, and the Plain, even

go over thither.' with thine eyes, but thou shalt not seed; I have caused thee to see it Jacob, saying: I will give it unto thy 4 Abraham, unto Isaac, and unto is the land which I swore unto And the LORD said unto him: 'This

סַמֶּלְכִיס סְמֻלְּט (בס י, כד): רְמוֹקְס מָמֹד בְּמֹוּ עֲבָדֶיוּ וּגוי (יסושע מ, מ): ואחה על במוחימו חדרוך. לענין שנחמר שֿימוּ הֶת רַגְּנִיבֶס עַל לַוֹּמֹרַי מי כמוך. משועמך בסי אשר סוא מגן עוכך (ואשר סוא) חרב גאופן: ייכחשי איביך לך. כגון סגבעונים שאמרו מַאָבן (92) אשריך ישראל. לאחר שפרט להם הברכוח, אחר להם חה לי לפרוט לכם, פְלַל דבר הכל שלכם: אשריך ישראל

כל ארץ ישראל בְּשַׁבְּנְמָשּׁ, והמליקין העמידים להיוח מליקין לה: עד דן. הראהו בני דן עובדים עבודה זרה שנאמר ויקימו (1) מערבות מואב אל הר גבו. כמס מעלומ סיו, ופסען משס נפסיעס לחח (סומס יג:): אח כל הארץ. סרלסו לח

האחרון. ארן המערב בעלומה ובמורבנה. דבר אחר אל מקרי הים האחרון אלא היום האחרון הראהו הקב"ה כל המאורעות ממושס גלמס עס מדין ועמלק: ואח כל ארץ יהודה. בשלומס ובמוכבנס, וסכלסו מלכום בים דוד וגלמונס: עד הים ואח ארץ אפרים ומנשה. סרמסו מרלס בשלומס ובמורבנס, וסרמסו יסושע נלמס עס מלכי כנען שבה מפפריס, וגדעון שבה (2) ואח כל נפחלי. סראסו ארלו געלומס ומורבנס, וסראסו דבורס וברק מקדֶע נפחלי, נלחמיס עס מימרא ומיילומיו: לסס בני דן את ספסל (שופטיס ית, ל), וסראסו שמשון שעתיד ללאת ממנו למושיע:

(ε) ואח הנגב. מרן סדרום. דבר ממר, מערם סמכפלס, שנממר ויַעֲלוּ צַנֶּנֶב וַיְּבֹח עַד מַבְּרוֹן (במדבר יג, כס): ואח שמידין לימרע לישרמל עד שימיו הממים:

(+) לאמר לזרעך אחננה הראיחיך. כדי שחלך וחחמת לחברהם לילחק וליעקב, שבועה שנשבע לכם הקב"ה קיימה, הכבר. הראה שלמה יולק כלי בים המקדש, שנאמר בְּכַפַר הַיַּרְדֵּן יְנְבָּחַ הַמֶּנֶלְ בְּמַעֲבַה הָבַבְר.

SSI

בְּאֶבֶּץ מוֹאֶב עַּל־פָּי יְהוָה: , וַיְּמְת שָׁם מֹשֶׁר עָבֶר־יְהוָוֶה

אָת־קַבָּרָתוּ עָד הַיִּוֹם הַזָּה: מול בות פְעוֹר וְלֹא־יָבָע אִישׁ ווּלַבֶּר אָטַוּ בֹנּיִ בֹּאָבֹא מוּאָב

בְּמֹתְוֹ לֹא־בְּהַתְּה עֵינִוֹ וְלֹא־נָס כַּר מִית לָא כְּחָת עֵינִיה וְלָא ימשֶׁר בֶּן־מִאָּה וְעֶשְׁרִים שְׁנָה ימשָה בַּר מִאָּה וְעֶשְׁרִין שְׁנִין

זוּשַּׁמִוּ וְמֵּוּ בַּבוֹ אַבַּע מָמֵּע: בְּעַלְרָת מוֹאָב שָּׁלְשָׁנִם וְוֹם ניקפוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵלְ אָת־מֹשֶׁת יִּבְכוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵלְ יָת מֹשֶׁת

כּאַמֶּר צְנָה יְהְנָה אָת־מִשֶּה: נַיִּשְׁטִּמְנ אֶלַנו בֹנֵי_וֹשָּׁבַאָּלַ וַנַּמַּשָּׁנ בְּיַסְמָךְ מֹשֶׁה אָת־יָדָיו עְּלְיִוּ رיהוֹשֶׁעַ בּוֹ־נֹון מְלֵאֵ רַוּחַ חָּכְמָּה

\$4_**Ġ**ť.**□**: בְּמִמְּעִר אֲשֶׁר יְדְעַנִי יְהוֹוֶה פְּנָים בְּמִשֶּׁה דְאָהָנְלִי לֵיה יִיְ אַפִּין ° וֹלְאֵלֶם וֹלֵגְא מִּנְג בּׁנְמִּבְׁלֵּם יִּלָגִא מִּנְג בּׁנְמִּבְׁלֵּא לֵם וִּבְּנִא מִנְג בּׁנִמִּבָּאַלְ

> בְאַבְעָאָב עַל מֵימָבָא ומית תַּמֶּן מֹשֶּה עַבְּדָּא דַּייָ

יוֹמָא הָדֵין: יְרַע אָנְשׁ יָת קְבוּרְתֵיה עַד במואָר לְפֿבוּגְ בּוּט פֿמוָר וֹלְא ולבר ימיה בחלקא בארעא

אָלָא זִיו יְקְרָא דְאַפּוֹהִי:

Fawn: וּשָּׁלִימוּ וּוְמֵוּ בַּבִיקָא אֶבְלָא בְּמִישְׁבַיָּא דְמוֹאָב הָלְחָין יוֹמִין

', ಗ ಬೆರ್ಭಿಗ: וֹמְבַאָּגְ וֹמְּבַרוּ כַּמָא בַּפַעוֹר וֹנֹ ئىين، ھَدين، لَكَخَدَر، مُدَّن خُدَّ، קקמר אַבי סְמַךְ מֹשֶׁה יָת וועוְאָה פֿר נון אָהָמָלִי רוּחַ

commanded Moses. unto him, and did as the LORD the children of Israel hearkened bas ;mid noqu sbash sid bisl bad

whom the Lord knew face to face; since in Israel like unto Moses, And there hath not arisen a prophet

ולבועים בה, ומלך ומגיד להם: רוסו לאמר, לכך סראימים לך, אבל גורס סיא מלפני ששמס לא מעבור, שאלולי כך, סיימי מקיימך עד שמראס אומס נמועיס

(נבל במרל מו.): על פי ה׳. בנשיקה (שם יו.): . אפשר ספר החורה חסר כלום, והוא אומר לקוח את ספר החורה הזה (לעיל לא, כו), אלא הקב"ה אומר, ומשה כוחב בְּדֶתַעַ (5) וימח שם משה. אפשר משה מת וכתב וימת שם משה, אלא עד כאן כתב משה מכאן ואילך כתב יהושע. רבי מאיר אומר

מששם ימי בראשים לכפר על מעשה פעור (שס), וזה אחד מן הדברים שנבראו בערב שבם בין השמשות (אבות פ"ה מ"ו): עַוֹן פֿאָמֶס (ויקרא כב, מו), וכי אחרים משיאים אוחם, אלא הם משיאים את עלמס: - מול ביה פעור. קברו היה מורן שם רבי ישמעאל דורש כן, וכיולא בו בְּיוֹס מְלֹאֹם יְמֵי גְוְרוֹ נְבִיאׁ אֹמוֹ (במדבר ו, יג), סוא מביא אם עלמו, כיולא בו וְהִשִּׁיאוּ אוֹקָס (6) ויקבור אוחו. הקצ"ה בכבודו (סומה יד.). רבי ישמעאל אומר הוא קבר את עלמו, ווה הוא אחד משלשה אמין שהיה

(8) בגר ישראל. סוכריס, אבל באסרן, ממוך שסיס רודף שלוס ונומן שלוס בין איש לרעסו ובין אשס לבעלס, נאמר פל בֵּימ (ד) לא בהחה עינו. לף משממ: ולא נס לחה. למלומים שבי, לם שלמ בי רקבין ולם נספך מולר פנייו:

(10) אשר ידעו ה' פנים אל פנים. שסיס לפוגם צוומדבר חליו בכל עם שרולס, כענין שנהתר וַעַּמָּס הָשֶׁלֶס הָל סִ' (שמות יִשְׁבְטֶׁלְ (במדבר כ, כמ), זכרים ונקבות:

69 I

({\$\frac{1}{2}})' a \text{\$\dagger L \text{\$\dagger d} \dagger d \text{\$\dagger d} \dagger d \text{\$\dagger d} \dagger d \text{\$\dagger d} \dagger d \text{\$\dagger d} \dagger d \text{\$\dagger d} \dagger d \text{\$\dagger d} \dagger d \text{\$\dagger d} \dagger d \dagge

according to the word of the LORD. died there in the land of Moab, So Moses the servant of the Lord

his sepulchre unto this day. Beth-peor; and no man knoweth of 6 the land of Moab over against And he was buried in the valley in

force abated. eye was not dim, nor his natural 7 twenty years old when he died: his And Moses was a hundred and

of the spirit of wisdom; for Moses And Joshua the son of Nun was full mourning for Moses were ended. days; so the days of weeping in the

8 Moses in the plains of Moab thirty

And the children of Israel wept for

ĿĠĠ**Ġ**_ĀĹŔĿ 다꾸다. 수로구현다 다수수 발표한다 주목부터 다수수 발표하는 다구 사람이 Americal Restraints sin lis or confined and in the corporation of the contraction of יי שְׁלְחוֹ יְחוֹה לַמְּשִׁים בְּאָבוֹת בְּאָבוֹת בְּאָבוֹת בְּאָבוֹת בְּאָבוֹת בְּאָבוֹת בְּאָבוֹת בּאָבוֹת בּ לְכְלְ־הְאָתְת וְתַּמּוֹפְּתִים אֲשֶׁר לְכָל אָתַיָּא וּמוּפְתַיָּא דְּשִּׁלְּחֵיה

the land of Egypt, to Pharach, and 11 which the Lord sent him to do in in all the signs and the wonders,

 خُمْدَدُد څُح_نَشُلُهُج:

 α^{*0} \vec{c} פֿל וֹמִבֹּאָל:

wrought in the sight of all Israel. 12 all the great terror, which Moses and in all the mighty hand, and in

The Haftarah is Joshua 1:1 - 1:18 on page 184. Sepharadim read Joshua 1:1 - 1:9.

דעם סקנ"ס לדעמו, שנממר מַשֶׁר שַבַּרְמָּ (שמום לד, מֹ), יישר כמך ששנרם (שנת פו): וסנורא: לעיני כל ישראל. שושאו לצו לשצור הלוחות לעיניהם, שואמר נְחַשַׁבְּבֶה לְעַינֵינֶם (דברים ע, יו), והסכימה (12) ולכל היד החוקה. שקבל אם המורה בלומות בידיו: ולכל המורא הגדול. נסים וגבורות שבמדבר הגדול תּאָלִינוּ תַשְּׁמָיִם נִאָּרַבֵּּרָה יִשְׁרִי ִם עַּלִי־דְּשָׁא בִּי שָׁם יְהַנָּה אָקְרָא הַצִּיר ִסְתָּים בְּעָלִי הַצִּיר ִסְתָּים בְּעָלִי

גּינֵל וֹיָמִּר עַנּאּ: בָּי כְּלְ_בְּבָרָנִי מִמְּבָּׁמ עַבְנִינְי וְבָרִנְים גְּלִיְ בִּאָּלְעַוֹנֵנִי וְבָרְבִינִים גְּלִיְבִּתְּמָּרִי שִּיֹלְ כַּמָּלְ אִמְנִוֹי וְעַמְּמָת עַאָּבוֹ אִמְנִי.

the Aleppo Codex have a 67-line layout.

Ha azinu is printed bere in the 70-line layout found in Ashkenazic and Sephardic Sifrei Torah. Yemenite Sifrei Torah and

口名でに

لَكُمُعِيا سُرِدُ لِيَظِيدُ إِجْمَ كُيْسُدُ جُدَمُكِ: (٥)

אָנָרִי יִהְנָה אֵלְהָיִר אָשֶׁר הֹנִצְאָהָיִךְ מֵאֶהַץ מִצְּהָיִם מִבָּיִת צַבְּיִרִם: לַאׁ הַנְּצֵּיִר יִהְנָה אֵשֶׁר הֹנִצְאָהִין מֵאֶהָץ מִצְּהָיִם מִבָּית עַבְּיִרִם: לַאׁ הַנְּצֵּיִר לְדְּ מֵּלְהִיִּם אַבְּיִר בִּעָּהִין נִאָּהִי לְדְּ מֵּסְלוּכְּלִי הְמִוּלְה אַשֶּׁר בִּשְׁנִים עַלְ־בָּנִים וְשִׁרְּיִלְּהְ מֵשְׁה בִּשְׁנֵים לְאִהָּי בְּשָׁנִים לְאִהָּי בְּשָׁנִים לִאָּהָר בְּשָׁנִי בְּעָר אָבָּר בְּעָבְּיִם לְאִהַר בְּעָבְּיִם לְאִהְרִי מִּלְבִּי הִנְיִּה עַבְּי בְּעָּי הִנְּיִ הְבִּי הְנִי הְבִּי בְּעָבְּי בְּעָבְּי בְּעָבְּי הְנִי הְבִּי הְנִי הְבִּי הְנִי הַבְּעָבְי הְנִי הְבִּי הְבִּי הְיִּי שְׁכִּי בְּעְבְּי הִישְׁה הִישְׁה בְּשְׁבִּי לְאִהְיִּ הְשִׁה בְּשְׁבִּי לְאִהְיִּ הְשִׁה הִבְּיִּ הְּבִּי בְּעָבְי בְּעְבְּים לְאִהְרָ הְנִי הְבִּי הְבִּיוֹם וְעִבְּים לְאִהְרִ הְעָּהְ הִילְּה הִּבְּיוֹם וְעִבְּים לְאִהְרִ הְעָּהְ אַבְּי הְבִּיוֹ הְנִי הְבִּי הְעִּיְ אַבְּיִם הְשִּבְיוֹם הַשְּבְּיִה לְמִבְּיוֹם לְשִׁבְּיִם לְאִהְרִ הְנִּהְ הְבִּיוֹם הְשִּבְּיוֹם לְשִׁבְּיוֹם הְשְׁבְּיִה לְּעִבְּים לְאִהְרָ הְנִינְ שִּבְּיוֹם הְשְּבְּיוֹם וְמִבְּיוֹם לְאִבְּים לְאִהְיוֹ שְּבְּים לְאִהְיוֹ הְנִינְ הִישְׁה בְּבְּיוֹם הְנִּיְה בְּעְבְּים לְאִבְּים לְּאִהְיוֹ הְנִינְ הְשִּבְּים לְאִבְּים לְאִבְּים לְאִבְּים הְנִילְּי שִּבְּים לְאִבְּים לְשְׁבְּים לְאִבְּים לְאִבְּים לְשְׁבְּים לְשְׁבְּים לְשְׁבְּים לְשְׁבְּים לְמְבִּים לְאִבְּים לְשְׁבְּים לְשְׁבְּים לְמִבְּים לְאִבְּים לְמִבְּים לְמִילְאבִיים לְבְּים הְנִינְ שְׁבְּים לְשְׁבְּים לְשְׁבְּים לְּשְׁבְּים לְשְׁבְּים לְשְבְּים לְבְּיִבְּים לְמְאִבְּים לְבְּיִבְּים לְשְּבְּים לְשְּבְּים לְבְּים לְבְּים בְּיִבְּיִים לְשְׁבְּים לְבְּים בְּיִבְּים לְישְׁבְּים לְבְּים בְּים לְאִבְּים לְבְּים בְּים לְשְׁבְים בְּבְּים לְבְּים בְּיִבְּים לְבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּיִבְּים לְבְּים בְּבְּים בְּיִבְיים לְשְׁבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְים בְּבְּים בְּיִבְּים בְּעִים בְּים בְּעִבְּים בְּבְּים בְּים בְּיִבְּים בְּים בְּעְבְּים בְּבְים בְּיִים בְּבְּים בְּים בְּיִב

משרת הדברות במעם עליון

משרת הדברות והאזינו

וֹלַמֶּב מָבוּנגׁי שׁבּׁג אַכֹבֶעַבַּם: נשלבשם מוסבי הרים: נהיקד עד שְׁצַּוֹל מַחְתָּיִית דְּלָנִוּ נְבֶּרְ אַבְעָּיִמְיִם: כֹּהֹסׁנִי, בַּעַבַּעְיָנִים בּנוֹם באַ אַמוֹן בּם: אָרְאָר מָר אַהָריִנְיִם מכנעס בנו ובנקוו: رَمَهُ كِل يُحِ مُلِكِكُكُ إِنَّا يُعْمُ لِمُلْكِكُ إِنَّا يُعْمُ لِمُنْكُمُ لِمُنْكُمُ اللَّهُ الْمُعْمُ الْم לא שְׁמְרַוּם אֶבְעוּכֶם: אָלְהָים לָאָ וֹדְעָּים בְּתְנְעֵבְתְ יַבְעִנְיִבְיִ הַבְּעִנְיִבְ נוֹנפֿע גור וֹמִגִּינוּ: מְּמִנְיִם בְּמִּנִים בְּמִּנִים ן <u>דם ענה</u> השְּמָה חֲמֶר: نَّذَذُنَهُ خُدُّا خُمُّا لَمُسْلِنَا لَهُ لَا لَكُنْ لِمُسْلِنَا لَمُ שמאָנו בֿבָּור וַחַבֶּב צאַן נינקקר דבש מפלע ַנְרְכָּבְּתִוּ עִּלְ־(כֹ׳ במותי)[מ׳ בָּמָתִי] אָבֶץ נהנה בְּבְרַ יַנְהָהָנוּ بجإن جبجانا بجثاله خثمد نترد كور לסלמלבי יביוננהי ומאאַנוּ בְּאָנֵץ מִרְבָּר בָּי חֵלֶק יְהֹוָה עַּמִּוֹ וֹאֶבְ לְּבְׁלַעַ הַּמָּוִם בהנהל שליין גיים هُمْح هُجُركِ لُرَبِّكُكُ זְכִרְ יְמָוֹת עוֹלֶם הַלוֹא־הוֹא צְבֶּיף קָנֶף ת לְיְרוֹנְת שׁלְּמֶלְנִיוֹאָת מִבְיִב לְוִ לְאִ בֹּלָוֹו מִוּמִׂם

וְאָן בְּהַמְעַ אָּאָבַע בָּם מון במר ולשמו בשר אַסְפָּה עָבֻיִימו רָעָות וּשֹׁאַכֹּל אָבֶׁאֹ וֹנִבְּלָע כּגַאָּמָ לַבְּעָר בְאָפָּג וֹאָנֹן אַלַנֹגאָם בַּלְאַ_הָּם בׁם עֹלָאָנֹו בֹאַאַאָּג בֵּי דְוֹר מַהְפָּׁכִת הַמָּה ניאמר אַסְתְּירָה פְּנִי מִהֶם ניַרְא יְהוָה נִיּנְאָא لمر نظلك شمر שַׁבְאָנּ מִלְּבָר בְּאֵנּ المجاد حقيدات جلا بهجات וּבְּוֹנְאֵבוּ בְּזְבְיִם يرفق هِرِنَهِ بِهِنَا اللهِ ניִּשְׁכֵּוֹ יִשְׁרוּוֹ נִיּבְעָּׁם עם הקלב כלינת השָה מם_טבר לבים וֹמְמֵׁן מִעַלְמָיִשׁ צִּיר: ניאכל הְנִיבָּת שְּׁבְיִי וֹאָן עִמְוֹ אָל נַבֶּר: וּמְאָרוּ עַל־אָבְרָהָוּ: مر باغزاد التالع וֹאָבְרָרוּ בְּאִנְשָּׁוֹ מִּנְנִי: יִבְּיהָהוּ יְבֶלֵ יְשִׁמָּוֹ וּגֹּלֶב שַבֶּלְ וָשַׁלְטִּוּ: خُمْوُهُد خُرْر نَهُدُمُدٍ: לעלביילו לני אָלֶם זְבוֹנִינַ וֹנְאָמָרוּ בְּרָ: בינו שְנות דר־נְדָר בוא המה זוכנגר: מַם לִבֶּע וְלָאַ שַׁכִּים בור עקש יפְתַלְהָל:

וֹלִבֹם וֹהָגִר לַגַּּרָנוּ עַרְנְינוּ גויִם עַמוּ מבֹם שׁלַכְ וְאָבֹוֹע אַמֻּבְיר חִצַּי מִדְּם אֹמֻּוֹב לֹלִם לַגַּּלָוּ אָם מַנְעֹי, בַּנַע עַנְבָּי בֿרַאָּמָא אָלַ מְּעָנִם זָּצִׁי מְתַּגִּעֹי וֹאָנָי אָבְפָּא لَّهُذَا كُلْمِينَاتِ مَقْلًا، יְהָי מְּלֵיכֶם סִהְרֶה: <u>ושה בין נסיבה</u> אַור חָסֶיוּ בְּוּ: נאפס האור ושור: וֹמַל_מַבֹּבַרוּ וֹטִנְחַים נוש עלת למו: למנת שלנים ביללם בולום באוגרטו: וֹבְאָמ פַּּטְנִים אַכְּזָר: אַהְבֹלִנו מִרְרָנו לִמוִ: ימשַרקת עַמרָה נאַנבונו פֿלולום: זיְהוָה הִסְּגִּירֶם: ישְׁנִים יְנָיִסִי בְבְבְּרֵ וֹב'ונוּ לַאַּנִוֹנוֹם: נאָנן בָּהָם הְבּוּנְה: וְלָאִ יְהְוָה פְּעָלְ כְּלְ־וְאָת: פוֹן וֹנֹכֹנו גֹנוֹמוּ אַהְבָּיִקְהַ מִאָּנִישִ יַבְּבָּוֹם: יונק עם־אָישׁ שִּׁיבֶּה: ימהדרים אימה ַ מִם_חַמִּע וְחַבֻּ'ג מַּפֶּר:

וֹכפֹּב אַבְעָנוֹי הַמָּוֹי לׁנ בֿם_מֹּבֹבוֹנו נפֿנם מֹנִאַמ פּֿנִמוֹנִי אַנוֹב: וֹעַבׁבֹּי, עַאָכֿיַלָ בַּהַּוֹב וֹלְמִׁמְּנֹאֵׁ אָמִּבֹם: נואבו במשפט ידי וֹאֹמֻבׁטֹּו טֹו אֹנִכ׳ו לַמְלֶם: נאגן מובי מאנב: אָנָי אָמָיה נְאָחַיֶּה רַצִּוּו עַמְּה בָּי צָּנָי צָּנִי הוֹא לשנמו לנגלבבם אָמֶר חַקב וְבְחַימוֹ יאַבֶּלוּ נאַמור אַנ אָלוהוניםוּ בּׁ, וֹבְאָבוְ בַּיִבּאָוֹלַנוּ יָּב خرـ نتارا ندائد هوب בָּי קְרוֹב וֵים אֵידָם ے، زکات اہدے עוא פֿעָס מִמָּצִיי שַׁלָנו שַּׁנְנוֹם בּנוֹם מַּנְבֶּטְן מִנְבֵי. בְוָמִ جر-بيزوا محاط يوزه בּג לְאַ בֹּתוּבׁנוּ תּוֹבַם אָם_עאָ כֹּגַ_הִגְּנָהַם מִּכֹּבָם هَرچُن زليُاء هُنير هُجُاء לו חַבְּטוּ יַשְּׁבָּילוּ זָאָת בידני אבר עצות הפות הפור פּוֹרְאִמְרוּ יְבַנוּ דְמָר לולו כֿעַס אווב אָנור אַמֹבׁעוֹ אַפֹּאָנוֹם נִם_בַּחוּר נַם־בָּחוּלָה מְחִיץ הְשָׁבֶל הָבֶר

RECURI TERIO

.72:1 - 1:1 dainel is derathaH sdT

- The Vision of Issiah the son of Amox, which he saw concerning Judah and Jerusalem, in the days of Uzziah, Jotham, Ahax, and Hezekiah, kings of Judah.
- Hear, O heavens, and give ear, O earth, For the Lord hath spoken: Children I have reared, and brought up, And they have rebelled against Me.
- The ox knoweth his owner, And the ass his master's crib; But Israel doth not know, My people doth not consider.
- Ah sinful nation, A people laden with iniquity, A seed of evil-doers, Children that deal corruptly; They have forsaken the LORD, They have contemned the Holy One of Israel, They are turned away backward.
- On what part will ye yet be stricken, Seeing ye stray away more and more? The whole head is sick, And the whole heart faint,
- From the sole of the foot even unto the head There is no soundness in it; But wounds, and bruises, and festering sores: They have not been pressed, neither bound up, Neither mollified with oil.
- Your country is desolate, Your cities are burned with fire; Your land, strangers devour it in your presence, And it is desolate, as overthrown by floods.
- And the daughter of Zion is left As a booth in a vineyard, As a lodge in a garden of cucumbers, As a besieged city.
- Except the Lord of hosts Had left unto us a very small remnant, We should have been as Sodom, We should have been as Sodom, We
- Hear the word of the LORD, Ye rulers of Sodom; Give ear unto the law of our God, Ye people of Gomorrah.

- הַזּיוֹ יִשִׁשְּיֵהִי בֶּוֹ־אָמֹוֹץ אַשָּׁר חָזָּה עַל־ יְהוּהָה וִיְרִּישְׁלְֻם בִּימֵּי שָׁזְּיָהִי יוֹהָם אָחָז יְחִזְקְיֶהוּ עַלְבֵּי יְהוּדֶה:
- בּנִים גַּבַּלְמִי וְרוִמְּמִמֵּי וְתֵּים בָּּמְּעִי בָּי. מְמְעָּיִ שְׁמִּיִם וְתַאָּזִינִי אָבֶּץ בָּי יְתְּוָר דִּבָּר
- ¿ יְהְבֹאֵ לְאֵ זֹבְת תֹּפֵּׁוּ לָא טִיטִׁבּוִילֵּוּ זֹבְת הִוּרִ לִּנְיִנִּי וַשְׁמִּוּר אָבָּוּס בַּמִּלְיִנִּי
- רְיִיוּ נְּיִי חֹשֵׁא עַם בָּבֶּר עָוֹן זָרַע מְרֵיִּמִים בְּנִים מַשְׁחִיתִּים עַּוְבָּי אָת־יְחִנְׁח נְאֲצֵי אָת־ קְרִישׁ יִשְׂרָאֵל נְזְרִי אָחְוֹר:
- , עַל מֶה הָפֶּי עִיֹד הּוֹסָיפּוּ סְרָה פָּל־רָאִשׁ קְחֲלִי וְכְלְ־לֵבֶב דַּוְי:
- מפף־הָגֶל וִעַּד־רֹאִשׁ אֵין־בָּוֹ מְחֹם בָּצַעּ וְחַבּוּהֶה וּמִבָּה מְרִיָּה לֹא־זֹרוּ וְלָא חֻבְּּשׁוּ וְלְא הַבְּבֶה בַּשְּמֶן:
- ַ אַרְצְּבָם שְׁמְמָה עָרִיכֵם שְׁרֻפָּוֹת אֵשׁ אַרְעַהְבָׁם לְגָּגְּרְכֵם זָרִים אִבְּלֵים אֹהָה ישְׁמְמָה בְּעַהְפֵּבָת זָרִים:
- י למקשה במיציון קסבה בבבה במלונה במקשה במיציון קסבה בבבה במלונה
- לילי יְהְנָה צְבְּאִיה הוֹהָיר לְנֵי שְׂרֵיד בְּמְעָמׁ בְּסְרַם הַיִּיני לַעֲמֹרֶה דְּמִיני: (פ)
- יי שׁמְעִּנִּ דְּבַרְיִרְנְהִ קִּצִינֵוּ סְדִּם הַאַּזְנִנּּ יי שׁמְעִנִּי דְּבַרִיִּרְנְהִי קִם עַמְרֶה:

- To what purpose is the multitude of your sacrifices unto Me? Saith the Lord; I am full of the burnt-offerings of rams, And the fat of fed beasts; And I delight not in the blood Of bullocks, or of lambs, or of he-goats.
- When ye come to appear before Me, Who hath required this at your hand, To trample My courts?
- Bring no more vain oblations; It is an offering of abomination unto Me; New moon and sabbath, the holding of convocations— I cannot endure iniquity along with the solemn assembly.
- Your new moons and your appointed seasons My soul hateth; They are a burden unto Me; I am weary to beat them.
- And when ye spread forth your hands, I will hide Mine eyes from you; Yea, when ye make many prayers, I will not hear; Your hands are full of blood.
- Wash you, make you clean, Put away the evil of your doings From before Mine eyes, Cease to do evil;
- Learn to do well; Seek justice, relieve the oppressed, Judge the fatherless, plead for the widow.
- Come now, and let us reason together, Saith the LORD; Though your sins be as scarlet, They shall be as white as snow; Though they be red like crimson, They shall be as wool.
- If ye be willing and obedient, Ye shall eat the good of the land;
- But if ye refuse and rebel, Ye shall be devoured with the sword; For the mouth of the Lord hath spoken.
- How is the faithful city Become a harlot! She that was full of justice, Righteousness lodged in het, But now murderers.
- Thy silver is become dross, Thy wine mixed with water.
- Thy princes are rebellious, And companions of thieves; Every one loveth bribes, And followeth after rewards; They judge not the fatherless, Neither doth the cause of the widow come unto them.

- יִּכְלְּמִׁים וְעַּמִּינִים לְאָ חַפְּּצְּמִּי: מִלְוִּח אִּילִים וְחֵלֶב מִרִּאִּם וְדָם פְּּדָּים בְּלִּמִים וְעַמִּינִים לְאָ חַפְּצִּמִי:
- רָּמָס חַצֵּרֶי: רְמָס חַצֵּרֶי: י
- ַ לֵא תוֹסִיפּוּ הָבִיאַ מִנְחַת־שָּׁוָא קְטַּבֶת הוֹשְבֶּה הָיא לִי חָבִשׁ וְשַּׁבָּתֹ קְרָאׁ מִקְרָא לא־אּיבַל אָנֶן וִשְּצְרֵה:
- יי קדשיקם ומועביקם שְּנְאָר נַפְשָׁי הָיָוּ עָלֵי לְמָרַח נִלְאֵיתִי נְשְׁאֵ:
- מָלְאנּ: בּי־תַּרְבָּנִי חָפִּלָּה אֵנֶנֵנִי שִׁמֵעַ יְדִיכֶם דְּמָים נְבְפָּרִשְׁכֵּם פַפּּיכָּם אַמְלֻים עַינִי מִבָּם נָם
- מְּנְגְיְ חְדְּלֵּיְ חְבֶעֵיּ בּי בְחֲצֵילִי הַצַּלִּי חְסָרְרוּ רְעַעַ מַעַּלְלֵיכֶם מִנְּגָּרִ י
- מְּפְׁמָנִי נְעָנִם נִינִה אַּלְמָּנִיבי: (ס) בּיִּ עִמְּבִּי נִמְנִי נִמְבִּי בּיִמְּנִי בּיִמְּבִּי
- לְכוּ־נָא וְנִנְּכְחָה יאַמַר יְהֹנְּה אָם־יִהְיֹּרּ הַטְּאֵיכֶּם כַּשְּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּׁינוּ אָם־יִאָּדִּימוּ כַתּוֹלֶע כַּצֵּמֶר יְהְיְרִּ
- י אָם האָבוּ וּשְׁמַגְּמָה מִוּב הָאָבֶּן האָבֶלוּ:
- ְּהְנְיִה הְּבֶּר: (פּ) יַבְּר: (פּ)
- אַיכְּהֹ הִיְהָה לְּזִּנְּה מִרְיָה נָאֵמָנָה מִלְאָתַי מִשְׁפְּׁט צֶּדֶק יָלִין בָּה וְעַּהָה מְרַצְּחִים:
- وَمُوَّا بِإِيَّا ذُورَيْنًا وَجُهُكَ قِبَيْدً فِقِينًا:
- ְנְרֵיב אַלְמָּנָה לְאֵ־יָבִוּא אָּלְיהֵם כָּלִוֹ אִתָּב שְׁתַּד וְרִבֵּף שָּלְמִנָים יָתִים לָא יִשְׁפַּמּנ שְׁתַּיִּר אַלְמָנָה לְאִ־יָּהְפָּמִנִּ

хГ:1

Zτ

- Therefore saith the Lord, the Lord of hosts, The Mighty One of Israel: Ah, I will ease Me of Mine adversaries, And avenge Me of Mine enemies;
- And I will turn My hand upon thee, And purge away thy dross as with lye, And will take away all thine alloy;
- And I will restore thy judges as at the first, And thy counsellors as at the beginning; Afterward thou shalt be called The city of righteousness, The faithful city.
- Zion shall be redeemed with justice, And they that return of her with righteousness.

- ַ לַבַּוּ נְאָם הָאָדוֹוֹ יְהוָה צְּבָאׁוֹת אַבָּיר יִשְׂרָאֵל ֻהוֹי אָנְחֵם מִצְּרַי וְאִנְּקְמֶה מֵאוֹיְבֶי:
- لْعُصُرَبَ فَحِ خَلَاجُنَكَ: ﴿ لَعُشَرَبَ خَدِ مُرْبَكَ لَمُعُلِكَ خَجُد صَرَبُنَكَ الْعُمُرَكَ خَجُد صَرَبُنَكَ
- مَّ اِلْاِسْرَاتِ سَاطِفْرَاتِ خِدِرِهُمْذِت اِنْسِلاَرِة خِدِمِبَاذِيَّت كِيْلَدِّت خِدِرِهُمْذِت اِنْسِلاَرَة بَيْفِيَامَ مِرَاثِ يَهُمِيْدِت:
- ಸ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಭಿಶಿಕ್ಷರ ನಡೆದು ಗಳಕ್ಕುದ ಕಳಗಾಗಿದು

הפטרת ואתחנן

7 The Haftarah is Isaiah 40:1 - 40:26.

- Comfort ye, comfort ye My people, saith your God.
- Bid Jerusalem take heart, and proclaim unto her, that her time of service is accomplished, that her guilt is paid off; that she hath received of the LORD'S hand double for all her sins.
- Hark! one calleth: 'Clear ye in the wilderness the way of the LORD, make plain in the desert a highway for our God.
- Every valley shall be lifted up, and every mountain and hill shall be made low; and the rugged shall be made level, and the rough places a plain;
- And the glory of the Lord shall be revealed, and all fash shall see it together; for the mouth of the Lord hath spoken it.
- Hark! one saith: 'Proclaim!' And he saith: 'What shall I proclaim?' 'All flesh is grass, And all the goodliness thereof is as the flower of the field;
- The grass withereth, the flower fadeth; Because the breath of the Lord bloweth upon it— Surely the people is grass.
- The grass withereth, the flower fadeth; But the word of our God shall stand for ever.'

- ַנְחֲמָנִ נְחֲמֵנְ מַמֵּנְ יִאָמָר אֶּלְחֵנֶם:
- ײַבְּרֵיּ עַל־לֵב יְרִיּשְׁלָםׁ וְקְרְצִּיּ אֵלֶיהָ כָּי מֵלְאָּהׁ צְּבְאָׁהּ בָּי וָרְצָּה עַּיֹּנְהָ בָּי לְקְחָה מִיֵּר יְהְנְּה בִּפְּלִים בְּכְלִ-חַמּאָהֵיהָ: (ס)
- ַ קַּוֹל קוֹבֶא בַּמִּדְבֶּר פַּנִּי צֵבֶרְ יְחְוָֹה יַשְּׁרוּ בְּעְּרְבְה מְסִלְּה לֵאלֹהֵינוּ:
- בְּל־גָּיאׁ וִנְשֵׁא וְכְל־תַר וְגִּבְעָה יִשְׁפְּלֵרּ
 וְתָיֶה הֵעְּלִב לְמִישׁׂוֹר וְהַרְבָסִים לְבְקְעֲה:
- ۊؚ؞ ڔ۫ٮڔؙڽ ڽڿڔ: (פ) زيزځٍ څڿڼه ډيرې زدې د ځځ څښر تېځ، چ،
- ۵ לול אַמַר קּבְא וְאַמַר מָה אָקַבְא בְּלְ־ הַבְּשָּׁר חַבְּיר וְכְלְ־חַסְדִּוֹ בְּצִיץ הַשְּׁבֶּה:
- נְבְׁהֵ טַבְּגר הַנְּבֶל צִּיץ בָּי רָוּחַ יְהַנְּה נָשִׁבְּה בְּוְ אָבָן הַצִּיר הַנְּבֶל צִּיץ בָּי רָוּחַ יְהַנְּה נָשְׁבָּה
- לְתִּנְלְם: (ס) זֹבָה טַבְּנֵר זָבָר בִּנֵּל נִבְרַבְצֶּלְטֵנִת זֹלַנִּם

- O thou that tellest good tidings to Zion, Get thee up into the high mountain; O thou that tellest good tidings to Jerusalem, Lift up thy voice with strength; Lift it up, be not afraid; Say unto the cities of Judah: 'Behold your God!'
- Behold, the Lord GoD will come as a Mighty One, And His arm will rule for Him; Behold, His reward is with Him, And His recompense before Him.
- Even as a shepherd that feedeth his flock, That gathereth the lambs in his arm, And carrieth them in his bosom, And gently leadeth those that give suck.
- Who hath measured the waters in the hollow of his hand, And mered out heaven with the span, And comprehended the dust of the earth in a measure, And weighed the mountains in scales, And the hills in a balance?
- Who hath meted out the spirit of the Lord? Or who was His counsellor that he might instruct Him?
- With whom took He counsel, and who instructed Him, And taught Him in the path of right, And taught Him to know the way of discernment?
- Behold, the nations are as a drop of a bucket, And are counted as the small dust of the balance; Behold the isles are as a more in weight.
- And Lebanon is not sufficient fuel, Nor the beasts thereof sufficient for burnt-offerings.
- All the nations are as nothing before Him; They are accounted by Him as things of nought, and vanity.
- To whom then will ye liken God? Or what likeness will ye compare unto Him?
- The image perchance, which the craftsman hath melted, And the goldsmith spread over with gold, The silversmith casting silver chains?
- A holm-oak is set apart, He chooseth a tree that will not rot; He seeketh unto him a cunning craftsman To set up an image, that shall not be moved.

- עַל תַר־גָּבָה עַלִּי־לֶךְ מָבַשָּׁבָת צִּיּׂוֹן הָרֵימִי בַבּּתַ מוּלֵדְ מְבַשָּׁבָת יְרוּשָׁלָם הָרִימִי אַל־תִּיבְאִי אִמְרִי לְעָבֵי יְהוּדְּה הְנָּה אֱלֹהיבֶם:
- ה הבּה אַדֹּנְי יֵחֹוֹת בְּחָזָק יָבֹוֹא וּיְרִעִּוֹ נַוֹשְׁלְּה לְוֹ הַבָּּה שְּׁכְרוֹ אִמֹּוֹ וּפְּעָּלְּחִוֹ לְפְּנֵיו:
- יִבְ בִּרְעָּהִ עָּדְרָוֹ יִרְעָּה בִּזְּרִעוֹ יָקבֵּץ טְלְאָים יְבְּהַיְקוֹ יְשָׂאַ עְּלְוֹת יְנַהֵל: (ס)
- ر מִי־מִלִּד בְּשְׁמֵלֵשׁ צַּבָּר הָאָבֶץ וְשְׁקֵל בַבָּלֶס הְרִים הְבְּשְׁלָשׁ צַבָּר הָאָבֶץ וְשְׁקֵל בַבָּלֶס הירים הְבְשִׁלְשׁ צַבָּר הָאָבֶץ וְשְׁקַל בַבָּלֶס
- יוֹדִישְׂנֵּי: נּיִ מְיֹרִשְׁנֵּי: מָּרִרָּהָ יָהְנָּה יָּאָישׁ עָּבִּיִּ
- ָ אָת־מָי נוֹמָץֹ וַיְבִינֵּהוּ וֵיְלִמְּדֵהוּ בְּאָרַה מִשְׁבְּּשׁ וַיְלִמְּדֵהוּ דַּעַת וְדֶרֶךְ הְּבוּנִוֹת יוֹדִיעֵנוּ:
- נַן גּוֹיִם ְּבְּעֵר מִדְּלִּי וּכְשָׁחַק מֹאֹזְנָיִם נְחְשָׁבוּ הֵן אִיִּים פַּדָּק יִשְׂילֹ:
- מּוּלְנִיּוּ אָנּוֹ בֵּי בִּמִּרְ וֹעִּיִּעְיִּ אָנּוֹ בֵּי זי יּלְבְׁנְוּוֹ אָנוֹ בִּי בִּמִּרְ וֹעִיּּנְיִּנִ אָנוֹ בִּי
- ر: ﴿ جَرِ ـ بَيْرَا جَهِزَا بُئِيَا شِهُوْهِ زَبَيَاهِ بْنَاشِدِهِ خَلِ:
- ְלְנִ: אַ נְאָבְ_מָּג שַּׁבַּמָּנֵנוּ אָבְ נִתִּעַ_גַּמָנִע שַׂמָּנַבִּנִּי יַּמָּבַ
- הְּמִּסְבֵּן מְּרוּמְּה עֵץ לֹאִ־וִרְקָב יִבְּתָר הְרָשׁ הְכְב יְבְקָשׁ־לֹוֹ לְהָבָין פֶּסֶל לָאִ יְמְּוֹשׁ: (ס)

- Know ye not? hear ye not? Hath it not been told you from the beginning? Have ye not understood the foundations of the earth?
- It is He that sitteth above the circle of the earth, And the inhabitants thereof are as grasshoppers; That stretcheth out the heavens as a curtain, And spreadeth them out as a tent to dwell in;
- That bringeth princes to nothing; He maketh the judges of the earth as a thing of nought.
- Scarce are they planted, Scarce are they sown, Scarce hath their stock taken root in the earth; When He bloweth upon them, they wither, And the whirlwind taketh them away as stubble.
- To whom then will ye liken Me, that I should be equal? Saith the Holy One.
- Lift up your eyes on high, And see: who hath created these? He that bringeth out their host by number, He calleth them all by name; By the greatness of His might, and for that He is strong in power, Not one faileth.

- הַאְהָא הַרְעִי הַלְוָא הִשְּׁמִּנִי הַלָּוָא הָבָּר הַרְאָשׁ לְכָּה הַלְוֹא הַשְּׁמִנִי הַלָּוֹא הָבָּר הַלְּוֹא הַרְעִי הַלְנִא הַשְּׁמְּמִנִי הַלְּוָא הָבָּר
- ي הישב על הוא הִאָּהֵץ וִישִׁבֵּיה פַחַגָּבִים הַנּיּמָה כַדִּל שְׁמַּיִם וַיִּמְהָחָם פָּאָהֶל לְשֶׁבֶת:
- دە הַנּוֹתֵּן רוֹזְנָים לְאָיִן שָׁפְּמֵי אָרֶץ כַּתָּהוּ עְמֶה:
- אַן בַּלְ־נִשְׁמִּי אָן בַּלְ־זֹרְמִי אָן בַּלִ־שֹׁרִשִּ בְּאָרֶץ וּוְעָּח וְנִם־נְשֵׁף בָּהָם נִיּלְשִׁי יִּסְעְּרֶת בַּקָשׁ תִּשְׂאָם: (ס)
- دء لْعُرَـثِر بَهَ فَرَائِد لْعُشِرْت بَعْمَد كَلَّاتُ:
- שָׁאִּרְמְרִוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאִּוֹ מִי־בְרֵָא אֵׁלֶּה יקּרְא מֵרְב אֹנִים וְאַמֵּיץ בֿחַ אָישׁ לָא נְעְבְּר: (ס)

בפטרה עקב

The Hastarab is Isaiab 49:14 - 51:3.

But Zion said: 'The Lord hath forsaken me, And the Lord hath forgotten me.'

Can a woman forget her sucking child, That she should not have compassion on the son of her womb? Yea, these may forget, Yet will not I forget thee.

Behold, I have graven thee upon the palms of My hands; Thy walls are continually before Me.

- Thy children make haste; Thy destroyers and they that made thee waste shall go forth from thee.
- Lift up thine eyes round about, and behold: All these gather themselves together, and come to thee. As I live, saith the Lord, Thou shalt surely clothe thee with them all as with an ornament, And gird thyself with them, like a bride.

- יי:xmx נקאטר ציין עינים בּן־בִּטְּנָה נִם־ יי:xmx נקאטר ציין עַנְיִה מַרַחַם בָּן־בַּטְּנָה נָם־
- אַכֶּר הִשְּׁבַּחְנָה וְאָנֹכִי לְאַ אָשְׁבָּחֵף:
- or تا مَح حَظَنَ بَطِيْرَاكِ بَانِطِيْرَاكِ ثَبُكُ، فَمُرِب:
- ײַלְבְּׁמִּג וְּטְׁעַמְּמִּצְיִם כַּכַּלְּטִי אָלְבְּ עַזִּרְאָנִג וְאָםְ יְּעִנְּע כָּג כִּלְּםְ כָּמְּצִּג עַלְבְּמָג וְּטְעַמְּמִּג וְיִאָם -יְתִּנְעִי עַלְבְּמָג וְּטְעַמְּמִּג וֹיִבְּמָנ בְּמָנִים בַּכַּלְּטִי:

- For thy waste and thy desolate places And thy land that hath been destroyed— Surely now shalt thou be too strait for the inhabitants, And they that swallowed thee up shall be far away.
- The children of thy bereavement Shall yet say in thine ears: 'The place is too strait for me, Give place to me that I may dwell.'
- Then shalt thou say in thy heart: 'Who hath begotten me these, Seeing I have been bereaved of my children, and am solitary, An exile, and wandering to and fro? And who hath brought up these? Behold, I was left alone; These, where were they?'
- Thus saith the Lord GOD: Behold, I will lift up My hand to the nations, And set up Mine ensign to the peoples, And they shall bring thy sons in their bosom, And thy daughters shall be carried upon their shoulders.
- And kings shall be thy foster-fathers, And their queens thy nursing mothers; They shall bow down to thee with their face to the earth, And lick the dust of thy feet; And thou shalt know that I am the LORD, For they shall not be ashamed that wait for Me.
- Shall the prey be taken from the mighty, Or the captives of the victorious be delivered?
- But thus saith the LORD: Even the captives of the mighty shall be taken away, And the prey of the terrible shall be delivered; And I will contend with him that contendeth with thee, And I will save thy children.
- And I will feed them that oppress thee with their own blood, flesh; And they shall be drunken with their own blood, as with sweet wine; And all flesh shall know that I the LORD am thy Saviour, And thy Redeemer, the Mighty One of Jacob.
- Thus saith the LORD: Where is the bill of your mother's divorcement, Wherewith I have put her away? Or which of My creditors is it To whom I have sold you? Behold, for your iniquities were ye sold, And for your transgressions was your mother put away.

- מּטַׁרְ שַּׁאָרֵּי מִיּוִמְּּב וֹבְחַׁטִּוּ מִּבְּלְּמֶּוֹבֵּ: בּי חַבְבַּעָוֹבְ וְמִּמִּמִינְיִבּ וֹאָבֵא חַבַסְׁמַצַׁ בִּי
- ﯩﺪﯨﻦ ﺗﻼﺵﺭﺍ ﺟﻼןײַר ﺟָּגָי שִׁכָּלְיֵרְ צַר־לֵי הַמְּקִוֹם גְּשְׁר־לֵי וְאֵשֶׁבְרִי:
- וְאָמֵרְהִ בִּלְבָבִׁךְ מָי "לַד־לִי אָת־אֵלֶה וַאֵּנָי שְׁכִּילָה וְנַלְמִינְה גֹּלֶהו וְסִּירָה וְאֵלֶה מֵיפָׂה גַּבְל תֻן אֲנִי נִשְׁצַרְהִּי לְבַדִּי אֵלֶה אֵיפָׂה הַם: (פ)
- ְבְּהִ־אֲמֶׁר אֲדִנָרְ יֵהִוֹה הַנָּה אָשָׂא אָל־גּוִים יְדִּי וְאֵלִ־עַמֶּים אָרֵים נְסֵי וְהַבֶּיאוּ בְנִיִּךְּ בְּחְצֶן וּבְנְתַיְךְ עַלְ־בְּתֵף הִּנְשֶׂאנָה:
- וְהָיֹה מָלְכִׁים אִמְנַּיִךְ וְשְׁרִיתִיחָם מֵינֵיקֹתִּיךְ אַפִּיִם אָהֵץ יִשְׁתַּחַוּה לֶּךְ וַעֲפָּר רַגְּלִיִךְ קְנִי: (ס)
- ְנְּשְׁלְּמִּי (ס) בּ בְּנִבְשׁ מִּיּבּנְר מַלְעַנְהַ נִּאָּם_מָּבָּר בַּגִּרִי
- בִּי־בָּהו אַמַר יְהֹוָה נַם־שִׁבָּי גִבּוֹר יָקִּח וּמֵלְקוֹת עָּהִיץ יִמְּלֵט וְאָת־יְּהִיבֶּף אָנָבֵי אָהִיב וְאָת־בְּנֵיְךְ אָנָבִי אוֹשֶׁיעַ:
- ְּהִאָּכֹלְהֵּי אָת־מֹנִלָּךְ אָת־בְּשִּׁרִם וְבָעָּסִיס הְּמָם יִשְׁכְּרֵוּן וְיָדְעִּי כְּלְ־בָּשָּׁר בֵּי אָנָי יְהֹוָה מִּישִׁישִׁרְ יִּישְׁכֵּלְהֵי אָבֶיר יַעְּקְׁבּי (ס)
- פָרו אַמָּר יְחוָֹר אֵי זָר סֵפָּר פְרִיתָּוּת אַמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלְּחָהִיה אָוּ מֵי מִנּוֹשִׁי אֲשֶׁר אַמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלְחַהְיִה אָוּ מֵי מִנּוֹשָׁי אֲשֶׁר

- Wherefore, when I came, was there no man? When I called, was there none to answer? Is My hand shortened at all, that it cannot redeem? Or have I no power to deliver? Behold, at My rebuke I dry up the sea, I make the rivers a wilderness; Their fish become foul, because there is no water, And die for thirst.
- I clothe the heavens with blackness, And I make sackcloth their covering.
- The Lord God hath given me The tongue of them that are taught, That I should know how to sustain with words him that is weary; He wakeneth morning by morning, He wakeneth mine ear To hear as they that are taught.
- The Lord God hath opened mine ear, And I was not rebellious, Neither turned away backward.
- I gave my back to the smiters, And my checks to them that plucked off the hair; I hid not my face from shame and spitting.
- For the Lord God will help me; Therefore have I not been confounded; Therefore have I set my face like a flint, And I know that I shall not be ashamed.
- He is near that justifieth me; Who will contend with me? let us stand up together; Who is mine adversary? let him come near to me.
- Behold, the Lord GoD will help me; Who is he that shall condemn me? Behold, they all shall wax old as a garment, The moth shall eat them up.
- Who is among you that feareth the Lord, That obeyeth the voice of His servant? Though he walketh in darkness, And hath no light, Let him trust in the name of the Lord, And stay upon his God.
- Behold, all ye that kindle a fire, That gird yourselves with firebrands, Begone in the flame of your fire, And among the brands that ye have kindled. This shall ye have of My hand; Ye shall lie down in sorrow.
- Hearken to Me, ye that follow after righteousness, Ye that seek the Lord Look unto the rock whence ye were hewn, And to the hole of the pit whence ye were digged.

- וְתְּלְתִ בַּאָּמֶׁא: - בְּתַ לְתַּאָּגַלְ תֵּן בְּנָעֲרָהִי אַתְרָיב יָם אָמָּים - בְתַ לְתַאָּגל תֵן בְּנָעֲרָהִי אַתְרָיב יָם אָמָּים - מְדִּינִ מְּדְבָּר הִבְּאָמִּ דְּנָתְם מָאָנוֹ מָּנִם - מִדְּיִנִ בְּאָתִי וְאָרֵ
- בְּסִנִיִּם: (פּ) אַלְבָּנִה הַּמִּנִם לַגְרָנִי נְהַּלִּ אִהָּנִם
- אָרֹנֵי הֶהוֹה נְתַּן לִי לְשִּׁוֹן לִמּוּדִִּים לְדָעָת לְעָּוּת אֶת־יָעֵּף דְּבָר יָעֵירו בַּבַּקֶר בַּבֹּקֶר יְעִיר לִי אְזֵן לִשְּׁמִעַ כַּלְמּוּדִִים:
- אַטוּר לְאַ נְסוּגְתִי: אַדְנֶרְ יֵחוֹתְ פְּתַחַרְלֵי אָזֵן וְאָנָכִי לַאַ מָרֵיתִי
- גוי נַתַּמִי לְשַׂבְּים וּלְחָיֵי לְּמְרְשָׂים פַּנַי לַאֲ
- ַ אַבְוָהֵ: מַּלְ־בֵּן שָׂמְהִי פְּנַי כַּחַלְּמָישׁ וָאֵדָע כִּי־לָא אָבְוֹשׁ:
- מי־בַעַּלְי: \$ קרוֹב מִצְּיִרְיִּלִי מִי־יָרָיב אָתָּי נַעַּעָּרָי יָחַר
- , בון אַדֹּנָי בֵהוֹתֹ יַשְּׁזָר־לִּי מִי־הָוּא יַרְשִׁישֵנִי הַן כִּלְם כַּבֵּנֶד יִבְלוּ עָשׁ יאִכְלֶם: (ס)
- , מִי בְבָם יְרֵא יְהִוֹּה שׁמֵעַ בְּקֵּוֹל עַבְּדִּוֹ אֲשֵׁרִוּ הַלַּךְ הַשִּׁכִּים וְאֵין נֹנִהּ לֹּוֹ יִבְשָׁה בְשֵׁם יְהְנְּה וְיִשְׁכִּים וְאֵין נִנִּה (ס)
- ַהַן בָּלְבָם לִדְּחֵי אָשׁ מְאַזְּרֵי זִיקִוֹת לְבָנוּ בְּצִּוּר אֶשְׁבָׁם וּבְזִילוֹת בְּעַרְמָׁם מִיְּדִי הְיְתְּה־זָּאִת לְבֶּם לְמַעֲצֵבֶּה הִשְּׁבְּבְוּוְ: (ס)
- הְפַּרְמֵּם: הַבְּיִמּוּ אֶלְ-צִּוּר חֲצַּבְמֶם וְאֶלְ-מַמֶּבֶת בִּוֹר מְמְמָנִי אֶלְ-צַּוּר חֲצַּבְמֶם וְאֶלְ-מַמֶּבֶת בִּוֹר

 Γ

Look unto Abraham your father, And unto Sarah that bore you; For when he was but one I called him, And I blessed him, and made him many.

For the LORD hath comforted Zion; He hath comforted sll her waste places, And hath made her wilderness like Eden, And her desert like the garden of the LORD; Joy and gladness shall be found therein, Thanksgiving, and the voice of melody.

הִבִּיטֵּוֹ אֵלְ־אַבְרָהָהַ אֲבִיבֶּם וָאֵלִ־שָּׂהָה הְחוֹלֵלְכֵּם בִּי־אָהָר קְרָאִהִיוּ וַאֲבְרָבֵהוּ הְאַרְבֶּהוּ:

בֵּי־נִחַׁם יְהֹוֶה צִּיֹּוֹן נִחַםׁ בְּלִ־חָרְבֹהֶּיִה נִיֶּשֶׁם מִרְבְּרָהׁ כְּמֵּדֵן וִעַּרְבָהָה כְּנַן־יְהוָֹה שִּׁשִׁוֹן וְשִׁמְחָהׁ יִמֵּצֵא בְּה תּוֹדֶה וְקִוֹל זְמְרֵה: (ס)

הפטרת ראה

The Haftarah is Isaiah 54:11 – 55:5. On Rosh Hodesh, read the Maftir on page 187. Most read the Haftarah for Rosh Hodesh when that occurs, but read this Haftarah even on Erev Rosh Hodesh.

O thou afflicted, tossed with tempest, and not comforted, behold, I will set thy stones in fair colours, And lay thy foundations with sapphires.

And I will make thy pinnacles of rubies, and thy gates of carbuncles, and all thy border of precious stones.

And all thy children shall be taught of the Lord; and great shall be the peace of thy children.

In righteousness shalt thou be established, be thou far from oppression, for thou shalt not fear, And from ruin, for it shall not come near thee.

Behold, they may gather together, but not by Me; Whosoever shall gather together against thee shall fall because of thee.

Behold, I have created the smith That bloweth the fire of coals, And bringeth forth a weapon for his work; And I have created the waster to destroy.

No weapon that is formed against thee shall prosper; And every tongue that shall rise against thee in judgment thou shalt condemn. This is the heritage of the servants of the LORD, And their due reward from Me, saith the LORD.

Ho, every one that thirsteth, come ye for water, And he that hath no money; Come ye, buy, and eat; Yea, come, buy wine and milk Without money and without price.

בפּוּךְ אֲבְנָיִר וֶיִסְרְמָּיךְ בַּסָפִּירֵים: בּפּוּךְ אֲבְנָיִר וֶיִסְרְמָיךְ בַּסָפִּירֵים:

אַלבְּיִע וֹכֹּלְ נְּבִּנִבְנְעַ לְאַבְּנִגְ נִאָּבְּנָג. עַפָּא: י נשִּׁמְטֵּנִ בַּּגִׁבְרָ אֵמְשִׁתְּיֵנִ נִּאָבְּנָג. לְאַבְּנָג

נב וְבְלְבְנֵיְהְ לְמִנְהֵי יְהַנְיִה וְהַבְ שְׁלְנִם בְּנֵיְהַ:

י בּגַּבְאַר הִפִּנְגָנִי רַחַקִּי מִעִּשֶׁלִ בִּי־לָאִ בּצְרָקְר הִפִּנְגָנִי רַחַקִּי מִעִּשֶׁלִ בִּי־לָאִי

نظیم: قا فید نثید څڅو تعین، مدتر هګه څځنه

כ ען) (ס בוֹע) אָנָכֹּי בָּרָאָטִי חַלְּשׁ נִפְּׁתַ בְּאָשׁ פַּּחָׁם וּמִוּצִּיא כְּלִי לְמַּמְּשִׁינִי וֹאָנָכֵּי בְּאָשׁ פַּחָׁם וּמִוּצִיא כְּלִי לְמַתְּשִּׂעִי וֹלִישׁ נִפְּתַּ

בֵּל־בָּלֵי יוּצָר עָלִיהְ לָאׁ יִצְלָח וָבָלִ נְחָלִתְ עַבְּרֵי יְתְּנְה לַמִּשְׁפֶּט תַּרְשָׁיִעִּ וֹאָת יִין קְשָׁיוּ מָקִים־אִמָּך לַמִּשְׁפֶּט תַּרְשָׁיִעִּי יְתְּנְה: (ס)

מש יבלנא מטיר נין וְחַלֶּב: בְּסֶף לְבָּוּ שִׁבְרוּ וְאֵבְלוּ וּלְבָּוּ שִׁבְרוּ בְּלִוּא הוְי בְּלִבְּמֵא לְבָּוּ לַמָּוֹם וַאַּמֶּר אֵין-לִוּ

 $\Gamma \Lambda$: I

Wherefore do ye spend money for that which is not bread? And your gain for that which satisfieth not? Hearken diligently unto Me, and eat ye that which is good, And let your soul delight itself in fatness.

Incline your ear, and come unto Me; Hear, and your soul shall live; And I will make an everlasting covenant with you, Even the sure mercies of David.

Behold, I have given him for a witness to the peoples, A prince and commander to the peoples.

Behold, thou shalt call a nation that thou knowest not, And a nation that knew not thee shall run unto thee; Because of the Lord thy God, And for the Holy One of Israel, for He hath glorified thee.

> מְּנִר נִיטִּׁמְּנֵּי בַּבֵּמֶּוֹ נִפְּמִּכֵּם: בְּלַנָּא לְמִּּבְמְּנִי מִּמִּמִּי מִּמִּוֹתִּ אָלַיְ נִאָּבְלְיֵ מְנִר נִיִּיִׁמִּפִׁלְיִי מִּמִּמִּי מִּמִּיִּ

ַבְּנְּאֶׁמְנְּיִם: נְאֶבְׁבְנִינִי בְּבָׁםְ בְּבֵּנִינִי מִּנְלֶם טַסְבֵּי, בִּנִי בַּמָּנְאָנִינִי בְּבָבִי בְּבָרִ אָבְּ, אָמָמִּנִּ וּיִּיִטִּוֹ, נִפְּאָבָים

בְּלְאֵמֶּים:

הפטרת שופטים

The Haftarah is Isaiah 51:12 – 52:12.

TI:17

I, even I, am He that comforteth you: Who art thou, that thou art afraid of man that shall die, And of the son of man that shall be made as grass;

And hast forgotten the LORD thy Maker, That stretched forth the heavens, And laid the foundations of the earth; And fearest continually all the day Because of the fury of the oppressor, As he maketh ready to destroy? And where is the fury of the oppressor?

He that is bent down shall speedily be loosed, And he shall not go down dying into the pit, Neither shall his bread fail.

For I am the LORD thy God, Who stirreth up the sea, that the waves thereof roat; The LORD of hosts is His

And I have put My words in thy mouth, And have covered thee in the shadow of My hand, That I may plant the heavens, And lay the foundations of the earth, And say unto Zion: 'Thou art My people.'

Awake, awake, Stand up, O Jerusalem, That hast drunk at the hand of the Lord The cup of His fury; Thou hast drunken the beaker, even the cup of staggering, And drained it.

מאָנְהָה וֹמְוּט וּמֹבּׁן אַבְׁם טַבָּּוֹר וֹנִּטֵּוֹ: אִנְבַּׁוֹ אִנְבֵּׁוֹ טַּוּא מִנְטַמְבָּׁם מִּוַאָּטִׁ וֹטִּוּרָאִי

וַ וִּמִּשְׁכֵּח יָחֹנָה עַשָּׁף נוֹשָה שָׁמָיִם וִיסָר אָּבֶץ וַהְפַּהֵׁר מְּמִיר כְּלִ־הַּיֹּוֹם מִפְּנֵי חֲמָת הַמֵּצִּיק כַּצִּשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחֵית וְצֵיֵה חֲמָת הַמֵּצִיק:

װְטְסָר צַהְמְּה לְהִפְּּתִּה וְלֵא יָנְתִּוּה לַשְּׁחַת וְלָא בּ מִהַר צַּמְּחַת וְלָא יִנְתִּיּה בִּשְּׁחַת וְלָא

וְאָנֹכִי יְהְנָה אֱלֹהֶיףְ רֹגַע הַנָּם נַנֶּהֵמָוּ גַּּלְיֵרּ יְהְנֶה צְבְאָוֹת שְׁמָוֹ:

מַמִּגַאְטַׁנִי (ס) לְּנְּטָּׁעַ שְּׁמֵּנִם וְלְיָסָׁר אְּבֵּא וְלֵאִטָּר לְבִּיּוָו בְּנִּטְׁתִּ שְׁמִּנִם וְלִיסָּר אְבֵּא וְלֵאִטָּר לְבִּיּוָוֹ

הקעוררי הקעוררי אַת־בָּוֹס חַמָּתִוֹ אָת־ שְׁתֵּית מִיַּד יְהְזֶוֹה אָת־בַּוֹס חַמָּתִוֹ אָת־ קַבַּעַת בַּוֹס הַתַּרְעֵלְה שְׁתָית מְצְית:

- There is none to guide her Among all the sons whom she hath brought forth; Meither is there any that taketh her by the hand Of all the sons that she hath brought up.
- These two things are befallen thee; Who shall bemoan thee? Desolation and destruction, And the famine and the sword; How shall I comfort thee?
- Thy sons have fainted, they lie at the head of all the streets, As an antelope in a net; They are full of the fury of the Lord.
- Therefore hear now this, thou afflicted, And drunken, but not with wine;
- Thus saith thy Lord the Lord, And thy God that pleadeth the cause of His people: Behold, I have taken out of thy hand The cup of staggering; The beaker, even the cup of My fury, Thou shalt no more drink it again;
- And I will put it into the hand of them that afflict thee; That have said to thy soul: 'Bow down, that we may go over'; And thou hast laid thy back as the ground, And as the street, to them that go over.
- Awake, awake, Put on thy strength, O Zion; Put on thy beautiful garments, O Jerusalem, the holy city; For henceforth there shall no more come into thee The uncircumcised and the unclean.
- Shake thyself from the dust; Arise, and sit down, O Jerusalem; Loose thyself from the bands of thy neck, O captive daughter of Zion.
- For thus saith the LORD: Ye were sold for nought; And ye shall be redeemed without money.
- For thus saith the Lord GOD: My people went down aforetime into Egypt to sojourn there; And the Assyrian oppressed them without cause.
- Mow therefore, what do I here, saith the LORD, Seeing that My people is taken away for nought? They that rule over them do howl, saith the LORD, And My name continually all the day is blasphemed.
- Therefore My people shall know My name; Therefore they shall know in that day That I, even He that spoke, behold, here I am.

- מְנְוֹנִילְ בְּוֹלְנִי מִכְּלְבַלִּנִים וַלְגַרִי וְאֵּין מְנִוֹנִילְ בְּוֹלְנִי מִכְּלְבַלִּנִים וָלְגַרִי וְאֵין
- اَ الْمَهْدُدُ الْمُدَامُّدُ لَا يُقْدُدُ الْمُدَادُةُ لَا يُقْدُدُ الْمُدَادُةُ لَا يُقْدُدُ الْمُدَادُةُ الْمُدَادُةُ الْمُعُدُدُ الْمُدَادُةُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰذِينِ اللّٰهُ اللّٰمِلِلْمُ اللّٰمُ اللّٰهُ اللّٰمُ اللّٰمِلْمُ اللّٰمُ اللّٰمُ ال
- יי לְבָן שִׁמְעִי־נָא וָאָח צִּנְיָּה וּשְׁכָּהָת וְלְאָ קבֶן שְׁמְעִי־נָא וָאָח צְנְיָּה וּשְׁכָּהָת וְלְאָ
- בה־אָמַר אַדֹנַיִף יִהֹוָה נֵאלֹהִיִף יָהַיִר עַמֹּוֹ הְנָּה לְקָהְתִּי מִיָּדֶף אָת־בָּוֹס הַמַּרְעֵלְה אָת־קְבַּעַתֹ בָּוֹס הֲמָהִי לֹא־תּוֹסָיפִּי לְשְׁחּוֹתָה עְוֹד:
- לַמְבְּרֵׁנִם: (פּ) הְשֵׁנִ וֹנְהַבְּבְרֵע וַשִּׁמְּנִמִּ. כִּאְבָּאְ דִּוְּב וֹכִּטִוּא ** בְּמִּבִיאָבׁי בִּנִים: (פּ)
- יוסיף יבא־בָּף שִּׂוֹר שְּׁבֵל וְשְׁמֵא: יוסָיף יְרִישְׁלְםׁ שָּׁיִר תַּפְּּדָשׁ בַּּי לְאִ מירַי מירַי לִּבְשָׁי שָּׁוֹךְ צִּיִּוֹן לִבְשָׁיוּ בַּּנְּרֵי מירַי מירָי לְבְשָׁי שְׁיִּרְ צִּיִּרְ לְּבָשָׁי
- ַ הַתְּבָּיָה מַעְפָּר קִּיִּמִי שָׁבָּיִ יְרִישְׁלָחַ (כּ׳ התפתחו)[ק׳ הָתְפַּתְּחִי] מוּסְבֵּי צַּנְאֵבֶּרְ שְׁבִּיָּה בַּת־צִּיְיוֹ: (ס)
- בְּבֶסֶׁבְ מִּנְּאֵלְנִּי (ס) בְּבֶסֶבְ מִּנְאֵלְנִּי (ס)
- רְרֵאשׁנָה לְנֵּוּר שֲׁם וְאַשִּׁוּר בְּאֵפֶס עַשְׁקְוֹי: בְּרֵאשׁנָה לְנַּוּר שֲׁם וְאַשִּׁוּר בְּאֵפֶס עַשְׁקְוֹי:
- ر بريم من خر خدر نهم بدرا جد جريم مورد ۱۹ من من المرد الم
- אָלוּגַעוּא עַמְּגַבּג עַפָּוּנִי: (ס) אָלָלוּ יִנַת תַּמֵּי אָמָר לָכָּוְ בַּיִּנְם עַעְוּא בָּיִּ

- How beautiful upon the mountains Are the feet of the messenger of good tidings, That announceth peace, the harbinger of good tidings, That announceth salvation; That saith unto Zion: 'Thy God reigneth!'
- Hark, thy watchmen! they lift up the voice, Together do they sing, For they shall see, eye to eye, The Lord returning to Zion.
- Break forth into joy, sing together, Ye waste places of Jetusalem; For the LORD hath comforted His people, He hath redeemed Jerusalem.
- The Lord hath made bare His holy arm In the eyes of all the nations; And all the ends of the earth shall see The salvation of our God.
- Depart ye, depart ye, go ye out from thence, Touch no unclean thing; Go ye out of the midst of het; be ye clean, Ye that beat the vessels of the LORD.
- For ye shall not go out in haste, Neither shall ye go by flight; For the Lord will go before you, And the God of Israel will be your rearward.

- לְגִּיּנְוֹ מִלְנֵב אֵּבְיֵנֵנֵב: מְּבְנִם מִבּמִּב מִנִּב מִמִּמִּנִּה וֹמִנִּגִּי אִמָּב ^ מִעַבַּּאִנְנִּ מִּבְ_טִטִיבִּי,ם בּלִּבְ, מִבִּמִּב מִמִּמִּנִּהּ
- قَرْبَا نَلَهُ، فَشِدَ نُكِبُكُ عَنْبًا: * كَابِكُ مَقَالًا تُشِهِ، كَابِكُ يَكُثُلُ نُكِبُّهُ فَي مَنَا
- פּצְּחָוּ רַנְּוּלֹ יַחְדְּׁלִ חְרְבָוֹת יְרוּשֶׁלְםׁ פִּי־נִחַם
 יָהזָה עַמֹּוּ גָּצֻל יְרוּשֶׁלְם:
- י חַשָּׁף יְהֹנָה אָת־יְּרִיעַ קְּדִּשׁׁוֹ לְעֵינֵי כְּלֹ־ הַגּּוֹיָם וְרָאוֹ כְּלִ־אַפְּסִי־אָּהֶץ אָת יִשׁוּעָת אֱלֹהֵינוּ: (ס)
- ַ סָּירוּ סֹּירוּ צְאָנּ מִשְּׁם מָמָא אַל־תַּנְעִנּ צְאָנּ מְחַוֹּלְה הַבְּּרוּ נִשְּׁאֵי כְּלֵי יְהֹנֶה:
- دِر לِهَ בִחִפְּזוֹן מִצֵּאוּ וּבִמְנוּסָה לַא מַלֹכָוּן בְּי־חֹלֵךְ לִפְּנִיכָם יְחִנְּה וּמְאַסִּפְבֶם אֵלֹהֵי יִשְׁרְאֵלֹּ: (ס)

הפטרה כי הצא

The Haftarah is Isaiah 54:1 - 54:10. If the Haftarah from Re'eh was not read because it fell on Rosh Ḥodesh, combine it with the Haftarah.

Sing, O barren, thou that didst not beat, Break forth into singing, and cry aloud, thou that didst not travail; For more are the children of the desolate Than the children of the married wife, saith the LORD.

- Enlarge the place of thy tent, And let them stretch forth the curtains of thy habitations, spare not; Lengthen thy stakes.
- For thou shalt spread abroad on the right hand and on the left; And thy seed shall possess the nations, And make the desolate cities to be inhabited.
- Fear not, for thou shalt not be ashamed. Weither be thou confounded, for thou shalt not be put to shame; For thou shalt forget the shame of thy youth, And the reproach of thy widowhood shalt thou remember no more.

- רְנִי עַקְרֶה לַאׁ יָלְגֵה פִּצְהִי רְנָה וְצַּחֵלִי לֹא חְלָה בִּי־רַבַּים בְּנִי־שׁוֹמִמֶּה מִבְּנֵי בְעוּלֶה אָמָר יְהוְה:
- ַ הַרְהַיִּרִי מְקַּוֹם אָהֵלֵבְ הִיּהִיעָּיִר מִּמְּפְנִיתָּיִר יַשִּׁי אַלְ-תַּהְשָּׁכִי הַאָּרִיכִי הַיְהַיִּין הְיִהִיעָּיִר הַאָּרִיכִי
- וְמְּרֵים נְשְׁמְּוִת יוִמֶּיבוּ: בּ בִּי־יָמִין וּשְׁמִאִּוֹל מִפְּרָצִי וְזַּרְשִּׁרִּ יִּינָם יִירָהִ

- For thy Maker is thy husband, The LORD of hosts is His name; And the Holy One of Israel is thy Redeemer, The God of the whole earth shall He be called.
- For the LORD hath called thee As a wife forsaken and grieved in spirit; And a wife of youth, can she be rejected? Saith thy God.
- For a small moment have I forsaken thee; But with great compassion will I gather thee.
- In a little wrath I hid My face from thee for a moment, But with everlasting kindness will I have compassion on thee, Saith the LORD thy Redeemer.
- For this is as the waters of Noah unto Me; for as I have sworn that the waters of Noah should no more go over the earth, so have I sworn that I would not be wroth with thee, nor rebuke thee.
- For the mountains may depart, and the hills be removed; but My kindness shall not depart from thee, neither shall My covenant of peace be removed, saith the Lord that hath compassion on thee.

- בּי־בְאִשְׁה עַזּיבָה וַעַצִּיבַת רָוּחַ קְרָאֵּךְ יְהְוָה וְאַנְשֶׁת נְעּירֵים בָּי הִמָּאֵס אָמָר אֱלֹהֵיף:
- אַפֿבּבֶּר: בּבְנִינִיע קטָן עַּיַבְהָרָהָיִרִים גָּדִלָּים
- $_{s}$ ϵ $\dot{\omega}$ $\dot{$
- , קר־מֵי נֹחַ וָאָת לִּי אֲשֶׁר נִשְׁבַּּשְׁהִי מִשְּׁלָר מֵי־נָחַ עִיֹד עַל־חָאָהֵץ בֵּן נִשְׁבַּשְׁהִי מִקְּצָּרִ עְלַיִּרְ וּמִנְּשְּׁרֵ־בֶּּרְ:
- בָּי הַחָרִיםׁ יָמִּישׁי וְחַגָּבָעִּוֹת הְּמִישִׁינָה וְחַסְדִּׁי מֵאִתַּךְ לֹא־יָמׁישׁ יִּבְרָית שָׁלוֹמִי לַא תַמֹּישׁ אַמָר מְרַחֲמֵךְ יְתֹּוְה: (ס)

הפטרת כי תבוא

.22:00 – 1:00 dainel ei davatlaH ədT

- Arise, shine, for thy light is come, And the glory of the Lord is risen upon thee.
- For, behold, darkness shall cover the earth, And gross darkness the Peoples; But upon thee the LORD will arise, And His glory shall be seen upon thee.
- And nations shall walk at thy light, And kings at the brightness of thy rising.
- Lift Up thine eyes round about, and see: They all are gathered together, and come to thee; Thy sons come from far, And thy daughters are borne on the side.
- Then thou shalt see and be radiant, And thy heart shall throb and be enlarged; Because the abundance of the sea shall be turned unto thee, The wealth of the nations shall come unto thee.

- קומי אָּוֹרִי בֵּי בָא אּוֹרֵךְ וּכְּנִוֹד יְחִוָּח: פַּירְהַנְּה זְרֵה: בּירְהַנְה הַלִּשׁדִּי יַכְּפָּה־אֶּרְא וּעַרְפַּלְ
- چەت بۇرات تىلتى ئەرىم ئەرىم دېدىرى ئۇرۇر ئېيىت بۇڭىڭ بېرى بەرئە بېدىرى ئۆزە ئۇھى:
- المنظمة ا
- ײַאַמְּנְׁנִי: לְזַׁב פַּנְּנְבַ מִבְנַנְנִל וְבָאִּנ פַבּלֶם נִלַּבָּגִּנ בָּאָר לְבִׁב מִנְנָבְ מִבְנַנְלַ וְבָאִנ פַבּלֶם נִלַּבָּגִּנ בָּאָרַ
- י אָז מִרְאִּי לְנִירְהְ וּפְּחָר וְרָחָר לְבָּבֶּרְ בְּירִ מְסְפָּׁרְ מְּלְיִרְהְ וְּפְּחָר וְרָחָר לְבָבֶּרְ בְּירִ

- The caravan of camels shall cover thee, And of the young camels of Midian and Ephah, All coming from Sheba; They shall bring gold and incense, And shall proclaim the praises of the Lord.
- All the flocks of Kedar shall be gathered together unto thee, The rams of Nebaioth shall minister unto thee; They shall come up with acceptance on Mine altar, And I will glorify My glorious house.
- Who are these that fly as a cloud, And as the doves to their cotes?
- Surely the isles shall wait for Me, And the ships of Tarshish first, To bring thy sons from far, Their silver and their gold with them, For the name of the LORD thy God, And for the Holy One of Israel, because He hard glorified thee.
- And aliens shall build up thy walls, And their kings shall minister unto thee; For in My wrath I smote thee, But in My favour have I had compassion on thee.
- Thy gates also shall be open continually, Day and night, they shall not be shut; That men may bring unto thee the wealth of the nations, And their kings in procession.
- For that nation and kingdom that will not serve thee shall perish; Yea, those nations shall be utterly wasted.
- The glory of Lebanon shall come unto thee, The cypress, the plane-tree and the larch together; To beautify the place of My sanctuary, And I will make the place of My feet glorious.
- And the sons of them that afflicted thee Shall come bending unto thee, And all they that despised thee shall bow down At the soles of thy feet; And they shall tall thee The city of the LORD, The Zion of the Holy One of Israel.
- Whereas thou hast been forsaken and hated, So that no man passed through thee, I will make thee an eternal excellency, A joy of many generations.
- Thou shalt also suck the milk of the nations, And shalt suck the Dreast of kings; And thou shalt know that I the Lord am thy Saviour, And I, the Mighty One of Jacob, thy Redeemer.

- אָ שִׁפְעַּת גִּמִלִּים הְכַפַּׁף בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָּׁה כַּלָם מִשְׁבָא יָבָאוּ זָחָב וּלְבוֹנָה יִשְׁאוּ וּתְּהִלְּת יְהַנְה יְבַשֶּׁרוּ:
- טפֿאַנט, אַפֿאָנ: הְמֵּנְעַינִּנְינִ הַגְּלֵנִ הַּגְ_נִבּוּן מִוֹּבַּטְוּ נִדֵּנִע פֿגְ_צַאָן טִבִּין נִפַּבִּאַ
- » מִי־אֶלֶה בְּעָב הְעִיפִּינָה וְכִּיוֹנִים אֶלִ-אֲרְבֹהֵיהֶם:
- جد كِرَا هَٰذِتَ إِجَائِدَاٰتَ مَا تَضِيفُ فَلَهُ فَلَهُ فَلَهُ فَلَهُ فَلَهُ فَلَهُ فَلَهُ فَلَا هُنَا فَلَ خُرْسُطُ بِتَأْلِتَ هُكُنَّذِ لِهَ لَأَظَلَنَهُ نَشِلَتُهُ خُرِهُ هَهُرَّا:
- יבְּלְגְּפָּ, הַבְּיִלְיִרְ וּבְרָצְוֹנִי רַחַמְּהֵירִ: יי יבְּנִי בְּנֵירַנְכְר חִמִּהְוֹדִ וּמִלְבִיהָם וְמֶּרְתִּינִּרְ
- יִם וּפִּהְּלִי שְׁעָּרֵיִף הְּמָּיִר יוֹמָם נָלֵיְלָּה לָאִ יְסְגֵרְוּ לְהָבֶּיא צֵלֵיִךְ הֵיל גּוֹיָם וּמַלְבֵיהָם נְהנְיְם:
- יאָבְרוּ וְתַּנְוֹם חַבְּר יִּמְהֶבׁי: בּי פָּרִיתַנְּיִּר וְתַּמָּלְלָבָר אָמֶבִר לֵאִ־נַעַּבְּרִוּרִּ
- בּלְכִיג אַכּבּב: װְשְׁאָּמִּוּר יַחְדְּוֹ לְפָאָר ְמְקָּוִם מִקְדָּאָּ וּמְקָוֹם בּבְוֹג הַלְּבְנוֹן אָלֵיִּך יִבְּוֹא בְּרָוֹמִ הַדְּתָּ
- ة. نَاثِن جَيْلَا كَالَيْهِ نَهْدُهُمْ: مَمْ حَضْنِهَ دَنْمُ لَكَ خُمْ طَرْتُهُمُّنَكَ نُكَلَّهُ: كَالْه أن ذُرْدِ: هَكُنَكَ هُلِينَ خُرْنَ طُمْةِنَكَ نَكَهُمُنَكَ نَهُ
- וְשְּׁמִּטִּיךְּ לְּגְּאָוּן עּוֹלֶם מְשְׁוֹשׁ דָּוֹר נְדְּוֹר: בי הַנְחַת הֵיוֹמֶך צְּיִאָנוֹ עּוֹלֶם מְשִׁוֹשׁ דָּוֹר נְדְוֹר:

For brass I will bring gold, And for iron I will bring silver, And for wood brass, And for stones iron; I will magistrates.

Violence shall no more be heard in thy land, Desolation nor destruction within thy borders; But thou shalt call thy walls Salvation, And thy gates Praise.

The sun shall be no more thy light by day, Meither for brightness shall the moon give light unto thee; But the LORD shall be unto thee an everlasting light, And thy God thy glory.

Thy sun shall no more go down, Neither shall thy moon withdraw itself; For the Lord shall be thine everlasting light, And the days of thy mourning shall be ended.

Thy people also shall be all righteous, They shall inherit the land for ever; The branch of My planting, the work of My hands, Wherein I glory.

The smallest shall become a thousand, And the least a mighty nation; I the LORD will hasten it in its time.

וְּיִּהְּוֹנֵ גִּבְּנִאְ נִיְּבִ נְתַּטִּע בַּבְּנִאְ בְּאַבְנִים בַּרְזָגְ וְשִּׁמְתֵּי פְּאֲבָים ְתָּחָת הַאָּבִנִּים בַּרְזָגְ וְשִּׁמְתֵּי פְּאָבְים ְתָּחָת הַחָם בּיִּבְיִם אָבָיא

 אַ־יִשְׁמַע עַּוֹד חָמַל בְּצַּרְצֵּׁךְ שָׁד יִשְׁבָרִי בּגְבּוּלְיֵדְ וְמַבָּאַת יְשׁיּעְהֹ חֹוֹמֹתַיִּךְ יִשְׁעָרֵיִרְ הַחַלְּה:

ָלאַיִרְיָהַרַלָּךְּ עָּוֹדִ תַּשִּׁמָשׁ לְאָוֹר יוֹמָם וּלְנְגַה תַּיָּהֶתַ לֹא־יָאַיר לֵּךְ וְהָיָה לֶּךְּ יְהֹנָה לְאַוֹר עוֹלְם נֵאלֹתַיְךְ לְחָפְּאַרְתֵּךְּ:

לא־יָבָוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁך וִיבִחַךְ לָא יֵאָסֵרְ בָּי יְהֹזָה יֵהְיָה־לָךְ לְצִּוֹר עוֹלֶם וְשֶׁלְמָוּ יָמֵי אבלה:

ْبَائِت جِعْرِيَّة كِمْخُلُهُ إِن يَعْمُرُهُ لِأَنْ يُعْدُنَا كِذِيْهُ كِذِيْهُ كِذِيْهُ كِذِيْهُ كِذِيْهُ كِ الْمَالِيَّةِ خُطْرِيَّةٍ كِمَانِهُوْتُهُ الْمَالِيَّةِ الْمَالِيَّةِ الْمَالِيَةِ الْمَالِيَةِ الْمَالِيَةِ ك

הפטרת נצבים

The Haftarah is Isaiah 61:10 - 63:9. This Haftarah is read on the Shabbat before Rosh HaShana.

77

I will greatly rejoice in the Lord, My soul shall be joyful in my God; For He hath clothed me with the garments of salvation, He hath covered me with the robe of victory, As a bridegroom putteth on a priestly diadem, And as a bride adorneth herself with her iewels.

For as the earth bringeth forth her growth, And as the garden causeth the things that are sown in it to spring forth; So the Lord GoD will cause victory and glory To spring forth before all the nations.

For Zion's sake will I not hold My peace, And for Jerusalem's sake I will not rest, Until her triumph go forth as brightness, And her salvation as a torch that burneth.

יייואט אָשָׁישׁ בְּיחֹנְה מִּגֵל נִפְשִׁי בֵּאלֹהַי כָּי הַלְבִּישִׁנִי בִּגְּדִי־יָּשִׁע מְעִַיל צְדָקָה יְשְׁשָׁנִי בֶּחְתָן יְכַתַּן פְּאֵר וְכַכַּלֶּה תַּעְּדֵּה בֵלֶיהָ:

ָ כָּי כָאָהַץֹ חּוֹצִיא צִמְחָה וּכְנָנָה זֵרוּעֵיהִ הַצְּמִיחַ בֵּןוּ אֲדֹנֵי יֵהוֹה יַצְּמָיחַ צְּדְקָהֹ וּהְהַלְּה נֵגֶר כְּלְ־תַּנִּיְם:

קַמָּען צִיּוֹן לַאִּ אָחֵשָׁה וּלְמָעַן יְרוּשְׁלָח לַאַאָשְׁאָוֹט עַּד־יֵצֵא כַנֹּנַה צִּדְלָּה וִישׁוּעְחָה בְלַפֶּיד יִבְּעְר:

- And the nations shall see thy triumph, And all kings thy glory; And thou shalt be called by a new name, Which the mouth of the Lord shall mark out.
- Thou shalt also be a crown of beauty in the hand of the Lord, And a royal diadem in the open hand of thy God.
- Thou shalt no more be termed Forsaken, Neither shall thy land any more be termed Desolate; But thou shalt be called, My delight is in her, And thy land, Espoused; For the Lord delighteth in thee, And thy land shall be espoused.
- For as a young man espouseth a virgin, So shall thy sons espouse thee; And as the bridegroom rejoiceth over the bride, So shall thy God rejoice over thee.
- I have set watchmen Upon thy walls, O Jerusalem, They shall never hold their peace Day nor night: 'Ye that are the LORD'S remembrancers, Take ye no rest,
- And give Him no rest, Till He establish, And till He make Jerusalem A praise in the earth.'
- The Lord hath sworn by His right hand, And by the arm of His strength: Surely I will no more give thy corn To be food for thine enemies; And strangers shall not drink thy wine, For which thou hast laboured;
- But they that have garnered it shall eat it, And praise the Lord, And they that have gathered it shall drink it In the courts of My sanctuary.
- Go through, go through the gates, Clear ye the way of the people; Cast up, cast up the highway, Gather out the stones; Lift up an ensign over the peoples.
- Behold, the LORD hath proclaimed Unto the end of the earth: Say ye to the daughter of Zion: 'Behold, thy salvation cometh; Behold, His reward is with Him, And His recompense before Him.'
- And they shall call them The holy people, The redeemed of the Lord; And thou shalt be called Sought out, A city not forsaken.

- لْكَلْمُ كِلِّهِ مِنْكَ لَكُمْ هُمُّلَا فَي نُكِلًا نَظَّلُونَا لَكُمُهُ يَنِيْكِ مَنْكِم هُمُّلًا فَي نُكِلًا نَظَّلُونَا
- יצנוף)[ק׳ יִּצְנְיִף] מְלְיּבֶּה בְּּנַרְ־אֶלְהֵיָה (כ׳
- לא־נאַמֵר עוֹד שִׁמִּלָּה בֵּי לָּךְּ יִקְּבֵּץ הָפִּצִּי־ בְּהִ יִלְּאַרְצֵּךְ בְּעִילְּה בֵּי לָּךְ יִקְּרֵא חָפְצִי־ לְהִי יִלְאַרְצֵּךְ בְּעִילְה בִּי־חָפֵּץ יְהֹנְתֹ בְּרְ יִאַרְצֵּךְ הִבְּעֵל:
- ، על־חִינִּים וְבְל־חַנֵּיָלִם חָפְּקִרִּילִי שִׁמְרִּים בְּל־חַיַּיִּם וְבְל־חַנֵּיָנִלְח חָמָיד לַאׁ יָחֵשָׁי הַמַּּיְכְּרִים אָת־יְחְנְּה אַל־בְּמִי לְבֶם:
- אָם יִרישְׁלֶם הְּהִלֶּה בְּאֶבֶּץ: בּ הְאָלְהִיהְנִי דָמִי לְוֹ עַדִּיִּכְּוֹן וְעַדִּיִּשְׂיִם
- בְּנֵי־נֵכְרֹ מְּיִרוּשֶׁךְּ צִּשֶׁר יָגַעַּהְיִךְּ וְאָם־יִשְׁתִּי אָת־דְּגָּנְרְ עִּיֹד מִאָּכְלִ לְאָּיִבְיִרְ וְאָם־יִשְׁתִּי גְשְׁבְּיִרְ הְיִּדְיִתְּיִי בִּיְתְיִנְיִּ הְּיִּ
- פֿר מְאַסְפָּיוֹ יֹאַכְּלֻחוּ נְחַבְּרְוֹת קַּדְשֶׁי: (ס)
- מְבְרָוּ מְבְרוּ בַּשִּׁעְּרִים פַּנִּי הֲבֶרְ הַעָּמִי נֵס עַּלִּי סְלּוּ הַמְסִלְּהֹ סַקְּלִּי מֵאָּבֶן הָרֵימוּ נֵס עַלִּ הַמְּמְים:
- ַ הַּנַה יְהַנָּה הִשְׁמִּיעִ אֶל־קִצָּה הַאָּבֶץ אִמְרִיּ לְבַת־צִּיּּוֹן הַנַּה יִשְׁעֵּךְ בָּא הַנַּה שְׂכָרוֹ אִמִּי יִפְּעָכְּהָוֹ לְפְּנֵיוּ:
- יפֿנא גרושָׂה עָר לְאִ נָּמֵּוֹבְה: (ס) בּי וְקְּרָאִּוּ לְמֵיִם עַּם־הַפְּגָה נָאִנְלֵי וְלָרָּ

'Who is this that cometh from Edom, with crimsoned garments from Bozrah? This that is glorious in his apparel, stately in the greatness of his strength?'—'I that speak in victory, mighty to save.'—

Wherefore is Thine apparel red, and Thy garments like his that treadeth in the winevat?—

I have trodden the winepress alone, and of the peoples there was no man with Me; yea, I trod them in Mine anger, and trampled them in My fury; and their lifeblood is dashed against My garments, and I have stained all My raiment.

For the day of vengeance that was in My heart, and My year of redemption are come.

And I looked, and there was none to help, and I beheld in astonishment, and there was none to uphold; therefore Mine own arm brought salvation unto Me, And My fury, it upheld Me.

And I trod down the peoples in Mine anger, and made them drunk with My fury, and I poured out their lifeblood on the earth.

I will make mention of the mercies of the Lord, and the praises of the Lord, according to all that the Lord hath bestowed on us; and the great goodness toward the house of Israel, which He hath bestowed on them according to His compassions, and according to the multitude of His mercies.

For He said: 'Surely, they are My people, children that will not deal falsely'; so He was their Saviour.

In all their affliction He was afflicted, and the angel of His presence saved them; in His love and in His pity He redeemed them; And He bore them, and carried them all the days of old.

מי־זָהו בָּא מִאֵּדִים חַמִּיץ בְּגָּדִים מִבְּצִּיִה זָה הַדִּיר בִּלְבִישׁׁוֹ צַעֶּה בְּרָב כֹּחָוֹ אֲנָי מְדַבֵּר בִּצְּדְקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

قربانو هِهٰت جُجُدانِهِ الدِجِنِينَ الدِجِنِينَ الدِجَنِينَ الدَّجِنِينَ الدَّالِةِ الْجَنِينَ الدَّالِةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةِ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالِقُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالِقُ الْحَالَةُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالِقُ الْحَالَةُ الْحَالِقُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالُّةُ الْحَالِقُ الْحَالَةُ الْحَالِقُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالِقُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَالَةُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلَقُ الْحَلَيْكِ الْحَلَيْ الْحَلَاقُ الْحَلْقُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلَاقُ الْحَلْحَاقُ الْحَلَاقُ
נְגְּטִׁםְ מָּלְ-בִּלְּנְיִ, וְכְּלְ-מָלְבִּוּמָּ, אֵּנְאֶלְטִּּי. אָטְּ, וְאָבְרַבֶּם בַּאָפָּ, וְאָבַמָּם בַּטַמָּעִי, וֹנֹוּ פּוּבָנִיוּ בַּבַּבְיִּה נְאָבָמָּמִם אָנּוֹ-אָנָמִ

בֶּי וָוֹם נֹצִם בַּלְבַּיִּ וּשְׁנַׁנִי נִּאִנְלְי בַּאָרִי:

נּשְּׁנְאָת בְיְ זְּבְאָּר נִשְׁמִׁטִּר נִיגא סְמָבֶּטִּוּר: נִאַבְּרִסְ נִאָּרוֹ מְזָר נִאָּמִשׁנִמִּם נִאָּרוֹ סִנִמִּצִּ

י אִגְרֵיר לְאָרֵץ נִצְּמֶבּי (ס) אַרְיִר לְאָרֵי נְאָשָּׁרִ נִאָּשָּׁבָּרִי בַּחַמָּתָי

ַ חַסְבֵּי יְהְנָה וּ אַזְּבִּיר ִמְּהַלֵּת יְהִנְּה בִּעַּל כָּל אַשֶּׁר־נְּמָלְנִי יְהֹנְה וְרַב־שִּּב לְבֵּית יִשְׂרָאֵל אַשֶּׁר־נְּמָלְם בְּרַחַמָּיו יִּכְרָב חַסְבֵּיו:

چ يَنْظِير غَاتَ عَقِر شَفِّت جَهُرُه كِي بَعَقِّد يَنْتِر. عَيْمَ خُورَتُهُ مِنْ عَلَي عَقِر يَفِي خَهُر يَعَقِّد يَنْتِر.

יֹאֹלְם וֹגֹוֹמֶלֶם וֹגֹוֹמֶּאֵם בֹּלְגַנֶּתׁ מִגִּלֶם: פֹּנִגִּן עַנְאָגַמְּם בֹּאַעַבֹּעִנְ נְבַעַמִּלְטִּוְ עַנִּא בּבְלִגַבְּבֹּעִנִים (כֻ לָאִ)[טִ, לָּוִ] בָּּע נִמּלְאָּצִּ

הפטרת וילך

The Haftarah is Isaiah 55:6 - 56:8. This Haftarah is read on Shabbat Shuva.

Seek ye the LORD while He may be found, Call ye upon Him while He is near;

Let the wicked forsake his way, And the man of iniquity his thoughts; And let him return unto the LORD, and He will have compassion upon him, And to our God, for He will abundantly pardon

פֿבּיִב: אַרָּב: פֿבּיִמָּלָאָר פֿבּיִמָּלָאָר פֿבּיִתְרָּנִי פֿבּיִתְרָּנִי פֿבּיִתְרָּנִי

בּי־יַרְבֶּה לְסְלְוָהַ: וְיָשָׁב אָל־יְהֹנְה וְיִּרִהַ וְאֵלִ־אֶלְהֵינִי יְשְׁנְה הְשְׁלְיִה וְאֵלִ

- For My thoughts are not your thoughts, Neither are your ways My ways, saith the Lord.
- For as the heavens are higher than the earth, So are My ways higher than your ways, And My thoughts than your thoughts.
- For as the rain cometh down and the snow from heaven, And returneth not thither, Except it water the earth, And make it bring forth and bud, And give seed to the sower and bread to the eater;
- So shall My word be that goeth forth out of My mouth: It shall not return unto Me void, Except it accomplish that which I please, And make the thing whereto I sent it prosper.
- For ye shall go out with joy, And be led forth with peace; The mountains and the hills shall break forth before you into singing, And all the trees of the field shall clap their hands.
- Instead of the thorn shall come up the cypress, And instead of the brier shall come up the myrtle; And it shall be to the Lord for a memorial, For an everlasting sign that shall not be cut off.
- Thus saith the LORD: Keep ye justice, and do righteousness; For My salvation is near to come, And My favour to be revealed.
- Happy is the man that doeth this, And the son of man that holderh fast by it: That keepeth the sabbath from profaning it, And keepeth his hand from doing any evil.
- Neither let the alien, That hath joined himself to the LORD, speak, saying; 'The LORD will surely separate me from His people'; Neither let the eunuch say:
- For thus saith the LORD Concerning the eunuchs that keep My sabbaths, And choose the things that please Me, And hold fast by My covenant:
- Even unto them will I give in My house And within My walls a monument and a memorial Better than sons and daughters; I will give them an everlasting memorial, That shall not be cut off.

- בֵּר לָאַ מַחְשָּׁבוּתַיִּ מַּחְשָּׁבַּוּתֵיבֶּם וְלָאָ בַּרְבֵיבֶם דְּרְבֶי נְאֵם יְחְזֶּה:
- לַּרַלְבְירִּ שְׁמָנִם מִאָּבֻּץ בַּן נְּבְרָרִּ דְרָכַנְ
 בַּרְבְּרָהִ שְׁמָנִם מִאָּבַץ בַּן נְּבְרָרִ דְרָכַנְ
- ذَ جَهِٰشِر يَتِ بَهُوْت لِيَهَا يُرَمْ كَبْدُو لِكُامُت ابَنْظُوْت كِه يَهُوْت جَد هِمَــ بَدَادِيْ هُمَــ بَغُوا ا كِهُوْد:
- וְטִגְּלְ,ְטַ אֵּמֶּׁר מֻּלְטַׁטֵּׁוּ: אֵלְ, נֵילֵם כֵּּי אִם מִּמָּׁרְ אֵטַ־אֵּמֶּׁר טַפְּגִּטִּי כוּ יִטְיִּנִי דְבָרִי אָמֶּר יִצָּא מִפְּי לְאַ־יִּמִּוּר
- ַ בִּי־בְשִׁמְחָה הַצֵּאִּ יִבְשֶׁלִים תּיבְּלִּיּן הַתְרֵים וְתַּגְּבְעִּוֹת יִפְצְּחָוּ לִפְּנִיכֶם רִּנְּה יְכְל־עַצֵּי תַשְּׁדֵה יִמְחֲאִּי־בֶּף:
- נַ הַחַת הַנַּעַצִּיץ יַעֲלֶה בְּרִּיִשׁ (כ׳ תחת)[ק׳ וְתָחַת] הַפּרְפָּר יַעֲלֶה הַדַּס וְהָיֶה לִיהֹוָה לְשֶׁם לְאָוֹת עוֹלֶם לְאִ יִבְּהֵה: (פ)
- ָבֹה אָמָר יְהֹוֶֹה שִׁמְרִי מִשְׁפֶּט וַעֲשָׂי צְרְקָה בִּי־קְרוֹבֶה יְשִׁיּעְּתִי לְבוֹא וְצִרְקָתִי להנלות:
- אַטְרֵי אָנוֹשׁ וַעֲשָׁה יֹּאָת וּבֶּן־אָדָם יַחַזֵּיִק בְּה שׁמֶר שִׁבְּתֹ מֵחַלְּלֹוֹ וְשׁמֵר יָדִוֹ מֵעֲשָׂוֹת בְּל־רֶע: (ס)
- ְּנְאַלְ-יֹאִמָּרְ תַּפְּרִיס תֵן אֲנִי מֵץ יֶבֶשׁ: (פּ) מְאַמֶּר תַבְּבֵּלְ יַבְּרִּילֵנִי יִתְּנָׁר מֵעָלְ עַמִּּוֹ מְאַלְ-יִאָמַרְ תַּפְּרִיס תֵן אֲנִי מֵץ יֶבְשָׁ: (פּ)
- ַנְּמְשְׁוֹגְיֵלֵים בִּבְּרִימָי: יִשְׁמְרוּ אָמִר־שְׁבְּתִּוֹתִי וּבְחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָּצְתִּי בּי־בָּחו אָמָר יְהְוֹּה לַפְּרִיסִים אָשֶׁר
- ְיְבְּׁבֵים: (ס) מְבְּנִים: (ס)

Also the aliens, that join themselves to the LORD, to minister unto Him, And to love the name of the LORD, To be His servants, Every one that keepeth the sabbath from profaning it, And holdeth fast by My covenant:

Even them will I bring to My holy mountain, And make them joyful in My house of prayer; Their upon Mine altar; For My house shall be called A house upon Mine altar; For My house shall be called A house of prayer for all peoples.

Saith the Lord God who gathereth the dispersed of Israel: Yet I will gather others to him, beside those of him that are gathered.

וּבְגֵי חַנֵּכְׁר חַנִּלְיֵם עַל־יְהֹנָתׁ לְשָׁרָתֹּוֹ יְלְאַהַבְּתֹ אָת־שָׁם יְחִנְּה לֶהְיָוֹת לִוֹ לַעֲבְּדִים כְּל־שׁמֵר שַבְּתֹ מֵחַלְלֹוֹ וּעַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי:

לְכְּלְ שְׁמְּלֵּהְ אָּלְ שַׁנְ בִּּנְעָ בִּּנִעַ שִּׁפְּלְּׁהְ נִשְּׁנִהְ אָּלְ שִׁנְ בִּנִעַ שִּׁפְּלְּׁהְ נִשְׁנִהְ אָּלְ לְכְּלְ מִּנְלְהָּ מִּנְלְשִׁינִם נִּוּבְשִׁים לְּבָּאָנְ נְשְׁבָּלְיִהְ שִׁפְּלְיִהְ מִנְלְשִׁים:

אַלַבָּא מְּלְוּו לְנִלְּבָּגֵּוּוּ: * נְאִׁםְ אַבְּוֹּוּ וֹיִטְוְיַ מִלְבַּא נִדְּעַוֹּ וֹמִּבְאַלְ מִּוָּבִ

הפטרת האזינו

The Haftarah is II Samuel 22:1 – 22:51. This Haftarah is read on the Shabbat between Yom Kippur and Sukkot, if there is

And David spoke unto the LORD the words of this song in the day that the LORD delivered him out of the hand of Saul;

and he said: The Lord is my rock, and my fortress, and my deliverer;

The God who is my rock, in Him I take refuge; My shield, and my horn of salvation, my high tower, and my refuge; My saviour, Thou savest me from violence.

Praised, I cry, is the Lord, and I am saved from mine enemies.

For the waves of Death compassed me. The floods of Belial assailed me.

The cords of Sheol surrounded me; the snares of Death confronted me.

In my distress I called upon the LORD, yea, I called unto my God; and out of His temple He heard my voice, and my cry did enter into His ears.

יוואא ניְרַבֶּר דָּוִר לַיּהוֹה אָתּדִּבְרֵי הַשִּׁירֶה הַאָּאַת (ס) בְּיוֹם הַצִּיל יְהְנָה אֹתָּוֹ מִפָּף בְּל־אִיְבֶיו וּמִבָּף שְׁאִיּל: (ס)

· נּיִאִמְׁר יְרִיְנִׁי סֹלְמָּי וּמְצְּדְרָנִי וּמְפַּלְמִי־לְי:

بېمىزد: نىمۇد ئىمۇقدر ئىلائۇد (a) ئىمۇد ئىلىگە گەرىد ھىڭد گىگەكدى (a) ئىلاۋد ئىگىل

מִטְלֵּכְ אֵּלֵבֹּא יִבוֹנְצִי (ס) ומִאָנֹבֿו אַנְמֵּהֹ:

مَّاثَّا: ٢٠ ـ مُخَرِّد مِنْهُبِر مَكُنِّد (م) كَلِّـ مُنْ مِنْ مِنْ

اْشَاهُنْ، خَغَاثَا: ڠَطُلُمُ (٥) اَنْشَقَم قَتَارَحُمِرِ طَاخِ * حَجَدِ عَنِ هُطُلُم نُعِيْنِ اَهُم هُلِ

- Then the earth did shake and quake, the foundations of heaven did tremble; they were shaken, because He was wroth.
- Smoke arose up in His nostrils, and fire out of His mouth did devour; coals flamed forth from Him.
- He bowed the heavens also, and came down; and thick darkness was under His feet.
- And He rode upon a cherub, and did fly; Yea, He was seen upon the wings of the wind.
- And He made darkness pavilions round about Him, gathering of waters, thick clouds of the skies.
- At the brightness before Him coals of fire flamed forth.
- The Lord thundered from heaven, and the Most High gave forth His voice.
- And He sent out arrows, and scattered them; lightning, and discomfited them.
- And the channels of the sea appeared, the foundations of the world were laid bare by the rebuke of the LORD, at the blast of the breath of His nostrils.
- He sent from on high, He took me; He drew me out of many waters;
- He delivered me from mine enemy most strong, from them that hated me, for they were too mighty for me.
- They confronted me in the day of my calamity; but the Lord was a stay unto me.
- He brought me forth also into a large place; He delivered me, because He delighted in me.
- The Lord rewarded me according to my hands righteousness; According to the cleanness of my hands hath He recompensed me.
- For I have kept the ways of the LORD, And have not wickedly departed from my God.
- For all His ordinances were before me; And as for His statutes, I did not depart from them.

- (כ׳ ותגעש)[ק׳ וַיִּהְגָּעַשׁ] וַתִּרְעַשׁ הַאָּבֶץ (ס) מוֹסְרָוֹת הַשָּׁמָיִם יִרְגָּוּוּ וַיְּהְנְּעֲשִׁי כִּי־חֲרֶה לְוֹּ:
- מְלֶרְהַ מְּמֶּלְ בְּאַבְּּוֹ וְאֵשׁ מִפְּיוּ הֹאַבֻלְ (ס)
- oı (מֶם מְּמִּנִם וֹנְנַגַ (a) וֹהְּבַפֶּל מָחָת בַּלְּלֶנִי:
- בּלְפֶּג בׁנְיִם: יי וֹנְּבְׁכֵּר מַּלְבַבְּבְרִנִּר וֹנִּמְּלֵּב (ס) וֹנְּבָא מַּלְבַ
- ַ נַּנְשָׁת חָשֶׁךְ סְבִּיבִּתָּיו סָבָּוֹת (ס) חַשְּׁרַת־ מְיִם עְּבֶּי שְּׁחְקִּים:
- ני מֹנְגַה נֶנְיְדִי בְּעֲרִי נַחֲלֵרֹאֵשׁ: (ס)
- יי נרעם מן־שָׁמָיִם יִהְוָּה וְשֶּלְיִוֹן יִתֵּן. קוֹלְי: (ס)
- נישׁלַח חִצִּים נִיְפִיצֵּח בָּרֶק (כ׳ ויהמם)[ק׳ נִיְּהְם]:
- י נּינֹגְעָ אָפָּׁצִּי יָם נּיְּגְעָ מָסְׁנָנִע שַבָּיִגְ (ס) יי ניינֹגִאָ אָפָּצִי יָם נּיִּגְיָ מָסְׁנַנָע שַבָּיָגַ (ס)
- ἀἀἐι: ™ נֹגּנְלָנִ מֹאָנֶבׁוּ מֻׁוֹ (ס) מֹמֵּנִאָּוּ כַּׁוּ אַמֹּבֹּוּ
- ېن: (م) من اخلافت خابت هند، انت، ابائب مهمًا
- ײַ ניּצָא לַמֶּרְחָב אָתָי יְחַלְצֵנִי כִּי־חָפֵּץ הי: (ס)
- ے: (2) ئامزار اُدائات جَعَاظَن، جَجْد اَنَا، اَشِاد
- ײַ בּׁג אַמְרָהִי (ס) מּאָּכְיָהִי: (ס)
- ממּנִּב: ﴿ خَرِـמִהִּפֹּמֵו לְזִּנִּצִׁ لِשُפִּעֵּוּ לְאָבִאַסִּנָּב

- And I was single-hearted toward Him, And I kept myself from mine iniquity.
- Therefore hath the LORD recompensed me according to my righteousness, According to my cleanness in His eves.
- With the merciful Thou dost show Thyself merciful, With the upright man Thou dost show Thyself upright,
- with the crooked Thou dost show Thyself subtle. And the afflicted people Thou dost save; But Thine eyes are upon the haughty, that Thou mayest humble

With the pure Thou dost show Thyself pure; And

- them.
- For Thou art my lamp, O Lord; And the Lord doth lighten my darkness.
- For by Thee I run upon a troop; By my God do I scale a wall.
- As for God, His way is perfect; The word of the Lord is tried; He is a shield unto all them that take refuge in Him.
- For who is God, save the Lord? And who is a Rock, save our God?
- The God who is my strong fortress, And who letteth my way go forth straight;
- Who maketh my feet like hinds', And setteth me upon my high places;
- Who traineth my hands for war, So that mine arms do bend a bow of brass.
- Thou hast also given me Thy shield of salvation; And Thy condescension hath made me great.
- Thou hast enlarged my steps under me, And my feet have not slipped.
- I have pursued mine enemies, and destroyed them; Neither did I turn back till they were consumed.
- And I have consumed them, and smitten them through, that they cannot arise; Yea, they are fallen under my feet.

- ta iai dàiם לו (a) taàaaach agit.:
- ני ניַטְּב יְהְנָה לִי בְּצִּרְקְתָּי (ס) בְּבַרָי לְנָגָר מיניי:
- ַ עִם־חָסָיד תַּהְחַסָּד (ס) עִם־גִּבָּוֹר תַּמָים תַתַּמֶם:
- د مُعَارَتُكُ عَنْ كُذُ (عُ) لَمُعَارِمُونَ فَعَالَمُ عَنْ فَعْلَمُ عَنْ فَعْلَمُ عَنْ فَعْلَمُ عَنْ فَعْلَمُ ع
- ן אָת־עַם עָנִי תּוֹשָׁיעַ (ס) וָעֵינֵיף עַל־ 18 יְקָים תַּשְׁפְּיל:
- وه **פִּי־אַמְ**ָּה נֵירֶי יְהֹוְָה (ס) נִיהֹוָָה יַגִּיהַ קשְׁפְי:
- נ בּי בְבֶה אָרַוּץ גְּדִוּד (ס) בַאַלֹהַוּ אָדַלֶּג־ טּי בָּי בְבֶה אָרַוּץ גְּדִיד (ס) בַּאַלִּהוּ אָדַלֶּג־
- ַ, הָאָל הְמָים דַּרְּבָּוֹ אִמְרָת יְהֹוָה צְרוּפְּה (ס) מָגֵן הוּא לְכִל הַחֹסָים בְּוֹּ:
- מְבַּלְהְּבֵׁר אֶּכְנִינוּ: בּּ מִּר אֵבְ מִבַּלְהְּבֵּר וְבִּוְּצִר (ס) ומֵּו אַנר
- ברכו)[ל. דַּרְבֶּי]: היאַל מְשִׁנּוּ. חָוֹנִל (ס) וּיַמָּר הַמָּנִם (כִּי
- ְּנְׁמְ בְּמְטֵׁג נַתְּמְבֵׁנֵנ: בּיִּ מְמִנֵּנִ (כֻ, בִּיְלְגִנִי)[לִי, בַּיִּלְגִנִ (סִ) בְּיִּבְּיִנִי (מַ)
- o נִים בּלְי בְּגַל יִשְׁמֵּל יַהְעָּל יִהְעָּל יַהְבָּלִי: (a)
- בּ עּבְרָתְיב בּהְרֵג עּטִהְתָּג וֹלָאִ מְתְּרֵג עַרְסְבָּוֹג:
- מַּגַבְנַעְים: אַנְגַי אָנְבָר וֹאַמִּמִנִיבִים (ס) וֹלָאִ אָמִּנִב
- שַּׁטִע בּיֹלְי: מַטַע בּיִּלְי: 'זְּאָבְעָם וֹאָמֶטַאָם וֹלָאִ וֹטִימִוּן (ס) זֹוּפַּלְוּ

- For Thou hast girded me with strength unto the battle; Thou hast subdued under me those that rose up against me.
- Thou hast also made mine enemies turn their backs unto me; Yea, them that hate me, that I might cut them off.
- They looked, but there was none to save; Even unto the Lord, but He answered them not.
- Then did I beat them small as the dust of the earth, I did stamp them as the mire of the streets, and did tread them down.
- Thou also hast delivered me from the contentions of my people; Thou hast kept me to be the head of the nations; A people whom I have not known serve me.
- The sons of the stranger dwindle away before me; As soon as they hear of me, they obey me.
- The sons of the stranger fade away, And come halting out of their close places.
- The LORD liveth, and blessed be my Rock; And exalted be the God, my Rock of salvation; .
- Even the God that executeth vengeance for me, And bringeth down peoples under me,
- And that bringeth me forth from mine enemies; Yea, Thou liftest me up above them that rise up against me; Thou deliverest me from the violent man.
- Therefore I will give thanks unto Thee, O Lord. among the nations, And will sing praises unto Thy name.
- A tower of salvation is He to His king; And showeth mercy to His anointed, To David and to his seed, for evermore.

הפטרת מאת הברכה

- שַּׁטְּשְׁלֵּי: זְּשִּׁלְּנִי, נִוֹנִלְ לַמִּּלְטִׁמְּׁנִי (ס) שַּׁכִּנִינִּהְ לַמָּי
- \ \frac{1}{2} \f
- ⁶⁴ אָרַקָּם אָרַקַעָם: אַרַקָּם אָרַקַעָם:
- יוּוְם (ס) מֹם לְאֵרֵנֹבְמֹנִי נֹתַבְּבְׁנֵנִי בּיי נֹשִׁפּלְמָנִי מִבִּיבִּי מַמֵּי שַׁמָּמִנִי לְבַאִמִּ
- קְנ: (ס) ١٠ בוֹנ וֹבֶב וֹשִׁבּשׁמִּג בְיִג לְהִּמִּנִת אָּזִוֹ וְהָּמִּטִׁתִּגִּ
- אָנֶר וֹמִּמֵּׁנ: בי טַּגַ וֹנִינְיִׁר וּלִּבְנוֹנִי אָנְגִינִ (ס) וֹנִגְיִם אָּלְנִינִ
- # קאָל הַנּתָן נְקְּמָת לָי (ס) וּמֹרָיד עַּמֶּים מַחְתֵּנִי:
- ر (ס) بَرَّשִׁמְר: عِنْدِرَ (ס) بَرِّשִׁמְּךֵּ אָזַמֶּר:
- (כ׳ מגדיל)[ק׳ מְּגְדִּיִל] יְשִׁיעַוֹּה מַלְבָּוֹ ְנְשְׁתְ־חֲטָד לְמְשִׁיחָוֹ (ס) לְדָוָד וּלְזַרְשִׂי עַד־עּוֹלְם: (פּ)

.81:1 – 1:1 hudsol si davatlaH ədT

- Now it came to pass after the death of Moses the servant of the Lord, that the Lord spoke unto Joshua the son of Nun, Moses' minister, saying:
- יוּם נֵיְהִי אַחַבֵּי מָוֹת מֹשָׁה עֲבֶּר יְהֹוָָה נַיִּאִמָּר יְהֹנְתֹ אֶל־יְהוֹשָׁעַ בִּן־נִּוּן מִשְׁבֵת מֹשֶׁה לֵאמִר:

- Moses My servant is dead; now therefore arise, go over this Jordan, thou, and all this people, unto the land which I do give to them, even to the children of Israel.
- Every place that the sole of your foot shall tread upon, to you have I given it, as I spoke unto Moses.
- From the wilderness, and this Lebanon, even unto the great river, the river Euphrates, all the land of the Hittites, and unto the Great Sea toward the going down of the sun, shall be your border.
- There shall not any man be able to stand before thee all the days of thy life; as I was with Moses, so I will be with thee; I will not fail thee, nor forsake thee.
- Be strong and of good courage; for thou shalt cause this people to inherit the land which I swore unto their fathers to give them.
- Only be strong and very courageous, to observe to do according to all the law, which Moses My servant commanded thee; turn not from it to the right hand or to the left, that thou mayest have good success whithersoever thou goest.
- This book of the law shall not depart out of thy mouth, but thou shalt meditate therein day and night, written therein; for then thou shalt make thy ways written therein; for then thou shalt make thy ways
- Have not I commanded thee? Be strong and of good courage; be not affrighted, neither be thou dismayed: for the Lord thy God is with thee whithersoever thou goest.'
- Then Joshua commanded the officers of the people,

- משָה עַבְּדָּי מֵת וְעַהָּהֹ לִּוֹם עַבֹּר אָתִּ הַיַּרְבֵּוְ הַנָּה אַמָּהׁ וְבְלִּהְעָם הַנָּה אָלִּ הְאֶּהֶץ אַשֶּׁר אָנֹבֶי נֹתֵן לָהָם לִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל: בל-מלנס אַשֶּׁר פּדרה פפרנולכס פּנִ
- ، چِל־מָלּוֹם אֲשֶׁר מִדְרָוִּ בֵּּוִּ־רַגִּלְבָּם בִּוֹ לְבָם נִתַּתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבָּרְמִי אֶל־מֹשֶׁה: מֵתַמִּדְבָּר ְ וְתַלְּבָנוֹן תַנְּה וֵעַּד־תַּנְּתָר
- מַהַמִּרְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזָּה וָעִַּר הַנְּהַרְּ הְגַּרִוֹל נְהַר־פְּּרָה כִּל צָּהֶץ הַחִּתִּים וְעַד־הַיָּם הַנְּדִוֹל מְבַּוֹא הַשָּׁמָשׁ יְהְיָה גְּבְוּלְבֶם:
- לא־וָתְיַצַּב אִישׁ לְפָּנִּיִּף כָּל יָמֵי חַיֵּיִף כַּאֲשָׁר חַיֵּיתִי עִם־מֹשָׁר אֶהְיָה עִמֶּּף לָא צַּרְפְּהָ וְלְא אֶעֶוְבֶּהְ:
- ָ תְזָק נָאֶבֶּוֹץ בַּי אַמִּׁר תַּנְחִילִ אָת־תָעָם תַנָּה אָת־תָאְּרֶץ אֵשֶׁר־נִשְׁבָּנְתִּי לַאֲבוֹתָם לְתָת לְהֶם:
- רַל חַוַּק נִאֶּמֵּץ מִאָּד לִשְׁמָּר לֵיְצַשׁוֹת ִּבְּלִ-הַמִּנּוּ יָמֵין וּשִׁמָאִול לְמַעַּן תַּשְׁבִּיל בְּכָל אַשֶּׁר תַּלֵּף:
- לא־נְמֿוּשׁ סֶׁפֶרֹ תַחּוּרָה תַזָּה מִפִּיף וְתָגִּיִה בּוֹ יוֹמָם וָלֵיְלָה לְמַעַּן הִשְׁמָּר לַעֲשׁוֹת בְּכְל־תַבְּתִּוּב בִּוֹ כִּי־צָּוִ תַּצְלִיתַ אֶת־ דְּרָבֶף וְצֵּוֹ תַּשְׂבְּיל:
- ַ הַלְוּא צִּוּיִתִּיף הָזַק נִאֵּמָּץ צִּל־חַצַּרִץ וַצֵּל הַחָת בֶּי שִּמְף יְהְנָה אֵלֹהָיף בְּכִל אֲשֶׁר הַלְף: (פ)
- oı נְיְצְּנֵי יְהִישְׁׁמַ אָּת־שׁמְרֵי הָעָם לֵאִּלְר:

Pass through the midst of the camp, and command the people, saying: Prepare you victuals; for within three days ye are to pass over this Jordan, to go in to possess the land, which the LORD your God giveth you to possess it.'

And to the Reubenites, and to the Gadites, and to the half-tribe of Manasseh, spoke Joshua, saying:

'Remember the word which Moses the servant of the Lord commanded, you, saying: The Lord your God giveth you rest, and will give you this land.

Your wives, your little ones, and your cattle, shall abide in the land which Moses gave you beyond the Jordan; but ye shall pass over before your brethren armed, all the mighty men of valour, and shall help them;

until the LORD have given your brethren rest, as unto you, and they also have possessed the land which the LORD your God giveth them; then ye shall return unto the land of your possession, and possess it, which Moses the servant of the LORD gave you beyond the Jordan toward the sunrising.'

And they answered Joshua, saying: 'All that thou hast commanded us we will do, and whithersoever thou sendest us we will go.

According as we hearkened unto Moses in all things, so will we hearken unto thee; only the Lord thy God be with thee, as He was with Moses.

Whosoever he be that shall rebel against thy commandment, and shall not hearken unto thy words in all that thou commandest him, he shall be put to death; only be strong and of good courage.'

עְבְרֵוּו בְּקֵבֶּב חַמַחֲנָה וְצֵוּוּ אָת־חַעָּםׂ לֵאמֹר חַבְינוּ לְבֶם צֵידָה בִּּי בְּעָוֹדוּ שְׁלְשֶׁת יָמִים אַמָם עְבְרִיםׁ אָת־תַיַּרְדֵּן תַּזֶּה לְבוֹא לְבֵשֶׁת אָת־הַצְּׁבֶץ אֲשֶׁר יְהְנָה אֵלְתֵיבֶם נֹתֵן לְבֶם לְרִשְׁמֵּה: (פ)

אַמָּר יְהוּשֶׁעַּ לֵאִלְר: בּי וְלְרְאִּנְבֵּוֹיִ וְלְנִּדְיִ וְלְחַבֵּּי שֵׁבָּם חַלְּנִּשָּׂרִי

ַ זָכוֹר אָת־תַדְּבָּר אַשָּׁר צִּוָּה אָהְבֶם מֹשֵּׁה עֶבֶּר־יְהֹוָה לֹאמָר יְהֹוָה אֵלְתַיכֶם מִנֵּיח לֶכֶם וְנְתַּן לְכֶם אֶת־הָאֶרֶץ תַּוְאָת:

הַהְּגֹלְ נְהֵּזַּבְשֵׁם אִנִים: מַּמְּבְרָנְ חֲמְׁמָּנִם לְפָּׁזָּגְ אֲחֵגַכָּם כָּלְ נִּבּנְדֵגָ הְתָּלְ לְכָּם תְּמֵּנִם לְפָּׁזָּגְ אֲחֵגַכָּם כָּלְ נִּבּנְדֵגָ הְמִּגַכָּם מִפְּׁכֵם נִמְלֵּוֹנִסִם הָמִּבְנִ בָּאָבִּוֹלְ אֵמָּבִ

ער אַשָּרִינִיחַ יְחִוָּה וּ לַאַחַיכָם פָּכָם אֵלֹהַיכֶם נֹתַּן לָהָם וִשִּׁבְּהָׁם לְאָהֶץ יְרְשַּׁחְכֶם וֹתַּן לְהָם וִשִּבְהָּם לְאָהֶץ מִשְׁהֹ עַבֶּר יְהִוֹּה בְּעַבֶּר חַיַּרְהֵן מִיְּרָח הַשְּׁמָשׁ:

ַ נְּהְׁמְּע וֹאֶּלְ_כַּׁלְ_אִּמָּׁר שִׁמִּלְטִוּנּ נִּלְנְּי בּיִ אָּמִרִינִתְּמִּ לֵאִמָּר כָּלְ אָמָרַבּוּנִלָנִנִּ

چَرَحُ ۖ אֲשֶׁר שְׁמַעִּנִּי אָל ֹמִשֶּׁה چֵן נִשְׁמַע אֵלְיִף נַׁק יִהְיֶּה יִתְּנִה אֵלִהִּיףִ שִּׁפְּף בַּאֲשֶׁר הְיָה פְּם־מֹשֶּׁה:

מפטיר לשבת ראש חודש

The Maftir for Shabbat Rosh Hodesh is Numbers 28:9 - 15.

And on the sabbath day two he-lambs of the first year without blemish, and two tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof.

This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

And in your new moons ye shall present a burnt-offering unto the Lord: two young bullocks, and one ram, seven he-lambs of the first year without blemish;

and three tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for each bullock; and two tenth parts of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for the one ram;

and a several tenth part of fine flour mingled with oil for a for a meal-offering unto every lamb; for a burnt-offering of a sweet savour, an offering made by fire unto the Lord.

And their drink-offerings shall be half a hin of wine for a bullock, and the third part of a hin for the ram, and the fourth part of a hin for a lamb. This is the burnt-offering of every new moon throughout the months of the year.

And one he-goat for a sin-offering unto the LORD; it shall be offered beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

«יווע השְבָּה שָׁנִר־כְבָשִׂים בְּנִי־שָׁנָה הְמִימִם וּשְׁנֵי שָשְׁרֹנִים סָׁלֶת מִנְחָה בְּלִּילֶה בַשֶּׁמֶן וָנִסְבְּוֹ:

י עלַת שַבַּת בְשַׁבַתִּוֹ עַל־עֹלַת הַמְּמִיר יִנְסְבֶּת: (פ)

בְּנִי שְׁנָה שְׁבְּעֶה הְּבְּעֶה הְּבְּעָה הְּבְּעָה הְּבְעָה הְּבְעָה הְּבְעָה פְּרִים בְּנִי־בְּקָר שְׁנַיִם וְצַּיִל אָחָׁד בְּבְשָּׁים יי יִּבְרָאִשֶּׁי חְדְּשִׁיִּם הַקְּרִים הַ

ױּשְׁלְּשְׁׁה שָּשְׁרִנִּים סָׁלָת מִנְחָה בְּלִּלְּה בַשְּׁמֵן לַפֶּר הָאָהָד יִּשְׁנֵּי שָשִׁרֹנִים סָלֶת מְנְחָה ְבְּלִּילְה בַשְּׁמֵן לָאָיִל הֶאָהֶד:

ور الإنتار التنارك الإنتارك التنارك
, וִנִסְבֵּיהָם חֲצֵי חַהִין ִיהָיָה לַפָּׁר יִשְׁלִישָׁת הַהַין לְצִּיִל יִּךְבִיעָת הַהָּין לַבֶּשֶׁ יָיֵן וַאָת עֹלָת וֹהֶשׁ בְּחְדְשׁׁי לְחְדְשֵׁי הַשְּׁנֶה:

ישְׁמִּיר מִזִּים אָחָד לְחַשָּׂאִת לִיהֹוָהִ מַל־עֹלְַת הַמְּמֵיד יִשְּשָׁה וְנִסְבְּוֹ: (ס)

הבטרת שבת ראש הודש

The Maftir Jor Shabbat Rosh Ḥodesh is Numbers 28:9 – 15. The Haftarah is Isaiah 66:1 – 24.

Thus saith the Lord: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the place that may may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

For all these things hath My hand made, and so all these things came to be, saith the LORD; but on this man will I look, even on him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at My word.

ַבּה אַמַר יְהִנָּה הַשִּׁמֵיִם כִּסְאִּי וְהָאָהֵץ הַרָּם הַגְּלְי אֵי־זֶת בַּיִת אֲשֶׁר הִּבְנִר־לִּי וְאֵי־זֶת מְקְוֹם מְנִיחְתִי:

ٳۿؚ۩־ڎؚ۪ڂ؊ۊ۪ڂڽڗ؞؈ڞ۪ۻڎڽڹڔڎڿڂڿۊ۪ؗ؞ ؠۿڡ؋ؠڹڹ؉ۦٳۿڂؙۑۣڹ؉ۼڎ۬ۥڡ؉ڿ؇ۅڹ؞ ۥڹڿڹڂڹڹڔٳڹڔڽڔ؆ٷڂ؋ڿڔ؞

He that killeth an ox is as if he slew a man; he that sacrificeth a lamb, as if he broke a dog's neck; He that offereth a meal-offering, as if he offered swine's blood; he that maketh a memorial-offering of frankincense, as if he blessed an idol; according as they have chosen if he blessed an idol; according as they have chosen if he plessed an idol; according as they have chosen if he blessed an idol; according as they have chosen between ways, and their soul delighteth in their

Even so I will choose their mockings, And will bring their fears upon them; Because when I called, none did answer; When I spoke, they did not hear, But they did that which was evil in Mine eyes, And chose that in which I delighted not.

Hear the word of the LORD, Ye that tremble at His word: Your brethren that hate you, that cast you out for My name's sake, have said: 'Let the LORD be glorified, That we may gaze upon your joy', But they shall be ashamed.

Hark! an uproar from the city, Hark! it cometh from the temple, Hark! the LORD rendereth recompense to His enemies.

Before she travailed, she brought forth; Before her pain came, She was delivered of a man-child.

Who hath heard such a thing? Who hath seen such things? Is a land born in one day? Is a nation brought forth at once? For as soon as Zion travailed, She brought forth her children.

Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? Saith the Lord; Shall I that cause to bring forth shut the womb? Saith thy God.

Rejoice ye with Jerusalem, And be glad with her, all ye that love her; Rejoice for joy with her, All ye that mourn for her;

That ye may suck, and be satisfied With the breast of her consolations; That ye may drink deeply with delight Of the abundance of her glory.

For thus saith the LORD: Behold, I will extend peace to her like a river. And the wealth of the nations like an overflowing stream, and ye shall suck thereof: Ye shall be borne upon the side, and shall be dandled upon the knees.

As one whom his mother comforteth, So will I comfort you; and ye shall be comforted in Jerusalem.

שׁוֹהֵׁט הַשִּׁוֹר מַכֵּה־אִּישׁ זּוֹבֶחַ הַשָּׁרֹ עַּׂרֵף בְּׁלֶב מַעֵּלֵה מִנְחָהֹ רַּם־חֲזִּיר מַזְכָּיר לְבֹּנָה מְבָרֵף אָנֵן גַּם־הַמָּה בְּחֲרִי בְּדַרְבֵיהָם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְּשָׁׁם חְפֵּצְה:

נִם-אַנָּר אָבְתַּר בְּתַעֵּלְלֵיהָם וּמְּגִּוּרִיםִּם יְלְא שִׁמֵּמִּוּ וַיִּמְשִּׁ תַּרַעִּ בְּמֵּגַּרְ וּבָּאַמֶּר לְאִ־חָפְּצְּיִם נַעַּן קְּרָנִי (סִ)

יְבְבָּר יְהְוֹה וְנְרְצֵה בְשִׁמְחַהָבָרִים אָלִרִּי צְּחִילֶם שׁנְאֵילֶם מְנָדִילֶם לְמָעַן שְׁמִי אָמְרוּ אֲחֵילֶם שׁנְאֵילֶם מְנָדִּילֶם לְמָעַן שְׁמִּי הְשְׁרִי הְּהָר יְהְלָּה בְּשְׁמְחַהְבָּה אָלְרְבְּרָוֹ

ه کرنک نهمزار شغرت کرنی شترچک کرنی بدارت غربه چرت به باز شیرگر کرنی بدارت

ې جېپرت مېرىم بېتىد جېپت بېدى بېدى كېد ئىمىرىمىد بېتىد:

מִי־שְׁמַע בִּזֹאַת מֵי רָאָר בָאֶבֶׁת הַיָּיִחַל אֶהֶץ בְּיִּים אֶחָׁד אִם־יִּנְלֵד גִּיִּ פַּעַם אֶחָת בִּי־חָלְה נַּם־יָלְדֶה צִּיּיִּן אֶת־בָּנֵיהָ:

ַ הַאָּנִי אַמְּבֵּיר וְלְאַ אִנְלִיִר יִאָּמָר אֶלְהָי הַאְּנֵי אַמְבָּיר וְלְאַ אִנְלִיר יִאָמָר אֶלְהָי (ס)

שִׁישִׁי אִּתְּיִי מִשְׁיִשׁ בְּלִרהִ בָּהִ בְּלִראַהָבָּיִה שִּׁישִׁי אִתְּיִי מִשְׁיִשׁ בְּלִרהַמְּהָאָבָּלִים עָּלֵייִה: בייים מיים מיים מיים ביים מיים

לְמָעֵּן מְּלְצֵּי וְהַהְעָּעָּהְ מִעָּהִ בְּנְהָהָ לְמָעָן מְּלְצִי וְהַהְבְעְּהָה מִעָּה מִנְּהְרָ (ס)

בִּי־בָּהו אַמָּר יְהֹנָה הִנָּנִי נִמֶּה־אֵכֵּיהִ בְּנָהָר שְׁלִים וּבְנַחַל שׁוֹמֵף בְּבָוֹה גּוֹיָם וְינַקְמָּם עַלְּים וּבְנַחַל שׁוֹמֵף בְּבָוֹה הְשְׁעֵּמְיוֹ

بخدكبهُكِ) فَاثَكُم: خَهْرِهِ كَهُد عَمْدِ فَالكَاثِرَةِ كَالْ كَارِحَرِ كَالْكَاثِةِتِ

٤ı

And when ye see this, your heart shall rejoice, and your bones shall flourish like young grass; and the hand of the Lord shall be known toward His servants, and He will have indignation against His enemies.

For, behold, the LORD will come in fire, And His chariots shall be like the whirlwind; to render His anger with fury, And His rebuke with flames of fire.

For by fire will the LORD contend, And by His sword with all flesh; And the slain of the LORD shall be many.

They that sanctify themselves and purify themselves to go unto the gardens, behind one in the midst, Eating swine's flesh, and the detestable thing, and the mouse, Shall be consumed together, saith the LORD.

For I [know] their works and their thoughts; [the time] cometh, that I will gather all nations and tongues; and they shall come, and shall see My glory.

And I will work a sign among them, and I will send such as escape of them unto the nations, to Tarshish, Pul and Lud, that draw the bow, to Tubal and Javan, to the isles afar off, that have not heard My fame, neither have seen My glory; and they shall declare My glory among the nations.

And they shall bring all your brethren out of all the nations for an offering unto the Lord, upon horses, and in chariots, and in fitters, and upon mules, and upon swift beasts, to My holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring their offering in a clean vessel into the house of the Lord.

And of them also will I take for the priests and for the Levites, saith the Lord.

For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the LORD, so shall your seed and your name remain.

וּרְאִימָם וְשָׂשׁ לִבְּבֶׁם וִעַּצְמוֹתֵיכֵם פַּדֵּשָׁא תִפְּרַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־יְחֹנְהֹ אָת־עֵּבְדִּיִי יְנִעָּם אֶת־אִיְבֶיי: (ס)

ני קי־תַּנָּה יְהֹנָה בְּאֵשׁ יָבֹוֹא וְכַסּיפָּה מַרְקְּבֹתְיִּוּ לְהַשִּׁיב בְּחֵמָה אַפּֿוֹ וְנַעֲּרָתִּיּ בְּלְחַבֵּי־אֵשׁ:

₆₁ בָּי בְאֵשׁ יְהְוָה נִשְּׂפְּט יּבְתַרְבָּי אָת־כְּלְ־בְּשָׂר וְרַבָּי חַלְלֵלִי יְהְוָה:

ַ הַמִּהְקַדִּשִּׁים וְהַמָּטִהֵלִים אָל־הַנּנִּוֹת אַהָר הַהַזִּיר וְהַשֶּׁקֵץ וְהָעַּבְבָּר יַהְדֵּר יָהָבֵּר נְאָם־יְהֹנְה:

אָת־בְּבוֹדֵי: אָת־בְּלִ־הַגּוֹיָם וְתַּלְשׁנָוֹת וּבָאִיּ וְרָאִיּ אָת־בְּבוֹדֵי:

י אֶל־תַגּוֹיִם אַנֹת וִשִׁכַּחָתֵי מָתָם וִפָּלִימִׁם הְבָלְ וְיֵוֹן תָאִיֵּים תַרְתֹּלִים אֲשֶׁר לְאִ־שְׁמִּעִּ אֶת־שְׁמִילִים תַּרְאִׁ־רָצִּי אָת־בְּבוֹדִּי וְתִּנְּיִ אֶת־בְּבוֹדִי בַּגּוֹים:

וְהַבָּיאּי אָת־בְּל־אַַחִיכֵּם מִבְּל־תַּגִּיִם מִנְחֲתוּ לִיהוֹה בַּפּילִים וּבְבֶּבָּים וּבַפְּרָדִׁים וּבַבְּרְבָּרִוֹת עַּל חַר קְּדְשָׁי יִהיִּשְׁלָם אָמַר יְהוֹּה פַּאֲשָׁר יָבִּיאוּ בְנֵּי יִשְׂרָאֵל אָת־חַמִּנְחֲה בִּבְלִי שָׁחָוֹר בֵּית יְהְוְּה:

ַ װְסִרְמְהָם אָמָּה לַכֹּהָנִים לַלְוּיָם אָמָר יִהְוָה:

جْ، حَمِّشِد يَشْد مِيْد مِشِد مِثْدُره ذِغْدًا تَايَدُهُد مِيْد مِيْد مِشِد مِثْدُره ذِغْدًا تَايَدُهُد مِيْدَ

- And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to worship before Me, Saith the LORD.
- And they shall go forth, and look Upon the carcasses of the men that have rebelled against Me; For their worm shall not die, Neither shall their fire be quenched; And they shall be an abhorring unto all flesh.
- ְּיִהְיָה מְבֵּי־חֹֹדֵשׁ בְּחִדְשׁׁוֹ וּמִבֵּי שַבֶּּתּ בְשַׁבַּתִּוֹ יָבְוֹא כְל־בְּשֶּׁר לְהִשְׁתַחֲוֹת לְפָּנֵי אָמָר יְהְוְה:
- וְיִּצְאֵּי וְרָאִי בְּפִּגְרֵי הָאֲנְשִׁים הַפּשִׁעִים בָּי בֵּי תּוֹלִעְהְָם לָא תְּמִיּת וָאִשָּׁם לָא תִּבְבֶּׁת וְהָיִי דֵרָאָוֹן לְבְלְ־בָּשֶׂר: והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה

הפטרת שבת מחר חודש

The Haftarab for Shabbat Mahar Ḥodesh is I Samuel 20:18 – 42.

And Jonathan said unto him: 'To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, thy seat will be empty.

- And in the third day thou shalt hide thyself well, and come to the place where thou didst hide thyself in the day of work, and shalt remain by the stone Ezel.
- $\mbox{And}\ I$ will shoot three strows to the side-ward, as though I shot at a matk.
- And, behold, I will send the lad: Go, find the arrows. If I say unto the lad: Behold, the arrows are on this side of thee; take them, and come; for there is peace to thee and no hurt, as the LORD liveth.
- But if I say thus unto the boy: Behold, the arrows are beyond thee; go thy way; for the LORD hath sent thee
- And as touching the matter which I and thou have spoken of, behold, the Lord is between me and thee for ever.
- So David hid himself in the field; and when the new moon was come, the king sat him down to the meal to
- And the king sat upon his seat, as at other times, even upon the seat by the wall; and Jonathan stood up, and Abner sat by Saul's side; but David's place was empty.

- יפָּקר מוֹשְׁבֶּף: יפָּקר מוֹשְׁבֶף:
- %\$גַ בַאָּבֶוּ בַאָּזְר: אָּמֶּרַנִסְתַּרָיִם שָּׁם בְּנִוֹם תַּמָּגַּמֶּׁת וְנָמֶּבִיםְ הַבְּיִם הָאָנִ מִּבֵּר מְאָר וּבָאָלִ אָּלִ_וַםְּמִּלְיִם
- ؞؞ וַאֲּנִּי שְׁלְשֶׁת הַחִצִּים צִּדְּה אֹיֹרֶה לְשַׁלְּח־לֶי לְמַמְּרֶה:
- ڔۤהנֵּהֹ אָשְׁלָח אָת־תַּנָּעַר לֵּךְ מָצָא אָת־תַּחָצִּים אִם־אָמֹר אַמָּר לַנַּעַר הַנֵּח תַחָצַיםו מִמְּךְ וָהֵּנָּה קָחַָנַּװִבָּאָה כִּי־שָׁלִּוֹם לְדְּוֹאֵין דְּבֶּר תַי־יְּהְנְה:
- ַ נְאָם־פָּׁה אִמָּר לִמֶּׁלֶם הַנָּה הַהָּצִּים מִמָּךְ נְהָלְאָה לֵּךְ פֵּי שִׁפַּהָדָן יְהְוָה:
- בּינִי וּבֵינְךְּ אֲשֶׁר דִּבָּרְנִי אֲנֵי וְאֵחָה הִנָּה יְהוֹיָה בּינִי וּבִינְךְ אֲשֶׁר דִּבָּרְנִי אֲנֵי וְאָחָה הְנֵּה יְהוֹיָה
- +2
 !!@qqr p;r py pw
 !!@c

 rigit
 (
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
 u
- ريْשֶׁב نَاشِكֶף עַל־מֹוּשֶׁבוֹ בְפָעַםוּ בְּפַעַם אֵל־מוּשַב תַּקִּיר וַיִּקְם יְתַוֹנְהָוֹ וַיֵּשֶׁב אַבְנָר מְצָּד שְׁאָוּל וַיִּפְּקֵד מְקָוֹם דְּוָד:

- Nevertheless Saul spoke not any thing that day; for he thought: 'Something hath befallen him, he is unclean; surely he is not clean.'
- And it came to pass on the morrow after the new moon, which was the second day, that David's place was empty; and Saul said unto Jonathan his son: 'Wherefore cometh not the son of Jesse to the meal, neither yesterday, nor to-day?'
- And Jonathan answered Saul: 'David earnestly asked leave of me to go to Beth-lehem;
- and he said: Let me go, I pray thee; for our family hath a sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me; and now, if I have found favour in thine eyes, let me get away, I pray thee, and see my brethren. Therefore he is not come unto the king's table.
- Then Saul's anger was kindled against Jonathan, and he said unto him: 'Thou son of perverse rebellion, do not I know that thou hast chosen the son of Jesse to thine own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness?
- For as long as the son of Jesse liveth upon the earth, thou shalt not be established, nor thy kingdom. Wherefore now send and fetch him unto me, for he deserveth to die.'
- And Jonathan answered Saul his father, and said unto him: 'Wherefore should he be put to death? what hath he done?'
- And Saul cast his spear at him to smite him; whereby Jonathan knew that it was determined of his father to put David to death.
- So Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no food the second day of the month, for he was grieved for David, and because his father had put him to shame.
- And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field at the time appointed with David, and a little lad with him.

- וְלֹאֹ־רָבֶּר שְׁמָּוּל מְאָוּמָה בַּיַּוֹם תַתָּוּא כָּי אַמַר מִקְרֶה הוֹּא בִּלְתֵּי שָהָוֹר הִוּא כִּי־לְא שְהְוֹר: (ס)
- וִיָהִי מִמְּחֵבִת הַחֹהָשׁ הַשִּׁנִּי וַיִּפְּקָר מִקּוֹם דְּוְּדְ (פּ) וַיְּאִמֶּר שָׁאִּרִל אֶל־יָחוֹנְתֵּן בְּנֹוֹ מַדְּיִּעַ לֹא־בָּא בֶּן־יִשֶׁי גַּם־הְּמָוֹל גַּם־הַיְּוֹם אֶל־הַלְּחָם:
- ⁸² ניַען יְהוֹנְתָן אָת־שָׁאָיל נִשְׁאָל נִשְׁאָל דָּעָיִר מְעְמָּדֶר עַרְהָיִלְ אָת־שָׁאָיל נִשְׁאָל נִשְׁאָל דָּעָר
- ַנְּאִמֶּר שַׁלְחֵנִי נְאִ בֵּי זֶּבִּחֹ מִשְׁפְּחָׁר לְנִּי בָּעִּיר וְחַּיּא צִּנְּת־לִּי צִּחָי וְעַּמָּר אָם־מָצֵאִתִּי חֵן בְּעֵינֶּיף אִמֶּלְטָּה נָּא וְצֶרְצֵּר אָת־אֶּחָי עַל־בֵּן לֹא־בְּא אֶל־שֶׁלְחַן הַמֶּלֶף: (ס)
- ניִחַראַף שָׁאִיל בִּיחָוֹנְאָן נַיָּאִמָּר לֹוֹ בֵּן־נַשְׁנַתְּ חַמַּרְדִּיתּ חֲלֵיֹא יָדַעְּתִּי בִּי־בֹחָר אַמֶּּהְ: אָמֶּף:
- בֵּר כְלְ־הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן־יִשִּׁיֹ חַיִּ עַלִּ־הְאֲדַמְּה לָא הִכִּוֹן אַמָּה וּמַלְכּוּהָוְּ וְעַמְּה שָׁלָח וְקַח אֹתוֹ אֵלִי בָּי בֶּן־מָוֶת הְוּא: (ס)
- לְמָּׁה יוּטֵת מֶּה שְּׁמֵּר: נַיַּעַלְ יְהְוֹנִילְּן אֶת־שְׁאָוּל אָבֶרו וַיַּאִמֶּר אֵלֶיוּ
- אָּטַ-גַּוֹּג: (ס) גְטַּגְּקָׁל פַּגַבְלָע תַּגּא מִמָּם אָבְּגוּ לְטַמָּנִע נְּמָּכְ מָּאַנִּכְ אָטַ-עַטַדָּנִע מָּלָגוּ לְעַפָּעַוּ נִּנְגַתְּ
- נְּלֵּאְ אֶׁלְגַבְּוְּע בָּׁ, עַכְּלְמִּוְ אָּבֶּהוּ: (ס) נְלָאְ אֶּׁכְּלְ בְּׁוִּם עַּמִּׁם עַמֵּּלְטֵוֹ בְּטֵּב נִיֵּשִׁם יִּעִוֹּנִינוֹ מִמָּם עַמִּּלְטֵוֹ בִּּטֵבׁי. אָשׁ
- בְּנִגְ וְנָמָּר קְּמָן מְמֶּנְ: נְיָנֵר וְנָמָר קְמִנְמֵּך

- And he said unto his lad: 'Run, find now the arrows which I shoot.' And as the lad ran, he shot an arrow beyond him.
- And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan tried after the lad, and said: 'Is not the arrow beyond thee?'
- And Jonathan cried after the lad: 'Make speed, hasten, stay not.' And Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master.
- But the lad knew not any thing; only Jonathan and David knew the matter.
- And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him: 'Go, carry them to the city.'
- And as soon as the lad was gone, David arose out of a place toward the South, and fell on his face to the ground, and bowed down three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded.
- And Jonathan said to David: 'Go in peace, forasmuch as we have sworn both of us in the name of the Lord, saying: The Lord shall be between me and thee, and Between my seed and thy seed, for ever.'

- וַיִּאִמֶּר לְנַעֲרֹוֹ דָיִץ מִצָּא נָאׁ אָת־תַּחִצִּּים אַשֶׁר אָנֹכָי מוֹרֶת הַנַּעַר דָּיִץ וְהוּא־יָרֶת הַחֵצִּי לְהַעְּבְרְוֹ:
- ַנְּבָא תַנַּעַר עַד־מְקָוֹם תַהֵּצִי אֲשֶׁר יָהֶה יְהוֹנְהָן נִיקְרָא יְהוֹנָהָן צַּתַּרֵי תַנַּעַר נִיּאמֶר הַלְוֹא תַחֵצִי מִמְּךְּ נְהְלְאָה:
- ** נִיקְבֶא יְחִינְהַןׁ אַחֲבֵי חַנַּעַר מְחֵבָר חִישָׁר אַל־מַעַמָּד וִיִּלְקֵּט נָעַר יְחִינְּהַןׁ אָת־(כ׳ החצי)[ק׳ תַחִצִּים] נַיָּבְא אֶל־אֲדֹנֶיו:
- יְדְשָׁי אָת־תַדְּבֶר: (ס)
- נּגַאָּמֶב גְוָ בְּ'בַ בַּבְּנִג בַּהְנִי י⁺ נּיפֹּו יִבְינִינִּלוֹן אִטַ־בַּבְּנִו אָגְ_עַנַּהַּב אָּמָבַ_גַוָ
- ַ הַנַּעַר בָאַ וְדָוֹר קָם מִאַצָל חַנָּגָב וַיִּפֹּל קאַפָּיו אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחִי שָׁלָשׁ פְּעָמֵים וַיִּשְׁקַוּו אַישׁ אָת־בַעָּהוּ וַיִּבְּכוּוֹ אַישׁ אָת־בַעַהוּ עַד־דְּוֶד הַגְּדִּיל:
- ַנְאָמֶר יְהוֹנְחָוּ לְזְרָוִר בֵּוֹךְ לִשְׁלִוֹם אֲשֶׁר יְהוְה יִהְנֵהוּ שִּנְינִי אֲנָּחְנִי בְּשֵּׁם יְהוִֹה לֵאמֹר יִהוְה יִהְנֵהוּ בִּינִי וּבִּינָּף וּבֵּין זַרְעֵּי וּבֵּין זַרְעָּף עַּדִּיעוֹלְם: (ב)